8°
INDO-CHINOIS
351

衛生指南

VỆ-SANH-CHỈ-NAM

1925

4633

https://tieulun.hopto.org
Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France

PHẢI NGỪA THUỐC GIẢ

Kính lời tỏ với lục châu chư tôn được rõ : những các thứ thuốc Cao, đơn, huờn, tán của bổn đường, đều là thuốc của ông lương-y VI TẾ-SANH, bổn thân ra công chọn lựa các thứ thánh dược nơi mấy danh san, mà chế luyện cho được tận thiện tận mỷ, rồi mới đem ra mà cứu chúng giúp đời, dùng hình ông phật mập mà làm ký hiệu. Xưa nay cứu sống mạng người, lấy số ngàn muôn mà kể, khắp cả hoàn cầu thảy đều xưng danh tụng đức, thiệt bổn đường mừng chẳng xiết chi.

Chẳng dè mới đây lại có kẻ gian nó giục đồ tư lợi, chẳng kể tổn nhơn hại mạng, nên nó dùng các thứ thuốc rất xấu hèn mà chế ra các thứ cao đơn huờn tán, rồi nó nhái theo hiệu *Nhị-Thiên-Đường* như là *(Thiên.....Đường)* hay *(Tiên..... Đường)* vân vân, và làm những bao những hộp, những ve giống từa tựa như của bổn đường vậy mà gởi bán khắp nơi, song hãy xem cho kỷ thì ắt biết giả chơn.

Vậy từ đây nếu chư tôn có mua thuốc của bổn đường thì phải nhìn cho kỷ chữ hiệu *Nhị-Thiên-Đường* và hình ông phật mập thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

38, Rue de Canton, 38, Cholon

Chủ nhơn cẩn cáo.

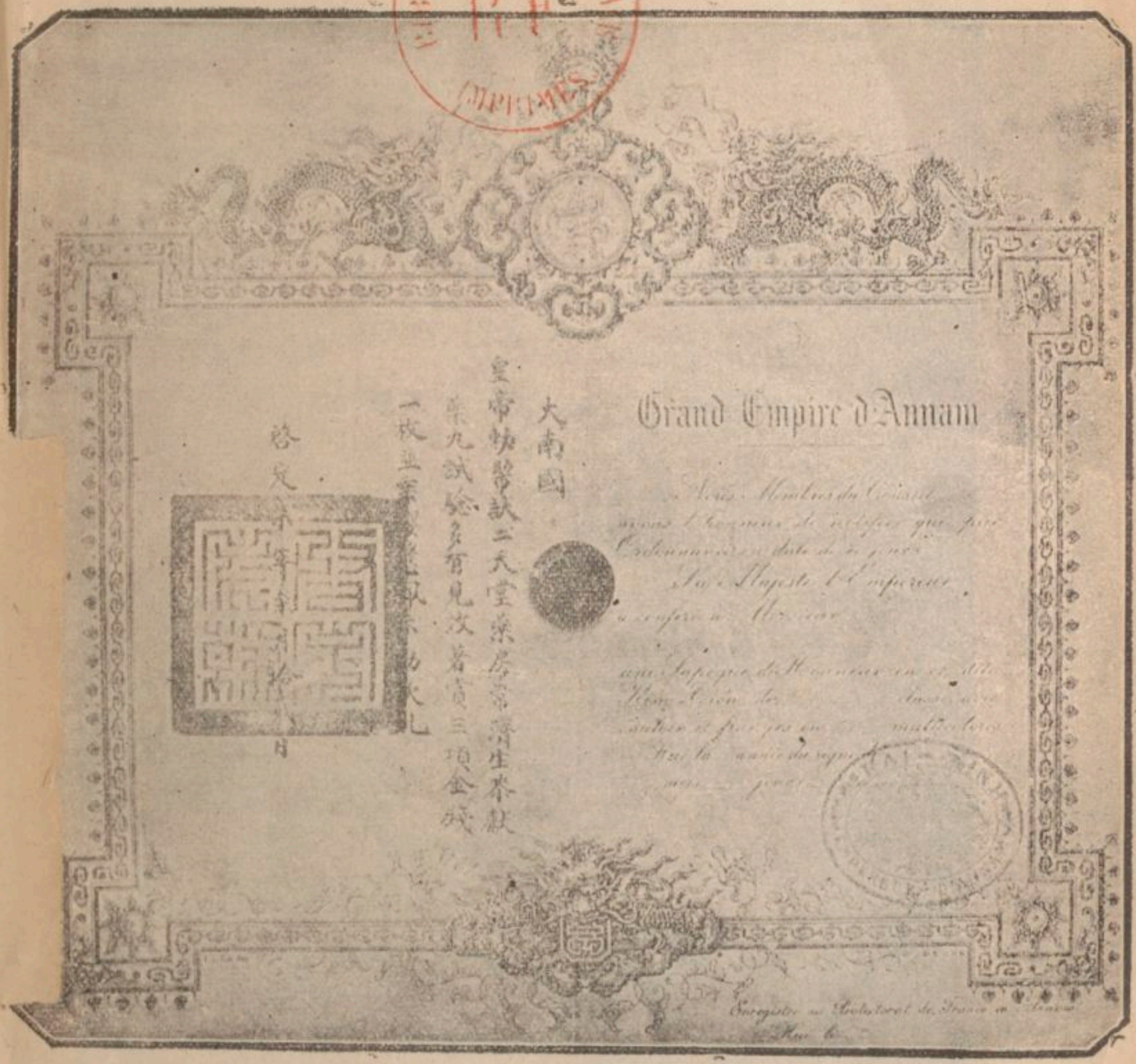
https://tieulun.hopto.org

https://tieulun.hopto.org

https://tieulun.hopto.org

ÂN-TỨ TAM HẠNG KIM-TIỀN

大南皇帝御賜金牌

Bằng-cấp trên đây là bằng-cấp *KIM-TIỀN* của ĐỨC ĐẠI-NAM HOÀNG-ĐẾ đã ân-tứ cho ông Lương-y VI-TẾ-SANH, của nhà thuốc **Nhị-Thiên-Đường**, trong buổi ngài giá lâm Saigon,

8° Ind. Ch.
351

https://tieulun.hopto.org

https://tieulun.hopto.org

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Ông Lương-y VI-TẾ-SANH

生濟韋房藥大堂天二

https://tieulun.hopto.org

https://tieulun.hopto.org

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, RUE DE CANTON, 38

CHOLON

TÉLÉPHONE N° 58

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 4133

VỆ-SANH-CHỈ-NAM

MARQUE DÉPOSÉE

IMP. DE L'UNION, 157, RUE CATINAT, SAIGON

https://tieulun.hopto.org

ĐỒNG-BANG KHÁ DÈ

Và sở Mật thám cũng nên ghé mắt giùm

Bổn báo có nghe rằng mới đây có hai người Sơn-đông xách hoa ly đi cùng Châu thành Saigon-Cholon và có lẽ cũng sẽ đi khắp Lục-châu mà xưng rằng chủ tiệm thuốc bắc Nhị-Thiên-Đường ở Cholon. Vẫn tiệm thuốc Nhị-Thiên-Đường bấy nay ai ai đều biết, nên hai người Sơn-đông nầy đi đến đâu đều xưng mình là chủ tiệm thuốc ấy mà rủ người ta coi mạch hốt thuốc. Có nhiều người tưởng thiệt là thầy thuốc ở tiệm Nhị-Thiên-Đường nên tin, rước coi mạch và đưa tiền trước đặng hốt thuốc. Té ra hai người Sơn-đông lấy đặng tiền rồi đi mất, tới chỗ khác gạt nữa.

Bởi có nhiều người đưa tiền rồi đợi một hai ngày bặt tin không thấy đem thuốc lại, mới vô tiệm Nhị-Thiên-Đường mà hỏi thì chủ tiệm Nhị-Thiên-Đường nói rằng người là Quảng-đông mà tiệm vẫn chuyên bào chế và bán thuốc chớ không có thầy nào đi du phương coi mạch hốt thuốc, thì mới hay là bợm xỏ lá.

Vậy cả khuyên Đồng-bang có gặp hai người Sơn-đông nói trên đây chớ có vội tin, và ước trông sở mật thám ghé mắt giùm đặng trừ hại cho bá tánh.

T. V.

Rút trong *Công-Luận Báo*, số 327, ngày 9 Juillet 1920.

ĐỒNG-BANG KHÁ ĐỀ PHÒNG

Phàm những vật chi hễ hiệu nghiệm, ngon, tốt, thì thiên hạ hay bắt chước làm giả mà gạt người.

Như mới đây trong tư-văn của sở Tuần-thành Cholon có báo rằng: Lý-Xư, Tư-Thiên, vẫn là tổng khậu, Huỳnh-ba-Diên, bạch nghệ, và Nhan Tan, tài-phú, thảy đều ở Cholon, bị bắt giải tòa cang về tội mạo nhản hiệu của nhà thuốc Nhị-Thiên-Đường ở Cholon, làm thuốc giả bán thuốc ấy mà gạt thiên hạ.

Còn hai chú nữa là Lương-Quay và Lương-Vi (trốn biệt) cũng cang về tội nầy, còn đang bị tập nả.

Rút trong *Công-Luận Báo*, số 332, ngày 30 Juillet 1920.

https://tieulun.hopto.org

ÍT LỜI TRẦN THIẾT

Vã chăng từ tôi khai soán tiệm hiệu **Nhị-Thiên-Đường** *cho đến nay, trước nhờ Qui-ông, Qui-bà và Lục-châu Chư-tôn tưởng đến, nên ngày nay tiệm tôi mới đặng thạnh vượng như vầy, thân chủ càng ngày càng đông, tôi hết lòng cãm tạ vô cùng và cám ơn chẳng bỏ.*

Vậy nên năm nay tôi in thêm mấy muôn cuốn VỆ-SANH CHỈ-NAM *nầy, ngỏ hầu gởi cho trong Lục-châu Chư-tôn mỗi người một cuốn, ấy là mấy vị tôi đã biết, còn như mấy vi tôi chưa biết thì hãy chịu khó viết thơ gởi cho tôi, thì tôi lập tức gởi cho luôn chẳng hề trễ nải.*

Vã lại cuốn VỆ-SANH-CHỈ-NAM *nầy có tiểu thuyết để cho Lục-châu Chư-tôn giải buồn và ấn hành đủ các thứ thuốc* Cao đơn-hoàn-tán dược-thủy-dược-dầu *của tiệm tôi có bán.*

Tiệm tôi mà đặng to tác như vầy đây, thì cũng nhờ ơn Lục-châu Chư-tôn đoái tưởng thiệt tôi hết sức cãm cái thạnh-tình, nên mỗi khi tiếp đặng thơ của Lục-châu Chư-tôn bất câu hỏi về việc gì thì tôi sẵn lòng hồi âm lập tức.

Tiệm tôi đây mỗi năm có sở Y-Viện kiểm soát rất kỉ lưỡng (analyser) chẳng có một vị thuốc xấu lộn vào duy chế ra Cao đơn-huờn-tán dược-thủy dược-dầu, *tại tiệm cái ở Quảng-đông tỉnh thành, đường Đại-tân môn bài 145, 147 và 149, mỗi kỳ tàu đều có gởi lại, vậy nên có khi Chư-tôn mua mà gởi không đủ là tại như vậy đó.*

Nói tóm một đều, thuốc của tiệm tôi bào chế rất nên tinh-khiết, Lương-y là Vi-tế-Sanh *học thức rất cao minh chuyên ròng nghề chế thuốc hơn 65 năm dư tại Quảng-đông Tỉnh-thành rước hết, người ở Nam-kỳ lâu năm, nay người già lắm ở tại Tàu chớ không qua Nam-việt nữa.*

https://tieulun.hopto.org

Hễ thứ thuốc nào mà nhản Ông-Phật mập thì phải thuốc của tiệm tôi và tôi cũng có nghe thiên hạ đồn rằng: có thứ thuốc giả cũng giống y như của tiệm tôi vậy, thứ ve thứ hộp, thứ bao, nếu Chư-tôn mà gặp được thứ thuốc giả ấy hoặc báo cho tiệm tôi, hoặc dắc người trong tiệm đi đến đó bắt đặng quả tang kẻ giả mạo hiệu **Nhị-Thiên-Đường,** *ắt sẽ có một số bạc thưởng huê-hồng năm trăm nguơn bạc quyết chẳng nuốc lời.*

Nếu tiệm tôi mà không danh tiếng trong hoàn cầu và thuốc không thần hiệu thì ai mạo hiệu mà làm chi, bởi thấy tiệm tôi một ngày một sung, thân chủ càng ngày càng đông và buôn bán rất thạnh-vượng vậy nên chúng nó mới mạo hiệu như thế, thiệt tôi chẳng trách chi; song Chư-tôn hãy nhìn cho kĩ thì khỏi lầm.

Bởi thuốc bào chế rất tinh khiết và kỷ-lưỡng và hễ ai mà dùng tới thì thấy được dáo hồi xuân nên chúng nó mới làm giả mà thủ cái lợi vô nghĩa như vậy.

Thứ nhứt là dầu nhị thiên, vị thuốc ho và vị thuốc nóng lạnh thì chúng nó ắt mạo nhiều, vì có nhiều vị Thân-chủ đã nói với tôi đôi lần mấy vị thuốc ấy không có tiệm thuốc nào bằng.

Sau đây trong cuốn VỆ-SANH-CHỈ-NAM *nầy tôi đem vô đủ nhiều bài minh tạ Lương-y của chư Quân-tử ở các xứ khen tặng; thấy đó cũng đủ cho Chư-tôn tin lòng tôi là thiệt nào là xứ* **Laos, Cambodge, Tonkin, Annam, Namkỳ và Siam** *đâu đâu cũng đều biết danh cả thảy; tôi chẳng dám đại ngôn, xin Chư-tôn xem cho hết sách nầy thì rõ.*

NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG *chủ nhơn cẩn khải.*

https://tieulun.hopto.org

BÌNH-LUẬN « VỆ-SANH-CHỈ-NAM »

Cuộc thế đổi dời, con người cũng vậy, một ngày một khôn một bày ra nhiều cách giản tiện nói chẳng cùng. Như việc phong vỏ bất kỳ, cách mấy năm trước, mỗi lần trong nhà có người xảy ra cảm mạo phong sương, hoặc đau ốm đi rước cho đặng một ông thầy thuốc đến chẩn mạch rồi đầu thang thì cam go biết mấy.

Đã vậy mà vi như gặp được danh-sư chẳng nói chi, thoản rủi gặp mấy cậu dụng-y làm bướng lấy tiền mới là hại cho chớ. Hiện kim con người văn-minh mỗi mỗi đều cải cựu hoán tân, trong việc thuốc men chẳng những là tùy theo thời khí, mà chế sẵn đủ thứ thuốc dùng trong bốn mùa lại còn làm sách giải rành trong các chứng bịnh và cách điều-trị mà cống hiến cho đời, người có bịnh biết thuốc hay mua mà uống tuy là lợi cho tiệm thuốc mà cũng là ơn với đời đó.

Nay nhà thuốc **Nhị Thiên-Đường** là một nhà thuốc lớn lao lại có danh trong ba-kỳ, thuốc đã hay mà cách bào chế lại tinh-khiết dùng theo phép Vệ-sanh tân thời, chẳng nài tốn của hao công in ra quyển sách VỆ-SANH-CHỈ-NAM nầy thì tiện lợi cho xã-hội không cùng.

Rõ ràng là một cuốn sách báu của kiếp sống con người trong chốn Dương-trần lao khổ nầy.

Nên chi bỉ-nhân thỏ thẻ đôi lời gọi là thấy phải, phải khen.

Saigon, le 23 Juillet 1920.

Tổng lý Đông pháp thời báo, cựu Hội-đồng thành-phố Saigon.

NGUYỄN-KIM-ĐÍNH.

https://tieulun.hopto.org

VỆ-SANH CHỈ-NAM-PHÁN-TỪ

Đại phàm, lập thân chi yếu là do nơi đạo đức; còn dưỡng thân chí yếu thì lại nhờ nơi dược phẩm. Nên xét ra cho kỷ thì dược phẩm mà đối với loài người, cái công cũng lớn lao thay.

Nhà thuốc Nhị-Thiên-Đường là một nhà thuốc rất to tác trong dược giới bên cõi Á-Đông nầy, thuốc chế đã tinh-anh mà giá bán lại rẻ, danh tiếng vang lừng khắp trong hoàn-vỏ; đối với văn-minh xã hội trong thế kỷ hai mươi nầy thì cái công lao cũng chẳng nhỏ.

Nay ông chủ tiệm Nhị-Thiên-Đường chẳng nài bao tốn mà in ra Quyển sách VỆ-SANH-CHỈ NAM nầy thì tiện lợi cho xã hội là dường nào; người chưa bịnh thì biết chỗ mà dự phòng, kẻ có bịnh lại biết thuốc hay mà điều trị.

Ấy rõ ràng là một quyển sách có thế cường chuống bảo thân, tế vật lợi nhân chi chí bửu.

Bởi đó cho nên tôi cũng biên phụ vào đây vài lời dùng làm giới thiệu, ước trông cho Vệ-Sanh phổ cập vậy thôi.

NGUYỄN-CHÁNH-SẮT (Tân-châu).

VỆ-SANH-CHỈ-NAM.

Thiết nghĩ từ mới có sanh, nhơn loại, những còn huyệt cư giả sử ẩm huyết nhự mao, 穴居野處飲血茹毛 bẩm được cái tánh tự nhiên, ung dung dưới khí trời thái-hoà rất hậu, chẳng có kỳ tai quái bịnh chi cả, chỉ biết đói ăn khát uống, rồi sanh đẻ ở đó vậy thôi. Nên người sanh thuở ấy, tánh chất ôn hòa, hình dung sung túc, nào có biết chi chi là phong hàng thử thấp, chi chi là truyền nhiễm vi-trùng (1), nên người thuở ấy thường sống dư trăm tuổi, đâu hay phép vệ sanh là đi gì?

---

(1) Loài tế vi-trùng là một loài truyền nhiễm rất hiểm nghèo, mà nhứt là bịnh bết, dịch khí và bịnh ho lao, là một thứ vi-trùng rất độc, thậm chí không phương điều trị được. Mà nhản-lực con người chưa dễ trông thấy được, muốn thấy loại tế vi-trùng ấy, phải dùng kiến hiển-vi năm mươi độ sấp lên mới mong thấy được.

https://tieulun.hopto.org

Lần đến xuống đời trung cổ, sự vật ngày ngày càng mở mang ra chừng nào, thì cái tâm-hệ, cái não cân của con người lại càng đuổi theo chừng ấy, giao thiệp nhau, tranh cạnh nhau, được bảo thủ cuộc sanh tồn trên thế giới, thế mà kỳ tai quái bịnh càng ở trong ấy mà ra vậy. Đến thế rồi, rồi mới biết rằng ôi : « Nhơn sanh thất thập cổ lai hi » 人生七十古來稀. Nghĩ cho chính rồi, có phải là đuổi theo cái ánh sáng văn-minh mà gây nên đó chăng ? Hiện nay ngũ đại châu dường như một nước, dân tộc cả hoàn-cầu dường như người một xứ vậy ; ai ai cũng mong chiếm đoạt lợi-quyền, ai ai cũng mong bảo toàn chưởng-tộc. Ôi « Sanh tồn cạnh tranh ưu thắng liệt bại bao nhiêu, thì cái bịnh lây, cái chứng lạ lại càng nẩy sanh ra cũng bấy nhiêu vậy. Dường ấy rồi cái ảnh hưởng tương lai của nhơn loại phải thế nào ? Người xưa có nói rằng : « Trời sanh muôn vật chỉ người là một thể rất linh » thế mà nhơn loại ta há để ngồi trơ đó mà đối với cái vạ tiêu diệt ấy du ? Bởi thế mà đời càng văn-minh, bịnh lây chứng lạ càng nẩy sanh ra chừng nào, thì phép Vệ-sanh của con người ta kê cứu ra lại càng bao vây mật thiết chừng ấy vậy. Dầu cho những đứng ưu thời mẫn tục, vì nước vì nhà, thậm chí thực-thiểu sự phiền đi nữa, thì cũng có những phương thuốc bổ-não, bổ-thân, dưỡng-tâm tráng thận hoàn, v. v. điều trị cho. Hoặc có những người tửu nhục chi giao, mai huê lầu chiều nguyệt quán, thì có thuốc tiêu thực sát trùng, Sưu-Độc Linh-Dược v. v. Hoặc có những trang tài cao chí cả, sanh bất phùng thời, mang đều ức huất bất bình, mà phát ra các chứng bịnh ung thơ, thì lại có thứ thuốc bạt-độc-dược-cao, châu-phách sanh-cơ-tán v. v. Hoặc có những khách tang bồng hồ-thủy, ngao du ngoài tuyệt-vức xá vời, mang chứng bất phục thủy thổ, cảm mạo chói nước, v. v., thì có thứ thuốc Tế-sanh-dược-thủy. Hoặc có người bôn danh trục lợi, tư lự quá đa, làm cho khí huyết tiêu hao, tinh thần suy kém, thì lại có thuốc kim-sắc hồ-huờn, v. v. Nói tóm lại, thì nhơn loại càng văn - minh, đường giao thông càng nô nức, đến đâu thì cái binh cơ của con người ta lại kỳ-kỳ quái-quái cũng đuổi theo đến

https://tieulun.hopto.org

đó vậy. Những người sanh ra phai biết rằng: Phàm bịnh cơ con người ta phát sanh ra bao nhiêu, thì phép vệ-sanh của con người ta kê cứu ra cũng bấy nhiêu vậy, ấy mới hạp với cái đức hảo sanh của trời đất và là của nhơn loại ta vậy.

Thế mới ngày nay bỉ nhân, được trông thấy tập Vệ-sanh chỉ-nam của **Nhị-Thiên-Đường** đại dược phòng ở đường Quảng-đông Cholon ra công nghiên cứu bào chế ra các dược phòng đã nổi danh ở Nam-kỳ bấy lâu nay vậy, để giúp ích cho cuộc giao thông của nhơn loại, buổi cạnh tranh kịch liệt nầy. Thật là chước Vệ-sanh rất qui hóa thay. «Mà cũng thật xứng đáng cho để tên là **Vệ-sanh-chỉ-nam** vậy.» Bởi thế mà bỉ-nhơn đề lời tư nầy, cho được càng rõ ra cái công trình nhơn thuật v. v.

NGUYỄN-TỬ-THỨC

LỜI RAO CẦN KÍP

Nếu như Chư-tôn trong Lục-châu mà có mua thuốc của bổn đường xin hãy nhìn cho kỉ cái nhãn ông PHẬT-MẬP thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của bổn Đường.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chủ-nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

SÁCH VỆ SANH CHỈ-NAM

Kiếp Phù-Sanh không mấy lát, **cầu** *bảy mươi* là tuổi nói chừng.

Kìa, trong lò Ảo-hóa muôn vật đương rộn-ràn tranh ưu-liệc, suốt đời tấm thân chịu biết mấy lần dầm-dải mùi Tân-khổ, cớ nên dầu cho sắt đá cũng phải hao-mòn tiêu-tụy. Phương chi loài người, gan mềm, ruột uống, tai nhỏ, mắt thanh, mà lại sòng chát sự : sầu, vui, cười, khóc, mỗi lối đều làm nhọc trí, nảo lòng. Thế thì càng thêm mài-đẻo hình-hài.

Vi như không có một vật, hay một phương chi, phòng ghình-chống với muôn nỗi cay-nhiệt ấy, thì âu toàn cả vành gió buội đây, chỉ còn sót núi-sông cây-cỏ thôi, chớ loại người trót dần-dần tiêu-duyệt.

Hay thay! Phục thay! Trẻ-tạo khéo sắp, nếu muốn cho trường-trần ngày thêm ly-kỳ, thì đã dành để những vật cứu chữa bệnh-đời.

Sách « **VỆ SANH CHỈ NAM** » của tiệm **NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG** là một nhà thuốc danh nổi như sấm xuân, giữa dược-giới tại góc Á-Đông nầy ; mới rồi có xuất bãn một cuốn, trong đấy Bỉ phu được thấy bạn Đồng-nghiệp phê-bình rất nhiều, đều lấy « **VỆ SANH** » làm thần.

Vốn đại danh của nhà « **NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG** » khắp cả tam-kỳ đều nghe biết, đã có nhiều hiệu-báo-chương cổ-động dùm và ca-tụng chẳng it ; mà hẳng thật, lời báo nói không phải là giả-giới chuốc-ngót chi, vì Chư-tôn trong Lục-châu, những kẻ có uống thuốc của « **NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG** » cũng đồng chứng chắt : thuốc y như nhãn ; cứu bệnh như thần.

Bỉ-phu nối-điệu một bài đây, là sở-vĩ đều cần-yếu mạng người vậy !

Saigon le 1er Août 1920.

NGUYỄN-THÀNH-ÚC

https://tieulun.hopto.org

Vệ-sanh-chỉ nam Phê bình

Việc thuốc men là một món cần nhứt của loài người, cũng như thảo mộc muốn cho thạnh mậu phải năng vung phân tưới nước. Còn con người muốn bồi bổ khí-huyết dưỡng tinh thần thì yếu cần phải có thuốc. Nhưng thuở trước Quốc-dân ta còn tối tâm không hay lo quan phương việc Vệ sanh, mà còn Lương y cũng không hay bào chế sẵn ra thứ nầy thứ kia mỗi khi có xảy ra đau ốm thì mới rước thầy hốt thuốc mà thôi thì lấy làm bất tiện lắm. Nên sánh với con người hiện kim thì khác nhau xa. vì hiện kim con người nhờ có học rộng nên càng ngày càng mở mang chế biến ra đủ thứ thuốc trị đủ chứng bịnh trong bốn mùa.

Như nhà thuốc Nhị-Thiên Đường, ở Chợlớn hễ nghe đến tên thì biết là một tiệm thuốc rất có danh, thuốc chế theo phép *Vệ-sanh* tân thời mà thứ nào cũng hiệu nghiệm. Đã vậy mà ông chủ tiệm lại chẳng nệ tốn hao công in ra *Vệ-Sanh-Chỉ-Nam* nầy biên đủ các thứ thuốc giải rành các chứng bịnh và chỉ rõ cách uống mà công bố cho đời, người bịnh biết thứ thuốc mua mà uống, kẻ chưa có bịnh cũng biết thuốc mua sẵn để phòng cơ, vì cạn xét con người lúc bình sanh ai lại khỏi đau. Nên suy ra cuốn *Vệ Sanh Chỉ Nam* là 1 vị thần bổn thân của kịp sống con người. nên tôi chẳng nệ tài sơ cất bút phê vào đây cho Đồng-bang tri hiểu.

Chủ-bút Nhựt-Báo-Tĩnh,
TRẦN-VĂN-CHIM.

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chu nhơn cần bảo.

https://tieulun.hopto.org

TỰ'A

Trời còn có khi mưa khi nắng, người ở đời sao khỏi lúc mạnh lúc đau.

Nay chúng ta sanh nhằm đời Văn-minh thế-giới mỗi mỗi đều cải cựu hoán tân. Ấy vậy thì trong cách vệ-sanh ta lại há làm thinh để vậy mà không lưu ý kiếm tiềm những điều lợi thế ích nhân hay sao? Bởi đó cho nên ông nội tôi là Y-học sĩ Vi-tế sanh, đã hết lòng nghiện cứu mà chế luyện ra các thứ thuốc cho tinh khiết, cho thích hạp thời nghi, người lại dùng những vị thuốc thượng hảo trong hai mươi mốt tỉnh thành bên Trung-quốc mà chế ra nhiều thứ Cao, Đơn, Huờn, Tán, đam qua Nam-kỳ cho Lục-châu chư quân-tử tiện dùng.

Người hằng gia công gắn sức hiệp với các ông Danh-y mà nghiên cứu các tánh-dược và coi theo phong thổ bên Nam-kỳ bốn mùa tám tiết hàng thử thể nào tùy tiện mà chế ra cho hạp với thổ-nghi cho người bổn-quốc dùng thì mới khỏi hại.

Vã chăng xưa nay có nhiều tiệm thuốc Bắc tại Nam-kỳ vẫn cũng có bán đủ thứ Cao, Đơn, Huờn, Tán, song có nhiều khi liệt vị đã dùng mà không thấy hiệu nghiệm chi ấy là tại phong-thổ bất đồng, mà mấy tiệm ấy không nghĩ xét cho ra, cho nên dẫu có dùng thuốc cho tốt thế nào, cũng luống công mà vô ích.

Chớ như tiệm của tôi đây hiệu là Nhị-Thiên Đường, lập ra tại Tỉnh-thành Quảng-đông trải ba đời, gần trót trăm năm, lại thêm ông nội tôi là người niên cao kỷ trưởng, lảo luyện nghề y, qua ở Nam-kỳ mà làm thuốc vẫn đã thâm niên, lại lịch thiệp khắp hết sáu châu non sông phong thổ chỗ nào người cũng từng trải, đến khi người trở về Trung-quốc, ở nơi tiệm chánh tại Tỉnh-thành Quảng-đông mà chế thuốc người nghĩ vì xứ Nam-kỳ ở nhằm đường Ôn-đái, khi hậu ôn hòa cho nên người mới lưu tâm tìm tỏi

https://tieulun.hopto.org

những vị thuốc thượng hảo và hòa huởn cho hạp theo phong thổ Nam-kỳ mà chế ra các thứ Cao, Đơn, Huờn, Tán, đam qua bán tại tiệm ngánh của tôi đây cũng là Nhị-Thiên-Đường ở tại đường Canton số 38, Chợ lớn, thiệt là lủ dụng lủ công, bá phát bá trúng.

Tiệm tôi từ ngày lập ra đến nay, vẫn khăn khắn một lòng cứu thế tế nhân, chớ chẳng phải như kẻ tiểu-nhân, tham đồ tư kỷ, trục lợi những đầu mà làm hại cho nhân quần xả hội vậy đâu.

Nhưng mà, thuốc tuy hay song không hiểu cho rõ cách dùng, thì chẳng những là tốn tiền vô ích mà thôi, mà nó lại còn sanh ra nhiều đều bất tiện cho mình.

Vậy nên tôi phải làm cuốn sách nầy ra đây mà chỉ rõ các thứ thuốc nào dùng về chứng bịnh gì, và cách dùng thể nào nhiều ít tùy theo bịnh nặng nhẹ, và tuổi lớn nhỏ, đặng để mà cho không thân-chủ coi theo đó mua thuốc mà dùng, mỗi khi mình có bịnh.

CÁCH MUA VÀ CÁCH GỞI

Như Lục-Châu chư quân tử, vị nào muốn mua thuốc của tiệm tôi, thì xin gởi thơ để bao cho rõ ràng như vầy:

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Pharmacie-Asiatique,

38, rue Canton à CHOLON.

Và phải nói cho rõ ràng thứ thuốc nào mà mình muốn cần dùng, thì tôi sẽ lo mà gởi thuốc đến nội chuyến tàu sau kế đó cho liệt vị chẳng sai. Song phải gởi Mandat theo cho đủ giá tiền thuốc của mình muốn mua và tiền sở phí gởi theo nhà thơ cũng phải gởi luôn theo một lược. Hay là mỗi khi liệt-vị muốn mua các thứ thuốc chi, thì cứ gởi thơ không cho tiệm tôi cũng đặng, rồi tiệm tôi sẽ lo gởi thuốc cho liệt-vị theo cách «contre remboursement, nghĩa là mỗi khi

https://tieulun.hopto.org

đồ gởi tới tại nhà thơ trong hạt của liệt-vị thì nhà thơ sở tại ấy sẽ cho liệt vị hay, rồi liệt-vị đam tiền đến tại nhà thơ ấy mà lãnh, làm như vậy thì khỏi lo bất tiện cho hai đàng.

Tôi xin nhắc lại cho liệt-vị hay rằng: tiền sở phí gởi theo nhà thơ thì về phần người mua phải chịu.

Hoặc có đều chi không vừa lòng liệt-vị, thì xin phải viết thơ liền nội trong tuần tám bữa cho tiệm tôi hay và cắt nghĩa cho rõ ràng vì cớ nào chẳng vừa lòng liệt-vị, lại cũng phải nói cho rõ thơ gởi ngày nào tháng nào cùng là Mandat số mấy.

Mỗi khi liệt-vị có gởi Mandat cho tiệm tôi thì phải giữ miếng giáp lai (talon) lại cho kỹ mà làm biên lai để phòng khi có đều chi bất tiện.

Như liệt-vị muốn hỏi thăm đều chi về việc thuốc của tiệm tôi, thì tôi cũng vui lòng mà hồi âm cho lập tức.

LỜI DẶN:

Mỗi khi liệt-vị có gởi thơ đến cho tiệm tôi, hoặc muốn mua thuốc hay là hỏi han đều chi, thì xin phải ký tên cho rõ ràng và để chỗ ở cùng chức-tước nghiệp nghệ và làng tổng cho hẳng hòi, cho tiệm tôi tiện bề hồi âm khỏi đều lầm lộn.

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Pharmacie-Asiatique

38, rue de Canton à Cholon

Bổn Dược-phòng chủ nhơn

Cẩn-khải

https://tieulun.hopto.org

XỬ' NGHĨA

Ông Hồ-văn-Trung, Tri-huyện nhứt hạng, biệt hiệu là Biểu-Chánh, có biệt tài về nghề viết Tiểu-thuyết, song Ngài viết là chủ ý tả nhơn vật đời nay, và bao biếm tình đời mà chơi, chớ không phải viết đặng kiếm lợi. Cho nên những Tiểu-thuyết của Ngài viết như là: Chúa-Tàu Kim-Qui, Cay đắng mùi đời, Tỉnh-Mộng, vân vân, cho Bổn-báo ấn hành trong Nhựt-trình đó thì ai đọc cũng mê, cũng khen, mê là mê tâm lý rất cao thượng, khen là khen câu văn rất lưu hoát, hạng người nào đọc cũng hiểu. Song in trong Nhựt-trình nay một đoạn mai một đoạn thì đọc rồi mắc chờ đợi mà thành ra quên đầu quên đuôi bất tiện, nên Chư-độc-giả hằng gởi thơ nài xin in ra nguyên bổn cho dễ coi, cho đến có nhiều bạn đồng-chí, chịu giúp tiền cho Ngài in, mà Ngài không chịu thì rõ biết sở tâm Ngài không phải giục lợi. Nhà ông Huyện Trung đây tuy theo Tân-thời mỗi mỗi đều dùng thuốc tây, nhưng có bịnh Ngài cũng dùng thuốc bắc, mà nhứt là Ngài hay dùng thuốc của hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG hễ uống thì lành bịnh. Nên Ngài hằng khen thuốc của hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG là thần hiệu và cũng khen chủ tiệm là người dày công chế luyện, buôn bán thì tiên dụ nghĩa hậu mới dụ lợi.

Bổn-báo có đường giao thiệp với tiệm thuốc NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG và có tình quyến thức với Quan huyện rõ biết nhà Quan huyện, nhơn dùng thuốc của NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG mà mến qui-hiệu, nên nhơn dịp M. NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG muốn kiếm một bổn Tiểu-thuyết hay đặng đăng vào cuốn Vệ-Sanh Chỉ-Nam là sách kể các món thuốc của qui-hiệu món nào trị bịnh gì, nên Bổn-báo tiến dẫn đến ra mắt ông huyện Trung thì Ngài sẵn lòng cho phép chủ tiệm NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG đăng bổn Tiểu-thuyết Tỉnh-Mộng trong cuốn Vệ-Sanh Chỉ-Nam mà thôi chớ không đặng in ra quyển mà bán. Ngài xử như vậy trước là đáp chút tình đối với tiệm NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG sau là cho người mến Tiểu-thuyết của Ngài sẽ có thế mà coi toàn bổn đặng, nên Bổn-báo mách ít lời gọi là giới thiệu cùng độc-giả bổn Tiểu-thuyết Tỉnh-Mộng vậy.

BỔN-BÁO.

Trích trong *Đông pháp Thời-báo* số 306,
ngày 1er Juillet 1925.

https://tieulun.hopto.org

GIA-ĐÌNH TIỂU-THUYẾT

«TỈNH MỘNG» (1)

Tác-giả: HỒ-BIỂU-CHÁNH

TIỂU-THUYẾT

Dọc theo mé sông từ Tân-An qua Mỹ-Tho, nhà cất liên tiếp, cây trồng giao nhành, người lạ ngồi thuyền đi qua đó ai cũng khen là chỗ dân cư trù mật. Cách ít năm trước ở chợ Tân-An, đo theo quan lộ đi dựa mé sông ấy, vô chừng vài ngàn thước thì thấy có một tòa nhà ngói cũ ba căn hai chái, nền đúc, cửa cuốn, vách gạch, cột gỏ. Nhà cất dạy cửa xuống mé sông, trước cửa kiểu vật đủ thứ: nào là vạn niên tùng, nào là bá diệp trắc, nào là bùm-sụm, nào là cần-thăng, nào là thủy-tiên, nào là kim-quít. Hai bên đường vô cửa lại có mấy bồn bông lan, bông huệ, vạn thọ, mồng gà, đinh-lăng, sao nhảy. Bên chái trên có mấy nọc trầu vàng sum-sê, gió thổi lá đùng-đưa khoe màu tươi mướt. Phía chái dưới có chuồng bồ-câu sơn đỏ, mà vì mưa sa nắng táp làm phai lợt màu sơn. Ở sau nhà lớn thì có một cái nhà ngói nhỏ ba căn xông để chứa đồ và nấu nướng. Còn từ đó ra phía sau nữa thì là một khoảnh vườn lớn gần nửa mẫu, chung-quanh trồng mấy hàng dừa, cây cong-vòng, cây suông đuột, buồng sai, tào xụ, xem rất u-nhàn. Trong vườn thì xẻ mương nhỏ cái dọc, cái ngang, rồi trên mấy liếp trồng chuối lộn với cau, chuối nhảy con bùm-sùm, cau ngay hàng thẳng-rẳng.

Nhà nầy là nhà của quan Phủ Phan-hữu-Tiền. Quan Phủ qua đời đã hơn 6 năm rồi, khôug có con trai, để lại cô một đứa con gái, năm nay đã 19 tuổi, tên là Phan-yến-Tuyết, mà người ta thường kêu là cô hai Tuyết, ở hủ hỉ với bà Phủ. Quan Phủ Tiền là người gốc-gác ở Bà-Rịa nhưng mà lúc ngài còn sanh tiền, ngài giúp việc cho nhà nước có ở nhiều tỉnh và tới chỗ nào ngài cũng ở lâu năm, nên ngài coi mấy chỗ ấy cũng như quê quán của ngài, bởi ấy ít ai biết chắc ngài sanh trưởng tại xứ nào. Lúc ngài già yếu ngài nghĩ nhà không có con trai, có nuôi một đứa cháu kêu bà Phủ bằng dì, cho đi học đã thành thân rồi, không cần phải lao tâm nhọc trí chi nữa, nên ngài xin hồi hưu rồi mua khoảnh vườn nầy cất nhà mà ở đặng an hưởng thanh nhàn.

(1) Tác-giả giữ quyền bộ tiểu-thuyết nầy cấm không cho ai được rút ra mà in nguyên bổn.

https://tieulun.hopto.org

Từ ngày quan Phủ qua đời, thì bà Phủ vào ra quạnh quẽ, buồn lòng xót dạ nên không lo dọn dẹp nhà cửa cho lắm. Ngoài cửa ngõ tuy có bắt thêm một cái cầu thang để xuống sông cho dễ, song kiến vật không ai uốn nhành cắt lá, nên cây lên tự nhiên coi không đẹp như xưa. Trong nhà thì ghế bàn tủ ván đóng cây đã tốt, mà kiểu cũng lanh, song ít hay lau chùi nên coi không còn nước bóng.

Bà Phủ không giàu, mà quan Phủ qua đời rồi, bà tom góp tiền mua được một sở ruộng ở phía Kỳ-Son huê lợi mỗi năm góp được một nuàn gia, nhập với huê lợi cây trái trong vườn được vài trăm đồng bạc nữa, thì mẹ con ăn xài không hết.

Tiết tháng chạp, trời chiều mát mẻ, sông nước đầy đầy. Cô hai Tuyết ăn cơm rồi mới lần bước đi ra ngoài cầu thang ngồi mà hứng gió. Cô mặc một cái áo bà-ba lục-soạn trắng, mới giặt ủi nên lằng xếp còn răn-răn; mặc một cái quần lãnh đen tuy cũ song láng nước coi cũng như quần mới. Dưới chơn cô có mang một đôi dép quai đen, mà trên quai lại có kết bông màu hường. Cô là một người con gái vóc vừa vừa không lớn mà cũng không nhỏ. không mập lung mà cũng không ốm quá; đã vậy mà cô nhỏ xương nên tướng đi yểu điệu; thuở nay cô thêu thùa may vá, hoặc viết thơ, hoặc đọc sách mà thôi, chớ không nấu nướng, không làm công việc trong nhà, không dan nắng, không dầm mưa, nên nước da cô trắng đỏ mà lại trong-bóng. Cô không gở đầu nên tóc xấp-xãi hai bên bàn-tan, mà có nhiều sợi gió thổi ngã xuống tới dưới gò má, làm cho cô một lác phải lấy tay mà vuốt tóc lên, lòi cái mặt ra sáng rỡ, lại thêm đôi bông hột xoàn chiếu yến mặt trời chiều chớp nhán hai bên trái tai. Mỗi lần cô vuốt tóc thì thấy mấy ngón tay cô nhỏ mà lại dài, còn bàn tay diệu nhiều, cườm tay no tròn. chiếc đồng bánh ú đeo khích-rịch. Cô mặc áo không có bâu, nên bày trọn cái cổ ra trắng trong, lại có sợi dây chuyền nhỏ vòng theo coi thiệt là đẹp. Cô đứng trên cầu mà ngó bầy cá lòng-tong ăn bọt nước, gió thổi ống quần hất phơ lòi hai bàn chơn ra ngón nhỏ xiếu, gót đỏ lòm, trên bàn th t vung lip luôn tới mắt cá.

Thuyền chèo ngang ai thấy cô đứng trên cầu cũng đều dòm ngó, nhưng mà cô không để cái sắc của cô đến nỗi làm cho người nghiêng trông, bởi vậy cô đứng chơi tự nhiên, lượm đất nhỏ liện cá lòng-tong đá thèm, rồi nhổ nước miếng xuống sông cho cá lim-kim nổi lên hớp bọt.

Mặt trời lặn mất rồi, cô hai Tuyết mới lần bước trở vào nhà. Cô qua khỏi cửa ngõ thấy một bụi huệ trổ bông bay mùi thơm tho, khoe màu trắng nỏn, cô đứng lại cúi mặt xuống rồi cầm một cộng kề ngang lỗ mủi mà hưởi. Nhánh bông huệ kề gần gò má, mấy ngón tay của cô coi cũng như bông búp, còn nước da mặt của cô coi cũng không kém màu mấy bông đã nở chút nào.

(Coi tiếp qua trương 22).

https://tieulun.hopto.org

二天堂藥酒

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG VỆ-SANH DƯỢC TỬU

Thuốc rượu Nhị-Thiên-Đường

酒藥

Thuốc rượu của tiệm Nhị-Thiên-Đường là một thứ thuốc rượu rất quí, do nơi tiệm chánh ở tại Quảng-Đông gởi lại; thiên niên trường-thọ đoạt tạo hóa chi công, xưa nay chẳng có thuốc rượu nào mà bổ dưỡng nhơn thân điều hòa huyết mạch, cường tráng tinh thần cho bằng thứ thuốc rượu nầy. Hễ uống nó thường thì mặt mày hồng nhuận; gái trai già trẻ, bốn mùa đều dùng được, thật nó là bá bổ Thánh-dược; công hiệu như thần.

Nếu uống thuốc rượu nầy thường thì đặng tiêu trừ bá bịnh tinh-thần khương kiện, định dưỡng toàn thân; khai tỉ kiến-vị, máu me đều-đặng, nước da mịn-màng; những người mà tiên-thiên bất túc, hậu-thiên bất đều, thì nên uống nó cho thường, mà bổ dưỡng.

Đờn bà mà vàng da ốm gầy thì nên dùng nó, hoặc muốn an thai bảo-sảng, thì uống thứ thuốc rượu nầy khỏi lo hậu hoạn.

Ấy là một thứ thuốc Vệ-Sanh rất nên bổ dưỡng.

https://tieulun.hopto.org

Chủ trị những bịnh kể ra sau này:

1° Người còn thiếu niên mà dùng nó thì khỏi sợ tiên-thiên bất túc.
2° Người trung niên mà uống nó thì khỏi lo hậu thiên thất điều.
3° Người lão niên mà uống nó thì khỏi lo bịnh khí-suy huyết kiệt.
4° Đờn bà con gái mà dùng nó thì khỏi lo bịnh hậu thất-điều.
5° Người văn nhơn mà dùng nó thì có ích về thần-trí mở mang.
6° Người thượng-cổ mà dùng nó thì có ích vì cần lao mà không biết mỏi.
7° Những kẻ bỏ thuốc Á-phiên mà dùng nó thì có ích vì nó khôi phục nguyên hình.
8° Người không có con mà dùng nó thì ắc nhiều con cháu.

Cách dùng: Mỗi bữa trước khi ăn cơm năm phúc đồng hồ, tùy theo sức mình mà uống.

Giá mỗi ve lớn là.. . . . . 1$20
Mỗi ve thường (ve nhỏ là).. . . . . 0 25

Chư-tôn hãy nhìn cho kỷ cái nhản ông Phật mập của hiệu *Nhị-Thiên-Đường* thì mới khỏi lầm thứ giả, uống vào sanh bịnh.

Thọ-lộc, le 22 Avril 1922.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue Canton, Cholon.

Tôi xin kính lời vào cám tạ ơn ông có công bào chế các thứ thuốc linh nghiệm, mà cứu người trong cơn đau ốm. Nguyên hôm trước tôi có mua thuốc của ông về bán, và dùng thì thấy có nhiều vị rất nên thần hiệu, nhứt là thuốc rượu. Tôi thuở nay cũng có dùng thuốc rượu của hiệu khác, song hễ uống vô thì làm sao cũng bắt nhức đầu, mà từ hôm tôi uống thuốc rượu của ông thì không có nhức đầu, tay chơn bớt tê, trong mình khỏe khoắn. Nên nay tôi xin ông miễn phiền gởi cho tôi mấy món sau nầy theo cách lãnh hóa giao ngân.

10 Ve nhỏ thuốc rượu. . . . . 2$00
4 Hộp Kim-phục-huờn. 4 00
3 Ve Nhị-thiên-dầu. 0 78
Frais de transport. 0 44
Total. . . . . 7$22

Nay kính và cảm tạ.
M. Chỉnh, à Thọ-lộc, Huế, Annam.

https://tieulun.hopto.org

HÀI ĐÀM

Cliché de Nguyễn-chi-Hòa

Thật là đại phước, lão năm nay tuy tuổi đã lục tuần (sáu mươi tuổi) song còn mạnh mẽ, tai tỏ, mắt sáng, đi đứng vững vàng, chẳng hay đau ốm chi, sức lực cường tráng như còn trai mười bảy đôi mươi, làm việc cả ngày không biết mệt; ấy chẳng qua là lão nhờ mua BÁ-BỔ VỆ-SANH-TỬU của nhà thuốc NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ở tại Cholon đường Canton, môn bài số 38, là một nhà thuốc danh nổi như sấm xuân ở cõi Đông-pháp ta đây, mà để dành trong nhà mỗi ngày đều uống, nên thân thể mới đặng như vậy. Thật lão dám tưởng cho là một thứ rượu rất nên thần hiệu trong đời ít có. Lục-châu chư tôn trưởng nên mua để trong nhà dùng thử rồi mới biết là lời lão nói thật vậy.

https://tieulun.hopto.org

MINH-TẠ LƯƠNG-Y

Vientiane, le 11 Mars 1928.

A Monsieur **Nhị-Thiên-Đường**, Pharmacien,
38, rue de Canton, Cholon.

Monsieur,

Tôi xin kính lời cảm tạ ơn ông có công bào chế các thứ thuốc linh nghiệm, mà cứu người trong cơn đau ốm. Nguyên hôm trước tôi có mua thuốc của bổn đường về dùng những là vạn ứng nhị thiên đầu và nhãn dược thủy căn cơ tán vân, vân... rất là hiệu nghiệm chẳng sai. Vậy nay thuốc của tôi cũng là gần hết rồi nên tôi vội vàng viết thơ xin ông làm ơn gởi lên lập tức kỳ nầy cho tôi những thứ thuốc sau nầy:

1 Ve Đạo-thương-thủy	0$50
1 Hộp bánh Cam-tích	0 90
2 Ve Nhãn-dược-thủy	0 60
10 Ve Nhị-thiên-đầu	2 60

Xin ông làm ơn gởi bằng contre-remboursement.

Monsieur François PHAN-VAN-PHONG.
Secrétaire des Travaux publics,
à Vientiane,

Hanoi, le 30 Mai 1925.

Monsieur,

Nay tôi gởi mấy lời vào kính thăm ông chủ hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, được bình an mạnh giỏi, tôi mừng sau nầy tôi xin nói để ông biết rằng hôm nọ ông có gởi cho tôi mấy ve Ngủ-lâm Bạch-hườn tôi uống hết thuốc ấy thì bịnh tình cũng đã hết một vài phần lấy làm cám ơn ông lắm.

Lần nầy tôi xin ông làm ơn gởi ngay ra cho tôi 5 ve Ngủ-lâm bạch-trược-hườn giá là 2$50 và frais de transport gởi contre-remboursement cho tôi, xin ông gởi ngay vì tôi cần lắm và tôi sẽ gởi vào mua của ông nhiều thứ thuốc nữa. Cám ơn lắm

Monsieur TIANH.
Secrétaire au Contrôle des Recettes
de la Compagnie des Chemins de fer, à Hanoi du Yunnan.

https://tieulun.hopto.org

MINH-TẠ LƯƠNG-Y

Tân-thuận-bình, le 8 Avril 1925

L'Ex-maire, PHẠM-NGƯƠN-HỮU,
A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG Tiên-sanh-nhã-giám.

Kính thăm ông mạnh giỏi và bữu quyến của ông đặng niên trường phước thọ sau đây tôi tỏ sự rủi của tôi mà nhờ thuốc linh nghiệm của ông mà hóa ra may mắng cho ông tường: ở tại cù ỗ ông có tiệm thuốc hiệu An-hóa-đường, trử thuốc của bữu hiệu mà bán nên tôi có mua ít nhiều mà phòng để trong nhà. Ngay 1er Avril 1925 tôi phát ho nằm không đặng, tôi mới lấy thuốc Hoa-dam-chỉ-khai-tán tôi uống thì trong 24 giờ bịnh đà hết dức, và thuốc Cam-tích bỉnh tôi cho trẻ con tôi uống thiệt là linh nghiệm mà tôi không biết mà dùng cho bết vậy nay tôi cúi xin ông lấy lòng từ bi mà gởi cho tôi một cuốn sách Vệ-sanh-chỉ-nam, đặng tôi coi cho biết thuốc của ông cho hết đặng tôi gởi thơ vào tiệm ông mà mua cho khỏi bề bất tiện của tôi; vì sách chỉ rõ ràng cách uống, cách cử; còn thuốc Đông-pháp nầy rất nên tệ lắm vì hay làm bướn mà lấy tiền không kể gì sanh mạng; nay tôi thỏ thẻ đôi hàng quê kịch cảm tạ ơn ông gọi là thấy phải phải khen xin ông nhậm lời mà gởi cho tôi một cuốn sách đặng biết thuốc của ông mà dùng thì ơn nghĩa nầy sánh tài non biển, vì cuốn sách nầy tôi coi quí báu trong đời. Như ông rộng lòng cho gởi cho tôi thì để như vầy sau tôi mua thuốc của ông mà dùng.

Monsieur PHẠM-NGƯƠN-HỮU.
Ex maire du village de Tân-thuận-bình,
Canton de Hòa-hảo, Chợ-gạo, Mỹ-tho.

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chủ nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 16)

Cô một con kiến hôi ở trong n ành bông bò qua gò má, làm cho cô nhột nên phải lấy tay mà phủi; song cô phủi diệu-dàn quá, nên con kiến không chết, lại 'eo qua tay cô mà b^. Cô chúm-chim cười, bày hai hàm răng trắng trong, rồi nhẹ nhẹ kề bàn tay gần lá huệ cho con k'ến bò đi, chớ cô không nỡ giết.

Cô còn đương xem hoa, bỗng thấy thằng Quới, là đứa ở, quét lửa đốt đèn trong nhà. Cô bước vô thấy bà Phủ đương nằm trên ván mà quạt ơi, cô mới hỏi:

— Trời mát quá, sao chiều nay mé không ra ngoài mé sông mà chơi má ?

— Từ hồi trưa đến bây giờ sao nó nặng đầu quá. Con đưa ve dầu măn cho má một chút con.

Cô hai Tuyết lại ghế ăn trầu kiếm ve dầu măn đem đưa cho bà Phủ, rồi ngồi lại một bên, rờ tay rờ tráng và hỏi rằng:

— Má có dúng mình hay không má ?

— Không.

Tại hồi trưa má ra sau vườn coi bày trẻ bẻ cau nên chói nắng mà nhức đầu đó chớ gì. Trưa nắng má dừng có đi như vậy nữa nghe hôn má.

— Tại nhức đầu thì nó nhức, chớ phải tại đi ra vườn hay sao. Hôm trước anh ba con nó biểu con làm cho nó một chục khăn hỉ mủi, con làm đã rồi hay chưa ? Nó nói bữa nào đây nó qua đa.

Như con làm chưa rồi thì làm riết đi, đặng nó qua đưa cho nó.

— Con làm được 8 cái rồi. Anh đó ăn ảnh làm rộn quá! Có vợ mà sao không biểu vợ nó làm cho mà dùng, để đi mượn người ta.

— Con nói sao vậy ? Bởi chị ba con không biết làm, nên thằng nó mới mượn con chớ.

— Ai biểu đi cưới vợ vụng như vậy làm chi.

— Nó vụng mà nó có tiền nhiều, đời nầy hễ có tiền thì hơn, chớ cần gì khéo vụng con.

— Có tiền nhiều mà như vậy ai thèm. Nầy má, anh ba ảnh lịch sự trai quá chớ, không biết tại sao hồi đó ảnh cưới chị ba chi vậy, coi kỳ quá, má há ? Chỉ mập ú, cập mắt băng xiên băng nai, mà văn nói nghe cục ngủn, anh ba ảnh thương sao được không biết.

— Cưới vợ cần gì nhan sắc, con.

— Lúc ảnh nói vợ, con mắc đi học trên nhà trắng, chớ phải có con ở nhà con cản, thiếu gì con gái hay sao mà lựa vợ như vậy.

— Con đừng có nói tầm vấy, chị ba con nó hay được nó phiền.

— Nầy má, hồi trước ba với má đứng cưới vợ cho ảnh, hay là ảnh lựa một mình ảnh vậy má ?

https://tieulun.hopto.org

— Hồi đó nó học đã gần thi lấy bằng cấp, rủi đi với dượng con khuất đi, má với ba con thấy nó côi cút tội nghiệp mới nuôi cho nó học đặng thành thân với người ta. Chừng nó ra trường rồi ba con mới lo cho nó vô làm thông-ngôn Tòa, rồi đổi xuống Mỹ-Tho.

— Hồi đó con còn nhỏ quá nên không biết.

— Ừ, hồi đó con mới được tám chín tuổi

— Con nhớ ảnh đi học hễ bải trường ảnh về thì ảnh đem hình về cho con, con thương ảnh lắm. Hồi đó mình ở đâu trên Biên-Hòa, phải hay không má ?

— Ừ.

— Ảnh làm thông-ngôn ở Mỹ-Tho rồi ảnh mới đụng chỉ đó phải hay không ?

— Ừ. Nó làm việc có thời quan yêu dân chuộng, mà nó lại khá trai, thầy cai Tường ở Bến-Tranh thấy nó thầy thương, thầy mời nó vô nhà chơi đôi ba lần rồi thầy tính gả con cho nó. Nó thấy thầy giàu có lớn, huê lợi đến gần 20 ngàn gia, mà có một mình chị ba con đó mà thôi, chớ không có con trai, nó muốn ưng, ngặt chị ba con có hèn đứa một chút nên nó dục-dặc trót hơn một năm không chịu đi nói. Sau má nghe má rầy nó, má nói người ta giàu lớn, về nhà đó cũng như chuột rớt trong hủ gạo, ở không ăn đến già cũng không hết của dại gì mà không chịu ; nó nghe phải nó mới chịu đi nói, rồi ba con với má đứng cưới cho nó đó đa. Nó nghe lời má bây giờ phải nó sung sướng tấm thân hay không ? Cưới vợ có ít tháng thì thầy Cai biểu xin thôi về ở với thầy. Thầy góa vợ nên thầy giao chìa khóa tủ sắt cho vợ chồng nó cầm. Nó về Bến-Tranh làm làng chơi ít năm rồi làm Hội-đồng địa hạt. Cha vợ làm Cai-tổng, chàng rể làm Hội đồng, nhà có ghe hầu, có xe ngựa, có xe hơi, sang trọng biết chừng nào.

Lúc no con nghe ảnh nói với má ảnh tính ra tranh cử Hội-đồng quản-hạt, rồi sao êm, không nghe nói tới chuyện đó nữa vậy má ?

— Nó muốn làm Hội-đồng quản-hạt lắm, song thầy Cai thầy căn, thầy nói rằng ra tranh cử phải tốn một vài muôn đồng bạc, mà làm có 4 năm rồi mãn khóa không ích lợi gì. Thầy mới tính với nó để thầy xin hưu trí rồi nó ra làm thế cho thầy ; cử Cai-tổng bây giờ không ai giành lại nó, bởi vì nó giỏi chữ Tây, mà lại giàu lớn, trong tổng có ai mà theo kịp nó. Hôm trước nó qua nó nói thầy Cai sửa soạn xin hưu trí, chắc trong ít tháng nữa đây nó lên Cai-tổng rồi.

— Hứ ! Chỉ giàu thì giàu, chớ trong bụng ảnh có vui sướng gì đâu má.

— Sao vậy ?

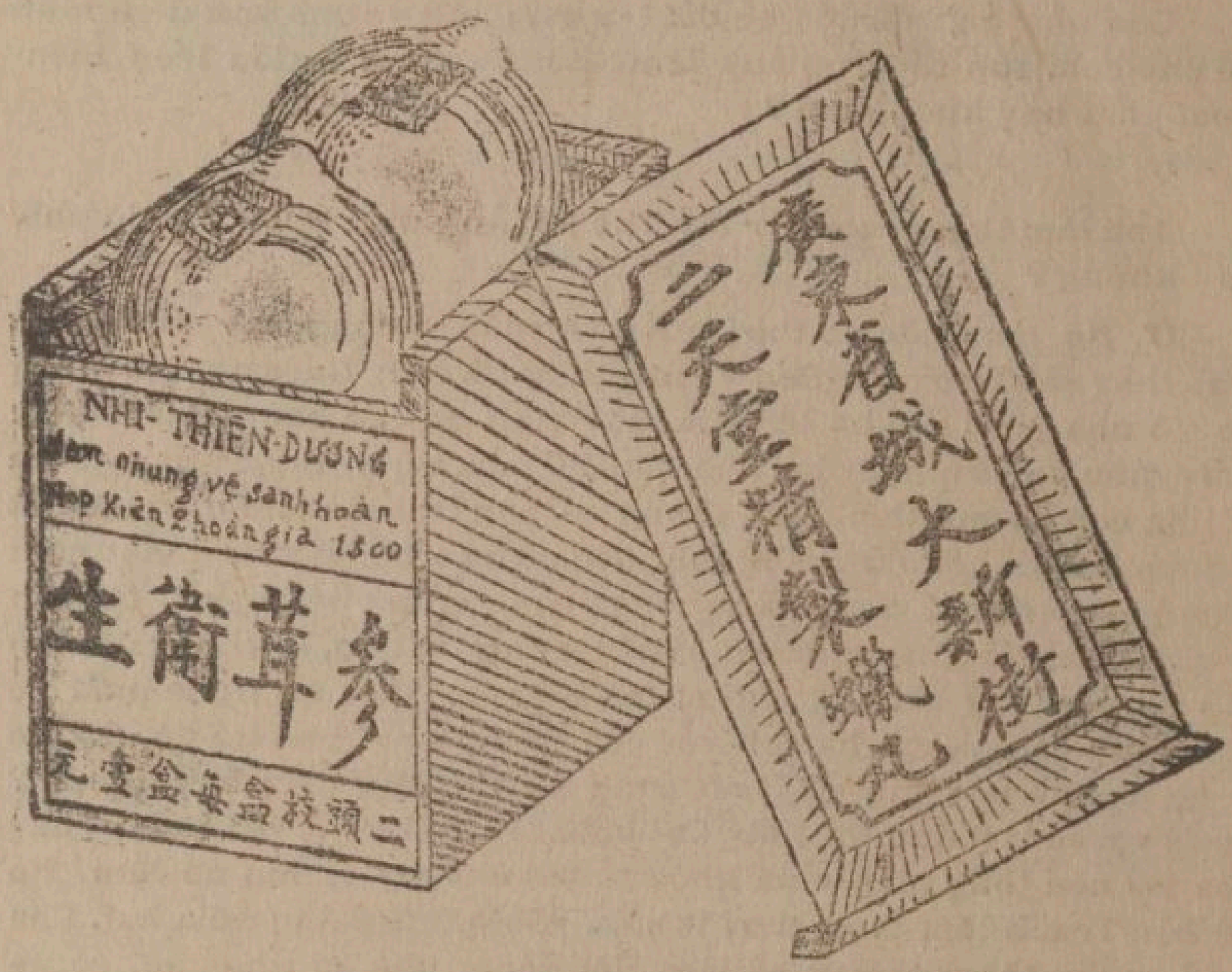
(Coi tiếp qua trương 30)

https://tieulun.hopto.org

參茸衛生丸

SÂM NHUNG BỔI NGUƠN VỆ SANH HUỜN,

Hộp cây 2 huờn..... **0$60**

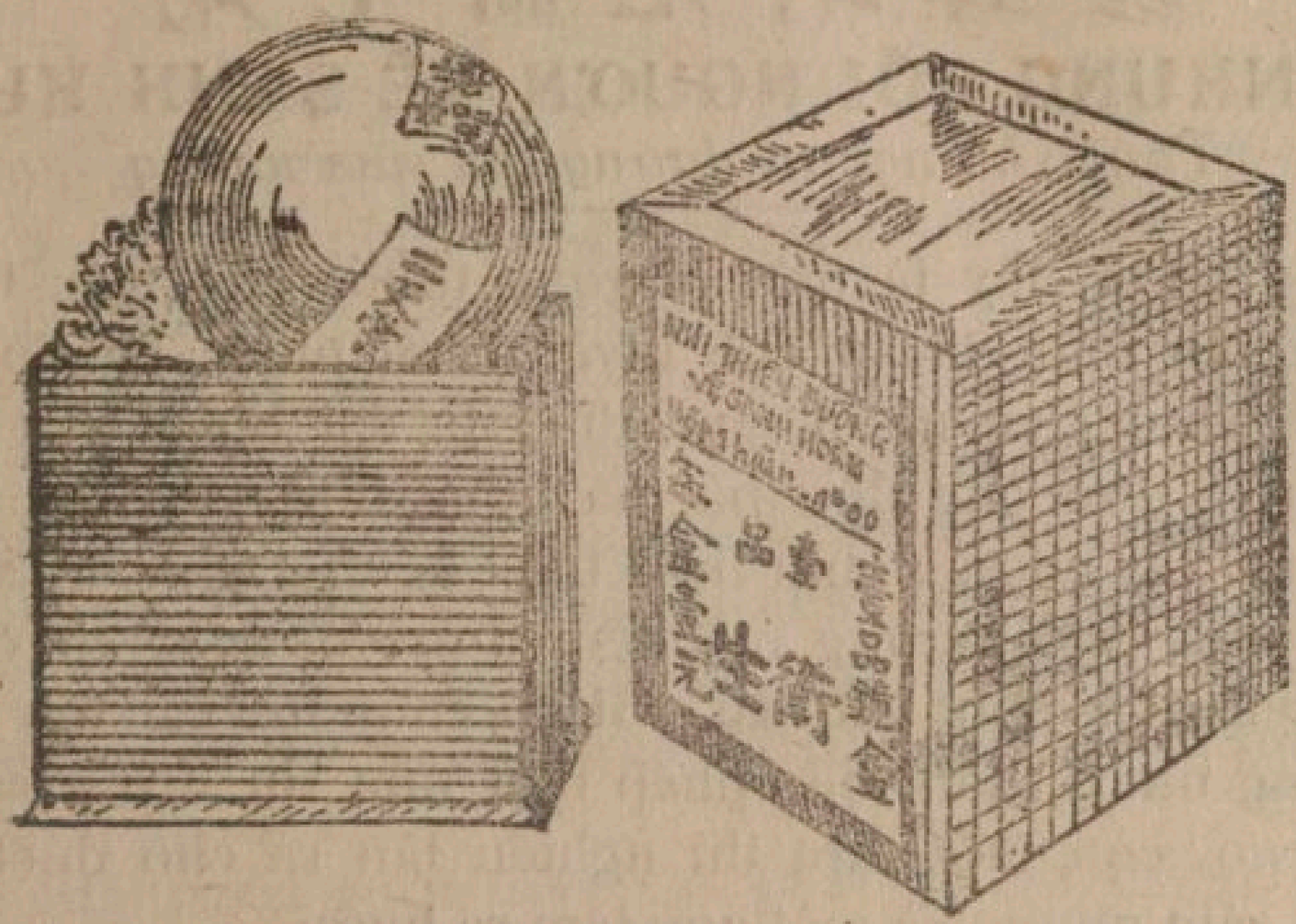

Hộp cây 4 huờn..... **1$20**

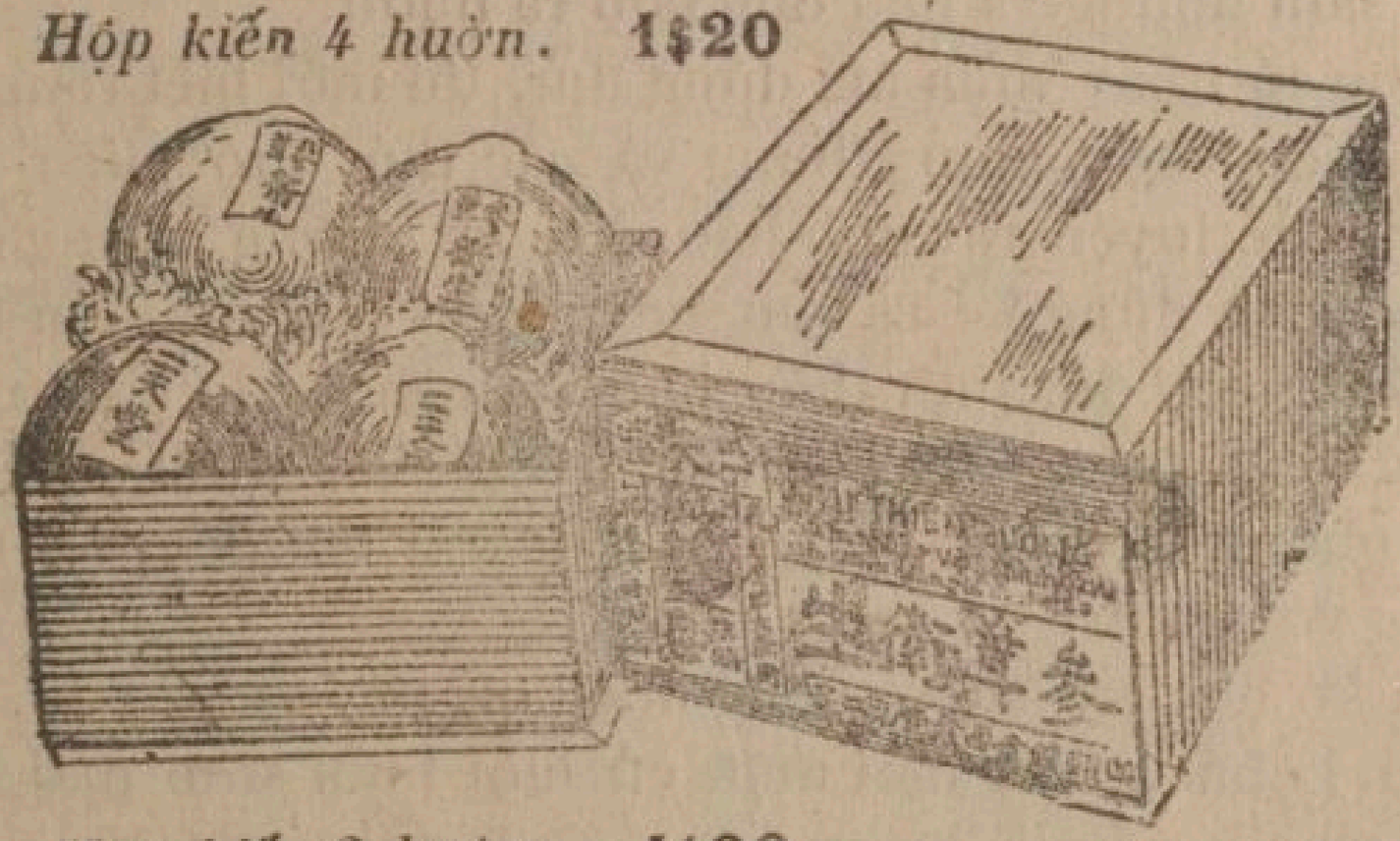

https://tieulun.hopto.org

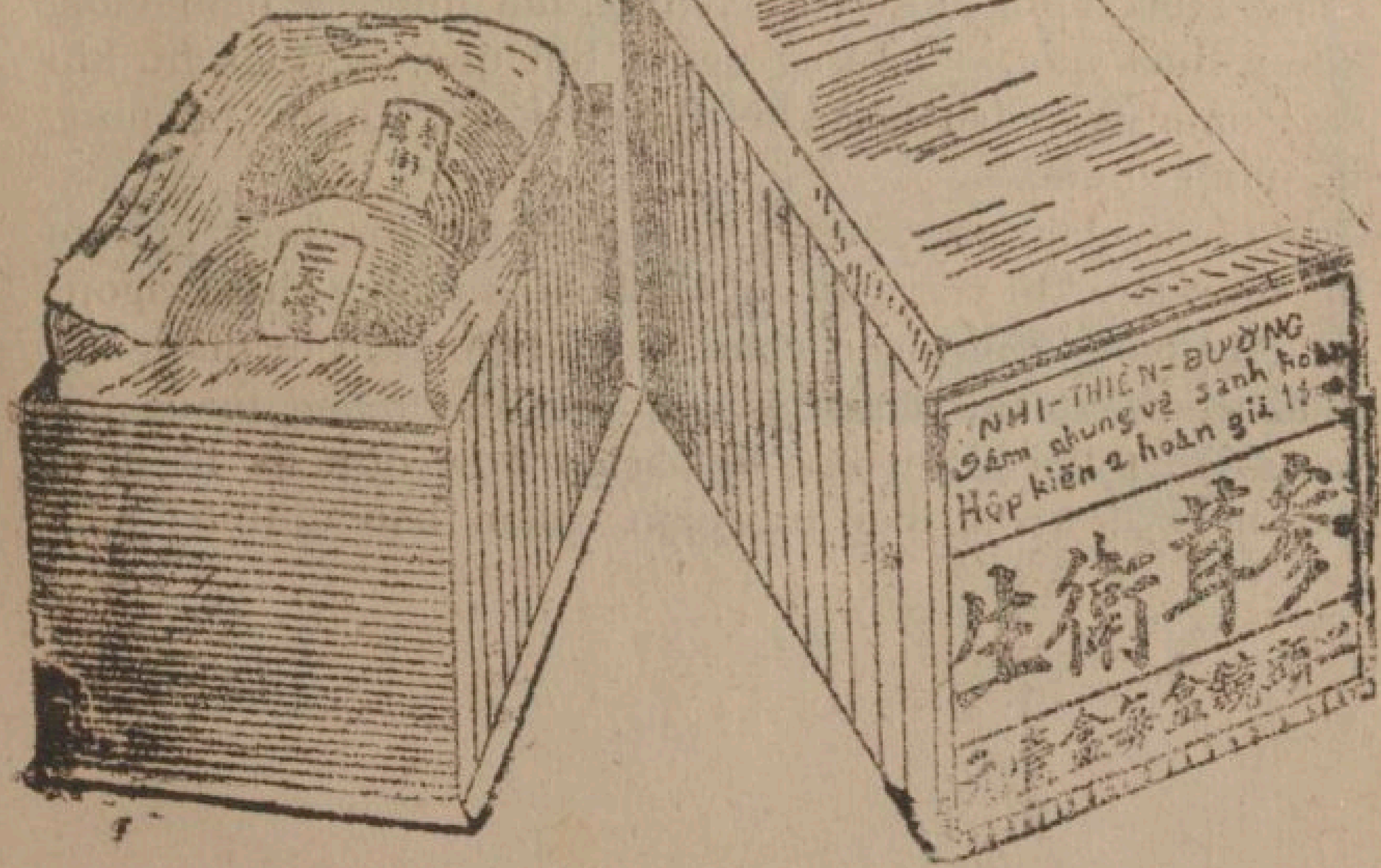
Hộp kiến 1 huờn..... **1$00**

Hộp kiến 4 huờn. **1$20**

Hộp kiến 2 huờn. **1$00**

https://tieulun.hopto.org

參茸培元衛生丸

SÂM NHUNG BỒI NGUƠN VỆ SANH HUỜN

Thuốc bổ nguơn dương gia sâm nhung

Thuốc huờn nầy là một phương thuốc của Tiên-Thánh để lại quân thần tá sứ chế luyện phải phép, lại dùng vị Bắc-Lộc-Nhung và nhơn sâm, thiệt là đại bổ nguơn thần. Bất câu là đờn ông đờn bà mà uống được thì khí huyết vận hành, tay chơn mạnh mẻ; thiệt là một phương tư bổ rất hay đó. Bổn Đường mà tiềm được phương thuốc rất hay nầy thiệt là một vật báu, rồi lại chọn lựa các thứ dược liệu hạng nhứt, tuân theo phép một nửa thì luyện ra cho thành cao, còn một nửa thì nghiền tán ra cho thiệt nhỏ hòa với sâm nhung và mật ong làm ra huờn.

Xin chư tôn hãy mua mà dùng thử, thì mới biết rằng bổn Đường khéo chọn Sâm Nhung và các thứ dược liệu hạng nhứt mà chế luyện rất tinh-hảo. Xin kể những chứng dùng được và cách dùng kể ra sau nầy: Đờn ông mà tiên-thiên hậu-thiên chẳng đủ, tinh thần hao kém, hoặc lo lắng nhiều việc mà tỉ vị hư yếu, hoặc thần chi bất định, hoặc bị trường phong hạ huyết thì phải nấu trái táo đen lấy nước mà uống với thuốc.

Phàm kẻ học trò siêng năng học tập, tư lao quá độ, tinh-thần hao kém, tứ chi mỏi mệt, cứ mỗi buổi sớm mai uống 1 huờn, chiều uống 1 huờn, hễ uống lâu chừng nào thì tinh thần mạnh mẻ, học thức ắt thông minh; còn những người buôn bán lọ lắng đêm ngày, hễ uống 1 huờn thì tinh thần tráng kiện, uống được nhiều rồi, dầu thức cả đêm cũng không biết mỏi.— Những người hút quá độ, thận hư khí suy, đàm ngăn bất khò-khè, thì phải dùng nước trà nóng mà uống thuốc.

Bất luận nam phụ lão ấu, khí huyết đều hư, hoặc già rồi mà thận suy khí yếu, gân cốt bải hoải, ăn uống chẳng ngon; hoặc bị hàng đàm ngăn chận, hoặc trúng khí hư hàng mà phải sanh ho, thì phải dùng nước muối măng mẳng mà uống với thuốc. Đờn ông bị bạch trược, đờn bà bị bạch đái, hoặc đờn ông con trai nằm chiêm bao di-tinh; phải

https://tieulun.hopto.org

dùng nước trà mà uống với hoàn thuốc, đờn ông thần-tinh đều lạnh, đờn bà mà tử-cung cũng lạnh thì rất khó mà kiếm con, mỗi buổi sớm mai và chiều đều phải uống một huờn, uống với nước trà.

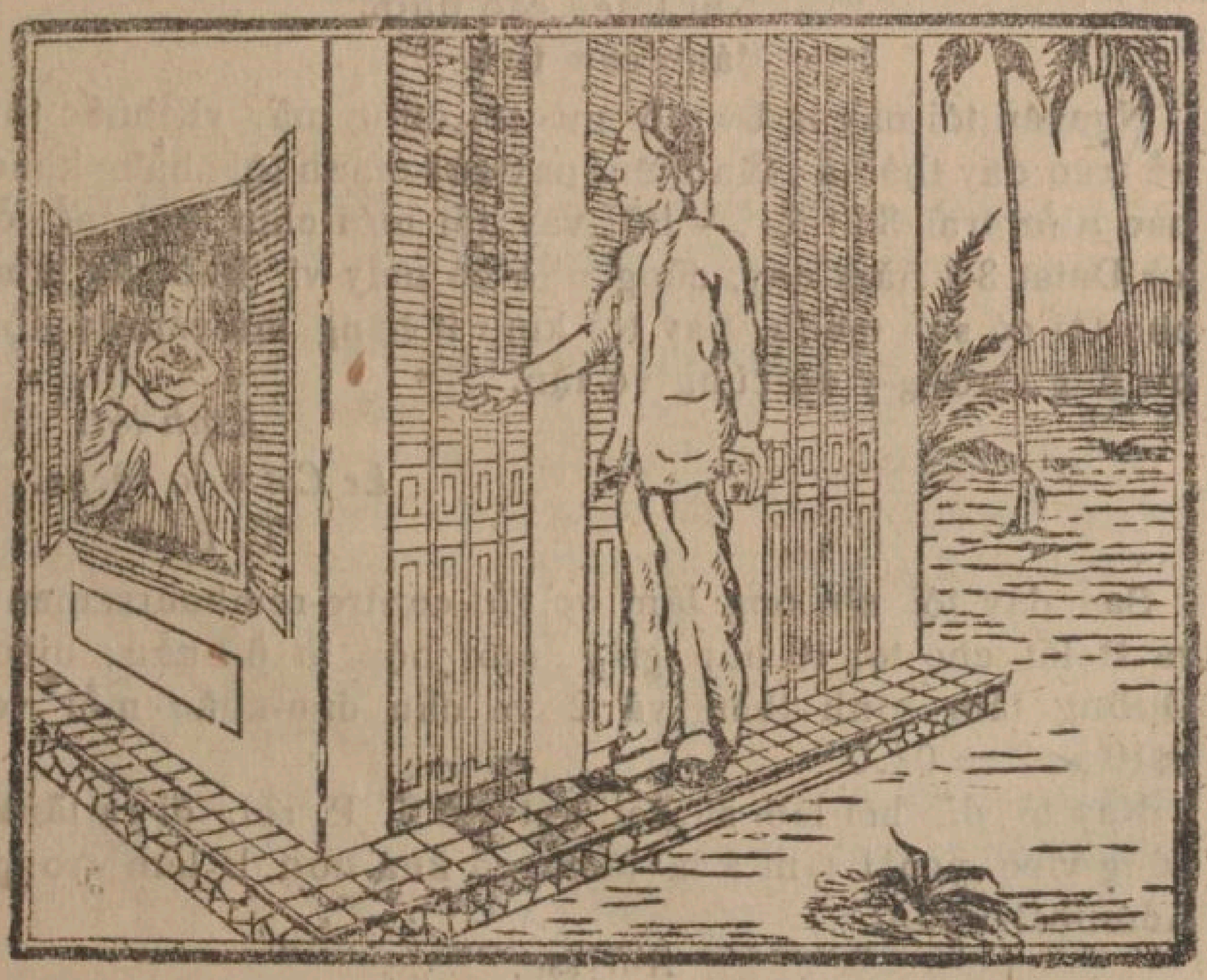
Đờn bà mới đẻ phải uống một huờn cho bổ nguơn-khí.

Đờn bà mà bị tiểu sản (nằm bếp đối) thì khí huyết rất suy, hoặc đờn bà mới đẻ mà khí huyết kém hao, phải uống thuốc nầy với rượu, hoặc với nước gừng luôi.

Phàm uống thuốc nầy thì phải coi chừng bịnh chứng nặng nhẹ thể nào ; hễ nhẹ thì uống một hai huờn, còn nặng thì phải uống cho được lâu, thì tự nhiên âm dương điều hòa, tứ chi cường kiến, da thịt mịn màng, thân thể ắt trở nên mạnh mẻ.

Hễ uống thuốc huờn nầy thì phải cử đồ chiên nướng cùng là đồ hàng lảnh sống sit đều chẳng nên ăn.

Chư tôn có mua, xin hãy nhìn cho thiệt chữ hiệu *Nhị-Thiên Đường* và ông PHẬT-MẬP, thì mới khỏi lầm.

Phàm những phước lộc bình-an tới cữa, Chư Tôn có nên mở cữa mà rước vào không?

https://tieulun.hopto.org

Mỗi khi trong mình có bịnh, rầu rĩ ốm o, thì ai đi nỡ đóng cữa ngồi khoanh mà chịu vậy hay sao?

Kia kìa; ngoài cữa đã có thuốc Vệ Sanh-huờn của tiệm *Nhị-Thiên Đường* chực sẵn đã lâu, ấy là một thứ thuốc có sức giúp cho chư tôn mạnh giỏi sống lâu, phải rước vào mà dùng ắt tiêu trừ bá bịnh.

MINH TẠ

Dalat, le 8 Juillet 1922

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Cám tạ đội ơn ông

Lời cám tạ đội ơn. Ông Lương y có công bào-chế làm ra mấy vị thuốc là:

1° — Sâm nhung bồi ngượn vệ sanh huờn.
2° — Sâm nhung bổ thận huờn
3° — Nhị thiên cao dược
4° — Bánh cam tích

Nguyên tôi nay là 60 tuổi mà tôi dùng mấy vị thuốc tôi kể trên đây thật là thần hiệu, nay sức mạnh tôi chẳng khác nào như trai 30 tuổi.— Bởi vậy tôi mới chịu lạnh nỗi ở xứ Dalat 3-4 năm nay, cũng nhờ có mấy vị thuốc ấy làm cho tôi có sức mạnh, nay tôi kính ít hàng mà cám tạ đội ơn ông Lương-y vô cùng vô tận.

Kính lời.

Le Cai à la tâche.

T. BÀI

Sau đây tôi xin ông làm ơn gởi contre-remboursement ra Đalat cho tôi 10 hộp giấy, mỗi hộp là 6 huờn; hiệu Dưỡng tâm ninh thần và 2 ve dầu đậu-khấu mỗi ve $0\$10 \times 2 = 0\$20$.

Nay tôi đã thôi làm surveillant des T. P. rồi, tôi ra lãnh công việc ngoài làm à la tâche có khá hơn là làm trong Administration.

Adresse;

Monsieur TÔ-KIM-BÀI

Cai à la Tache, à Dalat.

https://tieulun.hopto.org

MINH-TẠ LƯƠNG-Y

Le 4 Mai 1925.

Kính thăm ông chủ được an hảo, tôi có mua thuốc của ông cũng có nhiều thứ hay nên nay muốn xài thứ thuốc khác mà có tiệm ở dưới Lục-tỉnh khi có khi không, vậy ông ra ơn cho tôi một cuốn sách Vệ-sanh-chỉ-nam, như ông có gởi xin đề như vầy :

Monsieur PHẠM-DUY-HINH.
Tổng Phong-phú, làng Hưng-thuận, Cáibè.

MINH-TẠ LƯƠNG-Y

Phan-ri, le 18 Mai 1925.

A Monsieur **Nhị-Thiên-Đường**, Pharmacien,
38, rue de Canton, Cholon.

Kính thăm ông, và nội tiệm ông cho đặng mọi sự lành. Bấy lâu nay tôi cũng có thường dùng các thứ thuốc của hiệu ông đã nhiều ; thứ nào cũng đều thần hiệu cả. Vậy nên tôi lấy làm cảm ơn ông nhiều lắm. Nay xin ông làm ơn lựa thứ thuốc tốt và gởi contre-remboursement cho tôi ba món kể sau nầy :

1° 12 hộp Bổ thận hườn
2° 2 thố Bạch trược cao
3° 2 hộp tiêu thực hườn

Giá bán xin ông tính vừa phải, mua rồi sau tôi cũng có lẽ sỉ các thứ thuốc hiệu ông về bán.— Xin ông làm ơn gởi thuốc tốt và cho đặng tử tế cảm ơn ông.

Kính thơ.

Monsieur TRẦN-ĐỊNH.
Chez Khánh-hưng hiệu ở Chợ-lậu, Phan-ri.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 29)

— Vậy chớ hôm trước thằng Quới đi qua bển nó về nó nói chuyện lại má không nghe hay sao ?

— Nói chuyện gì ?

— Nó nói chị ba hồn hào lắm, nói với ảnh cũng như nói với đày tớ, từ sớm mơi đến tối mắn ảnh luôn luôn, hễ ảnh có cự lại thì chỉ nói ảnh là đồ ăn chực. Giàu mà thô tục quá như vậy, dầu vào đó hốt vàng cũng không ai thèm.

— Thằng Quới nó đòn tầm bậy, sao con không rầy nó, lại tin lời nó làm gì. Để sáng mai tao hỏi lại rồi nó coi tao.

Cô hai Tuyết thấy mẹ có sắc giận thì cười và nói rằng :

— Con đặt chuyện nói chơi, chớ không phải là thằng Quới nói đâu má. Má đừng rầy nó tội nghiệp.

— Ờ, có lẽ con bày đặt, chớ thằng Quới nào mà dám nói láo như vậy.

Cô hai Tuyết vào trong buồng lấy quả may ra, rồi đem đèn để trên ván ngồi mà rút khăn hĩ mủi. Bà Phủ nằm ngó con một hồi rồi nghĩ thầm trong trí rằng : con mình nó đã lớn rồi, thế nào cũng phải lo mà gả nó lấy chồng. Cha chả, mà gả nó lấy chồng rồi ai ở với mình. Tuy hai năm nay nó thôi học về ở nhà thì ở không mà chơi, có siêng thì nó rút khăn, thêu giày mà dùng hoặc nó đọc truyện cho mình nghe, chớ nấu cơm, nấu nước, hoặc dọn dẹp trong nhà thì có tôi tớ, mình không cho nó làm, bởi vậy nó ở nhà cũng không lợi ích chi. Song có mẹ con hủ hĩ mới khỏi buồn ; nếu nó lấy chồng chắc là mình buồn lắm. Chớ chi có thằng nào chịu cưới rồi về đây ở với mình thì mình khỏi lo. Mà mình có của đủ ăn mà thôi, chớ không phải giàu muôn hộ chi đây mà tính nuôi rể. Nếu mình kiếm mấy đứa mồ côi nghèo khổ mình gả cho nó thì có lẽ mình ép vợ chồng nó phải ở đây với mình được. Ngặt vì mấy đứa mồ côi nghèo khổ nếu nó học giỏi thì nó mông kiếm vợ cho thiệt giàu, rồi vợ chồng nó dắc nhau đi làm việc quan đặng húng-hính chơi cho sung sướng ; mình không giàu nó đã không thèm nói con mình, có đâu nó chịu ở theo bên vợ. Hoặc là có mấy đứa học lam-nham, nếu mình kêu mà gả thì chắc nó chịu, ngặt con mình văn nói diệu-dàn, đi đứng yểu-điệu, thêu thùa đã giỏi, mà chữ nghĩa cũng thông, không lẽ có con như vầy mà mình đem gả nó cho đứa học dở. Vì dầu mình có gả bướn đi nữa, sợ con mình nó cũng không chịu đâu. Khó, khó lắm ! Chớ chi có con ai thiệt nhà giàu lớn mà đi nói nó, thì mình gả phứt cho rảnh. Thà gả cho nhà giàu.

Bà Phủ đương suy nghĩ tới đó, bỗng nghe cô hai Tuyết nói :

— Má nầy, hôm trước con đi Saigon với má con có gặp chị Nhan, chỉ nói chỉ có chồng rồi, chồng chỉ làm thầy thông gì đó không biết.

https://tieulun.hopto.org

— Chị Nhan nào ?

— Chị Nhan là bạn học của con. Chỉ là con thầy Cai-tổng gì ở dưới Cần-Thơ đó không biết. Hồi con còn học có một lần má đi thăm má gặp chỉ rồi má khen chỉ miệng nói có duyên đó, má nhớ hay không ?

— Lâu quá, má nhớ được đâu.

— Chỉ đen mà lùn bân, chỉ xấu quá duy được có lỗ miệng. Hứ ! Vậy mà được lấy chồng làm thầy thông thầy ký cũng khá quá.

Cô hai Tuyết nói tới đó miệng chúm-chím cười, rồi cúi xuống mà may khăn.

Cách ít ngày có cô ba Hương ở Saigon đi bán hột xoàn, có quen với bà Phủ Tiền, nên nhơn dịp xuống Tân-An cô mới mướn xe vô nhà thăm bà Phủ. Cô nầy tuổi quá 40, lanh lợi bặt thiệp lắm, lại vì cô đi cùng các tỉnh mà bán bông-tai, cà-rá, nên cô quen biết nhiều người. Vừa bước vô tới cửa ngỏ thì cô kêu om sòm mà hỏi rằng: « Phải nhà chị Phủ ở đây hay không ? Có chị Phủ ở nhà đó không ? Có khách Saigon xuống thăm đây nè. »

Bà Phủ ngồi trong nhà nghe kêu hỏi van rân ngoài cửa, không biết là ai, nên lật đật chạy ra. Bà thấy cô ba Hương thì bà mừng quá nên hỏi :

— Cha chả! Tôi ở trong vườn tược quê mùa, khách Saigon nào mà tìm tới đây vậy ?

- Ở Saigon người ta đi ăn nem Thủ-Đức, đi coi hát Cải-lương đã thèm rồi, bây giờ người ta thèm dừa xiêm, thèm chuối phơi khô, nên người ta tìm tới đây xin ăn, chị cho ăn hay không ?

Hai người cười với nhau, rồi dắc nhau vô nhà. Cô ba Hương mới hỏi

— Chị làm giống gì mà mấy tháng nay chị không lên Saigon chơi vậy chị Phủ ? Xưa rày chị mạnh giỏi thế nào ?

— Tôi không đau mà cũng không mạnh cho lắm. Tôi có tật hễ ít bữa thì nặng đầu một lần, nên ít muốn đi đâu.

— Tại chị ở nhà hoài, trí tù-túng nên chị đau như vậy chớ gì. Phải chị đi chơi như tôi vầy thì chị có đau đâu ?

— Cô xuống dưới nầy chơi hay là có chuyện chi ?

— Tôi đi Tân-An có việc, tôi nhớ chị quá nên tôi chạy luôn vô đây thăm chị một lát.

— Cám ơn cô quá ! Hai đứa nhỏ cô bây giờ làm việc ở đâu ?

— Thằng lớn làm Thông-ngôn dưới Bắc-Liêu, còn thằng nhỏ bây giờ nó bỏ hảng sắt, mới vô sở Trường-Tiền từ hôm đầu tháng tới nay.

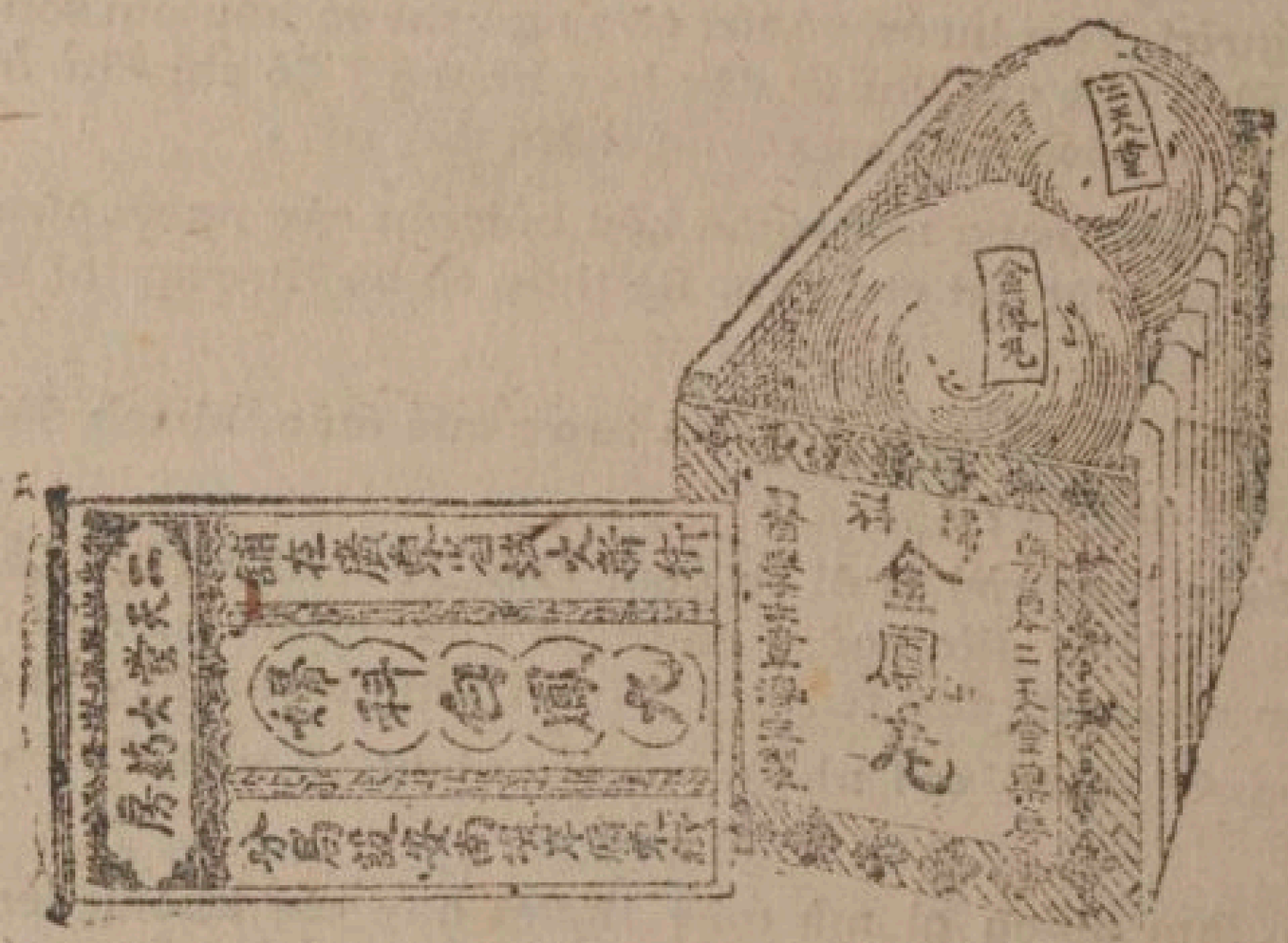
(Coi tiếp qua trương 40).

https://tieulun.hopto.org

婦科金鳳丸

PHỤ KHOA KIM PHỤNG HUỜN

Phàm đờn-bà khác hơn đờn-ông thì **chỉ có 2 đều**: 1° đường kinh, 2° sanh-đẻ mà thôi. Nên hễ **muốn sanh con thì trước** hết phải lo cho đường kinh đều. Nếu đường **kinh chẳng đều** thì khó mà có thai cho đặng, ấy là phần **nhiều gốc** bởi ngoại-cảm, hoặc tại lo, rầu, buồn-bực, ưu-**huất trong lòng**, làm cho khí huyết hao mòn, sanh nhiều **chứng bịnh**, đều cũng **do** nơi đường kinh không đều mà ra.

金鳳丸

Tiệm tôi đây, từ ngày đặng phương thuốc mầu-nhiệm **của** ông Tổ truyền lại đến nay, hằng gìn lòng giúp **cho đời**, lựa những thuốc tốt, gia công chế ra mà làm huờn **để trị cho các chứng bịnh** đờn-bà đều dùng đặng hết.

Còn như bịnh thời mà thường uống thuốc nầy, thì **khí huyết** đầy đủ, chẳng hề sanh bịnh mà rồi sanh con **đẻ cháu** cũng nhiều, chi như đờn-bà có thai mà uống thuốc nầy **thì** lại đặng an thai bảo sản, chừng sanh con ra lại đặng **mạnh** mẽ nữa, ấy là một phương thuốc rất hay, **để trị các chứng** bịnh đờn-bà hiệu nghiệm như thần **đó**.

https://tieulun.hopto.org

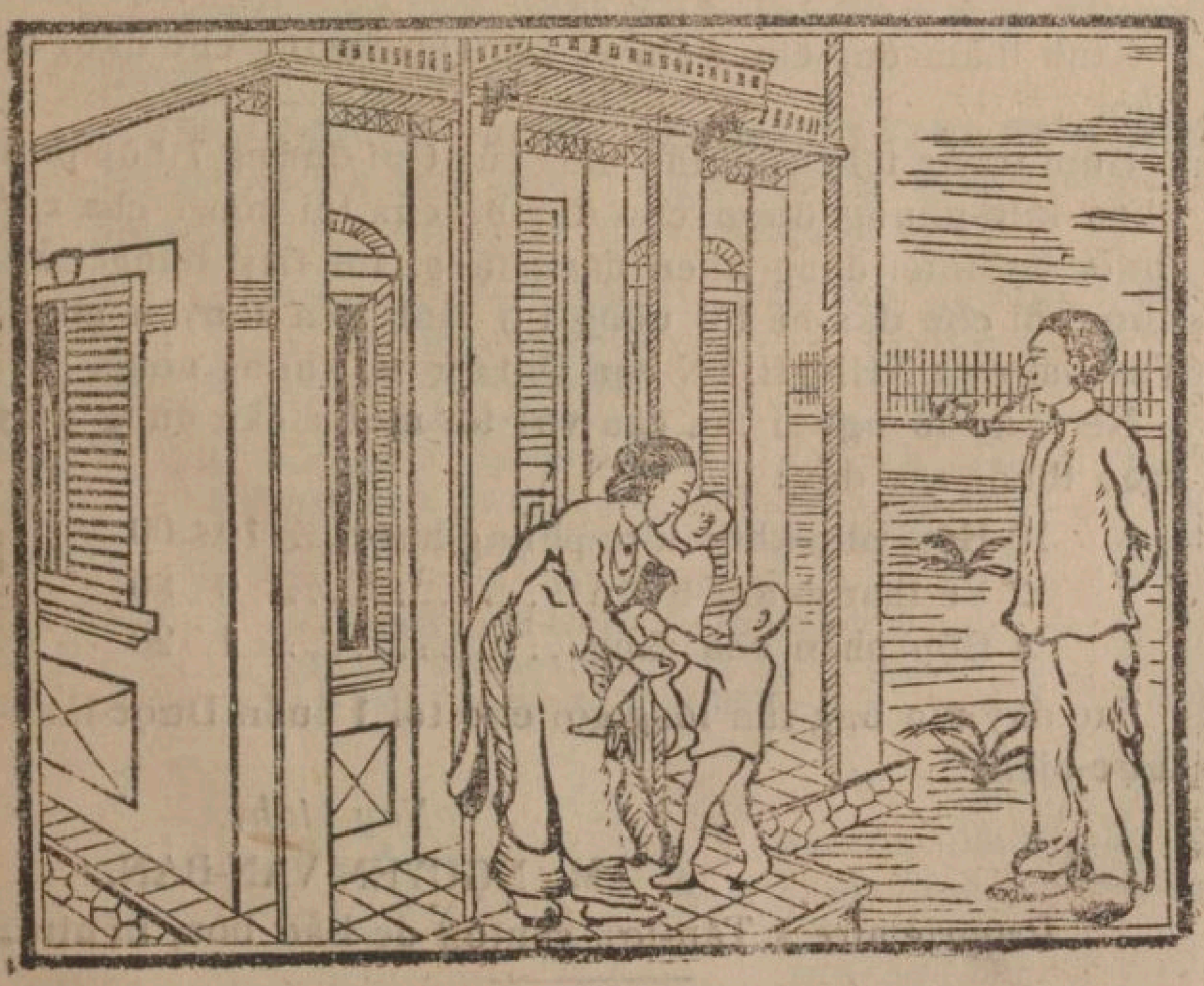
Chủ trị các chứng kể ra sau nầy:

1° Đường kinh hoặc trồi, hoặc sục, hoặc ít, hoặc nhiều;
2° Bạch-đái, Bạch-dâm, ra hoài không dứt;
3° Đường-kinh hoặc vàng dợt, hoặc đem bầm;
4° Khí huyết đều hư, đường kinh không có;
5° Hoặc đường-kinh ra nhiều quá, như muốn làm băng;
6° Đường kinh đi nghịch, sanh ra thổ huyết, trong bụng thì đau;
7° Thân thể chẳng yên, xây-xẩm mặt mày, ăn uống không tiêu;
8° Đau lưng, mỏi cẳng, vàng mét, ốm gầy;
9° Thai động chẳng yên, trong bụng đau hoài;
19° Đẻ rồi ứ huyết ma đau, hoặc lá nhao không ra.

CÁCH DÙNG: Mỗi ngày phải uống 1 hườn, uống với nước trà. Còn đờn bà đẻ thì phải dùng nước đái con nít mà uống với thuốc.

CỬ ĂN: Những đồ sống-sít lạnh-lẻo, cùng là đồ rang nướng nóng-nảy độc-địa chẳng nên dùng.

Mỗi hộp 2 hườn giá là..... 1$00

https://tieulun.hopto.org

Phàm ở trong đời, dẫu cho lầu cao nhà rộng, ruộng đất mênh mông, giàu có thế nào mà không có con thì lấy chi mà làm vui.

Muốn cho con cháu được nhiều, chốn gia đình vui-vẻ như hai vợ chồng thầy nầy đây, trong nhà đã giàu sang lại thêm con cái sung túc, ngày chi tối cứ nựng con mà chơi thì vui-vẽ biết dường nào.

Vậy mà cô Thông nầy mỗi đêm cũng thường uống thứ thuốc Phụ-Khoa-Kim-Phụng-Huờn của tiệm Nhị-thiên-Đường chẳng hề quên bữa nào, thì có chi hơn cho bằng cho đàn bà của mình dùng thuốc Phụ-Khoa-Kim-Phụng-Huờn cho thường.

BÀI MINH TẠ

A Monsieur NHỊ THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue Canton, CHOLON.

Kính thăm ông chủ tiệm và nội Qui đường cho đặng an hảo.

Hôm trước tôi có gởi thơ mua của Qui-đường 7 hộp phụ-khoa kim-phụng huờn cho đàn-bà của tôi uống, cha chả thuốc ấy thiệt đáng khen đáng tặng, tôi tiếp đặng bửu-dược rồi cho đàn-bà tôi uống thì bịnh liền thuyên giảm. Vậy hai chữ NHỊ-THIÊN của Qui đường không uổng.

Nên nay có người lân cận với tôi muốn cần dùng mấy món thuốc sau đây:

10	Hộp phụ-khoa kim-phụng-huờn ..	10$00
2	Ve thanh-tạng-huờn.....	0 80
4	Hộp phấn chà răng.....	1 20

Sau đây xin ông sẵn lòng gởi cho tôi 1 cuốn Dược-tánh-lược-biên.

Nay kính,

M. NGUYỄN-VĂN-BAN,

Propriétaire à Tân-lợi, canton de Bảo hòa, Bếntre.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ

Hai-phong, le 19 Février 1921.

A Monsieur le Directeur de la Pharmacie NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, 38, rue de Canton, à CHOLON

Monsieur,

Năm mới tôi xin tạm mấy lời kính chúc ngài được khương-thới, và bổn đường đặng vạn sự lành thì tôi hết lòng vui vẽ, và nhân dịp tôi kính gởi mấy lời tạ ơn linh dược của bổn Đường.

Số là tháng Octobre 1920 ngày đã gởi contre-remboursement cho tôi 7 hộp Phụ-khoa-kim-phụng-huờn và 3 hộp Sâm-nhung-vệ-sanh-huờn thì vợ tôi uống mới hết nửa số thuốc đó mà đã thấy hiệu nghiệm như thần quả như lời đã nói ở trong Vệ-sanh-chỉ-nam không sai chút nào; thật là tiên-dược, vì rằng vợ tôi đã 11 năm nay thôi không sanh đẻ nữa, uống đã nhiều thứ thuốc lắm lắm mà cũng không ăn thua chi hết; thế mà nay uống thuốc của bổn Đường chưa hết một chục bạc thuốc thì đã có thai đã non bốn tháng.

Bởi vậy tôi gởi thơ nầy thay mặt để tạ ơn ngài cùng bổn Đường và xin ngài làm ơn gởi contre-remboursement cho tôi những thứ thuốc kể ra sau nầy :

18 Boîtes	de Phụ-khoa-kim-phụng huờn.....	18 $ 00
2 —	de Bát-vị-phụ-quế.....	0 70
2 —	de An-thai-huờn.....	0 60
1 Flacon	de Nhãn-dược-tán.....	0 10
1 —	de Nhãn-dược-thủy.....	0 30
6 Boîtes	de Sâm-nhung vệ sanh-huờn hộp cây...	7 20
8 —	de Sâm-nhung-bổ-thận-huờn hộp cây...	8 00
16 —	de Tri-ba-bát-vị-huờn.....	3 00
1 —	de Thanh-tâm ngưu-hoàn-huờn.....	0 50
2 Paquets	de bánh-cam-tích.....	0 20
4 Flacons	de Bổ phế-chỉ-khái-huờn.....	0 40
	Total:	39 $ 00

Monsieur LÊ-ĐỨC-RUẬT
Aux Travaux publics, à Hải-phòng.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG Tiên-sanh nhã giám.

Kính tỏ cùng ông rõ, anh tôi tên là LÊ-TRỰỢNG-LUẬT, Hội-đồng tổng Vinh-tri-hạ Cô-chiên (Trà-vinh) có mua thuốc nơi tiệm ông và có thuật với tôi rằng: Tam thuốc Phụ-khoa kim-phụng-huờn của ông chế ra rất nên thần hiệu. Nên tôi tạm ít hàng trước là thăm ông mạnh giỏi sau xin ông gởi mấy món thuốc cho cần cần tôi lấy làm hân hạnh mà tiếp mấy món thuốc ông gởi là thuốc tốt và hiệu nghiệm.

4 Hộp bánh cam tích	3$	60
20 Bao thuốc ho chỉ khái tán	2	80
2 Hộp Kim-phụng-huờn	2	00
Tiền gởi	0	24
Cọng	8$	64

Nay kính và cám ơn.

M. HUỲNH-VĂN-BẰNG, Propriétaire au village de Phú-thạnh, canton de Vinh-trị-hạ, Travinh par Cô-chiên.

CUNG TỤNG LƯƠNG-Y

Tâyninh, le 30 Septembre 1918.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Cholon.

Kính thăm ông chủ tiệm cho đặng bình an trường thọ, hôm tuần rồi đây tôi có tiếp đặng 3 hộp Phụ-khoa-kim-phụng-huờn ông gởi cho tôi.

Vợ tôi dùng thuốc ấy thiệt rất thần hiệu, vợ tôi nay đã 41 tuổi sanh đặng 14 đứa con, bởi thai nghén nhiều lần, nên hóa ra nhiều chứng bịnh khí-huyết kém suy ăn không ngon ngủ không được, bần-thần xây xẩm mặt mày, nóng lạnh và lao lư mỏi mệt.

https://tieulun.hopto.org

Nay dùng 3 hộp thuốc của ông nói trên đây, bịnh 10 phần giảm 7 còn 3; vậy nên tôi tạm thơ nầy cám ơn ông có công bào chế thuốc hay.

Luôn dịp xin ông gởi cho tôi contre-remboursement mấy món sau đây: 4 hộp Phụ-khoa-kim-phụng-huờn, và 4 gói Nhi-khoa-căn-cơ-tán, tôi rất cảm ơn.

Nay kính,

M. NGUYỄN-THÀNH-HUÂN.
Interprète au tribunal à Tâyninh.

Pursat, le 2 Octobre 1918.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue Canton, Cholon.

Kính lời thăm ông chủ tiệm NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG cho đặng mạnh giỏi, trong tháng trước đây tôi có mua thuốc kêu là Phụ-khoa-kim-phụng-huờn cho vợ tôi uống thiệt là hiệu nghiệm như thần. Qui-đường chẳng hề nói xảo, uống thuốc rồi thì thấy nhiệm mầu theo lời Qui-đường rao chẳng sai chút nào hết, nên tôi hết lòng cảm tạ ơn ông chủ NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG và chúc cho người việc thuốc men cho tấn phát đặng mà cứu chúng giúp đời; kỳ rồi tôi mua ít quá có 5 hộp mà thôi, trong xóm thấy thuốc hay xin uống thử nên thiếu xài xin Qui-đường gởi thêm cho tôi 5 hộp Kim-phụng-huờn nữa, 1 ve Kim-sắc-bổ-huờn, 2 gói thuốc Phát-lảnh, 1 ve Nha-thống-thủy, 1 ve essence de menthe và 1 hộp bánh-cam-tich. Xin gởi contre-remboursement thì tôi lấy làm cám tạ vô cùng.

Nay kính,

M. NHÂM.
Entrepreneur à Pursat.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Monsieur **Nhị-Thiên-Đường,**

Kính thăm ông cho đặng an ninh trường thọ, tôi xin tỏ cho ông rõ, cách vài tháng trước tôi có cậy người anh em tôi mua giùm cho tôi một hộp thuốc Phụ-khoa-kim-phụng-huờn của ông, đặng cho đàn-bà tôi uống.

Thiệt thuốc ông thần hiệu chẳng sai lời ông đăng Báo. Thiệt nhờ thuốc Phụ-khoa-kim-phụng-huờn đó mà ngày hôm nay đàn-bà của tôi da thịt được mịn màn lại huyết được điều hòa đường kinh đúng ngày tháng không trồi sụt như khi trước.

Vậy tôi kính vài lời cảm tạ ơn ông, xin ông nhậm lấy.

Sau đây xin ông gởi cho tôi mua mấy thứ thuốc biên sau đây. Tôi rất cám ơn ông, xin ông gởi contre-remboursement.

1.— Kim-sắc-bổ-huờn, 3 ve.....	6$00
2.— Phụ-khoa-kim-phụng-huờn....	3 00
3.— Bánh-cam-tích, 1 hộp.....	0 90
4.— Trân-châu-phấn, 2 hộp.....	0 70
6.— Dầu-đậu-khấu, 2 ve nhỏ và lớn.	0 50
Cọng là....	11$10

Ông coi theo đây đi gởi cho tôi:

Monsieur Trương-văng-Sang
Maire au village de Ninh-hòa, canton de Thanh-bình,
(Cần-thơ) Long-mỹ.

MINH TẠ LƯƠNG-Y

A Monsieur **Nhị-Thiên-Đường**, Pharmacien, Cholon.

Kính lời cùng ông đặng rõ, thuở nay tôi chưa từng dùng tới thuốc tiệm ông, nay tôi mới nghe thiên hạ đồn khắp cả Lục-châu rằng phương thuốc « Phụ-khoa-kim-phụng-huờn » cho đàn-bà con-gái dùng thì hiệu nghiệm như thần. Thiệt là: Danh bất hư truyền, là vì sẵn dịp con đờn bà của tôi đương có thai mà thân thể chẳng yên bay xây xẩm mặt mày, ăn

https://tieulun.hopto.org

uống chẳng mấy đặng tiêu, và con gái của tôi mới vừa đúng tuổi cập kê mà đường kinh cỉ chẳng đều nên nó sanh ra vàng mét ốm gầy. Nên hôm 11 Mai tôi có gởi thơ mua thử hai hộp Kim-phụng-huờn cho vợ con tôi uống. Khi tôi đặng thuốc rồi, tôi lật đật khuôi ra cho người bịnh uống mới trong một ngày, đã thấy hiệu nghiệm, chứng bịnh đặng thuyên giảm một vài phần, nên tôi lật đật viết thơ mà tỏ lòng cám ơn ông có công bào chế thuốc hay mà giúp ích cho đời.

Sau nầy xin ông làm ơn gởi cho tôi mua 5 hộp Kim-phụng-huờn nữa cũng gởi contre-remboursement.

Adresse : Poste restante.

M. TRƯƠNG-CÔNG-GIÀU dit GIÁO-BU.

Fermier d'amarrage et de stationnement, à Sốc-trăng.

Long-khê, le Août 1922.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Cholon.

Kính

Ít hàng thăm ông chủ tiệm Nhị-Thiên-Đường cho đặng khương ninh trường thọ.

Sau đây tôi xin tỏ vài lời cẩm tạ ơn ông vì hôm tháng trước tôi có bị bịnh rét, mà uống thuốc đủ thứ cũng không hết, may nhờ thứ thuốc Phát lãnh huờn của ông mà từ đó đến nay tôi đặng mạnh giỏi luôn, vì vậy tôi tạm ít hàng cẩm tạ ơn ông, và xin ông sẵn lòng gởi cho tôi 1 cuốn dược tánh phục pháp đặng tôi để dành mà coi cách dùng thuốc, tôi rất cám ơn ông, và xin ông có gởi cho thì ông đề như vầy :

Nay kính.

Monsieur LÊ-PHÚ-CẦN.

Village de Long-khê, Canton de Lộc-thành-thượng,

à CHOLON.

(Par Goden)

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 31)

— Hai đứa có con rồi hết há ?

— Thằng lớn có hai đứa con, còn thằng nhỏ chưa có.

— Cô có phước quá.

Cô hai Tuyết nằm trong phòng mà xem truyện, nghe có khách lật đật cất trầu bữa cau rồi bưng ra. Cô chào hỏi cô ba Hương rồi trở vô cữa buồng đứng hối chị chính Hữu, là người ở đi chợ nấu ăn, nấu nước riết đặng chế một bình trà ngon mà đải khách. Cô ba Hương thấy Yến-Tuyết thì ngó trân trân rồi nói với bà Phủ rằng :

— Con cháu năm nay nó đã trộng đến há? Chị có định gả nó chỗ nào rồi hay chưa vậy chị Phủ ?

— Ổng khuất rồi, tôi còn có một mình nó hủ hĩ hôm sớm cho vui, nếu gả nó lấy chồng thì chắc là buồn lắm, nên tôi chưa muốn gả.

— Con nó đã lớn rồi, mình phải tính đôi bạn cho nó chớ. Nầy chị, chị để tôi kiếm chỗ tôi làm mai cho cháu nghe. Tôi làm mai dễ lắm ; tôi không đòi năm bảy cái đầu heo đâu mà sợ. Ở bên Bến-tre có một thầy Cai giàu quá. Hôm trước tôi xuống bán cho vợ chồng thầy một bộ cà-rá một ngàn bảy, tôi ở chơi hai bữa thấy vợ chồng thầy thiệt là người tử tế. Thầy mới gả đứa con gái lớn lấy chồng, chỗ đó cũng giàu dữ ! Thầy còn thằng con trai năm nay lối 20, 21 tuổi mà chưa có vợ, chị chịu thì tôi làm mai giùm cho cháu.

Cô hai Tuyết đứng trong cữa buồng nghe hai bà nói tới chuyện đó thì mắc cở, nên bỏ qua bên phòng mà nằm. Mà bộ ván chỗ hai bà ngồi nói chuyện thì cách phòng có một tấm vách ván mà thôi, nên ở ngoài nói chuyện gì cô ta nằm trong đều nghe hết. Bà Phủ nghe cô ba Hương nói muốn làm mai con thầy Cai ở bên Bến-Tre cho con mình, mà thầy Cai ấy nhà giàu có lớn, thì bà lấy trầu và têm vả cười, coi bộ suy nghĩ lắm. Cách một hồi bà mới hỏi :

— Vậy chớ thằng đó học hành có bằng-cấp gì hay không ?

— Cha chả! Việc đó tôi không hiểu đa. Mà tôi coi bộ cậu ta là con nhà giàu lớn, chắc là cậu ta học sơ-sài, biết ít chữ rồi về ở nhà, chớ không bằng người ta. Ý ! mà cậu ta mềm mỏng lắm, trình thưa dậm dạ, chớ không phải vút vắt như mấy cậu công-tử bột vậy đâu.

— Theo ý tôi hễ chỗ nào phải thì tôi gả, không cần gì giàu nghèo, không cần gì học giỏi đở. Ngặt con nhỏ tôi ý nó hay chê mấy người học không có bằng-cấp, mà chỗ đó lại xa quá sợ nó không bằng lòng.

— Nếu chị không chịu chỗ đó thì tôi kiếm chỗ khác. Tôi quen nhiều lắm. Để tôi lựa cho chị một chàng rể đúng mực đặng chừng

https://tieulun.hopto.org

già yếu chị nhờ cậy cho được kìa, chớ thứ đồ bá vơ, diện bộ hình coi láng-bóng, nói lỗ miệng nghe lốp-bốp, mà không nên thân, thì gả làm chi.

Cô ba Hương thăm chơi trót giờ rồi muốn từ đặng trở ra chợ Tân-An đi xe lửa mà về. Bà Phủ cầm quá nên cô phải ở lại dùng một bữa cơm. Cô hai Tuyết mắc cở nên không chịu ra ăn cơm, mà chừng khách về cô cũng không ra đưa khách.

Con gái đến 18, 19 tuổi, tuy mắc cở không nói ra chớ ai cũng lo thầm tính lén việc tơ tóc trăm năm. Cô hai Tuyết là con nhà quan, sắc đã đẹp mà học cũng nhiều, lại thông hiểu việc đời, thấy xa nghe rộng, bởi vậy nhiều đêm cô nằm trong phòng, canh khuya vắn vẻ, rồi hoặc trời mưa rỉ-rả, hoặc gió thổi lao-xao, nhìn bóng, ngó đèn, có lúc cô cũng suy nghĩ đến duyên nợ. Tuy vậy mà cô suy nghĩ thì cô suy nghĩ, song trong trí cô thường lộn-xộn, cô chẳng hề có tưởng-tượng hình vóc của người chồng là thể nào. Hôm nay cô nằm nghe cô ba Hương trạng cảnh gia-đình của nhà chồng, lại tỏ tánh nết của chú trai sẽ làm người chồng của cô nữa, thì cô lấy làm mắc cở, cô tính bít lỗ tai không thèm nghe, mà chẳng hiểu vì cớ nào cô lại cứ lóng tai nhge hoài, bởi vậy hai bà nói chuyện với nhau cô nghe chẳng sót một lời nào hết.

Đêm ấy Yến-Tuyết đi ngũ sớm, mà vào phòng cô nằm lăn qua trở lại hoài, nhắm hai con mắt mà không ngủ được. Đồng hồ gỏ 10 giờ, ba Phủ và tôi tớ trong nhà đều ngủ hết. Cô ta nằm yên lìm một lát nghe dưới sông có tiếng ghe chèo sạt-sạt. Cô ta mới nhớ câu chuyện của cô ba Hương nói hồi sớm mơi. Trong trí cô trạng cái nhà của thầy Cai-tổng bên Bến-Tre, rồi cô tưởng-tượng luôn hình-dạng của con thầy Cai nữa. Cô thấy một cái nhà ngói lớn mà cũ, cất thấp-thấp, trong nhà tối-hù trên ván đóng bụi, dưới gạch sơn bùn, ở nhà sau treo nia treo thúng cùng vách, ngoài hè rát rến dơ dáy vườn lớn mà cỏ mọc đầy, sân rộng mà bông hoa còi cọc hết.

Cô lại thấy con trai thầy Cai tóc cúp ma-ni, mặc áo lục-soạn trắng quần lảnh đen, chơn mang giốt, ngồi nói chuyện với hương-chức làng rồi ra nhà sau đứng ăn chuối. Cô trạng cảnh trạng người rồi thì trong lòng cô lạnh ngắt, chẳng có ý muốn vào ở cái nhà đó đặng làm vợ người trai đó chút nào. Cô mới ước thầm chớ chi cô có một người chồng chẳng cần giàu mà cũng chẳng cần học siêu quần xuất chúng làm gì, miễn là có bằng-cấp đủ làm việc nhà-nước, quần áo đoan trang, đứng đi gọn-ghẻ, nói năn bặt-thiệp, nhà cửa sạch-sẻ, chồng đi làm việc mình ở nhà thêu khăn hoặc đọc truyện mà chờ, chừng chồng về mình nói chuyện vui vẻ cho chồng nghe, được như vậy thì mình mới vừa lòng đẹp ý. Cô tính tới nghĩ lui rồi nằm mòm-mỏi nên ngủ quên hồi nào không hay.

(Coi tiếp qua trương 46).

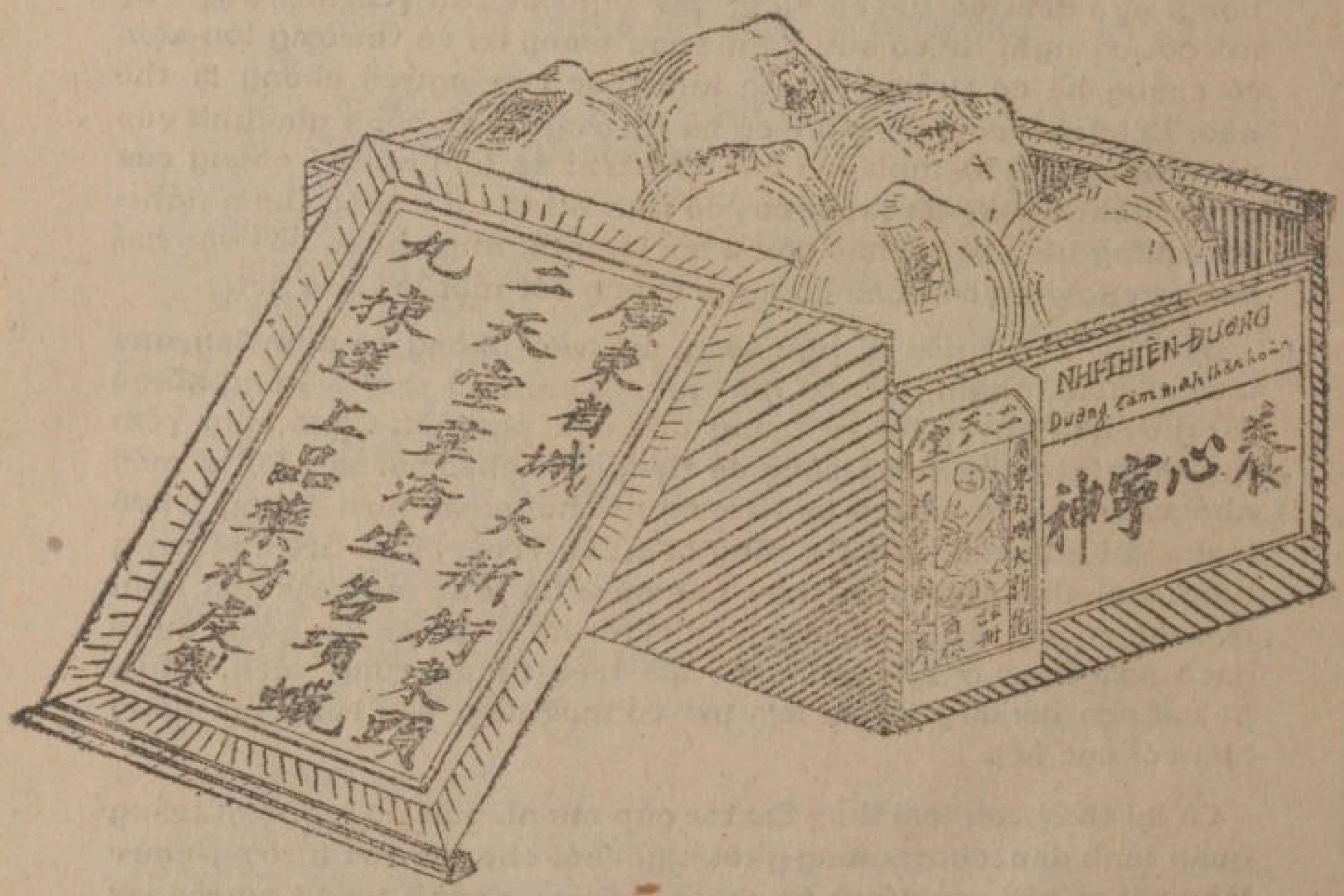
https://tieulun.hopto.org

參茸補腎丸

Sâm-Nhung-Bổ-Thận-Huờn

(Thuốc hoàn bổ-thận có danh)

Dám tưởng trong thân thể con người, thân là cội rễ, nếu phần tiên thiên hao kém, hậu thiên giảm suỵ thì phải mau dùng thuốc nầy mà bồi bổ tinh thần thì mới đặng mạnh giỏi luôn.

Cho nên Bổn-đường có Ông Lương-y VI-TẾ-SANH, gắn hết lòng hiệp chế ra thứ thuốc « SÂM-NHUNG-BỔ-THẬN-HOÀN » nầy, công hiệu như thần, điều hòa huyết mạch, bổ thận tráng dương, tư nhuận mặt mày, khoẻ hòa tỳ vị, bồi khí sung thần, hoặc bởi sắc dục quá độ, mộng mị di-tinh, tinh tiết dầm dề, mồ hôi lai láng, hoặc hạ nguơn suy nhược, thận kém óc lỏng, cử động yếu ớt, lỗ tai chảy nước, mỏi gối đau lưng.

https://tieulun.hopto.org

Bởi các chứng ấy mà sanh ra, nếu dùng đặng thuốc nầy thì như cây khô mà được mưa móc nhuần gội, trở nên sung túc tinh thần, nở nang da thịt.

Thuốc hoàn nầy mà dùng nhiều chừng nào thì càng tốt chừng nấy, sống lâu sanh nhiều con, thiệt là một phương thuốc rất hiệu nghiệm lạ thường, rất quí trên đời, chẳng có thuốc nào bì kịp.

Chư quí-vị có mua thuốc nầy thì nài cho được cái hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, nhản Ông Phật kẻo lầm đồ giả, uống vào sanh bịnh, bởi có nhiều chỗ làm giả mạo.

CÁCH DÙNG:

Mỗi ngày uống hai huờn, sớm mai thức dậy uống một huờn, chiều trước khi đi ngủ uống một huờn: hãy dùng nước muối măng mẳng hoặc nước trà mà uống thì rất nên công hiệu như thần.

Mỗi hộp 6 huờn giá là ..... 0$60
Hộp cây mun 6 hoàn giá là 1 00

MINH-TẠ LƯƠNG-Y

Cantho, le 5 Septembre 1922.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,

Kính lời thăm ông cho đặng chữ khương-ninh phước-thọ, sau đây tôi xin tỏ cho ông rõ, tôi có cậy người anh em bạn tôi mua giùm 2 ve Kim-sắc-bổ-huờn, tôi uống được một tuần lễ thì trong mình tôi trở nên mạnh khoẻ, ăn đặng, ngủ ngon. Vậy nên tôi cảm tạ ơn ông khéo kiếm được phương thuốc mầu nhiệm mà giúp cho đời.

Sau nầy ông có hình hay là sách chi xin ông làm ơn gởi cho tôi coi. Rất đội ơn ông lắm.

Nay kính.

M. TRANG-VĂN-TỶ.
Village de Nhơn-nghĩa, canton de Định-bảo,
Ấp Nhơn-hòa à Cantho.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Thới-thạnh, le 15 Février 1922.

Kính thăm ông chủ tiệm Nhị-thiên-Đường cho đặng bốn chữ khương-ninh tấn phát.

Hồi tháng trước tôi có mua thuốc của ông thiệt nên thần hiệu. Thiệt đáng khen cho hai chữ Nhị-thiên nơi bản hiệu của ông đó. Tôi có dùng các thứ thuốc thần hiệu như sau nầy :

Thứ nhứt Tế-sanh-dược-thủy ;
Thứ nhì dầu xổ ;
Thứ ba Vạng-ứng-như-phật-trà ;
Thứ tư Hóa-đàm-chỉ-khai-tán (thuốc ho) ;
Thứ năm Vạn ứng-cam-lộ-trà ;
Thứ sáu Hoa-lộ-thủy ;
Thứ bảy Thái-dương-cao.

Thiệt các thứ thuốc tôi có dùng thì tôi thấy hiệu nghiệm như thế. Thiệt là đáng khen ông bào chế các thứ thuốc thiệt là có ích cho đời, và sau thăm qui tiệm cho đặng bình an qui thể.

Sau đây ông làm ơn gởi cho tôi một cuốn sách Vệ sanh Chỉ nam cho tôi, thì tôi rất cảm ơn ông chẳng cùng.

Nay kính và cảm ơn.

Như ông có gởi thơ thì đề như vầy :

M. LÝ-NGỌC-NHI
Au village de Thới-thạnh, Cantho à Ômôn.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Ninh-thuân, le 5 Septembre 1922.

M. MAC-THANH-SON, ancien Maire, Hương-Hộ du village de Ninh-thuận à Vinhlong.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG.

Kính,

Thăm ông chủ tiệm và chư vị trong tiệm đều đặng tăng long phước thọ.

Sau nầy xin ông gởi contre-remboursement cho tôi mua mấy món thuốc kể ra sau đây. Từ 2 năm nay tôi nhờ uống thuốc Dưỡng-tâm Ninh-thần của tiệm ông mà có da thịt và trong mình mạnh giỏi cho đến bây giờ. Thiệt tôi cũng hết lòng cám tạ ơn ông có công tiềm nhiều phương thuốc rất nên thần hiệu, thiệt lời nói không sai.

Các món thuốc xin kể sau đây :

2	hộp Dưỡng-tâm Ninh thần.....	1$20
40	Bánh Cam-tích.....	0 40
2	ve Bồ-phế-chỉ-khái-hườn.....	0 20
1	hộp 10 hườn Hóa-đàm-thuận khí Chỉ-khái-hườn.....	0 90
1	ve lớn Trường-lao dầu.....	0 40
1	ve dầu Essence de Menthe.....	0 25
	Total	3$35

Hương-hộ,

MAC-THANH-SON.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 41)

Qua tuần sau bà Phủ thấy Tết đã gần tới nên dắc con đi Saigon đặng mua đồ chút đỉnh về mà ăn Tết. Nhơn dịp ấy mẹ con dắc nhau ghé thăm cô ba Hương. Cô ba Hương tiếp rước rất hậu, rồi nói với bà Phủ rằng : « Tôi thấy cháu tôi thương quá, nên hồm nay tôi về tôi thường tính lựa chỗ xứng đáng mà làm mai. Hôm qua có Đốc-công Dưởng lại nhà chơi với thằng con tôi ; tôi nghe nói ổng chưa có vợ, mà tôi nhắm bộ cũng khá, nên tôi tính giùm cho ổng. Té ra tôi vừa mới mở hơi thì ổng hỏi vậy chớ chị giàu mà gia tài được chừng bao nhiêu. Tôi nói chị đủ ăn, chớ không giàu. Ổng nghe như vậy ổng trề môi nói ổng chưa muốn cưới vợ. Chị nghĩ đó mà coi, đời nầy họ ham của quá, miễn có tiền bạc nhiều thì thôi, họ không cần đức hạnh gì hết. » Bà Phủ cười rồi từ mà về cho kịp xe.

Bà Phủ với cô hai Tuyết về đến nhà thì thấy thầy Hội-đồng Lê-trường-Xuân nằm ở nhà mà chờ. Lê-trường-Xuân là cháu kêu bà Phủ bằng dì ruột, rể của Cai-tổng Tường bên Bến-Tranh. Bởi anh ta mồ côi sớm nhờ có quan Phủ nuôi cho đi học rồi sau lại đứng cưới vợ cho nữa, nên từ ngày quan Phủ hồi hưu về ở Tân-An thì anh ta qua lại thăm viếng thường, mà từ ngày quan Phủ khuất rồi, anh ta thấy dì ở có một mình quạnh quẻ anh ta lại qua thăm thường hơn nữa. Bà Phủ bước vô nhà vừa ngó thấy liền hỏi rằng :

— Ủa ! cháu qua hồi nào mà nằm đó ?

— Thưa tôi qua hồi trưa.

— Cháu đi xe hơi hay là xe ngựa ?

— Thưa, tôi đi xe lửa.

Cô hai Tuyết nghe nói đi xe lửa thì cười mà hỏi rằng :

Xe hơi anh hư rồi sao ? Hay là tại chị ba không cho phép nên anh không dám đi xe hơi ?

— Em kêu ngạo hoài ! Tại anh muốn qua ở chơi vài bữa nên anh đi xe lửa chớ.

- À ! tại vậy hay sao.

Cô hai Tuyết cười rồi hối thằng Quới ra ngoài xe lấy đồ mới mua trên Saigon đó mà ôm vô nhà. Cô rửa mặt thay áo rồi mới lấy chục khăn hĩ-mủi cô đã làm rồi mà đưa cho Trường-Xuân. Trường-Xuân tuy miệng khen may khéo và cám ơn, song mắt không muốn ngó mấy cái khăn cho lắm. Anh ta ngồi cứ ngó ra ngoài sân hoài, bà Phủ có hỏi việc chi trả lời vấn tắc phức cho rồi, coi bộ buồn không muốn nói chuyện, chớ không phải bải bui như xưa nay vậy.

Tối lại ăn cơm rồi bà Phủ ngồi bộ ván bên nay ăn trầu, cô hai Tuyết ngồi ghế giữa mà chơi, còn Trường-Xuân thì nằm bộ ván bên kia mà hút thuốc. Trường-Xuân cứ nằm gát tay qua tráng

https://tieulun.hopto.org

lặn thinh hoài, hút vừa hết điếu thuốc nầy rồi thì quẹt hộp-quẹt mà đốt qua điếu khác. Bà Phủ xem ý cháu buồn nên kiếm chuyện mà hỏi rằng :

— Cháu qua thăm dì hay là có chuyện chi?

— Dạ, qua thăm chớ có chuyện chi đâu.

— Hôm trước cháu nói thầy Cai muốn tính xin hưu trí đặng để chức lại cho cháu, vậy mà đã vô đơn rồi hay chưa?

— Thưa, vô đơn rồi.

— Thế thì trong ít ngày nữa cháu làm Tổng rồi.

— Thưa, bây giờ tôi hết muốn.

— Ủa, sao vậy?

Trường-Xuân nằm lặn thinh không trả lời. Bà Phủ ăn trầu đương xỉa thuốc, liền ngừng tay lại mà ngó Trường-Xuân, có ý trông coi anh ta nói tại cớ nào mà anh ta hết muốn làm Tổng. Yến-Tuyết ngồi, tay rờ cái đèn mà nghe chuyện, thấy vậy cũng day mặt ngó Trường-Xuân. Cách một hồi Trường-Xuân ngồi dậy, đi lại ghế giữa ngồi ngang mặt Yến-Tuyết, lấy thuốc ra đốt hút nữa, rồi thủng-thẳng mới nói rằng: « Chẳng giấu với dì mà làm chi, thiệt gia-đạo của tôi hễ tôi nghĩ tới thì tôi buồn hết sức. Phận tôi mẹ cha khuất sớm, tôi nhờ có dì dượng bảo bọc nên tôi học mới được thành thân. Tôi ra làm Thông-ngôn đã được vinh-vang, mà lại no ấm. Khi ông gia tôi muốn gả con cho tôi, tôi thấy ổng giàu lớn mà lại có một đứa con gái mà thôi, nên thiệt trong bụng tôi mừng lắm. Ngặt có một đều là vợ tôi nó hèn đứa quá, nên tôi dục-dặc không nhứt định. Dì với dượng hay việc ấy thì khuyên tôi biểu ưng phức cho rồi.

Tôi muốn làm cho vui lòng dì với dượng, mà tôi nghĩ thầm trong trí rằng tôi làm Thông-ngôn mỗi tháng lãnh lương có mấy chục đồng bạc, mà phải sắm ăn sắm mặc, phải trả tiền phố tiền bồi, ví dầu tôi tiện tặn cho lắm đi nữa thì chừng tôi già yếu hồi hưu tôi có dư năm ba ngàn đồng bạc là nhiều. Vả đời nầy thiên hạ ai cũng tranh danh trục lợi, nếu tôi khu-khu trông lãnh lương hoài thì mãn đời rồi mà sợ cũng chưa giàu bằng ai được. Mà nếu tôi tính chặt đầu lột da người ta mà lấy của, thì có lẽ giàu được, song làm những đều ấy không phải dễ gì, may họ bình an thì êm, còn rủi họ kiện thưa thì mình mang khổ. Nay có người giàu có, sự nghiệp kể đến năm mười muôn, họ muốn gả con cho mình, hễ muốn vô đó thì giàu liền, mà sau rồi mình còn có thế làm Hội-đồng, làm Cai-tổng, làm Huyện hàm nữa, thân đã sung-sướng, mà danh lại rỡ-ràn, dại gì mà không chịu. Bởi tôi nghĩ như vậy nên tôi mới chịu cưới. Khi tôi mới cưới đem về ở ngoài

(Coi tiếp qua trương 56).

https://tieulun.hopto.org

餅 疳 積
BÁNH CAM TÍCH

Tại nhà thuốc **Nhị-Thiên-Đường** Ông lương y VI-TẾ-SANH chọn các thứ thượng hảo dược-liệu mà bào chế ra như bánh. muối ngon ngọt, để cho con nít ăn trừ các chứng cam-tích. sát trùng hay lắm.

Thường con nít hay có sanh trùng lải, nước da vàng, ốm yếu, bụng nổi gân xanh, đau bụng, làm biếng ăn, hoặc tiêu ra bọt;

Các chứng nói trên đây đều là bởi mang chứng cam tích mà ra.

Vậy nên làm thứ bánh nầy để cho những con nít và người lớn ăn có ích lắm, có trùng lải thì nó tiêu ra, như không có trùng lải, mà thường ăn bánh nầy, mạnh tỳ-vị, da thịt càng tươi, nếu ăn đặng lâu chừng nào, thì càng ngày càng mập.

Chư-vị có mua thì hãy nhìn cho chắc cái nhản Ông-Phật hiệu **Nhị-Thiên-Đường**, mới phải là thứ thiệt kẻo lầm thứ giả ăn vào thêm bịnh.

Giá:
- Mỗi gói mười bánh..... 0$10
- Mỗi hộp 100 bánh..... 0 90

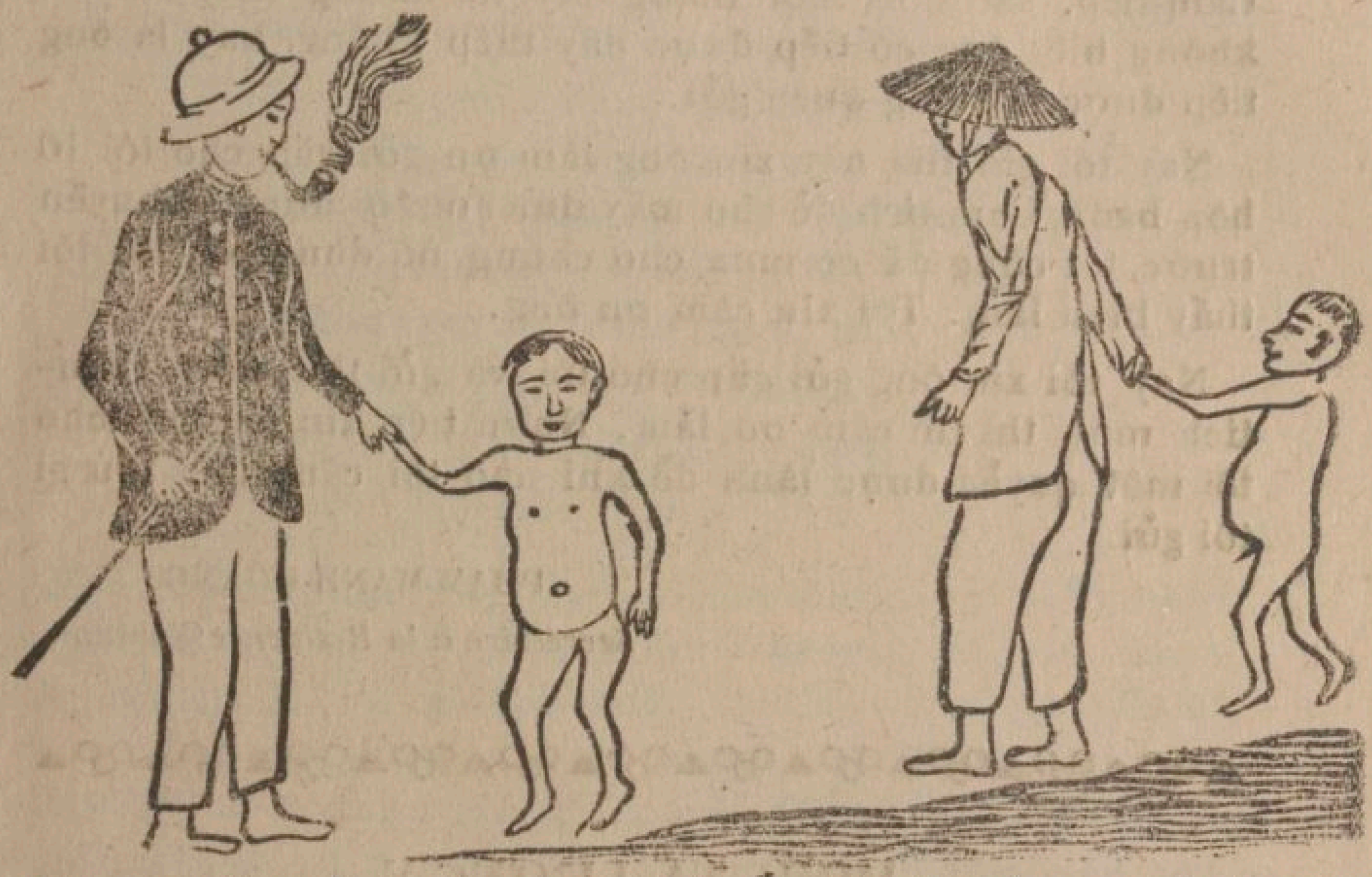
https://tieulun.hopto.org

NHÀN ĐÀM

Giáp với Ất vẫn là bạn thiết với nhau, mỗi người sanh được một đứa con trai lối ba bốn tuổi.

Thằng con của Giáp thì mạnh giỏi sớn sơ, còn thằng con của Ất thì nọng yếu quá, nay chứng nầy mai chứng nọ, tuy không phải liệt lào cho lắm, song nó ốm nằm cả ngày.

Bữa nọ Ất mới tính dắc con đi chơi cho nó khuây lãng. Thời may gặp Giáp dọc đường, cũng dắc con đi dạo.

Hai đàng mừng rỡ chuyện vẫn một hồi, Ất ngó thấy thằng con của Giáp da thịt sớn sơ, mập tù lu tú lú thì lấy làm lạ mà nói rằng: « Thằng con anh ngộ quá, coi nó dám mập tròn, còn thằng nhỏ của tôi đây không biết thế gì mà con mắt nó trỏm lơ, đít thì xếp con, bụng thì binh rĩnh lại kéo gân xanh, tôi cho uống thuốc đã tốn bạc trăm mà không ra gì hết. » Giáp mĩn cười mà nói rằng: « Thằng nhỏ của anh, nó bị cam-tích đó chớ gì, thằng con tôi đây lúc trước cũng vậy, may nhờ có mua Nhựt-trình Nông cổ Mín-đàm mà coi thường thấy lời rao của tiệm thuốc Nhị-Thiên-Đường rằng thuốc Cam-tích rất hay, tôi lật đật gởi mua một hộp có 9 cắt bạc, tính về tiền gởi nữa, thì đâu cũng chừng lối một đồng hai, tôi cho nó ăn bữa đầu, qua bữa sau nó sông ra sền lãi cả nuồi, tanh hôi khó chịu quá, tôi thấy vậy nên tôi cho nó ăn riết ít ngày nó ỉa đà xọp bụng, bao nhiêu đồ độc tích trữ đã bấy lâu nhờ thuốc Cam-tích của Nhị-Thiên-Đường nó đuổi tống ra hết. Nhờ vậy mà thằng nhỏ nầy mới được ngày nay đây, nếu không thì bây giờ nó đã xanh cỏ rồi, còn ở đâu anh. » Ất nghe nói rất mầng, liền từ giả Giáp về nhà, vội vả viết thơ gởi lên Chợ-lớn tại tiệm Nhị-Thiên-Đường mà mua thuốc cam-tích. Nhờ vậy mà thằng con của va ngày sau cũng mạnh giỏi sớn sơ mập tròn như thằng con anh Giáp.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Kontum, le 17 Juin 1922.

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,

Tôi gởi lời vô thăm ông được bình an Hôm trước tôi có đánh dây thép vô xin ông gởi cho tôi mười hộp bánh Cam-tích, sao hơn một tháng nay tôi không thấy chi cả, không biết ông có tiếp được dây thép không, hay là ông tiếp được mà ông quên gởi.

Nay tôi gởi thơ nầy xin ông làm ơn gởi gấp cho tôi 10 hộp bánh Cam-tích để cho mấy đứa con tôi dùng. Chuyến trước tôi cũng đã có mua cho chúng nó dùng rồi, thì tôi thấy hiệu lắm. Tôi xin cám ơn ông.

Nay tôi xin ông gởi gấp cho tôi và gởi thứ bánh Cam-tích mới, thì tôi cám ơn lắm. Nhơn tiện xin ông gởi cho tôi một quyển dược tánh để khi nào tôi cần dùng thứ gì tôi gởi.

PHẠM-MẠNH-HOÀNG.
Secrétaire à la Résidence Kontum.

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Kính tạ ơn ông chủ tiệm Nhị-Thiên-Đường, và các ông trong tiệm, đều đặng vạn sự tùng ý.

Sau đây tôi kính ít lời, mà tạ ơn ông, mới hôm trước đây, tôi có đau một bịnh rất tệ, uống thuốc tốn hao đã nhiều, mà không thấy bớt chút nào, may tôi nhờ có gặp người anh em bạn tôi nói tại tiệm ông có bán thứ thuốc hiệu sưu-độc linh-dược, trị bịnh ấy hay lắm, tức thì tôi cậy người anh em bạn tôi, đến tại tiệm trử thuốc hiệu Nhị-Thiên-Đường tại Travinh, mua một ve thuốc nước, và có mấy chục viên thuốc hoàn, đem về tôi uống ước chừng, mới hết phân nửa thuốc, thì bịnh tôi mười phần, nhẹ được sáu bảy phần. Rồi

https://tieulun.hopto.org

tôi uống hết thuốc ấy, thì bịnh tôi đã mạnh như xưa, thiệt thuốc của ông rất nên linh nghiệm, nay tôi mới hiểu rõ là ba chữ hiệu **Nhị-Thiên-Đường**, rất nên xứng đáng, tôi không biết lấy chi mà tạ ơn ông vừa lòng, vậy nên tôi hết lòng lượm lặt một bài thơ bác cú nầy, mà cẫm tạ ơn ông, xin ông và mấy ông trong tiệm, chớ chê rằng vô dụng thì tôi rất cám ơn vô cùng.

Bài thơ bác cú như vầy:

Thuốc bắc xưa nay có thiếu chi,
Người đông mua uống chẳng ra gì.
Nhờ có **Nhị-Thiên-Đường** *đại hiệu,*
Thầy hay thuốc tốt chẳng ai bì.
Nội khoa cứu thế nhiều người phụ,
Ngoại chứng giúp đời ít kẻ khi.
Lâu nay tiếng dậy trong lục tỉnh,
Có thuở văn danh thấu tam kỳ.

Sau đây xin ông rộng lòng gởi cho tôi mua một ve thuốc rượu thứ ve lớn, hiệu **Nhị-Thiên-Đường**, vệ sanh dược-tửu, giá là 1$20, và một thố thuốc Nhị-thiên-cao, giá là 0$80, và xin ông rộng lòng gởi cho tôi hai cuốn Tánh-dược thứ sách dày có nói chuyện tiểu-thuyết, trước là coi chơi giải muộn, sau là coi cho biết các thứ thuốc nào trị về bịnh nào, đặng ngày sau tôi, hay là người nào có bịnh muốn dùng thứ thuốc nào thì tôi sẽ sẵn lòng chỉ biểu mà đền nghĩa trước.

Còn như ông có gởi thuốc và sách cho tôi thì gởi thẳng cho đến nhà dây thép tại chợ Tràcú, là chỗ sở tại của tôi ở, tôi lãnh thuốc rồi thì lập tức mua mandat mà gởi tiền thuốc và tiền sở phí cho ông chẳng sai, xin ông cẩm phiền.

Như ông có gởi thuốc đề bao thơ như vầy:

Monsieur NGUYỄN-VĂN-HỘI.

Canton de Ngải-Hòa-Thượng, village de Ngải-Thập.

à Travinh.

(par Tràcú)

https://tieulun.hopto.org

À hồi tôi mới viết thơ tôi tính để ông gởi thuốc xuống rồi tôi sẽ gởi bạc lên cho ông, nay tôi muốn cho chắc ý nên tôi có mua mandat mà gởi cho ông tiền hai thứ thuốc và tiền nhà thơ cọng chung là 2$30 xin ông biểu nsười trong tiệm gởi thuốc và sách cho cần kiếp, tôi rất cám ơn.

Tràcú, le 12 Septembre 1923.

NGUYỄN-VĂN-HỘI.

MINH TẠ

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG.

Kính thăm ông đặng an-hảo sau thưa cùng ông rõ, tôi có cậy người ta mua giùm thuốc «Cam-tích» của ông mà dùng thiệt quả bánh ấy linh nghiệm.

Nay tôi muốn mua năm hộp 500 bánh đặng bán lại cho người ta, mua cách contre-remboursement.

NGUYỄN-VĂN-TRỰC đốn thủ.

Adresse: Monsieur NGUYỄN-VĂN-TRỰC,
village de Hạnh-thông (Trà-luộc par Trà-ôn).

MINH TẠ

Ômôn, le 19 tháng 5 Annam 1918.

Kính thăm ông chủ tiệm NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG mạnn giỏi. Nguyên tôi có mượn người ta mua «Bánh-cam-tích» của ông mà cho con tôi ăn, thiệt là hay. Vậy nay xin ông gởi cho tôi mua hai hộp «Bánh-cam-tích», giá một hộp là 0$90, y như giá hồi trước vậy, ông gởi contre-remboursement cho tôi.

Adresse: Monsieur NGHIỆM,
Ct au village de Thới-thạnh à Ômôn.

---

https://tieulun.hopto.org

二天堂二天膠

Nhị-thiên-đường Nhị-thiên-cao

Phàm con người ai ai cũng vậy, cũng đều nhờ có khí huyết mà sống: nên hễ khí hư huyết kém thì trăm bịnh đều sanh, khí sắc xanh xao hình dung gầy ốm, hoặc mặt vàng môi tái, hoặc sanh phù thủng mà khốn khổ cho mình.

Bởi vậy cho nên bổn đường chẳng nài gian khổ tìm cho được thứ thuốc hay nơi mấy danh San bên Trung-Quốc, hái lấy đem về, rồi hiệp với tề thuốc bá bổ Trân-Qui mà luyện ra cho thành một thứ thuốc cao gọi là NHỊ-THIÊN-CAO, thiệt là tư âm bổ dưỡng rất nên hiệu-nghiệm.

Uống thứ thuốc nầy thiệt là đại bổ, hết nóng nẫy không hồi hộp, ít khát nước. Cố-thận-nguơn, an tâm thần, sanh thêm tinh-thủy, cường tráng gân cốt, bổ tỳ hòa huyết.

Phàm bệ tinh-thần hoảng hốt, thân thể mỏi mệt, ăn uống chậm tiêu, hoặc tuổi già suy nhược, bịnh hậu thất điều, hoặc nhứt thiết lao lư thương tổn, hoặc đau lưng yếu gối.

Chí như đàn bà con gái mà có bạch đái, hoặc đường kinh bế huất mà không thai nghén, thân thể ốm yếu, ngũ tạng bất hòa, nếu dùng thứ thuốc nầy cho được lâu thì nguơn khí ắt phục; chẳng luận nam-phụ lão-ấu và cũng chẳng luận những bịnh chứng nào, đều dùng được hết, ấy là một thứ thuốc để bộ Tiên-Thiên vào Hậu-Thiên rất nên hiệu nghiệm, nên gọi là NHỊ-THIÊN-CAO là vậy đó.

https://tieulun.hopto.org

CÁCH DÙNG :

Lấy một thố thuốc nầy hòa với 1 litre rượu trắng để cho được 24 giờ đồng hồ thì dùng được.

Mỗi lần uống chừng 2 ly nhỏ, tùy theo sức rượu, uống nhiều càng tốt, nếu dùng thuốc nầy mà đải khách, hoặc đem mà tặng cho hàng tôn trưởng thì qui biết dường nào.

Giá mỗi thố là..... 0$80

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Huế, le 21 Avril 1922.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,

Nay tôi có lời vô cám tạ ơn Qui-đường có công mà bào chế những phương thuốc mầu nhiệm mà giúp đời, và xin Qui-đường gởi giúp cho tôi :

5 ve thường Thuốc rượu Vệ-sanh.	1$	00
2 ve Ngủ-lâm Bạch-trược-huờn...	1	00
4 hộp Thập-toàn-đại-bổ.....	1	44
2 hộp Tiêu-thực-huờn.....	1	00
1 ve Kim-sắc-bổ-huờn.....	2	00
3 hộp Phụ-quế bác-vị.....	1	05
Frais de transport.....	0	54
Total.....	8$	03

Xin Qui-đường hãy gởi cách lãnh hóa giao ngân. Xin hãy gởi ra cho mau mau, cám ơn lắm lắm.

Adresse : HUỲNH-GI.
***Professeur au Collège Quốc-học, à Huế* (Annam).**

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Cây-lậy, le 12 Avril 1922.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien, à Cholon,
Rue de Canton, n° 38.

Kính thăm ông mạnh giỏi. Tôi có mua thuốc ông tôi uống đặng một tuần lễ coi trong mình khoẻ khoắn. Vậy nên lạm đôi hàng cảm tạ ơn ông, sau nầy xin ông gởi cho tôi mua những thuốc kể sau đây. Xin ông hãy gởi theo cách lãnh hóa giao ngân (contre-remboursement), tại nhà dây thép Cây lậy, hễ thuốc đến thì tôi lập tức đem tiền ra nhà dây thép mà lãnh liền. Xin ông gởi mau mau rất cám ơn.

Những món thuốc tôi mua:

2 ve Kim-sắc-bổ-huờn.....	4$00
2 thố Trân-châu-phấn.....	0 70
6 ve Tây-thi-lộ.....	3 00
1 thố Nhị-thiên-cao.....	0 80
2 hộp Vạn-ứng-nhu-nhu-phật-trà.....	1 10
Frais de transport.....	0 34
Total.....	9$94

P. S. — Xin ông gởi cho tôi thêm vài cuốn sách thuốc và có toa chi khác gởi đặng tôi coi và tôi cho bà con tôi và lối xóm coi. Họ sẽ dùng thuốc ông nhiều.

Nay kính.

Adresse: Monsieur LÊ-BÁ-HIỀN,
Ex-Secrétaire des Galeries de l'Ouest
à Cây-lậy (Mytho).

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 47)

phố của tôi hên Mytho, thì chúng bạn trước mặt họ khen tôi có phước gặp vợ giàu, còn sau lưng thì họ xầm-xì với nhau nói rằng vợ tội xấu-xa, tôi ham của không cần chọn lựa. Tôi nghe thiệt tôi buồn thầm một chút, song tôi nghĩ không lẽ họ ăn cơm nhè theo cười tôi hoài, mà ở đời vợ có đức quí hơn là có sắc, bởi vậy họ nói xa nói gần mặc họ, tôi không thèm kể đến. Mấy tháng ở ngoài chợ thì vợ chồng hòa thuận, tuy vợ tôi quê mùa, song không làm điều chi cực lòng tôi. Đến chừng tôi xin thôi làm việc, về ở theo quê vợ, thì vợ tôi một ngày nó một đổi ý, coi bộ không kiên nể tôi; mà có nhiều khi nó lại hỗn hào hết sức. Mới hồi hôm nầy nó la rầy như giặc, mắn chưởi tôi xấu hổ không biết chừng nào, tôi giận tôi thưa với ông gia tôi rồi tôi bỏ tôi đi qua bên nầy đặng coi còn ai mắn nó nữa. »

Trường-Xuân nói tới đó thì nước mắt chảy rưng-rưng, trong cổ nghẹn-ngùn, nên ngừng lại rồi lấy thuốc đốt mà hút. Yến-Tuyết ngồi nghe Trường-Xuân thuật chuyện nhà, thì cặp mắt nhìn trân-trân, chừng nghe nói tới sự vợ hỗn ẩu thì cô ta buồn mà lại phiền trong lòng, coi bộ cô cũng thương hại giùm cho thân anh lắm. Bà Phủ nghe nói cũng đau lòng, song không lẽ lặn thinh nên bà hỏi Trường-Xuân rằng:

— Việc nhà của cháu như vậy sao mấy năm nay cháu không nói cho dì biết?

— Thiệt mấy năm nay cháu không nói cho dì hay, mà cũng không nói ai biết hết, ấy là vì cháu nghĩ việc vợ chồng là việc riêng của cháu, dầu nói cho dì nghe thì dì buồn chớ không ích gì.

— Dì thấy vợ chồng họ già khú mà họ cũng còn xích mích với nhau thay, huống chi vợ chồng cháu còn nhỏ, tự nhiên có lúc phải trâu đen trâu trắng, sao cho khỏi được. Cháu chẳng nên buồn làm chi. Cháu muốn ở chơi thì ở vài bữa rồi về. Dì biết vợ chồng hễ giận thì rầy với nhau như vậy, chớ sao lại không thương. Hễ cháu đi ít bữa rồi cháu về đây cỏn nó mừng húm đa.

— Thưa dì, tôi giận quá tôi muốn để phứt nó cho rảnh.

— Để đâu? Để trong buồng é! Cháu đừng có nói lếu như vậy. Cưới được một con vợ dễ đúng dì hay sao? Vợ chồng ở với nhau gần 10 năm rồi còn để bỏ nỗi gì? Tuy nó có hỗn chút đỉnh, song thầy Cai thầy tử-tế quá, cháu đừng nói lếu thầy hay thầy buồn.

— Dì cũng biết, có phải tôi thấy nó giàu mà tôi mê đâu. Nó giàu thây kệ nó chớ. Hễ có rầy với nhau thì nó cứ nói tôi ăn chực cơm của nó hoài. Cha chả? tôi như vầy làm không đủ cơm mà ăn hay sao nên theo ăn chực của nó?

— Ối! đàn bà hễ giận cùn thì nói bậy nói bạ, hơi nào cháu phiền.

https://tieulun.hopto.org

— Thiệt ông gia tôi ổng hiền từ nhơn-đức lắm, tôi thương ổng quá Đã vậy mà ổng tính hễ ổng hưu-trí được rồi thì ổng lo cho tôi lên thế chức Cai-tổng cho ổng, bởi vậy cho nên tôi dùn thẳng, không nỡ bỏ mà đi..... Hồi hôm tôi giận quá tôi muốn đi cho xa, hoặc lên Nam-Van, hoặc ra Hà-nội kiếm việc tôi làm dặng coi con vợ tôi nó làm sao

Bà Phủ nghe nói thì cười ngất rồi khuyên rằng : « Cháu mồ côi mồ cúc, tuy là bây giờ cháu chưa có của riêng, song thầy Cai thầy đã già rồi, trong năm bảy năm nữa thầy chết, cháu không lẽ thầy lột da mà sống hoài. Hễ thầy nhắm mắt rồi thì tiền bạc ruộng đất về tay cháu hưởng trọn hết. Đã vậy mà chức Cai tổng cháu gần nắm trong tay rồi Cháu phải nhịn nhục một chút mà hưởng phú qui vinh hoa, chớ đừng có giận cùn rồi làm bậy không nên đâu. Cháu phải nghe lời dì. Có muốn chơi thì ở chơi ít bữa rồi về. Để bữa nào dì khoẻ trong mình, dì sẽ qua mà dức bẫn cỏn. »

Trường-Xuân đứng dậy đi lại vấn mà nằm, không nói chi nữa hết. Bà Phủ thấy vậy kêu thằng Quới biểu coi đóng cửa, rồi biểu Yến-Tuyết lấy truyện « Tái-sanh duyên » đọc cho bà nghe Đến 10 giờ rưỡi bà Phủ nằm ngủ quên mà Trường-Xuân cũng ngủ khò, Yến-Tuyết thấy vậy mới vặn đèn lu-lu rồi vào phòng mà nghỉ.

Theo thế thường hễ con một thì cha mẹ tưng-tiêu, muốn đòi vật chi cũng được, muốn làm việc chi cũng cho, tập quen tánh nết sai khiến người ta, rồi lần lần tự nhiên sanh thêm ý tứ cao ngạo, hoặc hỗn hào, làm cho những kẻ đồng bực không ai yêu được, mà những kẻ ở dưới cũng không ai chịu nổi. Yến-Tuyết sanh trong nhà quan, từ nhỏ cho đến lớn ở trong nhà thì tôi tớ đều thưa dạ, đi ra đường thì thiên hạ đều kiên vì. Đã vậy mà vợ chồng ông Phủ có một mình cô mà thôi, bởi vậy cưng cô như cưng trứng mỏng, khi cô còn thơ ấu, hễ nghe cô khóc thì vợ chồng chạy lăn-xăn, đến chừng cô lớn khôn, hễ thấy cô buồn thì vợ lo chồng chộn-rộn, chẳng có việc chi cô muốn mà không làm, chẳng có vật nào cô đòi mà không sắm.

Cô được tưng trọng như vậy, nhưng mà cô không nhơn cái tình cảnh ấy mà sanh lòng cao ngạo, hoặc tập thói hỗn hào. Những tôi trai tớ gái trong nhà đứa nào nhỏ hơn cô thì cô kêu bằng em nghe ngọt ngào, còn người nào lớn hơn cô thì cô kêu bằng anh bằng chị, chớ chẳng hề cô chịu làm mặt chủ nhà mà xưng mầy xưng tao. Có đứa nào làm quấy mà cô rầy, nghe cũng vui lòng ; có việc chi bất bình mà cô giận, coi càng đẹp để, Gà bươi giàng hành hay là chó ăn vụng bột, cô ngó thấy thì cô biểu đuổi nó đi mà thôi, chớ cô không cho đánh đập. Tánh cô hòa huởn mà lại mềm mỏng như vậy, nên tôi tớ trong nhà thương cô mà lại sợ cô, còn chòm xóm từ già chí trẻ chẳng ai mà chẳng kính trọng.

(Coi tiếp qua trương 64).

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ

Monsieur L. Mười, Infirmier vaccinateur à Soctrang,
à Monsieur Nhị-Thiên-Đường, Cholon.

Thuốc «Cam-tích» của ông thiệt rất thần hiệu, trẻ con ăn vô cách chẳng bao lâu thấy lải đều ra và chết có sống có. Nên tôi thiệt hết lòng khen ông bào chế rất hiệu nghiệm.

Nay kính.

珍珠粉
TRÂN-CHÂU-PHẤN

Thứ phấn nầy của tiệm tôi hết lòng tiềm kiếm mà chế luyện ra để trị bịnh con nít bị hỏa-thương, hoặc ngoài da ngứa ngầy, hoặc sầy, gải quá mà phải lở thịt ra, hoặc sưng lên nóng rát khó chịu, như bị các chứng ấy, nên dùng thứ phấn nầy mà thoa mấy chỗ ấy cho thường thì bịnh hết liền

Bất kỳ nam-phụ lão-ấu hễ dùng nó mà thoa cùng mặt mày, mình mầy cho thường, thì nó trừ đặng những mồ hôi nhơ tanh, nó lại làm cho cả mình đặng sạch sẽ thơm tho thêm nữa.

CÁCH DÙNG: **Mỗi khi tắm rửa sạch sẽ rồi thì dùng thứ phấn nầy mà thoa hết cùng mình.**

Mỗi hộp giá là . . . . . **0$35**

https://tieulun.hopto.org

HÀI ĐÀM

Mặt mày tôi sao mà sần sương hết, đã vậy mà nó còn nổi mụn mọc tàng nhang làm cho cái mặt tôi thiệt xấu tệ.

Nay tôi nghe họ đồn rằng tại tiệm NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG có 2 thứ thuốc rất qui gọi là Trân-Châu-Phấn *với nước* Tây-Thi-Lộ, *bất câu là nam phụ lão ấu hễ rửa thứ* Tây-Thi-Lộ *và dồi thứ phấn nầy mãi, rồi thì da mặt trở nên mịn màng, trở già làm trẻ, xinh đẹp vô cùng, nên tôi phải mua đem về dồi riết thử coi kẻo cái mặt xấu quá.*

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Banghoi, le 4 Novembre 1923.

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,

Ngày nay tôi tỏ thiệt cho ông rõ, mấy năm nay tôi cũng dùng thuốc ông một hai khi, thì lấy làm linh nghiệm lắm, mà phần làm việc mệt nhọc lắm nên không rảnh ngày giờ gởi thơ thăm ông.

https://tieulun.hopto.org

Ngày nay tôi gặp ông Phán Cơ là chủ sở Bưu-điện Bang-hơi giúp mấy gói thuốc (Hoa-đàm Chỉ-khai-tán *thuốc ho*) vì vợ tôi có thai được chừng 6 tháng rưỡi mà nó *ho* hoài hoài, thuốc nầy thuốc nọ cũng đã, mà lại tốn tiền, còn bịnh ho của vợ tôi thiệt là không hết, vì tôi hỏi thăm ông Phán Cơ sở Bưu-điện có đưa cho tôi 4 gói thuốc ho nói trên đó, thì vợ tôi uống trong 4 ngày hết ho, nên thiệt ngày ngày kiếm không ra thuốc ông, vì vợ tôi ho thì thiên hạ người đều nói chừng đẻ hễ hết ho, ắt như vậy vợ tôi chắc là còn da bọc xương, vợ tôi uống mấy gói của ông Phán Cơ tức thì 4 ngày hết; nên tôi có mua của ông mới được đây số tiền 6$19 đã nạp cho sở Bưu-điện rồi, thiệt lấy làm cám ơn ông lắm, có lòng đoái tưởng thân chủ gởi mau mau.

Ngày nay vợ tôi nó đã mạnh hết ho nên vợ chồng tôi gởi tờ nầy, ước như gần thì lạy ông bốn lạy mà đền ơn, vì bịnh ho trong khi có thai ai ai đều nói khó, bạc tiền tốn bao nhiêu, mà thuốc ho của ông tốn có 0$45 ba gói mà bịnh ho tuyệt. Nên ngàn ngày cám ơn ông lắm, vì ông có lòng bào chế thứ thuốc hay mà cứu trong khi người hoạn nạn, thuốc hay giỏi mà tiền ít chớ như thầy thuốc Annam thì mất 50$, 70$ mà bịnh ho nầy ắt chết mới tuyệt hay là đẻ mới hết ho.

Và sau đây xin ông gởi cho tôi mấy món thuốc theo dưới đây. Gởi Contre-remboursement.

2 Hộp Phụ-hoa Kim-phụng-huờn 1$×2=...	2$00
3 Hộp Tế-sanh-tán à 0.40×3=.....	1 20
10 Ve Vệ-sanh-tửu à 0.25×10=.....	2 50
2 Tảo vạng ứng cao dược à 0.10×2=.....	0 20
1 Gói Bông-gòn thuốc à 0.20=.....	0 20
Cọng.....	6$10

Xin ông có lòng gởi mau mau vì tôi cần dùng lắm.

Kính thăm ông sống cho hoài hoài mà bào chế thuốc càng ngày càng tấn cho cô bác mua uống cho mạnh, thiệt ông là ông tổ trong y dược.

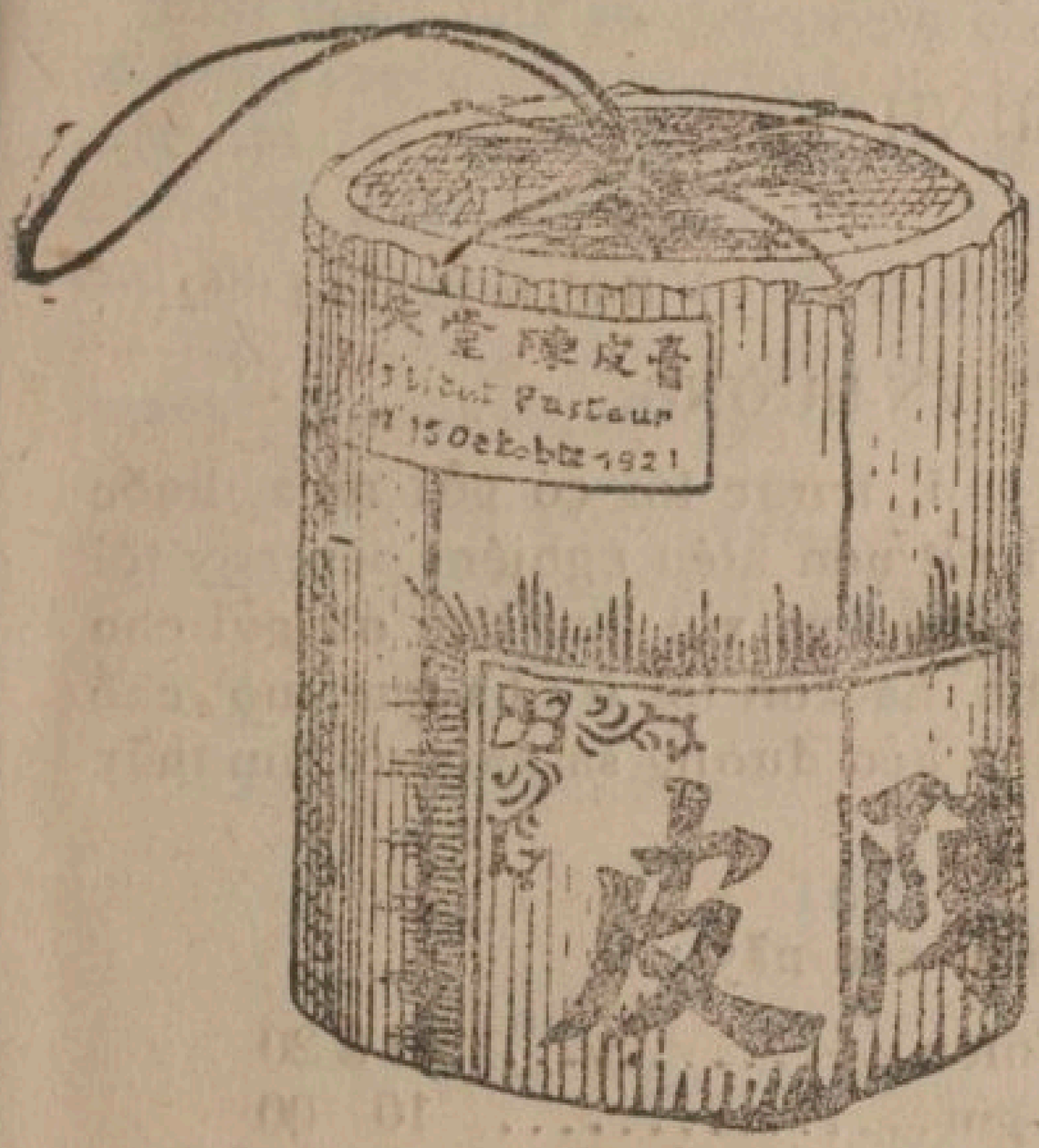
Nay kính.

Monsieur TRẦN-VĂN-SANG,
Secrétaire des Douanes & Régies
(Annam) à Banghoi

https://tieulun.hopto.org

章濟生製陳皮

VI-TẾ-SANH CHẾ TRẦN BÌ

Đời nay họ hay dùng 2 vị ngọt và mặng mà chế vị Trần-Bì nghĩa là đường với muối mà thôi, chớ họ chẳng biết hễ ngọt quá thì sanh đàm, mà mặng quá thì hay khát nước, lại còn làm cho mất cái tánh chất của Trần-Bì.

Tại bổn đường, Ông Y-Học-Sĩ Vi-Tế-Sanh tuân theo phép xưa mà chế, dùng thứ Trần-Bì cũ cho được 20 năm trước hết phải lấy hoài-sơn phục-linh, kiết-cánh, càng-các, và ô-môi nấu ra mà giầm nguơn-sâm. bản-hạ, cam-thảo, dùng nước gừng, Thanh-cho thấm thuốc. rồi còn phải lam và lá Bạc-hà, tam chưng tam sái; rồi lại còn dùng những Huê-kỳ-sâm, xuyên bối, Thị-sương. và hạnh-nhơn nghiền cho nhỏ ra mà chế vói nó rồi mới phơi gió cho khô.

Bởi có lắm công phu như vậy, cho nên nó chẳng lạnh mà chẳng nóng; dược phẩm trùng hoa, chẳng ngọt chẳng mặng, ngủ vị đều đủ hễ bỏ vô miệng thì mát và thơm, ngậm nó một hồi lâu rồi mới nghe muối ngọt. Dùng nó thì thuận khí, tiêu đàm, lại sanh nước miếng, trừ phong dưỡng phổi, giải khát hết ho.

Đờn ông đờn bà đều dùng được cả, xin hãy dùng thử rồi mới biết cách chế Trần-bì của bổn Đường khác hơn của các tiệm, chẳng luận già trẻ bé lớn chi, hễ dùng nó thường thì càng bổ ích.

https://tieulun.hopto.org

Chư tôn có mua xin hãy nhìn cái nhẫn hiệu Ông Phật của NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG thì mới khỏi lầm đồ giả.

Mỗi thố giá	0$12
Mỗi lố 12 thố.....	1 20

MINH TẠ

Huế, le 12 Avril 1922.

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG.

Kính thăm ông đặng giỏi, trước tôi có gởi mua thuốc nơi tiệm ông về dùng thì rất nên hiệu nghiệm nên nay tôi xin gởi ít lời cảm tạ ơn ông, và xin ông làm ơn gởi cho tôi một ít nữa để tôi cho bà con tôi ở nhà-quê một chỗ một ít để phòng trong nhà kẻo đường sá xa xuôi tìm thầy khó lắm.

Ông gởi những món như sau nầy :

120	ve dầu Nhị-Thiên.....	31$20
100	ve Dầu-khấu-giu.....	10 00
50	ve Essence de menthe.....	12 50
5	ve Hành-quân-tán.....	1 50
12	hộp gấm 4 huờn Ngưu-hoàng...	12 00
5	hộp giấy Sâm nhung-bổ-thận....	3 00
2	ve Kim-sắt.....	4 20
	Frais de transport.....	1 00
	Total.....	75$40

Xin ông gắn công chiếu liệu gởi cho tôi gắp gắp, gởi postes Huế, tôi đem tiền tới lãnh đồ.

Nay kính.

Adresse : **Monsieur NGUYỄN-SUNG.**

Secrétoire à la Résidence Supérieure, à Huế (Annam).

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Anhoi, le 16 Mai 1925.

A Monsieur **NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG**, *38 rue de Canton, Cholon.*

Kính thăm ông và qui-quyến cho đặng vạn sự lành, tôi có dùng thuốc của ông thiệt là thần hiệu cho nên phải tỏ một đôi lời cảm tạ ơn ông vì có công bào chế các thứ thuốc rất thần hiệu. Sau nầy xin qui Đường sẵn lòng gởi cho tôi mấy thứ thuốc kể ra sau nầy, thì tôi rất cám tạ ơn ông vô cùng, và sau nữa xin ông gởi contre-remboursement cho tôi thì tôi đội ơn ông vô cùng.

4 hộp Bạch-đái-huờn.	4$ 80
1 ve Sanh-phát-giu.	0 30
1 ve Tây-thi-lộ	0 50
2 thố Phấn chà răng.	0 60
1 hộp Trân-châu-phấn.	0 35
Total.	6$ 55

Adresse: Mousieur Hương-nhì TRƯƠNG.
au village d'An-hội, canton de Binh-chánh, à Cainhum.

LỜI RAO CẦN KÍP

Nếu như Chư-tôn trong Lục-châu mà có mua thuốc của bổn đường xin hãy nhin cho kĩ cái nhãn ông PHẬT-MẬP thi mới khỏi lầm thứ giã mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của bổn Đường.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chủ-nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 57)

Yến-Tuyết ở với người dưn thì được lòng mọi người, mà ở với cha mẹ lại cũng trọn đạo làm con nữa. Khi quan Phủ còn sanh tiền, cô thấy cha mẹ tưng tiêu chừng nào cô càng kính trọng thương yêu chừng nấy, cô chẳng hề nói một tiếng nào, hay là làm một việc chi cho cha mẹ buồn lòng cực-trí. Từ ngày quan Phủ qua đời rồi, trong vài năm đầu hễ cô đi học về ngó lên bàn thờ thì giọt châu lả-chả, tấc dạ ngậm-ngùi; lần lần một ngày một ngui-ngoai, nên cô không khóc nữa, song hễ đêm nào cô nằm mà nhớ tới cha, thì bưng-khuân trong lòng cô ngủ không được. Tình thương cha mẹ của cô bây giờ dời hết về cho bà Phủ, bởi vậy cô mới thôi học để về mà phụng dưỡng săn sóc mẹ già. Ngoại trừ bà Phủ ra thì cô chẳng còn thương ai nữa. Đã biết trong lúc cô học tại nhà trắng, có thấy có ít trò tánh hiền nết tốt, nên cô kết làm chị em, mà từ ngày cô thôi học cho đến nay đã ba năm rồi, cô ít hay gặp mặt, nên tình muốn lợt, nghĩa gần phai, bởi vậy cô không để ý đến cho lắm. Anh cô là Lê-trường-Xuân tuy gần gủi cô hơn mười năm nay, song từ ngày cô có trí khôn, cô thấy người háo danh háo lợi, miễn là ngồi trên đứng trước, miễn là áo tốt bạc nhiều thì thôi, ai chê cười mặc ai, thì cô đem dạ khinh thầm, bởi vậy tình anh em thì cô thương, nhưng mà lòng thương ấy lại có pha lộn ý ghét.

Yến-Tuyết nghe Trường-Xuân thuật việc nhà với bà Phủ, ban đầu cô ta ngồi tự nhiên không động lòng chút nào hết; lần lần cô nghe Trường-Xuân nói tới cách vợ hổn hào mắng chưởi thì cô ta có giận thầm, giận chị sao không biết thói thanh-tao, rồi lại giận anh sao không ra oai trừng trị. Đến chừng cô thấy Trường-Xuân nghẹn-ngùn lụy ứa, phiền vợ than thân, chừng ấy cô nghĩ Trường-Xuân ở trong gia-đình chắc là khổ não lắm, bởi vậy cô mới buồn xo, có tội nghiệp giùm cho phận người có đủ sức mà thong thả với đời, song vì chữ lợi danh nên phải chịu ngậm cay nuốt đắng.

Yến-Tuyết đêm ấy nằm trăn trở hoài ngủ không được, trong trí cứ tưởng tượng cái cảnh gia-đình của Trường-Xuân, thấy cô hai Hảo là vợ Trường-Xuân da đen, miệng rộng, đầu tóc chẻm-bẹp, ngón tay chù-vù, từ sớm mai cho tới tối cứ trợn mắt châu mày, nói với chồng thì cau-mâu, nói với tôi tớ thì quạu-quọ, rồi lại thấy Trường-Xuân ra vào than thở, đứng ngồi buồn xo, mặc áo tốt mà không được vui, ngồi xe hơi mà không biết khoẻ. Cô ta là người hay lạt lòng, thuở nay hễ thấy ai bị hoạn nạn thì cô thương xót, bởi vậy cô ta suy nghĩ một hồi thì cô thương thân anh Trường-Xuân vô cùng, mà rồi cô ghét hai Hảo, có chồng sao không biết trọng chồng, tiền bạc quí báu gì, sao lại ỷ tiền bạc mà khinh bỉ chồng, làm cho chồng mang sầu đeo thảm.

Qua bữa sau bà Phủ thấy Trường-Xuân cũng còn buồn, nên ăn cơm rồi bà biểu ở nhà mà chơi, để cho bà qua Bến-Tranh đặng nói phải trái với thầy Cai Trường và đặt bề nhau đầu đặng cho vợ

https://tieulun.hopto.org

chồng đừng xích-mích nữa. Bà Phủ ra đi rồi. Yến-Tuyết đem đồ ra để trên ván ngồi thêu, rồi kiếm chuyện nói cho Trường-Xuân giải buồn. Ban đầu hai người nói chuyện dông dài, lần lần Yến-Tuyết mới hỏi phăn qua việc gia-đạo. Trường-Xuân nằm trên ván bên kia mà nói vói, chừng nghe hỏi tới việc nhà mới lại ghế ngồi gần Yến-Tuyết, rồi to nhỏ thuật hết tánh tình của vợ cho Yến-Tuyết nghe. Anh ta nói gần trót giờ, Yến-Tuyết bỏ thêu ngồi châm chỉ mà nghe. Anh ta kể hết các sự quấy của vợ rồi mới nói rằng: « Bây giờ anh nghĩ lại anh ăn năn vô cùng. Vì anh ham giàu sang nên gần mười năm nay anh chẳng vui sướng chút nào hết. Em không rõ, chớ chị ba em nó còn một cái một cái quấy lớn lắm. Qua cưới nó về ở được 3 năm rồi qua mới hay nết nó không được tốt, khi trước nó có tư tình với thằng biện của ông gia anh. Tại có như vậy nên ổng sợ xấu, mới cậy mai cậy mối mà gả cho anh đó. »

Yến-Tuyết nghe nói tới chuyện đó thì ngồi chưng-hửng, không biết nói sao cho được; cô ta liền cầm kim và thêu và hỏi rằng: « Sao hồi anh hay như vậy anh không để bỏ phức cho rồi ? »

Trường-Xuân, ngồi lặn thinh một hồi thở ra mà đáp rằng: « Thiệt ban đầu anh cũng có tính đi xin để, song cách vài ngày sau anh suy đi nghĩ lại việc đã lỡ rồi bây giờ để bỏ thì càng mang tiếng. Đã vậy mà nó giàu có lớn, mình bỏ nó thì cũng uổng, nên anh mới tính đánh liều miễn mình hưởng gia-tài nó được thì thôi. Anh tưởng nó là đứa có tì tích, chắc sao nó cũng kiên nể mình. nào dè nó đã hư mà lại còn lên dọng lấn thế.... Thiệt, nếu mà anh biết trước như vầy, thì hồi nhỏ anh không thèm ham giàu đâu, để anh lựa một cô nào bảnh bai, thanh nhả, khôn khéo như em đây vậy anh cưới, rồi chồng làm việc, vợ coi nhà, húng hính với nhau cho vui, miễn là đủ ăn đủ mặc thì thôi, không cần gì giàu có. »

Trường-Xuân nói tới đó thì liếc mắt thấy Yến-Tuyết chúm-chím cười. Anh ta bắt mùi nên nói thêm rằng: « Anh chắc người nào mà kết nghĩa với em thì thiệt là có phước lắm. Được một người vợ nước da trắng trong, tay chơn diệu nhiều, cặp mắt như thu-thủy, chơn mày tợ xuân-sơn, môi đỏ như son, má nún trái quít, ngồi coi đã đẹp, mà đứng coi cũng xinh, nói có duyên, cười có nết, được vợ như vậy không phải là có phước hay sao ? » Yến-Tuyết nghe nói thì ngó Trường-Xuân và cười và nói rằng: « Anh quỉ nà ! Nói nhiều chuyện hôn ! »

Từ đó cho đến chiều Trường-Xuân cứ theo diễu cợt với Yến-Tuyết hoài, kiếm lời chọc cho cô ta tức cười, rồi lại kiếm chuyện nói cho cô ta động lòng nữa. Đến chiều xe lửa Mỹ-Tho qua rồi mà không thấy bà Phủ về. Yến-Tuyết nghi rằng chắc thầy Cai cầm lại ăn cơm

(Coi tiếp qua trương 76).

https://tieulun.hopto.org

六味地黃丸
Lục-Vị-Địa-Hoàn-Huờn

Thứ thuốc huờn nầy nó làm cho thủy hỏa tương tế, chẳng lạnh chẳng nóng ấy là một thứ thuốc trung hòa.

Trị những các chứng bịnh như là: Thận thủy không đủ, chơn ấm, kém huyết tinh huyết khô khan, đau lưng nhức cẳng, tinh thần hao tổn, hình vóc ốm gầy, tứ chi bãi hoãi, hay rịnh mồ hôi, ho khan tắc tiếng, xây xẩm mặt mày, nóng nảy bào bọt, lưỡi khô cồ gắt, tinh huyết kém hao, đêm ngủ đi tinh, tiểu-tiện có huyết hoặc có nhọt, hoặc cang hư, hoặc thận hư, nhứt nhứt thảy đều dùng được.

Thuốc huờn nầy tư nhuận tinh huyết, cái sự công hiệu của nó không kể cho hết được.

Mỗi buổi sớm mai và tối uống chừng bốn chỉ, uống với nước muối măng-mẳng.

Con nít uống chừng một chỉ rưỡi, nếu cho nó uống thường thì nó khiến-tỳ khai-vị, mạnh giỏi mau lớn.

https://tieulun.hopto.org

Kị củ cải trắng và đồ lạnh lẻo ngưng trệ chẳng nên ăn.
Mỗi hộp giá là . . . . . 0$30

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn hiệu ông Phật-mập của tiệm Nhị-Thiên-Đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

MINH-TẠ LƯƠNG-Y

Chợ-gạo, le 1er Novembre 1918.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Cholon.

Kính thăm ông và chúc cho chư quí ông trong tiệm cho đặng an nhàn quí thể, tôi từ ngày biết dùng thuốc của tiệm ông đến nay thiệt thấy hiệu nghiệm như thần, tiếng đồn chẳng sai.

Luôn dịp tôi kính xin ông lấy lòng quảng đại gởi contre-remboursement cho tôi mấy món thuốc sau đây, thì tôi rất cám ơn ông có lòng hạ cố đến tôi :

3 ve Tây-thi-lô giá là	1$50
1 ve Nha-thông-dược-thủy giá là	0 20
1 ve Thanh-tạng-huờn giá là	0 40
2 ve Sanh-phát-ba-thảo-giu giá là	0 60
1 ve dầu Đầu-khấu giá là	0 10
Tiền gởi và tiền mandat . . .	0 29
Cọng . . .	3$09

Nay kính,

Adresse:
Mousieur NGUYỄN-HOÀI-KHÁNH,
Secrétaire à la Délégation de Chợ-gạo (Mytho).

MINH TẠ

Tân ninh, le 29 Juillet 1922.

Trọng kính, lời cảm tạ ơn ông chủ tiệm **Nhị-Thiên-Đường**, sau kính trong qui đường bốn chữ khương ninh tấn phát.

Hôm ngày 27 Juillet nầy tôi có tiếp đặng mấy món thuốc của ông gởi cho tôi thì rất cám tạ ơn ông, tôi uống thuốc của ông 3 ngày rày 10 phần giảm 7 phần, lại ăn ngon ngủ đặng, nay luôn dịp xin ông gởi cho tôi 2 hộp Phụ-Khoa-Kiêm-Phụng-Huờn và 2 gói Nhị-Khoa-Căn-Cơ-Tán.

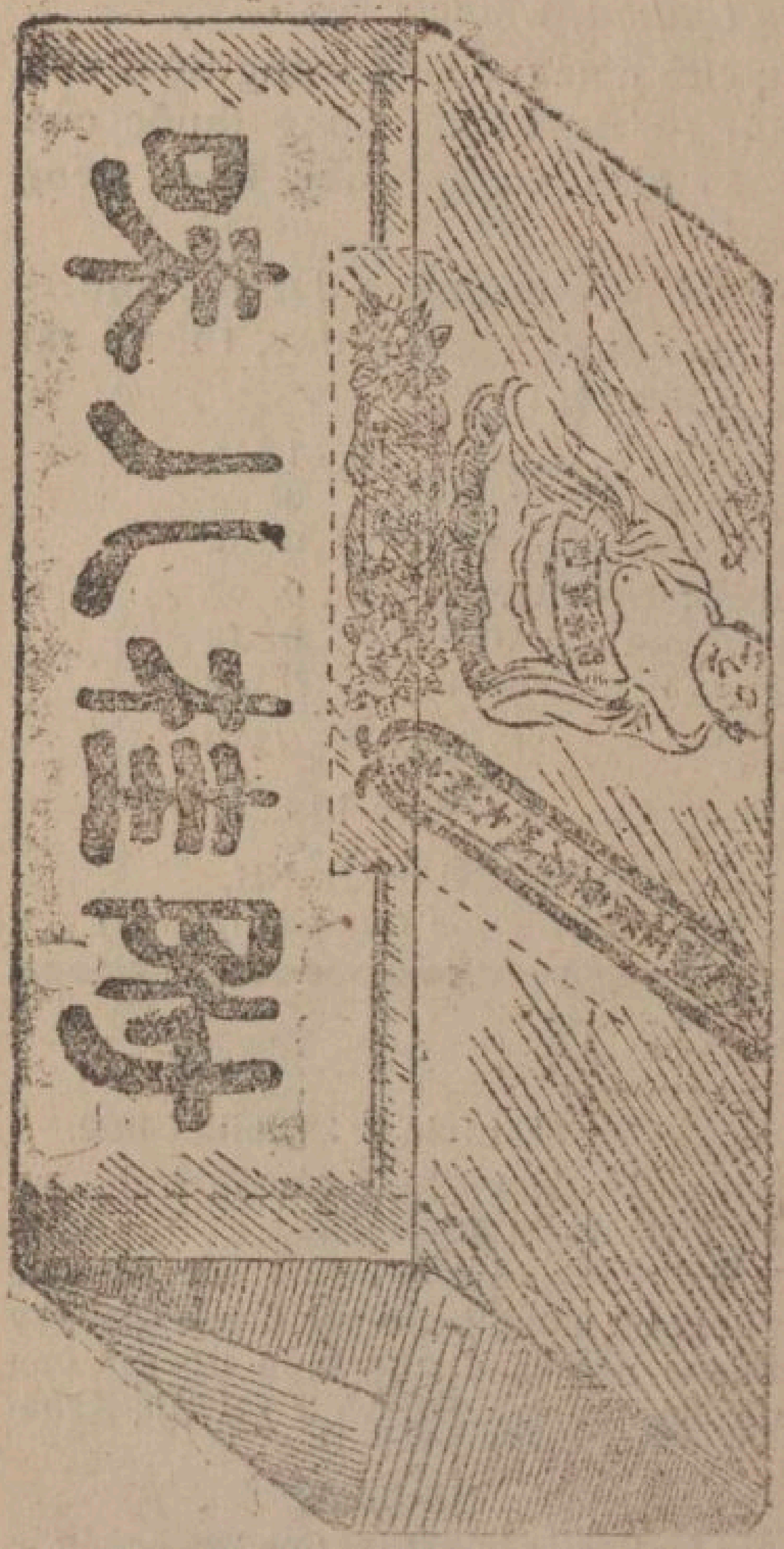
Nay kính,
Le Cai de 1re classe, Gardien prison,
LÊ-VĂN ĐƯỢC.

https://tieulun.hopto.org

丸味八桂附

PHỤ-QUẾ-BÁT-VỊ-HUỜN

Phàm con người mà thủy hỏa hòa bình thì ít hay sanh bịnh.

Bởi vậy cho nên phải dùng lục-vị là đồ nhuận thủy Phụ-quế, là vật bổ hỏa mà điều bổ chơn dương.

Vã cái máy sanh huợt đều do nơi trong hỏa, ở trong hai trái thận một điểm chơn dương gọi là mạng môn, tức là chỗ tướng hỏa, ở mà gìn giữ lấy mạng người; cho nên người mà sanh yếu, sống lâu, chết yếu, hoặc có thai cùng không đều do nơi mạng hỏa.

Thuốc nầy bởi bổ thận mạng chơn dương, giúp hỏa trợ thủy, tiêu tán âm tà thong trị chơn dương.

Những kẻ tinh huyết khô khan thường hay đau lưng mỏi cẳng, hoặc kém thủy mà sanh đàm rồi hóa ra chứng ho, hoặc nhức đầu xây xẩm, lỗ tai lùng bùng chiêm bao di-tinh, khô cổ rào lưỡi, đau nhức răng, xanh xao vàng,

https://tieulun.hopto.org

vọt, hoặc thân dưới ngứa ngầy sanh ra ghẻ chốc vân vân, các chứng thảy đều dùng được.

Mỗi lần uống bốn chỉ, uống với nước muối măng mẳng. Kị ăn cải trắng và những đồ lạnh lẻo ngưng trệ.

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn hiệu ông Phật-mập của tiệm Nhị-Thiên-Đường thì khỏi lầm đồ giả.

Mỗi hộp giá là..... 0$35

MINH-TẠ LƯƠNG-Y

Caolanh, 20 Juillet 1922.

Monsieur le Chef de la pharmacie
Nhị-Thiên-Đường

Kính ít hàng thăm ông đặng mạnh và chúc cho nhà thuốc của ông được thạnh vượn.

Tôi là người ở Saigon cũng có thường dùng thuốc của ông thiệt là rất mầu nhiệm, nên nay tôi về làng thăm nhà có nói chuyện lại với nhiều người ở trong làng tôi bọ nghe và muốn coi cuốn sách thuốc của ông trước là kiếm thuốc mà mua sau nữa muốn coi cuốn giải buồn tích «Hiệp nghĩa kỳ duyên» của ông Nguyễn-chánh-Sắt để ở trong sách thuốc của ông.

Vậy xin ông gởi cho tôi vài cuốn tôi sẽ ra công đi cho người ta giùm cho ông. Xin ông gởi gắp gắp. Tôi cũng có xin của ông một cuốn song tôi bỏ quên lại Saigon.

Thôi ít hàng cho ông rõ.

Adresse:

Monsieur NGUYỄN HOÀNG-SA

à Caolanh

https://tieulun.hopto.org

MINH-TẠ LƯƠNG Y

Thanh-son, le 20 Avril 1925.

Trước kinh thăm ngay chủ tiệm NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG đặng bá niên trường thọ, sau chúc bổn quán vạn sự như ý và sau tôi tỏ sự thuốc của bổn quán hiệu nghiệm, cách tháng trước đây tôi có một người bạn thiết của tôi bị bịnh ho có mua của ngài một gói hóa đàm chỉ khái tán mà dùng thiệt có hiệu nghiệm. Nay tôi thấy sự qui mầu ấy rất trọng. Tôi có một đứa con gái chừng 12 tháng mà nó có bịnh lác, chừng một tháng nay ăn huần tròn bằng đồng bạc lớn nơi tay mặt mà tôi thấy vậy có lòng lo nhiều thứ thuốc mà chưa hết. Vậy ngày nay tôi coi trong cuốn vệ sanh chỉ nam thấy nơi trương 173 có bài thuốc tiềng dược cao tôi vội vàng cầm viết gởi thơ cho ngài mà tôi chưa từng dùng thuốc ngài nên xin ngài gởi theo cách lãnh hóa giao ngân cho tiện bề tôi, và xin ngài rộng ơn chỉ cách lãnh và cách đóng tiền rồi tôi lãnh thuốc cho rõ ràng, xin ngài gởi cho tôi mua thứ thuốc sau nầy :

1 thố tiềng dược cao.
1 thố trân châu phấn.
3 gói bánh cam tích.

Xin ngài cảm phiền về sự tôi mua ít mà không gởi.

Monsieur LÝ-TỬ-TÚC
Hương-trưởng, propriétaire à Thanh-son, Cầylậy.

LỜI RAO CẦN KÍP

Nếu như Chư-tôn trong Lục-châu mà có mua thuốc của Bổn-đường xin hãy nhìn cho kĩ cái nhãn ông PHẬT-MẬP thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

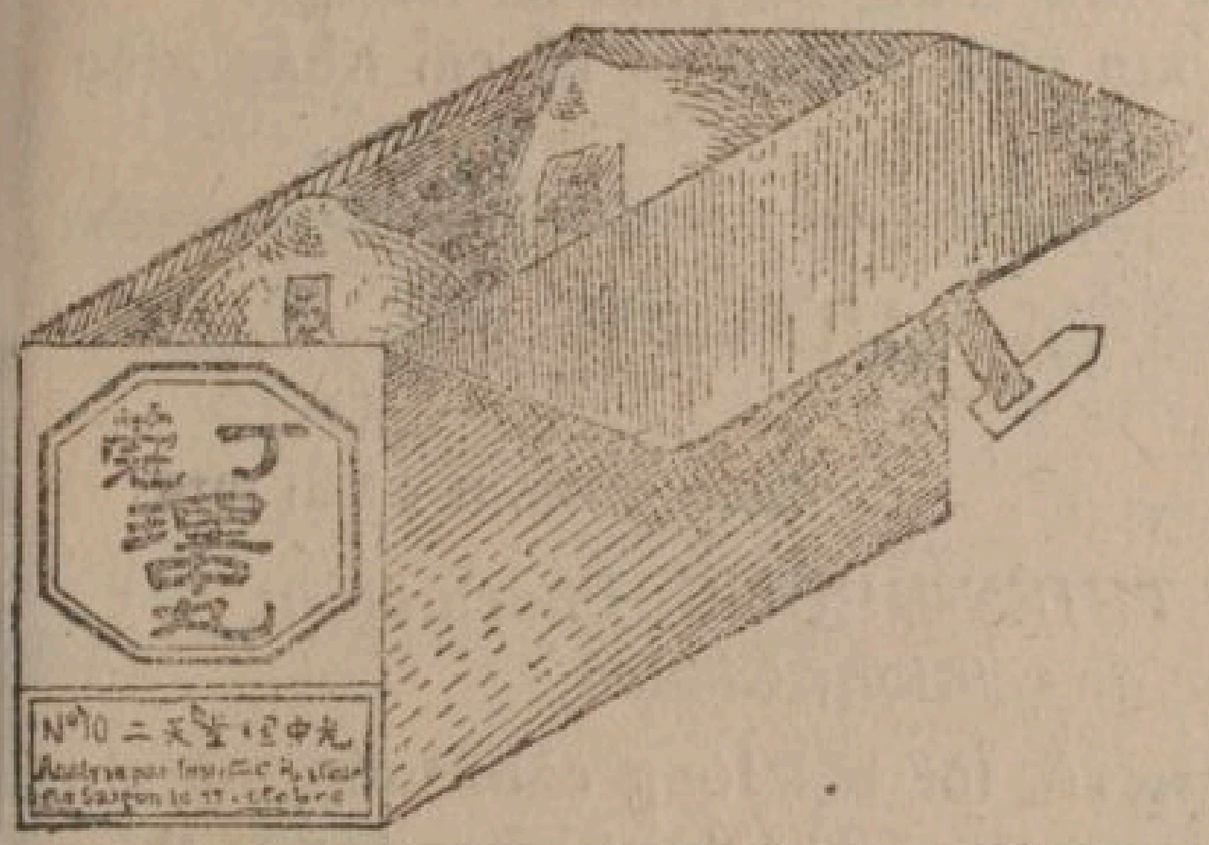
Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc ma mạo hiệu của Bổn-đường.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chủ nhơn cẩn bảo.

https://tieulun.hopto.org

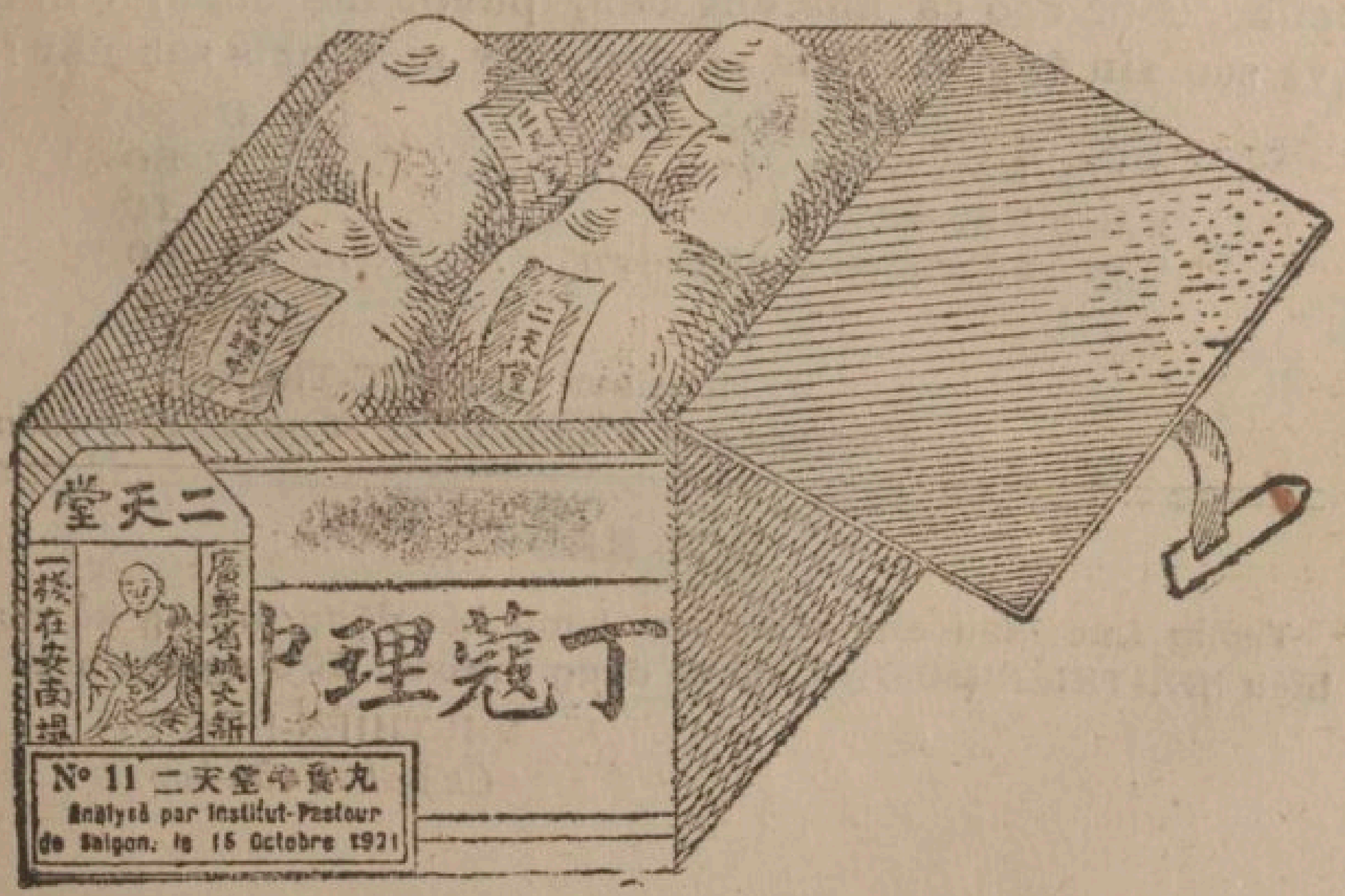
丁蔻理中丸

Đinh-khâu Lý-trung-hoàn

Hộp 2 huờn giá là..... 0$20

Thuốc huờn nầy chuyên trị nam phụ lão ấu, hàng trệ hỏa bất sanh, thổ dương hư khí nhược ; hay đau xốc hông, trạo trực muốn mửa, tạng phủ bất điều ăn uống không tiêu ; bịnh hậu khiếm bổ, mạng môn hỏa suy ; tỳ hư vị yếu, đau bụng ỉa chảy ; ăn uống chẳng ngon, hình thể mỏi mệt ; ban đêm hay ho, ban ngày đàm nhiều ; hoặc ăn uống quá độ mà sanh bịnh trùng hàng ; hoặc ăn đồ lạnh lẻo sống sit, ngưng trệ, rồi bắt mửa ; hoặc cãm hàng mà tay chơn rung rẩy ; hoặc nguơn khí bất điều, tinh-thần suy kém, v. v... thảy điều trị được.

Hộp 4 huờn giá là ..... 0$40

https://tieulun.hopto.org

Phải dùng nước gừng lùi mà uống với thuốc.

Nói tóm một lời là thuốc huờn nầy có tài ôn trung phò dương; hễ uống nó được thì nguơn-khi điều hòa, tinh thần bội trương.

Bổn đường đã gắn công tìm kiếm các thứ dược-liệu cho thiệt tốt thiệt hay phối hiệp lại mà chế ra thứ thuốc huờn nầy, thiệt là công hiệu như thần, bá phát bá trúng.

Chú tôn có mua thì xin phải nhìn cho kỹ cái nhản hiệu ông PHẬT kẻo lầm đồ giả.

MINH-TẠ LƯƠNG-Y

Hớn-quản, le 4 Mai 1919.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Cholon.

Kính ít hàng cho ông rỏ, tôi hết lòng cám mến mà xin ông gởi contre-remboursement cho tôi những thuốc thần hiệu của ông vì tôi đã có dùng nhiều rồi rất nên mầu nhiệm.

Từ ngày ông mở tiệm hiệu **Nhị-Thiên-Đường** nầy đến nay, thì trong Lục-châu nhiều người dùng thuốc của ông thì thấy mầu nhiệm liền, tôi cũng có dùng nhiều khi có lần rốt hết đây thiệt là hay hơn mấy kỳ trước nữa, nên tôi chẳng nài quê-kịch tạm đôi hàng thăm ông và quí quyến, cùng chúc cho cả nhà ông đặng phước thọ miêng trường và sau xin ông sẵn lòng gởi lên mấy món như sau nầy:

1 ve Sanh-phát-bá-thảo-giu	0$30
3 hộp Bạch-trược-cao	1 80
2 hộp Như-phật-trà	1 10
2 ve Vạn-ứng-như-phật-đơn	0 80

Nay kính.

Monsieur CAO-ĐỨC-TRỌNG,
Employé à la Plantation de Sốc-trảo, Hớn-quản.

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

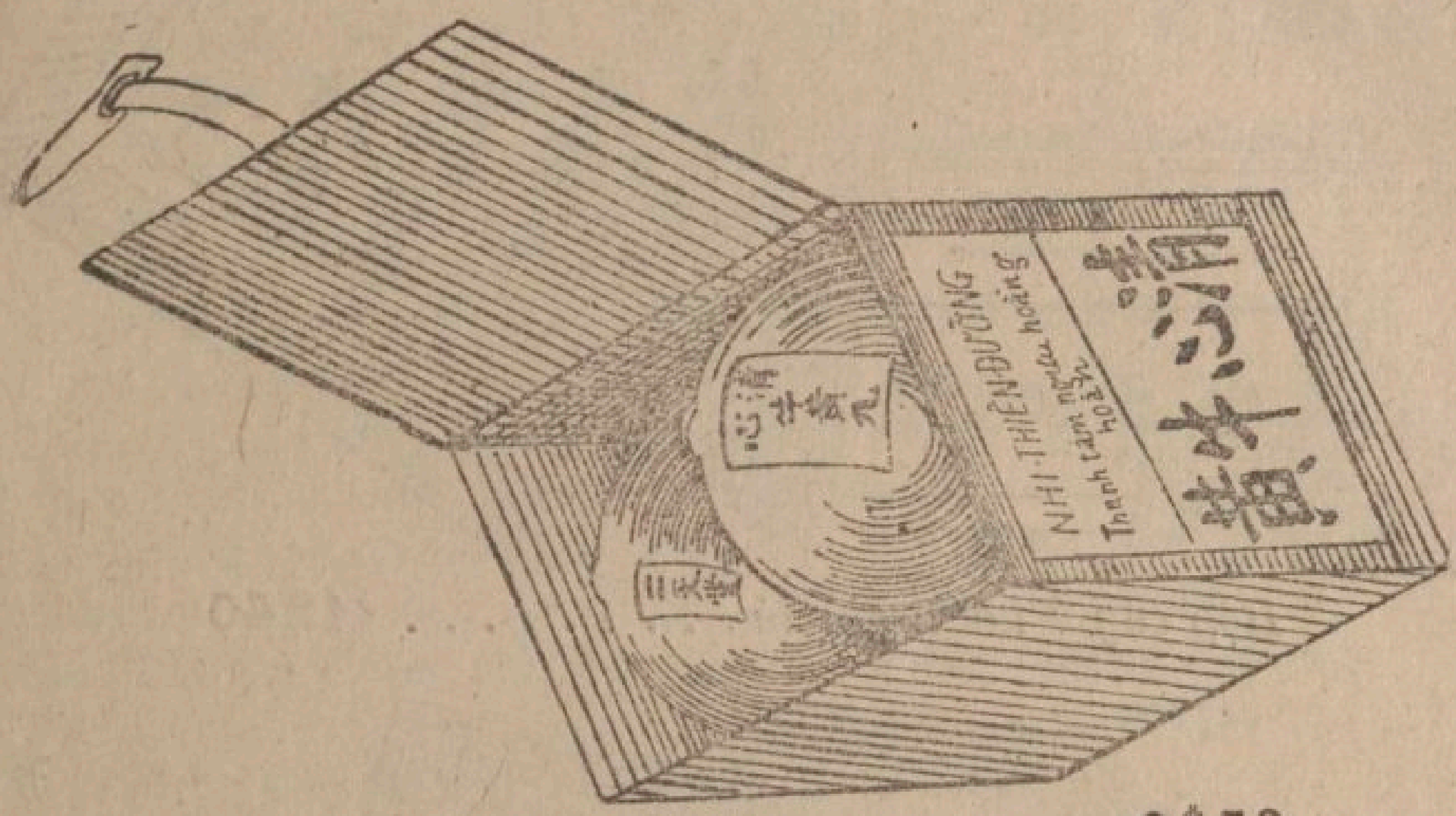
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chủ-nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

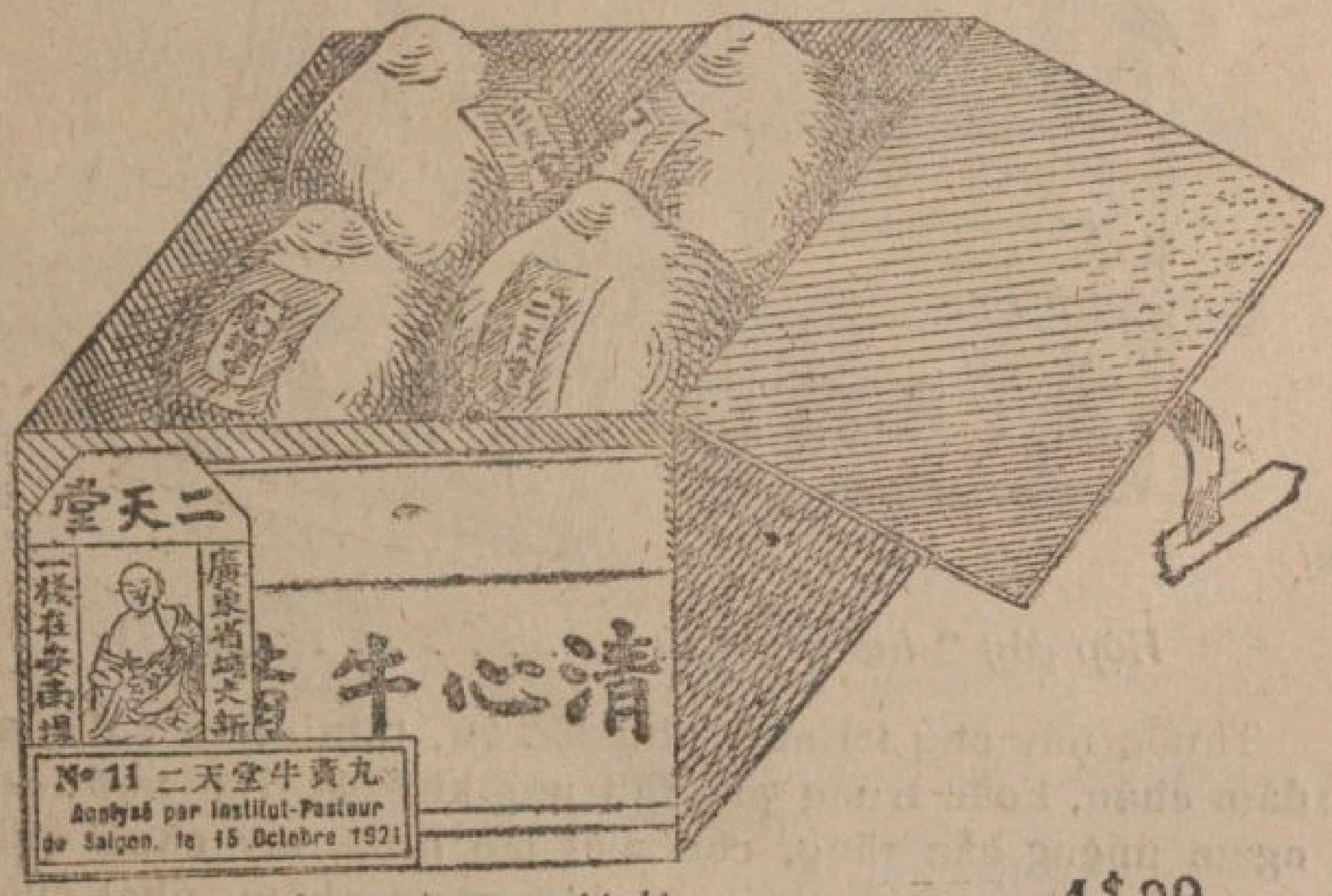
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

丸黃牛心清

Thanh-tâm Ngưu-hoàng-huờn

Hộp gấm 2 huờn giá là . . . . . **0$50**

Hộp gấm 4 huờn giá là . . . . . **1$00**

https://tieulun.hopto.org

Hộp cây 4 hườn giá là . . . . . 1$40

Hộp cây 2 hườn giá là . . . . . 0$70

Thuốc nầy chủ trị nam phụ lão ấu, thình lình mê sảng đàm chận, hoặc trúng phong trúng khí bất tỉnh nhơn sự, ngậm miệng cắn răng, con mắt láo lưng, tay chưn quíu rút, trúng thử phát nhiệt, ác khí xông nhằm, phát cuồn nhảy nhót, giựt tay giựt chưn; nhều nhảo ho hen, long

https://tieulun.hopto.org

ốc nhức đầu ; xây xẩm tối mắt, nhức nhối cả mình ; hoặc bị sơn phong chướng chí, đau thắt ruột gan ; phong đàm ngăn trở, khí huất chẳng thông ; thần hồn phách ám nằm ngủ chẳng yên v. v... Nhứt thiết các chứng bịnh nguy cấp phải dùng thuốc nầy ; ấy là một thứ thuốc khởi tử hồi sanh, phò nguy cứu cấp, công hiệu như thần.

Hễ uống nó vào thì thanh tâm trừ đàm, đã thông cửu khiếu lại tiêu trừ ác dịch tức khắc an nhiên.

Chí như con nít mà bịnh kinh phong, cảm mạo phát nhiệt, sanh bịnh dạ-đề, khò khè ọc sữa, tích trệ đau bụng thảy đều dùng được.

Người lớn mỗi lần phải uống một huờn, như bịnh đau lâu phải uống gia bội, uống với nước gừng.

Con nít phải uống nửa huờn, nấu lá bạc-hà lấy nước cho uống với thuốc, hoặc hòa với sữa mẹ cho uống, hoặc thoa nơi núm vú mà cho nó bú, hiệu nghiệm như thần.

Phương thuốc nầy từ được Tổ truyền đến nay, bổn đường hằng gia tâm nghiệm cứu rồi chọn những thượng phẩm dược liệu tuân y theo phép chế ra mà làm huờn ; uống chừng nào hay chừng nấy.

Kị ăn cá và rau cỏ sống sít lạnh lẻo, cũng kị đồ bằng sắt (1).

Đờn-bà có thai chẳng nên dùng

Chư tôn có mua, xin hãy nhìn cho kỷ cái nhản ông Phật kẻo lầm đồ giả.

(1) Đừng lấy dao mà cắt viên thuốc.

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Tây-ninh, le 24 Avril 1922.

A Monsieur Nhị-Thiên-Đường.

Kính thăm ông an bảo, và bữu quyến an ninh. Hôm trước tôi có mua của ông thuốc Thanh-tâm-ngưu-hoàng về dùng thật là thần hiệu, rất đáng khen, nên tôi chẳng biết lấy chi mà báo đáp cho vừa, mới tạm đôi hàng cẩm tạ ơn ông, và chúc cho ông đặng vạn sự như ý, sau đây xin ông làm ơn gởi cho tôi 3 hộp gấm 4 huờn ngưu-hoàng nữa, cũng gởi theo như hôm trước vậy.

Nay kính.

Adresse : Monsieur HUỲNH-VĂN-BẮC.
Propriétaire à Tâyninh.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 65)

rồi tối cho xe hơi đưa về ; chẳng dè chờ đến tám giờ tối mà cũng chưa thấy về, Yến-Tuyết sợ Trường-Xuân đói bụng mới biểu dọn cơm ăn. Cơm dọn lên bàn, Yến-Tuyết mời Trường-Xuân ăn trước, ngoài miệng thì nói rằng mình không đói, nhưng mà trong bụng thì nghĩ thầm rằng mình là phận gái ngồi ăn chung một mâm như vậy coi không được, nên tính để Trường-Xuân ăn rồi mình sẽ ăn sau. Trường-Xuân cứ theo nài Yến-Tuyết phải lên ăn thì anh ta mới chịu ăn, cực chẳng đã Yến-Tuyết phải vưng lời.

Ngồi ăn cơm Trường-Xuân nói nói cười cười bộ vui vẻ lắm, cứ theo ngó Yến-Tuyết rồi khen tay cầm đủa coi đẹp, khen miệng mĩn cười có duyên, làm cho Yến-Tuyết mắc cỡ nên ăn không được. Ăn cơm rồi chừng ăn đồ tráng miệng, Trường-Xuân đợi Yến-Tuyết thò tay bẻ một trái chuối, anh ta mới kề tay vô mà bẻ đặng đụng tay Yến-Tuyết. Yến-Tuyết mắc cỡ quá, nên bẻ riết cho được một trái rồi đứng dậy đi qua ván ngồi mà ăn, chớ không nói chi hết.

Trường-Xuân nói chuyện nầy rồi bắt qua chuyện khác không dứt. Trời khuya lần lần, tôi tớ trong nhà đóng cửa ngủ hết, trước sông vắn-vẻ, ngoài vườn yên-lìm ; Yến-Tuyết đứng dựa cửa sổ mà dòm ra thì chỉ nghe gió đông thổi cây lá lào-xào và thấy bóng trăng rọi cỏ hoa rực rở. Đồng hồ gõ 10 giờ, Yến-Tuyết day mặt ngó đồng-hồ rồi nói rằng : « Đã 10 giờ rồi, chắc là má ở bển chơi rồi sáng mai mới về. Anh ba buồn ngủ hay chưa ? Thôi, để tôi đi ngủ đặng cho anh ngủ. »

Trường-Xuân men men đi lại cửa sổ là chỗ Yến-Tuyết đứng đó, và đi và nói nhỏ nhỏ rằng : « Em thức nói chuyện chơi mà. Anh buồn quá ngủ không đặng. Nói chuyện với em mấy đêm qua cũng không biết buồn ngủ. » Yến-Tuyết thấy Trường-Xuân lại gần thì tính trở lại ván mà ngồi, nhường cửa sổ cho Trường-Xuân đứng. Trường-Xuân đã có muốn lại đứng gần Yến-Tuyết, nên thấy Yến-Tuyết bỏ đi thì thất vọng, mới dòm ra ngoài sân rồi nói rằng : « Ý ! Ai đi vô cửa kia kìa ! Ai đó ? »

Yến-Tuyết nghe nói tưởng là bà Phủ về nên lật đật chạy lại và ngó và hỏi : « Ai đi đâu ? » Trường-Xuân đứng khích một bên, làm bộ dòm ra ngoài rồi nói : « Ối cái tào đưa gió thổi đưa qua đưa lại anh tưởng là người ta đi vô nữa chớ ! Nầy em, em coi trăng tỏ trời thanh, ngó ra ngoài thấy cảnh đẹp dễ quá hả ? Cảnh xem thú vị, nếu đứng xem một hồi lâu ai cũng phải động tình. Từ nhỏ cho tới bây giờ có khi nào em xem trăng trong gió mát, hoặc em nằm đêm vắn canh khuya, rồi em bưng khuân trong dạ, khoăn-khoái trong lòng, dường như thương như nhớ, mà không biết thương ai nhớ ai vậy hay không ? » Yến-Tuyết đứng lặn thinh không trả lời. Trường-Xuân chúm-chím cười rồi đùng những lời ngọt-diệu kiếm những chuyện nguyệt-hoa mà khêu tình Yến-Tuyết.

https://tieulun.hopto.org

Yến-Tuyết là gái mới lớn lên, tuy thuở nay đọc truyện Tàu thấy những tích Bá-ngọc-Sương ở có tình với La-Côn, Phụng-Kiều ở có nghĩa với Lý-Đáng, Mạnh-lệ-Quân ở trọn đạo với Hoàng-Phủ Thiếu-Hoa, thì muốn làm như Bá-ngọc-Sương, như Phụng-Kiều, như Mạnh-lệ-Quân, song cô ta chưa gặp ai là La Côn, ai là Lý Đáng, ai là Hoàn-Phủ Thiếu-Hoa, bởi vậy khối ái-tình còn phong kín trong lòng, chưa có dịp mà phát hiện ra ngoài được. Trọn một ngày nay cô ở một mình trong nhà với Trường-Xuân, tuy là anh của cô, song cũng là một người trai, hình vóc dong-dảy, tướng mạo đoan-trang, lại có học nên văn nói lanh lợi, đối đáp bặt-thiệp; mà từ hồi chiều cho đến bây giờ, lại nói với cô những lời diệu ngọt, những chuyện nguyệt hoa nữa, bởi vậy cho nên cô lừng-đừng lờ-đờ, trong lòng bưng-khuâng trong trí bối-rối, dường như nửa say nửa tỉnh. Cô đứng dựa cửa sổ mà nghe Trường-Xuân nói, ngoài sân vẳn vẻ gió mát trăng trong, bên tai rập-rình tiếng kèn dọng quyến, bởi vậy cô đã tính đi ngủ mà đi không được, đã tính lánh xa Trường-Xuân mà không lanh khỏi cứ đứng đó trân trân, đến đỗi Trường-Xuân vịnh vai cô, cô cũng không hay, Trường-Xuân nắm tay cô, cô cũng xuôi xị.

Trường-Xuân tuy cư xử trong chốn gia-đình thì coi bộ không thông cho lắm, nhưng mà san qua cái đường ong bướm thì thiệt là lanh, dòm thấy Yến Tuyết như vậy, thì không kể chi là nghĩa anh em, quyết lập thế làm cho phỉ tình sắc dục. Than ôi! từ xưa đến nay bọn nam nhi hoặc thừa cơ hội may mắn, hoặc dùng ngữ ngôn lanh lợi mà làm những điều nhơ danh phạm nghĩa, kể biết là bao nhiêu! Mà đoàn phụ nữ hoặc chưa thộng thế thái nhơn tình, hoặc không biết giữ lòng son tiết trắng, để cho hư thân mất giá, kể số cũng chẳng ít! Người không học sa vào đó, mà người có học cũng sa vào đó, người nghèo hèn không tránh khỏi, mà người giàu sang cũng không tránh khỏi, nghĩ coi có đáng buồn cho xã-hội phong tục, có đáng tiết cho gia-đình danh dự hay chăng?

Trường-Xuân tuy là người có học, song bấy lâu nay anh ta đành đem cái danh dự của nam nhi mà đổi lấy chút sang giàu, người phẩm giá như thế thì tự nhiên tánh tình như thế, nghĩ chẳng lạ gì. Thương thay cô Yến-Tuyết, phận gái đào thơ liễu yếu, bấy nay tiếc trắng như giá, lòng trong như gương, chưa biết thói nguyệt hoa, chưa quen lời ong bướm, thình lình gặp cái cảnh say mê thuở nay chưa từng thấy, nghe những lời rỉ rã thuở nay chưa từng nghe, bởi vậy cho nên cô đã dượi bồi-hồi, rồi quên hết những câu giáo dục gia đình, để cho kẻ thất-phu nọ làm nhơ nhuốc nữ-lưu danh tiết, nghĩ thiệt đáng buồn lắm!

(Coi tiếp qua trương 83).

https://tieulun.hopto.org

MINH-TẠ LƯƠNG-Y

Saigon, le 6 Mars 1925.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Cho'on.

Kinh it hàng thăm ông chủ tiệm, và nội trong gia quyến ông cho được khương ninh trường thọ. và buôn bán cho được tấn tới, cũng lo phương cứu người bịnh hoạn.

Sau đây tôi xin tỏ vài lời cám tạ ơn ông, vì trong ngày 24 Février 1923 vợ tôi nó đau, nguyên đường kinh nó đi không đều, tháng có tháng không tháng trồi tháng sụt, mà tôi đà đi lấy thuốc nhiều thầy tiền hết tật còn, tốn bạc trăm, tôi đêm ngày lo dưỡng, không biết lo phương thế nào mà tiệm thầy chữa cho hết được, tôi nghe người anh em bạn tôi nói đi vô tiệm thuốc NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ở Chợ-lớn mà lấy cho uống tôi lật đật đi ngay mà may cho tôi biết chừng nào, vô kể bịnh xong rồi, thầy cho hai hộp thuốc, 1° Kim phụng huờn, 2° Phụ khoa, bạch đái huờn, giá có 2$20, mà người vợ tôi hết, và có thai trong tháng đó, nay vợ tôi đã sanh được một đứa con trai ba tháng mười ngày rồi mà thằng nhỏ mạnh khỏe, trong khi vợ tôi có thai, tôi vâng lấy thuốc an thai huờn ở tiệm ngánh của ông đường Guynemer Saigon cho vợ tôi uống nên đứa con mạnh.

Tôi hết lòng cám tạ ơn ông đã lo bào chế ra nhiều phương mầu nhiệm, cho được cứu đời mà thuốc giá không bao nhiêu tiền mà bịnh khỏi, khá khen thay.

Monsieur NGUYỄN XUÂN-LAI,
Agent de Police à Saigon.

MINH TẠ

Xiengkhouang, le 2 Avril 1925.

A Monsieur, NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38 Rue de Canton, Cholon.

Kinh vài lời trình ông cùng quí hiệu đặng rõ, nguyên tôi thường có dùng các thứ thuốc của ông bán tại hiệu An-trinh ở VINH nhiều thứ thấy có hiệu nghiệm. Bây giờ tới Xiengkhoaung cũng còn gởi thuốc của quí hiệu về mà buôn, nhưng mà cái cuộc phi chưa biết chưa rõ.

Muốn nhờ ông tính cái cuộc phi của ông mà cho từ Xiengkhouang và muốn nhờ ông cho rõ cái cách cho huê hồng nữa.

Như ông có gởi thơ cho tôi, thì xin đề như sau đây:

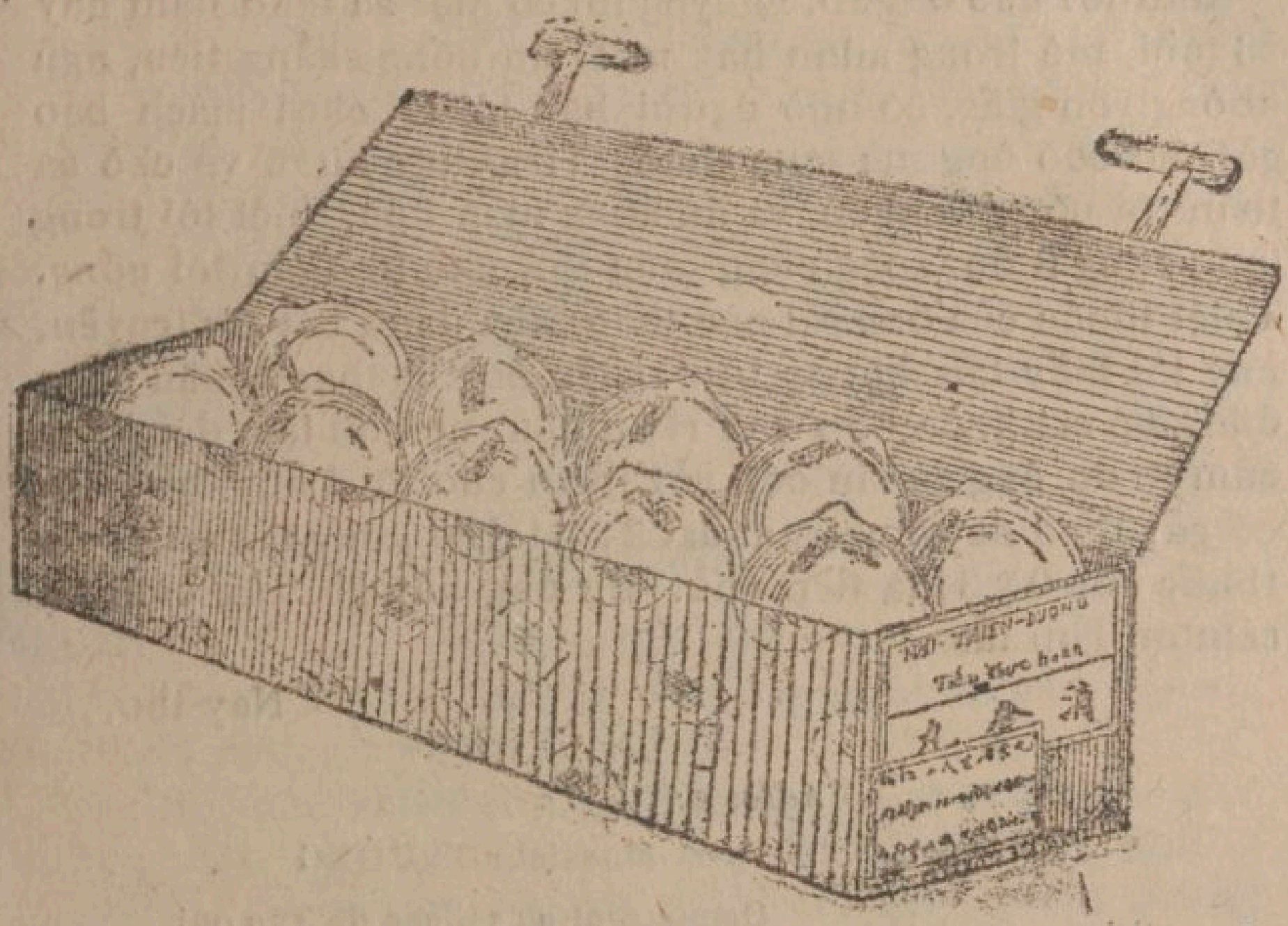
Monsieur PHÓHAN,
Boucher au village de Anloi à Xiengkhouang.

---

https://tieulun.hopto.org

二天堂消食丸

Nhị-thiên-đường Tiêu-thực-hoàn

Chuyên trị nhứt thiết các chứng bịnh thuộc về bao tử, ăn không tiêu, hoặc ăn đồ sanh lảnh rất nhiều, sanh ra bịnh no hơi, tích-tụ, bần-thần, đau bụng, lâu ngày làm cho thân thể gầy mòn yếu đuối, ăn uống không biết mùi. Uống thuốc nầy dần dần khai-vị tấn-thực, trở nên tinh-thần khoái sẳng, khí huyết điều hòa, thật là một phương thuốc chí-bữu có danh trong thiên-hạ.

CÁCH UỐNG:

Dùng với nước trà;
Mỗi ngày uống 2 lần;
Mỗi lần uống 2 hoàn;
Uống trước bữa ăn 15 phút đồng hồ.

Mỗi hộp 10 hườn giá là ..... 0$50

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Monsieur **NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,**

Kính lời cho ông rõ, nguyên tôi có một bà thân năm nay 58 tuổi, mà trong mình hay mệt, ăn uống chẳng tiêu, ngủ không yên giấc, có nhờ người bạn tôi lại chơi mách bảo gởi thơ cho ông mà mua thuốc Tiêu-thực-huờn về cho bà thân tôi uống ắt khỏe, và ăn uống mau tiêu, thiệt tôi trong lòng cũng ít tin, song cũng mua thử cho bà thân tôi uống. Thiệt thuốc của ông rất nên thần hiệu danh bất hư truyền, nay tôi thấy tận mặt mới tin. Hiện nay bà thân tôi ăn uống dặng bộ coi khỏe hơn xưa rất nhiều, nên tôi tạm đôi hàng cảm tạ ơn ông và xin ông gởi thêm cho tôi 4 hộp nữa, tôi có gởi theo đây 1 cái mandat 2 $ 34. Hai đồng là tiền 4 hộp thuốc còn 0 $ 34 là tiền chở. Xin ông hãy gởi cần cần, tôi cảm ơn lắm lắm.

Nay thơ,

Adresse:

Monsieur TRƯỜNG

Demeurant au village de Tân-qui.

Canton d'An-thủy, province de Giadịnh.

LỜI RAO

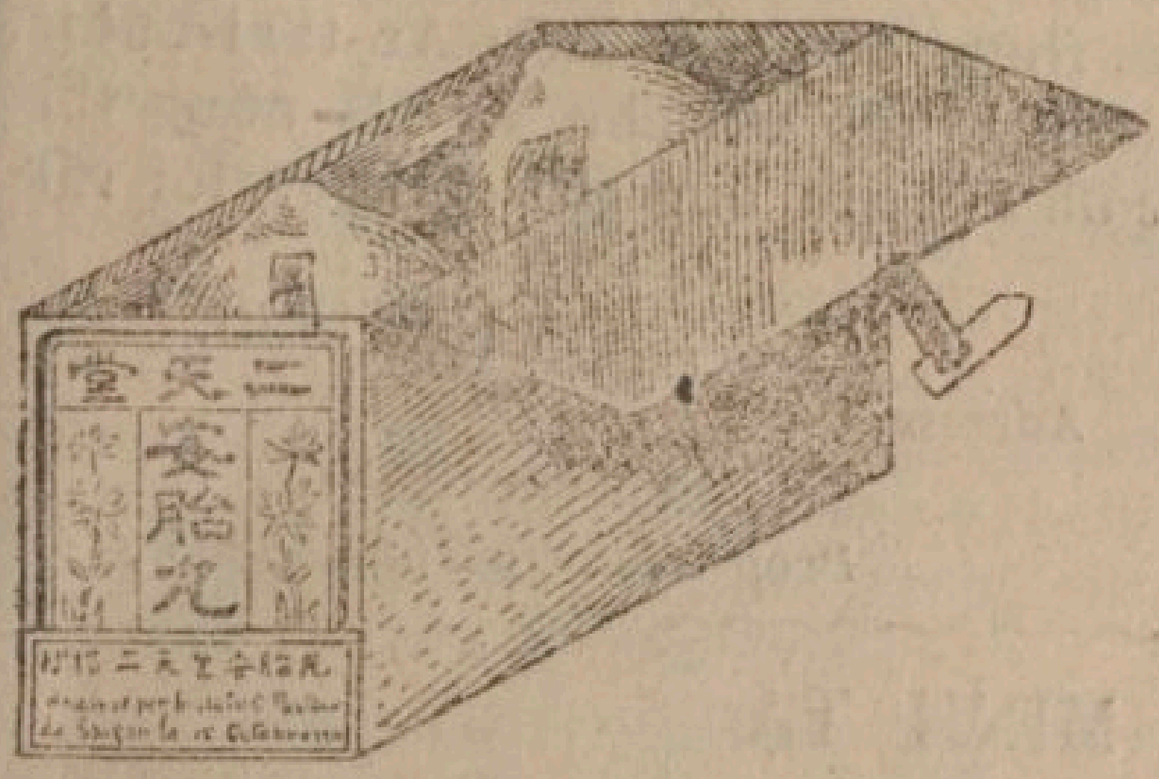
Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, thi sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Chủ-nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

二天堂安胎丸
Nhị-Thiên-Đường An-thai-huờn

Giá mỗi hộp 2 huờn là: **0$30**

Thường người đàn bà có thai khí huyết suy yếu, không thế giúp dưỡng thai nhi, thì hay sanh ra bịnh ụa, nhơn, (ác-trở) chống-mặt, bần-thần, hễ nhẹ thì làm ra chứng thai động, thai-nghịch, còn nặng thì làm ra chứng tiểu-sản, lạt-sản, ấy cũng bởi khí-huyết suy nhược vị khí chẳng hòa, làm cho thai-nhi không an mà phải sanh những chứng bịnh hiểm nghèo, thậm chí không phương điều trị.

Bổn Đường nghiên cứu ra hoàn thuốc an thai nầy, cứu những bịnh kể trước đó xưa nay rất nhiều. Vậy những người đàn bà có thai nên phòng bị khi mới có các chứng kể trên đây, cho khỏi lỗi đạo hòa sanh của trời đất, và dùng thuốc nầy trước khi có thai, thì không lo đều chi bất trắc.

Cách dùng: Mỗi lần uống 1 hoàn, sau khi 2 bữa ăn, uống với nước trà.

LỜI RAO CẦN KÍP

Nếu như Chư-tôn trong Lục-châu mà có mua thuốc của Bổn-đường xin hãy nhìn cho kĩ cái nhãn ông PHẬT-MẬP thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của Bổn-đường.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chu nhơn cần báo.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Thủ-dầu một, le 25 Avril 1922.

Kính thăm ông mạnh giỏi và chư quí-vị trong tiệm bình an. Xin ông làm ơn gởi thêm cho tôi 4 hộp An-thai-huờn nữa. Hôm trước tôi đặng 4 hộp rồi cho vợ tôi uống thì coi khá lắm, nay thuốc đã hết xin ông gởi gắp gắp tôi rất cảm ơn.

Nay kính.

Adresse:

Monsieur GIANG.
Propriétaire à Thủ-dầu-một,

MINH TẠ

Đa-lạt, le 31 Mars 1922.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
38, rue de Canton, Cholon.

Tôi xin tỏ cho ông rõ. Hôm trước vợ tôi có thai đã đặng ba tháng mà có hay ụa mửa, trong mình mệt, ăn, ngủ chẳng đặng tôi mới gởi thơ xuống tiệm ông mua 2 hộp thuốc An-thai-huờn về cho vợ tôi uống 1 hộp đầu thì bớt đặng 7, 8 phần, uống luôn một hộp nữa thì mạnh khoẻ như thường, thiệt là thuốc chẳng bao nhiêu tiền mà rất nên thần hiệu, nên nay tôi tạm đôi hàng cảm tạ ơn ông, chúc cho ông mạnh giỏi và bửu quyến an ninh.

Nay kính.

Adresse:

Monsieur HINH,
Employé à Đa-lạt, Annam.

LỜI RAO

Trong Lục-châu Chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chủ nhơn cẩn báo,

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 77)

Trời gần sáng, gà lối xóm gáy van tai; trên nhành chim đáo-đác đứng rỉa lông, ngoài sông ghe lạc-sạc chèo đi chợ. Dưới bếp chị chín Hữu nấu nước, khua ấm lộp cộp; trước sân con chó vàng chụp rượt con mèo, chạy nghe rần rật. Yến-Tuyết dực mình thức dậy, nhẹ nhẹ bước ra ngoài, dòm thấy đèn chong lu-lu, Trường-Xuân thì nằm trên ván day mặt vô vách mà ngủ. Cô ta vừa ngó thấy Trường-Xuân, sực nhớ tới những việc hồi hôm thì cô ta mắc cở, nên lật đật trở vào phòng. Cô khóa chặc cữa phòng rồi leo lên giường mà nằm lại. Cô suy tới nghĩ luôi, nhớ tới việc đã làm quấy thì cô lấy làm hổ thẹn, bởi vậy cô lấy mền đắp bịch mặt mà khóc. Cô khóc một hồi rồi cô tức giận, không hiểu vì ai khiến nên gương trong hóa đục, tuyết trắng hóa bùn từ nầy còn mặt mủi nào mà dám ngó chị em, còn trinh tiết gì mà dám mong hoa chút. Cô giận rồi lại khóc, khóc rồi lại giận, cứ nằm lăn lộn trên giường hoài.

Trời sáng lần lần; yến sáng chen kẹt cữa sổ dọi vào phòng lờ-mờ. Yến-Tuyết đầu xả tóc, ngồi dậy đi lại mở cữa sổ đứng chống tay mà dòm ra ngoài vườn trầu. Cô đứng ngó một hồi, lòng lạnh ngắt như đồng, mặt ướt-mem nước mắt. Cô nghe thằng Quới hè huội xách nước đem tưới trầu, cô hổ thẹn không dám cho nó thấy mặt, nên lật đật đóng cữa sổ lại, rồi leo lên giường mà nằm nữa. Nghe đồng hồ ở ngoài gỏ bảy giờ, rồi lại nghe tiếng Trường-Xuân thức dậy đi giày ngoài cữa. Yến-Tuyết nghe tiếng giày của Trương-Xuân thì tức-tối cũng như ai vát cây mà đập vào ngực, nghe tiếng nói của Trường-Xuân thì xốn-xan cũng như ai cầm dao mà cắt ruột gan. Tuy cô nằm yêm lìm cũng như ngủ, nhưng mà nước mắt chảy dầm-dề, cô chán ngán cuộc đời, muốn chết phức đặng vùi lấp kiếp hồng nhan nhơ nhuốc

Đến 8 giờ cô nghe Trường-Xuân ra đứng dựa cữa sau, kêu chị chín Hữu mà hỏi rằng: «Chị chín, cô hai còn ngủ hay là đi đâu, mà từ hồi sớm mai đến bây giờ sao vắng tiếng vậy chị?» Chị chín Hữu trả lời nhỏ nhỏ nghe không rõ, rồi Trường-Xuân lần ra ngoài trước đi qua đi lại mà ngâm thơ. Yến-Tuyết nghe tiếng anh ta chừng nào thì càng tủi, càng phiền, càng tức, càng giận chừng nấy. Đúng 10 giờ mới nghe tiếng xe hơi ngừn ngoài cữa.

Trường-Xuân lật đật chạy ra ngó thấy bà Phủ về, lại có thầy Cai Tường với vợ mình đi theo nữa, liền trở lộn vô rồi nằm trên ván day mặt vô vách làm bộ ngủ. Bà Phủ vô trước, thầy Cai với cô hai Hảo đi theo sau.

Thầy Cai-tổng Tường tuổi đã 65, mặt dùn da, mắt đeo kiến, tóc bạc, râu dài, đầu bịch khăn đen, mình mặc áo xuyến đen mới, quần nhiễu trắng cũ, chơn mang giày hàm ếch da lán. Còn

https://tieulun.hopto.org

con gái thầy là vợ Trường-Xuân tuy là con nhà giàu sang, song dung mạo rất tầm thường, người không quen biết thì không ai dè là con Cai tổng, bởi vì cô da đen, mủi gảy, răng hô, cằm lẹm, tay chơn thô kịt, đi bộ cứng-còng, đầu đội khăn lục soạn trắng, mình mặc áo cẩm nhung đen, quần hàng bom-bay mới, chơn đi giày nhung đỏ thêu cườm, tay xách dù màu xanh cán bạc.

Bà Phủ bước vô ngó thấy Trường-Xuân nằm ngủ thì kêu ôm-sòm mà nói rằng: « Hội-đồng, thức dậy nào! Có anh Cai với cô qua với tao đây nè! »

Trường-Xuân lồm-Cồm ngồi vậy làm bộ như ngủ, nên lấy khăn lau cập con mắt; chừng thấy thầy Cai bước vô thì đứng dậy chào hỏi rồi đi rửa mặt. Vợ Trường-Xuân vừa ngó thấy chồng thì đứng lại mà nói rằng: « Thứ đờn ông gì hễ có gây với vợ thì bỏ nhà mà đi. Tưởng là đi đâu, té ra qua bên dì Phủ, giỏi dữ hôn! » Trường-Xuân làm bộ không nghe, cứ đứng rửa mặt. Thầy Cai ngồi hút thuốc cũng lặng thinh, không nói chi hết.

Bà Phủ thấy vắn Yến-Tuyết thì kêu chị chín Hữu mà hỏi. Chín Hữu đáp rằng: « Từ hồi sớm mơi đến bây giờ cô nằm trong phòng hoài không ra. » Bà Phủ chạy vô thấy cửa phòng khóa chặc thì vỗ vách mà kêu. Yến-Tuyết đương nằm mà khóc, tóc tai xụ-xộp, mặt mủi ướt-đầm, nghe mẹ kêu thì lật đật ngồi dậy lấy khăn lau mặt rồi mới lại mở cửa. Vì cửa sổ đóng chặc nên trong phòng lờ-mờ, bà Phủ không thấy mặt con cho rõ, song bà không biết có việc gì mà 10 giờ còn nằm yêm trong phòng, bởi vậy bà mới hỏi rằng: « Con đau hay sao vậy con? » Yến-Tuyết thấy mặt mẹ thì đã chết điếng trong lòng, lại nghe mẹ hỏi nữa thì cô chịu không được, muốn tỏ hết sự tình cho mẹ nghe, ngặt khách đương ngồi ở ngoài, nói ra bất tiện, nên cô dằn lòng, gục mặt xuống đất mà thưa rằng: « Từ hồi hôm đến bây giờ con nhức đầu quá nên ngồi không được. » Bà Phủ liền biểu: « Thôi, con nằm xuống mà nghỉ », rồi bà trở ra hầu chuyện với khách. Bà vừa xây lưng thì thấy cô hai Hão bước vô phòng đứng hỏi rằng: « Cô hai ổ mình hay sao vậy dì? » Bà Phủ đáp rằng: « Ừ, nó nói nó nhức đầu », rồi hai người dắc nhau trở ra.

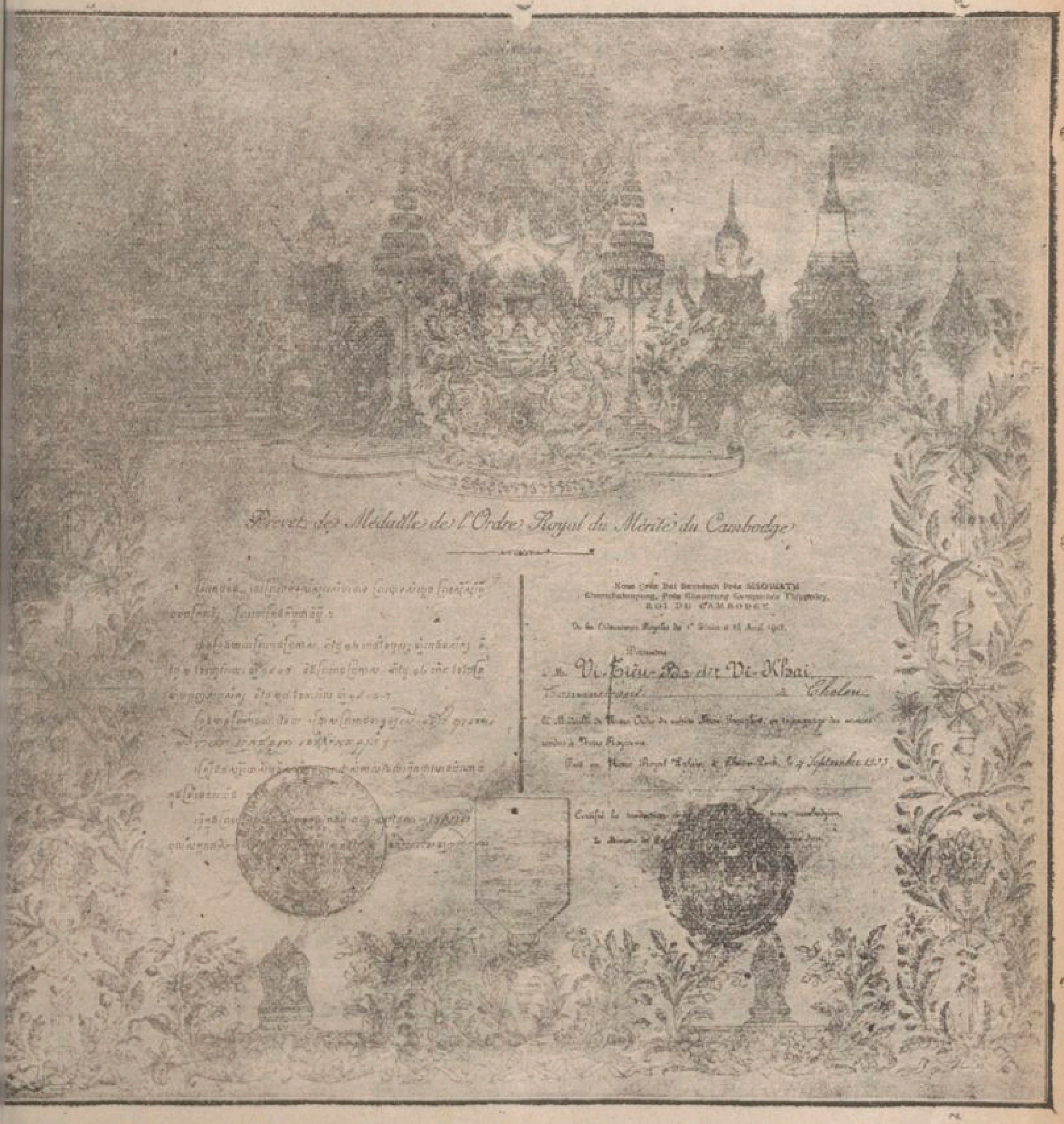
Bà Phủ mời thầy Cai uống nước rồi dòm thấy ý vợ chồng, cha con bợ ngợ, không ai chịu khởi đầu mà nói việc nhà, bà mới ngó Trường-Xuân mà nói rằng: « Tao qua bên đàng phân phải trái với anh Cai và dứt bầy con ba, té ra con ba nó nói với tao, thì vợ chồng rầy rà với nhau đó là lỗi tại nơi cháu chớ không phải tại nó. Nó nói cháu không lo đến việc nhà, bỏ phứ cho một mình nó, cháu cứ đánh quần đánh áo rồi, khi thì đi Saigon, khi thì đi Mỹ-Tho mà chơi hoài; mà đi tới đâu cháu lại có mèo chuột

(Coi tiếp qua trang 89).

https://tieulun.hopto.org

牌金賜賞帝皇邊金

Brevet de Médaille de l'Ordre Royal du Mérite du Cambodge Moni-Saraphon

Bằng cấp trên đây là bằng cấp Médaille Moni-Saraphon của kim biên Hoàng đế đã ân tứ cho nhà thuốc NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, ngày 4 Septembre 1923.

https://tieulun.hopto.org

https://tieulun.hopto.org

荳蔻油
DẦU ĐẬU KHẤU

Ve nhỏ giá là.. 0$10
Ve lớn giá là.. 0 40

Tại nhà thuốc Nhị-Thiên-Đường, ông Lương-y Vi-Tế-Sanh bào chế ra ở tại Quản-Đông Tĩnh-Thành, đường Đại-tân.

Thứ dầu nầy bào chế bằng thứ bột đậu khấu, rất nên công tinh lắm

Trị các chứng kể ra sau nầy rất nên hiệu nghiệm.

Lão ấu nam nữ, có đờm có phong, hoặc mạo cảm phong sương nóng lạnh sổ mũi, nhức đầu đau bụng, cổ khô miệng đắng, hoặc nhức mình nhức mầy, đau gân cốt, cùng là ghẻ ngứa, sưng mình sưng mầy, hoặc là kinh phong thì hãy dùng thứ dầu nầy, trong uống, ngoài thoa thì hết liền.

Cách dùng: thoa mi tâm, lỗ mũi, màng tang, tại rún, sau lưng, chỗ nào có bịnh thì thoa chỗ đó và người lớn uống 10 giọt, con nít uống 5 giọt dùng nước trà mà uống.

Liệt-vị có mua thì hãy nhìn chắc cái nhản ông Phật, hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG mới phải là dầu thiệt, kẻo lầm thứ giả.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Cần-thơ, le 15 Avril 1922.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacie,
38, rue de Canton, Cholon.

Kính thăm ông chủ cho đặng trường thọ vô cương, đại thương tấn phát, thăm bữu quyến chư vị nội tì đều đặng vạn sự lành.

Song biết tiệm của qui-vị mấy năm nay thì lập lức gởi mua của qui ông cũng có và khi nào tôi đi Cần-thơ thì tôi lại tiệm thuốc Vạn-Sanh-Tường là tiệm có trử các món thuốc cần ích của hàng qui ông và có trử thuốc của tiệm khác nữa, thì thuốc tôi đã có dùng hiệu là Nhị-Thiên-Đường là Thần-hiệu-phát-lảnh huờn, Vạn-ứng-như-phật-trà, dầu Đậu-khấu, Vạn-ứng-phật-đơn, Sanh-phát-bá-thảo giu, Phong-thấp-cao-dược, Nhi-khoa-căn-cơ-tán, Tế-sanh dược-thủy. Bạch-thọ-giu, Châu-phách-sanh-cơ-tán, Ngoại-khoa-trừ-độc-thủy, Bánh-cam-tích, Phụ-khoa-kim-phụng-huờn, và bông-gòn thuốc.

Thì rất hiệu nghiệm cho vị Thần-hiệu-phát-lảnh-huờn. Vạn ứng-như-phật-trà, dầu Đậu-khấu, Vạn-ứng-như-phật-đơn và các món nói trên đây đều thật là điều trị y như trong toa ấn dược, vì tôi có đứa nam trưởng sanh năm 1918 huyết danh là Nguyễn-khôi-Hài tục danh là Tiết-Giao nay đặng bốn tuổi, khi nói mới biết ăn thì tôi cho nơ ăn bánh cam-tích vài hộp, rồi từ đó đến nay nó đã bốn tuổi mà nó còn bú mà bụng dạ cũng tốt thường. Nhiều người nói rằng nó quá thôi nôi mà cũng còn cho nó bú sao? chẳng sợ nó có cam tích lớn bụng như con thiên hạ? Thì tôi nói tôi chẳng ngại gì. Vị vậy mà nay mẹ nó đã có thai gần năm chỗ nữa mà nó cũng còn bú hoài, mà khá bụng cũng như thường không lớn như con nít khác.

Vì vậy lúc tôi gặp ai thân bằng quí hữu cùng là tha bang ngoại-quốc chi tôi đều tỏ trần các thứ thuốc tôi và vợ con tôi đã dùng rồi nhằm y như toa thiệt là thuốc hay. Rồi họ xin toa đi mua và mượn cuốn sách riết cho lời lưu truyền nhau mà mất xát cuốn sách của ông đã gởi cho đó, hôm

ai cũng ý lưu truyền lâu ngày lại cho nhiều người rồi mất. Vậy tôi tạm vài hàng gởi cám đội ơn ông, thiệt chẽ thuốc quá hay và xin ông có còn sách nào chỉ đủ các thứ thuốc, trị các bịnh của mỗi người xin ông gởi cho tôi vài ba cuốn; như phải sở phí bao nhiêu tôi gởi tiền lại cho ông, có thời để ngoài một cuốn có khách cho họ coi cùng họ mượn.

Thôi ít hàng thăm ông mạnh.

Nay kính.

Monsieur NGUYỄN-KHÔI-NGUƠN dit Xã MƯỜI,
du village de Phú-hữu, Cần-thơ

MINH TẠ

Saigon, le 13 Juillet 1922.

Kính thăm ông chủ **Nhị-Thiên-Đường** đặng an hảo, sau nầy vài hàng ông hay.

Thuốc Bạch-trọc đôn trước tôi mua của ông mà uống đến nay thì bịnh mười phần cũng có giảm một ít, song tôi không biết món ăn mà cữ cho toàn đặng, nên phải trở đi trở lại hoài không đặng thuyên.

Vậy xin ông không dám nào ông làm ơn trước là bán cho tôi một hộp thuốc *Quốc-thần-thị* uống thử coi, sau ông cũng nhơn chút thì mà bày mấy món cữ ăn giùm tôi, rất cám ơn,

ĐÀO-HUÊ-VIÊN
Fourrier, Unité marine, Saigon.

https://tieulun.hopto.org

衛生牙粉
Thuốc bột để chà răng

Mỗi hộp giá là: **0$30**

Phàm người ở đời, răng là một vật rất qui rất cần dùng hơn hết, nếu chẳng biết lưu ý mà giữ gìn, thường thấy có nhiều người chưa bao lâm tuổi mà răng đà rụng hết. cho nên phải có thứ phấn để mà chà răng là đồ rất cần kíp.

Bởi nghĩ vậy, cho nên bổn đường chẳng nệ nhọc nhằn gia tâm nghiện cứu mà chế luyện ra một thứ phần tốt, đã làm cho thơm miệng mà giết được sâu. Nếu dùng nó mà sút miệng chà răng cho thường mỗi ngày, thì răng đã sạch mà lại bền chắc lâu dài khỏi lo đau nhức chi cả.

LỜI RAO CẦN KÍP

Nếu như Chư-tôn trong Lục-châu mà có mua thuốc của bổn đường xin hãy nhìn cho kỉ cái nhãn ông PHẬT-MẬP thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của bổn Đường.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chủ-nhơn cẩn bảo.

https://tieulun.hopto.org

Tiếp nơi trương (84)

tới đó. Nó sợ cháu chơi sa đề mà hư hại việc nhà, nên nó mới dứt bẵn cháu, chớ nào nó có đám hỗn hào với cháu đâu. Nầy cháu, nay có trước mặt anh Cai đây, dì mới nói thiệt cho cháu rỏ: phận cháu côi cút, dì đây cũng như mẹ vậy, dì nói cháu phải nghe. Anh Cai già yếu rồi, sự nghiệp thì lớn lắm, cháu phải hết lòng lo quảng xuất việc nhà, chẳng nên chơi bời nữa. May là cháu có vợ nó biết lo lắn như vầy chớ nếu cháu đụng đứa thưa thớt, rồi cháu bỏ đi chơi hoài thì có cơm đâu đủ mà ăn. Thôi, vợ chồng đừng có hờn nhau nữa. Cháu đã làm ông nầy ông kia với người ta, nay mai đây cháu lại làm tới Cai tổng, không phải là nhỏ chẳng nên để xào-xáo trong nhà, thiên hạ người ta chê cười. »

Trương-Xuân đứng dậy thưa rằng: « Thưa trước là thầy sau là dì, vợ tôi nó kiếm chuyện đỗ tội cho tôi, chớ thuở nay tôi có chơi bời chi đâu. Tôi đi đâu cũng có chuyện tôi mới đi chớ. Như đi Mỹ-tho thì nó biểu tôi đi kiện nợ, hoặc đi đóng bách-phần ruộng tôi đi mới được. Mà hễ đi thì trưa về liền, có giờ nào rảnh mà lo mèo chuột. Còn hai năm nay tôi có đi Saigon lần nào đâu. Việc đó thầy tôi biết lắm, nó nói thêm cho tôi sao được. »

Vợ Trương-Xuân ngồi trên ván nghe chồng nói như vậy thì đứng dậy chỉ tay mà nói rằng:

— Mình đừng chối! Tôi nghe họ nói đã rùm tai. Hễ mình bước chưn ra khỏi nhà thì mình rà rà theo mấy con đĩ, còn chối gì nữa. Tôi không thèm nói thì thôi, đừng có chọc miệng tôi.

— Tôi mà có trai gái với ai, thì xin lịnh ông Quan-Đế vặn họng tôi đi. Mình đừng có nói tức quá như vậy.

— Vậy chớ con chó nào lấy con Hương-lễ Chẩn đó?

— Hương-lễ Chẩn nào ở đâu?

— Thôi, đừng có lẻo-lự. Cái tuồn mặt thấy mà phát ghét.

Hai vợ chồng cải lẫy với nhau om-sòm. Thầy Cai ngồi vuốt râu mà cười, không nói chi hết; còn Chín Hửu với thằng Quới thì đứng núp trong cửa buồng mà nghe, rồi ngó nhau bụm miệng mà cười. Bà Phủ dòm thấy mới rầy rằng: « Thằng Quới đứng chi đó, sao không lo đi làm cỏ ngoài vườn đi? Còn con Chín thì coi cơm riết rồi dọn ăn, trưa rồi, còn đợi giống gì nữa?» Hai người ở nghe rầy lật-đật chạy xuống nhà bếp. Bà Phủ day lại nói với hai vợ chồng Trương-Xuân rằng: « Thôi, hai cháu đừng có rầy rà thiên hạ người ta chê cười. Phàm vợ chồng muốn ở đời với nhau thì vợ nhịn chồng một chút, chồng nhịn vợ một chút mới được. Hai cháu đã làm ông nầy bà kia với người ta, đi ra kẻ bằm người dạ, phải lo giữ danh giá, đừng có vậy nữa. Nếu hai cháu không nghe lời dì, thì từ rày sắp lên đừng có biết đến dì nữa. »

https://tieulun.hopto.org

Thầy Cai Tường mới tiếp mà nói rằng: « Tôi coi tuổi hai đứa nó hạp với nhau lắm chớ, không biết tại sao mà nó xung khắc cứ rầy với nhau hoài. Tôi đã dứt bẩn hết sức mà cũng không được. Tôi chắc tại tôi cất cái cửa ngỏ sái hướng. Để bữa nào tôi mượn họ rước thầy địa-lý coi, rồi dạy cửa ngỏ lại hướng khác thử coi trong nhà có hết lộn xộn hay không. »

Cơm dọn xong rồi bà Phủ mới mời ngồi hết lại ăn. Ngồi ăn cơm bà Phủ nói rằng : « Ở đời nầy tiền bạc phải cho nhiều, mà chức phận cũng phải cho lớn thì người ta mới kiên vì, chớ tiền nhiều mà làm dân thì người ta khi, còn chức lớn mà không tiền thì không ai sợ. Cháu tiền đã nhiều, mà chức cũng lớn, giàu sang gồm đủ thì qui biết chừng nào. Dì ước cho cháu được làm Cai-tổng rồi lần lần lên tới Huyện-hàm, mới thiệt là đẹp mày nở mặt ».

Trường-Xuân nghe nói ngồi chúm-chim cười. Vợ thấy vậy mới chống đủa mà nói rằng : « Dì nói đó phải ngoáy lỗ tai cho lớn mà nghe. »

Cơm nước xong rồi, bà Phủ hối Trường-Xuân mặc áo mang giày đặng theo thầy Cai mà về. Trường-Xuân ríu-ríu đi thay đồ, không cải lẫy chi nữa.

Xe hơi chạy rồi, bà Phủ dòm đồng-hồ thì đã 1 giờ rưỡi. Chín Hữu đương dọn dẹp dưới bếp, còn thằng Quới thì lột dừa sau vườn. Bà Phủ bước vô buồng rồi lại dở mùng mà hỏi Yến-Tuyết rằng : « Con bớt nhức đầu hay chưa con ? » Yến-Tuyết nằm đắp mền day mặt vô vách không trả lời. Bà Phủ hỏi tiếp rằng : « Con có biểu bày trẻ nó dọn cơm cho con ăn hay không ? Để má biểu con chín nó dọn cơm bưng vô đây cho con ăn nghé. » Yến-Tuyết cứ lặn thinh hoài. Bà Phủ thấy vậy mới vói tay dở cái mền lên rồi rờ mặt Yến-Tuyết té ra gò má mát rượi mà ướt mem, bà không hiểu con đau bịnh gì mà lại khóc, nên bà lo sợ bà mới hỏi nữa rằng : « Trong mình con đau làm sao đó con, con nói cho má biết. Để má biểu thằng Quới đi rước thầy thuốc coi mạch cho con nghé ».

Yến-Tuyết thấy mẹ ân-cần thì tủi trong lòng, nên lắc đầu rồi khóc rấm-rứt. Bà Phủ thấy tình cảnh như vậy càng lo sợ hơn nữa : bà liền ngồi trên giường, một tay bà nắm tay, còn một tay bà rờ ngực Yến-Tuyết rồi to nhỏ hỏi rằng : « Sao đó con ? Có việc chi mà con khóc dữ vậy ? Con nói thiệt cho má biết, không có sao đâu mà sợ. Má đi khỏi ở nhà có việc gì đó hay sao » ? Yến-Tuyết nói tấm tức tấm tưởi rằng : « Má ôi, thân con không còn chi nữa mà kể. Con đã hư rồi, xấu hổ lắm, con phải chết, chớ không thế nào sống được ».

Bà Phủ nghe nói dực mình kinh khủng song bà muốn biết rõ đầu đuôi nên bà dằn lòng làm tỉnh mà hỏi rằng : « Sao vậy con ? Con nói chuyện gì nghe kỳ dữ vậy ? Con làm làm sao mà con gọi rằng hư ? Nín đi con. Con nói hết đầu đuôi cho má nghe ; con còn

(Coi tiếp qua trang 94).

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Banthouei, le 12 Mars 1925.

Monsieur le directeur à la Pharmacie NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
38, rue de Canton, Cholon.

Từ ngày tôi mua thuốc tiệm ông đến giờ, thì ngày nay tôi cảm phục cho ông là chánh ông lương-y mới đáng, thuốc thật tinh chế, dùng vào thì thấy có hiệu nghiệm không sai. Lời ban khen của thánh minh là đức Hoàng-đế kim biên và đặng ân tứ kim tiền thật là xứng đáng lắm. Nhờ ông gởi contre-remboursement par poste Thakhek cho tôi.

5 hộp an-thai-huờn,
2 ve lớn đậu-khấu-giả,
1 hộp ich-mẫu-huờn,
2 hộp ô-kim-huờn.

Bấy nhiêu đó xin qui hiệu gởi cho mau mau, gởi tại poste Thakhek; tôi cám ơn ông và quới ông trong bản hiệu vô cùng.

Monsieur PHAM-NHU-BICH.
Hàn lâm viện thị giản,
Chargé du bureau des postes à Banthouei
par Thakhek.

MINH TẠ

Haiphong, le 20 Mars 1925.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Cholon

Monsieur,

Tôi đã dùng thử dầu Vạn-Ứng của ông được kiến hiệu lắm, vậy tôi xin ông bảo gởi cho tôi 10 ve nữa, gởi cách lãnh hóa giao ngân (contre-remboursement). Cám ơn ông.

Nay thơ,

Mademoiselle KIM-OANH,
21, Boulevard Amiral Courbet, 21
Haiphong.

https://tieulun.hopto.org

神效眼藥水
THẦN HIỆU NHẢN DƯỢC THỦY

Mỗi ve lớn là . . . . . **1$00**
Mỗi ve nhỏ là **0 30**

Phàm con người sanh ra ở đời, trong ngũ quan thì có cặp con mắt là một vật chi yếu hơn hết, nếu không cẩn thận, để cho đến rủi ro mà hư cặp con mắt đi rồi thì phải khốn khổ chung thân. Bởi đó cho nên tiệm tôi đã hết lòng nghiện cứu những phương áo diệu mà chế ra một thứ thuốc nước rất hay, để trị các chứng bịnh con mắt, hoặc bị phong-nhiệt mà sanh nhặm, hoặc sưng, hoặc đỏ, nhức nhối xốn xang, hoặc chảy nước mắt sống, hoặc sợ chói má không dám ngó chỗ sáng, hoặc có mộng, hoặc có cườm, như ban nhản-hoạn thảy đều dùng đặng cả.

CÁCH DÙNG:

Mỗi ngày thường nhỏ vài ba lần vào con mắt, kị uống rượu cùng ăn đồ chiên vào nóng nảy.

https://tieulun.hopto.org

— Thiệt tôi rầu quá muốn chết cho mát thân, ba bốn năm rồi không thấy mặt trời mặt trăng chi hết !

— Sao lúc anh mới đau anh không mua thứ thuốc nhỏ con mắt của tiệm NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG mà dùng? Thuốc ấy thiệt hay, con mắt đau cách nào nó trị cũng mạnh bất câu là lâu hay mới ; vậy thì anh hãy nghe lời tôi, mua thứ Nhãn-Dược-thủy của tiệm NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG mà xức, có khi anh sẽ thấy đường lại được. Rẻ quá mà gì, ve lớn 1$00 ve nhỏ 0$30 mà thôi.

MINH TẠ

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG.

Kính thăm ông khương thới và bửu-quyết an ninh, tôi thường dùng thuốc của ông thật món nào cũng là thần hiệu, vậy xin ông làm ơn gởi cho tôi mua những vị như sau nầy :

20 gói Phật-đơn	**1 80**
10 gói Phát-lãnh	**1 40**
2 ve Nhị-thiên-đầu	**0 52**
Frais de transport	**0 34**
Total	**4$06**

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 90)

có một mình má đây, nếu con có làm việc chi quấy mà con giấu má thì má biết sao mà an-ủi con được. Con cứ nói thiệt cho má nghe, ví dầu con có tác tệ cho lắm đi nữa, má cũng không đánh đập chi đâu mà sợ. Bà Phủ và nói và đỡ Yến-Tuyết ngồi dậy.

Yến-Tuyết cứ khóc nước mắt tuôn dầm-dề, một tay thì che mặt, một tay thì ôm mềm, ngồi dậy rồi nói nhỏ nhỏ rằng: « Má đi khỏi, anh ba ở nhà ảnh cứ theo ve vản con hoài ; bởi con khờ dại, con không biết giữ mình, con nghe lời ảnh nên bây giờ con đã ô danh xủ tiếc rồi, má ôi. » Bà Phủ nghe rõ thì chưng hửng, liền buông con ra, rồi ngồi khoanh tay chống đầu gối mà thở ra, giọt lụy tràng trề, ngực tức ám-ách. Bà ngồi lặn thinh một hồi lâu, rồi lau nước mắt đứng dậy đi ra ngoài mà ăn trầu. Yến-Tuyết nằm co trên giường ôm mền mà khóc rấm-rứt.

Bà Phủ nằm ngoài ván gát tay qua tráng, một lát bà thở dài một cái. Đến 8 giờ chiều, chị chín Hữu ở dưới nhà bếp sẽ lén đi lên, dòm thấy bà Phủ thức mới thưa rằng : « Bẩm bà, cô hai không ăn cơm, thôi để tôi nấu cháo cho cô ăn. » Bà Phủ liền đứng dậy bước vô buồng kêu con mà hỏi rằng : « Con a, con ăn cơm hay không ? Như ăn cơm không được, thôi để nó nấu cháo cho con ăn nghé. » Yến-Tuyết lắc đầu. Bà Phủ nối tiếp rằng : « Con không ăn cơm thì phải ăn cháo, chớ nhịn đói như vậy không nên. Con chín đi nấu cháo đi ; nấu cháo rồi chiên cá bưng lên đây cho nó ăn. »

Chị chín Hữu vưng lời đi riết xuống bếp. Bà Phủ ngồi trên giường to nhỏ mà khuyên con rằng : « Con khờ dại con làm như vậy thiệt là quấy lắm. Mà đã lỡ rồi, má biết liệu làm sao bây giờ. Má nghĩ má giận thằng đó quá, để bữa nào nó qua đây rồi má sẽ rầy nó ; thôi bây giờ con đừng có khóc lóc nữa. Con phải ăn uống chơi bời như thường, đừng có làm như vầy họ nghi. »

Yến-Tuyết lau nước mắt mà đáp rằng :

— Con mắc cở quá, còn mặt mũi nào mà thấy tới tở trong nhà, hay là kẻ lân cận trong xóm nữa được.

— Vậy chớ mấy đứa ở có đứa nào hay hay sao ?

— Thưa không. Trong lúc đêm khuya có một mình con với ảnh ở trên nhà trên, cửa đóng hết có ai biết được.

— Tưởng là có đứa nào nó biết thì sợ nó đàm tiếu ra ngoài xấu hổ, chớ nếu không ai biết hết thì có sao đâu mà con sợ.

— Con làm quấy rồi con tức tối nên khóc hoài, mà con lại hổ thẹn quá, nên từ hồi sớm mơi cho đến bây giờ con không dám ló ra ngoài cửa buồng, con không dám cho ai thấy mặt hết.

— Không hại gì đâu. Con đi ra rửa mặt gở đầu, rồi cứ ăn uống chơi bời như thường, chớ nếu con làm như vầy thì trẻ ở trong

https://tieulun.hopto.org

nhà nó nghi rồi xấu hổ lắm đa con. Ngồi dậy đi với má. Má nói con đừng có cải lời. Việc nầy thì có một mình má với con và anh ba con biết mà thôi, chớ người ngoài không ai hay thì có sao đâu mà sợ.

Yến-Tuyết dục-dặc không chịu đi. Bà Phủ nói riết rồi làm giận làm hờn, cực chẳng đã cô ta phải vưng lời đi ra ngoài mà rửa mặt. Trên bàn rửa mặt có treo một tấm kiến vuông. Yến-Tuyết đứng lau mặt đòm thấy hình mình trong tấm kiến thì hổ ngươi nên cúi đầu xuống không dám ngó.

Yến-Tuyết nghe lời mẹ nên ráng ăn một chén cháo, rồi lấy cườm với nhung ra ngoài ván ngồi mà thêu mặt giày. Bà Phủ nằm mà nhắm con thì thấy đầu tuy không gở, áo tuy nhàu-nhè, nhưng mà gương mặt sáng rỡ, coi ít có con gái ai bì kịp. Yến-Tuyết ngồi thêu mà bộ coi buồn thảm lắm, một lát nước mắt tuôn ra rồi chảy dài theo gò má, cô phải lấy khăn mà lau, có hồi cô lau không kịp nước mắt rớt xuống ướt tấm nhung làm ố đi nên cô phải lấy vạt áo mà chặm.

Bà Phủ thấy con cứ buồn rầu hoài, tối lại tôi tớ trong nhà ngủ hết, bà mới lấy lời nhỏ to diệu ngọt mà khuyên giải. Hễ bà Phủ nói tới việc ấy thì Yến-Tuyết lấy làm khó chịu nên khóc hòa rồi thưa rằng :

— Má biểu con đừng có buồn, mà con nghĩ không buồn sao cho được. Thân con gái duy có sự trinh tiết là trọng. Nay con đã mất trinh mất tiết rồi thì thân con còn ra gì nữa đâu. Con tính thà là con chết phứt cho yên thân, chớ sống mà nhơ nhuốc như vầy, sống một ngày thêm xấu một ngày, sống càng hổ thẹn chớ vui sướng chi mà sống.

— Con đừng có nói quấy như vậy. Ba con mất rồi, mấy năm nay nhờ có con hủ hỉ má mới khỏi buồn. Nếu con không nghe lời mã, con cứ sầu não mà mang bịnh, thoản như có bề nào thì chắc má chết chớ má sống làm sao được. Con nhỏ dại con không hiểu, ở đời ai cho khỏi lầm lỗ được. Má thấy có nhiều đứa con nhà sang trọng hơn mình nữa, mà nó còn lấy trai có chữa, rồi sau nó cũng có chồng tử-tế quá vậy đó sao. Con dại mới lầm lỗ có một lần, mà con biết ăn năn thì có sao đâu mà sợ. Cô ba Hương cũng nói để cũng kiếm chỗ làm mai cho con. Thôi, con đừng có buồn, con đã đò như quên phức sự con làm quấy đó đi, để coi có chỗ nào xứng đáng má gả con lấy chồng rồi êm chớ gì.

— Má nói như vậy con càng buồn nhiều hơn nữa.

— Sao vậy ?

(Coi tiếp qua trương 99).

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Nam-Dinh, le 15 Mars 1925.

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,

Bữa nọ ông gởi thuốc về tôi nhận đặng cả.

Thuốc của ông người nhà tôi dùng rất hay, tôi lấy làm hoan nghinh quá chừng. Vậy xin ông lại gởi cách contre-remboursement ngay cho tôi những thứ thuốc như sau nầy.

1 hộp bánh Cam-tích.....	0$90
1 hộp Ninh-thần-huờn.....	0 60
1 hộp Thuận-khí.....	0 90
1 hộp Vệ-sanh-huờn.....	0 60

Thứ trước tôi có kể bịnh bà già tôi, ông có biểu dùng thuốc Vệ-Sanh giá 1$20 1 hộp thì lành. Vậy ông làm ơn gởi cho tôi luôn thể 2 hộp 2$40. Xin ông gởi ngay cho tôi rất mong chờ. Sau đây xin kính ông khương ninh trường thọ và bửu đường tấn phát.

Monsieur MỸ-THẠNH,
63, rue France, à Namdinh.

MINH TẠ

Hanoi, le 9 Avril 1925.

Thưa ông,

Tôi thấy ông NGUYỄN-LIÊN làm ở trường bác cổ Hanoi mách tôi thuốc Kim-sắc-hổ-huờn của ông hay lắm. Vậy tôi xin qui ông gởi cho tôi 2 lọ mỗi lọ là 2$00 lãnh hóa giao ngân.

Ông gởi thuốc cho tôi ngay và đề như sau đây:

Monsieur NGUYỄN-LÂN,
Commerçant 135, Rue des Chargeurs, à Hanoi.

https://tieulun.hopto.org

白濁膏
BẠCH-TRƯỢC-CAO

Thuốc nầy để trị các chứng bịnh lậu; hoặc đái gắt, lậu mủ, hoặc trắng, hoặc vàng, hoặc lậu ké, lậu huyết chảy ra dầm dề, cứ theo phép mà dùng thì hết lại trừ đặng các chứng bịnh độc.

Trị bạch đái hạ rất thần hiệu. — Kị thai.

CÁCH DÙNG:

Mỗi ngày uống ba lần, mỗi lần uống chừng 1 muổng uống café. Cử ăn đồ chiên xào, cay, nóng nảy, rượu cũng không nên uống.

Mỗi hộp giá là. **0$60**

MINH-TẠ LƯƠNG-Y

Batri, le 24 Août 1918.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Cholon.

Kính thăm ông và cho ông hay, hôm trước tôi mua của ông 2 lần thuốc *Bạch-trược-cao*, ông cũng sẵn lòng gởi xuống cho tôi nên nhờ ơn ông tôi uống nay 10 phần giảm hết 7.

Thiệt là thuốc của ông rất nên hiệu nghiệm. Sau đây tôi mua thêm 4 hộp *Bạch-trược-cao* nữa, xin ông gởi ngay tại nhà dây thép Batri tôi sẽ đem bạc lên đó mà lãnh thuốc.

Tôi rất cám ơn ông.

M. Phô chez M. Huỳnh-thanh-Quang, ex Sous-chef du Canton de Bão-an à Batri.

7
IMPRIMÉ

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Tôi xin tỏ cho ông rõ. Nguyên tôi có 1 đứa con 3 tuổi mà nó bị bịnh sài ăn lở đầu. Tôi chạy đủ thuốc mà không hết nhờ có người chú tôi mách rằng thuốc dán của tiệm ông rất nên thần hiệu, tôi mới lại tiệm Bảo-sanh-đường có trử thuốc của ông mà bán, mua 1 thố Bạc-độc-dược-cao về xức cho con tôi trong ba bữa thì hết lầy, nay nó đã lành nên tôi mừng hết sức chẳng biết lấy chi báo đáp cho vừa, mới tạm vài hàng cảm tạ ơn ông và chúc cho ông buôn may bán đắc, nhứt bổn vạn lợi, thì tôi rất mừng.

Nay kính.

Pnompenh, le 26 Mars 1922.

Adresse: Trần-thế-Bình Ct à Pnompenh, Cambodge

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Tây-ninh, le 27 Décembre 1913.

A Monsieur NHỊ-THÊIN ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Chợ-lớn.

Kính thăm ông và mấy chú trong tiệm cho đặng mọi sự lành, tôi hết lòng cám ơn ông bào chế thứ thuốc Bạch-trược-cao thiệt là thần hiệu vô cùng, hôm trước tôi gởi mua 2 hộp mới uống có 1 hộp bịnh đà giãm bớt 10 phần, vậy nên tôi tạm ít hàng mấ cảm tạ ơn ông.

Sau đây xin ông làm ơn gởi contre-remboursement cho tôi 1 hộp Phụ-khoa-kim-phụng-huờn và 2 ve Bạch-thọ-giu nữa.

Nay kính,

M. Tiết, Dessinateur aux Travaux Publics à Tây-ninh.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 95)

— Con đã mất tiết rồi, bây giờ còn mặt mủi nào mà dám lấy chồng. Xin má đừng có tính tới việc đó. Từ hồi sớm mơi cho đến bây giờ con muốn tự vận mà chết cho rồi. Ngặt con thương má quá nên con không dám chết. Con nói thiệt, con nguyện ở như vầy mà nuôi má, ngày nào má trăm tuổi già thì con cạo đầu đi tu, chớ con không chịu ưng ai làm chồng hết.

Bà Phủ nghe con nói hằn như vậy thì bà lặn thinh, song trong trí bà tính thầm rằng, để thủng thẳng rồi mình sẽ khuyên giải lần lần, chớ bây giờ nó còn đương áo nảo, nếu mình rúng ép quá nó cùng trí sợ nó làm bậy càng khổ nữa. Nhờ bà Phủ lanh lợi biết cách thế khuyên lơn, nên Yến-Tuyết lần lần bớt khóc, ăn uống ra vào như thường, nhưng mà cô nhiêm-nhiễm, không vui, không cười, sớm mơi không ra trước sân mà nhìn hoa, buổi chiều không xuống cầu thang mà hóng mát như thuở nay vậy nữa, dường như cô thấy hoa tươi cô thẹn, cô thấy nước trong cô buồn.

* * *

Trường-Xuân rầy-rà với vợ rồi giận bỏ nhà mà đi; tôi tớ trong nhà xầm-xì với nhau đứa thì nói làm bộ đi vài bữa rồi về, đứa thì nói xấu hổ quá nên sợ đi luôn, té ra mới đi có ít ngày, thầy Cai với cô hai Hảo qua rồi ríu-ríu theo mà về. Về nhà rồi thì cũng vui cười như thường, dường như vợ chồng chẳng xích-mích chi hết vậy.

Trường-Xuân về nhà nằm đêm nhớ tới Yến-Tuyết thì trong lòng khoăn khoái vô cùng. Có lúc anh ta ăn năn, nghĩ rằng nó với mình là anh em, mình làm như vậy thì quấy lắm. Mà rồi anh ta lại nghĩ rằng theo luật đời nay rất đỗi là anh em chú bác, đồng một họ với nhau mà người ta còn cho phép cưới gả cho nhau đó sao, mình với nó là anh em bạn dì, khác họ với nhau, có cang chi mà ngại. Anh ta muốn qua thăm bà Phủ lắm, đặng thấy mặt Yến-Tuyết, ngặt ở bển mới về nếu đi nữa sợ vợ nghi nên không dám.

Tới Tết Trường-Xuân ngồi xe hơi đi một mình qua mừng tuổi dì. Yến-Tuyết thấy dạn anh ta thì lật đật đi vô buồng rồi khóa cửa lại nằm yêm-lìm không muốn cho thấy mặt.

Trường-Xuân mặc áo tố lót màu trứng sáo, mang một đôi giày vàng mới tinh, hút thuốc xi-gà phà khói lên ngul-ngút, ngồi nói chuyện với bà Phủ một hồi rồi hỏi rằng: « Ngày Tết mà con hai nó đi đâu vắn dì há? » Bà Phủ thấy Trường-Xuân thì đã có ý muốn quở trách sự anh ta loạn luân phạm nghĩa, song bà nghĩ ngầy xuân không lẽ đem chuyện không tốt ra mà nói, đã vậy mà ban ngày tôi tớ ra vào lộn xộn, nếu nói ra sợ chúng nó nghe được thì xấu hổ, bởi vậy bà làm lơ giả như không hay không biết chuyện chi hết vậy, song bà cũng lặng thinh không thèm trả lời với Trường-

https://tieulun.hopto.org

Xuân. Trường-Xuân trong mình có tịch nên hổ thẳm, bởi vậy bụng thì muốn biết coi Yến-Tuyết đi đâu mà miệng không dám hỏi nữa.

Anh ta ngồi chơi hơn một giờ đồng-hồ rồi đứng dậy từ mà về đặng có đi mừng tuổi chỗ khác. Khi ra cửa bà Phủ kêu mà nói với rằng: «Ra ngoài ngày rồi bữa nào cháu có rảnh rang thì qua bên nầy chơi đặng dì tỏ việc nhà cho cháu nghe.» Trường-Xuân dạ rân rồi lên xe hơi mà đi.

Về dọc đường anh ta ngồi suy nghĩ hoài, không hiểu bà Phủ biểu qua đặng tỏ việc gì. Hay là dì hay sự mình làm quấy nên biểu qua mà rầy chăng? Không lẽ dì hay được, việc ấy âm thầm ai biết mà học. Yến-Tuyết là con gái tự nhiên nó mắc cỡ, có lẽ nào mà nó học hay sao? Chắc biểu qua đặng nói việc chi khác, chớ không phải việc đó. Còn con nọ ngày Tết mà nó bỏ đi đâu kìa! Mình trông cho có dịp đặng qua thấy mặt nó, té ra qua mà nó đi đâu mất, làm mình buồn quá. Để bữa nào rồi mình kiếm chuyện mình đi qua nữa.

Đến rằm tháng giêng Trường-Xuân thay áo đổi quần sửa soạn đi qua thăm bà Phủ. Vợ nói đi sao đi hoài, mới qua thăm hôm Tết rồi còn qua chi nữa, làm cho anh ta thục ở nhà không dám đi.

Ở bên nầy bà Phủ có ý trông Trường-Xuân qua, trước là quở trách đặng cho anh ta chừa cái thói xấu ấy đi, rồi sau biểu anh ta kiếm chỗ làm mai đặng bà gả phứt Yến-Tuyết cho rồi, chớ để lâu ngày sợ tiếng thị phi khó chịu. Chẳng dè bà trông hoài đến nữa tháng hai mà cũng chưa thấy.

Từ qua khỏi Tết rồi thì Yến-Tuyết coi bộ bớt buồn; nhưng mà cuối tháng giêng trở về sau trong mình cô ta lợi dả dượi bần-thần, hôi cơm tanh cá, ăn không biết ngon, mà sao lại hay buồn ngủ lắm. Bà Phủ dòm thấy con mặt mày chao-vao, bộ tịch khác thường thì trong lòng phát nghi, muốn rước thầy thuốc chẩn mạch thử coi có phải là có thai nghén chi đây hay không, song bà sợ nếu thiệt có thai mà mình để cho thầy thuốc biết, thì ắt người ngoài họ hay hết thảy, rồi còn gì danh giá nhà mình, bởi vậy bà để yêm-lìm mà coi chừng, không dám hở môi với ai hết. Đến nửa tháng hai, bà coi thì thiệt quả Yến-Tuyết đã có chửa. Bà buồn rầu hết sức, tuy bà không dám than phiền với con, song hễ bà nằm một mình thì nước mắt chảy dầm dề, bà lo tính tới tính luôi, không biết phải làm thế nào mà che đậy đặng cho người ta đừng biết.

Đêm nọ canh khuya vắn-vẻ, tôi tớ ngủ hết, bà mới bước vào phòng kêu con thức dậy rồi bà to-nhỏ mà tỏ với con rằng: «Con ôi! mẹ coi bộ con hôm rày thì mẹ nghi cho con có nghén rồi đó con! Nếu mà thiệt quả như vậy thì nhà ta lấy làm vô phước lắm». Yến-Tuyết nghe mẹ nói mấy lời thì ngã ngửa trên giường nằm

(Coi tiếp qua trang 113).

https://tieulun.hopto.org

拔毒藥膏

BẠT ĐỘC DƯỢC CAO

Giá mỗi thố là: 0$30

Thuốc dán nầy dùng để mà trị các chứng bịnh như là Ung-thư, u-nhọt, ghẻ chốc, vì đàm-hỏa mà sanh ra cái sài-ghẻ, hoặc bị phong đàm mà sanh các thứ thủng độc, hoặc sưng vú, lở vú, hoặc bị hột xoài hay là nổi hạch, tiện đội ác độc, hoặc bị dương-mai thành độc mà lở lói ra, hoặc bị phỏng lửa cùng nước sôi, con nít bị thai độc, sài ăn lở đầu, cùng các chứng ngoại khoa lở lói sưng thủng.

Nếu dùng thuốc dán nầy mà dán nơi mấy chỗ đau ấy thì nó rút cái độc ra, đã hết nhức nhối, đau đớn, mà lại mau kéo da non, nhiếp miệng.

Thuốc dán nầy dùng nó bất kỳ là ghẻ gì thiệt là bá phát bá trúng công hiệu như thần.

Cách dùng : Dùng giấy dầu mà quẹt thuốc dán nầy rồi dán lên mấy chỗ u ghẻ, mỗi ngày phải thay 2 lần.

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Bentré, le 5 Juillet 1922.

Kính thăm ông đặng mạnh.

Tôi lấy làm hữu hạnh mà đặng thăm ông và vấn an quí quyến.

Năm rồi đây tôi bị một bịnh rất hiểm nghèo chạy thầy mầy thuốc kia cả đôi ba tháng mà bịnh không thuyên, thầy nầy đòi đặt đàng, thầy nọ đòi đặt cuộc, nhưng mà bịnh cũng trơ trơ, ngày nọ buồn lòng, tôi mới tới người bạn hữu đặng tỏ công việc như vậy coi người có phương chi

https://tieulun.hopto.org

hay mà cấp cứu và sau chơi cho giải buồn, lợi nhà rủi người bạn hữu di khỏi tôi mới lợi bàn viết của người coi sách chơi, đặng đợi người về, tôi coi cuốn Nhị-Thiên-Đường thấy nhiều món thuốc nói rất hay, bụng có lòng mừng, nhưng mà nửa mừng nửa sợ, sợ là sợ không biết thuốc có quả hay như vậy, hay là tiền hết tật còn đó, thôi để mua thử cho biết, mua một chai « Sưu-độc-linh-dược » nơi tiệm thuốc Bentre đem về uống thử, té ra uống hết thuốc thấy bịnh giảm hết 7 phần, tôi lấy làm vui lòng và khen thầm thuốc đó lắm, mua tiếp ít chai nữa, quả uống rồi sức mạnh như xưa, không còn chi nao núng nữa, tôi mới nói với mấy thầy mà đòi đặt đàng cuộc với tôi đó biết rằng lúc nọ thầy nói tôi không uống thuốc thầy ngày sau bịnh ấy sanh ra một chứng hiểm nghèo ghê gớm lắm, nay tôi nhờ thuốc hiệu Nhị-thiên-Đường mạnh như thường, thuốc thật đáng, mà giá tiền không bao nhiêu.

Chừng đó người người mới xúm lại trầm trồ rằng : Thuốc hay ít có.

Từ đó đến nay tôi hết lòng kỉnh phục tiệm ông lắm.

Nay tôi có chứng bịnh như vầy : Bịnh mỗi ngày đêm thường khạc ra đàm nhiều lắm, còn hình vóc một ngày một thêm xanh xao và ốm lắm, tôi không phải người uống rượu, hay là hút á-phiện chi mà sanh như vậy « không có chi hết », uống thuốc nhiều hiệu rồi mà không hết, bởi tôi coi sách Nhị-thiên-Đường nhiều món lộn xộn không hiểu phải uống món nào.

Nên nay tôi lật đật viết thơ nầy cậy ông vui lòng chỉ giùm cho tôi hiệu nào chắc ý đặng tôi mua về uống, xin ông làm ơn giùm và gởi cho tôi một cuốn sách hiệu Nhị-thiên-Đường.

Xin ông làm sao cũng làm ơn chỉ cho tôi, tôi đặng thơ lấy làm thăm cảm ơn ông.

Tôi hết lòng trông như bịnh chờ thầy.

Nay kính,

Monsieur PHAM-VĂN-HUÂN.

Ecrivain du chef de canton de Bảo-thành (Bentre).

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Quoi-Thanh, le 2 Mai 1924.

Hết lòng cám tạ,

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Kính thăm ông chủ tiệm Nhị-thiên-Đường và nội trong qui đường đều đặng an lành mạnh khỏe.

Sau nầy tôi cho ông hay, tôi lo đôi bạn đã lâu, sanh được hai đứa con trai nó đã mang bịnh kinh phong mà chết hết, đến tháng năm Annam năm 1923, tôi sanh được một đứa con gái gần 1 tháng, khi nó ngủ tay chơn giựt, bú không tiêu, ọc sữa nhiều, mình lại nóng, hay giực mình, tôi coi chứng bịnh nó cũng như 2 đứa trước vậy tôi sợ lo thứ thuốc nầy thứ thuốc kia cũng bộn mà chẳng thấy thuốc nào dùng bớt đặng. Thời may có người anh em bạn tôi có một cuốn sách của ông là Vệ-sanh-chỉ-nam, tôi coi đến thứ thuốc Căn-cơ-tán, tôi thấy nói như vậy mà lòng chẳng hề tin, tôi liền mua một gói về uống thữ coi, tôi đi Bentre lại tiệm Tôn-tế-Đường tôi mua một gói về cho con tôi uống thì bớt, tôi lật đật mua luôn một gói nữa về uống thì cái chứng bịnh đó đều yên hết, đến nay nó ăn ngủ như thường, lại thêm có da có thịt ; thiệt đáng khen, đáng kính, đáng tặng và đáng nhường ; 2 gói thuốc có năm cắt, trước sợ uổng tiền sau cầm đáng ngàn vàng vô giá ; vậy đường xa không biết làm sao mà đến tiệm ông mà cám tạ ơn ông, vì đường xa xuôi nên cam thất lễ. Xin ông làm ơn gởi cho tôi ít cuốn sách thuốc đặng sau có bịnh mà mua cho dễ. Xin ông đề như vầy :

Nay kính.

Monsieur PHAM-QUANG-NHI

Ancien Secrétaire du Village de Quoi-Thanh

Canton de Bảo-Hòa, à Bentre.

https://tieulun.hopto.org

MINH-TẠ LƯƠNG-Y

Kompongthom, le 16 Avril 1925.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, pharmacien,
38, rue de canton, Cholon.

Kính ít hàng thăm ông chủ tiệm cho đặng bình an. Sau đây tôi cho ông rõ vì hôm ngày trước tôi có gởi mua thuốc bánh cam tích của tiệm ông cho con tôi ăn thiệt là rất thần hiệu vô cùng nên người anh em bạn tôi mượn tôi gởi mua giùm cho y một hộp đặng cho con y ăn thử coi, nên tôi mau mua viết thơ nầy cho ông, như ông có đặng thơ nầy thì xin gởi lập tức cho tôi, rất cảm ơn ông.

Ít hàng cho ông rõ.

Monsieur TRƯƠNG-PHÁT-CỰ
Caporal des Travaux publics, à Kompongthom.

LỜI RAO CẦN KÍP

Nếu như Chư-tôn trong Lục-châu mà có mua thuốc của bổn đường xin hãy nhìn cho kĩ cái nhãn ông PHẬT-MẬP thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của bổn Đường.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG.
Chủ-nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

萬應佛丹

VẠN-ỨNG-PHẬT-ĐƠN

Của ông Lương-y Vi-Tế-Sanh bào chế tại Quảng-đông đường Đại-tân.

https://tieulun.hopto.org

Thuốc nầy trị các chứng kể ra sau nầy :

Trị bịnh ĩa mữa, bịnh kiết, nhức đầu đau bụng bịnh tức ĩa đàm đỏ và đàm trắng, tay chơn mỏi mệt, ăn uống không tiêu, bang gió, và đi tàu đại sóng, hoặc cảm mạo thương hàng, phát nóng, phát lạnh, chống mày chống mặt, hoặc bất tỉnh nhơn sự, hễ uống thuốc nầy thì mạnh liền.

CÁCH DÙNG :

Người lớn mỗi ngày uống 2 lần, mỗi lần uống 30 hoàn, uống với nước trà.

Còn con nít 12 tuổi mỗi lần uống 15 hoàn, 7 tuổi sấp lên mỗi lần uống 10 hoàn, 3 tuổi uống 5 hoàn, 1, 2 tuổi uống 3 hoàn.

Còn cách dùng nữa có ích lắm :

Như người đi đàng xa xuôi, kẻ đi ghe, đi thăm bịnh, thì hãy ngậm vài hoàn trong miệng, trừ đặng các bịnh, thêm sức mạnh, khỏe trong mình. Còn người thường cũng nên dùng thuốc nầy ăn uống dễ tiêu, bổ khoẻ.

GIÁ BÁN :

Mỗi ve lớn là.....	0$40
Mỗi ve trung.....	0 10
Mỗi bao nhỏ.....	0 05

MINH TẠ

Saigon, le 26 Janvier 1922.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG.

Tôi rất kinh phục tài ông chế biến thuốc men thần hiệu, nguyên hôm tuần rồi thằng con tôi mới bốn tháng nó đau bụng khóc hoài sáng đêm ngủ không đặng, tôi mới sai vợ tôi bồng nó vô trong tiệm ông mà mua thuốc, vô trỏng ông bán có một miếng thuốc dán 0$20 và hai hườn Hồi-xuân-đơn 0$20, ông dặn đâm thuốc Hồi-xuân-đơn rắt vô rún nó rồi dán trùm miếng thuốc dán lên, tôi nghe lời làm y như vậy nên thằng con tôi hết đau bụng, thiệt, thiệt thuốc chẳng bao nhiêu tiền mà rất nên linh nhiệm, bởi tôi không có giờ rảnh vô thăm ông, nên tôi tạm đôi hàng vô cảm tạ ơn ông và chúc cho ông nghề y thêm tấn phát.

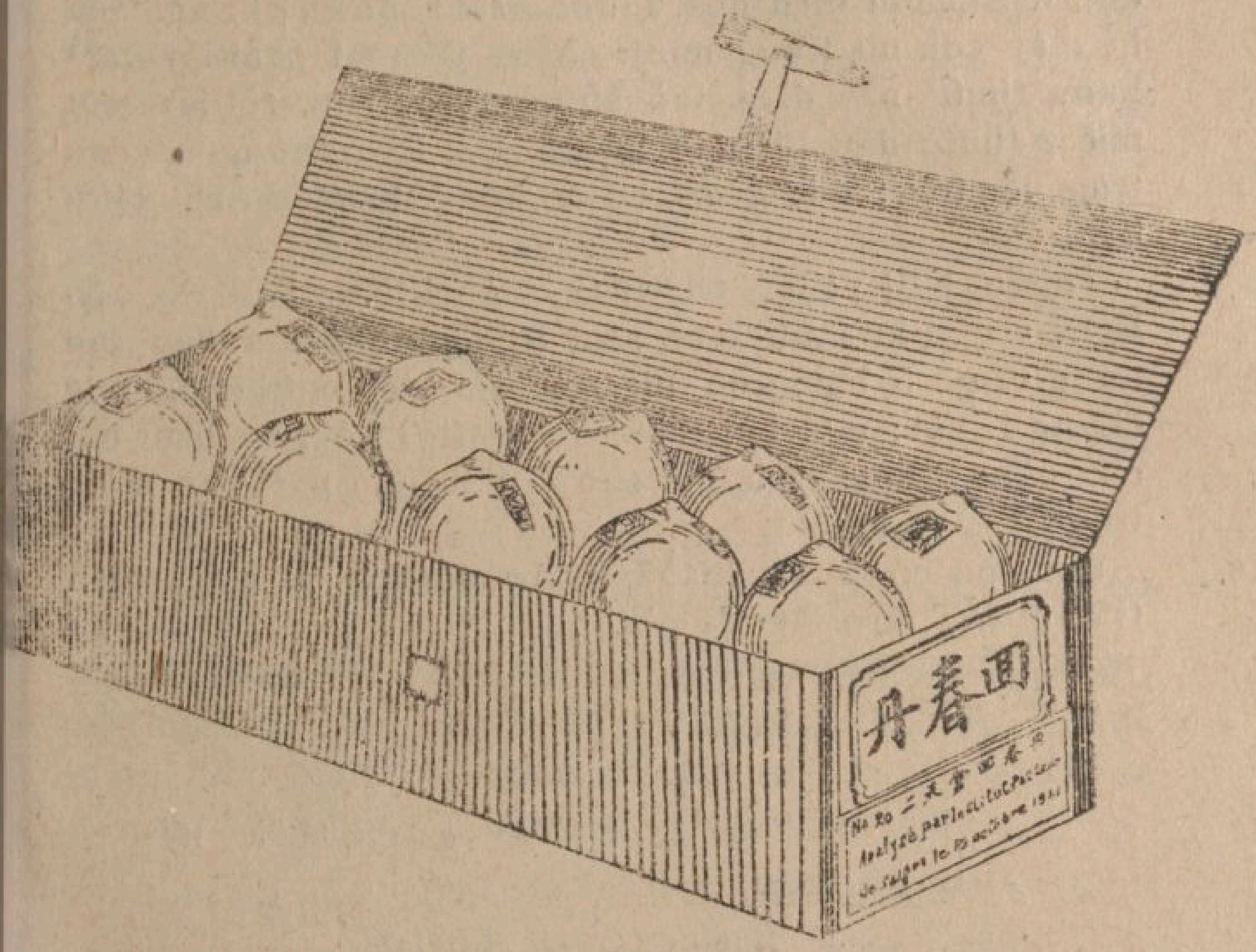
Nay kính.

Adresse : Monsieur LÊ-TƯỜNG-HẬU,
Employé à Saigon.

https://tieulun.hopto.org

兒科萬病回春丹

Nhi-khoa Vạn bịnh Hồi-Xuân Đơn

Mỗi hườn giá là ..... **0$10**
Mỗi hộp 10 hoàn giá là **0 90**

Thuốc nầy rất có tài lạ, chủ trị các chứng bịnh con nít, bất câu là bịnh chi, hễ uống thuốc nầy thì an nhiên vô sự; hễ bịnh nặng thì uống nhiều, ắt thấy hiệu nghiệm.

Phàm những bịnh cấp mạng kinh-phong, nội thương ngoại cảm, thương hàng tà nhiệt, ban chẩn nóng vùi, ho hen thở dốc, đàm ngăn sổ mũi, đại tiện chẳng thông, tiểu tiện có huyết v. v... Phải dùng thang câu đằng bạc hà mà cho uống với thuốc; hoặc nhằm nửa đêm, hoặc chỗ không có tiệm thuốc, thì hòa với nước trà cho uống cũng được, thoản như con nít còn bú, thì hóa với sữa mà cho uống; hoặc thoa núm vú mà cho nó bú cũng tốt.

https://tieulun.hopto.org

Hoặc đau thắt ruột, thương phong sanh ho, ọc sữa, khóc đêm, hoặc sanh nóng lạnh, hoặc kiết dam kiết máu, thảy đều trị được.

Phàm những con nít tạng phủ còn non, thần khí chưa đủ, nếu khiếm điều hòa, thường sanh nhiều chứng. Nên hễ thấy con nít trong mình chẳng yên, thì phải lấy một huờn thuốc nầy đàm nhỏ bỏ ngay vào rún, rồi lấy một miếng thuốc dán Phong-thấp-cao của Bổn-đường mà dán trùm lên trên; hoặc phải cho nó uống thêm, thì hết bịnh liền.

Thuốc NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG VẠN BỊNH HỒI XUÂN-ĐƠN » nầy là thuốc bao sáp, trong mỗi huờn bao sáp đựng được 5 hột; con nít mới vài ba tháng cho uống chừng 1 hột; một hai tuổi cho uống 2 hột; ba bốn tuổi cho uống 3 hột; từ 5 tuổi cho đến 10 tuổi phải cho uống trọn huờn là 5 hột.

Chư tôn có mua xin hãy nhìn cho kỹ cái nhản hiệu ÔNG-PHẬT, kẻo lầm đồ giả.

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Cantho, le 30 Juillet 1918

A Monsieur NHỊ THIÊN ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, Rue de Canton, Cholon.

Kính thăm ông đặng an hảo, sau xin ông vui lòng ấn hành bài nầy vào báo Công-Luận cho Lục-Châu nhàn duật. Cựu Hương-chủ Nguyễn quang-Trường kính cáo, cùng Lục-châu chư Quân tử đặng rõ, ngoài ba năm tôi và tiệm Nhị-Thiên-Đường tuy đường xa viễn-vọng lấy lời qua lại nơi thơ từ mà thôi, chớ không giáp mặt, song chủ tiệm lấy hết lòng hậu trọng mọi đều cần ích của tôi sở cậy sự thuốc men một mảy không sai mặt, thiệt là một tiệm thuốc rất nên kính mến, lại mỗi mỗi thuốc chi đều tinh khiết. Sau đây tôi xin tỏ lòng ngay thật cho Lục châu Quân tử rõ.

Thật thuốc Nhị-Thiên-Đường rất nên thần hiệu vì tôi đã có thí nghiệm chẳng sai lầm, xin phân giải ra sau đây cho liệt vị nhàn lãm.

Nguyên tôi có một thằng con trai út, tên là Nguyễn-quang-Khánh tục danh là Phi-sơn-Hổ mới đặng sáu tháng, sự bú ngủ cũng mạnh mẻ như thường, rủi thay ngày 27 juillet 1918 thình lình phát nóng và sanh ra bịnh phong rất cấp kỳ, ban đầu nó khóc và cả châu thân nóng dữ dằn, tôi lấy làm rối trí, kéo tay nó ra coi chỉ tay nó nhiệt mà đen bầm, tôi ngụ ý cho nó phải bị phong nhiệt, tôi liền dạy trẻ nhà sửa soạn nước nóng cho sẵn sàng đặng tắm cho giải nhiệt theo phép Langsa, chẳng kịp, kế nó giục nữa tuồn làm kinh phong, tôi lẹ trí nghĩ đã biết tắm giải nhiệt ngoại bì phu chớ trong tâm làm sao cho dứt, tôi bèn lấy 1 gói thuốc Nhị-khoa-căng-cơ-tán của qui hiệu Nhị-Thiên-Đường hòa với nước trà cho uống lập tức; trong lúc nó uống chừng 5 phúc đồng hồ hãy còn la dớn dát, đúng 10 phúc liền hết dớn dát và hết nóng hết lâm rung mình nữa, kế đó tôi cho uống luôn luôn mỗi ngày 1 gói, nay là 4 ngày thằng nhỏ con tôi mạnh mẻ như thường, bú ngủ như xưa lại coi sức lực mạnh mẻ nữa; *«ước bay đem tin cho bà Thoại-Ba cũng nồi»*.

Sự thật tôi đã trọn dùng, cúi xin Lục-châu chư Quân-tử hãy tin lòng tôi tổ thiệt chẳng chịu tây vị ai cả, vì thấy mầu nhiệm mà trọng người có công tìm thứ thuốc rất báu phòng cứu cấp kẻ thọ ngây, giá đáng ngàn vàng.

Nay kính,

M. Nguyễn-quang Trường,
Báo chương hội viên à CẦN-THƠ.

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu Nhị-Thiên-Đường, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG.
Chủ nhựn cần báo.

https://tieulun.hopto.org

兒科根基散

NHI KHOA CĂNG-CƠ-TÁN

Mỗi gói giá là. 0.25

Chủ trị **con nít cấp mạng** kinh phong, cùng các chứng bịnh của con nít kể sau nầy :

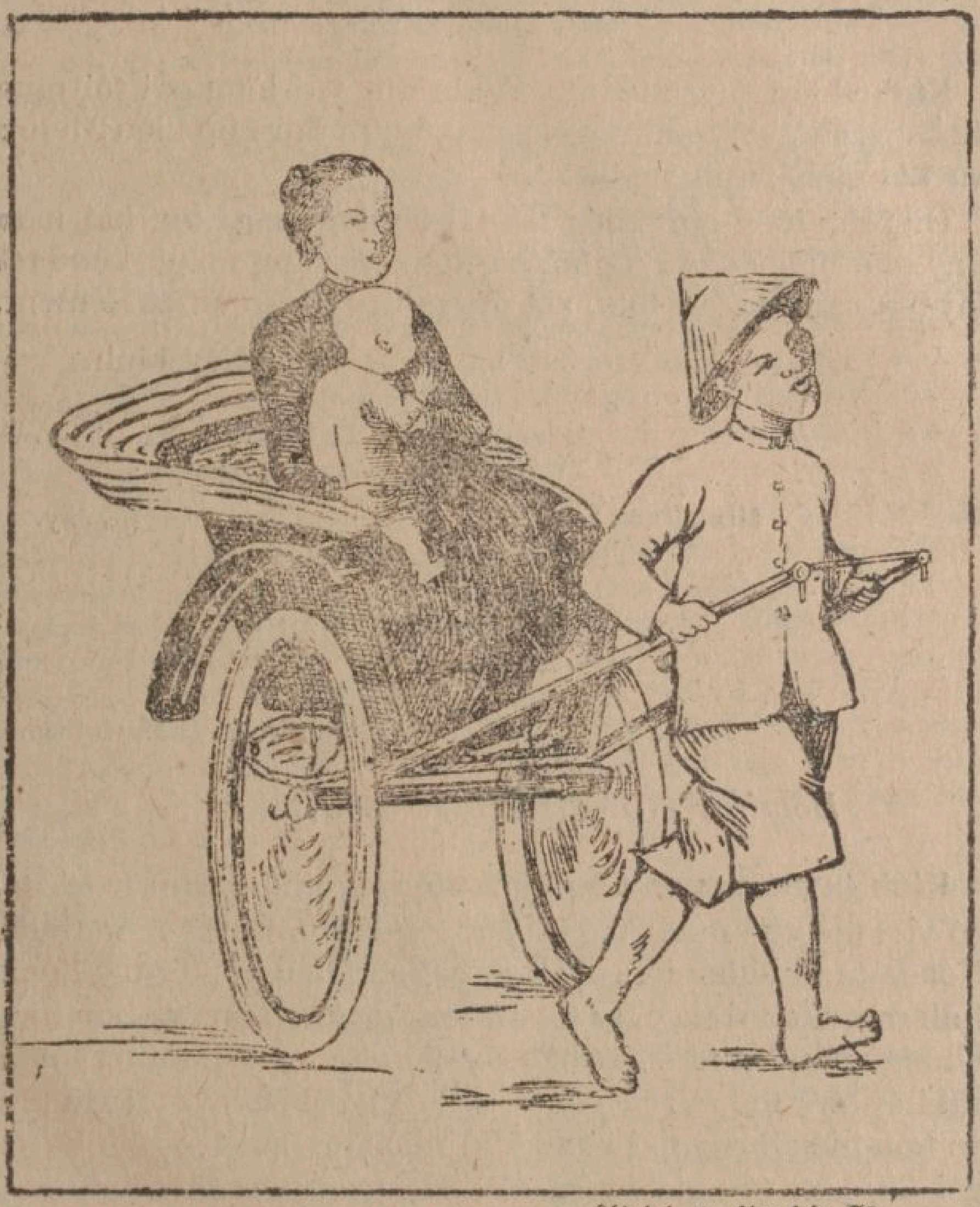
Cảm mạo thương hàng, mình nóng, mặt đỏ, **bị đàm** ngăn chận, **con mắt láo liên**, hoặc trợn trắng **cắn răng cứng hàm, bất tỉnh nhơn sự**, miệng mũi trúng khí, trong ruột đau thắc. hơi thở khò khè mà làm ra ho hoặc **khóc đêm và giựt tay giựt chơn, đường đại huất bón**, hoặc **miệng mồm khô khan lại hay khát nước**, ấy là chứng CẤP-KINH-PHONG phải dùng nước trà mà nống với thuốc tán nầy.

Còn thoạt nóng, thoạt lạnh khi mửa khi tả, rút tay rút chơn, da mặt xanh, vàng mét, ốm gầy, khò khè, ọc sữa, ăn uống chẳng đặng, khóc khan không có nước mắt, đêm ngủ con mắt không nhắm, đường đại đường tiểu không tốt, tay chơn lạnh ngắc, rét lâu chẳng hết, ấy là chứng CẤP-KINH PHONG, phải dùng nước gạo rang mà cho uống với thuốc tán nầy lập tức thấy hiệu nghiệm.

Cách dùng: Con nít trong tháng tới 3 tháng uống mỗi ngày một gói phân làm 2 lần. Từ 4 tháng tới 12 tháng mỗi ngày một gói. Từ 4 tuổi sấp lên, mỗi ngày uống 2 lần mỗi lần 1 gói. Còn con nít ngày thường muốn nó ăn chơi thì mỗi ngày cho nó uống nửa gói, uống với nước trà thì trừ đặng các chứng bịnh và mạnh mẻ trong mình.

https://tieulun.hopto.org

HÀI ĐÀM

Cliché de Nợ-tri-Hoa

Mau mau lên anh, chạy thẳng lại đằng nhà thuốc **NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,** đặng tôi mua ít gói thuốc Nhị-khoa-căn-cơ-tán cho con tôi uống, nó đương nóng đây nè, chạy mau mau nó.

Mau lên, mau lên. . . . . .

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Hương-mỹ, le 3 Avril 1925.

Kính thăm ông an hảo và xin ông vui lòng gởi tôi mua 12 hộp thuốc Sâm-nhung-vệ-sanh-huờn thứ hộp kiến 2 huờn và 12 hộp Kim-phụng-huờn.

Ông sẵn lòng gởi thuốc tốt tôi lấy làm cám ơn, hai năm nay nhờ thuốc của ông mà bà thân tôi đặng mạnh khoẻ tôi lấy làm cám ơn ông lắm, xin ông gởi contre-remboursement.

Nay kính.

Monsieur NGUYỄN-VĂN-VÀNG,
Propriétaire à-Hương-Mỹ.

Minh-quới. Mỏ-cày.

MINH TẠ

Tchépone, le 11 Mars 1925.

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,

Kính thăm ông và bổn hiệu khương ninh ; năm trước tôi có viết thơ cho ông, ông có gởi lên cho tôi mấy món thuốc Hóa-đàm Chỉ-khái-tán, tôi thấy nghiệm thật là phương thuốc linh dược ở đời ít có, và tôi cứ thường khen ông và bổn hiệu không quản lao khổ mà hết sức tìm tòi mấy phương thuốc rất hay như thế mà cứu người trần gian. Sau nầy tôi xin ông và bổn hiệu đừng nài công khó nhọc mà gởi lên cho tôi 30 gói Chỉ-khái-tán giá 4$ 20, còn tiền transport thì tôi xin trả tại nhà dây thép và tiền thuốc luôn thể, nếu ông và bổn hiệu sẵn lòng gởi lên cho tôi thì tôi cám ơn vạn bội.

Mon adresse.

Madame LUYỆN.
Commerçante à Tchépone.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trang 109)

tay chơn lạnh ngắt. Bà Phủ thất kinh, lật-đật kêu chín Hửu rồi hối nhúm lửa bưng vào cho bà hơ. Cách một hồi Yến-Tuyết tỉnh dậy ngó mẹ mà nước mắt tuôn như mưa. Cô chắt lưỡi lắt đầu hai tay ôm mẹ và khóc và nói rằng: « Thế nầy thì con phải chết mới xong, mẹ ôi! »

Bà Phủ ngồi tay vịnh con, tay ôm mặt mà khóc rấm-rứt, nghẹn-ngùn nói không được. Bà thấy dạn chín Hữu đi ngang qua cửa buồng, bà lật-đật lau nước mắt rồi bước ra nói rằng: « Khuya rồi, thôi con chín đi nghỉ con. » Bà khép cửa trở vô mới ngồi dựa bên con mà nói rằng: « Nầy con, việc đã lỡ rồi, bây giờ con sầu nảo cho lắm đi nữa cũng chẳng có ích chi. Mẹ nghĩ nếu việc nầy mà tiếc lậu ngoài thiên hạ hay thì xấu hổ lắm. Con là con ông Phủ, chớ không phải là con nhà dân-dả, hễ một người hay được thì cả lục-tỉnh đều hay, rồi chẳng những là con mang nhơ mà thôi, mà mẹ đây cũng mang nhục với người nữa.

Vậy mẹ tính phải giấu-giếm cho lắm mới được. Thôi, để mai mốt mẹ đi Saigon kiếm mướn một căn phố xấu xấu ở trong đường hẻm rồi đem con lên đó mà ở. Con ở đó ít tháng chờ đến ngày lăm bồn thì vô nhà bảo-sanh mà nằm. Đẻ xong rồi thì đem đứa nhỏ mà cho nhà mồ-côi cho họ nuôi rồi mẹ rước con về. Bây giờ thì mẹ nói với họ rằng, mẹ đem con vô nhà trắng dặng con học thêu thêm một năm nữa, làm như vậy con đi ra mới khỏi người ta nghi, mà chừng con về mới khỏi người ta dị-nghị. Mẹ tính kế ấy vẹn toàn lắm, con nghĩ thử coi có được hay không. »

Yến-Tuyết lau nước mắt rồi ngó mẹ mà đáp rằng: « Thưa mẹ, phận con là con gái không biết giữ tiết hạnh, đã làm cho mẹ buồn rầu gần 2 tháng nay, mà rồi đây con sẽ còn làm cho cha mẹ phải nhơ nhuốc với thiên hạ nữa, thiệt con lỗi với cha mẹ nhiều lắm. Vậy nên con tính con phải chết thì mẹ mới khỏi mang tiếng xấu. Con làm quấy thì con phải chịu, xin mẹ đừng có lo lắn cho con làm gì mà nhọc lòng. Thiệt bây giờ con chết, thì con không tiếc thân con chút nào hết. Vậy xin mẹ ở lại dương-trần mà vui hưởng ngày già, để cho con dứt phứt nợ trần cho rồi đặng con mất tấm thân và mẹ khỏi mang tiếng xấu. »

Yến-Tuyết nói dứt lời liền ngồi xuống đất mà lạy mẹ. Bà Phủ lật đật đỡ đứng dậy, kéo con lên giường rồi mẹ con ôm nhau mà khóc. Trong phòng bóng đèn leo-lét, sau hè gà gáy tấm-te, cảnh đã buồn mà người cũng buồn, thợ trời khéo vẽ một bức tranh rất bi-thảm tưởng ai trông vào cũng phải đau lòng ủ mặt. Bà Phủ to nhỏ mà khuyên giải con, bà nói rằng nếu Yến-Tuyết mà chết thì bà cũng tự-vận mà chết theo, chớ bà không thế nào mà sống ở một mình trên dương-trần cho được. Bà nói quá nên Yến-Tuyết động lòng không tính tới việc tự tử nữa, nhưng mà hễ

https://tieulun.hopto.org

bà nhắc tới chuyện lên Saigon mướn phố mà giấu cô thì cô cự hẳn không bằng lòng, có nói rằng ở dời việc gì mình giấu lung chừng nào, thì thiên-hạ càng hay nhiều chừng nấy. Bây giờ mình tính đi lánh mặt đặng chờ ngày đẻ xong rồi sẽ về; mình làm như vậy tưởng là che miệng thế-gian được, mà có chắc gì là thiên-hạ không hay. Mà ví dầu không ai biết đi nữa, mình biết việc mình, tự nhiên mình cũng hổ thầm. Chi bằng mình đã làm quấy rồi thì mình cứ chịu quấy ngay đi, đừng giấu-giếm, đừng gạt-gẫm ai hết. Đã biết lúc ban đầu thì thiên hạ họ chê cười, mà thà là mình bị họ cười trước mặt, chớ không nên để hổ thầm trong lòng. Huống chi mình đã làm quấy thì mình phải chịu phạt, chớ mình quấy rồi mà còn muốn làm mặt phải, dường ấy cái quấy của mình lại càng lớn hơn nữa.

Bà Phủ nghe con tỏ ý như vậy thì bà lấy làm kỳ, bởi vậy bà mới hỏi gạn lại rằng:

— Bây giờ con tính cứ ở nhà như thường, chừng đẻ con ra thì con nuôi, ai cười chê mặc ai hay sao?

— Dạ. Con làm quấy thì phải để cho họ cười, đặng con chuộc tội con.

— Ứ hự! Con tính nghe kỳ quá. Thuở nay mẹ chưa từng thấy ai mà tính như con vậy bao giờ.

— Ấy là tại họ hư mà muốn làm mặt nên, bởi vậy họ mới tính giấu-giếm. Chớ phận con đây con đã hư rồi thì con chịu hư, nên con không thèm giấu ai hết.

— Con nói hơi liều mạng như vậy sao được. Con ở nhà thì họ cười con đã đành rồi, mà họ lại cười luôn tới mẹ nữa mới là khổ cho chớ. Con đành lòng để cho họ cười mẹ, rồi cười luôn tới vong hồn của ba con nữa sao?

Yến-Tuyết nghe nói tới vong hồn cha thì mủi lòng, nên ngồi khóc tấm-tức tấm-tưởi, làm cho bà Phủ phải kiếm lời mà khuyên giải nữa.

Bà Phủ sợ con thất chí rồi làm bậy nên bà ngủ chung với con, không để cho nó nằm một mình. Qua đêm sau bà lại lo mưu tính kế mà giấu-giếm nữa; bà muốn dắc Yến-Tuyết về Bà-Rịa, rồi đem ra phía Lưới-Rê mà gởi cho bà con, mà bà tỏ ý ra thì Yến-Tuyết cứ khóc hoài, ý muốn ở nhà, chớ không chịu đi đâu hết.

Hai mẹ con hễ ban ngày thì ra vô ăn uống như thường, còn ban đêm thì đóng cửa vào trong phòng mà tính việc nhà. Mà mắc con một ý, mẹ một ý, nên tính hoài mà cũng không nhứt định lẽ nào. Lối nửa tháng hai, Trường-Xuân mới nói với vợ mà qua thăm dì được. Anh ta thoát ra khỏi nhà thì mừng rỡ

(Coi tiếp qua trương 123).

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Đồng-Hới le, 23 Avril 1921

à Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Cholon.

Tôi xin kính ít lời gởi vào tỏ lòng cảm tạ ơn ông vô cùng vì tôi đã có dùng thuốc Nhị-khoa-căng-cơ-táng của tôi mua một ít mà cho cháu nó uống. Nó uống chưa được mấy ngày mà coi chứng bịnh nó muốn giảm trọn cả. Nên tôi kính lời vào tỏ lòng cảm tạ ơn ông vô cùng.

Nay tôi xin ông gởi cho tôi 20 gói thuốc ấy nữa là gởi Nhị-khoa-căn-cơ-tán và 40 gói thuốc ho.

M. Trần-đình-Khoan T. P. Đông-Hới.

MINH TẠ

Giaolong, le 1er Mai 1918.

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,

Kính cùng ông đặng rõ vì hôm tháng Mars 1918, tôi mua của ông 2 hộp Phụ-khoa-kim-phụng-huờn và 2 gói Nhi-khoa-căng-cơ-táng thì lấy làm hay vô cùng, là vừa uống thuốc thì đà thấy hiệu nghiệm.

Vậy xin ông lấy lòng rộng rãi gởi cho tôi một cuốn catalogue đặng lựa mua mà dùng, tôi chắc là ông sẽ còn nhiều thứ thuốc hiệu nghiệm nữa tôi có lòng trông cho thấy thuốc diệu dược của ông chế lắm, tôi lấy làm cầu chúc cho ông phú quí vinh huê và khương ninh trường thọ.

Adresse: M. Lê-thái-Bảo, Instituteur
au village de Giaolong, canton de Hòa-qui,
An-hóa - Mytho.

https://tieulun.hopto.org

五淋白濁丸

NGŨ LÂM BẠCH TRƯỢC HUỜN

Giá bán mỗi ve là.. 0$50

Người mà thể-chất yếu đuối, lao thận quá độ, thần-kinh hao kém, rủi cãm hàn-thấp thử-nhiệt chi đều hay sanh bạch trược, hoặc chơi bời chè rượu sắc-dục quá độ, thường hay hại thân thì bịnh lại càng nhiều hơn nữa.

Thứ thuốc huờn nầy trị bịnh Bạch-trược (đau lậu rất nên linh nghiệm, bất luận là Hồng-trược Bạch trược, hoặc các thứ bịnh lậu, hoặc nước tiểu đục, hoặc đường tiểu gắt; nếu uống thuốc nào không chịu thì phải mua thứ thuốc NGŨ-LÂM-BẠCH-TRƯỢC-HUỜN nầy mà uống, ắt thấy công hiệu liền.

Xin chư-tôn hãy nhìn cho kỹ cái nhản hiệu Ông-Phật mập của tiệm Nhị-Thiên-Đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

CÁCH DÙNG: Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần uống 36 huờn uống với nước trà, cử ăn đồ sống, đồ độc địa, rượu, café chẳng nên dùng tới.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Kính đôi hàng cảm tạ ơn ông chủ tiệm **Nhị-Thiên Đường.** Hôm tháng trước tôi có đến tiệm ông mà mua Ngủ-lâm-bạch-trược-huờn về uống, nay bịnh đã nhẹ nhiều, nên tôi rất cảm đội ơn ông và xin ông niệm tình, gởi cho tôi mua 3 ve thuốc Ngủ-lâm bạch trước-huờn giá là 0$50 một ve, 3 ve 1$50, và 1 ve Tây-thi-lộ 0$50, gởi contre-remboursement.

Adresse: M. Nguyễn-đức-Trang
Propriétaire à Tân-trạch, canton de Lộc-thành-trung
Cholon

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Tân-châu, le 26 Mars 1922.

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, 38, rue de Canton, 38,
Cholon

Tôi xin kính lời cảm tạ ơn ông có công bào chế thuốc mà cứu người trong cơn đau ốm rất nên thần hiệu, sau đây xin ông làm ơn gởi cho tôi mua 5 ve Ngủ-lâm bạch-trược giá là 2$50. Xin ông làm ơn gởi gắp gắp tôi rất cảm ơn.

Adresse: Nguyễn-thế-Mười
Propriétaire à Tân-châu.

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
Chủ nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ

Longxuyên, le 21 Juin 1923.

Kính cùng chư qui vị đặng rõ:

Tôi là Lê-quang-Điền ở Longxuyên, rao cho ai nấy đặng hay rằng: những thuốc của **Nhị-Thiên-Đường** là thần hiệu lắm, vì tôi có dùng thường lắm nên mới biết vậy. Nguyên hôm tháng bảy 1922 tôi có đau bịnh huê liều, tôi chẳng biết làm sao cho hết, thiệt là buồn rầu quá lẽ. Thoạt có một người anh em bạn tôi là Nguyễn-thái-Hưng, chỉ biểu tôi hãy uống thứ thuốc *(Sưu-đ c-linh-dược)* của nhà thuốc Nhị-Thiên-Đường, thì nội trong vài lần như vậy thì tự nhiên phải hết, tôi lật đật lấy bạc mua về uống thiệt là thần hiệu, đáng gọi hai chữ Nhị-Thiên lắm lắm... Nên nay tôi ngồi nghĩ sự đời thoạt nhớ đến, nên tôi viết đôi hàng tỏ cùng chư qui vị đặng hay. Như ai có chứng bịnh ấy, thì hãy uống thuốc đó cho thường thường thì tự nhiên phải hết, đôi lời cảm tạ và chúc cho quí hiệu đặng miễng trường vạn vạn niên nơi Nam-việt.

Xin ông Vi-tế-Sanh làm ơn ấn hành bài nầy vào trong vệ-sanh-chỉ-nam cho người xem. Thiệt tôi minh cảm chẳng cùng, bấy nhiêu lời ông rõ.

Monsieur LÊ-QUANG-ĐIỀN
Canton de Định-phước, village de Mỹ-phước
à Longxuyên

LỜI RAO CẦN KÍP

Nếu như Chư-tôn trong Lục-châu mà có mua thuốc của Bổn-đường xin hãy nhìn cho kỹ cái nhản ông Phật mật thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của Bổn-đường.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chủ nhơn cáo bạch.

https://tieulun.hopto.org

二天堂西施露

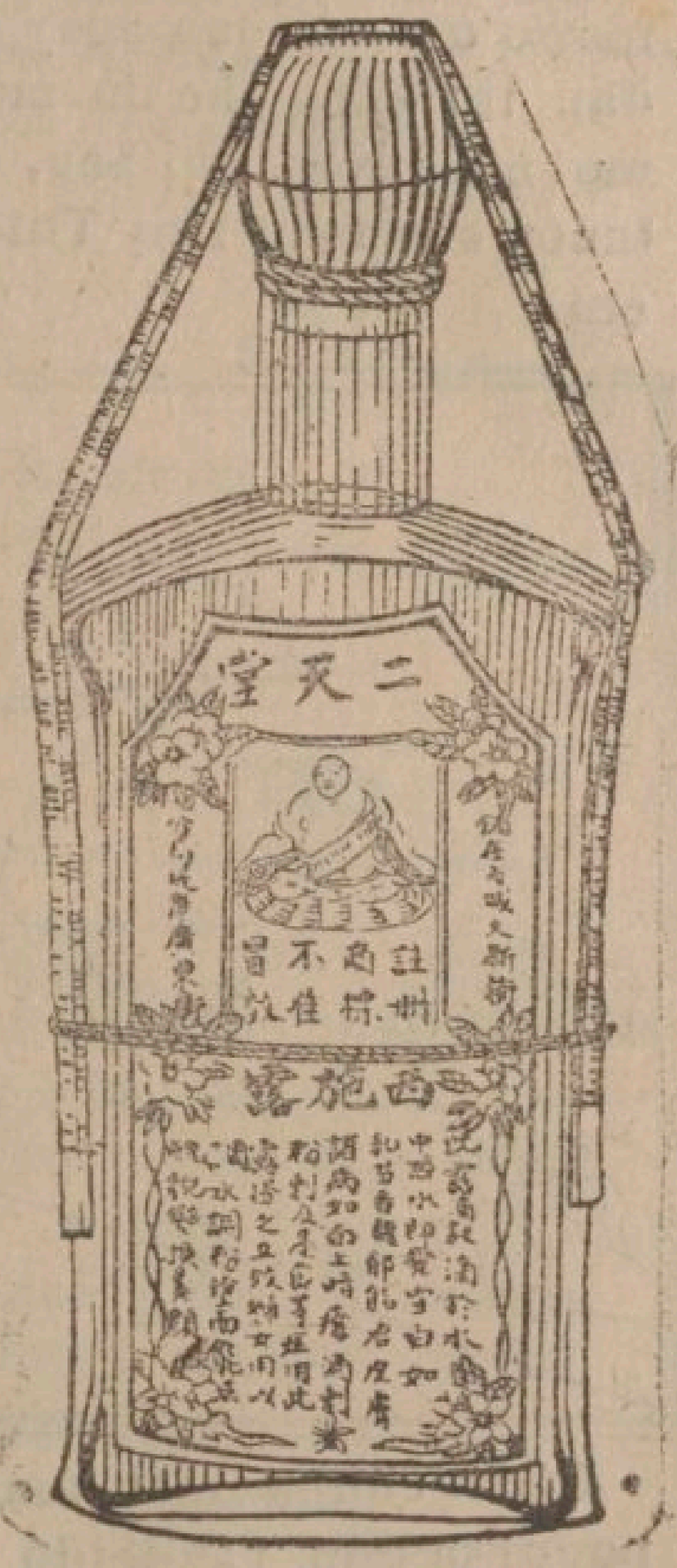
Nhị-Thiên-Đường TÂY-THI-LỘ

Thứ nước nầy hễ nhỏ vào trong ly nước lạnh chừng ít giọt, thì nước ấy hóa ra một thứ nước trong ngần như sữa, thơm tho dị thường.

Đề dùng mà trị các chứng bịnh nơi da mặt, như tàn nhan, hoặc da mặt thâm kim, có dấu đen lâm nhâm; cứ dùng thuốc nước nầy mà thoa cho thường thì hết.

Phụ nữ mà muốn cho da mặt mịn màng thì phải dùng thứ thuốc nước nầy, rồi dùng thứ thuốc nầy gọi là *Trân-châu-phấn* của bổn đường mà dồi mặt thì ắt trở nên xinh đẹp vô cùng.

Liệt vị có mua thì phải nhìn cho kỹ cái nhản hiệu *Ông-Phật-mập* thì mới khỏi lầm đồ giả.

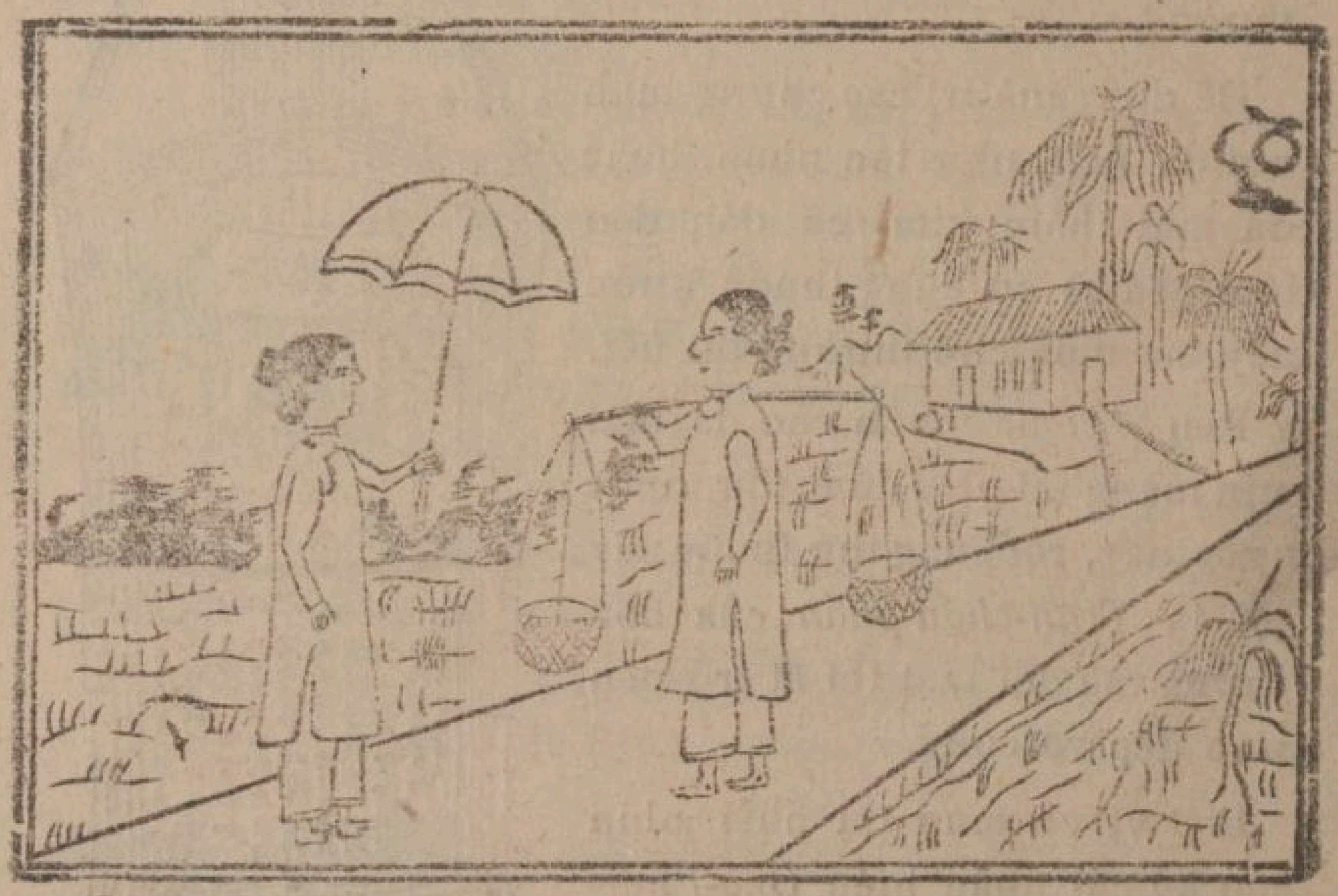
Mỗi ve giá là ..... 0$50

https://tieulun.hopto.org

Hài-đàm

Thị-Huê và Thị-Hường là chị em bạn dì với nhau, song ở cách làng nên ít khi gặp gở.

Bữa kia Thị-Huê đi chơi gặp Thị-Hường đi bán về mới hỏi : Ủa Hai đi bán mới về em ? Ý con nhỏ nầy nó đi bán hoài dang nắng, dang nói sao coi nó trắng mà tóc coi mướt ớn, còn tao ngày chí tối ở trong nhà hoài, hễ có đi đâu thì cũng che dù mà nước da cũng đen. Thị-Hường mới nói : Nầy, chị Sáu, chị nói tôi mới nghĩ lại : Thật thuốc của tiệm Nhị-Thiên-Đường rất nên thần hiệu đa chị.

Cách chừng một tháng nay, tôi đi bán cũng có nghe người ta đồn Tây-thi-lộ và Trân-châu-phấn hay lắm, nên tôi ghé mua thử, về xức bây giờ da mặt tôi mới đặng như vầy, còn tóc tôi mướt với nhiều đây cũng nhờ sanh phát bá thảo giu của tiệm ấy. Thị-Huê nghe vậy rất mừng bèn từ giã Thị-Hường về nhà. Bữa sau mới xuống tiệm thuốc Nhị-Thiên-Đường mua các món thuốc đó về dùng nên bây giờ Thị-Huê cũng trở nên tóc dài da trắng như Thị-Hường vậy.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Tân-thạch, le 25 Avril 1922.

A Monsieur **Nhị-Thiên-Đường**,

Kính thăm ông chủ tiệm Nhị-Thiên-Đường cho đặng bình an tấn bộ. Tôi thường dùng thuốc của tiệm ông thật rất nên thần hiệu; đáng hai chữ Nhị-Thiên lắm, sau xin ông làm ơn gởi cho tôi mua bốn món kể dưới đây:

1 ve Tây-thi lộ	0$50
1 thố Bạch-trược-cao	0 60
1 chai Sanh-phát-giu	0 30
1 thố Trân-châu-phấn	0 35
Frais de transport	0 34
Total	2$09

Adresse: **M. Bộ Chức,**
au village de Tân-thạch, canton de Hòa-quới, Mytho.

MINH TẠ

Chợ-gạo, le Novembre 1922.

A Monsieur **Nhị-Thiên-Đường**.

Kính thăm ông và chúc cho chư qui ông trong tiệm cho đặng an nhàn qui thể, tôi từ ngày biết dùng thuốc của tiệm ông đến nay thiệt thấy hiệu nghiệm như thần tiếng đồn chẳng sai.

Luôn dịp, tôi kính xin ông lấy lòng quảng đại gởi contre-remboursement cho tôi mấy món thuốc sau đây, thì tôi rất cám ơn ông có lòng hạ cố đến tôi.

3 ve Tây-thi-lộ	1$50
1 ve Nha-thống-thủy	0 20
1 ve Thanh-tạng-hườn	0 40
1 ve Sanh phát-giu	0 30
1 ve Đầu-khấu-giu	0 10
Tiền gởi và tiền mandat	0 29
Total	2$79

Nay kính,

Adresse : Monsieur Nguyễn-hoài-Khánh
Secrétaire à la délégation de Chợ gạo (Mytho).

https://tieulun.hopto.org

MINH - TẠ

Ben-Cat, le 20 Juilet 1922.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacie,
38, rue de Canton, Chợ lớn.

Kính thăm ông chủ tiệm cho đặng an hảo, sau nầy tôi tỏ cho ông rõ. Tôi uống thuốc Bạch-trược-cao thiệt thấy công hiệu như thần và ngày nay cũng muốn hết rồi.

Sau đây tôi xin gởi contre-remboursement cho tôi mau mau mấy thứ thuốc kể ra sau đây, tôi hết lòng cám tạ ơn ông.

1 hộp cây Dương-tâm-minh thần-huờn. . .	1$00
5 gói Thần-hiệu-phát-lãnh-huờn.	0 80
2 thố Bạch-trược-cao.	1 20
1 hộp thuốc bột chà răng	0 30
1 thố Bạt-độc-dược-cao.	0 30
	3$ 60

Xin ông có gởi thì đề theo như vầy :

Monsieur Nguyễn-phước-Lộc,
Commerçant
demeurant au village d'An-Phước, canton Bình-Hưng
(Thudaumot) Poste Bến-Cát.

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng **những** kẻ mạo hiệu **Nhị-Thiên-Đường**, thì sẽ **đặng** thưởng 500 nguơn bạc.

Nhị-Thiên-Đường
Chủ-nhơn cẩn bảo.

https://tieulun.hopto.org

(*Tiếp nơi trương 114*)

vô cùng, tính đi riết qua đặng thấy mặt Yến-Tuyết. Anh ta xuống xe đi vô nhà chơn bước khấp-khởi, miệng cười ngỏn-ngoẻn, tưởng là mình lâu qua hễ qua tới thì dì mừng rỡ, em vui cười, chẳng dè bước vô nhà bà Phủ chào sơ rồi ngó chỗ khác mà ăn trầu, không niềm-nở như xưa nay vậy, còn Yến-Tuyết thì đi đâu mất, không thấy tăm dạng chi hết. Anh ta kéo ghế mà ngồi, không biết có việc chi mà coi bộ dì buồn dữ vậy, trong lòng lấy làm ái ngại, song không lẽ ngồi lặn thinh hoài, nên phải làm gượng mà nói rằng: « Kể̆m nay dì ở trển nầy mạnh giỏi thể nào ? Hôm Tết dì dặn cháu có rảnh thì qua cho dì nói chuyện, mà xưa rày mắc lặn dặn hoài đi không được. Không biết dì có việc chi đó vậy dì há ? »

Bà Phủ không trả lời. Bà kêu thằng Quới sai đi chợ, và biểu chín Hửu coi nấu cơm ăn, rồi bà mới day qua ngó Trường-Xuân mà nói rằng: « Ừ, dì có một việc muốn nói với cháu, xưa rày dì có ý trông hoài, mà không thấy cháu qua. Cháu là một đứa khôn nạn lắm. Cháu đã có học-thức mà lại làm ông nầy ông kia với người ta, sao cháu không biết giữ luân thường: em cháu khờ dại, lẽ thì cháu phải lo gìn giữ giùm danh tiết cho nó mới phải, chớ sao cháu lại đành lòng làm những điều đồi phong bại tục, khiến cho em cháu nó nhơ danh xủ tiếc đi vậy ? »

Trường-Xuân lấy làm hổ thẹn nên ngồi gụt mặt xuống đất mà lặn thinh không biết sao mà trả lời, mà cũng không dám ngó bà Phủ. Bà Phủ thấy vậy mới nói tiếp rằng: « Thôi, việc cháu làm thì cháu phải chịu, bây giờ nó đã có nghén lỡ rồi, vậy cháu tính sao thì cháu tính đi cho xong, chớ để vài tháng nữa bụng nó lớn đây rồi mang xấu hết cả bầy cả lũ ».

Bà Phủ nói mà nước mắt rưng-rưng. Trường-Xuân nghe Yến-Tuyết có nghén thì thất kinh, mày mặt tái xanh, mồ hôi nhỏ giọt, bối rối trong lòng, không biết nói sao cho được, duỵ nói nhỏ rằng: « Cháu có dè mà hại đến như vầy đâu. » Bà Phủ thấy vậy mới tiếp mà nói rằng: « Dì nghĩ lại dì giận cháu lắm. Tại cháu làm mà hai tháng nay dì khóc hết nước mắt, ăn ngủ không đặng. Còn con nhỏ nó tức tối hổ thẹn chịu không kham, nay nổ đòi thắt họng, mai nó đòi uống thuốc độc, làm cho dì lo sợ không biết chừng nào. Cháu nghĩ coi việc cháu làm nó hại là dường nào. Hôm nay dì tính để đi Saigon mướn phố ở trong hóc trong hẻm mà giấu nó, nuôi đến chừng nào nó đẻ rồi dì sẽ đem nó về; mà nó không chịu, nó quyết ở nhà mà thôi, không thèm giấu-giếm ai hết, ai cười thì nó chịu, bỡi vì nó dại nó lầm lỡ thì nó phải mang tiếng quấy. Nếu để nó ở nhà đây thiên hạ họ hay thì xấu hổ cả và tông môn, bỡi vậy dì nói với nó đã hết sức mà nó cũng không bằng lòng; dì sợ nó cùng trí rồi tự vận lại càng khốn khổ nữa, nên dì không dám rúng ép. »

https://tieulun.hopto.org

Trường-Xuân nghe rõ đầu đuôi, ngồi thở ra lặn thinh một hồi rồi hỏi rằng :

— Sao dì chắc nó có nghén ?

— Sao lại không chắc.

— Nếu nó không chịu đi Saigon thôi thì đem nó vô trong ruộng hoặc trong vườn mà giấu nó, được hay không ?

— Dì cũng có tính như vậy mà nó cũng không chịu.

— Cha chả ! nếu vậy thì khó quá.

— Bởi vậy hôm nay dì rầu biết chừng nào. Nếu nghe lời nó cứ để nó ở nhà hoài, trong vài tháng nữa bụng nó lớn đây thì thiên-hạ họ cười chết đi, chịu sao nỗi. Mà dì lại còn sợ một nỗi nữa, là nếu con ba ở bển nó hay được thì còn gì thể diện của dì.

Trường-Xuân nghe nói tới chuyện vợ hay thì lo sợ quá đỗi, ngồi suy nghĩ một hồi rồi nói rằng :

— Cha chả ! Nếu vợ cháu mà nó hay thì chắc nó nói ra xấu hổ lắm Mà lúc nầy đã có giấy cho ông gia chá : hưu trí rồi, cháu dương sửa soạn ra tranh chức Cai-tổng, nếu nó hay nó phá hoang thì khổ cho cháu lắm.

— Vậy chớ biết làm sao bây giờ ? Chớ chi hôm lúc Tết có ai đi nói dì gả phứt nó thì xong quá.

— Thưa dì, cháu tính như vậy dì nghĩ thử coi có được hay không?

— Cháu tính sao đó ?

— Dì cũng biết, việc gia-đạo của cháu khó lắm. Thuở nay cháu được đẹp mày nở mặt với người ta ấy là nhờ bên vợ. Nay mà cháu được làm Tổng hay là không được, thì cũng là nhờ bên vợ nữa. Nếu việc nầy dấy lậu ra đến tai con vợ cháu thì dì đã hổ thẹn, mà cái thân cháu đây cũng phải mang khổ. Vậy mình phải lo làm sao giấu cho nhẹm việc nầy mới được. Dì mới ước rằng phải có ai đi nói dì gả phứt con hai cho êm, vậy cháu xin dì cho phép cháu kiếm người nôm nó, cháu kiếm đứa nghèo khổ cháu cho tiền bạc nhiều thì tự nhiên nó chịu liền chớ không khó gì.

— Dì ước là ước hồi nó chưa có nghén kìa, chớ bây giờ nó có nghén đã gần 2 tháng rồi ai mà chịu đi cưới. Nếu mình gạt họ rồi chừng họ đi cưới bụng nó thè-lè thì mình làm sao mà nói với họ.

— Thưa dì, việc đó không hại gì. Cháu nói thiệt trước với người ta, hễ họ đành như vậy mình mới cho cưới chớ. Thuở nay con nhà giàu sang nếu rủi ro có chửa oan thì họ làm như vậy thiếu gì.

— Cha chả ! mà biết họ chịu hay không.

(Coi tiếp qua trương 134).

https://tieulun.hopto.org

化痰止咳散
HÓA-ĐÀM CHỈ-KHÁI-TÁN
«THUỐC HO»

Thuốc ho nầy của ông Vi-Tế-Sanh ra công lên non núi tìm kiếm các thứ dược tài bào chế ra thứ thuốc ho nầy trị các bịnh ho: *Ho gió, Ho lao, Ho tổn, Ho ra huyết, Ho lâu năm và bịnh tức.*

Dầu ho dữ dằn cho thế mấy uống thuốc nầy trong nửa giờ thì bớt, vài ngày dã lành bịnh.

Người thường mỗi ngày uống 1 gói thì trừ được các bịnh và bổ huyết.

Cách dùng:

Như người lớn mỗi ngày uống 1 gói khi ăn cơm rồi, hay là đang khi ho, thì uống với nước trà.

Còn đàn bà có chửa uống nửa gói.

Và con nít chừng ba tuổi cho đến 8 tuổi, 1 gói phân làm 4.

6 tuổi cho đến 12 tuổi, một gói phân làm 3.

12 tuổi sấp lên uống nửa gói.

Cữ ăn: Đồ chiên xào, đồ nguội lạnh, trái cây, rau sống, đồ cay và rượu, mấy món đó chẳng nên dùng tới.

Mỗi gói giá là... **0$15** | *10 gói giá là...* **1$40**

https://tieulun.hopto.org

CUNG-TỤNG LƯƠNG-Y

Hué, le 3 Avril 1922

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Chợ-lớn,

Bien cher Mons'eur,

Tôi vội vã viết vài hàng kính thăm ông sức mạnh và chúc tiệm ông năm nay càng tấn phát hơn năm ngoái, chuyến trước tôi có gởi cho ông 1 cái thơ nhờ ông gởi cho 5 gói thuốc Hóa-đàm-chỉ-khái-tán. Nay tôi đã đặng dủ rồi tất cả là 0$95. Tôi đem về nhà, thì quả là thuốc ông kiến hiệu lắm, uống vào hai giờ thì dứt cả, song tiết thay thuốc ấy nay uống hết rồi; vậy xin hộ giùm gởi thêm tôi cũng 10 gói nữa, giá bao nhiêu tôi xin vâng theo.

Nhưng nhờ ông gởi gắp gắp, gởi contre-remboursement thì tiện lắm.

Bấy nhiêu lời thăm ông mạnh giỏi, tôi lấy làm cám tạ ơn ông lắm lắm.

Nay kính.

Adresse : M. Nguyễn-tư-Vửng,
Elève du Cours Pédagogie au collège de Quốc-học
à Huế — Annam.

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu **Nhị-Thiên-Đường,** thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
Chủ nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

濟生藥水
Tế-Sanh-Dược-Thủy

Hiện nay là đời Y-học phát minh, cho nên nghề Y-thuật đã nghiện cứu càng ngày càng tinh hơn nữa, nhưng mà đời càng tấn hóa chừng nào, bịnh lại càng sanh nhiều chứng lạ lùng chừng nấy, cho nên phép làm thuốc cũng phải tùy cơ mà chế luyện thì mới thích-hạp thời nghi. Nay Bổn-đường có chế một thứ thuốc nước nầy rất hay thần hiệu, chủ trị các chứng kể ra sau nầy :

Về các chứng ban,
Nóng lạnh nhức đầu,
Hoắt loạn mữa ỉa,
Trúng phong trúng đờm,
Cảm gió sanh ho,
Nhức mỏi cùng mình,
Trúng thử phát nóng,
Vị chẳng tiêu hóa,
Sơn phong chạnh rét (chói nước).
Bốn mùa cảm mạo,
Thời chứng dịch hạch,
Đau bụng sình bụng,
Bất tỉnh nhơn sự,
Kiết máu kiết đàm.
Tinh thần bãi hoải,
Thủy thổ bất phục,
Đi ghe đại sóng,
Da ngứa nổi sần.

CÁCH DÙNG : Người lớn mỗi lần uống nửa ve, bịnh nặng phải uống nhiều hơn. Con nít mỗi lần uống từ 15 giọt đến 20 giọt. Con nít chưa đầy 6 tháng uống 6 giọt, uống với nước trà, cứ nửa giờ thì uống một lần, trong uống ngoài thoa rất nên công hiệu.

Mỗi ve giá là. . . . . 0$10
Mỗi 10 ve. 0 90

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Huế, le 21 Avril 1922.

A Monsieur **Nhị-Thiên-Đường**, Pharmacien,
38, rue de Canton, Cholon.

Kính thăm ông mạnh giỏi, trước tôi có gởi mua thuốc nơi tiệm ông về dùng rất nên hiệu nghiệm, nên nay xin gởi vài hàng cảm tạ ơn ông và mua thêm ít nhiều nữa.

Xin ông gởi cho tôi mấy món sau đây :

20 ve Tế-sanh-dược-thủy	1$80
2 ve Nhị-thiên-dầu	0 52
1 ve Đao-thương-thủy	0 50
1 ve Tây-thị-lộ	0 50

Xin ông gởi lập tức tới nhà dây thép tôi ra nhận lãnh.

Nay kính.

M. Nguyễn-hữu-Tiền, Chưởng vệ hậu ngủ à Huế.

MINH TẠ

Dong-Hoi, le 16 Septembre 1923.

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG.

Tôi xin kính mấy lời vô thăm trước ông chủ tiệm, sau xin thăm qui viên mạnh giỏi, sau buôn bán phát tài, còn tôi đã tiếp đặng mấy vị thuốc rồi thì tôi xin cám ơn và cám tạ trước ông chủ tiệm, sau qui viên, rứa là đã có lòng cùng tôi hết sức, còn mấy vị thuốc ấy thì tôi dùng gầm lại thiệt rất nên hiệu nghiệm.

Xin chúc qui ông buôn bán thạnh lợi, và cho tấn phát.

M. PHAN à Đông-hới.

https://tieulun.hopto.org

風濕膏藥
PHONG-THẤP-CAO-DƯỢC

二天堂大藥房
NHI-THIEN-DUONG
Pharmacie Asiatique
N° 38, Rue Canton, Cholon
PHONG-THẤP—CAO DƯỢC

風濕膏藥

老舖在廣東省城大新街

分局設安南堤岸廣東街

N° 26 二天堂風濕膏
Analysé par Institut-Pasteur de Saigon le 5 Octobre 192

Thuốc dán nầy hay lắm để trị các chứng : phong thấp, đau xương, tức ngực, đau bụng, đau lưng, hoặc tay chơn nhức, mỏi, v. v.

Bất kỳ là đau chỗ nào, hễ đau đâu thì dán đó, công hiệu như thần.

Mỗi miếng giá là. . . . . 0$ 20

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Cap-St-Jacques, le 30 Octobre 1920

A Monsieur Nhị-Thiên-Đường, Pharmacien,
38, rue de Canton, Chợ-lớn.

Kính thăm ông và quí quyến cho đặng an hảo, và cầu chúc cho tiệm ông mua bán mau tấn phát, nhứt bổn vạn lợi.

Từ ngày tôi mua mấy món thuốc của ông đến nay, đem về nội gia quyến tôi uống, thì cũng đều mạnh giỏi cả.

Tôi rất đáng khen ông là một người đúng bực một ông Lương-Y, để mà giúp cho đời, rất có ích cho đồng bang biết là bao nhiêu.

Nay tôi xin ông sẵn lòng tốt gởi thêm mấy món thuốc tôi đã biên dưới đây, thì tôi có lòng chờ tin ông kẻm lắm.

3 ve Kim-sắc-bổ-huờn	6 00
1 ve Sưu-độc-linh-dược	3 00
4 hộp Phụ-khoa-kim phụng huờn	4 00
4 ve Vạn-ưng-phật đơn	1 60
2 hộp Trân-châu-phấn	0 70
1 hộp Sâm-nhung-vệ-sanh-huờn	1 30
10 gói Hóa-đàm-chỉ-khái-tán	1 40
1 ve Dầu-xổ	2 20
1 ve Tây-thi-lộ	0 50
1 ve Hoa-lộ-thủy hiệu nhì	0 60
1 gói Căn-cơ-tán,	0 25
2 hộp Kim-phụng huờn	2 20
Transport	0 34
Total	21$99

Nay kính.

Monsieur Hồ-văn-Cao,
Surveillant de la Prison, au Cap St-Jacques.

MINH TẠ

Phan-rang, le 31 Octobre 1918.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Chợ-lớn.

Kính thăm ông và nội quí Đường cho đặng an bảo. Cách mấy bữa trước tôi có gởi thơ mua của quí Đường những

https://tieulun.hopto.org

Trí-bá-bác-vị huờn và Phi-phật-phát-lãnh huờn cùng mấy món thuốc khác như Thập-toàn, v. v.

Tôi có dùng nội trong gia-quyến của tôi và có lòng thử mỗi món thử coi thể nào, nhưng thiệt nghĩ cho rất đỗi là thần hiệu.

Cha chả là đáng khen, đáng tặng lắm, vậy hai chữ Nhị-Thiên của quí Đường chẳng uổng, và xứng đáng đứng đợt trong giữa Hoàng-cầu ta nữa. Sau nầy xin quí Đường sẵn lòng gởi cho tôi mấy thứ thuốc kể ra sau nầy, thì tôi rất cảm tạ vô cùng và gởi contre-remboursement :

Toa như sau nầy :

2 hộp Thập-toàn-đại-bổ	0$	72
1 ve Kim-sắt-bổ-huờn	2	00
2 hộp Phụ-quế-bác vị	0	70
1 ve Thanh-tạng-huờn	0	40
1 hộp Phụ-khoa-kim phụng-huờn	2	00
Tiền gởi	0	24
Cọng	6$	06

M. Tỷ Secrétaire chez M. Giáo-Long.
Entrepreneur à Phanrang.

MINH TẠ

Biên-hòa, le 8 Mars 1921

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Chợ-lớn

Kính thăm ông và quí quyến cho đặng vạn sự lành, tôi có dùng thuốc của ông thật là thần hiệu, cho nên phải tỏ đôi lời cảm tạ ơn ông, vì có công bào chế thuốc rất thần-hiệu. Sau nầy xin ông làm ơn gởi cho tôi ít món thuốc kể ra dưới đây :

1 hộp Phụ-quế-bác-vị-huờn, 1 hộp Thập-toàn-đại-bổ-huờn và 1 thố Nhị thiên-cao. Xin ông gởi giùm thuốc mới và có catalogue mới làm ơn cho tôi một cuốn đặng để xem mà dùng thuốc của ông.

Rất cám ơn ông, nay kính.

Như có gởi thì để như vầy : M. Đinh-công-Truyện chez M. Nguyễn-hảo-Đàm élève du Cours moyen,
à Biên-hòa.

https://tieulun.hopto.org

外科除毒水

NGOẠI-KHOA-TRỪ-ĐỘC-THỦY

Thuốc nước để rửa các thứ ghẻ độc

Thứ thuốc nước nầy dùng để mà rửa các thứ ghẻ độc, như tiêm-la, ghẻ-hờm, bị sang-độc, hoặc bị-truyền nhiễm cùng các thứ ghẻ độc, hoặc bị ấp-lẫm da thịt lầy lụa lở lói, phải dùng bông vải thấm nước thuốc nầy mà rửa cho thường thì hết.

Thuốc nầy không nên uống.

Mỗi ve giá: **0$20**

https://tieulun.hopto.org

MINH-TẠ LƯƠNG-Y

Annam, le 16 Mars 1925.

Cher Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Chúng tôi gởi lời vô thăm qui hiệu buôn bán cho thạnh lợi thì chúng tôi có lòng mừng lắm.

Sau nầy chúng tôi đã có dùng thuốc của qui hiệu một đôi khi thiệt là hiệu nghiệm lắm song chúng tôi muốn gởi vô mà xin qui hiệu bán cho ? nhưng mà chưa rõ hết các chứng bịnh xin qui hiệu gởi cho một cuốn sách.

Như có gởi xin đề theo đây.

Monsieur DOAN TRINH
Au village de La Ha, canton de Nghĩa-hà,
Phu de Tư-nghĩa, Quang-ngai.

MINH TẠ

Caylay, le 18 Avril 1925.

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, pharmacien,
38, rue de Canton, 38, Cholon

Kính lời thăm ông chủ tiệm cùng qui vị trong tiệm cũng đồng an ninh trường thọ, và tôi chúc cho tiệm ông mua bán càng ngày càng thạnh vượng đặng tế thế cứu nhơn về phần bịnh hoạn vì ông chọn thầy lương-y bào chế rất hay người bịnh coi kỹ mà dùng, thuốc uống vào thấy hiệu như thần. Nội nhà tôi mua thuốc của ông về dùng thì thấy mạnh thấy hay, nay gởi lời cãm tạ ơn ông và xin ông gởi cho tôi.

3 hộp Kim-phụng-huờn	**3 $ 00**
12 hộp Lục-vị-huờn	**3 00**
1 Hộp Ngưu-hoàng	..

Xin ông gởi theo cách contre-remboursement như kỳ trước tôi rất cảm ơn.

Xin ông coi theo như adresse dưới đây mà gởi thuốc.

Monsieur Hương-thân THIỆT,
Village de Thanh-son,
à Cailay.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 124)

— Cháu lựa mấy đứa nghèo nàn, cháu cho một đôi ngàn thì nó chịu liền, có khó gì đâu.

— Sợ mấy đứa tầm bậy con nhỏ nó không ưng.

— Phải ưng đở đặng mà che miệng thiên hạ, chớ chọn lựa chỗ đương môn đối hộ thì họ có chịu đâu.

— Thôi, cháu đi ra ngoài chợ mà chơi một chút, để đi dọ ý của nhỏ thử coi, rồi cháu trở về đây đi sẽ trả lời cho cháu.

Trường-Xuân nghe lời leo lên xe hơi mà đi. Bà Phủ vô buồng thấy cửa buồng khóa chặc, bà gõ cửa mà kêu. Yến-Tuyết đi lại mở cửa rồi hỏi mẹ rằng: « Anh khốn nạn đó còn lân la tới nhà làm chi nữa vậy? »

Bà Phủ ngồi trên giường biểu con lại ngồi một bên rồi bà ôn-tồ mà tỏ sự bà muốn kiếm người nghèo cực đặng họ nôm đỡ, trước là danh tiếng của mẹ con vẹn toàn, sau nữa đường công danh của Trường-Xuân khỏi lỡ-dở. Yến-Tuyết nghe nói liền hỏi rằng:

— Anh đó ảnh bày như vậy phải hôn má?

— Ơ ... Ừ... Nó tính như vậy đó, mà má nghĩ tính như vậy thì hay lắm đa con, nếu con bằng lòng thì mẹ con ta khỏi mang tiếng.

— Má tưởng làm như vậy rồi khỏi xấu hay sao?

— Có ai biết đâu mà họ cười. Hễ kiếm được người rồi thì má cho cưới liền.

— Nếu mới cưới có 6, 7 tháng rồi con đẻ, thì làm sao mà họ không biết con có chửa con?

— Thiếu gì cách nói. Mình nói đẻ thiếu tháng cũng được mà.

— Má vì dầu mình dối người ngoài được đi nữa, còn cái anh đi nôm đó làm sao mà dối ảnh?

— Thì mình đã nói trước cho nó biết rồi, mình có dối trá gì đâu.

— Nếu nói trước thì ai thèm cưới.

— Má làm sao má làm, miễng là có người ta chịu cưới con thì thôi, con đừng lo.

— Con đã thất tiết thất trinh rồi, bây giờ con còn mặt mũi nào mà dám động phòng hoa chúc. Thưa má, xin má để cho con chết phức cho rồi, chớ lấy chồng như vậy hổ thẹn quá con làm không được.

— Nếu con cải lời má hoài, thì cũng như con bưng danh giá của tông môn mình mà con trúc xuống sông vậy.

https://tieulun.hopto.org

Bà Phủ nói dứt lời, thì ngồi khóc coi thảm thiết lắm. Yến-Tuyết nghĩ mình làm quấy mà để mẹ ưu phiền, thì trong lòng đau đớn chịu không được bởi vậy cô cũng khóc òa mà thưa rằng: « Con thấy má ưu phiền chừng nào con càng muốn chết chừng nấy. Thôi, xin má đừng có khóc nữa, mà tính thế nào con cũng bằng lòng. Ngặt vì thuở nay con vẫn mong dem tấm gươn trong mà gởi cho chồng, nay tấm gươn con đã dục rồi, nếu con trao cho chồng thì con hổ lắm. Mà tính để má kiếm người nghèo cực mà mướn họ nôm đỡ. Vậy thì con xin má cho họ tiền bạc cho nhiều đặng giao với họ cưới thì cưới mà họ không được ăn nằm với con.

Nếu được như vậy thì con mới bằng lòng, bởi vì ý con đã nhứt định không chịu thát thân với ai hết. Con nghĩ người nào mà chịu cưới con là vì có bỏ bạc tiền nên họ mới chịu, bởi vậy nếu mình buộc thêm việc ấy họ cũng chẳng kèo nài gì. »

Bà Phủ nghe con nói như vậy thì ngồi suy nghĩ một hồi rồi bỏ đi ra ngoài. Cách chừng nửa giờ Trường-Xuân trở lại, bà Phủ mới thuật mấy lời của Yến-Tuyết lại cho Trường-Xuân nghe, Trường-Xuân gật đầu và đáp rằng: « Con hai nó tính như vậy cũng phải. Thôi, việc ấy xin dì đừng lo, để cháu tính trong năm ba bữa cháu sẽ qua cho dì hay. »

Trường-Xuân từ bà Phủ ra về. Lên xe ngồi rồi anh ta nghĩ bên Bến-Tranh không có ai, mà nếu về bển mà kiếm người thì lấy làm bất tiện lắm, chi bằng mình ra ghé chợ Tân-an mà nói thiệt với em mình là thầy giáo Nguyễn-tế-Thế rồi mình cậy nó tính giùm, dầu tốn hao năm ba ngàn đồng mình cũng chịu, chớ để đồ bể ra đây mình chắc hụt làm Tổng, mà lại sợ hết đi xe-hơi nữa được.

Thầy giáo Nguyễn-tế-Thế là anh em với Trường-Xuân, một đàng là con nhà cỏ, còn một đàng là con nhà cậu. Thầy đã 25 tuổi mà chưa có vợ, nhà ở gần lối trường-học. Trường-Xuân ghé xe trước nhà thì thầy đi dạy học cũng vừa mới về tới đó. Anh em mừng rỡ nhau rồi, Tế-Thế mời Trường-Xuân vô nhà, hối trẻ ở nấu nước mà đải khách. Trường-Xuân thấy trời gần tối ý muốn về cho mau, nên cản không cho nấu nước nôi chi hết, vừa ngồi xuống thì kêu Tế-Thế mà nói rằng:

— Nầy em, qua có một việc rối quá, nên ghé cậy em phải giúp qua mới được.

— Việc gì vậy?

Để qua nói thiệt cho em nghe, dì Phủ của qua đó em biết hôn?

— Biết.

— Ờ, dì có một đứa con gái là con hai Tuyết, đã khôn khéo mà đẹp để lắm.

(Coi tiếp qua trương 152).

https://tieulun.hopto.org

搜毒靈藥

SƯU-ĐỘC-LINH-DƯỢC

(Thuốc trị bịnh tim-la)

Mỗi ve thuốc nước và thuốc hườn giá là... 3$00

Bịnh Hoa liễu là một mối giặc lớn trong đời văn minh thế giới, hễ mang lấy nó, cơm ăn chẳng ngon, ngủ không yên giấc ấy là một giống bịnh rất thảm, rất độc, cho nhơn quần xả hội. Bởi vậy cho nên những anh-hùng hào-kiệt có nhiều người vì nó mà phải bỏ mình cùng tuyệt

https://tieulun.hopto.org

giống hoặc di truyền lại cho vợ con ấy cũng là tại dùng lầm phương thuốc.

Chớ như tiệm tôi đây, từ ra làm thuốc đến nay, vẫn trị các bịnh hoa-liễu cũng đã nhiều, gần khắp trong thế giới, cho nên mới thấy đặng nhiều cái mối tệ mà nghiệm ra, vì có nhiều thầy trị bịnh Hoa-liễu thì hay dùng vị Bã-đậu-sương mà xổ cho mạnh, hoặc dùng vị Thủy ngân mà dằng xuống, như vậy thì chẳng những là hại thân mà lại không còn sanh con nữa đặng, ắt phải tuyệt giống tuyệt nòi, cái sự hại ấy rất to. Vã chăng hễ cái độc mà nó vào mình, thì nó cứ vào theo mấy nơi mạch máu, chớ không phải là ở hoài một chỗ, nếu xổ như vậy mà xổ ra cho hết mấy nơi mạch máu trong cả châu thân đặng sao? Bất quá là rúc các nhiệt độc đương hành mà cho xổ ra, hoặc cho nó hạ xuống, đặng mà làm cho giảm xấp thôi, đó mà thôi, chớ nó lành chỗ độc ấy hay là mạnh trong mình một hai tháng thì là lầm to lắm đó.

Bởi tôi xét rõ các cớ ấy, nên phải tìm các phương hay và hiệp với các ông Lương-y đặng nghiên cứu các chứng bịnh ấy mà chế thứ thuốc nầy ra đây, để mà cứu người và giúp đỡ, vã lại tánh thuốc cũng là hòa bình, không ngưng cũng không xổ lắm, bịnh nặng thì mỗi ngày xổ hai lần, còn bịnh nhẹ thì mỗi ngày xổ một lần không đau bụng, cũng như thể người mạnh lại dẫn vào các nơi mạch máu mà đuổi các chứng độc, hoặc theo mồ hôi hoặc theo đường tiểu tiện, hay là hơi thở mà ra. Dầu cho người không phải bịnh Hoa-liễu mà uống nó, thì nó cũng làm cho huyết dịch sạch sẽ ăn được nhiều, ngủ yên giấc, và sửa diện mạo sáng láng, tinh thần khỏe khoắn.

Chủ trị các chứng bịnh Hoa-liễu kể ra sau nầy:

Phong thấp đau xương,	Bán thân bất toại,
Tim la lở-lói,	Dương mai mọc mục,
Đau bình hột-xoài,	Ung thư nhọt ghẻ,
Huyết khô huyết độc,	Lát voi lát đồng tiền,
Ghẻ độc lấy lụa,	Vô danh thũng độc,
Hạch nỗi chỗ độc,	Các chứng độc ngoài da.

Như ai có bị mấy chứng bịnh nầy thì xin đừng có tiết tiền, hãy mua mà uống, vì thuốc nầy trừ dứt nọc chẳng còn tái đi tái lại nữa.

Cách dùng: Mỗi bữa sớm mai uống thuốc nước một muỗng và tối trước khi ngủ uống một muỗng. Còn thuốc hườn uống mỗi lần ba hườn sau khi ăn cơm trưa và tối, phải tắm mỗi ngày một lần, và phải cử ấu đồ chua, đồ sống sít và các thứ rau, dá.

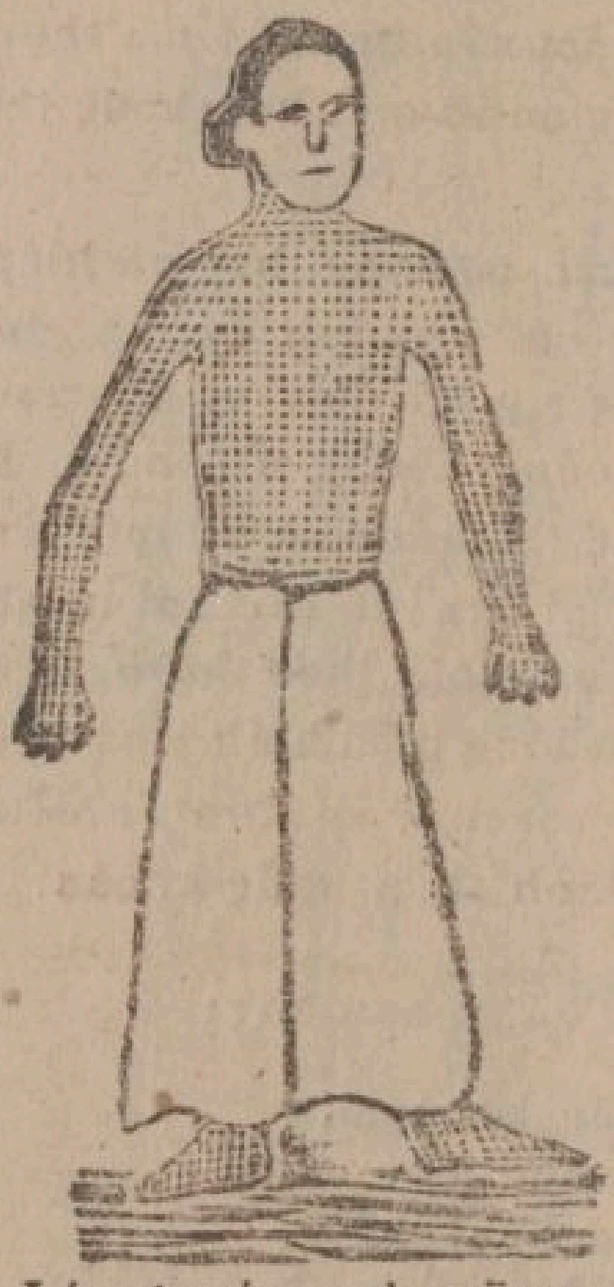
Đờn bà có thai chẳng nên dùng.

https://tieulun.hopto.org

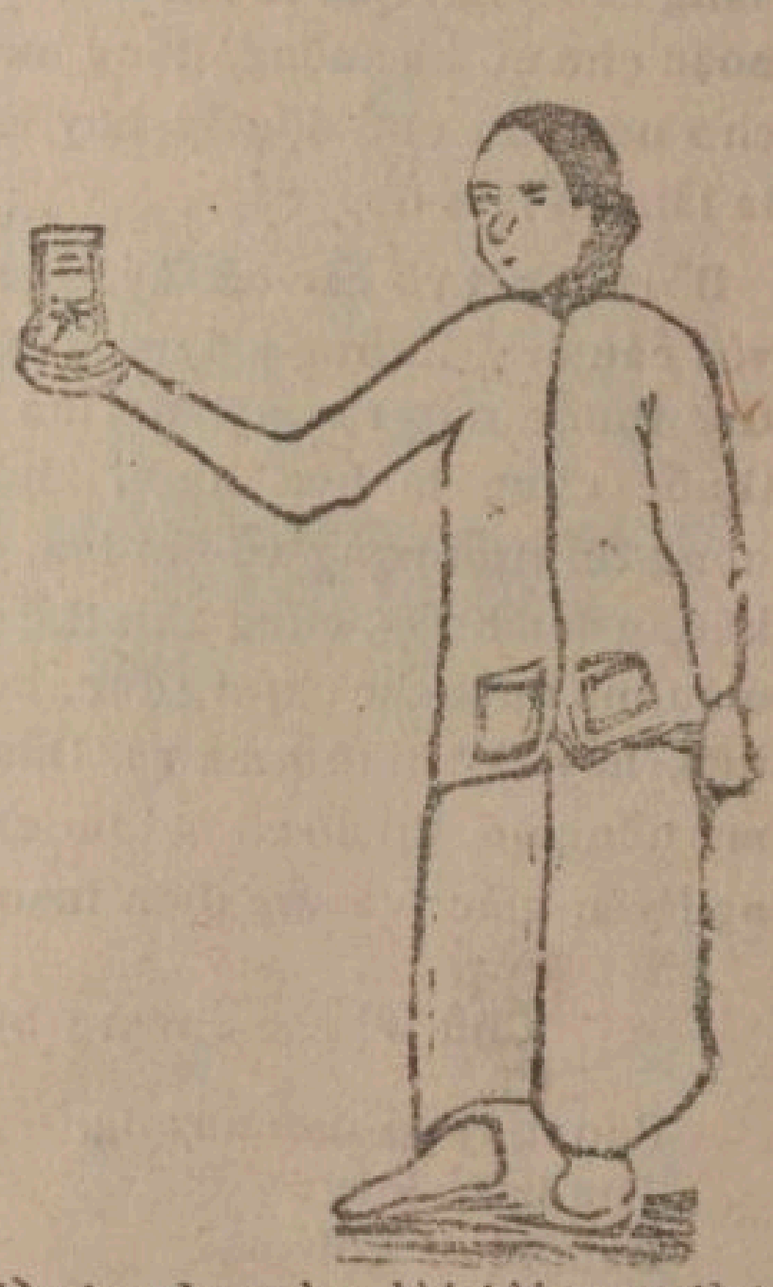
HÀI ĐÀM

Thằng Xoài lúc còn thanh-niên, ham vui hay nghe lời chúng bạn, thường lân la nơi mấy đám lầu-xanh, rủi bị độc vào mình, uống thuốc chi cũng không hết, cứ núp ẩn trong mình, nay xì chỗ nầy mai xì chỗ khác, có nhiều khi nó nổi mụt cùng mình, không biết thuốc chi hay mà dùng cho hết.

Bữa nọ nó đi ngoài đường, thình linh gặp bạn cố-tri là Thằng Ồi, mới hỏi thăm rằng: « Tôi nghe anh lúc trước cũng bị sang-độc như tôi, chẳng hay anh uống thuốc nào, đã lành mạnh mà lại mập tròn như vậy anh? »

Lúc trước anh cũng đau như tôi anh uống thuốc gì mà hết vậy anh? —

— Nầy! anh nghe lời tôi mua thử Thuốc Sưu-độc-linh-dược của Nhị-Thiên-Đường mà uống thì hết.

Ồi và cười và lấy hộp thuốc đưa ra cho Xoài coi mà nói rằng: « Đây nầy, tôi nhờ có đọc thường tờ Nhựt-báo Nông-cổ mín-đàm thấy những lời rao mới biết được món thuốc Sưu-độc linh-dược của tiệm Nhị-Thiên-Đường là một món thuốc rất hay, mua về uống có mấy hộp mà chư độc đều trừ, ăn ngon ngủ khỏe, nên nay tôi mới được nở da thấm thịt lại như vầy, anh hãy nghe lời tôi, đi mua về uống thử thì thấy hiệu nghiệm tức thì. » Xoài mừng rỡ nghe theo lời Ồi, về mua uống thử ít ngày, quả nhiên hết bịnh.

https://tieulun.hopto.org

CUNG-TỤNG LƯƠNG-Y

M. Nguyễn-phong-Trần, à Mỹ-Hưng, kính gởi cho ông chủ tiệm Nhị-Thiên-Đường, nhả giám.

Đời mảng ngâm lấy câu Hoa-Nguyệt, là trò phong nhả nảo-nồng rất mực, thử nghĩ kỷ mà xem cũng có khi hẳng đã rồi. Nhưng trò phong nhả ấy là dề cho bật thượng lưu trí thức, cùng là nơi Quyền-Chức cao sang, tựa làm thú mua vui trong cơn muộn, tưởng cũng thích.

Trộm nghĩ câu tục: Việc người thì sáng, việc mình thì quáng, thì sao cho phải, bởi nên phận ngu bèn nầy, mình lại hỏi mình, chơn tâm nói thẳng rằng: hễ có việc chi lầm lỗi dại khờ, đam ra tỏ hết, muốn cho mỗi người nghe thấy việc mình làm, mẫu là chỉ cái lỗi mà sửa, chỉ cái dại mà chừa, thì còn chi hơn là lòng nầy sướng vậy.

Vừa đang khi vắn vẻ, êm ả canh khuya, nắm gát tay lên tráng, lẫm nhẫm thở than, nghĩ mình mà gớm cho mình thật, cũng bởiham đều hoa-nguyệt rũi lỡ bước sẩy chơn, mà ra chứng bịnh ngặt nghèo, rồi lại trách lẫn tạo-nhân sao cắt cớ.

Buổi đời nầy là buổi cạnh tranh, cho đến đổi việc trăng hoa ong bướm cũng là một việc thộn nhàn chen lấn mà làm ra một mối hại rất to; than ôi! phong-hóa suy đồi! nhơn tâm bại hoại! hèm thay mấy ả buôn hương bán phấn, quanh năm chẳng có chi hơn là se sua lớp áo quần cho lòa lẹt, vòng vàng kiền chuổi, đánh phấn soi gương, sớm dạo đầu đàng, chiều sang góc chợ, phải khi bóng trăng trong suốt, mây kéo nhẹ nhàn, ngồi xe mui năm bảy ả làm cho hai con mắt tục nầy xem thấy, ôi thôi! mặt hoa da ngọc, nét liễu vẽ đào khác nào như trăng giữa đỉnh trời, như hoa trên điện phật.

Nhân một lúc ấy, tôi vầy vui năm ba bạn, rủ dạo chơi trong chốn thị-thành, trước là xem phong cảnh cho giải cơn, sau là nhìn cho biết giai nhơn tài-nữ, thấy vậy rồi bạn tôi bèn thốt cho đến đổi cụ Khổng-Tử còn phải cho rằng: không ai háo đức cho bằng háo sắc, buốn chi chúng

https://tieulun.hopto.org

ta là kẻ ít thấy hẹp nghe, thử nghĩ cho kỹ mà x:m, người sanh trên thế, có mấy nhiêu ngày, sống mà chi, thác ấy là chi ?

Thì bạn tôi cũng luôn giải rằng : người sanh trên thế cũng trong ba vạn sáu ngàn ngày, sống ấy là hưởng miếng đỉnh chung, cho biết mùi điệu của đời thứ nào khoái lạc, cay đắng mặn nồng Lại còn trộm nghe trong quảng Kiều có câu : ta hồ ! vị-tri sanh lạc, yên-tri tử-bi !

Thác ấy, tuy là ngày chung cuộc, nhưng cũng có kẻ cắt cớ đồn rằng : người sanh trên thế, có biết thứ chi khoái lạc, trò chi đẹp để vẻ vang của Tạo-Hóa, nói lại nghe chơi ? Thì cho biết mà thưa rằng : sa đời tôi biết đủ rồi, đủ muối cay đắng đủ muối ngọt ngon. — Nghe qua tôi bèn khắp khởi vui mừng. hâm hở cùng chơi với bạn. Ôi thôi ! cuộc vui đầy tháng trận cười suốt đêm, tiền trăm hết, bạc chục hết, cha mẹ rầy rà, vợ con dứt bẵn, thì tôi cũng cứ, vui rượu sớm đào trưa với bạn, nên cho lời khuyên là bất hạp với lòng. tôi lại nghe rằng : Đối cuộc giả mê, mà quên lẫn bốn chữ sao là bàng-quang tự lạo, chừng ăn năng thì sự đã qua rồi ; mới trở lại nhà nỉ non cùng cha mẹ vợ con rằng : Ruồi tay nhúm lở vô chàm, dại rồi còn biết khôn làm sao đây ; nay mà, rõ lại giống điếm lường, thì mình đã mang ghẻ lở ; mới thở than cùng con vợ, xin lo thang thuốc cứu giùm, thì tiềm thầy đã bế phương, kiếm thuốc thôi cùng xử, mà tiền mất tật còn, bịnh càng bữa càng thêm, thân càng ngày càng ngặt.

Ban đầu tôi còn giấu rằng : mang ghẻ phỏng, bị giời ăn, thét đến sau, liệu thế không êm, gặp ai tỏ thật nấy, biết đâu là Thần-Y đâu là diệu dược ? Xin chỉ giùm làm phước.

Rất may mắng thay. gặp một người đã tường ăn cay nếm đắng, chán trải muối trần, bảo rằng : Nhà thuốc **Nhị-Thiên-Đường** có bày ra một thứ thuốc gọi là *Sưu-Độc Linh-Dược*, uống vào trong vài ngày thì sẽ thấy linh hiệu như tiên đơn.

Tôi bèn gọi vợ tôi bảo ra tiệm thuốc bắc kiếm mua một ve về uống vào thật trong 24 giờ đã thấy bịnh giảm lần lần, tôi uống thêm 1 ve nữa thì trong mình khỏe khoắn bịnh

https://tieulun.hopto.org

hết tật lành nỗi mừng biết lấy chi cân, xét cái công người đã lao tâm huyết dã tổn tinh thần, lo nghiệm cứu các thứ thuốc thật hẳng là có ích cho đời nay rất nhiều, thì cái ơn ấy cám tày vạn hội.

Tôi vội vàng đề thơ gởi sang, trước là tạ ơn ông trong muôn một, vì có lòng khó nhọc bày chế ra thứ thuốc rất nên mầu nhiệm, trí ngu nầy thầm tưởng như ông cũng là 1 người rất có ích cho đời đó.

Xa xuôi kính viễn, đôi chữ thăm an.

Le 17 Juillet 1920.

M. Ngu ễn-phong-Trần à Mỹ-hưng, Cái-bè.

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Sadec, le 25 Janvier 1919.

A Monsieur Nhị-Thiên-Đường, Pharmacien.
38, rue de Canton, Chợ lớn.

Kính thăm ông chủ tiệm an hảo, sau đây tôi xin tỏ ít hàng cám tạ ơn ông.

Tôi mắng ham chơi nghe lời theo chúng bạn, phải mang bịnh Hoa-Liễu rất hiểm nghèo, tôi uống đủ các thứ thuốc mà không thấy hiệu nghiệm chi cả, tôi nghe đồn rằng tại tiệm ông có trử bán đủ các thứ thuốc lại có thứ thuốc *Sưu-Độc-Linh-Dược* trị bịnh Hoa-Liễu rất thần hiệu, sẵn dịp có người bạn hữu tôi đi lên Saigon, tôi có gởi bạc lại tiệm ông mà mua 2 ve thuốc nói trên đây giá là 6$00 tôi uống đã hết 1 ve thì trong mình bịnh 10 phần giảm hết 7, 8 phần, kế tôi uống tiếp 1 ve nữa, thì đã thấy bết lại thêm sức mạnh, từ khi tôi bị phát bịnh Hoa-liễu nầy ra thì uống thầy nầy qua thầy kia, tốn hao gần bạc trăm, mà không thấy giảm chút nào hết, nay tôi mua có 2 ve thuốc Sưu-Độc-Linh-Dược của ông giá có 6$00 mà đã tật bịnh, thiệt cầm đáng ngàn vàng, lại thêm sức mạnh, nên tôi kính vài lời cảm tạ ơn ông có công chế thứ thuốc rất nên thần hiệu, thiệt là danh bất hư truyền.

Nay kính.

M. Lý-Cử, Propriétaire à Chợ-Cồn, Sadec.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Tuy-Hòa, le 17 Janvier 1923.

A Monsieur Nhị-thiên-Đường, Pharmacien
38, rue de Canton, Chợlớn

Sách có câu: «xuân bất tái lai» ấy là gương học giới thiên-niên cho Đồng-loại Nhưng theo lối văn-minh thì câu ấy nghĩa lý tràng trải biết là bao Lở tay phải nhúng vào chàm, dại rồi mới biết khôn làm sao đây.

Thời đợi văn minh càng ngày càng khai hóa, trăm đường tiện lợi càng ngày càng mở mang. Ô thôi đường mua hương bán phấn lắm ngày lắm thêm nhiều. Vậy là cũng phải theo lối cạnh-tranh Ấy càng văn-minh lắm, phong-nguyệt vô biên lại càng thêm lắm. Vậy cũng nực cười cho thế.

Gió mùa Đông rất nên lạnh lẻo, gặp trăng rằm ai chẳng muốn chơi.

Xa cha ngái mẹ phòng-đông buồn bực, nên, nhực mình nửa tỉnh nửa mê, dục tấm lòng mua chút đỉnh vui. Ngọn đèn leo lét, tay cầm sách xem buồn kia giãm lại, vui nọ liền sang nhơn nhịp bạn bè, gặp lúc trăng thanh, đua nhau nhạo mát chốn Thị-thành, thử mua cơn muộn chút đỉnh đêm đông. Kìa kìa, trăng trăng, gió gió, cây cỏ xanh xanh, bóng mát trăng thanh cô nào đứng đó, phưởng phất mùi thơm, mắt như sao chớp, đua nhau lẻ bước đến thú xem. Phưởng phất áo the, vung dăn quần lảnh, mày vòng-nguyệt, mắt chớp sao, miệng môi đào, răng có bóng, má núng đồng tiền, mủi nhỏ tai xinh, tóc đà ma mước, cách bao lại càng thêm đẹp, xui lòng nầy vấn vít chuộng yêu, mượn chút đỉnh xem thử mùi đời, Vi nghĩ thầm rằng: Người sanh trong thế mấy nhiêu ngày, sống mà chi thác mà chi, phải cho biết mùi đời trần ai. Ba vạn 6 ngàn ngày là mấy người sanh trên thế ai khỏi nếm đường nguyệt hoa trong cơn muộn Phật không dám nói, Thánh hãy còn độ lượng. Đức-Khổng ngài còn nói rằng: «tam nguyệt dâm nhứt độ» huống là ta đây, ngu phàm trần thế lí thấy hẹp nghe, mà lại mấy tháng nay xa nơi hơi sắc, bây giờ gặp hội phong-vân tiếc gì không dự cuộc.

https://tieulun.hopto.org

Nghĩ vậy bèn ra tay giây phút, cùng bạn bè một cuộc say mê. Khó khan bấy lúc, gặp mưa dào lễ ắc mát chăng? Sao lại kỳ? không mặn nồng? nỗ no say? trong mình hơi đã biết.

Ôi thôi! biết khôn thì sự đã thì, dại rồi mới biết khôn gì chi đây? Biết mình đa mắc nạn. Lúc ban đầu đương giấu giếm, sợ bạn bè cười chê và mang tiếng dờ dang trong xứ ở. Còn cha mẹ thì xa, anh em không biết.

Đến lúc dầm dề, áo quần nhấp nhúa, trong mình đa khó chịu, chẳng biết làm sao, lúc ấy gặp ai mếch nấy, phòng họa may có linh dược cứu giùm làm phước.

May quá may! Trong nhà trọ có thầy người Bắc đã chán chả mùi trần, nên thuộc đường nguy hiểm mới vẽ rằng: (Hiệu Nhị-Thiên-Đường có bán thuốc Bạch-trược hườn rất nên hay lắm, uống trong 24 giờ đồng hồ thì thấy hiệu nghiệm).

«Lật đật lấy khóa mở rương, lấy đồng bạc đưa thằng bếp biểu đi mua một ve liền về uống thử.

Rất hay! trong 24 giờ đồng hồ thì thấy đường tiểu tiện đã trong, uống một ve nữa thì lại như xưa.

Vậy nay tôi tạm đôi hàng trước chúc ông chủ tiệm cùng nhà-quyến đều được bình an và tấn lộc hơn ngày, sau xin cảm tạ công ân người bết lòng tầm kiếm quí-vị bào chế ra để giúp người trong lối văn minh.

Monsieur Nguyễn-Dương, Dessinateur aux
Travaux publics 6me Brigade d'Etudes de chemins
de fer de la ligne Nhatrang Quinhơn

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-ôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu **Nhị-Thiên-Đường,** thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG.

Chủ nhơn cẩn bảo

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Bến-súc, le 14 Août 1920.

A Monsieur NHI-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacie,
38, rue de Canton, Cholon.

Trước kính thăm ông cho đặng vạn sự như ý, tôi uống thuốc Sưu-độc-linh-dược của ông thiệt là thần hiệu lắm.

Vậy tôi kính ít lời cảm tạ ơn ông xin ông gởi giùm cho tôi một ve thuốc Sưu-độc-linh dược nữa. Xin ông gởi cho mau tôi lấy làm cám ơn lắm, gởi contre-remboursement như kỳ trước.

Nay kính.

M. Nguyễn-v-Hà, Propriétaire à Bến-súc (Thủ-dầu-một).

MINH-TẠ LƯƠNG-Y

Cao-lảnh, le 27 Avril 1910.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Cholon.

Lời thăm ông được mạnh giỏi. Sau nầy tôi xin ông gởi contre-remboursement hai ve thuốc hiệu Sưu-độc-linh-dược; số là năm ngoái tôi có mua của ông một ve ba đồng, thì tôi uống thử thấy hiệu nghiệm nên nay có người bạn hữu tôi cũng đau như tôi, nên cậy tôi gởi thơ đến ông mà mua giùm một ve; vậy tôi xin ông mau mau gởi đến tôi rất cám ơn.

Nay kính,

Adresse: M. Lê ngọc-Đông au village de Mỹ ngãi,
à Cao-lảnh

---

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

A Monsieur NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Chợ-lớn.

Kính lời thăm ông chủ tiệm Nhị-Thiên Đường và chư vị trong tiệm cho đặng bình an. Sau tôi xin tỏ cùng anh em đặng hay, trong cơn thời Văn-minh nầy, chúng ta thường hay đi chơi bời mà khi có lầm vô bịnh tục kêu bịnh T . . L . . . thì hãy nhớ mau mau lại tiệm Nhị-Thiên Đường ở đường Canton, số 38, Cholon, mua thuốc mà trừ, tức thì thấy hiệu nghiệm như thần. Tôi không rảnh tặng nhiều lời đặng, vậy xin ông đăng thơ nầy vô nhựt trình cho rõ lòng thành. Ở bạn đồng bang, hãy xem tiệm thuốc Nhị-Thiên-Đường rất tài danh.

Lê-thông Minh, Secrétaire de commerce, Saigon.

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Chogao, le 29 mai 1920.

A Monsieur NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Cholon.

Kính ít hàng thăm ông và mấy người trong tiệm cho đặng mạnh giỏi, sau nầy tôi nói cho ông hay tôi có một người em đau bịnh phong thấp mà tôi coi mấy số Nhựt-trình Nông-cổ-mín-Đàm, thấy thử thuốc Sưu-độc-linh-dược đăng trong ấy nên tôi gởi lên mua một ve, sau tôi sai cháu tôi đến tiệm ông mua ba ve nữa nó dùng thiệt thấy hiệu nghiệm lắm, nên nay tôi mua một cái mandat gởi mua thêm ba ve nữa số bạc là 9$00, xin ông biểu người làm công gởi giùm cho tôi lập tức, có gởi thì đề như vầy: M. Hue Hương-cả du village de Hòa-thanh, canton de Hòa-hảo par Chợ-gạo (My-tho) thì tôi đặng thuốc liền, tôi sẽ cám ơn ông vô cùng, tôi xin ông gởi thứ thuốc tốt cho tôi thì tôi lấy làm may mắng lắm.

Nay kính
Signé: M. Hương cả Huê.

https://tieulun.hopto.org

生髮百草油

SANH-PHÁT-BÁ-THẢO-GIU

Thứ thuốc nước nầy để dùng mà xức tóc, đã mướe mà lại không rụng, xức nó lâu chừng nào thì tóc được đen mướe chừng nấy.

Giá mỗi ve là..... 0 $ 30

LỜI RAO CẦN KÍP

Nếu như Chư-tôn trong Lục-châu mà có mua thuốc của Bổn-đường xin hãy nhìn cho kỹ cái nhản ông Phật-mập thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của Bổn-đường.

NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG

Chú nhơn cao bảo.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Thuxa, le 17 Juin 1922

A Monsieur NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG, Đại-dược phòng.

Kính thăm ông chủ tiệm và quí ông trong tiệm mạnh giỏi khương ninh, mua bán phát tài, năm ngoái tôi có mua mấy vị thuốc của hiệu ông về dùng, cũng có nhiều vị linh nghiệm. Song tôi bận việc nên chậm viết thơ cảm tạ ơn ông. Vậy nay xin chúc ông trường thọ khương ninh. Nhơn dịp tôi xin ông gởi contre-remboursement cho tôi mấy vị sau nầy và xin gởi mau và mấy vị thuốc mới tốt :

2 hộp cây mun Sâm nhung vệ sanh bổi nguyên hoàn, mỗi hộp 4 hoàn.	giá	2$40
5 gói Hóa đàm chỉ khái tán	giá	0 75
1 hộp Thuận khí chỉ khái hoàn.	giá	0 90
1 hộp Vạn ứng như phật trà.	giá	0 55
2 thố Vi tế sanh chế trần bì.	giá	0 24
1 ve Đao thương dược thủy.	giá	0 50
2 ve Vạn ứng Đậu khấu dầu ve lớn.	giá	0 80
1 ve Ngũ lâm bạch trược hoàn.	giá	0 50
	Frais de transport	0 40
	Total.	7$04

Sau nầy xin ông gởi cho tôi 2 quyển Vệ-sanh-chỉ-nam để coi cho biết cách dùng và cho bà con để biết hiệu thuốc ông mà mua.

Nay kính.

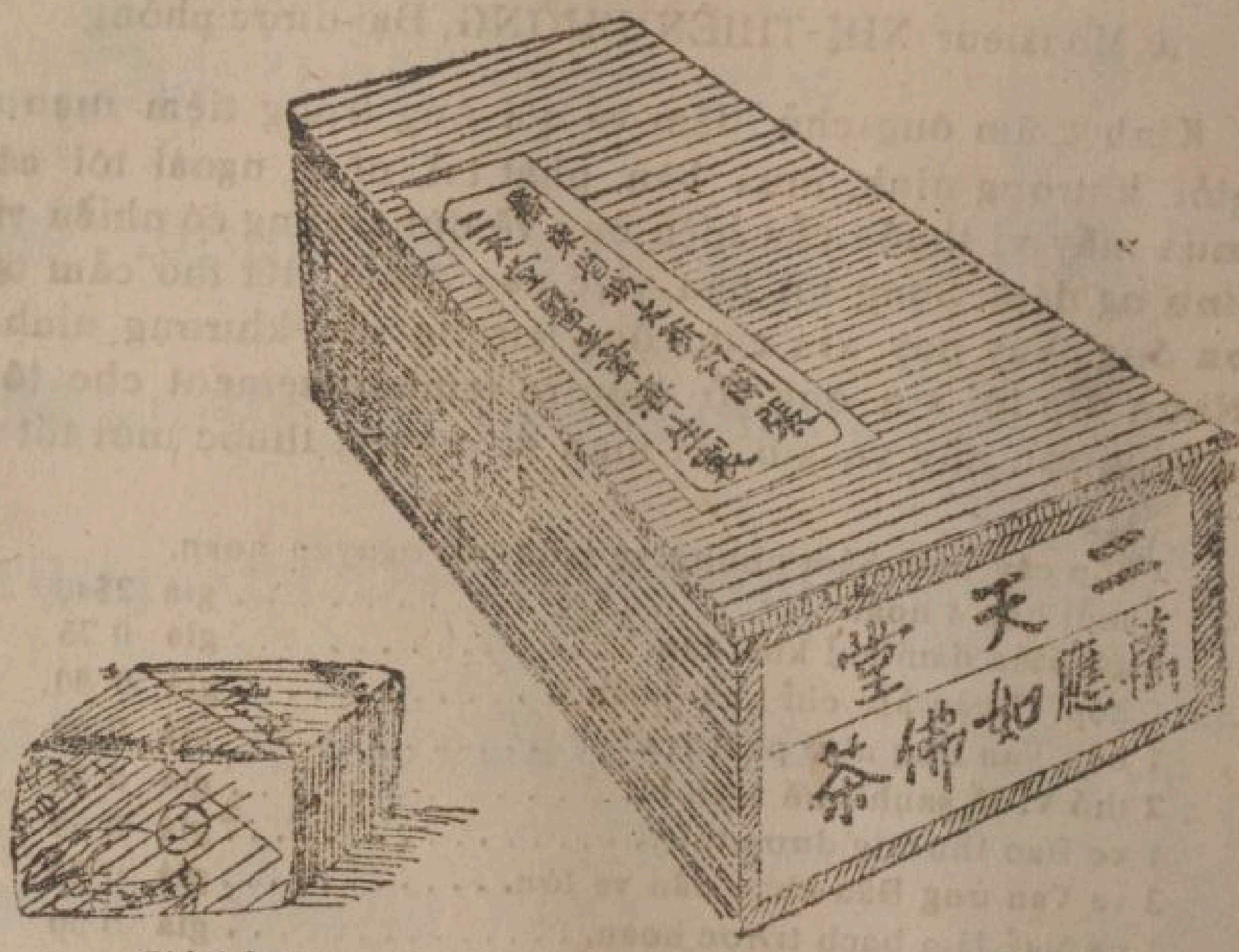
Cách đề bì cho khỏi lầm :

Monsieur Trần-ngọc-Đàm
chez Thắng-long, Négociant

(par Quảng-ngải) à Thu-xà

https://tieulun.hopto.org

萬應如佛茶
Vạn-ứng-như-phật-trà

Giá 1 bao..... 0$06
Hộp 10 bao..... .... 0 55

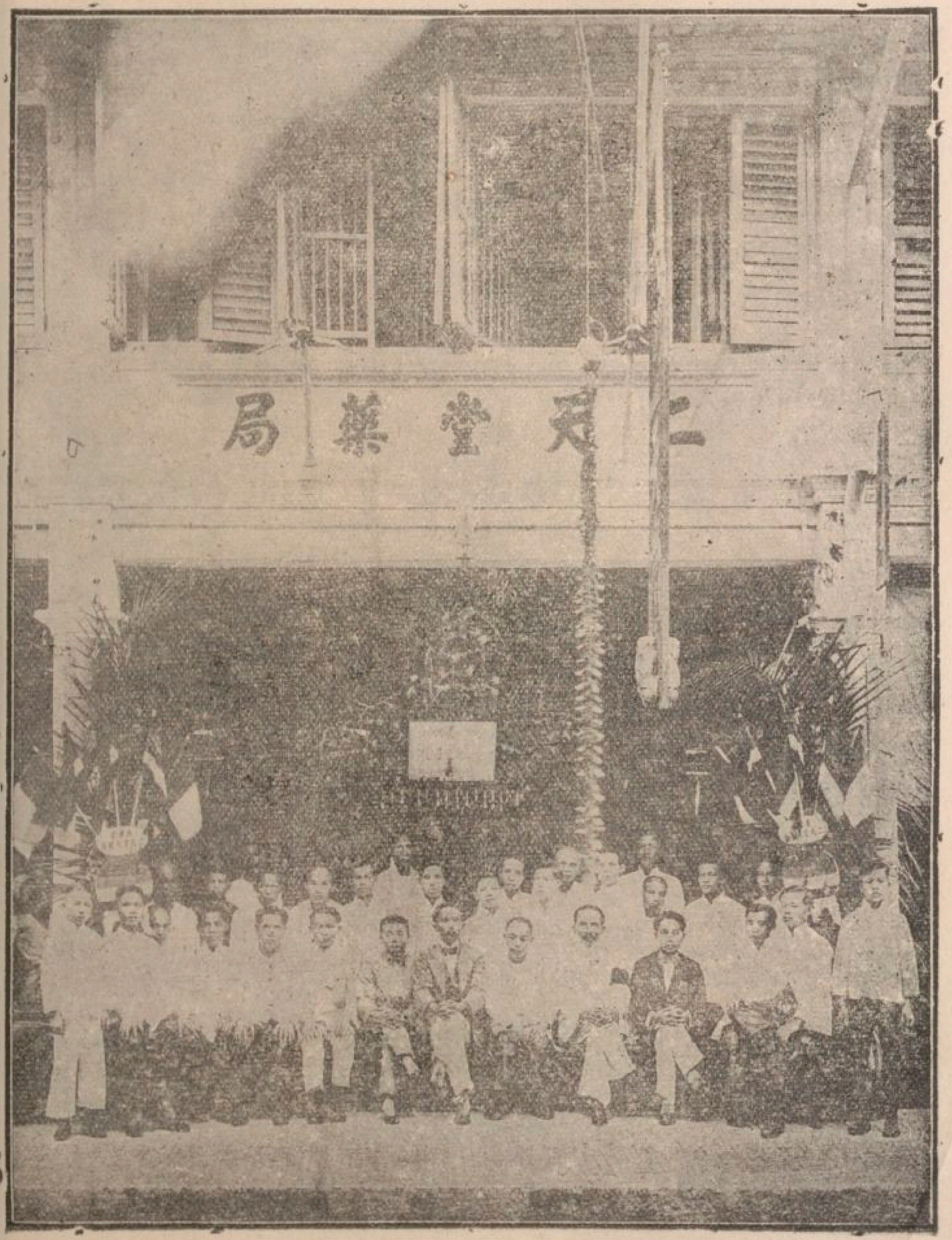
Vả trong trời đất thường có khi chẳng chánh, thì trong 4 mùa cũng thường có gió chẳng chánh, người nào yếu trong mình, thường hay cảm mạo thình linh mà không biết cho nên tiệm tôi mà chế luyện thứ trà nầy đây, hễ uống thì hết liền; ấy là một vật rất báu nên để trong nhà hoặc đi đường mà đem theo.

Trà nầy chủ trị các chứng kể ra sau đây :

1° Trúng thử trúng hàng, thoạt nóng thoạt lạnh.
2° Ho hen khò khè, nhức đầu nghẹt mũi.
3° Thiên-thời dịch-lệ, sanh ra mửa ỉa.
4° Bị chứng hoắt loạn, gân cốt nhức mỏi.
5° Xúc cảm khí độc, thủy thổ bất phục (chói nước).
6° No hơi sình bụng, ăn uống không đặng.
7° Uống rượu quá độ, ế khí ợ chua.
8° Ăn đồ sống sit, ngưng trệ không tiêu.
9° Kiết bón, hoặc sông ra đàm, hoặc sông ra huyết đau bụng ngầm ngầm.
10° Bị thử-khí huân-chưng, tinh thần mệt mỏi.

https://tieulun.hopto.org

二天堂全體店員歡迎
及領受金牌之圖

Les Employés de la Pharmacie
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
CHOLON

https://tieulun.hopto.org

https://lieulun.hopto.org

Mấy chứng nói trên đây, hễ uống trà nầy thì thấy hết liền cũng nên dự bị để sẵn trong nhà, mỗi lần uống thì dùng một gói chế nước sôi vào mà uống; song phải uống nóng, như bịnh nặng, hễ uống rồi thì trùm lại cho kín, mồ hôi ra thì nhẹ liền. Ngày thường dùng nó thay vì trà mà uống thì tiêu trừ bá bịnh.

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Kampôt, le 22 Août 1920.

A Mons'eur NHỊ THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Cholon.

Kính thăm ông chủ tiệm và nội tiệm cho đặng an hảo; sau nầy tôi lấy làm cám ơn ông lắm vì ông có lòng gởi thuốc cho tôi kỳ rồi các thứ đều linh nghiệm cả, duy có thứ *Như-Phật-Trà* thiệt là linh nghiệm như thần; tôi bị cảm mà uống nó vào xuất hạng rồi một chặp lâu thì khỏe khoắn vô cùng. Vậy nay tôi xin gởi ít bàng mà cảm tạ ơn ông và sau xin ông gởi mấy món sau đây, en contre-remboursement; 30 gói Phát-lãnh-huờn, 30 gói Vạn-ứng-Như-Phật-Trà, 5 hộp Bạch-trược-cao, 5 ve thuốc xổ, 10 gói Hóa-đàm-chỉ-khái-tán, xin ông gởi giùm mau mau, tôi lấy làm cám ơn lắm.

Nay kính.

Monsieur HỒ-ĐẶNG-VẠNG,
Secrétaire-Identificateur à la Résidence de France à KAMPOT.

CUNG-TỤNG LƯƠNG-Y

Phalane, le 25 Novembre 1921.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,

Tôi hết lòng cám tạ ơn ông có công bào chế nhiều thứ thuốc hay mà cứu đời. Nhà tôi đều đặng mạnh giỏi đây cũng nhờ thuốc của ông, thiệt chẳng uổng hai chữ **Nhị-Thiên.**

Sau đây xin ông gởi cho tôi :

3 ve Sanh-phát-giu	0$90
6 hộp giấy Ninh-thần	3 60
2 ve Nhị-thiên-dầu	0 52
Total.....	5$02

Adresse :
Monsieur TRẦN-VĂN-VIẾT,
Chauffeur à Phalane, par Savannakhet (Laos).

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

An-ca, le 31 Juillet 1918.

Monsieur **Nhị-Thiên-Đường**, Pharmacien Asiatique,
Chợ-lớn

Kính vài lời cảm tạ ơn ông, thiệt nhờ thứ thuốc **Sưu-độc-linh-dược** của ông, nay bịnh của người bằng hữu tôi đã thiệt hết tuyệt và một thứ Vạn-ứng-như phật-trà để dự phòng trong nhà thiệt cũng có ích lắm.

Nên tôi gởi vài lời cảm tạ ơn ông, và xin ông gởi contre-remboursement cho tôi mau mau mấy thứ thuốc kể ra sau đây:

1 ve «Kim-sắc-bổ-huờn»	2$ 00
1 hộp «Vạn-ứng-như Phật-trà» ..	0 55
1 hộp Bạch-trược cao	0 60
2 ve dầu essence de menthe	0 50
Hiệp cọng	**3 $ 65**

Nay kính.

Tống phước-Nguyên, au village d'An-ca, canton de Định-chi, Sốctrăng.

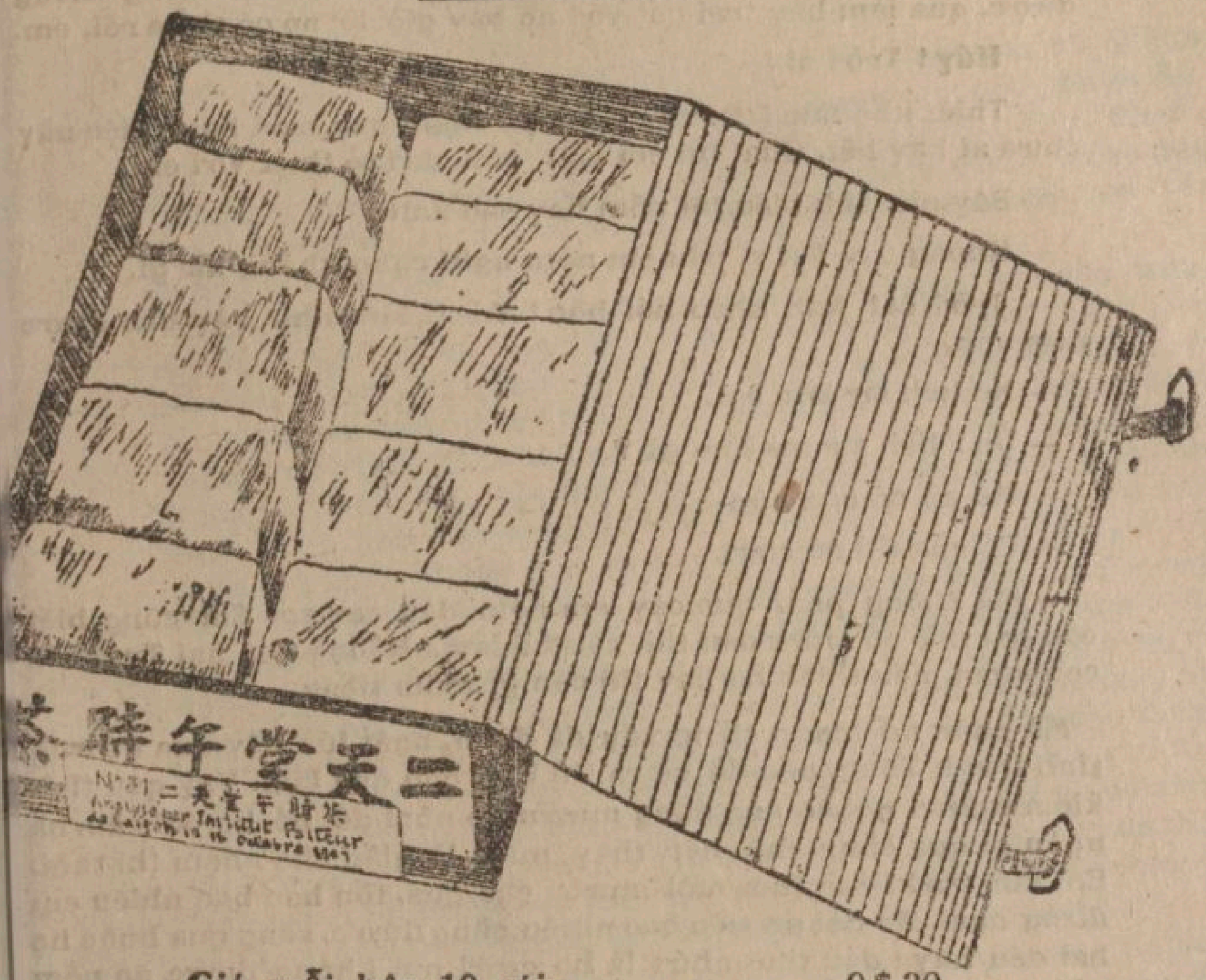
LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-ôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu **Nhị-Thiên-Đường,** thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chủ nhơn cẩn bạo.

萬應午時茶

Vạn-ứng-ngọ-thời-trà

Giá mỗi hộp 10 gói. . . . . 0$30
Giá mỗi gói. 0 03

Thứ trà nầy của ông Lương-y Vi-Tế-Sanh hết lòng nghiện cứu mà chế ra để chủ trị các chứng kể ra sau nầy:

Trúng thử trúng hàng,
Cảm nhằm khí độc,
Ăn uống không tiêu,
Phát nóng phát lạnh,
Trúng thực ỉa mữa
Sình bụng đau bụng,
Kiết máu kiết đàm,
Sơn phong chói nước.

Nếu dùng trà nầy thì phải nấu nước sôi chế vào trong chừng 1 chén nước thì một gói trà, uống nóng rồi trùm chừng mười lăm phút đồng hồ thì thấy hiệu nghiệm như thần.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 135)

— Cô đẹp thiệt, mà anh để cho người ta khen, chớ anh khen sao cho phải.

— Để qua nói cho em nghe. Bởi nó đẹp quá nên hôm tháng chạp qua đến chơi, qua thấy nhan sắc của nó qua dằn lòng không được, qua làm bậy trai gái với nó bây giờ lỡ nó có chửa rồi, em.

— Húy! Trời ôi!

— Thiệt khổ lắm! Bữa nay qua đi thăm qua mới hay. Việc nầy chưa ai hay hết. Qua tin em lắm qua mới tỏ thiệt với em.

— Bây giờ anh biểu tôi nôm hay sao anh ?

— Không.... Mà ví dầu em nôm nghĩ cũng không hại gì.

— Trời ôi! Anh khéo nói hôn! Ai đi làm như vậy cho được nữa anh.

— Nó lịch sự lắm em.

— Ủa! lịch sự mà làm gì ?

— Mà nó có của nữa.

— Có của thì có chớ.

— Mà không phải qua cậy em nôm đâu em sợ. Em cũng biết con gái mà có chữa oan thì xấu hổ lắm. Huống chi hai Tuyết là con quan, nếu thiên hạ hay thì còn gì danh tiếng.

Mà phận nó mang tiếng xấu đã đành, ngặt lúc nầy qua đương tính tranh Tổng, nếu đồ bể ra thì khổ cho qua lắm. Vậy qua tính kiếm người nghèo nàn đặng mướn họ nôm đỡ nó, họ đòi năm ba ngàn gì qua cũng chịu hết thảy, miễn là giấu cho nhẹm thì thôi. Em làm ơn kiếm giùm một người cho qua, tốn hao bao nhiêu em đừng ngại. Họ đòi ăn tiền bao nhiêu cũng được, song qua buộc họ hai đều nầy : đều thứ nhứt là họ cưới mà không được ăn nằm với con hai Tuyết ; đều thứ nhì là chừng con hai Tuyết để xong rồi, bất luận là ngày nào, hễ qua biểu họ thôi thì họ phải thôi liền. Tại ý dì Phủ muốn như vậy, chớ qua không cần gì. Em làm ơn giùm cho mau mau, nếu việc thành rồi qua thưởng công em trọng lắm. Mà việc nầy kín lắm, em đừng có nói bậy cho họ hay nghe hôn em ».

Tế-Thế ngồi ngẫm nghĩ một hồi rồi đáp rằng : « Có lẽ được. Hôm tháng trước tôi đi chơi bên Mỹ-Tho, tôi có gặp một người bạn học hồi trước đi lính-xình ở bển, quần áo lam-than, coi bộ nghèo khổ lắm. Tôi hỏi thăm thì anh ta nói anh ta làm việc trạng-sư. Thôi, để mai nhằm ngày chúa-nhựt tôi đi qua tôi nói giùm thử coi, nếu anh cho tiền nhiều thì chắc anh ta chịu ».

Trường-Xuân nghe nói thì mừng hết sức liền móc túi lấy ra một cái giấy hai chục đồng mà đưa cho Tế-Thế đặng làm phí-lộ mà đi, rồi đứng dậy từ mà về. Tế Thế đưa ra tới ngoài đường. Trường-

https://tieulun.hopto.org

Xuân lên xe rồi còn dặn với rằng : « Em ráng hết lòng mà lo giùm việc đó cho qua nghé. Hễ được thì đánh dây-thép cho qua hay... Mà thôi, để trưa thứ hai qua qua đây mà hỏi thăm tiện hơn. Em vô nghỉ, qua về nghé. »

Tế-Thế trở vô nhà đi qua đi lại miệng chúm-chím cười hoài.

* * *

Lối nửa chiều, mặt trời ngã bóng xiên-xiên, ngọn gió xô nhành lúc-lắc. Khúc đường dựa theo mé sông cái ngang châu-thành Mỹ-tho, từ nhà giấy xe-lửa sấp lên, thiên hạ lại qua đập-dều. Trước khách-sạn có một gánh mì gỏ lắc-cắc, dưới gốc cây có chị chè đậu rao hò-hơ; học-trò dắc nhau đi chơi, cười dỡn om-sòm, xe-kéo không ai kêu, ngồi khoanh tay rế.

Ngoài sông thì tàu đắc ghe chạy ngang thổi xúp-lê van rân, trong mé thì sóng vập vào bực thạch phung bọt bèo trắng nổn. Trên cầu tàu Lục-tỉnh là chỗ chiều mát thiên-hạ hay ra đó đứng mà hóng gió, có một người trai trạc chừng 25, 26 tuổi, đương đứng chống hai cánh chỏ trên lan-can cầu mà ngó lên mỏm Cù-lao Rong. Người trai nầy đầu đội một cái nón trắng, song lâu ngày không đánh phấn nên màu coi luốt-luốt; mình mặc một bộ đồ tây xám, song lâu ngày không giặt ủi nên ống quần không có lằn, còn tay áo thì đen thui; dưới chơn đi một đôi giày da đen mủi trầy-trụa, còn gót thì mòn hết nửa. Tuy là y-phục không được tinh khiết, áo cửa tay xuổi, nón ru-băn rách, nhưng mà mặt mày sáng rỡ, da trắng má bầu, cặp mắt tỏ như gươm, hàm răng trong như ngọc. Anh ta chống tay mà ngó mông, thấy trên đầu còn thuyền buôn chạy vát cở sóng nghiêng buồm, rồi lại nghe phía sau lưng xe-lửa síp-lê rầm-rầm rút chạy. Người đi chơi hễ gặp xe-lửa chạy thì thường hay đứng lại mà coi, duy có một mình anh ta đã đứng trên cầu gần đường xe lửa, mà lại đã nghe xe-lửa síp-lê van-rân, song cứ đứng ngó mông qua sông không thèm day mặt.

Trời mát lần lần, hàng gác trồng đựa theo mé sông ấn bóng mặt trời nên trên cầu tàu hết nắng. Cách một hồ có năm sáu học-sanh dắc nhau xuống cầu đứng mà chơi, nói chuyện rồi cải lẫy om-sòm, mà người trai ấy cũng không nhút-nhích, dường như xát ở dương-trần còn hồn nương mây bạc, các việc đời đều gát để ngoài tai. Cách một hồi nữa, lại có thầy-giáo Nguyễn-tế-Thế men men đi xuống cầu tàu, chơn thủng-thẳng bước nhẹ nhẹ, còn mắt thì châm-bẩm ngó người trai ấy. Chừng Tế-Thế ra múc đầu cầu, đứng nhìn người ấy kỹ lưỡng rồi, miệng cười mơn, chơn bước lại, vỗ vai mà hỏi rằng : « Làm giống gì mà đứng đây ? »

Người ấy dực mình day lại thấy Tế Thế ăn mặc đoan-trang, giày vàng, áo xám, mắt đeo kiến che bụi, túi giắt khăn bìa ren, thì đứng nhìn trân trân, làm bộ như không quen biết. Tế-Thế với nắm tay dặc-dặc và nói rằng : « Anh em bạn học với nhau, mà lại mới

(Coi tiếp qua trương 162).

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Dalat, le 18 Mars 1925,

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,

Kính gởi đôi lời hầu thăm ông và qui chức trong tiệm được vạn sự an hảo.

Nguyên tháng Décembre 1924, tôi có gởi mua thuốc An-thai-huờn tại tiệm ông về cho vợ tôi uống, thai nghén bình an vô sự, tôi rất đội ơn ông vạn bội. Bấy giờ đến lúc gần khai hoa, nên tôi viết thơ xin ông gởi cho tôi, en contre-remboursement, lập tức rồi tôi sẽ gởi mandat lại cho ông không dám để trễ ; những món thuốc sau nầy :

5 huờn Bản-an-đơn.....	0$50
5 huờn Thất-lý-tán.....	0 50
2 ve Ngọc-quế-giu.....	0 30
5 miếng Tử-kim-đính.....	0 50
2 ve Bá-thảo-giu.....	0 60
3 ve Hành-quân-tán.....	0 90
1 thố Hiềng-dược-cao.....	0 40
2 hộp 6 huờn Bảo-dưỡng.....	2 00
2 ve Nha-thống-thủy.....	0 40
2 ve Bạch-tho-giu (thứ nhỏ).....	0 50
Total.....	6$60

Adresse :

Salutations

Monsieur THOANG.

Chez M. Paul Plan secrétaire du Service forestier

à Dalat.

LỜI RAO

Trong Lục-châu Chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Chủ nhơn cẩn báo,

https://tieulun.hopto.org

MINH-TẠ LƯƠNG-Y

Binh-dăng, le 8 Juin 1925.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
38, rue de Canton, Cholon.

Tôi xin kính vài lời cám tạ ơn ông, ông có công bào chế thứ thuốc Ngủ-lâm-bạch-trược hườn, thật là thần hiệu nên đáng đề ba chữ *Nhị-Thiên-Đường*, và tôi có cho ông hay, kể từ tôi đau lậu gần 2 năm, mà tôi uống thuốc có gần 2 trăm đồng bạc mà không hết, tôi lại gặp một người anh em bạn biểu tôi đi mua thuốc Ngủ-lâm-bạch-trược hườn uống thử coi, tôi mau đời gót mua 1 ve về tôi uống chừng đặng vài ngày thì tôi coi mười phần bớt hết năm, nên tôi mau mau mua thêm 2 ve nữa tôi uống tiếp theo thì bịnh tôi hết luôn không có tái đi tái lại nữa.

Tôi rất cám ơn ông.

Monsieur BẢY HỢI,
Canton de Tân-phong-Hạ
Village de Binh-dăng-Chánh, Cholon.

LỜI RAO CẦN KÍP

Nếu như Chư-tôn trong Lục-châu mà có mua thuốc của Bổn-đường xin hãy nhìn cho kỉ cái nhãn ông PHẬT-MẬP thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của Bổn-đường.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chủ nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Phú-ngải, le 5 Novembre 1923.

A Monsieur **Nhị-thiên-Đường**, rue de Canton de Cholon.

Kính thăm ông chủ tiệm **Nhị-Thiên-Đường** cho đặng mạnh.

Sau tôi hết lòng cảm tạ ơn ông, vì tôi có mua của ông ba hộp thuốc Sâm nhung bổi nguơn vệ sanh huờn của ông lấy làm thần hiệu, cho nên tôi không biết lấy chi mà đáp nghĩa, nên tôi kính tạm đôi hàng thăm ông và xin ông gởi cho tôi một cuốn sách (Vệ sanh chỉ nam) là sách mục lục của ông, đặng coi đó mà mua thuốc. Chắc có nhiều thứ hay. Xin ông cảm phiền tôi lấy làm may mắn lắm.

Nay kính.

Ông gởi cho tôi đề như vầy thì không hề sai lạc:

Monsieur Từ-công-Nhuận, Bijoutier,
Làng Phú-ngải, Tổng Hòa-quới,
An-hóa, Mỹ-tho.

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu **Nhị-Thiên-Đường**, thi sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

Nhị-Thiên-Đường
Chủ-nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

金色補丸

KIM-SẮC-BỔ-HUỜN

Phàm con người ta sanh ra, mỗi người đều bẩm thọ chẳng đồng. tư chất khác nhau, kẻ thì tiên-thiên chẳng đủ, người lại hậu-thiên kém hư. Vã lại đờn-ông đờn-bà cũng đều nhờ có khí huyết mà dưỡng lấy sự sống, còn khí âm, khí dương cũng phải do sự điều hòa mà mạnh mẻ, nếu bồi bổ thất cách, thì trăm bịnh đều sanh. Bởi vậy cho nên người xưa có bài châm giữ mình lúc chưa có bịnh, người quân tử lại phải biết phương bổ dưỡng thân mình.

Mỗi ve giá là . . . 2$00

Thuốc Kim-Sắc-Bổ-Huờn của tiệm tôi đây đã sắp đặt các vị quân thần tá sứ rất nên trúng cách, chẳng nóng lắm, mà cũng không mạnh quá miễn là làm cho khí-huyết sung túc, tâm thận điều hòa mà thôi.

Nếu có bịnh mà uống nó, thì chứng chi cũng phải hết, còn không bịnh mà uống nó thì đặng sống lâu, sanh con nhiều, trong mình mạnh mẻ sung túc, thiệt là thuốc hay bực nhứt trong hoàn-cầu chỉ có Kim-sắc-bổ-huờn nầy mà thôi.

https://tieulun.hopto.org

Chủ trị các chứng bịnh kể só ra sau nầy:

Huyết kém khí hư,
Giao cấu không nổi.
Tay chơn nhức mỏi,
Trong lòng hồi hộp,
Ăn uống không tiêu,
Đau lưng mỏi cẳn,
Bịnh hậu khiếm bổ,
Đau lậu lâu năm,
Thân thể gầy ốm,
Chiêm bao di tinh,
Hơi thở khò khè,
Đêm ngủ chẳng yên,
Xây xẩm mặt mày,
Thận kém óc lỏng,
Đi đứng bần thần,
Sanh ra nóng lạnh.

Như ai có mấy chứng bịnh đã kể trên đây, phải mau uống thuốc huờn nầy, thì 24 giờ đà thấy công hiệu; uống luôn cho đặng 5 ngày các bịnh đều hết thân thể tráng kiện, mạnh mẻ như xưa. Như mấy ông già, bà cả khí huyết giảm suy, tinh thần hao kém, ăn uống không đặng, bịnh hoạn liên niên như uống thuốc huờn nầy cho thường, thì ăn uống mau tiêu, da thịt mịn màng, sống lâu, thêm tuổi, tinh thần càng ngày càng vượn lại, phản lão huờn đồng, tuy chẳng phải thuốc tiên, song thế gian cũng ít có.

Xin chư tôn có mua thì phải nhìn, cho kỹ cái hiệu **Nhị-Thiên-Đường** có hình *ÔNG-PHẬT*, kẻo lầm đồ giả.

Cách-dùng: Mỗi ngày phải uống 2 lần, sau khi ăn cơm trưa và tối, uống với nước trà, mỗi lần uống 10 huờn.

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chu nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

Minh tạ Lương-y

Thôt-Nôt, le 16 Mars 1919.

A Monsieur Nhị-Thiên-Đường, Pharmacien,
38, rue de Canton, Chợ-lớn.

Kính ít hàng cảm tạ ơn ông và thăm ông cho đặng khương ninh trường thọ.

Hôm tháng chín tôi có gởi mua thuốc Sưu-độc-linh-dược, Kim-sắc-bổ-huờn và các thứ khác, thiệt là thần hiệu, đáng kính và ngợi khen ông lắm.

Sau nầy tôi kính ít lời cho ông rõ; gởi cho tôi mua ít món thuốc cách contre-remboursement thì tôi cám ơn lắm.

1 ve Sưu-độc-linh-dược	3 $ 00
1 hộp Trật-đả-huờn.	0 50
2 ve dầu essence de menthe. .	0 50

Nay kính,

M. Ngọc, Propriétaire à Tân-thuận-Đông par Thốt-nốt

MINH TẠ

Đông-hoi, le 8 Août 19..

A Monsieur Nhị-Thiên-Đường, Pharmacien,
38, rue de Canton, Chợ-lớn.

Kính lời thăm ông mạnh giỏi, cách mấy tháng trước tôi có mua thuốc của ông 2 chai Kim-sắc-bổ-huờn mà tôi uống thật thuốc của ông thần hiệu quá, thật là ơn ông tôi cám tạ vô cùng.

Xin ông gởi cho tôi 2 cha Kim sắc-bổ-huờn nữa, giá 4:00 với 1 hộp Phụ-khoa-kim phụng huờn giá 1$00.

Nay kính.

Adresse: M. Đỗ-Chấp, Sergent de 2e classe
nº mle 488 de la G. I. Đông Hoi.

https://tieulun.hopto.org

MINH - TẠ

Pfirmon, le 29 Septembre 1919.

A Monsieur NHỊ THIÊN ĐƯỜNG Vi-tiên-sanh nhả giám.

Trọng kính thăm ông cùng bữu-quyến ông cho được mọi sự lành, sau đây tôi xin kính ít hàng mà cảm tạ ơn ông có lòng sốt sắng gởi thuốc ra cho tôi rất kỷ cang không chi sơ sót. Nội các thứ thuốc tôi mua nơi tiệm ông thì duy có thứ Kim-sắc-bổ-huờn thì dùng trước hết, tôi uống được một tuần lễ thì trong mình tôi trở nên khỏe khoắn, ăn đặng, ngủ ngon, thiệt thứ thuốc ấy công hiệu như thần và chẳng uổng công ông bào chế kỷ cang.

Bởi vậy cho nên phải kính sơ ít hàng mà tỏ lòng cảm tạ ơn ông và khen cho cái hiệu Nhị-Thiên của ông khéo bào chế các thứ thuốc mà cứu người lâm bịnh.

Ấy vậy tôi xin ông làm ơn gởi thêm cho tôi theo như lần trước nghĩa là gởi contre-remboursement 2 ve Kim-sắc bổ-huờn. *Nay kính và cám ơn.*

M. Nguyễn-ngọc-Khuê, Secrétaire aux Travaux Publics
Route Coloniale nº 11 à Pfirmon par Dalat.

MINH TẠ

Tân-đức, le 3 Mars 1920.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Chợ lớn.

Kính vài lời cảm tạ ơn ông, tôi nhờ thứ thuốc Kim-sắc-bổ-huờn và chị tôi nhờ thuốc Phụ-khoa-kim-phụng-huờn của tiệm ông, nên bịnh đà thuyên giảm : thiệt là chẳng hổ hai chữ Nhị-Thiên nơi bản hiệu, nên tôi tạm vài hàng cảm tạ ơn ông và xin gởi contre-remboursement mấy món thuốc sau đây :

1 ve Kim-sắc-bổ-huờn.	2$00
3 hộp Kim phụng-huờn.	3 00
Tiền gởi. .	0 24
Cọng. . .	5$24

Monsieur TRẦN-VĂN-HUÊ.
demeurant au village de Tân-Đức, Cù-lao-giêng.

https://tieulun.hopto.org

清臟丸

THANH-TẠNG-HUỜN

THUỐC XỔ

Mỗi ve giá là.... **0$40**

Thuốc nầy để trị những bịnh ngủ dậy mỗi buổi sớm mai thường hay nhức đầu đường đại tiện huất bón, làm cho cang-đương nó xông lên mà sanh ra xây xẩm mặt mày, lại thêm Cang-hỏa nó lừng ở trong lòng mà làm cho miệng mồm hôi hám, hoặc ăn uống không tiêu, hễ uống thuốc nầy thì mấy chứng ấy phải dứt liền.

Còn ngày thường mà mỗi tháng phải uống một hai lần thì tạng phủ đặng sạch sẻ nhẹ nhàn; tứ chi khỏe khắn tinh-thần vượng lại, tỳ vị mạnh mẻ, thiệt là một thứ thuốc rất bổ ích cho sự Vệ-Sanh.

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi lần uống là 8 huờn, con nít 9 tuổi sắp lên thì uống 3 huờn, trước khi ngủ thì dùng nước trà mà uống với thuốc.

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu Nhị-Thiên-Đường, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

Nhị-Thiên-Đường
Chủ-nhơn cẩn bố

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 153)

gặp nhau hôm tháng trước, nay anh quên tôi rồi hay sao ?» Người ấy cười mà đáp rằng : « Làm sao mà đến nỗi quên được. Song tôi thường thấy anh em bạn cũ có nhiều người nay quên tôi, gặp tôi họ hay ngó lơ, nên thà là để anh đưa tay trước rồi tôi mới dám nắm chớ. »

Tế-Thế cười rồi xỏ tay vào cánh tay người ấy, cặp dắc đi và nói rằng : « Hôm trước gặp anh mà mắc xe-lửa gần chạy, nên không nói chuyện gì được hết. Nay tôi qua bên nầy tính ở chơi đến sáng mai mới về, vậy thôi hai anh em mình đi lên nhà hàng uống rượu chơi. Anh em lâu gặp nhau, nay gặp được tôi mừng quá. Đi, đi anh. » Tế-Thế kéo riết người ấy đi. Mấy học-sanh thấy một người y-phục đẹp như vậy mà niềm-nở với một người y-phục dơ như vầy thì lấy làm lạ, nên đứng ngó theo, rồi xầm-xì với nhau mà cười ngất.

Người trai nầy là Lý-kỳ-Tâm, vốn là anh em bạn học của Tế-Thế hồi trước, người gốc ở Rạch-giá, nay làm việc Trạng-sư tại Mỹ-tho. Hôm qua Tế-Thế hứa với Trường-Xuân sẽ qua Mỹ-tho kiếm người gở rối giùm, ấy là ý muốn cậy người nầy.

Hai người dắc nhau đi ngang qua nhà giấy xe-lửa. Tế-Thế mới nói với Kỳ-Tâm rằng : « Để mình kiếm nhà hàng các-chú mình uống rượu nói chuyện chơi mới thong thả. » Hai người đi thẳng xuống vàm, rồi quẹo vô phía cầu-quây. Gặp nhà-hàng các-chú, Tế-Thế mời Kỳ-Tâm vào ngồi rồi hỏi rằng :

— Ý anh muốn dùng rượu chi ?

— Mấy năm nay tôi không uống rượu gì hết. Vậy anh muốn dùng thứ nào tùy thích, tôi ngồi không nói chuyện chơi cho anh vui cũng được mà.

— Được đâu nà ! Anh phải uống chơi với tôi chớ. Uống đồ mạnh quá sợ say, thôi để mình uống bi-công nghé. Bồi ! lấy 2 ly bi-công. Trời nực quá, bỏ nước đá cho nhiều nhiều nghé.

Bồi đem rượu ra rót hai người hai ly. Tế-Thế mời Kỳ-Tâm uống ; Thế-Thế thì nói nói cười cười, có ý muốn chọc cho Kỳ-Tâm nói chuyện, mà Kỳ-Tâm thì ngồi nhiêm-nhiễm, cứ day mặt ra ngoài mé sông, bộ coi dường như lo tính việc gì đó vậy. Tế-Thế nói rằng :

— Anh em học một lớp với mình hồi đó gần 40 người. Từ khi ra trường đến nay tản lạc hết, mỗi người đều đi kiếm việc làm ăn, ít khi gặp nhau như vầy quá.

— Bây giờ anh làm việc gì ở đâu ?

— Tôi thi rồi thì xin làm thầy-giáo liền ; 4 năm nay ở Tân-An hoài, chớ không có đi đâu hết, anh quên hay sao ?... Ở, phải ! anh thôi trước nên không có thi. Cha chả ! năm đó anh em thi

https://tieulun.hopto.org

đậu nhiều quá, chớ chi anh ở học ráng vài tháng nữa thì chắc anh cũng đậu. Anh thôi uổng quá! Nầy, mà hồi đó gần thi sao anh lại thôi học vậy anh ?

— Tôi mắc việc nhà không thể học nữa được, nên phải thôi.

— Uổng quá! Anh mắc việc gì ngặt lắm hay sao mà đến nỗi bỏ học đi vậy ?

Kỳ-Tâm nghe hỏi ngồi thở ra không muốn trả lời. Tế-Thế liếc mắt ngó thì thấy bộ anh ta buồn bực lắm. Kỳ-Tâm ngó ra ngoài đường thấy đờn-bà mang guốc dắc con đi chơi, xe-kéo kiếm khách kéo xe đi nghêu-nghêu. Cách một hồi mới day vô mà hỏi Tế-Thế rằng :

— Mấy năm nay anh làm thầy-giáo khá hay không ?

— Anh cũng biết làm thầy giáo mà khá nỗi gì. Tại tôi chưa có vợ nên nhà cửa còn lôi-thôi hoài.

— Té ra anh chưa có vợ hay sao ?

— Chưa.

— May cho anh lắm a!

— Không có vợ mà may nỗi gì anh ?

— Nếu anh cưới vợ, hễ cưới chỗ nghèo thì nó báo anh, còn cưới chỗ giàu thì nó khi anh, bởi vậy không có vợ khỏi ai theo báo đời, mà cũng khỏi ai khinh dể, há không phải là may hay sao ?

— Thiệt chớ! đời nầy thiên-hạ họ xấu lắm. Anh chưa được giàu sang, mà anh cũng chưa hoạn-nạn, bởi vậy anh chưa hiểu thế thái nhơn tình, chớ tôi đã thấy đủ kiểu, đã nếm đủ mùi, nên bây giờ tôi ghét thiên-hạ lắm.

— Anh nói vậy sao phải! Ở đời có kẻ xấu người tốt, chớ phải mỗi người đều bậy hết hay sao, mà anh oán chung hết thiên-hạ. Trong mấy nhà nghèo cũng hiếm người hiền đức, mà trong mấy nhà giàu cũng hiếm gái khôn ngoan, nếu mình cưới vợ thì mình chọn con nhà biết đều không cần gì giàu nghèo, thì có lẽ mình cũng vui lòng được chớ.

— Hứ! Anh nói chuyện đời xưa hay sao chớ ? Đời nầy ai là người biết đều đâu anh chỉ thử coi.

— Bây giờ biết ai đâu mà chỉ. Mà đều thiếu gì người tử-tế, chớ phải hết thảy thiên-hạ đều bậy hết hay sao.

— Đó! coi có quả như vậy hay không, hử ? Anh nói thiếu gì người biết đều, thiếu gì người tử-tế, mà biểu chỉ thử coi, anh linh-quỳnh không biết đâu mà chỉ. Có, có nhiều lắm chớ. Theo

(Coi tiếp qua trương 173).

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Phú-Sen, le 22 Mars 1923.

Monsieur TRẦN-BÍNH, Moniteur Directeur de l'Ecole Préparatoire de Phú-sen par Tuy-hòa, (Annam).

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacie Asiatique à Cholon.

Vài lời kính chúc ông và cả qui chức trong tiệm ông đều được khương ninh trường thọ.

Tôi đã nhận được thuốc ông và đã có dùng biết có hiệu nghiệm ít nhiều. Vậy xin ông sẵn lòng mà gởi cách contre-remboursement cho tôi gấp, mấy món sau nầy, và ông gởi cho luôn một quyển Vệ-Sanh-Chỉ-Nam, với một cái trướng của tiệm ông, vì tôi có nghe tiệm ông có thứ trướng đẹp lắm.

THUỐC:

4 hộp giấy Sâm-nhung-bổ-thận	2$40
5 gói Chỉ-khái-tán.....	0 75
1 thố Nhị-thiên-cao.....	0 80
1 hộp Ban-long-cố-bổn	1 20
1 ve Nhị-thiên-dầu.....	0 26
1 thố Tiềng-dược-cao	0 20
1 hộp Bác-bưởu.....	0 90
1 hộp Ich-mẫu.....	0 60
1 hộp giấy Ninh-thần.....	0 60
1 hộp Ô-kim.....	0 60
Cọng.....	8$31

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ nhạo hiệu NHỊ THIÊN-ĐƯỜNG, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Chủ nhơn kính bạo.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Cáibè, le 7 Juillet 1922.

A M. NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG Tiên-sanh-nhả-giám.

Kính ông rõ, tôi mới tiếp đặng thơ và thuốc của ông, thật thuốc ông làm rất kỷ cang. Tôi mới vừa uống vài buờn, tuy là chưa thấy hiệu nghiệm vì mới uống 1-2 buờn mà thôi, song tôi chắc rằng là thần hiệu. Vậy người bạn của tôi tên là Huỳnh hiệp-Nghi, Commerçant, có cậy tôi mua giùm 2 hiệp Bạch-trược-cao 0$60 — 1$20 và 2 thỏ Bạt-độc-dược-cao, 0$30 — 0$60.

Vậy ông cũng gởi cách Contre-Remboursement như của tôi vậy, xin ông vui lòng gởi mau tôi rất cám ơn ông.

Nay kính.
Châu-văn-Bảy

Ông có gởi thuốc đề như vầy:

Monsieur Huỳnh-hiệp-Nghi.
Commerçant
Cáibè

Và ông gởi thêm 1 hộp Trân châu-phấn nữa 0$35.

Và nhiều người ở xa muốn xin sách của ông lắm, đặng coi thuốc, như ông có dư nhiều ông làm ơn gởi cho vài cuốn bằng không có thì cũng không hại, bấy nhiêu lời thăm ông an-hảo.

LỜI RAO CẦN KÍP

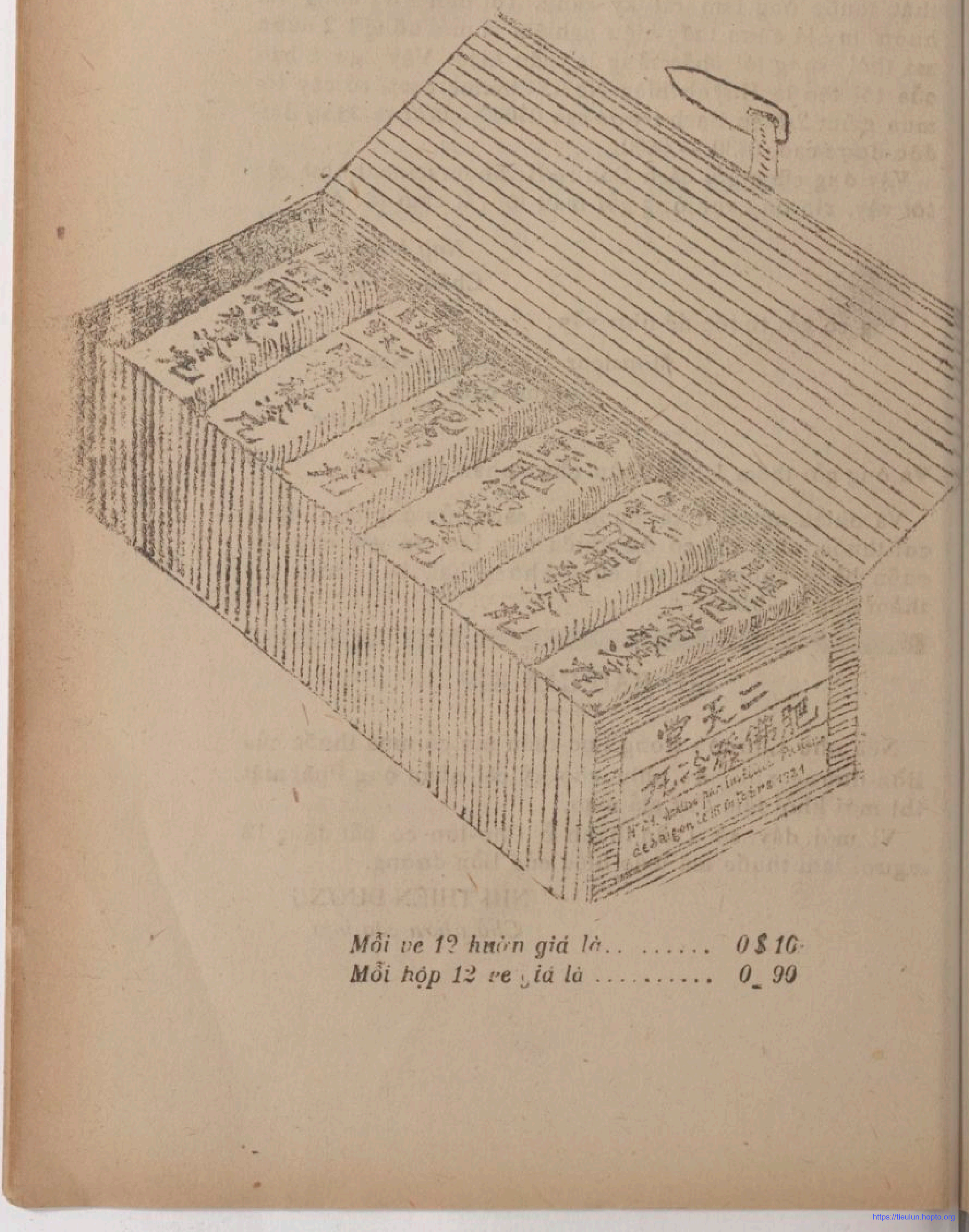
Nếu như Chư-tôn trong Lục-châu mà có mua thuốc của Bổn-đường xin hãy nhìn cho kỹ cái nhản ông Phật-mật thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của Bổn-đường.

NHỊ THIÊN-ĐƯỜNG
Chủ nhơn cáo bái.

https://tieulun.hopto.org

二天堂肥佛發冷丸
Phì-phật-phát-lãnh-huờn

Mỗi ve 12 huờn giá là.. ..... 0$ 10
Mỗi hộp 12 ve giá là ..... 0_ 99

https://tieulun.hopto.org

Tiệm chánh tại Quảng-đông tỉnh thành đường Đại-tân, số 145, 147 và 149

Tiệm ngánh tại Cholon đường Canton, số 38, dây thép nói số 658.

Vã thuốc huờn nầy là một thứ thuốc trị bịnh nóng lạnh rất công hiệu lẹ làn vì bởi bịnh nóng lạnh là một bịnh nhược trạch, khi nóng khi lạnh không chừng, lạnh trong xương sống lạnh ra, bắt đau gân cốt nhức mỏi; nhiều khi tưởng là bịnh thường không sớm lo thang thuốc, để cho đến đổi sau thành bịnh rét phân cử hoặc 1 ngày hoặc 2 ngày có một lần.

Nếu muốn tìm đặng thuốc thần hiệu cho mau dã bịnh thì hãy mua cho được thuốc nóng lạnh của bổn đường là **Nhị-thiên-Đường** có hình ông PHẬT-MẬP, đem về uống trước cách 2 giờ đồng hồ trước khi tới cử rét, người lớn uống lần đầu thì 6 huờn, kế nửa giờ uống thêm 6 huờn nữa, còn con nít thì lần đầu uống 2 huờn rồi nửa giờ sau uống thêm 2 huờn nữa, nếu qua ngày sau mà còn hơi muốn làm cử thì cứ việc uống nó như bữa trước.

Phải cử ăn đồ độc địa hoặc trái sống và các thứ cải sống.

Còn một thứ để trị các chứng ban, mỗi gói 14 huờn, giá 0 $ 16.

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
Chủ nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Đại-Du, le 26 Octobre 1919.

A Monsieur **Nhị-Thiên-Đường**, Pharmacien,
38, rue de Canton, Chợ-lớn.

Kính cùng ông đặng rõ, hôm tháng trước tôi có gởi mua 1 trăm bánh cam-tích của ông vì tôi chưa biết sức thuốc của ông thể nào, nên mới mua thử 1 trăm, té ra thiệt là thần hiệu, vậy xin ông sẵn lòng gởi cho tôi 200 bánh nữa, vì sao mà tôi mua gia bội, vì là thuốc thiệt hay, con tôi vừa uống thuốc ấy thì cách ít bữa nó sổng ra sên lải thấy mà ghê và tanh hôi hết sức, thiệt tôi rất đội ơn ông vô cùng, và hôm trước tôi quên dặn ông gởi lại nhà thơ Trà-vinh thì xa xuôi lắm. Còn sau nầy xin ông gởi thêm 1 hộp Vạn-ứng-phật-trà và 1 ve Kim-sắc-bổ-huờn; như có gởi thì đề như vầy:

M. Lý-ngọc-Kỳ, demeurant au village de Đại-Du par Trà-cù, Tràvinh.

MINH TẠ

An-sơn, le 2 Juillet 1922.

A Monsieur **Nhị-Thiên-Đường.**

Kính thăm chư quí tôn bổn hiệu Nhị-thiên-Đường an hảo.

Song tôi ghé mắt do trong bổn hiệu có gia vị một thứ thuốc Tây-thi-lộ rất là hiệu nghiệm, tôi xin gởi thơ đến bổn hiệu mà mong một vị thuốc ấy.

Phàm như bổn hiệu có đặng thơ lấy lòng rộng rải gởi thơ cùng thuốc tôi rất tạ ơn.

Nay kính

Monsieur Đá,
Village d'An-sơn, canton Bình-thạnh-thượng.

Bổn hiệu có gởi thơ và thuốc thì gởi lại nhà dây thép Thudaumot.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Yên-Hàn, le 22 Avril 1925.

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, à Cholon

Trước tôi có mua của ông vài món thuốc về dùng rất hiệu nghiệm. Vậy tôi xin ông làm ơn gởi contre-remboursement cho tôi các thứ thuốc kể như sau nầy, thật hết lòng cám ơn ông.

Xin có lời kinh chúc ông, mọi người khang cát.

Kể :

5 hộp An-thai-huờn	**1$50**
2 ve Nhân-dược-tán	**0 20**
5 ve Dầu-bạc-hà	**1 00**
Total	**2$70**

Xin ông đề bì như sau nầy :

Monsieur NA-QUANG-CAN.
Elève de l'Ecole à Chợ-mới
Province Thái-nguyên, (Tonkin).

LỜI RAO CẦN KÍP

Nếu như Chư-tôn trong Lục-châu mà có mua thuốc của bổn đường xin hãy nhìn cho kỉ cái nhãn ông PHẬT-MẬP thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của bổn Đường.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chủ-nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Vientiane, le 14 Avril 1925.

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Kính thăm ông được mạnh khỏe, và bổn hiệu buôn bán thịnh đạt. Sau nhờ ông gởi cho tôi mua 3 tá căn-cơ-tán giá 7 $ 50.

Tuy tôi gởi thuốc cũng khá nhiều nhưng chỉ nhà dùng hoặc làm phúc cho con trẻ, người quen biết trong lúc cần kiếp, chớ chẳng phải buôn bán gì. Trừ mấy thứ tôi chưa dùng thì tôi chưa biết giá trị là thể nào? nhưng hai thứ tôi đã được dùng như là; căn cơ tán; chỉ khái tán, thì quả là hiệu nghiệm; thế thì người có công tìm tới mà bào chế, đáng được ân tàng của người đã dùng.

Nay-kính,

Monsieur ĐUNG;
Secrétaire à la Résidence supérieure ou Laos,
à VIENTIANE.

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiện NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chu nhơn cận bảo.

https://tieulun.hopto.org

補肺止咳丸

Bổ phế-chỉ-khái-huờn

Giá mỗi ve là. 0$10
Mỗi hộp 10 ve. 0 90

Phổi con người ta là 1 ngôi chí tôn trong ngũ tạng, sở dĩ hô hấp mà thay đổi cái thanh khí. Cái thể chất của phổi rất mềm mại, yếu ớt, vì vậy nên hễ có phong hàng, ngoại cảm, hoặc đàm nhiệt nổi xâm, thì phổi đều chịu bịnh trước cả, làm cho hô-hấp phải ngưng trệ, mà sanh ra bịnh ho, nếu trước chẳng lo điều-trị để càng ngày càng thâm nhiễm rồi thành ra bịnh ho-lao, thổ đàm, lạc huyết vân vân.

Bổn đường ra công bào chế thuốc nầy tánh hòa huởn, không khắt phạt, chuyên trị các chứng bịnh phổi, kể trước đó rất linh nghiệm, bất cứ nam-phụ-lão-ấu đều dùng thuốc *Bổ-phế-chỉ-khái-huờn* nầy được cả.

Cách dùng : Mỗi ngày, sớm mai, trưa, chiều uống ba lần. Mỗi lần uống 14 huờn, đờn bà có thai mỗi lần uống 7 huờn, con trẻ một tuổi uống 1 huờn, hai tuổi uống 2 huờn, ba tuổi uống 3 huờn, nói tóm lại hễ thêm 1 tuổi thì uống thêm 1 huờn cho đến 14 tuổi thì uống đúng 14 huờn theo người lớn, uống với nước trà.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Phuphong, le 11 Octobre 1922.

Monsieur Joseph Trương-vĩnh-Phòng Propriétaire, village de Phuphong (Lợi-trường) Mytho, à Monsieur le Directeur de la Pharmacie asiatique **Nhị-Thiên-Đường**, *n° 38, rue Canton 38, Cholon.*

Monsieur le Directeur,

Bấy lâu nay tôi nghe danh tiếng tiệm ông bay khắp miền Đông-Pháp. bởi sự bào chế thuốc rất nên tinh khiết, dùng đến thật kỳ công hiệu lắm đó, ít nơi sánh kịp.

Tuy tôi chẳng giao thiệp việc mua bán chi với ông khi nào, song tôi cũng có dùng nhiều thứ thuốc bào chế bởi tiệm ông, thật là thánh dược quí biết dường nào. Nếu ông có lòng lưu tâm nghiện-cứu như thế chẳng nệ hao-tài nhọc-sức lo tầm thánh-dược mà cứu thế độ dân, hầu được dưỡng cái sanh-tồn của loài người nơi dương-thế.

Nay tôi kỉnh vài hàng thăm ông sau xin ông mở lòng rộng-rải cho tôi xin một quyển sách «Vệ-sanh chỉ-nam» đặng do nơi đó mà hiểu rõ các thứ thuốc của ông bào-chế cùng là chủ-trị bịnh chi cho biết mua mà dùng.

Tôi có lòng trông ước được một cuốn vậy để nhà hầu khi bịnh hoạn, lấy đó mà tầm dược trị thật là thậm tiện, xin ông khá nhiệm-ngôn.

Nay kỉnh.

P^r votre client dévoué.
TRƯƠNG-VĨNH-PHÒNG.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 163)

con mắt tôi coi thì không có, mà theo con mắt của thiên-hạ thì thiếu gì người tử-tế biết đều. Anh không biết đâu mà chỉ, vậy thôi anh để tôi chỉ giùm cho. Anh chịu khó anh đi khắp mấy tỉnh từ trong Nam-kỳ ra cho tới Bắc-kỳ anh coi thử coi có phải thiên-hạ hễ thấy ai nhà cửa kinh-dinh, y phục đàn-hoàn, tước trọng quyền cao, ruộng nhiều vườn rộng thì họ cho là người tử-tế biết đều, còn thấy ai quần áo lan-than, cửa nhà xịch-xạc, ăn không no bụng, ngủ không yên thân, thì họ cho là quân khốn nạn gian-giảo. Ý của thiên hạ như vậy đó. Anh nói thiếu gì người tử-tế, phải tử-tế là theo như lời thiên-hạ họ cho đó hay không ?

— Không. Người tử-tế, thì tử-tế, chớ nào phải giàu sang mới tử-tế, còn nghèo hèn thì bậy bạ hết thảy đều.

— Anh nói chuyện đời xưa, hay là anh rút chuyện trong sách anh nói nữa. Anh nói người tử-tế dầu giàu nghèo gì họ cũng cho là tử-tế phải hôn ? Đâu anh thấy ông nào giàu sang mà họ dám kêu là quân ăn cướp, đồ khốn nạn đâu, anh chỉ thử coi, mà vị tất hết thảy những tay giàu sang đều là bực hiền nhơn quân-tử hết.

Tôi thường thấy, mà có lẽ anh cũng dư biết, thiếu gì người làm những đều hung ác, dùng những chước nhuốc-nhơ mới trở nên giàu sang, mà hễ giàu sang rồi thì thiên-hạ đã quên tội hung ác hoặc thói nhuốc-nhơ của họ hết, mà lại còn theo lạy dạ bợ đỡ họ nữa. Đời nầy khốn nạn lắm ! Tôi đã ghét tôi không muốn nói đến, tại anh hỏi dằn-lân làm cho nhớ tới tôi càng thêm giận.

— Tại sao mà anh nói hơi nghe chán đời dữ vậy anh ?

— Phải, tôi chán đời lắm.

Kỳ-Tâm nói mấy lời rồi lại day mặt ra ngoài đường. Tế-Thế ngó thấy anh ta có sắc giận nên chúm-chím cười mà hỏi rằng :

— Thế khi anh cực khổ lắm hay sao mà anh giận đời như vậy ?

— Không. Tôi bây giờ thong thả lắm chớ. Tôi làm việc Trạng-sư ăn lương mỗi tháng 30 đồng. Tôi ở đậu ăn cơm quán nhà người ta trên Cầu-cống mỗi tháng hết 15 đồng, còn 15 đồng tôi xài chơi, có thiếu thốn chi.

— Vậy mà sao anh còn giận đời ?

— Anh muốn biết việc của tôi, vậy để tôi tỏ thiệt cho anh nghe chơi. Hồi nhỏ tôi sung sướng ít có đứa nào dám bì kịp. Cha mẹ tôi giàu có nhà ngói có 3 tòa, ruộng có hơn một muôn công. Cha mẹ tôi sanh có một mình tôi, mà huê lợi mỗi năm góp đến 50 ngàn giạ lúa, bởi vậy tôi muốn tiền bạc bao nhiêu cũng được hết. Lúc tôi đi học trên Saigon trong rương tôi thường có năm bảy chục hoặc một trăm đồng bạc luôn luôn.

https://tieulun.hopto.org

— Phải, tôi nhớ ; bọn học-trò hồi đó có một mình anh xài phí rộng rải hơn hết. Anh mặc quần hàng áo lụa luôn luôn, mà anh đi giày cũng mắc tiền hơn hết nữa.

— Hồi đó tôi sung-sướng lắm, bởi vậy tôi đi học không lo chi hết, chỉ lo học cho giỏi đặng khỏi thua chúng bạn mà thôi. Mà tôi học cũng không phải cầu làm thầy làm bà gì, chỉ muốn học đặng mở rộng trí khôn, hầu ngày sau cai quản sự nghiệp của cha, cho khỏi mang tiếng nhà giàu u-mê. Tôi đi học đã sung-sướng, mà bãi trường về nhà lại còn vui-vẻ hơn nữa. Anh nghĩ thử coi mình là con ông Cả giàu lớn hơn hết trong tổng, ai mà không kiên mình. Tôi đi chơi tới đâu họ niềm nở tới đó, tá điền già trẻ gì hễ tôi kêu thì dạ hết thảy. Không phải tôi có ý khoe với anh, chớ thiệt tôi không phải như họ, ỷ thế mà hiếp đáp người ta ; tôi gặp người già cả thì tôi kính họ luôn luôn, tôi thấy ai nghèo nàn thì tôi cho tiền bạc, bởi vậy trong lòng họ kiên tôi mà họ lại yêu tôi lắm. Lúc tôi được 16, 17 tuổi thì nhà giàu ai có con gái cũng đều muốn gả cho tôi. Ông thân tôi có một người anh em bạn tên là Thái-sanh-Tài làm Phó-tổng cựu, nhà giàu góp cũng được lối 20 ngàn gia. Ông muốn làm sui với ông thân tôi, mà tôi không chịu, tôi xin để tôi học xong rồi tôi sẽ cưới vợ. Bữa nọ bãi trường tôi về, đi dưới tàu tôi gặp bà Phó-tổng Tài với con gái bà là cô sáu Nhiều đi Saigon về. Ông thân tôi muốn nói cô nọ cho tôi, mà tình cờ tôi gặp cô như vầy thì tôi có ý mừng thầm, bởi vì có dịp nầy tôi mới dọ tánh nết cổ được. Tôi bước lại chào hỏi bà Phó-tổng thì bà mừng rỡ hỏi thăm lăn-xăn, còn cô sáu Nhiều thấy tôi coi bộ cũng vui nên không bợ-ngợ chi hết. Đến 11 giờ trưa, tàu ở Mỹ-tho lên tới Cái-bè, cô Nhiều dọn bánh thịt ra rồi bà Phó-tổng mời tôi ăn. Bà ép quá nên tôi phải ngồi lại mà ăn với bà và cô sáu Nhiều.

Kỳ-Tâm nói tới đó thì đèn khí bực cháy sáng lòa. Anh ta hớp một hớp rượu thấm giọng rồi nói tiếp rằng : «Chẳng giấu chi anh, cô sáu Nhiều thiệt là đẹp. Cô văn nói nhỏ-nhoi, đi đứng đằm-thắm, da trắng tóc dài, môi son, mày liễu, tay chơn điệu nhiều, hình vóc thanh tao, bởi vậy tôi đã không chịu cưới vợ rấp, mà thấy cô tôi động tình, nên tôi ngồi dưới tàu cứ suy nghĩ hoài, tính về chuyến đó thưa với cha mẹ đi nói cô, rồi đợi hễ ra trường thì cưới liền. Tháng đó nhằm tháng nước đổ, mà rủi lại gặp chiếc tàu chạy dở, nên mới tới kinh Lấp-Vò thì trời đã tối mò. Tôi biểu dưới tàu nấu cơm dọn cho tôi với bà Phó-tổng và cô sáu Nhiều ăn. Tàu qua khỏi Long-xuyên thì đã gần 10 giờ tối rồi. Bà Phó-tổng đi đường bị nắng gió bà mỏi nên bà nằm ngủ khò. Tôi thừa dịp ấy mới nói chuyện với cô nọ, ban đầu còn nói chuyện dông dài, lần lần tôi mới tỏ thiệt tình ý của tôi, rồi tôi hỏi cô rằng cha mẹ hai bên đã tính làm sui với nhau như vậy, mà cô có vừa lòng

(Coi tiếp qua trương 187).

https://tieulun.hopto.org

神效發冷丸

Thần hiệu phát lành huờn

(Thuốc bổng lành)

Trị bịnh nóng lạnh ; bịnh rét, ban bạch, ban điều, cảm mạo sương hàng, phát nóng, phát lạnh, hoặc nóng mê mang, nhức đầu, miệng khô, tứ chi mỏi mệt, ăn uống không tiêu

Giá mỗi gói..... **0$16**

CÁCH DÙNG:

Người lớn mỗi ngày uống một gói là 14 huờn uống với nước trà.

Còn con nít một tuổi uống 1 huờn, 2 tuổi 2 huờn, 3 tuổi 3 huờn.

Con nít mấy tuổi thì uống theo mấy huờn, tới 14 tuổi uống theo như người lớn đúng 14 huờn mà thôi.

Như bịnh rét thì phải uống trước hơn 2 giờ đồng hồ khi chưa có phát rét.

CỮ ĂN : « Rau sống, trái cây, đồ nguội lạnh, mấy món đó chẳng nên dùng tới » . Làm y theo như vậy, dầu bịnh nặng hung, hễ uống thuốc nầy vài ngày tới hết bịnh.

Người thường mỗi bữa sớm mai uống 3 huờn bổ thận. Hãy nhìn chắc cái nhãn ông Phật, hiệu Nhị-Thiên-Đường, thì mới phải là thuốc thiệt kẻo lầm thuốc giả.

https://tieulun.hopto.org

Cung-tụng Lương-y

Rạch-gòi, le 18 Décembre 1920.

A Monsieur **Nhị-Thiên-Đường**, Pharmacien,
38, rue de Canton, Cholon.

Kính thăm ông chủ tiệm an hảo. Sau đây tôi tỏ ít hàng cảm tạ ơn ông, thiệt ông bào chế thuốc rất mầu nhiệm.

Tôi đã từng trải thuốc mà không hiệu nghiệm, tôi từ khi coi Nông-cổ-mín-đàm, thấy ông đặt nhiều bài thuốc tôi cũng tưởng theo thế thường nhiều ông cũng xưng rằng danh sư mà coi mạch trúng, mà uống thuốc vô không linh nghiệm chi ráo.

Mới một năm nay tôi dùng thứ thuốc của ông kêu là Nhị-khoa-căn-cơ-tán, để trị cho con nít thiệt là thần biện, nên tôi mua cho con tôi uống mạnh giỏi ăn chơi, tôi rất cám ơn ông có lòng mà tìm kiếm bào chế ra. Hồi khi tôi chưa được thuốc của ông, con tôi đau chỗ tới thầy, kẻ nói bang, người nói thế nầy, người nói thế kia, tôi cũng lo chạy hết lòng với vợ con, mà đáo đầu cũng bó tay chịu chết. Nên tôi thấy vậy cũng tưởng không linh nghiệm, hay đâu tôi mua thứ thuốc của ông mà cho con tôi uống thiệt là rất hay và thuốc Phát-lảnh-huờn tôi rét uống có đôi ba đồng bạc mà không hết, mua của ông có 0$16 mà uống dứt bịnh. Nên tôi gởi thơ nầy cám tạ ơn ông vô cùng và cầu chúc cho ông sống lâu ra công bào chế thuốc mà giúp đời.

Nguyễn-văn-Hơn à la Ferme de Madame Gauvin
à Rạch-gòi (Cantho).

LỜI RAO

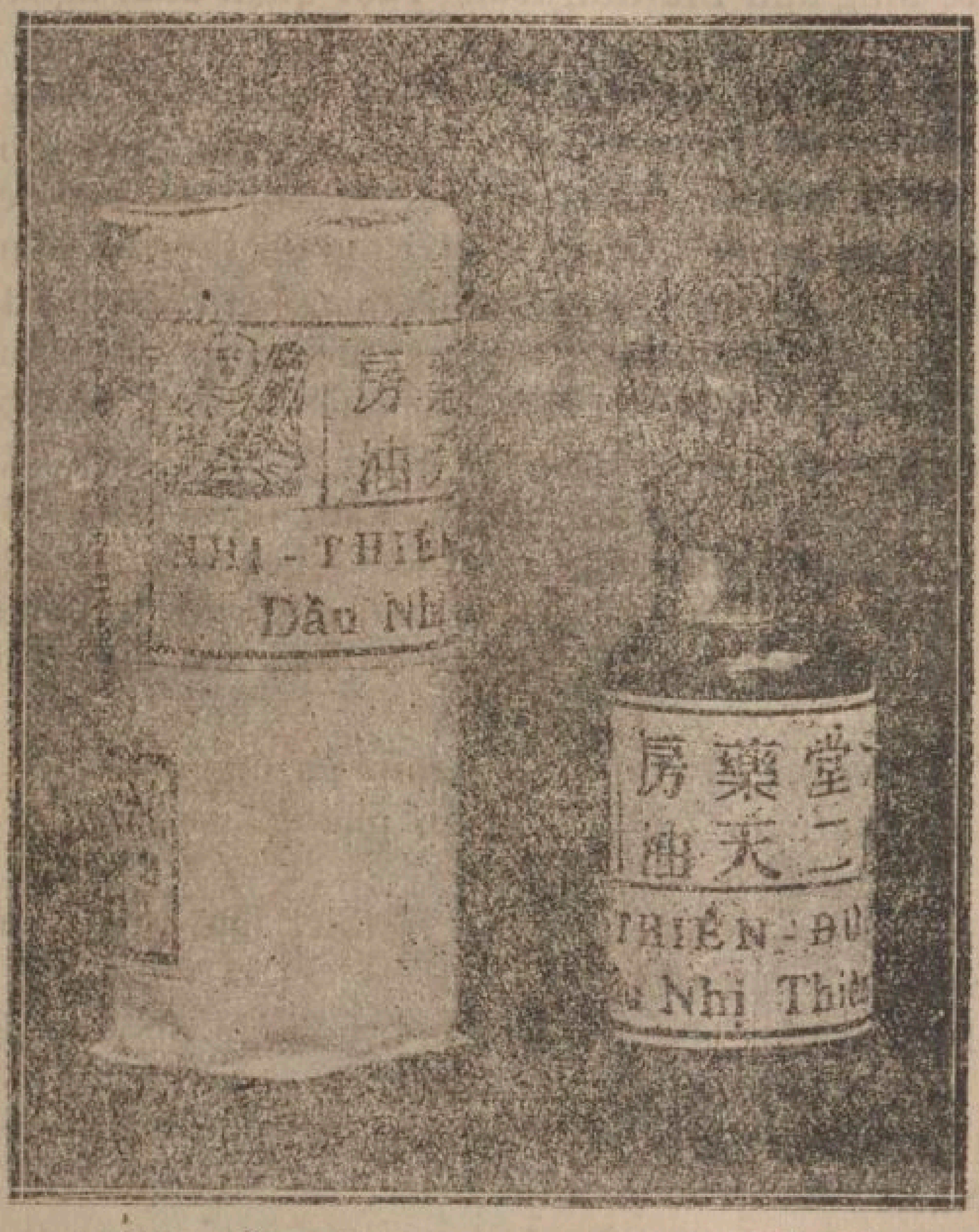
Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu Nhị-Thiên-Đường, thì sẽ đặng thưởng 500 quơn bạc

NHỊ THIÊN-ĐƯỜNG
Chủ nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

萬應二天油

VẠN-ỨNG-NHỊ-THIÊN-DẦU.

Giá mỗi ve là..... **0$26**

Dầu nầy vốn của **Y-sanh Vi-Tế-Sanh** đã dày công tiềm kiếm các thứ thuốc nơi các Danh-san, đem về bổn thân chế luyện nấu ra kỉ-lưởng, thiệt nó có sức đuổi phong, ngự hàng, tán, nhiệt, công hiệu lẹ làng bất câu nội chứng ngoại khoa thảy đều linh nghiệm, các ông có mua thì xin phải nhìn cho kỉ cái nhản hiệu ông Phật-mập của tiệm NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG thì mới khỏi lầm đồ giả.

12

https://tieulun.hopto.org

Chủ trị các chứng kể ra sau nầy:

1° Bốn mùa cảm mạo, nghẹt mũi nhức đầu, tay chưn bải hoải, trúng thử trúng hàng cảm nhằm khi độc, trong uống ngoài thoa, thảy đều dùng được.

2° Trạo trực, đau bụng ăn uống không tiêu, sình bụng ợ chua, lòng như lửa đốt, trong ruột quặn đau, ngoài thoa trong uống, thảy đều dùng được.

3° Đàm lên chận nghẹt bất tỉnh nhơn sự, hàm răng ngậm cứng, tức thì phải dùng dầu nầy mà thoa nơi phía trong môi, và thoa luôn nơi màng tang, thoa dưới cổ hai bên cuốn họng, phải thoa cho thường thì tỉnh lại liền.

4° Ho hen khò khè, đàm lên chận nghẹt, hơi thở không được thông, thì phải lấy dầu mà thoa nơi cuốn họng và trước ngực cho thường, lại phải nhểu chừng 10 giọt dầu nầy vào một chén nước sôi mà uống thì thấy hiệu nghiệm.

5° Đờn bà nằm bếp mà hay xây xẩm, hoặc nhức đầu đau bụng thì phải lấy dầu nầy mà thoa 2 bên màng tang, trên ngực, dưới bụng, rồi cũng coi theo sách nói trên đây mà uống thì thấy sự hay Hoặc lúc có thai mà dùng thường dầu nầy thì lại càng tốt lắm.

6° Con nít mà bị kinh phong mửa ỉa, ngày đêm la khóc, hoặc hay ọc sữa, trong ruột có phong, ngoài thoa trong uống hiệu nghiệm như thần.

7° Đi tàu đại sóng mà mửa, hễ biết mà dùng dầu nầy thì ắc là an nhiên vô sự.

8° Hoặc bị đầu phong đau nhức, hoặc bị phong thấp tay chơn nhức mỏi, hoặc bị phong hỏa mà đau răng, phải dùng thứ dầu nầy mà thoa xát nơi mấy chỗ đau thì ắt hết liền.

9° Những là vô danh thủng độc, các thứ ghẻ chốc, con nít bị thai độc mà sanh ghẻ ngứa ngầy cả mình, hoặc bị muỗi cắn, hoặc bị sâu xuông; cứ dùng dầu nầy mà thoa thì thấy hiệu nghiệm.

CÁCH DÙNG:

Người lớn mỗi lần từ năm giọt tới mười giọt, con nít, mỗi lần thì từ một giọt đến năm giọt, phải pha với nước trà hay là nước sôi mà uống.

https://tieulun.hopto.org

MINH-TẠ LƯƠNG-Y

Phnom-Penh, le 12 Janvier 1920.

A Monsieur le Directeur de la Pharmacie **NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,**
38, rue de Canton, Cholon.

Kính thăm ông và nơi tiệm ông cho đặng mọi sự lành, hôm trước tôi có tiếp được 2 ve dầu Nhị-Thiên thiệt là dầu của ông chế rất nên thần hiệu lắm, hồm rày đa đoan nhiều việc nên không rảnh viết thơ mà tạ ơn ông, còn sự thuốc ở trên nầy tiệm thuốc bắc ở đường An-dương có trử thuốc thiệt là hiệu của ông vì va có đưa sách thuốc cho tôi coi mà làm chứng, nên tôi chắc ý bởi vậy tôi có dùng thứ thuốc chi thì cứ ra tiệm ấy mà mua song tiệm nầy bán còn thiếu một thứ dầu Nhị-Thiên của ông gởi cho tôi hôm nọ, nên tôi phải ép mình làm cho mất công ông vì việc nhỏ mọn nếu ông tiếp đặng thơ nầy thì xin ông sẵn lòng gởi cho tôi 10 ve dầu nói trên đây và một ve dầu Đầu khấu thứ 0$40, hồm rày nhờ dầu của ông gởi lên mà mùa bất nầy tôi hết sổ mủi và nhức đầu, thiệt dầu nầy rất nên hiệu nghiệm, tôi kính tạ ơn ông.

Nay kính.

Monsieur PHAN-KIM-LƯƠNG.
Entrepreneur, 124, rue Armand-Rousseau,
à PHNOM-PENH.

MINH TẠ

Batri, le 28 Avril 1925.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,

Kính thăm ông,

Và chúc cho chư vị trong tiệm đều đặng an lành. Từ ngày tôi uống đặng thuốc của bổn tiệm thiệt là thần hiệu.

Tuy tôi chưa mua đến tiệm ông lần nào, chớ cũng có mua thuốc của ông gởi mấy tiệm ngánh

Vậy nay tôi kính ít hàng cám tạ ơn ông, vì có công bào chế nhiều vị thuốc rất tài, và xin ông sẵn lòng gởi cho tôi một cuốn sách thuốc, đặng cần dùng mua thuốc, và coi theo lời dạy mà uống cho tiện.

Nay kính.

Monsieur ĐẶNG-NGỌC-VĨNH.
Propriétaire à Batri

---

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Saigon, le 26 Juin 1925.

A Monsieur le Rédacteur du Lục-Tỉnh-Tân-Văn, Saigon.

Monsieur,

Kính thăm ông chủ bút, sau xin ông làm ơn cho chéo giấy dư, mà ấn hành giùm trong qui báo ông, ngõ sau ai có bị bịnh như tôi, coi theo mà dùng, ấy cũng là một đều hữu ích.

Cách hai tháng nay tôi mang lấy bịnh tức, lấy làm khó chịu, uống đủ thứ thuốc mà chẳng thấy chi thuyên-giảm, may đâu tôi coi trong Lục-Tỉnh-Tân-Văn có bài mách giùm làm ngởi của ông Nguyễn-kim-Đinh, làm Tổng-lý một tờ báo kia đăng vào, mà mách giùm cho đồng bào, vì khi trước ngài cũng bị bịnh tức, mà nhờ bốn hườn thuốc vi Tế-Sanh, Trật-dã-hườn của ông Vi-khai nên ngài đăng vào báo mà cám ơn ông chủ nhà thuốc *Nhị-thiên-Đường*,

Nay tôi lại nhờ ơn ông Nguyễn-kim-Đinh chỉ giùm và chỉ cách dùng rất rõ ràng, nên tôi cũng mua về bốn hườn làm y như lời ông dặn, thiệt là thần hiệu, chẳng đầy một tuần mà bịnh tôi dặng lành mạnh như xưa, thật là lời ông nói chẳng sai, sau tôi cũng chứng rằng thuốc Vi-tế-sanh Trật-dã-hườn của nhà *Nhị-thiên-Đường*, trị bịnh tức rất thần hiệu.

Ấy vậy tôi xin ca tụng đôi hàng mà cảm ơn ông.

Monsieur P. NGUYỄN-TẤN-VỊ,
Thạnh-mỹ-an.

LỜI RAO CẦN KÍP

Nếu như Chư-tôn trong Lục-châu mà có mua thuốc của Bổn-đường xin hãy nhìn cho kĩ cái nhãn ông PHẬT-MẬP thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của Bổn-đường.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG.
Chủ nhơn cẩn bạo.

https://tieulun.hopto.org

頭 刺 丹

ĐẦU THỐNG ĐƠN (*Thuốc nhức đầu*)

Mỗi ve giá là. **0$17**

Gặp lúc khí trời nóng bất hòa. cảm - mạo hàng - nhiệt, phong ta thủ-thấp, truyền nhập phế-kinh, làm cho bịnh nhức đầu, nghẹt mũi, ho, nóng lạnh, tiểu-tiện đỏ v. v., dùng thuốc nầy, trừ được nhứt thiết các chứng bịnh đã kể trên đó thật là một thứ thuốc rất thần hiệu, nên để sẵn trong nhà phòng khi bất trắc.

CÁCH DÙNG :

Mỗi ngày sớm mai, trưa, chiều, uống 3 lần, mỗi lần uống 14 hoàn.

Con trẻ một tuổi, mỗi lần uống 1 hoàn, hai tuổi uống 2 hoàn, ba tuổi uống 3 hoàn, nói tóm lại, hễ thêm một tuổi thì uống thêm một hoàn cho đến 14 hoàn thì thôi. Uống với trà.

MINH TẠ LƯƠNG Y

Mocay, le 28 Avril 1920.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Chợ-lớn,

Kính thăm ông chủ tiệm **Nhị-Thiên-Đường** đặng vạn sự bằng an, hôm tháng trước tôi có gởi mua tại tiệm ông thứ bánh Cam-tích cho trẻ tôi ăn khá quá, vậy nay tôi mau mau viết ít hàng cám tạ ơn ông có công bào chế thứ bánh rất hiệu nghiệm.

Sẵn dịp nầy tôi kính xin ông làm ơn gởi cho tôi mua thêm 2 hộp nữa giá là 1$80, gởi theo nhà thơ contre-remboursement.

Nay kính.

M. Nguyễn-văn-Tràn, Instituteur à Mỏ-cày.

https://tieulun.hopto.org

補瀉油
DẦU XỔ

Thứ dầu xổ nầy của bổn đường hết lòng nghiện cứu mà chế ra, rất nên thuần lương sạch sẽ, những người nóng nẩy trong mình, hoặc ban trái độc địa, hoặc nóng càm nhức đầu, hôi miệng, ăn không đặng tiêu, đường đại tiện huất bón.

Hễ dùng thứ dầu nầy mà xổ thì thầy hiệu nghiệm luôn.

CÁCH DÙNG :

Sớm mai sớm đê bụng đói trộn nó với nước trà hay là café mà uống.

Người lớn mỗi lần uống 1 ve.

Con nít. . . { 2, 3 tuổi, mỗi lần uống 1 muỗng café.
6, 7 tuổi, mỗi lần uống 1 muỗng canh.

GIÁ MỖI VE LÀ. . . . . 0$20

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Long-mỹ, le 6 Août 1923.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacie asiatique,
38, rue de Canton, à Cholon.

Trước kính thăm ông chủ tiệm cùng nội quí quyến cho đặng bốn chữ khương ninh tấn phát, sau tôi tỏ cho ông rõ: 2 Avril 1921, tôi có gởi mua của ông mấy thứ thuốc sau nầy:

1. Chỉ khái-tán;
2. Phấn-chà-răng;
3. Ninh-thân-huờn;
4. Chương-lảo-dầu;
5. Nha-thống-thủy;
6. Đạo-thương-thủy;
7. Kim-sắc-bổ-huờn.

Trong 6 thứ thuốc nầy tôi có xài thiệt rất hay. Còn một ve Kim-sắc-bổ-huờn thì tôi cất mà quên.

Nay vợ tôi đau gân cật nhức ngủ không đặng, thì tôi nhớ lại tôi còn cất một ve thuốc Kim-sắc-bổ-huờn. nên tôi kiếm đặng, tôi cho vợ tôi uống thiệt rất hay, vì dùng liền dứt bịnh mà lại ăn ngon ngủ thẳng giấc.

Nên tôi mau mau viết đôi hàng cảm tạ ơn ông và đáng khen thuốc của ông rất nên thần hiệu.

Nay kính tạ,

Đinh-quang-Bình, Propriétaire,
Làng Long-bình, Tổng An-bảo, à Long-mỹ,
Rạch-giá, (Cochinchine).

HÀI ĐÀM

Trời ôi: Cả đêm om sòm ai đè ho giữ nè. Có gói thuốc tán Hóa đàm chỉ khái của Nhị-Thiên-Đường. uống rồi chắc lập dư. Nghĩa là hết ho a hử.

***

Hình thù khô khan, đau nhức ngủ không đặng, có bạc ngàn không ra gì. Nay mà đặng mạnh chỉ nhờ thuốc Kim-sắc bổ-huờn của Nhị-Thiên Đường. rất nên thần hiệu.

Đinh-quang-Bình Propriétaire,
Làng Long-Bình.

https://tieulun.hopto.org

外科白樹油

Bạch thọ giu

(DẦU BẠC HÀ)

Dầu nầy để trị gân cốt nhức mỏi, hoặc các chứng bịnh ngoài da, hễ nhức mỏi chỗ nào thì thoa bóp chỗ nầy, hoặc ngứa ngầy thì thoa vào, hoặc đờm bà đờ mà thoa dầu nầy công hiệu như thần, chớ nên khinh thị, song dùng nó để mà thoa bóp ngoài da chớ chẳng nên uống.

Mỗi ve lớn giá là: **1$80**
Mỗi ve trung giá là: **0 40**
Mỗi ve nhỏ giá là: **0 25**

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ

Saravane, le 26 Janvier 1924.

A Monsieur **Nhị-Thiên-Đường**,

Tôi kính lời hầu ông đặng rõ, tôi đã tiếp đặng thuốc ông gởi rồi về dùng thật là thuốc ông rất nên thần hiệu. Thứ Bạch-thọ-giu thoa bóp nhức mỏi thật là hay. Nên tôi xin tạm vài hàng cảm tạ ơn ông và xin gởi cho tôi 1 cuốn Vệ-sanh-chỉ-nam để trong nhà khi muốn mua cái chi coi theo đó mà mua.

Adresse: Monsieur Hồ, Commerçant à Saravane,

MINH TẠ

Hòa-an, le 15 Octobre 1922.

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,

Nay tôi ít lời châu ngọc kính chúc cho ông và Bổn-đường đặng an hòa phước thọ tấn phát cao minh, xảo thủ linh đơn, tế độ nơi hoàn vỏ cho đặng an cư lạc nghiệp.

Nguyên tôi đau con mắt đã năm sáu năm nay, nhỏ đủ thứ thuốc mà không chịu. Nay tại chợ tôi có bán thuốc của ông là «Thần hiệu nhản dược thủy», nên tôi mua nhỏ không mấy ngày nay đã lành bịnh như xưa, thuốc ông thiệt rất linh nghiệm, nay tôi ít lời trân trọng yêu dấu, ngậm đành bút tỏa ơn ông không xuyết cảm tạ bổn đường chẳng cùng.

Nay xin ông hai cuốn «Vệ-sanh chỉ-nam» cho em tôi một cuốn và tôi một cuốn để mà điều trị vệ sanh hằng ngày xin bổn đường sẵn lòng thì ơn ấy sánh tày non biển.

Kính đốn

Adresse: M. Auguste Nguyễn-như-Ý
demeurant au village Hoa-an, canton de An-tịnh.
(Sadec) Caolảnh

https://tieulun.hopto.org

外科樟桵油

NGOẠI-KHOA TRƯƠNG-LẢO-DẦU

(Dầu thông)

Bổn đường hết sức tìm tòi mà bào chế ra 1 thứ dầu gọi là Dầu thông, để chủ trị về bịnh nhức mỏi gân cốt, và đờn bà nằm bếp (đẻ) mà thoa bóp dầu nầy thường thì thấy hiệu nghiệm vô cùng.

Dùng thoa bóp chớ không nên uống.

Giá ve lớn là . . . . . **0$40**

Giá ve nhỏ là **0 20**

---

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 174)

hay chăng? Cô mắc cở nên day mặc khuất bóng đèn, song cô trả lời nhỏ nhỏ rằng : « Nếu thầy chẳng chê em là đứa quê hèn, thầy quyết giao duyên kết tóc với em, thì em đâu dám phụ lòng thầy, ví dầu may rủi thế nào em cũng nguyện đồng sanh đồng tử. » Tôi nghe mấy lời ấy tôi cảm xúc trong lòng vô cùng, đến bây giờ nhắc lại mà cái dọng của cô nói cũng còn như nghe vẳn-vẳn bên tai. »

Kỳ-Tâm châu mày thở ra rồi nói rằng : « Lòng đờn bà dời đổi, không biết sao mà dò được. Tôi nghe lời cô nói hữu tình như vậy tôi cảm lắm, nên kỳ bải trường ấy tôi mới nói với ông thân tôi đi lễ hỏi, rồi đợi chừng nào tôi học xong rồi sẽ cưới. Lúc ấy tôi còn phải học tới 2 năm nữa mới thi lấy bằng tốt-nghiệp. Hễ bải trường tôi về qua thăm ông gia bà gia tôi niềm-nở, rồi lúc tựu trường thì cho mỗi lần một trăm đồng bạc ; cô sáu Nhiều lại thêu khăn, may áo, rồi biểu em đem cho tôi nữa.

Tôi thấy bên vợ tôi ở với tôi có tình như vậy, thì trong lụng tôi mừng thầm, chắc là ngày sau trong gia-đình lấy làm hạnh phúc lắm. Năm tôi học rút đặng mà thi, thì tôi coi ý cha mẹ tôi không được vui như xưa. Tuy tôi mắc đi học, song tôi có nghe rằng mấy năm trước hoặc bị nước lụt, hoặc bị chuột phá, hoặc bị lúa háp, nên ông thân tôi thất mùa luôn luôn. Mà nghe thì nghe như vậy chớ trong bụng tôi chẳng có chút chi lo sợ. Chẳng dè còn vài tháng nữa tới hội thi, tôi tiếp được một bức thơ của ông thân tôi nói rằng mấy năm thất mùa không góp được huê-lợi, mà bạc lúa giùm cho tá-điền ăn cũng không thâu được, nợ mỗi năm chồng lời thêm hoài, bây giờ không thế trả nổi, nên chà-xả-tri (chetty) đã kiện mà phát mải nhà cửa ruộng vườn hết rồi, và dạy tôi phải về cho mau mà tính việc nhà. Tôi được thơ chẳng khác nào như sét đánh bên tai, rộn trí đau lòng, không thế nào mà học nữa được ; chẳng phải là tôi nghe hết của mà ngã lòng, tôi lo là lo cho cha mẹ tôi thất chí buồn rầu rồi sanh bịnh hoạn mà thôi. Thiệt tôi lo chẳng sai : tôi xin phép về thì nhà cửa đã bị chủ nợ tịch hết rồi, cha mẹ tôi đi ở đậu với một người tá-điền cũ là Bảy Cự, mà cha tôi lại có bịnh nằm mê-man, hễ tỉnh dậy thì khóc. Cha tôi thấy tôi thì khóc tấm-tức tấm-tưởi không nói chi được hết, rồi trong đêm ấy bịnh trở nặng quá nên tắc hơi. »

Kỳ-Tâm thuật tới đó thì nhớ cha nên động lòng, hai hàng nước mắt rưng rưng chảy. Tế-Thế làm mặt buồn mà nói rằng : « Nếu vậy thì việc nhà của anh gian nan quá, hèn chi gần thi mà anh thôi học. Vậy mà từ hồi đó cho đến bây giờ tới có hay đâu. » Kỳ Tâm lau nước mắt rồi mới nói tiếp rằng : « Hoạn-nạn của tôi còn nhiều nữa, chớ phải bao nhiêu đó mà thôi đâu anh. Ông thân tôi mất ba thân tôi không còn một đồng. Tôi phải đi đến nhà mấy người thân thiết với ông thân tôi mà năn-nỉ lạy-lục nọ đặng mượn bạc vay

https://tieulun.hopto.org

tiền về mà chôn cất. Ông Phó-tổng Tài có qua điếu tang, song ông cúng 10 đồng bạc hương khói rồi về liền, bến bữa táng ổng không qua mà đưa. Tống táng ông thân tôi xong rồi thì bà thân tôi buồn rầu nên sanh bịnh nữa. Vợ chồng Bảy Cự thuở nay nhờ làm ruộng của cha mẹ tôi mới cất được nhà rường nhà cập, mà nay nó thấy tôi suy sụp coi ý vợ chồng nó không biết thương. Tô thấy nhơn tình như vậy tôi buồn nên đem bà thân tôi lên nhà-thương Rạch-Giá mà nằm, không thèm ở trong nhà nó nữa. Bà thân tôi đau gần 8 tháng, tôi quơ đầu này tạm đầu kia mà nuôi, nên mắc nợ cùng hết. Đến chừng bà thân tôi tỵ trần, tôi chôn cất xong rồi, thì trong lưng còn có năm sáu đồng bạc, mà số nợ tôi mắc người ta kể đến tám chín trăm. Tôi bơ-vơ không có nơi nương dựa, mới tìm tới ông gia tôi đặng dọ thử coi ý ổng tính cho tôi làm sao. Chẳng dè tôi đến nhà thì hai ông bà lạt lẻo lắm, ông chẳng nói chi đến việc hôn-nhơn nữa, mà ông lại nói rằng tại ông thân tôi vụng tính nên mới tan cửa nát nhà, ông thân tôi có mượn của ông hai ngàn đồng bạc, vậy chớ tôi làm sao mà trả lại cho ông. Tôi chẳng biết nói sao được, túng thế phải hứa rằng để tôi kiếm phương làm ăn, chừng nào có tiền thì tôi sẽ đem về mà trả. Tôi trở ra chợ xin làm ký-lục phụ trong sở Thương-chánh mà nuôi miệng. Tuy ông gia bà gia tôi không nói tới việc hôn-nhơn nữa, nhưng mà tôi nhớ lời cô sáu Nhiều nói với tôi dưới tàu rằng « vì dầu may rủi thế nào cô cũng nguyện đồng sanh đồng tử » nên tôi không thối chí, chắc rằng cô không nỡ quên lời. Chẳng dè cách vài tháng tôi nghe thầy Phó-tổng đã gả cô cho con một ông nhà giàu bên Cần-thơ. Tuy nghe như vậy, song tôi tưởng ông gả ép, chớ không phải tại cô phụ tôi. Tôi mới gởi cho cô một bức thơ dọ thử coi ý cô thế nào. Tôi chờ hoài không thấy cô trả lời; cách ít tháng tôi thấy cô đi chợ, tôi có ý muốn giáp mặt đặng coi cô nói làm sao, té ra cô thấy tôi cô ngó rồi làm lơ, dường như thuở nay không quen biết chi hết vậy. Nhơn-tình! Nhơn-tình khốn nạn lắm, anh thấy chưa hử? Đời nầy những người như vậy đó thiên hạ họ tôn trọng, họ khen là tử-tế, là biết đều, còn kẻ suy sụp như tôi đây đều là quân bá-láp hết. Khốn nạn lắm! Mà chẳng phải là bên vợ tôi họ phụ tôi mà thôi, mấy người quen biết theo bợ đỡ hồi trước chừng họ thấy tôi nghèo họ cũng khinh khi bỉ bạc tôi nữa. Ối! còn nói chi tới mấy người tôi thiếu nợ! Họ tưởng ông thân tôi bị khánh tận, mà thế nào bà thân tôi cũng chắt-lót giấu tiền bạc được nhiều. Đã vậy mà họ đương tử tế đó không lẽ họ trở mặt liền cho được, nên họ mới cho tôi vay bạc. Chừng bà thân tôi mất rồi họ theo đòi tôi ngày một; tôi không có tiền mà trả năn nỉ hết sức họ cũng không nghe. Có một chủ kiện rồi bắt giam thâu tôi hết mấy tháng, té ra tôi cũng không có mà trả. Họ làm hết sức mà không đòi được, túng the họ mắng nhiếc mà trừ. Hễ thấy mặt tôi người thì mắng tôi là đồ ăn cướp, kẻ thì kêu tôi là quân giựt đồ, mà anh nghĩ thử coi tôi ăn

(Coi tiếp qua trương 195).

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Ninh-Hòa, le 7 Mai 1925.

Monsieur le Directeur à la Pharmacie NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
38, rue de Canton, Cholon.

Kính lời thăm ông chủ tiệm NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG cùng chư qui-vị trong tiệm được vĩnh-an.

Tôi lấy làm cảm ơn ông và qui-vị có công bào chế thứ thuốc Lục-vị-huờn, vì tôi có bịnh, mà tôi không biết adresse của ông mà tôi gởi, nên tôi tạm mua của các tiệm ở thành phố đây, tôi uống vào rất thần hiệu, nên tôi rất lấy làm hân hạnh và cảm ơn ông lắm lắm.

Nên tôi xin ông có lòng tốt gởi cho tôi một cuốn sách đặng tôi coi cho biết mà mua thuốc, thì tôi rất cảm đội ơn ông vô cùng.

Ít lời quê mọn xin ông nhậm lấy.

Monsieur NGUYỄN-LUÂN.
Cửu-Phẩm,
Demeurant au village de Mỹ-Hiệp,
Canton de Hiệp-Trung, Huyện de Tân-Định
à Ninh-Hòa.

MINH TẠ

Vinh, le 5 Mai 1925.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Đại-bảo-hiệu, à Cholon

Thưa ngài, hôm ngài gởi ra cho tôi 3 hộp thuốc Kim-phụng-huờn, thì uống có kiến-hiệu, vậy có lời cảm tạ ngài, và xin ngài gởi cho tôi thêm một tá 12 hộp nữa.

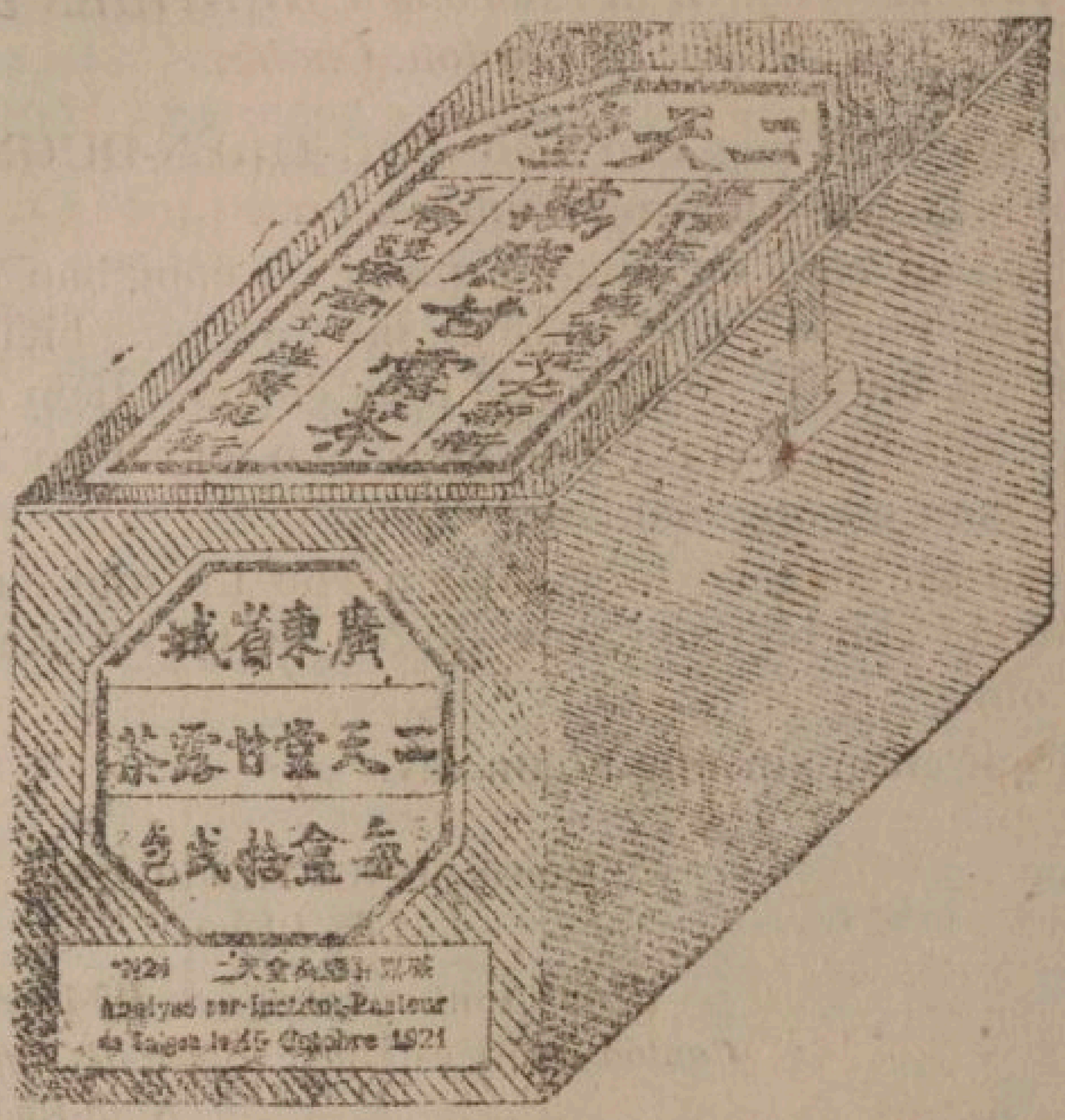
Bái-Bút.

Monsieur PHẠM-VĂN-THUẦN.
Professeur au Collège de Vinh.

https://tieulun.hopto.org

萬應甘露茶

Vạn-Ứng-Cam-Lộ-Trà

Gid mỗi gói là ..... **0$03**
Mỗi hộp 12 gói **0 30**

Thứ trà nầy của Bổn - đường hết lòng nghiên cứu, mà chế ra để chủ trị các chứng như sau nầy.

Cảm nhằm khí độc, ăn uống không tiêu, sinh bụng ợ chua, đau bụng ỉa mữa, tức ngực ho khan, lòng như lửa đốt.

Nếu dùng vị trà nầy mà uống thì thấy công hiệu như thần.

Song phải nhìn cho kĩ cái nhản ông Phật mập của tiệm **Nhị-Thiên-Đường** mới khỏi lầm đồ giả uống vào sanh bịnh.

https://tieulun.hopto.org

Minh tạ Lương-y

Longthành, le 26 octobre 1918.

A Monsieur Nhị-thiên-Đường, Pharmacien
38, rue de Canton, Chợlớn

Kính thăm ông và qui tiệm cho đặng mạnh giỏi, sau nầy tôi tỏ cho ông hay sự ruồi của tôi mà nhờ thuốc thần hiệu của ông, nên cũng hóa ra may mắng.

Nguyên ngày 20 octobre 1918, tôi đang cầm cây búa mà đẻo kèo, rũi nó bạt cây búa nhằm chơn tôi một búa, sâu qua máu ra quá 1 tô kiểu, tôi mới bảo vợ tôi mau mở tủ lấy ra 1 hộp thuốc kêu *Trật-đả-huờn*: tôi lấy 1 huờn, tôi uống 8 phần, còn lại 2 phần thì tôi hòa với rượu mà phết thiệt tức thì cầm máu, hiệu nghiệm như thần, may mà tôi có rử ít nhiều mà bán, các thứ thuốc của ông nên tôi mới đặng mau mạnh như thế.

Từ đó tới sau tôi dùng nó đến bữa thứ tư thì tôi mạnh như xưa, thiệt thuốc không mấy đồng tiền mà cứu người trong lúc rủi ro rất nên hiệu nghiệm; nay tôi lành mạnh nhờ ông có công bào chế phương dược như thần, nên tạm đôi hàng cảm tạ gọi là đáp ơn.

Còn vị Sưu-độc tôi cũng có cứu đặng nhiều người như là cai-từng Đông, ở làng Hòa-bình (Láng-giài), bị bịnh đơn hai năm cuạy bạc trăm mà không hết, tôi bán cho va hai ve Sưu-độc-linh-dược mà nay bịnh hết mạnh lại như xưa.

Thằng bán kẹo ở tại làng Hòa-bình đau bịnh xuội 2 tay và 2 chơn 1 năm mà nó uống có 2 ve Sưu-độc thì cũng mạnh lại như thường.

Hai người ấy cũng bảo tôi viết thơ mà cảm tạ ơn ông, chẳng kém hai chữ Nhị-Thiên nơi bổn hiệu.

Adresse: M. Trần-phong-Thạnh, Commerçant,
au village de Long-thành à Phước-thạnh, Baclieu.

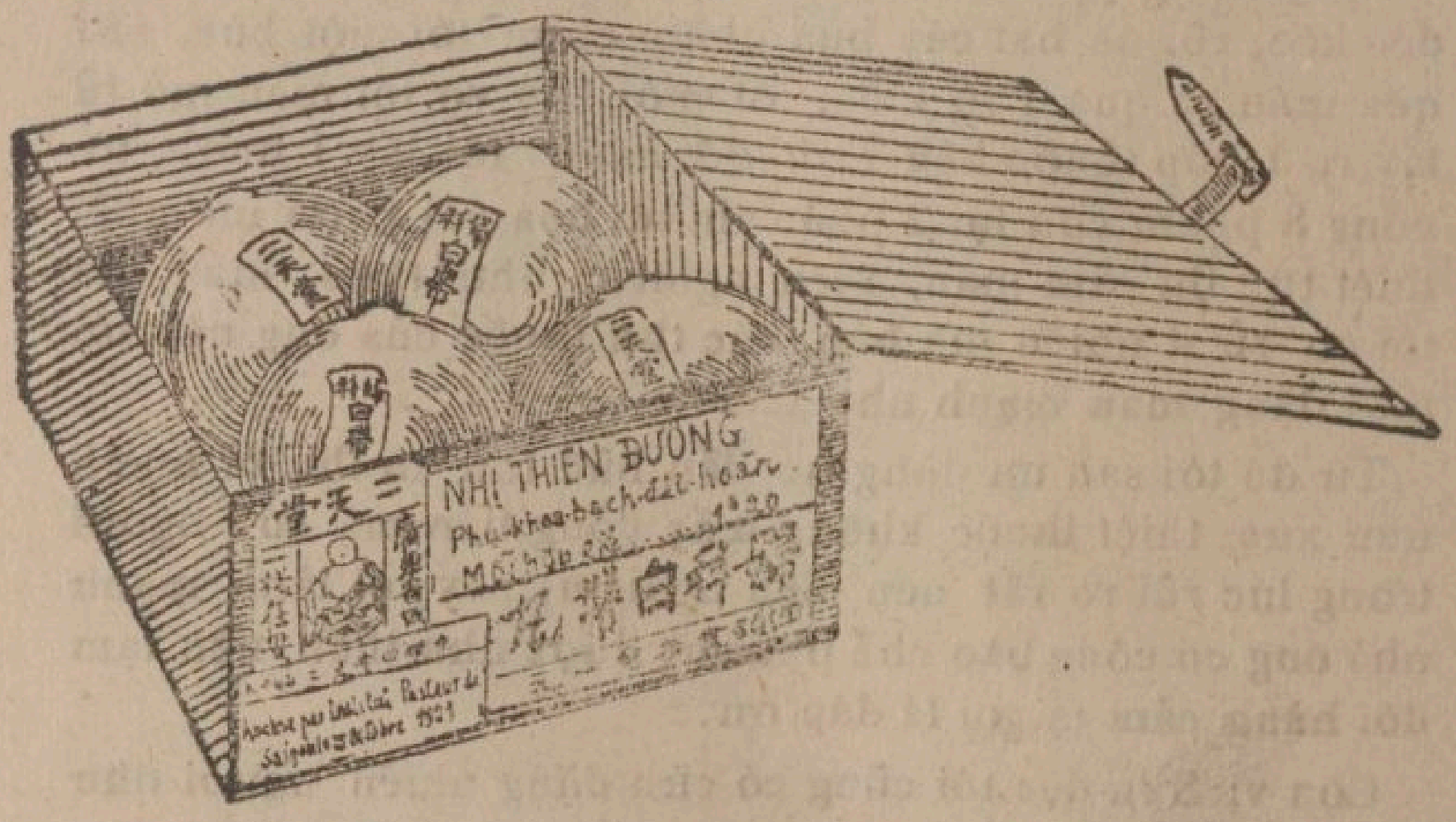
https://tieulun.hopto.org

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

二天堂調經白帶丸

Điều kinh bạch-đái-huờn

Thuốc huờn nầy chuyên trị đờn bà huất kiết, đường kinh chẳng thông, trời sục không chừng, mình nóng bụng

Mỗi hộp 4 hoàn giá là ..... 1$20

đau, hoặc bị bạch-đái, hoặc bị làm băng mà hư tổn lần lần hư yếu tử-cung, không thế chửa nghén được.

Phàm đờn bà thì phải lấy đường huyết mà làm gốc, huyết vượng thì khí đủ, khí do nơi huyết mà hành động, thì sanh mới nên.

Bổn-đường nghiện cứu đã thâm niên, nay mới phát minh được thứ thuốc huờn nầy, thiệt là Thánh-Dược; chủ trị các chứng bịnh kể ra sau nầy :

https://tieulun.hopto.org

Bị xích-đái bạch-đái mà không chửa nghén ;
Đường-kinh hoặc trồi hoặc sụt ;
Đường-kinh ra nhiều mà làm băng ;
Bạch-đái bạch-dâm ra hoài không dứt ;
Khí huyết đều hư, đường kinh chẳng có ;
Đường kinh bế tắc, đi nghịch mữa máu ;
Đờn bà mập quá, không thai nghén được ;
Tử-cung hư nhược, sanh dục bất thành ;
Hàng nhiệt vẩn lai, hình hài xấu nhược ;
Đường-kinh vàng cợt, hoặc bầm đen.

CÁCH DÙNG : Mỗi ngày sớm mai uống 1 huờn, uống với nước trà. Phải kiên cữ những đồ sống sít lạnh lẽo, như dưa, trái cây và rau sống, hoặc đồ mỡ dầu, chiên xào, rang nướng, là đồ nóng nẩy độc địa, sanh đàm hao khí.

Chư-tôn có mua thì xin hãy nhìn cho thiệt cái nhản hiệu ÔNG PHẬT của Nhị - Thiên - Đường, thì mới khỏi lầm đồ giả.

LỜI RAO CẦN KÍP

Nếu như Chư-tôn trong Lục châu mà có mua thuốc của Bổn-đường xin hãy nhìn cho kỹ cái nhản ông Phật-mập thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của Bổn-đường.

NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG
Chủ nhơn cáo bạch.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Vientiane, le 23 Avril 1925.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,

Mấy lời kính thăm ông chủ và nội tiệm được an hảo luôn luôn.

Tôi từ ngày được biết danh tiếng của thuốc ông đến bây giờ, đã dùng nhiều lần và cũng lấy làm hiệu nghiệm. Vậy tôi viết mấy lời xuống nhờ ông làm ơn gởi theo cách Contre-remboursement cho tôi những vị thuốc như sau này:

5 hộp thập toàn đại bổ.....	1$50
12 ve nhẫn được tán.....	1 00
Cọng.....	2$50

Tôi cám ơn ông vô cùng.

Monsieur ĐÀO-TỬ-THANH.
au Collège de Vientiane.

MINH TẠ

Hatinh, le 28 Avril 1925.

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,

Trước tôi có nhờ ơn qui hiệu gởi bánh cam tích ra, tôi đã cho cháu tôi dùng rồi; hay lắm mà thật bổ ích cho trẻ không biết là bao. Nay nhờ qui hiệu gởi thêm cho tôi 2 hộp nữa giá 1$80, gởi cách nhận hóa giao ngân và theo danh hiệu như sau này:

Monsieur NGUYỄN-TRẦN-ĐOÀN
Instituteur auxiliaire à l'Ecole
de plein exercice Hatinh

Kính bút.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 188)

cướp ai, tôi giựt đồ ai ? Tôi mắc nợ họ tôi không chối, tại tôi không có tiền nên tôi không trả được ; đợi chừng nào có rồi tôi sẽ trả chớ.

Sao những người có tiền nhiều mà họ lại đem tiền bạc tới quỉ lạy dặng dưng thêm nữa, còn tôi nghèo không tiền mà trả cho họ, họ lại làm bức tôi chi dữ vậy ? Thiên hạ ở như vậy, tôi ghét không phải hay sao ? Anh đừng có binh. Đời nay thiên-hạ xấu lắm. Người nào anh khen là tử-tế đó, thì họ càng bậy bạ nhiều hơn người khác nữa, nói giùm cho anh biết. »

Tế-Thế mỉn cười, dòm thấy đồng hồ đã chỉ 7 giờ rưỡi, mới đứng dậy mời Kỳ-Tâm đi ăn cơm. Kỳ-Tâm dục-dặc không muốn đi. Tế-Thế nắm tay kéo riết đi trở ra Vàm rồi vào nhà hàng lớn mà ăn cơm với nhau.

Trăng rằm tỏ rạng, nước lớn tràng-trề ; gió thổi mặt nước lợn dợn như dun da, trăng đọi dòng sông ánh lòa như chảy bạc. Tế-Thế với Kỳ-Tâm ăn cơm rồi mới dắc nhau ra đứng tại vàm mà hóng mát. Ngoài sông ghe đi xuống quăn chèo lạc-sạc, tàu chạy lên đèn chiếu đỏ xanh ; trên bờ người đi qua nói chuyện vui cười, xe chạy lại tránh nhau lộn xộn.

Tế-Thế đi kiếm Kỳ-Tâm là chủ ý muốn cậy Kỳ-Tâm nhảy xuống sao bùn vũng nước mà vớt giùm Yến-Tuyết với Trường-Xuân đương hụp-lặn chới-với, chớ không phải anh em thương nhớ nhau nên tìm nhau mà trò chuyện. Gặp được Kỳ-Tâm thì anh ta mừng thầm, muốn nói phức chuyện riêng của mình cho rồi, mà chưa biết làm sao mà khởi đầu cho được. Chừng đứng tại Vàm hóng mát, anh ta lại nghĩ trong trí rằng nếu mình nói mà Kỳ-Tâm chịu thì mình xuất ảnh đôi chừng 5 ngàn rồi chia bớt cho mình một vài ngàn xài chơi. Trường-Xuân nói rộng quá, dại gì mà không ăn. Tuy ảnh bà con với mình, song bạc nầy không phải bạc của ảnh mà mình ngại, ảnh làm việc gì mà có tiền nhiều, nên nói rộng rải như vậy, chắc là bạc của bà Phủ, hoặc là bạc ảnh ăn cắp của vợ ảnh. Mình chịu khó đi tính giùm việc cho ảnh thì phải có lợi, chớ khốn gì ăn cơm nhà mà lo chuyện thiên-hạ. Theo lời Kỳ-Tâm nói với mình hồi chiều, thì ảnh đương uất về đạo vợ chồng, mà lại đương eo hẹp về việc tiền bạc nữa. Vậy nếu mình nói chắc là ảnh chịu ; mà ảnh làm việc trạng-sư mình đem mối cho ảnh, đã có tiền lại được vợ, tự nhiên ảnh phải tính tiền huê-hồng mà đền ơn cho mình chớ. Cha chả ! mà anh nầy ảnh nói chuyện nghe hơi ảnh chán tình đời quá, không biết ý ảnh thế nào.

Tế-Thế đứng ngẫm nghĩ muốn mở hơi mà nói phức cho rồi, song day lại thấy có hai vợ chồng thầy thông nào đó không biết,

https://tieulun.hopto.org

dắc nhau lại gần đứng mà chơi làm cho anh ta nhột nhạt nói ra không được. Anh ta thấy có 2 cái xe-kéo đương nghều-nghếu đi kiếm mối. Anh ta vỗ vai Kỳ-Tâm mà nói rằng : « Này anh, đứng lâu mỏi cẳn quá. Vậy thôi hai anh em mình ngồi mỗi đứa một cái xe-kéo đi vô đường Trung-Lương mà thưởng trăng ngoạn cảnh chơi. » Kỳ-Tâm thấy Tế-Thế quyến-luyến quá, không nỡ cáo từ, nên phải lên xe mà đi với Tế-Thế.

Qua khỏi Vĩnh-Tường rồi, Tế-Thế dạy xa-phu đi thủng-thẳng mà hóng mát. Hai bên đường cau chuối trồng dày bịch án bóng hẳng-nga, làm cho đường chỗ thì tỏ chỗ thì mờ, dường như ngày nơi đây đêm nơi đó. Mấy nhà ở dọc theo mé, nhà thì thức rầm-rì nói chuyện, nhà thì ngủ lặn-lẻ quạnh hiu. Một lát nghe chó trong cửa sủa om-sòm, một hồi gặp người đi đường bộ coi hâm hở. Qua khỏi một cái cầu, thấy đường dài ngay bốt, mà lại nhà ở trong xa, Tế-Thế mới dạy ngừn xe lại rồi rủ Kỳ-Tâm leo xuống đi bộ cho mát. Xa-phu ngồi dựa bên đường hút thuốc, còn Kỳ-Tâm với Tế-Thế thì chấp tay sau dít thủng-thẳng đi chơi. Tế-Thế vùng nói với Kỳ-Tâm rằng :

— Tôi nghe anh thuật việc nhà cửa anh, từ hồi chiều đến bây giờ tôi buồn quá. Té ra anh ngậm cay nuốc đắng, tán gia bại sản, tình nhơn thì bội nghĩa, thân thuộc thì vong ân, vậy mà tôi có hay đâu. Phận tôi đây tay làm hàm nhai, chớ không phải giàu có gì, bởi vậy không biết làm sao mà giúp đỡ anh được.

- Anh có lòng thương tưởng đến tôi như vậy, thiệt tôi cảm ơn anh lắm. Song bây giờ tôi đã chán đời rồi, ý tôi chẳng còn muốn vinh huê phú quí chi nữa ; áo dơ quần rách tôi không biết hổ, ăn quán ngủ lều tôi cũng không biết buồn. Thôi, phận tôi khốn nạn cho yên, còn phận thiên-hạ cao sang thì để cho họ cao sang theo họ. Anh biết thương giùm thân tôi, nghĩ cũng là đủ rồi, chẳng cần phải lo giúp đỡ chi nữa.

Anh nói như vậy sao phải, anh em bạn hễ thương nhau thì phải giúp nhau, chớ không giúp nhau mà gọi là thương nhau nỗi gì. Nầy anh, tôi có một việc kỳ lắm muốn nói cho anh nghe chơi mà bởi việc kỳ nên không biết anh có vui lòng nghe hay không.

Anh muốn nói việc chi thì cứ nó ngay ra, đừng ngại chi hết. Thuở nay tôi đã từng thấy nhiều việc kỳ lắm, nên bây giờ việc gì tôi cũng coi là việc thường, chớ không có chi mà gọi là kỳ.

— Ờ, để tôi nói cho anh nghe. Bên Tân-An có một bà Phủ thuở nay thiên-hạ kính trọng không biết chừng nào.

— Hễ bà Phủ thì tự nhiên thiên-hạ kính trọng, có lạ gì đâu.

Coi tiếp qua trang 197

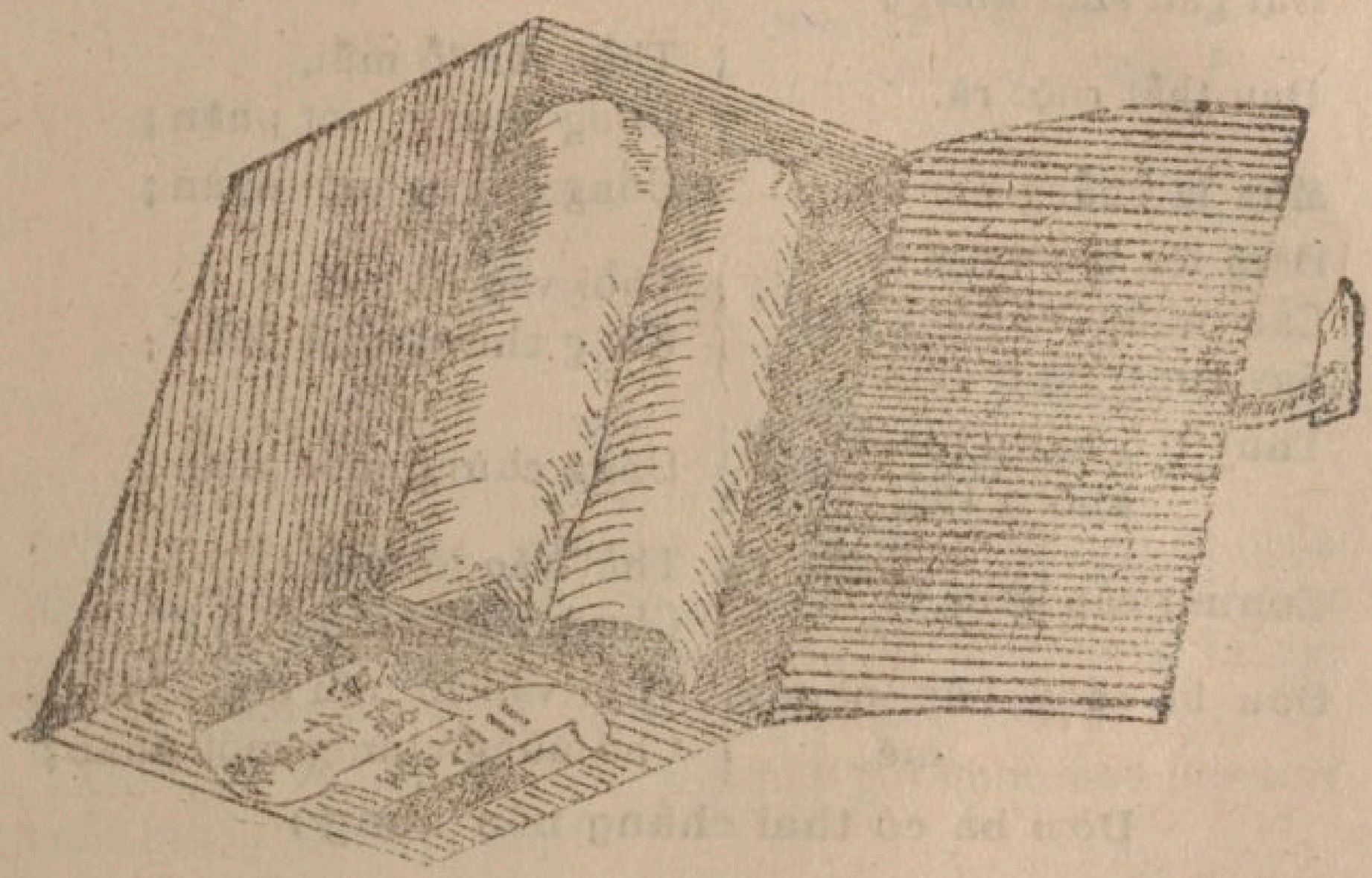
https://tieulun.hopto.org

二天堂行軍散

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG HÀNH-QUÂN-TÁN

(Thuốc nhảy mũi)

Thứ thuốc tán nầy hữu thậm tán thiên địa chi công, đoạt hồi tánh mạng chi lực ; phò nguy cấp ứng nghiệm như thần.

Giá mỗi ve là..... **0$30**

Bổn-đường tuân theo phương hay của những đứng hiền xưa thánh trước, chọn ròng thượng phẩm dược liệu mà chế ra dùng chừng nào hay chừng nấy ; bốn biển nghe danh, xa gần nứt tiếng.

Ấy vậy nếu chư-tôn mỗi khi đi đâu cũng nên mua nó để đem theo mình, trước để hộ thân, sau cứu người làm phước. Đó là chỗ gọi : giờ giờ làm phương tiện, buổi buổi tích âm công. xin chư tôn chớ lấy làm thường.

Trị các chứng bịnh kể ra sau nầy :

https://tieulun.hopto.org

Thoa nơi lỗ mũi ; Dịch khí thạnh hành,
Thương phong ngạt mũi,
Thổi vào lỗ mũi ;

Nhức đầu chóa mắt ;
Phát nóng phát lạnh,
Trúng phong trúng đàm ;
Đau bụng mữa ỉa ;
Mùa hè trúng thử ;
Nhiệt độc công tâm ;
Rút gân sinh bụng ;
} Thổi vào lỗ mũi ;
Uống chung 1 phân ;

Đau thắt ruột rà, } Thổi vào lỗ mũi,
Uống chừng một phân ;

Mữa ỉa chẳng ngừng, Uống chừng một phân ;

Đàm lên chận nghẹt.
Cảm nhằm chướng khí,
Say rượu tánh cuồn,
} Thổi vào lỗ mũi,
Uống chừng một phân ;

Thủy thổ bất phục, ăn tối không tiêu ; } Uống chừng một phân ;

Con nít cấp kinh, } Thổi vào lỗ mũi,
Cho uống chừng 5 ly ;

Đờn bà sẵng bận phong mê, } Thổi vào lỗ mũi cho nhiều ;
Cho uống chừng một phân ;

Đờn bà có thai chẳng nên dùng :

Các chứng nói trên đây, thuốc nầy cứu cấp rất nhiều, kể không xiết được.

Phàm những người rủi bị thời-chứng, bất tỉnh nhơn sự, đàm chận, mê tâm ; loạn tánh phát cuồn, tanh mạng nguy cấp trong giây phúc ; phải dùng thuốc nầy mà thổi vào lỗ mũi, chừng nào nhảy mũi thì thôi ; rồi phải lấy chừng một phân thuốc nầy hòa với nước trà mà cho uống ; nếu bịnh nặng hơn thì cho uống 2 lần, ắt thấy công hiệu. Con nít bị cấp kinh phong, cho uống 5 ly thì mạnh. Trừ ra như bịnh mạng kinh tỳ trệ, tay chơn lạnh ngắt, thì chẳng nên dùng, phải rước thầy thuốc đến coi cho kỹ mà điều trị mới được.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Hanoi, le 8 Mai 1925.

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, à Cholon.

Khi tôi ở Sàigòn thường dùng thần dược của ngài rất nên hiệu nghiệm, nay về xứ sở ở Bắc nầy kiếm không ra, vậy lật đật mấy lời vô xin ngài mau gởi cho tôi 1 cuốn catalogue đặng khi có cần mua thuốc chi đặng tôi gởi mua.

Kinh thơ.

Monsieur TRIỆU
Radiofiste au Laboratoire de T. S. F.
à Hànội

MINH TẠ

Cung-son, le 26 Avril 1925.

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,

Tôi xin kính bẩm thăm ngài và nội bổn tiệm ông cầu cho đặng an nhàn sức mạnh. Từ ngày tôi tiếp được thuốc của ngài gởi ra, tôi dùng, thiệt là một phương thuốc ít có và ít ai bì kiệp, thiệt tiếng thiên hạ đồn thì có thiệt nhẳm.

Xin ngài và bổn hiệu sẵn dịp nầy gởi giùm cho tôi mấy món thuốc như sau đây :

1 ve kiến sắc	2$00
2 miếng thái dương cao.	0 10
1 hộp thập toàn đại bổ	0 36
1 hộp cây Bổ thận	1 00
1 hộp giấy Bổ thận.....	0 60
1 hộp thuận khí.....	0 90
Total	4$96

Nhờ ơn ông gởi theo cách contre-remboursement ra poste Túy-Hòa.

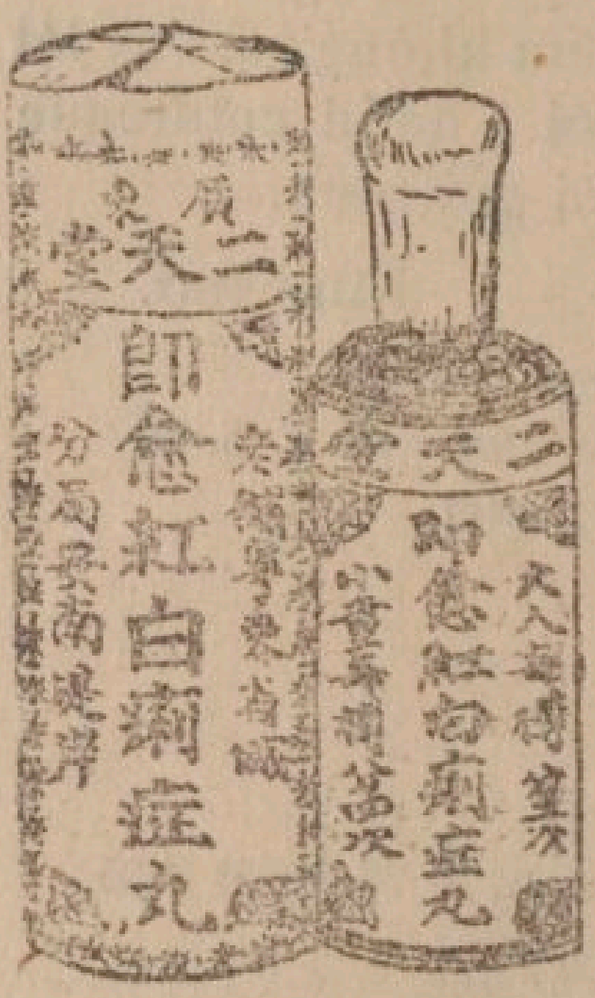
Mon adresse :

Monsieur NGUYỄN-LƯỢNG
Postes et Télégraphes Cung-son
Túy-Hòa

https://tieulun.hopto.org

紅白痢症丸

HỒNG-BẠCH-LỢI-CHƯNG-HUỜN

Thứ thuốc nầy của bổn-đường đây là dùng cách nhuận trường hỏa trệ mà trị chứng hạ-lợi, hoặc hồng hoặc bạch, thảy đều dùng được, công hiệu như thần.

Xin chư-tôn hãy nhìn cho kỹ cái nhản hiệu ông Phật mập của Nhị-Thiên-Đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

Cách dùng: Người lớn mỗi lần uống nửa ve, mỗi ngày uống hai lần, sớm mai và chiều. Còn con nít mỗi lần uống một phần tư ve, uống với nước trà.

Giá mỗi ve là ..... **0$20**

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Kính thăm ông được ngàn sự lành, sau chúc cho trong Bữu-hiệu được bình an.

Tôi thường dùng thuốc của ông nhiều món hiệu nghiệm, nay thấy ông có in cuốn chỉ-nam mới, chắc cũng có nhiều vị thuốc hay, nên xin ông làm ơn gởi cho tôi 1 cuốn được coi mà mua thuốc để cần dùng cám ơn ông.

Nay kính.

Xin ông có gởi đề như vầy:

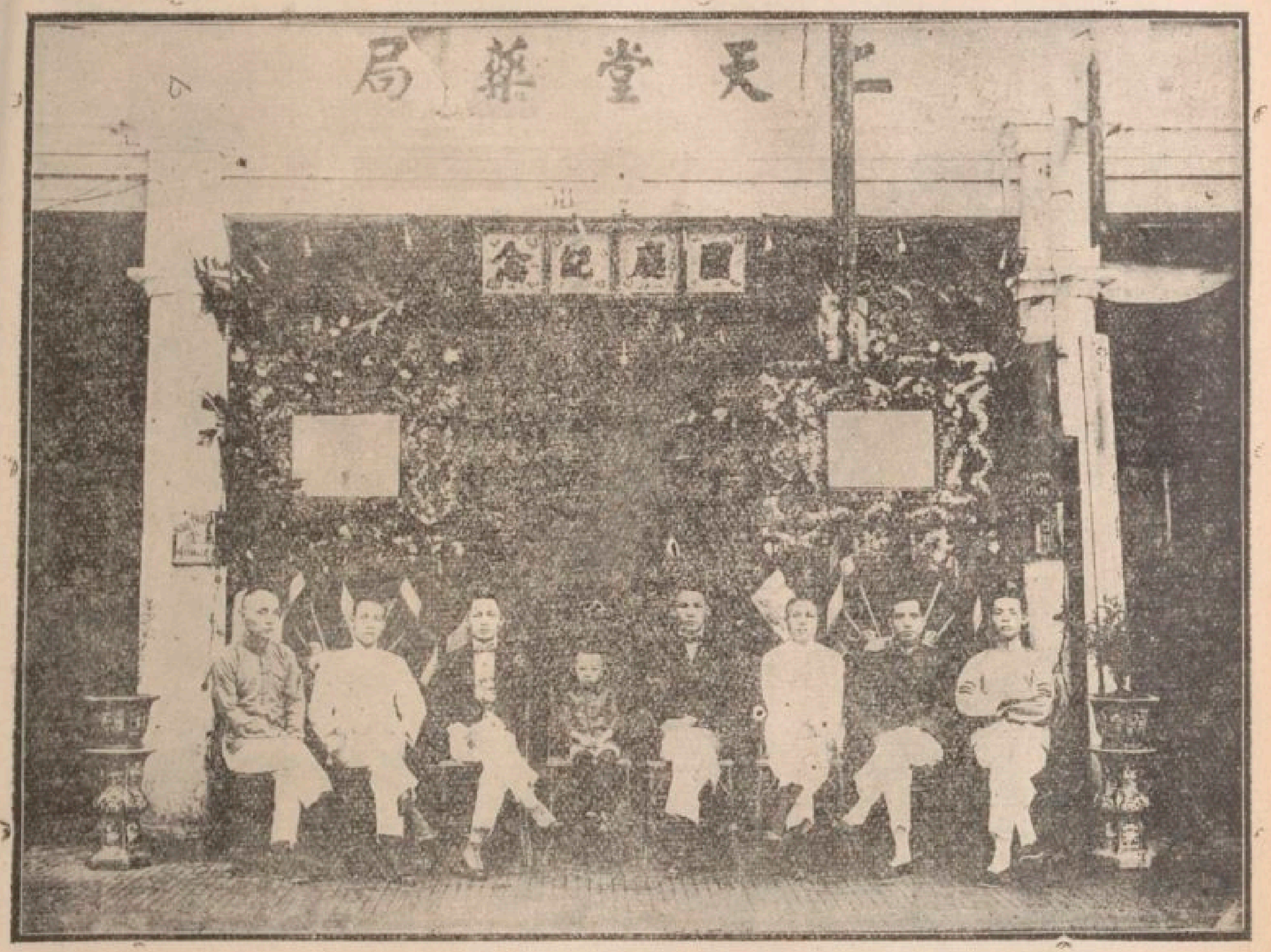
Monsieur cựu chủ Đầu, làng Thanh-thủy
ở Tân-an.

---

https://tieulun.hopto.org

二天堂藥房

大南皇帝金邊皇帝獎賜金牌紀念

Ngày lễ kỷ niệm nhà thuốc

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

đặng ân tứ tam hạng Kiêm-tiền và Médaille Moni-Saraphon.

https://tieulun.hopto.org

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Mo sieur,

Kính thăm ông chủ **Nhị-Thiên-Đường** đặng mạnh giỏi, đã hai lần rồi tôi đến được thuốc của ông gởi cho tôi rất nên kỷ lưỡng, không hư hao chi hết và tôi lấy làm khen ngợi thuốc ông bào chế rất tinh thần, vậy xin ông làm ơn gởi cho tôi mười gói Nhi-khoa-căn-cơ-tán nữa.

M. Giàu, Secrétaire au Trésor, Phnom-penh.

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Triton, le 30 Septembre 1922.

A Monsieur Nhị-Thiên-Đường, Pharmacie asiatique à Cholon.

Kính thăm ông chủ tiệm đặng rõ:

Hôm rồi đây có tiếp đặng mấy món đồ thuốc của tiệm ông gởi cho tôi, thì tôi lấy làm mừng lắm và tôi có cho con nhỏ tôi nó dùng thì thấy rất thần hiệu

Nay tôi xin ông gởi cho tôi contre-remboursement 4 chai dầu hiệu Sanh-Phát-Bá-Thảo-Giu, giá mỗi ve là 0$30 × 4 = 1$20.

Thứ dầu nầy tôi cũng có mua 1 lần trước rồi thì xức nó vô trong tóc thiệt tóc được đen mướt y như trong lời ông nói trong Vệ-sanh-chỉ-nam vậy.

Nay kính.

Sau nầy xin ông rõ: Hôm tôi chưa lãnh mấy món thuốc ông đã gởi rồi thì tôi có gởi 1 tấm thơ nhắc ông nữa. Nay tôi xin ông kể bỏ thơ ấy đi.

Chênh, Secrétaire à Triton.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 196)

— Ấy! để thủng thẳng tôi nói cho anh nghe mà! Bà nhà cửa hẳn hòi, có ruộng có vườn, tuy không giàu lớn, song bà sung-sướng lắm. Bà không có con trai, chỉ có một đứa con gái, năm nay chừng 19, 20 tuổi, nhan sắc đẹp đẻ, cười nói đoan trang, thuở nay đóng cửa kén chồng, bực giàu sang thì không nghe ai gấm ghé, còn bực tầm thường như mình đây thì cô không thèm nọ tới.

— Đời nầy hễ người tử-tế thì họ như vậy hết thảy. Họ là con nhà giàu sang thì phải chọn con nhà giàu sang mà kết đôi kết bạn. chớ thứ quân nghèo hèn chúng nó biết gì mà đoái tưởng đến chúng nó.

— Ờ, cô ta kén chồng quá, bây giờ có chữa oan rồi anh.

— Có lạ gì đâu! Tuy anh chưa nói ra, mà tôi dám đoán trước rằng cô nọ lấy đây tớ, hay là lấy anh em bà con chi đó, chớ không ai đâu lạ.

— Anh giỏi quá! Thiệt, cô lấy người anh em bạn đi, người ấy có vợ rồi, mà vợ lại giàu lớn lắm. Chẳng giấu chi anh, người đờn-ông ấy bà con với tôi, thuở nay nhờ bên vợ mà nên, bây giờ lại đương tính tranh chức Cai-tổng nữa. Việc nầy nếu vấy lậu ra vợ anh ta hay được thì chắc phá hoang hết, anh ta đã hỏng làm tổng mà mẹ con bà Phủ cũng phải bỏ xứ mà đi, chớ xấu hổ quá ở sao được.

— Con nhà tử-tế bây giờ họ lấy trai có chửa oan thiếu gì. Có ai chê cười chi nữa đâu mà sợ xấu hổ. Mà vì dầu có người nào ưa nhiều chuyện họ xoi bói đi nữa, thì họ cười lén, chớ nhà giàu sang ai dám nói xấu mà sợ.

— Phải, mà sợ là sợ vợ anh kia hay được rồi đường công danh của ảnh trắc trở chớ.

— Thứ làm vậy mà công danh gì?

— Đời nầy giàu sang là công danh chớ sao nữa.

—Ờ, ờ, tôi quên. Bây giờ nếu muốn che miệng thiên-hạ thì kiếm người nôm cô nọ, như người ta hay làm thường đó thì yên chớ có khó gì.

— Phải, họ cũng tính như anh đó đa. Họ đương kiếm người nôm, tốn hao bao nhiêu họ cũng không nệ; song họ cần kiếm người biết ăn biết nói, có học khá-khá, chớ nếu sắp cu-li xe-kéo nó cười con bà Phủ thì tự nhiên họ biết nó nôm còn gì.

Kỳ-Tâm nghe nói miệng chúm-chím cười. Tế-Thế lặn thinh đi với Kỳ Tâm một hồi rồi đứng lại nói rằng:

— Nầy anh, anh thất vận mấy năm nay nghèo cực, ở không yên thân, làm không đất chí, tôi muốn anh làm xàu nhảy vô nôm phức đặng lấy tiền xài đỡ lúc nghèo nầy, anh nghĩ sao? Họ nói rộng

https://tieulun.hopto.org

lắm, mình muốn đòi mấy ngàn họ cũng chịu hết. Đã vậy mà họ buộc hai điều nầy; thứ nhứt là nôm mà không được ăn nằm với cô nọ, thứ nhì là hễ chừng nào họ muốn thôi thì mình phải thôi liền. Tôi nghĩ mình chịu tiếng làm chồng đỡ giùm cho cô nọ, chớ không tình nghĩa gì, rồi trong ít tháng cô nọ dẻ rồi, hoặc có lâu lắm là một vài năm mình thôi, việc làm không khó gì mà mình lấy mấy ngàn đồng bạc khoẻ quá.

— Anh tính nghe coi phải lắm, mà sao anh không nôm?

— Tôi bà con với anh kia làm như vậy khó coi nên tôi không nỡ. Đã vậy mà ảnh bà con không lẽ tôi đòi tiền, thà là anh lạ anh kèo nài nhiều tiền mới được.

— Thuở nay con nhà tử-tế có chửa oan kiếm người nôm là sự thường. Mà cái nầy lại buộc hai đều khác hơn người ta, nên nghe lạ quá.

— Tôi biết ý họ rồi, hai đàng thương nhau muốn ngày sau vầy duyên với nhau nên mới buộc như vậy. Họ sợ là sợ bể tiếng trong lúc nầy nên lật đật kiếm người nôm. Nếu anh mà chịu, thì chẳng những là anh muốn bao nhiêu tiền cũng được hết, mà họ lại còn cám ơn anh lắm. Anh làm việc nầy đã có lợi mà lại có ơn nữa; ấy là anh bảo bọc danh giá giùm cho một cô gái thuộc nhà sang trọng trong nước, mà anh cũng bồi đắp đường công danh giùm cho một người bạn đứng bực tân học đời nay. Anh nghĩ thử coi có nên làm chăng.

Kỳ-Tâm thọc tay trong túi quần đi lên đi xuống mà suy nghĩ. Tế-Thế thấy vậy tịch như vậy thì trong bụng mừng thầm, song không nói chi nữa, cứ đi theo để cho Kỳ-Tâm liệu định. Cách chừng 10 phút đồng-hồ Kỳ-Tâm đứng lại ngó Tế-Thế mà nói rằng: «Như anh có gặp người đó thì nói với họ nếu họ cậy tôi nôm, thì tôi sẵn lòng giúp giùm cho họ.» Tế-Thế nghe nói thì mừng rỡ vô cùng, song không muốn lộ ý cho Kỳ-Tâm biết nên vỗ vai Kỳ-Tâm mà nói huỡn đãi rằng:

— Chẳng giấu anh làm chi, người ấy cậy tôi đi kiếm người nôm. Chẳng dè qua đây gặp anh, mà anh lại không giúp giùm thì thiệt là may mắn lắm. Vậy anh đi liền với tôi qua Tân-an đặng tính việc ấy cho rốp, hễ hai đàng tính chuyện tiền bạc với nhau xong rồi thì trong 10 bữa hoặc nửa tháng làm lễ cưới chớ không nên trì huỡn. Mà trước khi anh giáp mặt với họ, tôi muốn hai anh em mình bàn trước với nhau coi bây giờ phải đòi tiền bao nhiêu, đặng tôi liệu thế mà nói với họ. Anh liệu thử coi phải đòi bao nhiêu?

— Không. Tôi làm giùm cho họ mà chơi, tôi không thèm ăn đồng nào hết.

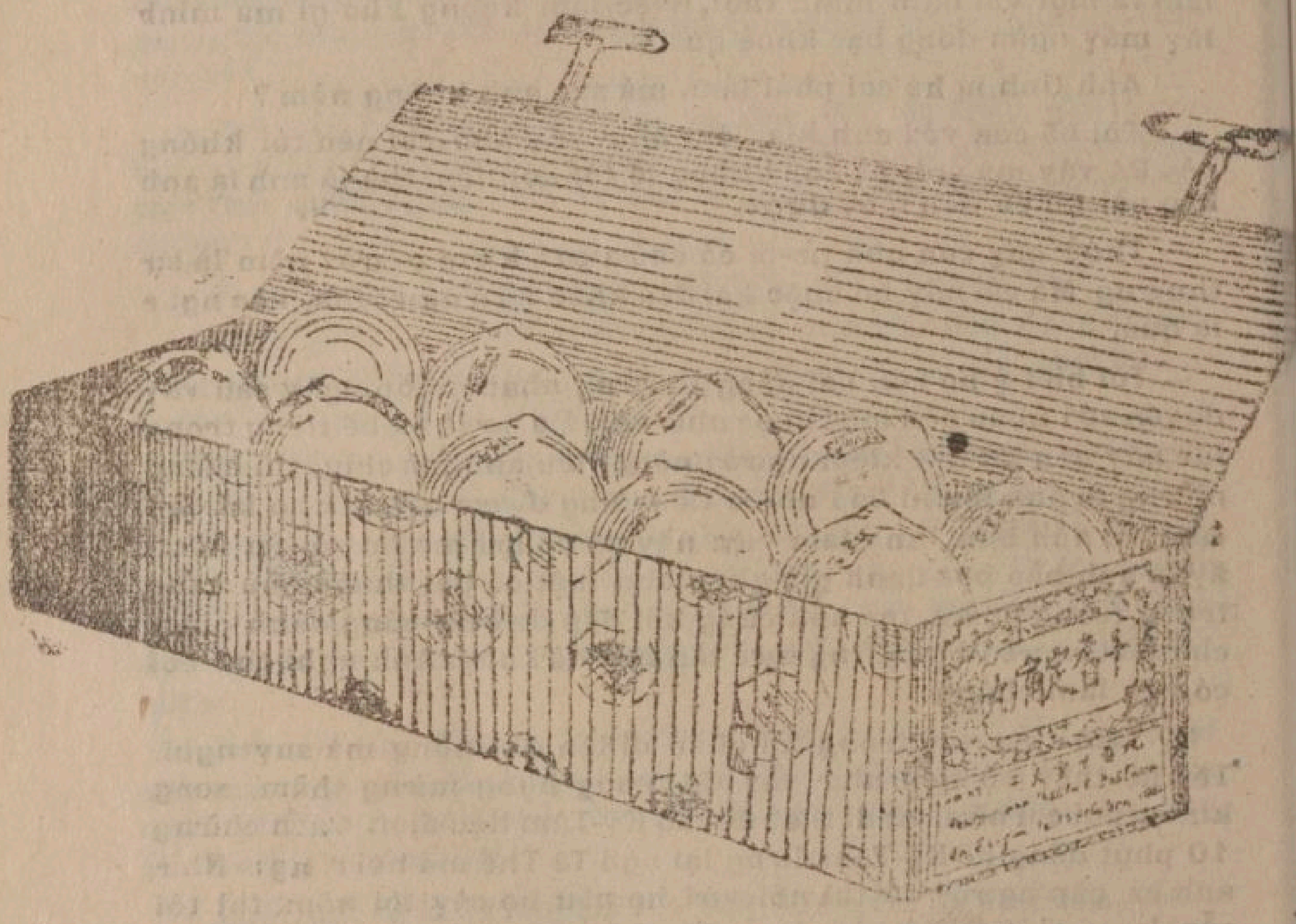
Tế-Thế nghe nói chưng-hửng, nghĩ thầm nếu anh nầy không chịu ăn tiền thì mình làm sao mà có huê-hồng, nên cải lẽ rằng:

(Coi tiếp qua trương 206).

https://tieulun.hopto.org

二天堂十香丸

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG THẬP-HƯƠNG-HUỜN

Một huờn giá là..... **0$10**
Một hộp 10 huờn giá là..... **0 90**

Thuốc huờn nầy vốn của ông Lương-y Vi-tế-Sanh ra công tiềm kiếm các thứ thuốc nơi mấy danh san đem về bổn thân chế luyện rất nên kỷ lưỡng chủ trị về bịnh tức hoặc âm dương bất hòa, hoặc là làm việc chi quá sức mình mà sanh ra bịnh tức, nói tóm một đều là hễ thuộc về bịnh tức dùng đến thuốc huờn nầy thì công hiệu như thần.

CÁCH DÙNG:

Từ mười tuổi trở xuống thì uống nửa huờn.

Từ mười tuổi trở lên thì uống hết một huờn, uống với nước trà.

https://tieulun.hopto.org

Đàn bà có thai chẳng nên dùng đến,

CỬ ĂN: đồ chiên xào nóng nải, rau cỏ trái cây sống sít và đồ sanh lảnh ngưng trệ chẳng nên ăn.

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Ya-trach, le 15 Mai 1918.

A Monsieur Nhị Thiên Đường
Pharmacien Asiatique, Chợ-lớn.

Monsieur,

Cám ơn thuốc ngài gởi nhà dây thép thì tôi đã nhận được rồi mà đã trả tiền ngài liền.

Thuốc ngài xem ra thì tốt thiệt, tôi tiếc rằng không được biết sớm một chút. Xin ngài ra ơn gởi cho tôi thêm 12 gói thuốc ho và 60 gói thuốc nóng lạnh.

Rất cám ơn.
M. Phạm-huy-Bưởi
Plantation Xã-trạch (Honquan).

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
Chủ-nhơn cẩn cáo.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 203)

— Anh nói như vậy sao được. Họ sợ mang xấu nên họ cầu mình gánh vát giùm cho họ. Đã vậy mà họ lại nói rộng lắm, dầu tốn hao mấy ngàn cũng chịu hết. Mình phải thừa dịp nầy mà kiếm tiền chớ. Phận tôi làm thầy-giáo lương hướng cũng trộng, nên tôi không cần tiền cho lắm, chớ còn phận anh nghèo cực, anh làm ơn gánh cái nhục giùm cho người ta ; người ta sẵn lòng cho anh tiền nhiều, nếu anh không đòi thì là uổng lắm.

— Anh chưa hiểu ý tôi. Anh tưởng tội chịu nôm con bà Phủ nào đó, là vì tôi ham tiền bạc nên mới chịu tiếng nhục mà nôm đó sao ? Anh tưởng như vậy thì anh lầm lắm. Tôi mà chịu nôm đây là vì tôi thấy đời nay những kẻ sang giàu họ làm nhiều việc nói ra nghe ghê-gớm lắm, mà nhờ họ có bạc tiền nhiều, có quyền thế lớn, họ vải tiền bạc mà che mắt thiên-hạ, hoặc cậy thế thần mà bịch miệng thế-gian, nên họ làm quấy hết sức mà họ cứ khoe mình là phải, rồi thiên-hạ cũng ấp nhau mà khen họ là người tử-tế. Còn bọn nghèo khổ như tôi đây, dầu chẳng làm chi hết, họ cũng mắng chúng ta là « quân khốn nạn », dầu chúng ta có làm phải cho mấy thiên-hạ cũng không ai khen. Đã vậy mà lại có nhiều người làm mặt thông thạo, khinh bỉ chúng ta, mắn chúng ta là bọn vô ích của xã-hội. Bấy nay tôi oán nhơn-tình thế-thái lắm, trông cho có dịp mà chỉ cho họ thấy rõ ràng rằng kẻ sang giàu thường hay làm quấy hơn người nghèo hèn, mà lại bọn nghèo hèn chẳng phải là « quân khốn nạn » hết thảy đâu, mà có nhiều lúc làm lợi ích cho xã-hội lắm. Nay có việc nầy thì mới ra gánh vát, dặng cho nhà giàu sang họ biết tôi chơi, chớ phải là tôi ham tiền hay sao mà anh biểu phải thừa dịp đòi tiền cho nhiều.

Tế-Thế lắc đầu rùng vai mà nghĩ rằng : « Thằng cha nầy kỳ quá, anh Trường-Xuân có việc, còn nó thì nghèo cực mình muốn giúp hết cho hai đàng, anh kia khỏi mang tiếng xấu, mà nó lại có tiền xây xài, nên mình mới đem mối. Té ra nó điên quá, chịu nôm giùm mà không thèm ăn tiền. Thôi, nó muốn như vậy mình cứ tùy ý nó, chớ phận mình có cần gì, hễ thành sự rồi bề nào anh Trường-Xuân cũng phải đền ơn cho mình, mà nếu ảnh khỏi tốn hao thì chắc là ảnh đền ơn trọng lắm, có hại chi mà lo. » Tế-Thế nghĩ thầm như vậy rồi nói với Kỳ-Tâm rằng : « Tưởng là anh đòi nhiều tiền thì còn phải do đi do lại, chớ nếu anh làm giùm, không chịu ăn đồng nào hết, thì họ mừng lắm, có đều chi trắc trở nữa đâu. Xe-lửa khuya nầy tôi phải về mà dạy học, vậy thôi luôn dịp anh đi với tôi qua bên Tân-An mà tính liền cho rồi. Họ căn dặn tôi phải tính giùm cho mau. Nếu anh chịu theo tôi mà đi thì chắc họ cám ơn anh lắm. »

Kỳ-Tâm nói rằng : « Tôi cô thân không có nhà cửa chi hết : còn làm việc thì tôi làm dặng coi đời chơi, chớ tôi không cần gì. Anh muốn tôi đi liền với anh cũng được. »

https://tieulun.hopto.org

Hai người lên xe trở về chợ Mỹ-Tho. Tế-Thế ghé khách-sạn mướn một căn phòng, còn Kỳ-Tâm lại nhà anh em bạn làm một sở với mình mà cậy xin phép giùm với trạng-sư, rồi về chỗ ở đậu mà nói cho chủ nhà hay rằng mình có việc phải đi xa ít ngày, đặng ở nhà khỏi chờ đợi. Cần 11 giờ Kỳ-Tâm trở lại khách-sạn mà ngủ với Tế-Thế rồi chuyến xe-lửa khuya đắc nhau qua Tân-An.

Ngồi trên xe-lửa Kỳ-Tâm biểu Tế-Thế phải thuật rõ cho anh ta biết coi bà Phủ nhà cửa ở đâu, cô gái có chửa oan tên gì, và người tình của cô ấy là ai. Tế-Thế dụ-dự không muốn nói. Kỳ-Tâm nói rằng: « Đã muốn khỏi xấu nén cậy tôi nôm, mà còn giấu-giếm với tôi nữa thì nôm sao cho đặng. » Tế-Thế bất đắc dĩ phải thuật hết đầu đuôi cho Kỳ-Tâm rõ. Kỳ-Tâm nghe rõ thì cười mà nói rằng: « Cô nọ là con nhà quan, còn thầy nọ cũng là người tử-tế, ai dám cười chê mà sợ dữ vậy? »

Về tới Tân-An, Tế-Thế dắc Kỳ-Tâm về nhà, rồi biểu ở nhà mà nghỉ đặng cho anh ta đi dạy học. Đến trưa tan học, Tế-Thế về, anh em ăn cơm với nhau. Tế-Thế nói rằng Trường-Xuân có hứa bữa nay qua, vậy chẳng sớm thì tối, nội ngày nay sao cũng giáp mặt với Trường-Xuân được. Vì đêm trước hai người thức khuya nói chuyện, rồi lại dậy sớm đi xe-lửa nữa, nên hai người đều mỏi mệt, ăn cơm rồi nằm ngủ liền.

Kỳ-Tâm ngủ được chừng nửa giờ đồng-hồ, bỗng nghe tiếng người nói chuyện, dực mình thức dậy ngóc đầu mà dòm thì thấy Tế-Thế đương ngồi nói chuyện nhỏ nhỏ với một người khách đầu bịch khăn đen, mình mặc áo sa-ten, chơn đi giày vàng, tiếc vì người ấy ngồi day lưng nên không thấy mặt được. Tế-Thế liếc mắt thấy Kỳ-Tâm thức, vùng hỏi lớn rằng: « Anh thức sao anh? » Kỳ-Tâm lồm-cồm ngồi dậy. Người khách day mặt lại ngó Kỳ-Tâm rồi ngó chỗ khác. Tế-Thế đưa tay chỉ người khách và ngó Kỳ-Tâm mà nói rằng: « Anh tôi đây là Lê-trường-Xuân, làm Hội-đồng địa-hạt ở Bến-tranh. » Rồi lại ngó Trường-Xuân mà nói rằng: « Thầy đây là Lý-kỳ-Tâm, anh em bạn học của tôi, làm việc bên Mỹ-Tho. »

Kỳ-Tâm với Trường-Xuân đứng dậy bắt tay chào nhau, rồi Trường-Xuân mới mời Kỳ-Tâm ngồi. Tế-Thế kêu đứa ở nấu ăn tên là thằng Sung mà biểu đi ra chợ chơi, chừng 2 giờ chiều sẽ về. Kỳ-Tâm ngồi cứ ngó Trường-Xuân hoài, còn Trường-Xuân thì nhột-nhạt muốn nói chuyện mà kiếm không ra chuyện. Tế-Thế muốn làm cho hai người hết bợ-ngợ, nên tằn-hắn rồi nói với Trường-Xuân rằng: « Chuyện anh cậy tôi đó, hôm qua tôi đi chơi bên Mỹ-Tho tôi gặp thấy đây tôi nói chuyện lại thì thầy chịu giúp giùm cho anh, mà không đòi tiền bạc chi hết. Vậy anh tính coi bây giờ phải làm sao. »

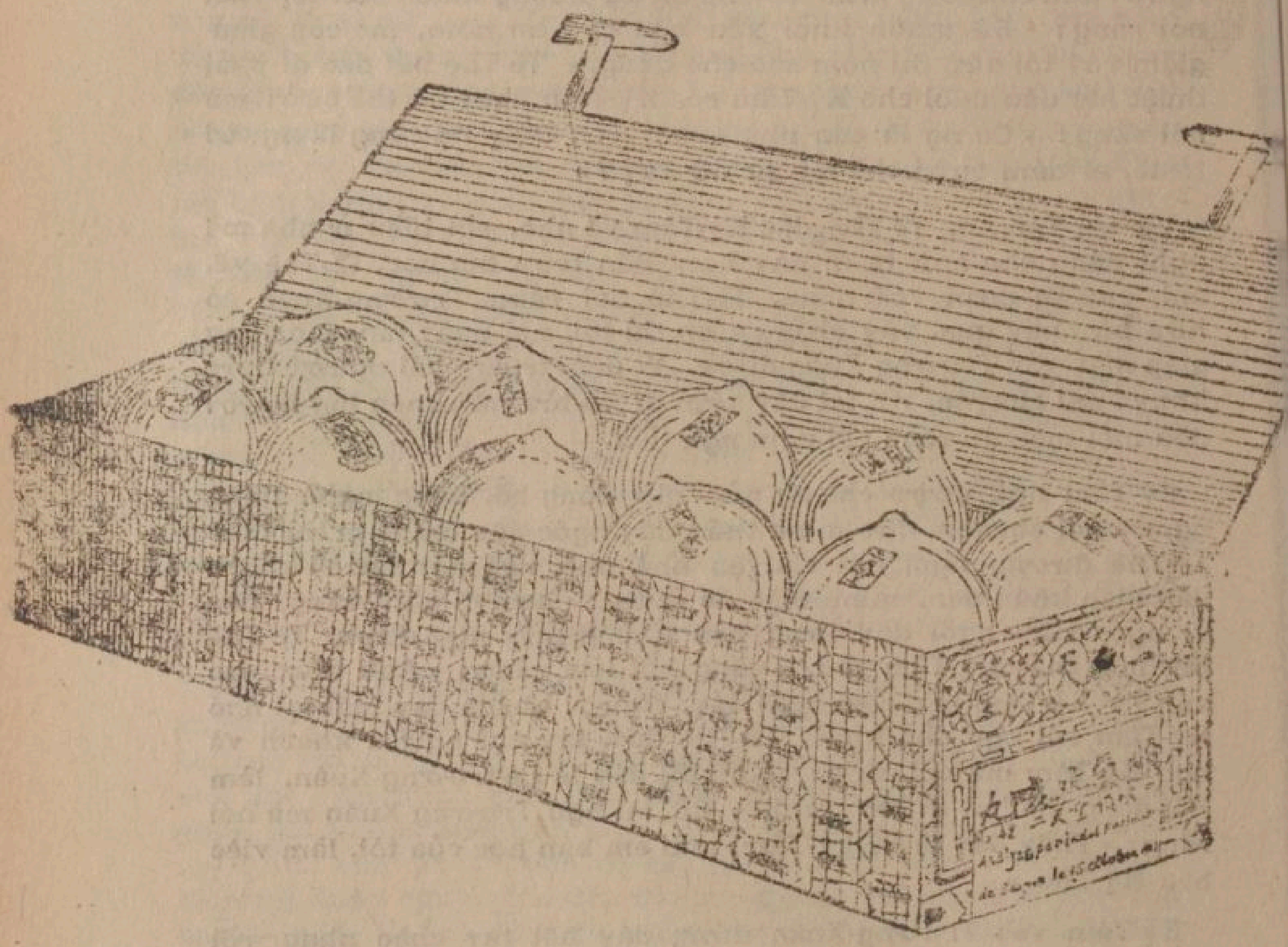
(Coi tiếp qua trương 216).

https://tieulun.hopto.org

化痰順氣止咳丸

HÓA ĐÀM THUẬN KHÍ CHỈ KHÁI HUỜN

(Thuốc huờn trị bịnh ho)

Mỗi huờn giá là. . . . . 0$10
Mỗi hộp 10 huờn giá là. . . . 0 90

Vã chăng đàm là gốc nơi thủy, nguồn cội, nó là bởi nơi đóng thấp của thần đàm mà sanh ra nơi tì-đàm, rồi ngưng kiết lại nơi phổi, cho nên tì là chỗ góc sanh đàm, còn phổi là đồ để chứa đàm.

Lời xưa có nói : Hễ trị đàm thì trước phải trị khí, khí thuận thì đàm tiêu : Cách trị như vậy mới phải phép.

Phàm hễ ngoại cảm lục dâm, nội thương ẩm-thực, thì phế ắt bị huất, tích tụ nước miếng lại mà thành đàm. Nếu trị không trúng cách, thì nó chạy vào kinh lạc mà sanh ra bạch đàm, hoặc sanh bịnh ho ngủ nghê không được, hoặc tay chơn dở lên không nỗi, hoặc gân cốt nhức mỏi, hoặc nghẹt lỗ trái tim, hoặc lưỡi nói không được, hoặc sanh nhiều chứng lạ, nói chẳng hay cùng.

Nhưng mà bịnh đàm tuy nhiều duyên cớ, hoặc bị phong hàng thử thấp, hoặc vì uống, hoặc ăn đồ lạnh lẻo sống sít, mỗi mỗi khác nhau ; song chi yếu cần là trị cho thuận khí là đều thứ nhứt.

Bổn-đường khảo cứu nhiều năm tìm các phương hay mà chế luyện huờn thuốc nầy ra, bất câu lao đàm hay là ngun đàm, cùng các chứng lạ ; chẳng luận là bịnh nặng nhẹ, hễ uống thuốc nầy vào thì ứng nghiệm như thần.

Dầu cho bịnh đã lâu năm, đàm chứa đã nhiều, hễ đam thuốc Hóa-đàm-thuận-khí-chỉ-khái-huờn nầy theo mình mà uống cho thường, thì nguơn khí lần lần bình phục, đàm khí tiêu hết quyền, chẳng cần đuổi ra mà nó tự nhiên cũng hết.

Chư tôn có mua thì xin hãy nhìn cho chắc nhản ông Phật-mập của bổn hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG thì khỏi lầm đồ giả.

CÁCH DÙNG : Mỗi ngày uống ba lần, mỗi lần uống một huờn, sớm mai, trưa và tối uống với nước trà.

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu **Nhị-Thiên-Đường,** thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,

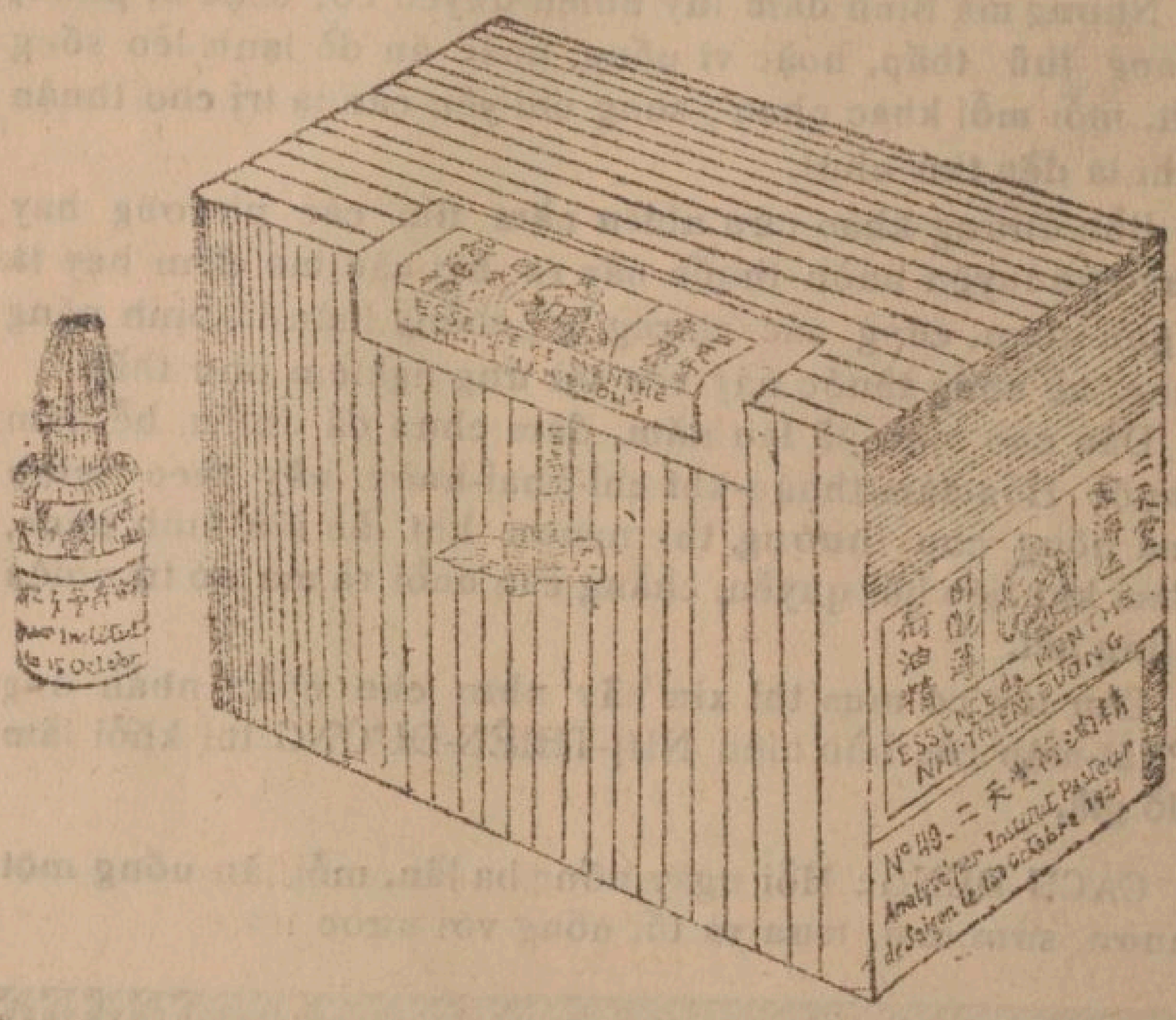
Chủ nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

薄荷油

DẦU ESSENCE DE MENTHE

Hiệu Nhị-Thiên-Đường

GIÁ { *Mỗi ve* . . . . . 0$25
12 ve 2 50

Của ông lương-y Vi-tế-Sanh chế ra, khử độc rất hay

Lão ấu nam nữ, có đờm, có phong hoặc mạo cảm phong sương, nóng lạnh **sổ muồi,** nhức đầu đau bụng, **cổ khô miệng đắng,** hoặc nhức mình nhức mầy, **hoặc là kinh phong thì** hãy dùng **thứ dầu** nầy, trong uống ngoài **thoa thì rất thần hiệu,**

Liệt-vị có **mua** thì hãy **nhìn** cho **rõ** cái nhãn Ông-phật hiệu **Nhị-Thiên-Đường,** mới phải là dầu thiệt, **kẻo lầm thứ giả.**

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Lịch-trà, le 13 Octobre 1918

A Monsieur Nhị-Thiên-Đường, Pharmacien,
38, rue de Canton, Chợ-lớn.

Kính chúc cho bữu hiệu ông đặng khương ninh trường. Tôi hôm ngày 11 Septembre rồi đây, tôi có gởi thơ mua 1 ve Kim-sắc bổ-huờn ông gởi cho tôi dùng thì thiệt là thần hiệu, bịnh giảm 10 phần hết 7 mà lại ăn ngon ngủ thẳng giấc hơn lúc tôi chưa dùng thuốc. Vậy nên tôi cảm tạ ơn ông khéo kiếm được phương thuốc mầu nhiệm mà giúp cho đời.

Sau nầy xin ông gởi luôn cho tôi 1 ve kim-sắc-bổ-huờn và 1 hộp Bánh cam tích nữa, gởi contre-remboursement.

M. Đặng tấn-Sĩ, Instituteur chargé Poste
Lịch-trà, Soctrang.

Djiring, le 12 Octobre 1918.

A Monsieur Nhị Thiên-Đường, Tiên-Sanh nhả giám.

Kính thăm ông chủ tiệm và Monsieur le Secrétaire cùng mấy người trong tiệm cho đặng bình yên.

Hôm tháng trước tôi có hỏi ông về sự người đờn bà tôi nằm bếp mà mang bịnh rét ông dạy tôi dùng thuốc Thần-hiệu-phát-lảnh-huờn tôi nghe lời ông tôi cho người đờn bà tôi uống thì uống có hai gói thiệt hết rét liền, đáng khen cho tiệm ông bào chế các thứ thuốc thiệt là hay, còn thuốc Nhị-khoa-căn-cơ-tán trị những bịnh con nít ông nói trong toa đều trúng hết và hiệu nghiệm lắm tôi có giúp cho nhiều đứa con nít hết rồi.

Nay tôi xin ông dạy tôi một đều như đờn bà để được vài tháng ốm quá có dám uống Kim-sắc-bổ-huờn không, xin ông dạy giùm và làm ơn gởi giùm contre-remboursement, mấy món sau đây: 12 gói Nhị-khoa-căn-cơ-tán, 1 hộp Bánh-cam-tích, 1 hộp Vạn-ứng-như-phập-trà; 4 ve kim-sắc-bổ-huờn, 1 ve lớn Bạch-thọ-giu, 1 ve Vạn-ứng-phật-đơn, 1 ve dầu Nhị-thiên và 1 ve Nha-thống-thủy.

Nay kính,

M. Quế, Postier à Djiring.

---

https://tieulun.hopto.org

膏藥癬

Tiền-Dược-Cao

(Thuốc trị bịnh lát)

Thuốc nầy để trị các chứng bịnh lát, hoặc lâu năm, hoặc mới có, hễ xức vào thì bết liền.

CÁCH DÙNG: Mỗi ngày thoa 3 lần.

Thuốc nầy để mà xức ngoài da, chớ chẳng nên uống.

Mỗi thố giá là. . . . . 0$20

Cung-tụng Lương-y

Hỏa-lựu, le 21 Juin 1918.

M. Phan-ngọc-Bich, Instituteur en congé
village de Hỏa-lựu, canton de d'An-ninh, à Long-mỹ.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien Asiatique
38, rue de Canton, Cholon.

(Remerciement au Médecin).

Kính thăm ông chủ tiệm Nhì-Thiên-Đường được phát thọ khương ninh và tôi kính thăm nội tiệm anh em được bình an, chúc cho tiệm ông việc thương mãi cho miêng viễn tấn phát nhứt bổn sanh vạn lợi luôn luôn.

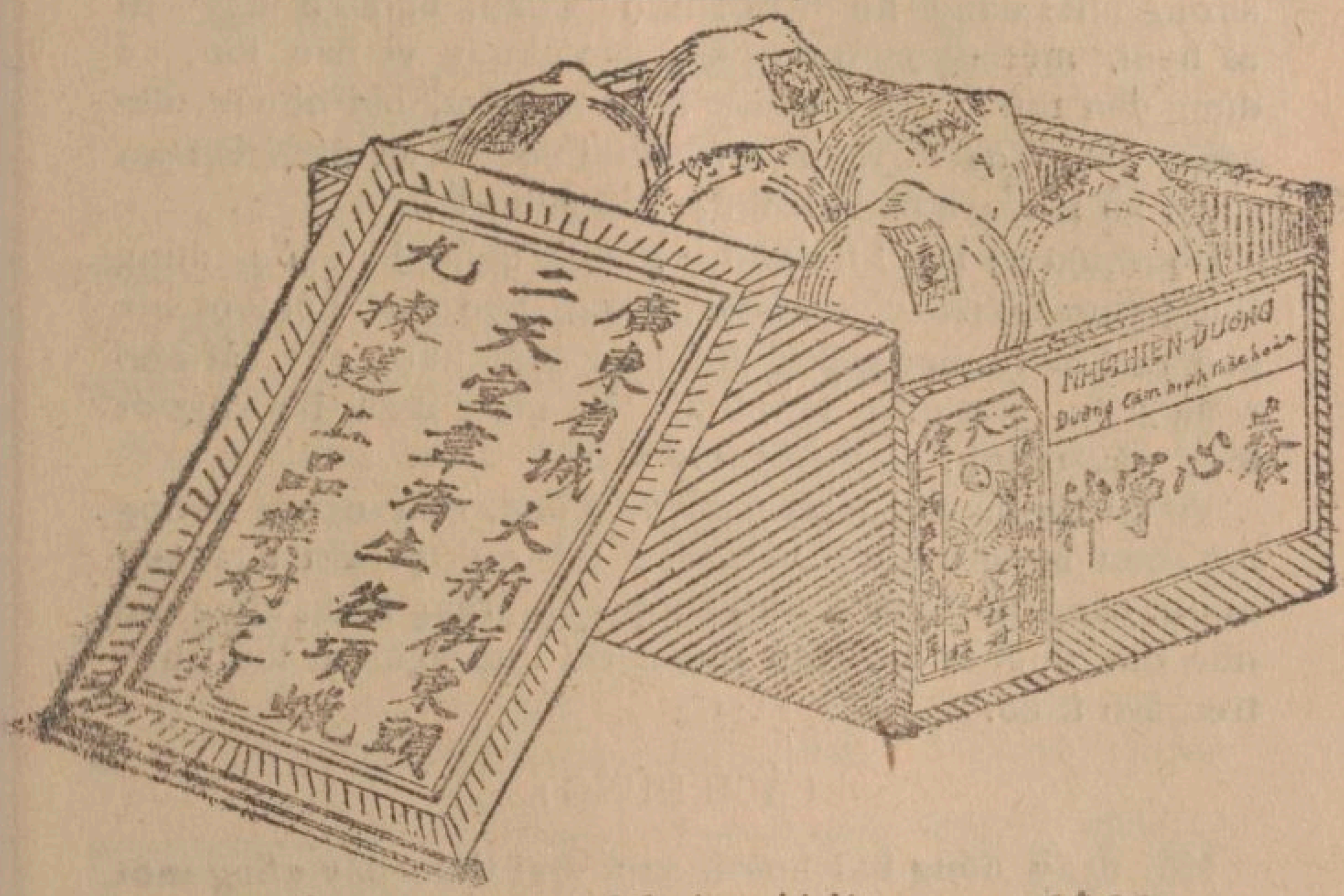
Hôm ngày 5 Avril 1918, tôi có gởi thơ mua thuốc của tiệm ông: hai ve Sưu-độc-linh-dược, 500 cái bánh Cam-tích, một ve thần hiệu Nhẫn-dược, một ve Thanh-tang-huờn (thuốc xổ), 10 gói Hóa-đam-chỉ-khái-tán (thuốc ho), 4 miếng phong thấp Cao-dược (thuốc dán) cọng số bạc là 14$20, song các món thuốc ông bào chế thiệt là thần hiệu, tôi rất cám ơn ông vô cùng.

https://tieulun.hopto.org

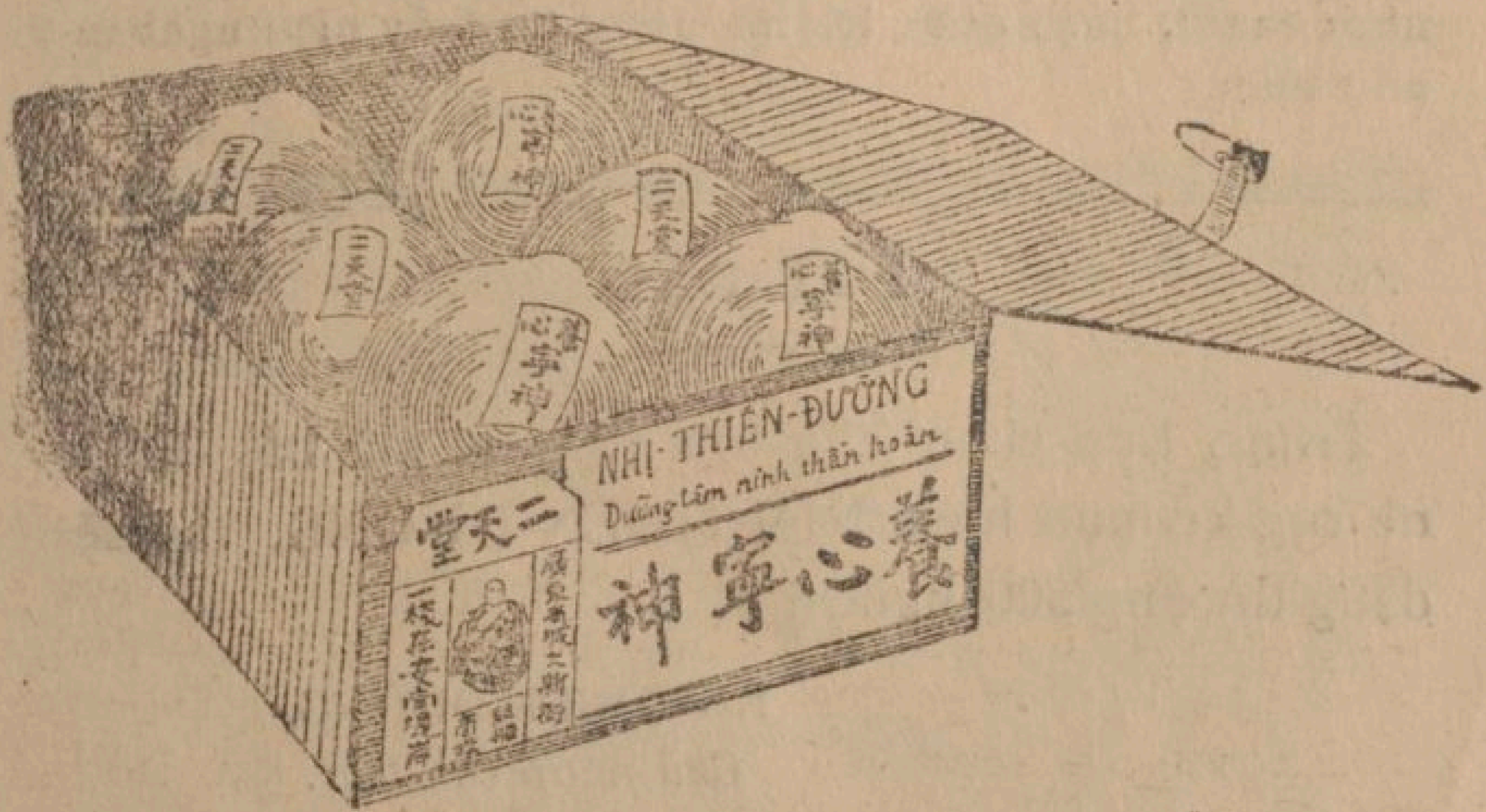
養心寧神丸

Dưỡng-tâm-ninh-thần-hoàn

(THUỐC BỔ TÂM AN THẦN RẤT HAY)

Mỗi hộp cây mun 6 huờn giá là..... **1$00**

Hộp giấy 6 huờn giá là..... **0$60**

https://tieulun.hopto.org

Phương thuốc nầy của ông Lương y VI TẾ-SANH hết lòng nghiên cứu mà chế ra để chủ trị về bịnh lo lắng quá độ; hao tổn tinh thần đêm ngủ chẳng ngon, khí lực bải hoải, giảm sức ăn uống, bàng hoàng thân thể, tì-vị nhược suy, hay mệt, hay quên, cùng bởi học hành quá sức, dầm sương chải nắng, buôn bán nhọc nhằn, ngồi cả ngày đi cả buổi, mệt nhọc tinh-thần, các chứng về hao tổn, hễ dùng đến thuốc nầy thì thấy hiệu nghiệm, bồi nhuận tâm can, điều hòa huyết mạch tỏ tai sáng mắt, định chí an thần, bổ ích nguơn khí, thêm sức sống lâu.

Bổn hiệu vì ích lợi chung, không quản hao tốn, dụng thuốc thượng phẩm với Sâm nhung theo cách hóa học mà chế ra thứ thuốc Dưỡng-tâm-ninh-thần huờn nầy rất nên công hiệu, yên định tâm-thần, ăn uống mau tiêu, nguơn thêm sức mạnh, bổ huyết tỉnh táo.

Vã lại thuốc nầy tánh ngọt dễ uống, như người không bịnh mà uống thuốc hoàn nầy, thì rất lợi khiếu thông minh, càng bổ nguơn khí, tinh thần tráng kiện, sống lâu nhớ dai, thiệt là một thứ thuốc rất linh nghiệm thứ nhứt trên đời ít có.

CÁCH DÙNG:

Mỗi ngày uống hai huờn, sớm mai thức dậy uống một huờn, chiều trước khi đi ngủ uống một huờn, hãy dùng nước muối, hoặc nước trà mà uống thì thấy hiệu nghiệm như thần.

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
Chủ nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Phnom-Penh, le 23 Janvier 1921.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Cholon.

Kính ít hàng thăm ông chủ tiệm cho đặng khương ninh trường thọ, sau đây tôi xin tỏ cho ông đặng rõ tôi có một người anh em bạn có dùng thứ thuốc Bạch-trược-cao của hiệu Nhị-Thiên-Đường thật rất thần-hiệu vô cùng, vì uống thuốc không bao lâu mà bịnh nay đã lành.

Vậy tôi cũng nhờ y mách bảo cho tôi, nay tôi xin ông làm ơn gởi contre-remboursement cho tôi 5 hộp Bạch-trược-cao đặng uống thử coi may có giảm bớt cùng lành bịnh chăng, cúi xin ông nhậm lời.

Nay kính.

M. Bernard XINH, Arpenteur du Cadastre à Phnom-Penh.

Lời rao cần kíp

Qui ông qui Bà có mua thuốc xin nhìn cho kỹ nhản ông phật mập thì mới thiệt, kẻo lầm đồ giả uống vào càng thêm hại. Vì lòng nầy tôi có nghe người làm giả nhiều lắm

Nhị-Thiên-Đường

Chủ nhơn cẩn cáo.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 207)

Trường-Xuân mắc cỡ, tay cầm gói thuốc cứ trở qua trở lại, mắt thì chăm-chĩ ngó gói thuốc không biết nói sao được. Kỳ-Tâm ngó ngay Trường-Xuân mà nói rằng : « Té ra thầy đây là người tính cậy tôi làm ơn bảo bọc giùm danh giá cho con bà Phủ đó há? Thưa thầy hồi hôm tôi đã có nói cho thầy giáo hiểu rõ ý tôi rồi. Tôi chịu làm việc nầy là tôi muốn giúp cho hai đàng mà chơi đó thôi, chớ không phải tôi tính ăn tiền bạc chi đâu. Tôi không đòi ăn đồng nào hết. Thầy giáo có nói rằng ý thầy muốn giao hai đều: thứ nhứt là tôi đi cưới con bà Phủ mà không được phép ăn nằm với cô ấy, thứ nhì là hễ chừng nào thầy biểu thôi thì phải thôi, phải thầy buộc như vậy hay không ? »

Trường-Xuân gật đầu nói rằng : Phải. Nếu thầy mà sẵn lòng làm giùm việc ấy cho xong thì tôi cám ơn thầy lắm. Mà thầy phải lấy chút đỉnh tiền bạc, chớ thầy không nhậm tiền thì tôi ái-ngại quá. »

Kỳ-Tâm cười gằn mà đáp rằng : « Thầy đừng ngại chi hết. Nếu tôi lấy tiền của thầy thì còn gì danh giá tôi. Thầy là người giàu sang thầy muốn giữ danh giá của thầy cho trong sạch, tôi tuy nghèo hèn, song tôi cũng biết trọng danh giá của tôi vậy chớ, có lẽ nào tôi vì đồng tiền rồi đem danh giá của tôi mà chôn dưới bùn đặng thế cho thầy hay sao. Thầy đừng nói tới chuyện tiền bạc nữa. Thầy buộc tôi hai đều, tôi xin phép thầy vui lòng cho tôi cũng giao với thầy hai đều : Thứ nhứt là ngày tôi đến coi con bà Phủ, bề nào cũng phải làm bộ đi coi rồi mới cưới chớ phải hôn ?

— Phải.

— À, đều thứ nhứt là ngày tôi đến coi và ngày tôi đi cưới, cô ấy thấy mặt tôi thì cô không được phép khóc. Đều thứ hai là thầy phải nói thiệt cho tôi biết rõ tâm sự của thầy và của cô nọ mới được.

Trường-Xuân ngồi ngẫm nghĩ một hồi rồi nói rằng :

— Thầy buộc đều thứ nhứt không hại gì, có lẽ dặn cô hai đừng khóc được. Còn đều thứ nhì thì ngặt quá, bởi vì việc riêng mà tỏ thiệt cho thầy nghe thì kỳ lắm.

— Thầy dụ dự thì đủ cho tôi biết thầy tính việc nầy, ý thầy vụng lắm. Tôi xin hỏi thầy một lời nầy : Thầy có tư tình với con bà Phủ nay cô nọ lở có nghén rồi, thầy cậy tôi làm bộ đi cưới chi vậy ? Có phải là thầy muốn cho thiên-hạ đừng biết việc quấy của thầy với cô nọ, thầy muốn cho họ tưởng là cô nọ còn từ-tế luôn luôn, nên tôi đi nói mà cưới, rồi chừng cổ đẻ thì đặt chuyện nói cổ đẻ thiếu tháng, đặng giữ gìn danh giá của cô nọ cho tròn, phải vậy hay không ?

— Phải. Tôi tính cậy thầy đi cưới là có ý muốn cho thiên-hạ đừng nghi việc chi hết.

https://tieulun.hopto.org

— **À ! Nếu muốn cho thiên-hạ dừng nghi, thì tuỵ bề trong tôi giả đi cười mặc dầu, mà bề ngoài tôi phải làm như việc thiệt, đối với thiên-hạ tôi phải làm như chồng thiệt của cô, thì người ta mới tin, chớ muốn che miệng thiên-hạ, mà cử chỉ của tôi ai dòm vô cũng đều biết giả hết thảy, thì sự xấu của cô nọ càng lộ cho người ta thấy nhiều hơn nữa, còn tôi làm ơn không lợi ích chi mà cũng bị mang xấu chung với thầy và cô nọ. Bây giờ muốn cho tôi cư xử giống như chồng thiệt của cô nọ, đặng cho người ngoài khỏi nghi, thì tự nhiên phải tỏ cho tôi biết rõ nguồn cơn mới được cho chớ ; nếu thầy giấu với tôi nữa, tôi không hiểu chi hết, thì tôi biết sao mà giúp cho hết lòng được.**

Tế-Thế nghe Kỳ-Tâm nói thì gật đầu khen phải và nói rằng : « Thầy nói nghe phải quá. Anh rối trí nên tính không được kỷ. Tuy đối với bà con mình thì làm giả, mà đối với thiên-hạ thì phải làm như thiệt vậy mới được chớ. Anh cứ nói thiệt hết cho thầy hiểu, đặng thầy giúp hết lòng giùm cho ; thầy đã chịu giúp cho anh rồi, mà thầy còn cười anh hay sao mà anh sợ. »

— **Trường-Xuân thấy vậy mới nói rằng : « Thôi, thầy muốn hỏi đều chi thầy hỏi đi. »**

Kỳ-Tâm vấn thuốc hút rồi hỏi rằng :

— **Tôi thiệt hết tình với thầy. Xin thầy cũng ở thiệt với tôi, thì việc mới xong được. Thầy có bà con với cô nọ hay không ?**

— **Bà con.**

— **Bà con xa hay là gần ?**

— **Bà Phủ đó là dì ruột của tôi.**

— **Ờ, tại bà con gần quá, thầy với cô nọ lân la với nhau thường nên mới gây cuộc gió trăng được phải hôn ? Mà hai người tư tình với nhau đây tại thầy hay tại cô nọ gây trước ?**

— **Thầy hỏi tới việc đó thì kỳ quá. Thầy làm như tra án vậy sao được.**

— **Tôi đã giao với thầy phải nói thiệt hết cho tôi nghe. Thầy không muốn nói, thầy lại biểu tôi hỏi thì tôi phải hỏi chớ. Thầy lấy bà con cho có chửa rồi thầy sợ xấu thầy cậy tôi nôm giùm, mà thầy còn muốn giấu với tôi nữa thì thôi, thầy kiếm ai thầy kiếm, tôi không thèm giúp cho thầy đâu.**

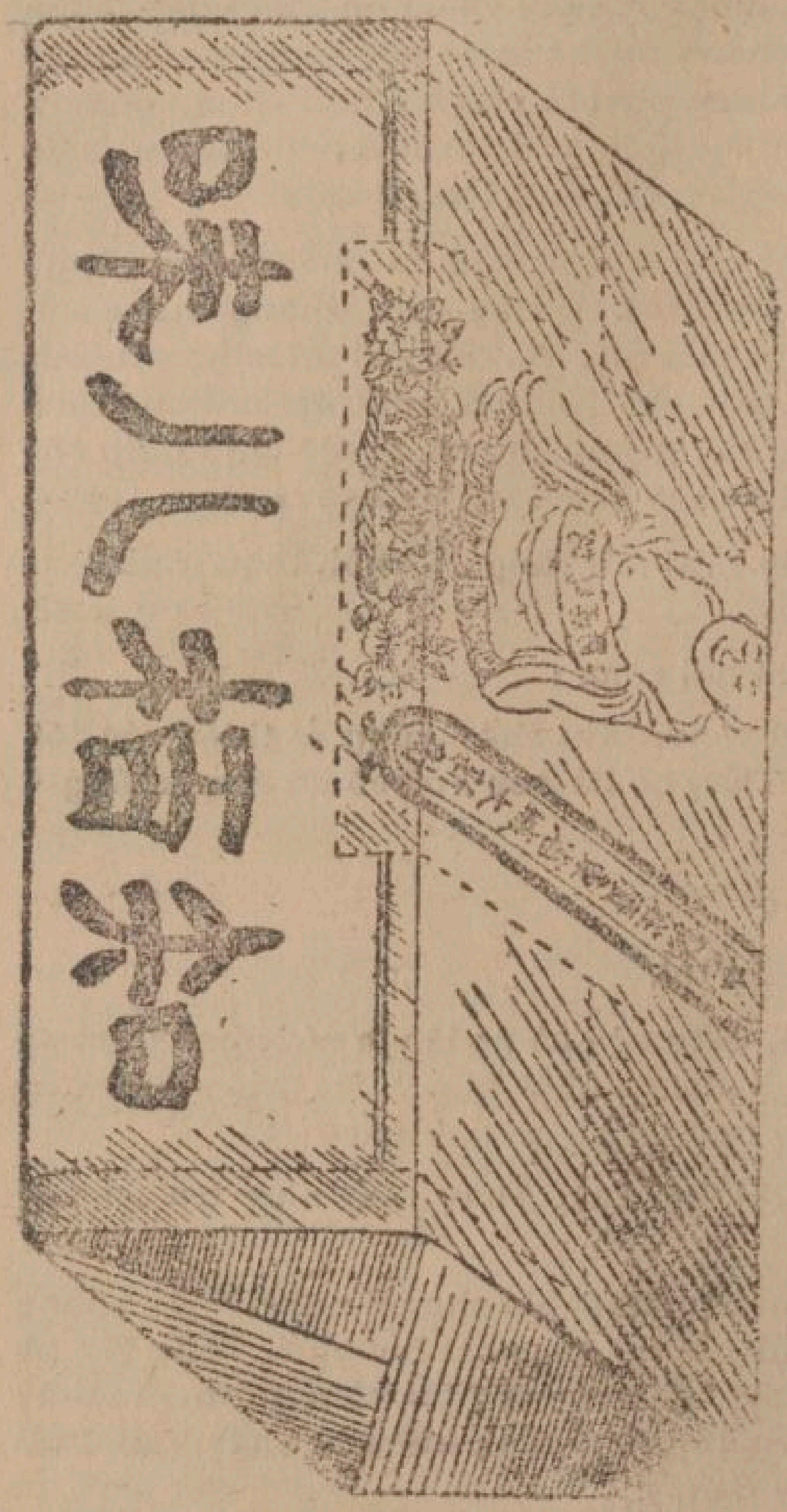
Trường-Xuân giận đỏ mặt, mà sợ hễ chống cự thì bại sự, nên dằn lòng mà nói rằng :

— **Thôi thầy đừng phiền, thầy muốn hỏi thì hỏi đi. Việc nầy tại tôi gây ra, bởi vì cô nọ còn nhỏ dại, nghe lời tôi dụ dỗ nên mới hư như vậy.**

(Coi tiếp qua trương 222).

https://tieulun.hopto.org

知栢八味丸
TRI-BÁ-BÁC-VỊ-HUỜN

Của nhà thuốc **Nhị-Thiên-Đường** ông Lương-y VI-TẾ-SANH đã chọn các thuốc thượng hạng mà chế ra.

Chuyên trị nam phụ lão ấu, hoặc sắc dục quá độ, hoặc bởi hậu thiên chẳng đủ, cho nên thận hư thủy suy bất năng tế hỏa, bởi đó mà thận kinh thường nóng nảy, xương sống hay đau, tai nổ lùng bùng lại thêm răng nhức.

Phải dùng thứ thuốc hoàn nầy, mỗi lần uống chừng 4 chỉ, uống với nước muối măng mẳng; nếu như trong mình thân thể hòa bình, thận hỏa chẳng nóng, thì phải uống thứ thuốc hoàn: SÔNG LIÊU QUI-LỘC-TƯ-THẬN-HOÀN của bổn Đường cho thường thì nó bổ nguơn khí, ấm thận cung, nhuận tâm âm, vì khí mạnh mà giúp mạng môn ấm Đơn Điền.

Mỗi hộp giá là. . **0$30**

https://tieulun.hopto.org

Được như vậy thì thủy hỏa mới tương giao, khi huyết mới đi điều hòa, tinh thần bền vững, da thịt nở nang, khỏi lo thận hỏa táo càng mà hay đau xương sống.

Chư-tôn có mua thì phải nhìn cho kỹ cái nhản hiệu ông Phật-mập của Nhị-Thiên Đường thì khỏi lầm đồ giả.

MINH TẠ

Cái-bè, le 26 Janvier 1922.

A Monsieur NHỊ THIÊN ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Cholon.

Kính thăm ông chủ **Nhị-Thiên-Đường** cho đặng an nhiên phước thọ và chúc cho chư qui vị trong tiệm đặng vạn sự lành. Sau nầy tôi tỏ ít hàng cho ông rõ, nguyên trước tôi có mua thuốc của ông về mà dùng, thì thiệt quả là thuốc rất nên thần hiệu vô cùng. Vậy tôi chẳng biết lấy chi cho xứng đáng mà đáp tạ ơn ông, nên tôi xin tạm đôi bàng chúc cho ông đặng vạn sự như ý.

Sau đây xin ông làm ơn gởi tiếp cho tôi 5 hộp Tri-bá-bác-vị, 4 ve dầu Nhị-thiên và 10 gói Hóa-đàm-chỉ-khái-tán, rất cám ơn ông vô cùng.

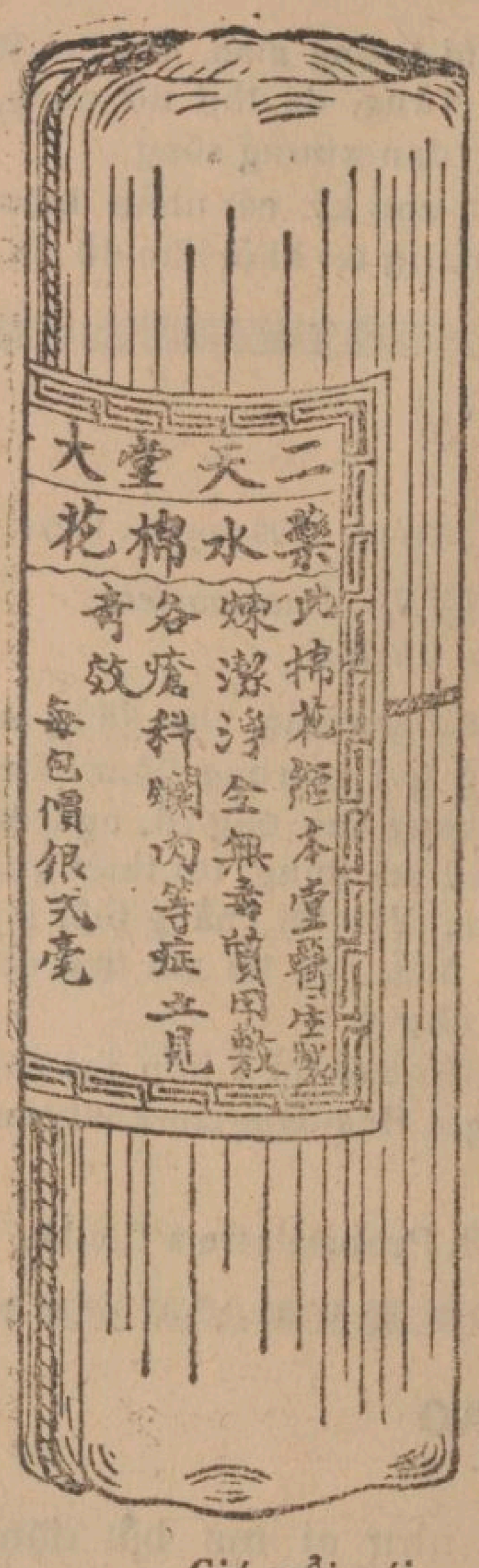
Adresse : Monsieur VINH, Propriétaire à Cái-bè.

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu **Nhị-Thiên-Đường**, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

Nhị-Thiên-Đường
Chủ-nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

藥水棉花

Bông Gòn Thuốc

Bông gòn này của ông Lương-Y Vi-Tế Sanh chế ra để dùng bó rịt các nơi độc địa và u ghẻ thì mau lành.

Giá mỗi gói..... **0$20**

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu Nhị-Thiên-Đường thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc

NHỊ THIÊN-ĐƯỜNG
Chủ nhơn cẩn bạo.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Biên-hòa, le 28 Février 1921.

A Monsieur **Nhị-Thiên-Đường**, Pharmacien,
38, rue de Canton, Chợ-lớn.

Kính thăm ông chủ tiệm Nhị-Thiên-Đường cho đặng an nhiên phước-thọ, và chúc cho chư quí-vị trong tiệm cho đặng vạn sự lành.

Sau nầy tôi tỏ ít hàng cho ông rõ, nguyên trước tôi có mua giùm cho anh em tôi một ve thuốc Sưu độc-linh-dược của ông, thiệt quả là thuốc rất nên thần hiệu vô cùng; anh tôi uống mới 1 ve mà coi giảm 10 phần hết bảy. Vậy tôi chẳng biết lấy chi cho xứng đáng mà đáp tạ ơn ông nên tôi xin tạm đôi hàng chúc cho ông đặng vạn sự như ý.

Sau nầy xin ông làm ơn gởi tiếp cho tôi một ve Sưu-độc-linh dược nữa, rất cảm ơn ông vô cùng.

M. Nguyễn-hảo-Đàm, élève à l'école primaire de Biên-hòa.

MINH TẠ

Camau, le 1er Août 1922.

Kính ông chủ tiệm Nhị Thiên Đường đặng chữ an ninh.

Vẫn khi trước tôi còn ở Saigon, thì tôi đã biết danh thuốc của ông, và tôi có dùng rồi cũng đã nhiều, thiệt là rất linh nghiệm, nay tôi đổi xuống Camau, ở lối xóm người ta có lại nhà tôi chơi và có hỏi thăm tôi chuyện thuốc của ông, và người ta biểu tôi mua về bán lại, thì thiếu gì người ta mua. Vậy sẵn vợ tôi nó bán hàng xén, thì tôi cũng tính mua về bán cũng tiện. Vậy xin ông gởi cho tôi xin 1 cuốn giá bán các thứ thuốc (Catalogue), xin ông lập tức làm ơn gởi giùm cho tôi mau mau đặng tôi coi mà mua thuốc.

Ông coi theo nẻo tôi đây:

Monsieur Xuyên
chez Mr Espérinas, Colon
Camau.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 217)

— Phải. Dầu thầy không nói tôi cũng biết tại thầy. Mà bây giờ việc đỗ bể rồi, vậy chớ tình thầy với cô nọ còn yêu mến nhau như xưa, hay là hai người biết lỗi, quyết ăn năn chừa cải, không còn dám tính việc quấy nữa.

— Tôi với cô nọ đều là bọn đa tình. Cái khối tình của hai đứa tôi dầu xuống dạ-đài cũng chưa tan được. Chúng tôi đã nguyện đồng sanh đồng tử với nhau, dầu kiếp nầy chẳng đặng vầy duyên thì kiếp sau ắt tái sanh đặng sum hiệp.

— Thầy nói tiếng « đa tình » đó, tôi e không được nhằm nghĩa cho lắm. Có lẽ là « đa tình dục » thì phải, bởi vì nếu thầy với cô nọ thiệt là khách « đa tình » thì dầu lửa lòng có lừng lẫy cho lắm đi nữa cũng không đến nỗi làm quấy như vậy ; mà vì như có lầm lỡ đi rồi, thì phải vì tình mà chết với tình mới phải, chớ có đâu yêu nhau mà lại làm nhục cho nhau, mà gọi rằng « đa tình. »

— Hai đứa tôi yêu nhau, lửa lòng lừng lẫy dẫn không được thì là « đa tình » chớ gì. Vậy chớ theo thầy thì thế nào thầy mới gọi là « đa tình. »

— Không lẽ tôi dám dạy thầy, nhưng mà theo ý tôi thì khách « đa tình » chẳng hề làm như thầy với cô nọ đó đâu.

— Vậy chớ làm sao ?

— Người mà nuôi cái tình cao thượng, hễ gặp người tâm đầu ý hiệp, đồng khí đồng thinh, thấy mặt bưng-khuân, vấn tin sầu não, thì tự nhiên phải lo liệu đặng trăm năm kết tóc, cá nước phỉ nguyền. Ví như vì căn duyên trắc trở, hay là vì danh nghĩa buộc ràng, phải ôm lòng sầu, kẻ than bên bắc, người khóc bên nam, nếu phải chết thì chết cũng vui, thà chết mà tình được cao, hơn là sống mà tình thêm khổ. Chớ xưng là khách « đa tình » mà gặp ai đều yêu nấy, nay tương-tư người nầy, mai thề thốt với người khác, không kể gì là danh, không biết đâu là nghĩa, miễn phỉ cái tình-dục của mình cho được thì thôi, những người nuôi cái tình thấp thỏi như vậy không phép xưng là khách « đa tình » được.

Trường-Xuân nghe Kỳ-Tâm luận chữ tình dông dài không hiểu chi hết, ý muốn tỉnh phứt việc của mình cho rồi, nên tay gải cỗ, miệng nói rằng :

— Thôi, việc đời không hơi nào mà luận, để sau rảnh rang rồi mình sẽ cải với nhau chơi. Bây giờ thầy chịu cưới con em tôi, vậy thì phải tính với nhau coi chừng nào đi nói, rồi bữa nào cưới.

— Khoan. Để cho tôi hỏi thêm ít lời nữa. Thầy nói thầy với cô nọ còn đương yêu nhau lắm phải hôn ?

— Ừ.

https://tieulun.hopto.org

— Nếu vậy thì dầu tôi cưới cô rồi, thì cũng cứ qua lại hoài hay sao ?

— Chớ sao.

— Việc ấy tại ý thầy, không can hệ chi đến tôi. Nhưng mà tôi nghĩ nếu tôi xưng với thiên hạ rằng tôi là chồng cô nọ, mà thầy còn làm như vậy hoài thì tôi phải bắt-buộc rầy-rà mới phải, chớ tôi lặn thinh thì thiên hạ cười chê tôi chịu sao được.

— Dầu tôi có qua lại thì cũng núp lén, chớ dám để cho ai hiết mà thầy ngại.

— Quân ăn trộm rình mò ban đêm mà người ta còn hay thay, huống chi gian-dâm làm sao mà giấu người ta cho được.

— Việc ấy thầy để tôi lo. Nếu tôi dại để dấy lậu ra thì tôi mang xấu, không can chi đến thầy mà sợ.

— Ủa ! tôi là chồng cô nọ tôi cũng mang xấu vậy chớ. Thôi, tôi giao với thầy như vầy : thầy làm sao tự ý thầy, mà hễ thầy sơ lược để chúng hay thì tôi đi, chớ tôi không ở nữa.

— Được, thầy giao như vậy được lắm. Thầy còn giao đều nào nữa hay là thôi ?

Hết rồi. Xin thầy cho tôi hỏi lại cho chắc một đều nầy ; tôi phải hết lòng mà gạt thiên hạ đặng cho họ đừng nghi phải hôn ?

— Phải.

— Vậy thì xin thầy định coi ngày nào tôi đi nói rồi ngày nào cưới. Tôi xin tỏ trước cho thầy biết rằng tôi không có cha mẹ bà con chi hết, bởi vậy cưới hỏi gì cũng một mình tôi mà thôi, chớ không có ai đi họ hết.

Không hại gì, tôi cậy người ta đi giùm cho cũng được

Tế-Thế nảy giờ ngồi nghe hai đàng tính với nhau, không thèm nói chi hết, đến chừng thấy bàn tới việc cưới hỏi mới xen vô mà hỏi rằng : « Bây giờ phải cậy người làm mai-dong đặng dắc đến nhà làm bộ coi rồi mới nói mà cưới chớ ? » Trường-Xuân đáp rằng : « Bây giờ biết ai đâu mà cậy làm mai... Thôi, em chịu phiền làm mai-dong giùm chút nghé. » Tế-Thế gật đầu nói : « Làm thì làm. Nầy, mà thầy đây không có áo quần mới, vậy anh phải đưa tiền cho thầy đặt một cái khăn đen, may một cặp áo lót, một cái quần nhiều, mua một đôi giày mới, và ít bộ đồ mát, chớ đi nói con bà Phủ mà ỷ phục lan-thang thì coi sao được. »

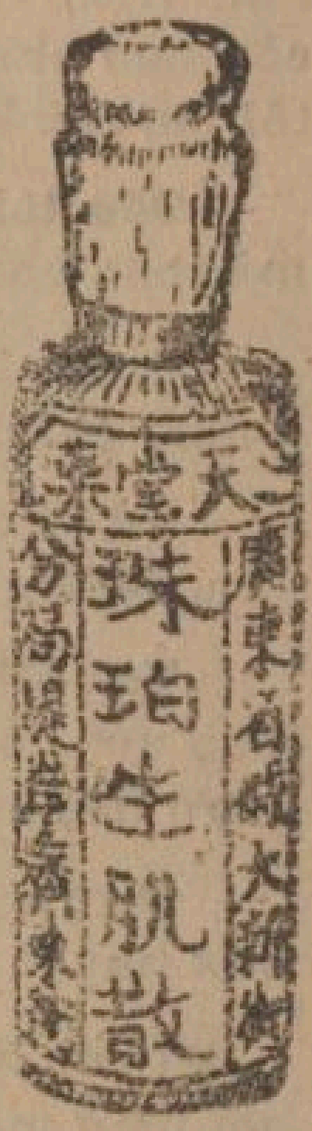
Trường-Xuân gật đầu nói rằng : « Phải. Phải lắm, việc đó để rồi qua liệu, em đừng lo. »

(Coi tiếp qua trương 223).

https://tieulun.hopto.org

珠珀生肌散

CHÂU-PHÁCH-SANH-CƠ-TÁN

Thứ thuốc nầy để trị ngoại khoa, những ghẻ độc lở lói lâu ngày mà không chịu lành phải dùng thứ thuốc nước trừ độc của tiệm nầy mà rửa trước rồi sẽ xức thuốc tán nầy vào nơi chỗ đau thì hiệu nghiệm tức thì.

Hoặc dùng nó mà trị các chứng bịnh như là: hoa-liễu, hột-xoài hay là bịnh trĩ, đều cứ theo phép đã nói trên đây mà dùng thì ắt mau lành mạnh.

Mỗi ve giá là..... **0$20**

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Cap-St-Jacques, le 10 Mai 1918.

À Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG.

Xin ông làm ơn gởi cho tôi mua 20 gói thuốc rét. Đáng khen thuốc ông quả thiệt hiệu nghiệm nhiều người dùng đều thấy nhẹ liền.

M. Thoka, Direction d'Artillerie

Cap St-Jacques.

https://tieulun.hopto.org

Mẫu tạ

Vinh-châu. le 15 Octobre 1922

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG Pharmacien,
38, rue de Canton, Chợ-lớn.

Kính thăm ông chủ tiệm Nhi-Thiên và hữu quyến ông đặng Khương-ninh-trường-thọ.

Sau nầy xin ông vui lòng cho tôi xin một cuốn Vệ-Sanh-Chỉ-Nam của ông để dành trong nhà phòng khi mua thuốc của ông mà dùng khỏi mượn của ai. Xin ông vui lòng nhậm lời tôi xin.

Tôi rất khen thuốc Hoá-đàm-chỉ-khái-táng của ông vì là tôi có dùng rồi và tôi có chỉ cho nhiều người dùng thì rất nên thần hiệu vô cùng.

Gần nhà tôi có một tiệm thuốc có mua thuốc của ông về mà bán, nhưng mà chưa đủ. Nên tôi xin ông một cuốn để trong nhà mà dùng. Rất cám ơn ông.

Sau đây cầu chúc cho tiệm ông mau thạnh vượn.

Nay kính.

Mon adresse: Maurice Phạm-tài-Năng,
Propriétaire.

Vinh-châu . Bạc-liêu.

LỜI RAO CẦN KÍP

Nếu như Chư-tôn trong Lục-châu mà có mua thuốc của Bổn-đường xin hãy nhìn cho kỹ cái nhản ông Phật-mật thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của Bổn-đường.

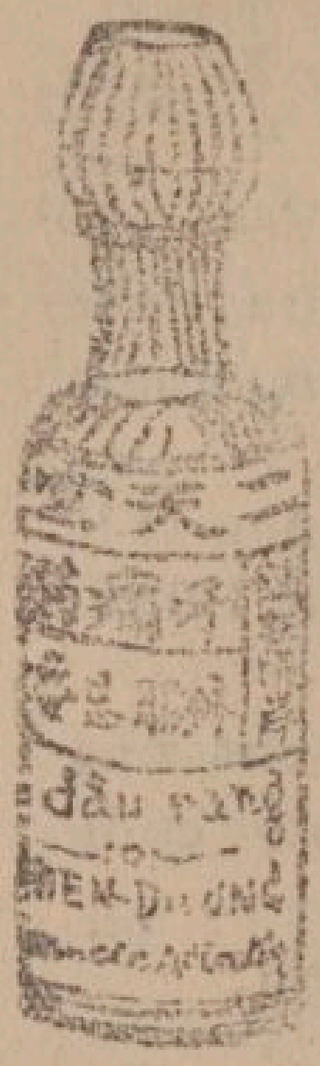
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chủ nhơn cáo bạch.

https://tieulun.hopto.org

牙痛藥水

Nha-Thông-Dược-Thủy

THUỐC ĐAU RĂNG

Hễ có đau răng thì phải lấy một chút bông vải, thấm với nước thuốc nầy rồi nhét vào kẹt răng chỗ đau, trong 10 phúc đồng hồ thì thấy hiệu nghiệm.

Thuốc nầy dùng mà xức ngoài răng rồi nhổ ra, chẳng nên nuốc vào bụng.

Mỗi ve giá là..... **0$20**

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Khanh-an, le 7 Décembre 1920.

A Monsieur Nhị-Thiên-Đường, Cholon.

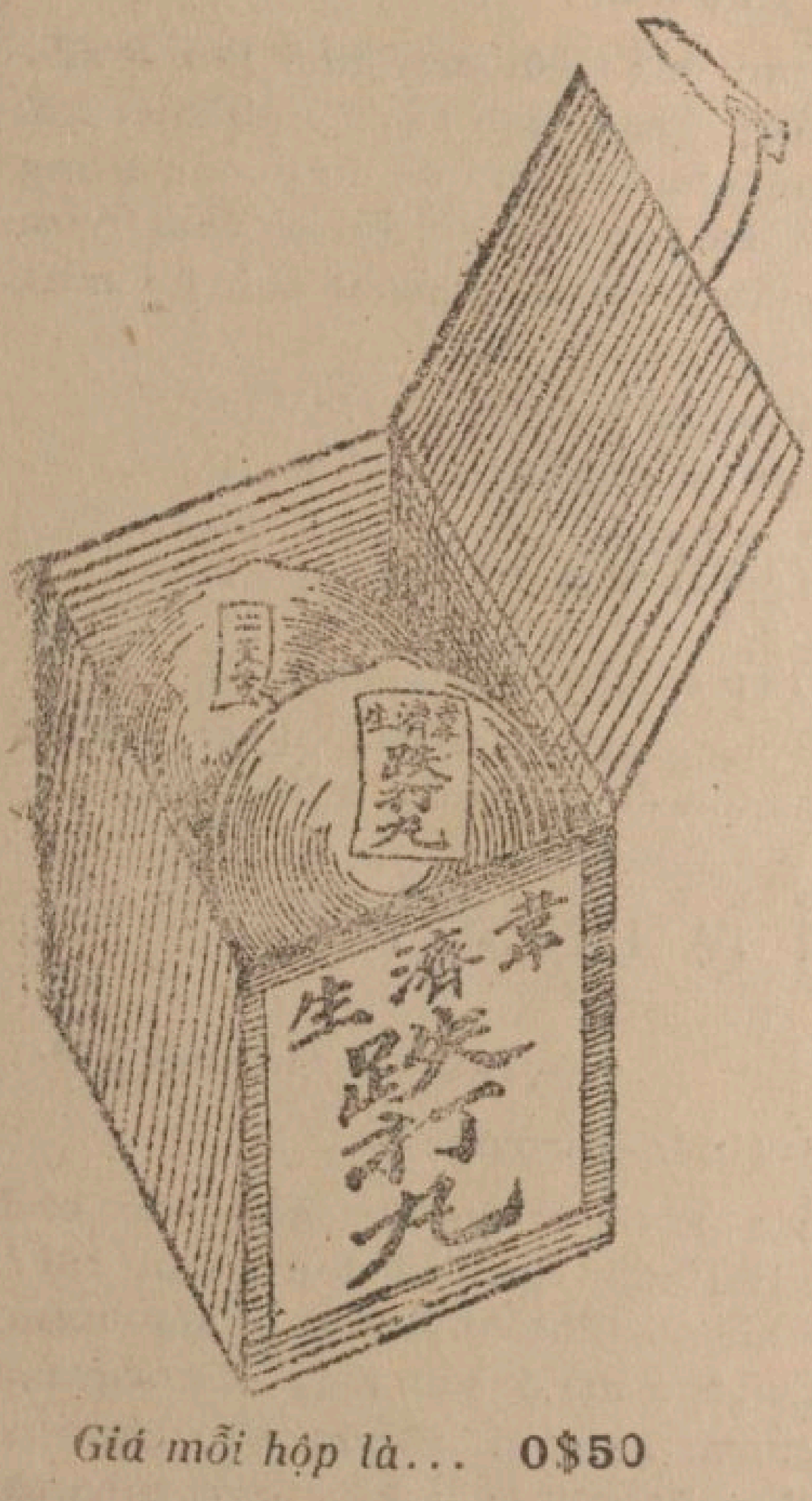
Kính thăm ông đặng sức khỏe tôi co tiếp được 6 cuốn sách và 1 ve thuốc Nha-thông-dược-thủy của ông, thuốc ấy thiệt rất nay vô cùng, tôi ngậm răng chưa đầy 10 phúc đồng hồ thì hết nhức liền không khác lời ông nói trong sách ấy. Răng tôi đau nhức hơn 5, 6 tháng nay lấy làm khó chịu lắm mà nay nhờ thuốc hay linh nghiệm của ông thì hết nhức nên tôi tạm it hàng tỏ ngợi ông khéo chế luyện thuốc ấy, sau nầy ông làm ơn gởi cho tôi 2 hộp Bánh cam-tích cho con tôi uống thử.

Võ-minh-Phó, Instituteur Khanh-an, Quan xuyên, Camau.

https://tieulun.hopto.org

韋濟生跌打丸

Vi-Tế-Sanh Trật-Đả-huờn

Giá mỗi hộp là... **0$50**

Tôi nhờ có tổ truyền phương dược, lại thêm hiệp với các ông Thầy thuốc có danh mà nghiên cứu đã nhiều năm, mới chế nên thứ thuốc huờn nầy, để trị các chứng; hoặc té, hoặc đánh nhằm, hoặc phạm nhằm dao búa, hoặc huyết ứ tích tụ, ngoài thoa, trong uống thì thấy hết liền.

Trong mỗi hộp đều có chỉ cách dùng.

Kị thai.

Thuốc nầy của ông Y-học Sĩ Vi-Tế Sanh chế ra.

https://tieulun.hopto.org

BÀI MINH TẠ

An-ca, le 13 Juillet 1918.

Monsieur Nhị-Thiên-Đường, Pharmacien Asiatique.
Chợ-lớn.

Kính vài lời cảm tạ ơn ông : Tôi may nhờ thứ thuốc Sưu-độc-linh-dược của ông ; nay bịnh của tôi đã thiệt hết tuyệt và một thứ Vạn-ứng như-phật-trà để dự phòng trong nhà, thiệt là cũng có ích lắm ; nên tôi gởi vài lời cảm tạ ơn ông. Và xin ông gởi contre-remboursement cho tôi mua mấy thứ kể ra sau đây :

1 ve Kim-sắc-bổ-huờn giá là. . .	2$00
1 hộp Vạn-ứng-như-phật-trà. . .	0 55
1 hộp Bạch-trược-cao.	0 60
2 ve dầu Essence de menthe. . .	0 50
Hiệp cọng.	3$65

Monsieur Tống phước-Nguyên, Village d'Ancan.
Canton de Định-chí, à Soctrang.

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Tân-châu, le 29 Juin 1918.

Mon cher Nhị-Thiên-Đường,

Kính thăm ông cùng nội quí quyến đặng bổn chữ khương ninh tấn phát. Hồi năm ngoái lúc tháng năm 1917. Tôi có gởi mua thuốc hiệu là Phụ-khoa-kim phụng-huờn, và Kim-sắc-bổ-huờn hai thứ mà ông có lòng sốt sắng mà gởi contre-remboursement cho tôi. Tôi lấy làm cảm ơn ông quá, mà lại hai thứ thuốc thiệt là hay, trong nhà tôi với trong thân quyến tôi lấy cho uống mỗi người đều mạnh cả.

Thôi kính ít lời cảm tạ ông.

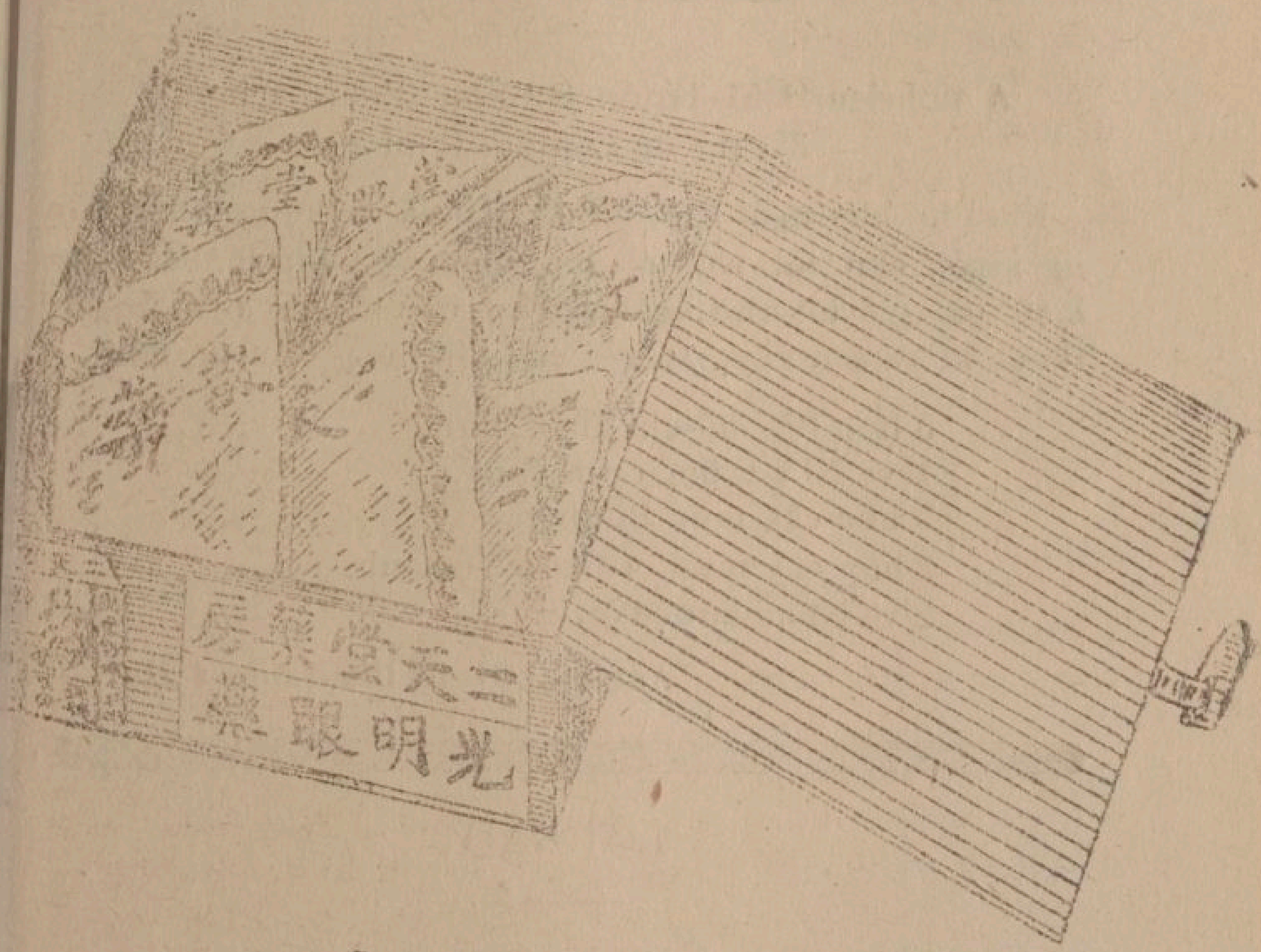
M. Nguyễn-duy-Hòa, Professeur des caractères chinois à Tân-châu.

https://tieulun.hopto.org

二天堂眼藥散

Nhị-Thiên-Đường Nhàn-Dược-Tán

Phương thuốc tán nầy để chuyên trị các thứ bịnh nhặm con mắt phát đỏ, phát sưng, nhát đèn, sợ sáng, cho đến

Giá mỗi ve là . . . . . 0$10
Mỗi hộp 10 ve là 0 90

có mây cườm cùng các thứ bịnh về phong nhiệt, sanh ghèn, chảy nước mắt, hoặc ngứa, hoặc đau, xem vật gì cũng không tỏ rõ, bịnh nầy phần nhiều thuộc về cang kinh hỏa-độc, cùng phong nhiệt ngoại xâm, mà gây nên vậy ; và các chứng bịnh con mắt mà bị rát bụi bay vào, hoặc bị đánh bị tuông mà sưng, cùng nhứt thiết người già cả

https://tieulun.hopto.org

suy yếu, mà sinh bịnh con mắt, dùng đến thuốc nầy thấy hiệu nghiệm như thần.

CÁCH DÙNG: Hòa vào một ít với nước nấu chín hay là sữa người, rồi lấy cộng tiêm bức chấm điểm vào con mắt, mỗi ngày bốn năm lần.

MINH-TẠ LƯƠNG-Y

A Monsieur **Nhị-Thiên-Đường**, Pharmacien,
38, rue de Canton, Cholon.

Kính lời cho ngài hay, tôi đã tiếp đặng thùng thuốc của ngài gởi cho tôi rồi tôi lãnh đam về dùng thật là thần hiệu, bây giờ tôi nhờ ngài gởi ra cho tôi mua những vị thuốc kể ra sau nầy, xin gởi cho kịp dùng cám ơn lắm.

5 hộp Bổ-phế-chỉ khái-huờn,
1 ve Nha-thống-dược-thủy,
2 hộp cây mun Bổ-thận,
2 hộp cây mun, 4 huờn Vệ-sanh,
2 ve Nhản-dược-tán.

Adresse : Hưng thái-Long, à Huế.

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu **Nhị-Thiên-Đường,** thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
Chủ-nhơn cẩn báo.

---

https://tieulun.hopto.org

十全大補丸
Thập-toàn-đại-bổ-huờn

Giá mỗi hộp là..... **0$36**

Thuốc huờn **nầy chủ trị đờn ông đờn bà, khi suy huyết hư, phổi đau tì yếu ; vóc ốm da vàng, ăn uống chẳng ngon ; da nhăn lông rụng, tinh huyết kém hao ; mạch đi yếu ớt, tay chơn bải hoải ; đau lưng mỏi gối, xây xẩm mặt mày ; đờn bà đường kinh hoặc nóng hoặc lạnh, trồi sụt không chừng ; hoặc sẳng bậu khi hư mà sanh ra phù thủng v. v... thảy đều dùng được.**

Thuốc huờn nầy là **một thứ thuốc cam ôn đại bổ ; vào tâm** thận thì tan hàng; **vào cang phế thì liễm âm ; làm cho khí huyết thông hành, ngũ tạng điều hòa, chẳng hàng chẳng** tác ; thiệt là một thứ **thuốc bổ dưỡng rất** đặc nghi ; dược tánh hòa bình, tiêu trừ bá bịnh; **uống nó cho thường chừng nào thì nó càng bổ ích cho thân thể mình chừng nấy.**

Chư-tôn có **mua xin nhìn cho kỹ cái nhẫn hiệu ông Phật thì mới khỏi lầm đồ giả.**

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Huế, le 18 Mai 1925.

Messieurs

Tôi có lời kính trọng tới gởi vào mảng hiệu ông tiềm được nhiều phương thuốc hay để cứu người, sau chúc hiệu ông buôn bán thạnh vượng.

Tôi tuy dầu ở xa hiệu qui ông, nhưng cũng đã mua thuốc của mấy ông Lương y ở hiệu ông, uống nhiều chứng lành bịnh được. Vậy thiệt là tài tình vô cùng.

Nay kính.

Monsieur NGUYỄN-THIỀU
Elève à l'Ecole Pratique
d'Industrie à Huế

MINH TẠ

Tôn-phông, le 26 Février 1925.

Kính

Trọng gởi lời thăm ông được mạnh giỏi, vậy nhờ thuốc ông, nên em tôi mới lành bịnh ho được, nên bây giờ tôi nhờ ông làm ơn gởi cho tôi mấy thứ thuốc sau nầy:

10 gói chỉ Khái tán	1$40
1 ve nhỏ nhản dược thủy.	0 30
1 ve Hùng đởm nhản	0 20
3 ve Tế sanh dược thủy	0 30
Cọng	2$20.

Tôi có gởi cho ông một cái mandat 1$50, vậy thuốc về tới thì tôi sẽ đóng tiền thêm tại nhà dây thép mà nhận lãnh.

Nay kính.

Monsieur NGUYỄN-NGỌC-XUÂN
Demeurant à Tôn-phông
par postes Ba-đôn Quảng-bình.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 223)

Đồng-hồ gỏ 2 giờ, Tế-Thế lật đật thay áo đặng đi dạy học. Trường-Xuân thấy Tế-Thế vô buồng liền chạy theo, rồi vỗ vai và cười và nói rằng: « Nầy em, may quá há? Thằng cha coi bộ kỳ cục, mà văn nói nghe thông. Qua tưởng phải tốn đến năm bảy ngàn, nên qua đã ăn cắp tiền giấu sẵn rồi. té ra nó nói như vậy thì mình khỏi tốn hao gì hết. » Tế-Thế làm mặt nghiêm-chỉnh mà đáp rằng: « Có nhờ tôi đánh đạo lắm, nên thầy mới chịu đó. Việc nầy hễ xong rồi anh đừng quên ơn tôi đa. » Trường-Xuân cười và đáp rằng: « Em lo lắn giùm cho qua, làm sao mà qua cám quên ơn. » Trường-Xuân liền mở bóp-phơi lấy ra một xấp giấy bạc đưa cho Tế-Thế và nói rằng:

— Nầy, em lấy tiền rồi làm ơn mua sắm áo quần giày vớ giùm cho thầy nghé.

— Anh đưa bao nhiêu đây?

— Năm chục.

— Trời ơi! năm chục mà mua sao cho đủ. Một cặp áo lót bây giờ hết hai mươi lăm ba chục đồng rồi.

— Vậy chớ phải đưa bao nhiêu mới đủ?

— Tại ý anh chớ ai biết đâu mà nói. Song tôi nghĩ người ta không thèm đòi tiền thì mình phải sắm áo quần coi cho được. Chớ người ta tử-tế mà mình bỏn sẻn thì kỳ quá.

Trường-Xuân nghe nói như vậy mới lấy thêm 50 nữa mà đưa cho Tế-Thế. Rồi đó hai người dắt nhau đi ra ngoài trước, bàn tính với Kỳ-Tâm, để Trường-Xuân ghé nhà nói trước cho bà Phủ hay, rồi bữa nào áo quần may xong rồi, thì Tế-Thế dắc Kỳ-Tâm đến coi mắt cô hai Tuyết. Hễ đi coi xong rồi thì định ngày cưới liền, đặng trong một tháng cho rồi. Trường-Xuân lại hứa rằng anh ta sẽ qua thường thường đặng mà sắp đặt mọi việc cho an bài.

Tế-Thế đặc may áo quần và mua khăn giày hết 60 đồng. Chừng các việc xong rồi anh ta mới vô nhà bà Phủ mà xin cho Kỳ-Tâm đến coi. Bởi Trường-Xuân đã có nói trước rồi, nên bà Phủ niềm nở, định qua ngày sau cho Kỳ-Tâm đến nhà. Đêm ấy bà Phủ nói cho Yến-Tuyết biết trước rằng qua ngày mai sẽ có chồng đến coi và dặn phải ăn mặc cho gọn-ghẽ, nhứt là đừng có khóc-lóc bởi vì Kỳ Tâm giao đều ấy gắt lắm. Yến-Tuyết nghe nói chồng đi coi thì bỗ thẹn nên ngồi khóc hoài; bà Phủ dứt bắn lắm, cô ta sợ mẹ buồn, nên cực chẳng đã phải vưng lời, bởi vậy qua ngày sau Tế-Thế dắc Kỳ-Tâm vô coi thì Yến-Tuyết bước ra chào hỏi như thường, chẳng khóc mà cũng chẳng buồn chi hết. Kỳ-Tâm ăn mặc đàn-hoàn, ngồi coi nghiêm chỉnh lắm, cứ ngó bà Phủ rồi chúm-chím cười hoài; đến đỗi Yến-Tuyết ra chào anh ta cũng không thèm liếc mắt.

https://tieulun.hopto.org

Bà Phủ ngồi nói chuyện với Tế-Thế một hồi rồi hỏi Kỳ-Tâm rằng:

— Tôi nghe thầy giáo nói thầy mồ côi thì tôi thương quá, vậy mà bây giờ thầy làm việc ở đâu ?

— Thưa, tôi làm bên Mỹ.

— Thầy làm việc vậy mà khá hay không ?

— Thưa, làm đủ an vậy thôi, chớ có đâu mà khá được.

— Ở, đời nầy vật gì cũng mắc hết thầy. mấy thầy làm việc lãnh lương bị tiền nhà tiền chợ rút hết. Tôi coi bây giờ buôn bán hoặc là làm ruộng có lẽ khá hơn.

— Dạ, tôi cũng biết như vậy, ngặt vì buôn bán phải có vốn, làm ruộng phải có đất, phận tôi nghèo nàn côi cút, vốn không có mà ruộng cũng không, bởi vậy tôi mới ra dùng cây viết mà kiếm ăn, chớ phải là ham làm việc đó đâu.

— Chẳng giấu thầy làm gì. Tôi có một chút con gái tôi cưng nó lắm. Tôi thấy mấy người có học thì tôi thương, ngặt mấy ổng hễ có chữ trong mình thì cứ làm thầy thông thầy ký, rồi nay xách đi xứ nầy, mai dời đi xứ khác hoài, nếu gả con cho mấy ổng thì hơi nào mà đi thăm con. Bởi tôi sợ như vậy nên tôi mới tính gả bắt rể, đặng vợ chồng nó ở hủ-hỉ với tôi cho vui.

Kỳ-Tâm nghe nói thì cười mà không trả lời. Tế-Thế mới tiếp mà nói rằng: « Thưa bà, bà tính như vậy thì phải lắm chớ. Bà có một mình có hai, mà ruộng có, vườn có, còn thiếu vật gì nữa đâu. Nếu bà gả cô hai cho nhà giàu thì tự nhiên cô phải theo chồng ? Chi bằng bà kiếm người côi cút mà gả đặng họ ở đây trước là nuôi dưỡng bà trong cơn ấm lạnh, sau nữa họ coi vườn coi ruộng cho bà khỏi nhọc lòng. »

Bà Phủ nghe Tế-Thế mở hơi thì bà thích lắm. Tế-Thế với Kỳ Tâm ngồi chơi hơn một giờ rồi mới từ mà về. Chiều bữa ấy Trường-Xuân qua rồi đắc Tế-Thế trở vô nhà bà Phủ mà định ngày cưới. Tế-Thế chịu lãnh cậy bốn thầy giáo đi họ giùm, còn mảm trầu thì để cho đàng gái xây, chàng rể với họ đi tới hiệp cẩn luôn tại nhà bà Phủ rồi chiều đãi tiệc chớ không rước dâu.

Các việc sắp đặt xong rồi, chừng về dọc đường Tế-Thế mới nói với Trường-Xuân rằng: « Này anh, anh phải đưa vài ba trăm đồng bạc đặng tôi lo đám cưới mới được chớ. Tuy là họ đàng trai mình khỏi đải ăn, hễ gom lại nhà tôi rồi thì đi luôn vô nhà bà Phủ, nhưng mà tôi phải lo mướn xe cộ đi rước người ta, chừng về nhà cũng phải sắm rượu trà mà đải người ta, chớ lẽ nào để họ ngồi nói chuyện dả hay sao. »

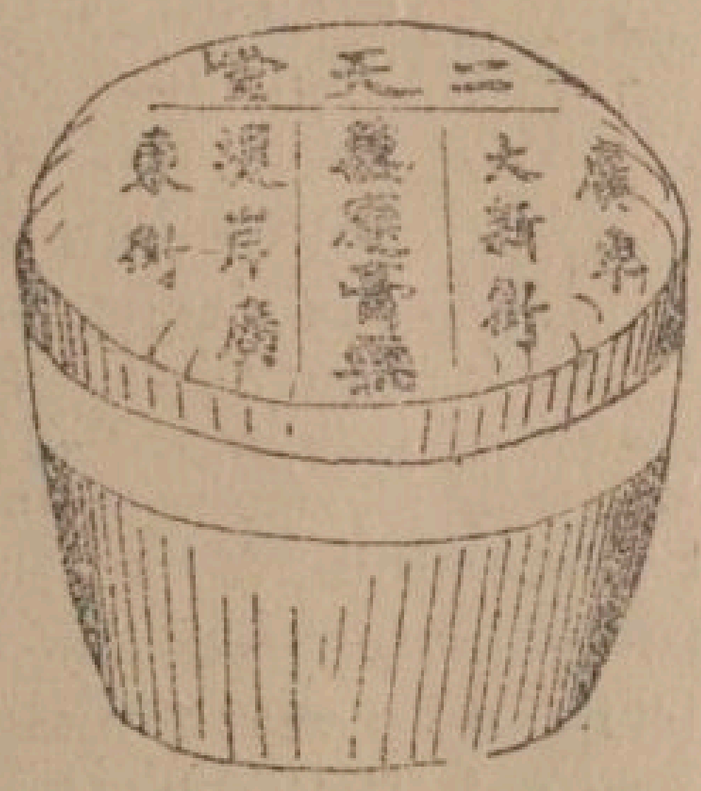
(Coi tiếp qua trương 240).

https://tieulun.hopto.org

萬應膏藥

VẠN ỨNG CAO DƯỢC

Thuốc dán nầy chuyên trị các thứ ghẻ độc, hoặc **u nhọt, hoặc ung thư phát bối,** hoặc **chùm-bao ghẻ hờm, nhứt thiết vô danh thủng độc,** bất luận lâu mau thảy đều dùng **được.**

Dùng nó mà dán nơi mấy chỗ đau, chẳng mấy ngày thì thấy kéo da non, ít ngày thì lành bịnh.

Dầu cho bịnh đau lâu năm, da thịt lở lói, máu mủ tanh hôi, hễ dán nó vài ngày thì nó rút hết cái độc ra, rồi lần lần gom miệng lanh ngay, thiệt là một thứ thuốc dán linh nghiệm như thần, không kể cho xiết được.

CÁCH DÙNG :

Phải lấy vải mỏng và mịn màng hoặc giấy dầu, thoa thuốc dán nầy vào mà dán mấy chỗ đau, mỗi bữa sớm mai phải lấy nước trà hầm hầm mà rửa chỗ đau, rồi thay miếng khác.

Kị ăn thịt ngỗng và thịt dê, những đều sắc dục càng nên xa lánh.

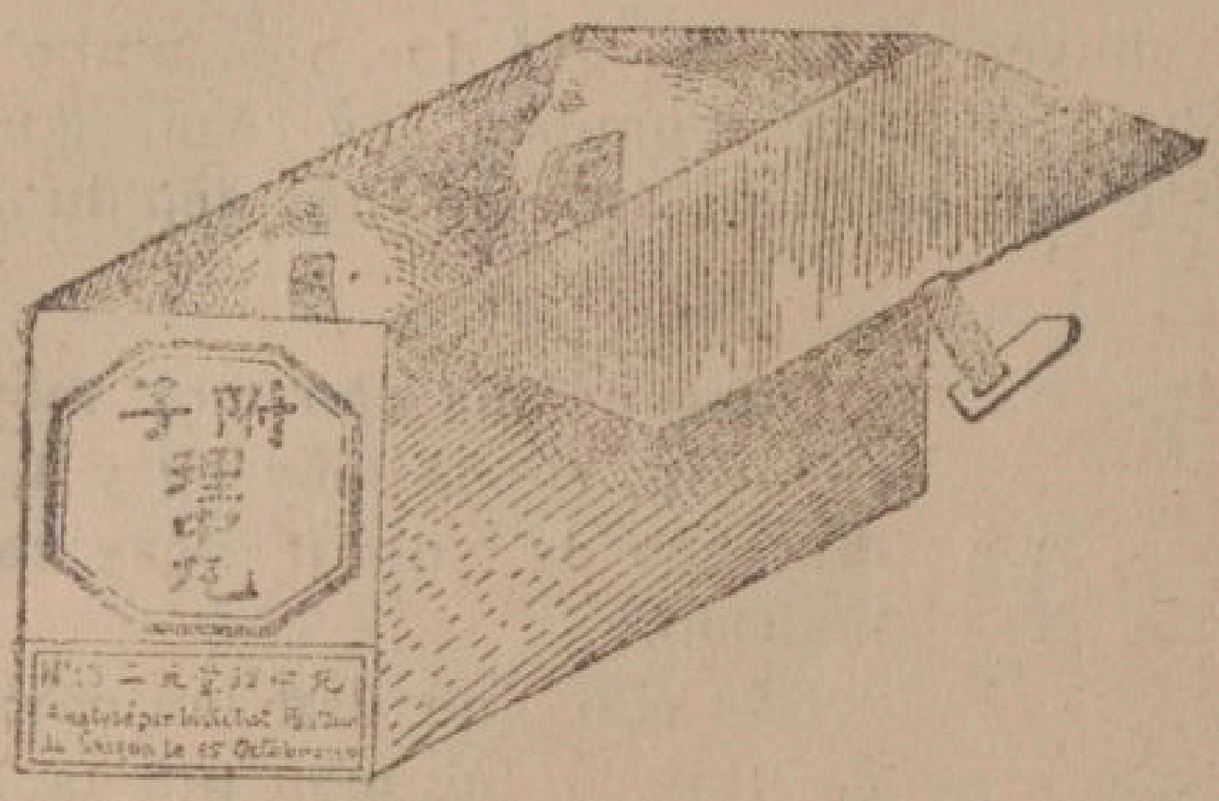
Chư-tôn có mua thuốc chi của bổn Đường, xin hãy nhìn cho kỹ cái nhản hiệu ông Phật-mập thì mới khỏi lầm đồ giả.

Giá mỗi thỏ là. . . . . . **0$10**

https://tieulun.hopto.org

附子理中丸

Phụ-tử Lý-trung-huờn

Phàm hễ khí trời thì hạ xuống khí đất thì lừng lên, âm dương hiệp nhau mà sanh sanh hóa hóa; còn trong nhơn thân cũng vậy, âm dương phải cho đều hòa thì mới được mạnh giỏi sống lâu. Nếu thanh-dương mà sa hẩm. trược âm lại lừng lên, thì trăm bịnh đều nhơn đó mà phát ra, nên phải có thang Lý-trung dùng vị phụ-tử vi quân, chế luyện ra mà làm huờn, gọi là PHỤ-TỬ-LÝ-TRUNG HUỜN mà trị thì mới thấy công hiệu

Phàm hễ chơn dương bất túc thì ăn uống chậm tiêu, đại tiện không thiệt, sôi ruột đau bụng, tay chơn bải hoải, sợ lạnh ưa nóng, hay ói nước giải, hoặc sanh chứng rét trung-khí tổn hư, hành phong bất tiện ; hoặc mạch đi yếu v. v... thì phải dùng gừng lùi và đại-táo nấu nước uống với thuốc huờn nầy.

Huờn PHỤ-TỬ LÝ-TRUNG nầy có tài làm cho thông kinh-mạch, đạt biểu lý; hễ ai tì-vị lạnh yếu, ăn uống chẳng tiêu thì phải uống nó cho nhiều mới thấy công hiệu.

Chư-tôn quang cố, xin hãy nhìn cho kỹ cai nhản hiệu ông Phật của Nhị-Thiên-Đường thì mới khỏi lầm.

Mỗi hộp 2 huờn giá là. . . . . . **0$20**
Mỗi hộp 4 huờn giá là. **0 40**

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG Y

Dương-xuân-hoi, le 14 Mai 1925.

A Monsieur le Directeur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Pharmacie asiatique, Cholon.

Tôi có một người cô tuổi năm nay quá tuần nhỉ thuần, lẽ cố nhiên người tác cao tuổi lớn khí huyết càng ngày càng suy, thường sanh chứng phong hàng ngoại cảm đến đổi chầy ngày sanh đến bịnh ho, tướng diện người xanh xao, tôi lấy làm lo sợ, tiềm thầy mua thuốc tây nam dủ hết, song tiền hết tật còn, chạy thét mang nghèo, còn kế nào hơn là thúc thủ vô sách, ngồi khoanh tay mà chịu ; rất may mắn thay, một ngày kia nhơn buồn, lật tờ báo Lục-tĩnh-tân-văn xem giải muốn, xảy thấy lời cáo bạch của ông rao hiệu thuốc «Bổ phế chỉ khái hườn» hiệp về chứng bịnh của cô tôi đây, mầng lòng khôn xiết sẵn dịp có người bạn tôi đi Cholon, tôi có gởi số tiền ghé tiệm thuốc ông mà mua giùm hiệu thuốc ấy, về cô tôi uống, chỉ có mấy ngày bịnh lần lần giảm hết rất nhiều, sau tôi có gởi mua một lần nữa lần nầy cô tôi uống mới hết phân nửa thuốc, thì bịnh đà dức mạnh như thường, ăn ngủ đều dược luôn luôn, thật đáng khen thay không biết lấy chi đáp ơn ông cho xứng, đáng cái công của khó nhọc mà tiềm chế ra một thứ thuốc (tiên đơn thần hiệu) nầy. Vậy xin tạm đôi lời thô kịch mà cám tạ ông và cầu chúc cho ông sống dư trăm tuổi, vững nghiệp đời đời đặng cứu dân độ thế, thật đáng kính thay cho 2 chữ **Nhị-Thiên**. Sau nầy xin ông vui lòng gởi cho tôi một cuốn sách thuốc, đặng để dành trong nhà phòng khi gởi mua thuốc cho dễ hiểu, và tôi nguyện tiếng dần cho xóm riềng, tôi biết sự thuốc của ông công hiệu là dường nào, ấy cũng một đều đáp ơn ông được một tý, xin ông chớ phụ tất lòng thành kính của tôi.

Nay Kính,

Mon adresse :

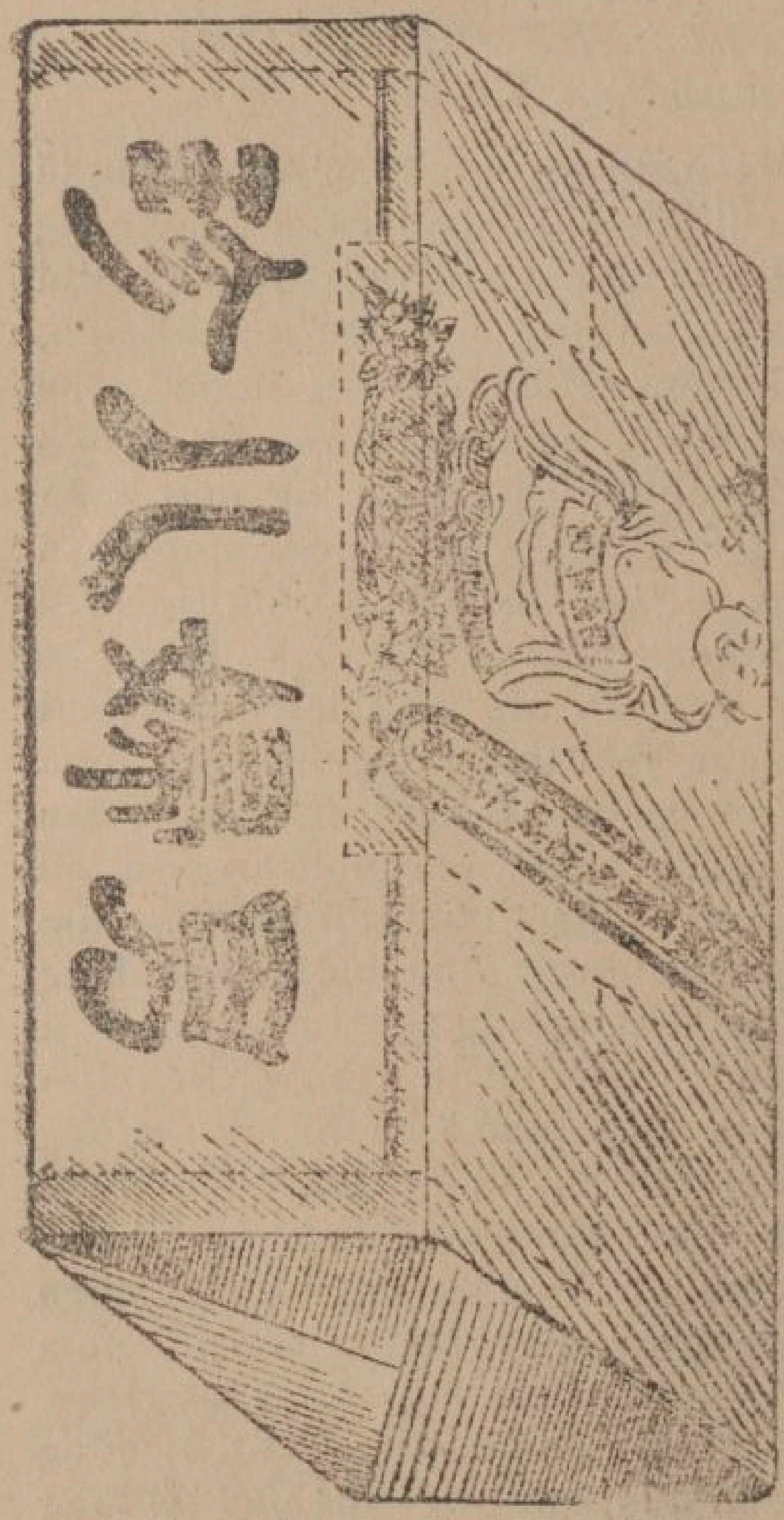
Monsieur LIÊU-QUANG-DUNG,
Làng Dương-xuân-hội.

TANAN.

https://tieulun.hopto.org

男婦八珍丸

NAM-PHỤ BÁC-TRÂN-HUỜN

Thuốc hườn nầy chuyên trị những đờn ông hoặc đờn bà khí-huyết hư nhược, chơn dương suy-liệt, kham hỏa bất ôn, tay chơn mệt mỏi, hay rịnh mồ hôi, ban đêm năng tiểu tiện, tay chơn hay lạnh, di dứng mỏi mệ, ăn không ngon, hoặc tiên-thiên chẳng đủ, hoặc bịnh hậu khiếm bổ, nhứt thiết hư-hàng, hỏa suy, các chứng thấy đều dùng được.

Mỗi buổi sớm mai và tối, uống mỗi lần chừng bốn chỉ, dùng với nước muối mặng mà uống với thuốc.

Hễ uống nó được nhiều chừng nào, thì nó làm cho khai vị kiến-tỳ, bổ nguơn tráng thể, lục mạch điều hòa, ít hay sanh bịnh; âm dương đều-đặn, thêm tuổi sống lâu, ấy là một thứ thuốc rất hay, đại bổ khí huyết, hễ uống chừng nào thì thấy hay chừng nấy. Kị đồ chiên xào và đồ sống sít lạnh lẻo chẳng nên ăn.

Giá mỗi hộp là... **0$40**

Nếu chư-tôn có mua thì xin nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu Ông-Phật thì mới khỏi lầm đồ giả.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Khsach-Pong, le 19 Mai 1922.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Chợ-lớn.

Kính thăm ông chủ trong tiệm cho đặng mọi sự lành. Tôi hết lòng cám ơn ông gởi thuốc cho tôi kỳ trước, thuốc tôi lãnh về tốt hết và dùng rất nên thần hiệu, nay tôi xin ông làm ơn gởi cho tôi:

100 ve Tế-sanh-dược-thủy,
1 ve Tây-thi-lộ,
3 ve Hành-quân-tán,
4 thố Tiến-dược-cao,
1 hộp Bình-cam-tích.

Như ông có gởi thuốc cho tôi thì đề như vầy:

Monsieur GIÁP-TƯỜNG.
à Khsach-Pong, Battambang, Cambodge.

LỜI RAO CẦN KÍP

Nếu như Chư-tôn trong Lục-châu mà có mua thuốc của bổn đường xin hãy nhìn cho kĩ cái nhãn ông PHẬT-MẬP thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của bổn Đường.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chủ-nhơn cẩn bảo.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trang 234)

Trường Xuân tuy biết Tế-Thế muốn kiếm chuyện mà đòi tiền, bởi vì rước họ chừng năm bảy cái xe, về đãi chừng hai ba ve rượu mà tốn hao gì tới vài ba trăm, song nghĩ lúc nầy mình đương cầu anh ta giúp giùm đặng xong việc, nếu mình bỏn sẻn sợ anh ta giận bỏ xuội rồi bại hoại việc lớn đi, nên mở bốp-phơi lấy 200 đồng bạc đưa cho Tế-Thế, không dám cải lẽ.

Sáng bữa sau bà Phủ đương ngồi mà tính coi đám cưới phải mời ai, phải đặt cỗ Quảng-đông hay là phải nấu đồ Annam mà đãi, phải may thêm cho con áo gì quần gì, có nên sắm mùng mền hay không, bỗng thấy có ba cái xe kéo ngừng trước nhà, rồi có ba Hương bước vô, lại có dắc theo một người đàn-bà chừng 45 tuổi, tuy ăn mặc tầm thường, mà bộ tịch phong-lưu lắm, với một thầy trạc chừng 22, 23 tuổi, mặt mày trắng-trẻo, đi đứng khoan-thai, y-phục đoan-trang, nón trắng, giày vàng, quần tích-so, áo nỉ xám. Bà Phủ bước ra chào hỏi rồi mời hết vô nhà.

Cô ba Hương hỏi thăm lăn-xăn, người đàn-bà đi theo đó thì ngồi ăn trầu không nói chi hết, còn thầy nọ thì châm-hẩm ngó bà Phủ, lâu lâu lại liếc ngó vào cửa buồng một cái. Bà Phủ hỏi cô ba Hương rằng:

— Cô đây cũng ở trên Saigon hay là ở đâu?

— Chị Hội-đồng đây ở trên Chợ-lớn.

— Cô xuống dưới nầy chơi hay là có việc chi?

Người đàn-bà ấy nghe bà Phủ hỏi như vậy thì đáp rằng: « Bẩm bà, thuở nay tôi không biết Tân-An. Cô ba cỗ rủ đi chơi, tôi nhơn lúc nầy rảnh-rang, lại có thằng nhỏ tôi đi học ngoài Hà-nội, có bịnh nó xin phép về một tháng, nên tôi dắc nó đi xuống dưới nầy một lần cho biết. Chợ Tân-An buồn quá! buôn bán coi cũng lôi thôi. »

Cô ba Hương đứng dậy quào bà Phủ rồi bước vô cửa buồng. Bà Phủ hội ý đi theo. Hai người ra đứng tại cửa sau rồi cô ba Hương mới nói nhỏ với bà Phủ rằng: « Nầy chị, cô đó là vợ Hội-đồng Bạch ở trên Cholon. Còn thầy đó là con đầu lòng của cô đa. Thầy học trường Cao-đẳng-sư phạm ngoài Hà-nội, còn có một năm nữa thì thi lấy bằng cấp đi làm Đốc-học. Thầy Hội-đồng có bà con với tôi, nhà giàu có lớn, mà có phước nên sanh con học giỏi nữa. Tôi thấy thầy em đó nhu-mì, mà lại bộ xứng với con hai ở nhà đây quá, nên tôi lãnh làm mai, tôi dắc xuống đây đặng coi nó đó đa. Vậy chị biểu con hai nó sửa soạn rồi ra chào người ta đặng cho họ thấy nó một chút. Con hai đi đâu mà nầy giờ tôi không thấy nó vậy chị? »

Bà Phủ đáp rằng: « Nó ẻ mình nên nằm trong buồng. » Cô ba Hương biểu kêu nó mà dạy thay áo quần rồi ra chào cho mau đặng cho người ta về cho kịp xe. Bà Phủ đứng ngơ-ngẩn không

https://tieulun.hopto.org

biết sao mà nói được. Cô ba Hương thấy như vậy lại dỗc thêm rằng : « Chị đừng có lo mà. Hễ cho thầy coi mắt một chút rồi về tôi đốc riết thầy thì thầy chịu, chớ không khó gì đâu. »

Bà Phủ đứng dụ dự một hồi coi bộ suy nghĩ lung lắm. Cô ba Hương thúc riết bà mới nói rằng :

— Cho coi không được đâu cô à !

— Sao vậy ?

— Tôi đã hứa gả nó rồi.

— Gả cho ai ở đâu ? sao tôi không hay ?

— Tôi gả nó cho một thầy thông làm việc bên Mỹ.

— Con của ai đâu vậy ?

— Con của một ông Cả ở dưới Rạch-Giá.

— Thầy đó làm việc gì ?

— Làm việc tòa.

— Hứ, bất nhơn dữ hôn ! Chị gả hồi nào đó vậy ?

— Từ xưa đến rày ; còn ít ngày nữa cưới đa.

— Sao hôm gần Tết, chị đi Saigon ghé thăm tôi, tôi không nghe chị nói.

— Ờ, lúc đó chưa gả. Ăn Tết rồi tôi mới gả.

— Chị báo hại, làm tôi đi thất công.

— Cô có lòng thương cháu, thiệt tôi cám ơn quá. Ngặt tôi gả rồi biết liệu sao được bây giờ.

Cô ba Hương đứng ngẫm nghĩ một hồi rồi nói rằng :

— Chỗ nầy người ta đã giàu mà lại học giỏi. Nếu chị không chịu, thiệt là uổng lắm. Hễ chị gả thì chừng một năm nữa con hai nó được làm bà Đốc, sang trọng biết chừng nào. Nầy chị, không biết chị kiếm thế hồi chỗ đó, đặng gả chỗ nầy được hay không chị ? Mình nói con nhỏ nó chê xa nên không ưng, họ đi của bao nhiêu mình trả đủ lại cho họ, có hại chi đâu mà họ rầy. Mà con mình nó không chịu, ai ép nó cho đặng. Phải đa chị. Tính vậy coi xong lắm. Chị coi thằng nhỏ nầy tướng mạo coi được quá chớ, phải hôn ?

Bà Phủ đứng suy nghĩ hoài. Cách một hồi bà lắc đầu thở ra mà đáp rằng : « Không được đâu cô. Tôi hứa gả đã định ngày cưới rồi bây giờ hồi sao được. Thiệt tôi cũng tiếc lắm. Mà trời khiến thầy nầy không có duyên nợ với con hai tôi, nên thầy mới đến trễ, vậy thì mình không nên cải trời. »

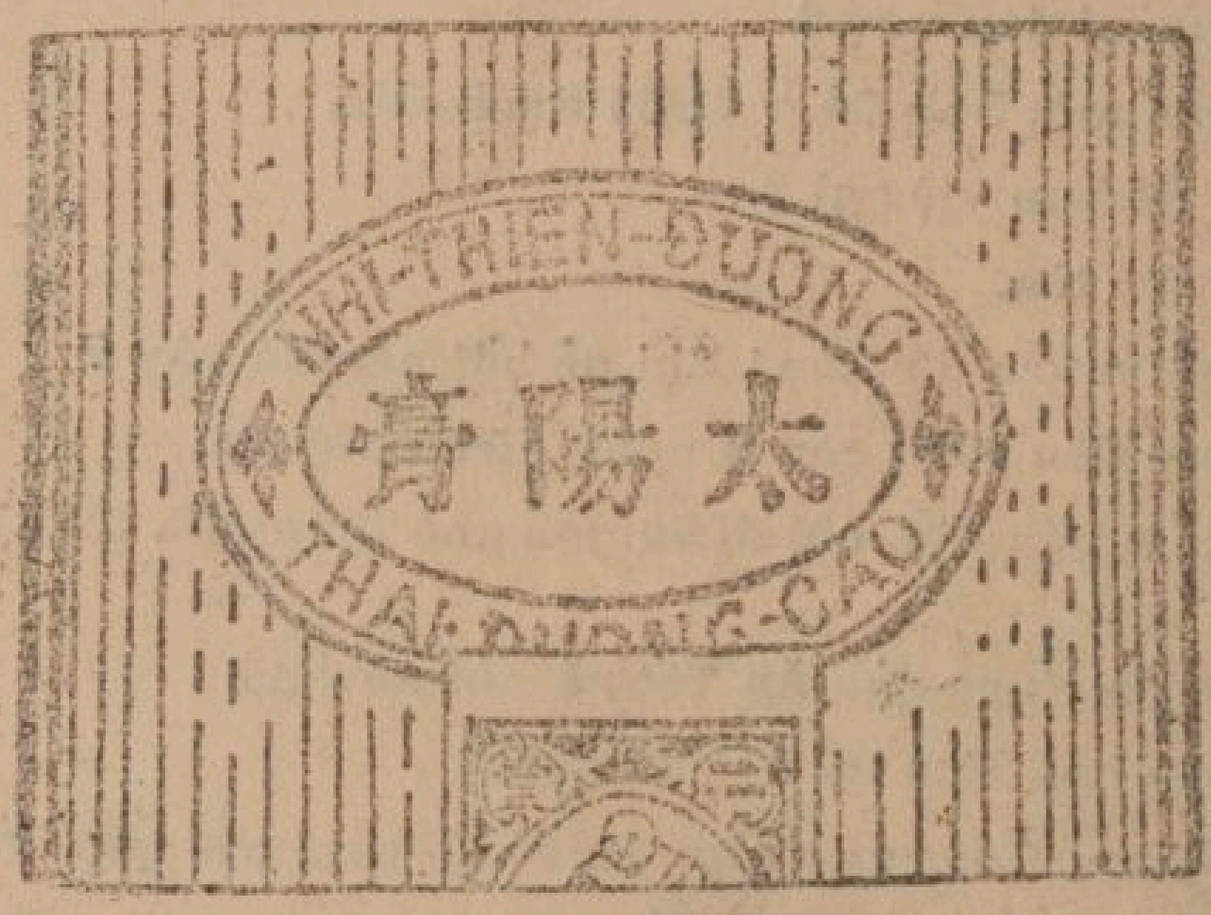
(Coi tiếp qua trương 248).

https://tieulun.hopto.org

太陽膏

THÁI-DƯƠNG-CAO

Thứ thuốc dán nầy để dùng mà dán hai bên màng tang, trị về bịnh chóng mặt, nhức đầu rất thần hiệu.

Giá 1 bao 2 miếng là . . . . . 0$05

Lời Rao

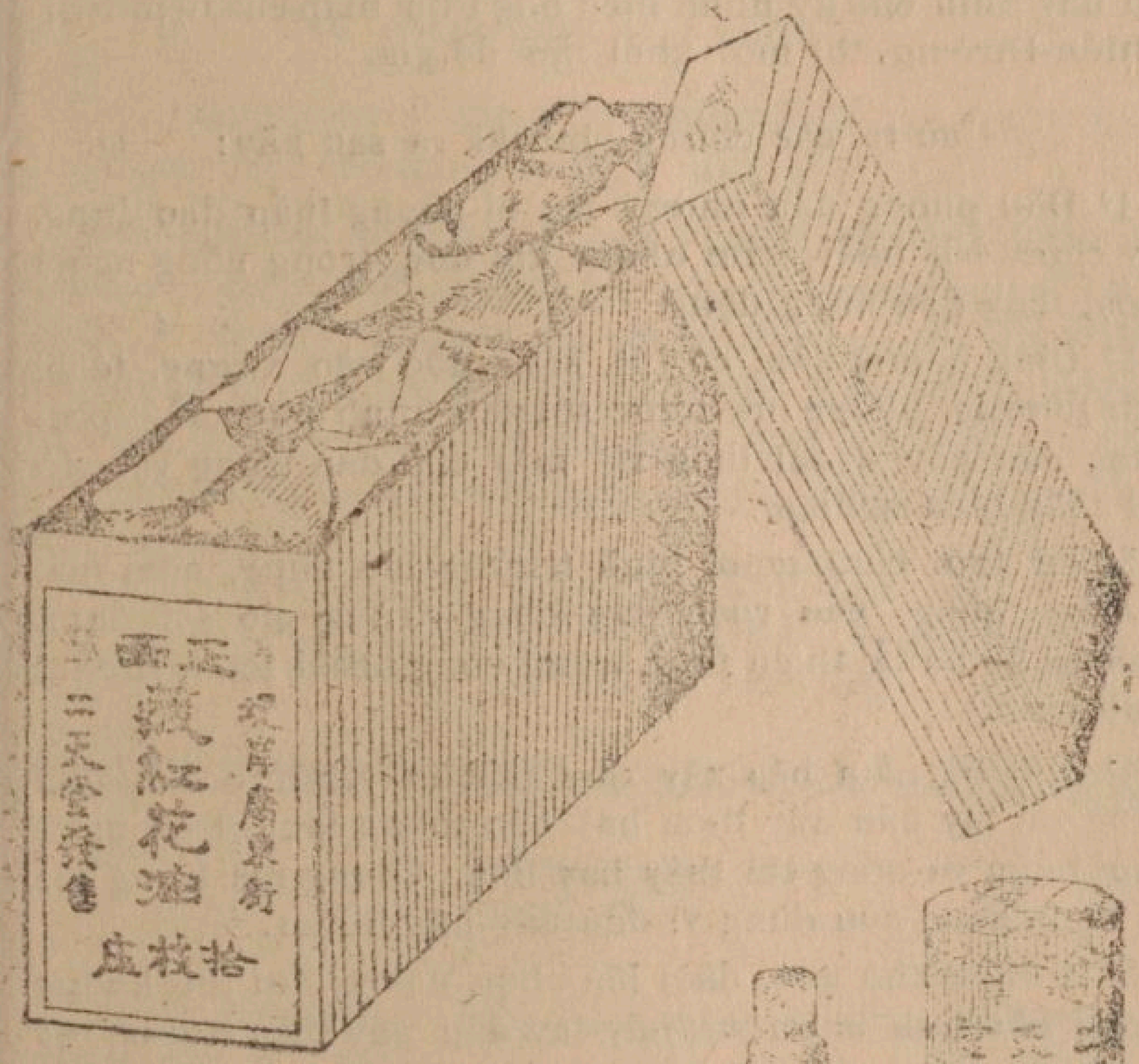
Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG,
Chủ nhơn cẩn cáo.

https://tieulun.hopto.org

二天堂紅花油

Nhị-thiên-Đường Hồng-huê-giu

Vã chăng từ tôi khai soán tiệm hiệu **Nhị-Thiên-Đường** cho đến nay trước nhờ qui-ông, quí-bà và **Lục-châu chư** quân tử tưởng đến, nên ngày nay tiệm tôi mới đặng thạnh vượng như vầy, thân chủ càng ngày càng đông, tôi hết lòng cảm tạ vô cùng, và đội ơn chẳng bỏ. Bởi tôi muốn bồi đấp ơn dày nghĩa nặng của chư vị, nên tôi chẳng nài lao khổ, tuông bờ, lướt bụi, lăn suối trèo non tầm các thứ danh dược đem về chế luyện một thứ

https://tieulun.hopto.org

dầu mới nữa, thiệt hiệu là Tây-tạng-hồng-huê-giu. Để giúp chư vị trong cơn nắng lửa mưa dầu.

Thật thứ dầu nầy rất nên thần hiệu. Nếu chư vị có mua thì hãy nhìn cho kỷ nhản hiệu ông Phật mập của tiệm Nhị-Thiên-Đường, thì mới khỏi lầm đồ giả.

Chủ trị các chứng bịnh kể ra sau nầy:

1º Đầu phong đau nhức hoặc bị phong thấp đau lưng, tay chơn bãi hoải, cảm nhằm khí độc, trong uống ngoài thoa, thảy đều dùng đặng.

2º Bịnh phong đàm co rút, sang độc vào xương, té bị tích thương, phỏng lửa nước sôi phù mình phù mầy, phải dùng dầu nầy ngoài thoa xát mấy chỗ đau trong vài giờ thì thấy hiệu nghiệm.

3º Tứ thời cảm mạo, bịnh trướng lớn bụng, năm loại trưởng thủng, đau ruột, đau bụng, trúng gió sôi đàm, thượng ầu hạ tả, thiên thời, trong uống ngoài thoa, tức thì lành bịnh.

4º Đờn bà nấm bếp xây xẩm mặt mày, nhức đầu đau bụng thì lấy dầu nầy thoa hai bên màng tang, trên ngực dưới bụng và uống thì thấy hay liền. Nhưng mà trong lúc có thai chẳng nên dùng vì dầu nầy mạnh lắm.

5º Ho hen khò khè, đàm lên chận nghẹt, hơi thở không thông bất tỉnh nhơn sự, hãy lấy dầu nầy thoa nơi cuống họng, đánh sau xương sống và hòa với nước nóng mà uống thì thấy hiệu nghiệm.

6º Con nít mà bị bịnh phong con mắt, láo liên, tay chơn co giựt, trong cổ khò khè, hoặc hay ọc sữa ngoài thoa trong uống giây lác hết liền.

Nói tóm một đều là dầu nầy chủ trị nhiều chứng bịnh khác kể ra chẳng xiết.

Cách dùng: Người lớn uống chừng 4 phân, con nít 1, 2 phân trở lại. Đờn bà có thai chẳng nên dùng.

Giá mỗi ve là ..... **0$20**

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ

Hưng-yên, le 18 Mai 1922.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacie asiatique,
38, rue de Canton, à Cholon.

Kính thăm ông chủ tiệm **Nhị-Thiên-Đường** và chư quí ông trong tiệm cho đặng khương ninh trường thọ.

Lần trước tôi có gửi thơ cho ông để ông gửi Contre-remboursement 1 lố ve Nhản-dược-thủy thứ ve nhỏ giá 3$00 tôi có tiếp đặng đã lâu rồi nhưng mà tôi đã dùng hết rồi rất là cám ơn ông và dùng thì thấy hiệu nghiệm vô cùng; vậy nay xin ông gửi ngay tiếp cho tôi một lố thứ ve nhỏ Nhản-dược-thủy cũng gửi Contre-remboursement ngay.

Nay kính thơ.

'Adresse: Cao-như-Đĩnh, Rue Nguyệt-hồ,
Tonkin, Hưng-yên,

LỜI RAO

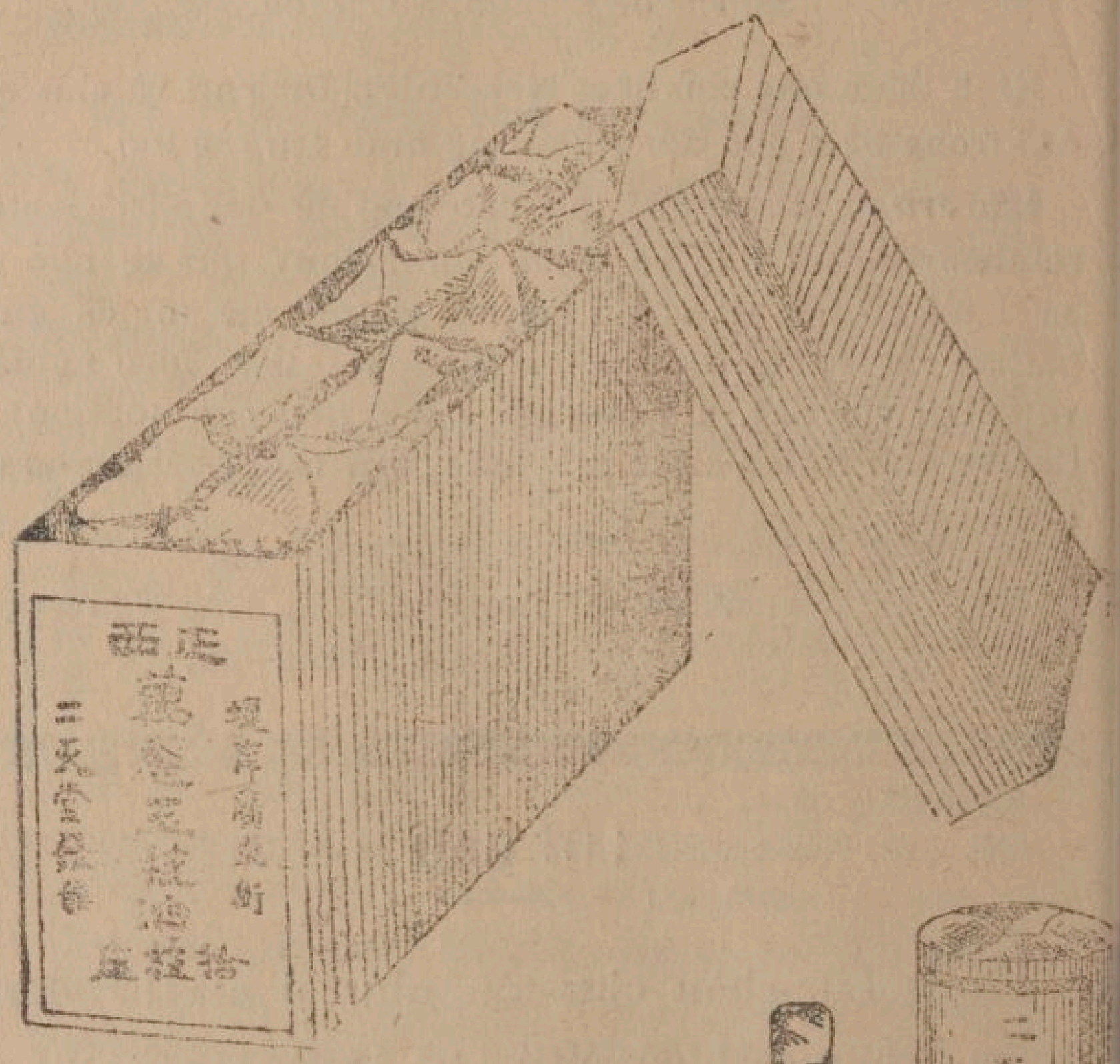
Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
Chủ-nhơn cẩn cáo.

https://tieulun.hopto.org

二天堂玉桂油

Nhị thiên-Đường Ngọc quê-giu

Dầu nầy vốn của ông Vi-tế-Sanh dày công chế luyện, nên tánh rất ôn hòa, có sức đuổi phong thử nhiệt. Chủ trị nội khoa ngoại khoa, hoặc thoa hay là uống tùy theo chứng bịnh. Thật là một thứ dầu quí báu cho đời. Nếu lục-châu chư-qui-vị có mua, xin nhìn cho kỷ nhãn hiệu ông Phật-mập của tiệm **Nhị-Thiên-Đường** kẻo lầm đồ giả, dùng tới mà hại thêm.

Giá mỗi ve là . . . . . **0$15**

https://tieulun.hopto.org

Chủ trị những chứng bịnh kể ra sau nầy :

1. Thai độc thịt thúi
2. Nhức đau con mắt
3. Đau bụng đau ruột
4. Năm chứng thủng độc
5. Phong hàng tê thấp
6. Chó cắn rắn cắn
7. Phong phù
8. Đau lưng nhức gối
9. Ung thơ ghẻ độc
10. Đau nhức chơn răng
11. Sang độc lở lói
12. Phỏng lửa nước sôi
13 Bốn mùa cảm mạo

Thì dùng dầu nầy mà thoa cho thường thì thấy hiệu nghiệm.

14. Phong đàm rút gân
15. Phung đơn cổ xạ
16. Mạng kinh phong
17. Nức cục, ụa mửa
18. Trúng phong sôi đàm
19. Thiên thời ỉa mửa
20 Bịnh rét làm cử
21. Ho hen khò khè

Lấy dầu nầy mà uống với nước nóng thì công hiệu như thần.

CÁCH DÙNG : Người lớn uống chừng 4 phân.

Con nít chừng 1, 2 phân trở lại. Đờn bà có thai chẳng nên dùng, để rồi dùng đặng.

Lời rao cần kíp

Nếu như Chư-tôn trong Lục-châu mà có mua thuốc của Bổn-đường xin hãy nhìn cho kỉ cái nhản ông Phật-mập thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của Bổn-đường.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
Chủ nhơn cẩn cáo.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 241)

Cô ba Hương làm mặt buồn rồi bỏ đi ra nhà trước. Cô ngồi nói chuyện lơ-là với bà Phủ chừng nửa giờ đồng-hồ rồi từ giả dắc cô Hội-đồng Bạch với thầy nọ lên xe mà về. Bà Phủ đưa khách ra khỏi cửa rồi trở vô nằm dàu-dàu, trong trí thầm nghĩ nếu con mình mà nó đừng có hư thì mình gả chỗ nầy xứng đáng biết chừng nào.

Người ta đã giàu, mà con người ta ăn học đã gần thành thân rồi, sui đã xứng sui, mà rể lại đáng rể, nghĩ thiệt tức biết chừng nào. Đã biết bây giờ mình biểu đàng kia luôi hết thì không khó gì, ngặt con mình nó như vậy mình đâu dám gả chỗ nầy. Ứ hự ! không biết tại sao mà vô phước lắm vậy !

Định ngày cưới rồi, thì Trường-Xuân cứ nói gạt vợ rằng đi viến các làng đặng cậy Hương-chức tới ngày tuyển-cử họ bỏ thăm cử mình, rồi lén qua Tân-An hoài. Lần nào qua cũng ghé nhà bà Phủ, có ý muốn giáp mặt với Yến-Tuyết đặng dặn-dò ít lời, mà Yến-Tuyết hễ thấy Trường-Xuân thì rút vô trong buồng, không chịu cho Trường-Xuân thấy mặt.

Bà Phủ biểu Trường-Xuân phải rao trong nhựt-trình đặng cho Lục-Châu họ hay sự bà gả con lấy chồng, làm như vậy cho rở-ràng, lại sau khỏi người ta dị nghị. Trường-Xuân vưng lời ghé cậy Tế-Thế làm giùm việc đó và cậy viết luôn một bài đích-cua đặng bữa ăn tiệc đám cưới mà đọc nữa. Tế-Thế đòi thêm 50 đồng, Trường-Xuân đưa liền, không dám cải.

Còn chừng một tuần nữa tới ngày cưới, thì thấy hai ba tờ nhựt báo ở Saigon có đăng hi-tín như vầy :

« Bổn-quán mới tiếp được hồng-thiệp báo tin rằng thầy Lý-kỳ-
« Tâm, Thông-ngôn tại Mỹ-Tho, là trưởng-tử của ông Lý-kỳ-Thành,
« nguyên Hương-cả ở Rạch-giá, sẽ kết duyên cùng cô Phan-yến-
« Tuyết là ái-nữ của bà Phủ Phan-hữu-Tiền ở Tân-An.

« Ngày hiệp cẩn định là ngày 31 Août 192....

« Bổn-quán cẩu chúc Lý Phan hai họ hảo hiệp trăm năm, cầm « sắc hòa hài, miêng miêng qua diệc ».

Bà Phủ mượn Trường-Xuân gởi thiệp mời bà con xa gần cũng những người quen biết hết thảy. Bà lại dọn dẹp nhà cưa đàn-hoàng, mượn thêm ghế bàn đặng có chỗ hai họ ngồi cho đủ.

Kỳ-Tâm thấy nhựt-trình báo tin đám cưới thì trong bụng lo thầm, sợ chủ nợ hay mình cưới con gái bà Phủ áp tới đòi tiền thì biết lấy chi mà trả. Xưa nay mình nghèo nên họ chưởi mắn mà trừ, chớ ngày nay mình có vợ giàu sang chi khỏi họ đòi, nếu mình không trả thì chắc họ làm nhục mình, mà hễ mình bị nhục thì mẹ con bà Phủ cũng không tốt gì đó. Kỳ-Tâm tỏ việc ấy cho Tế-Thế nghe. Tế-Thế chạy vô nói lại với bà Phủ thì bà Phủ buồn thầm,

https://tieulun.hopto.org

song việc đã đến nước nầy bà không còn dụ-dự nữa được, nên bà nói rằng : « Không hại gì, nếu họ không nghĩ họ đến đây họ đòi thì tôi ra tiền mà trả cho họ, không sao đâu mà sợ. Tuy vậy mà xin thầy-giáo làm ơn nói giùm với thầy, nợ chừng năm bảy trăm thì tôi trả được, chớ nếu nhiều quá tôi lo không kham. »

Tế-Thế về nói lại với Kỳ-Tâm thì Kỳ-Tâm cười mà nói rằng : « Trọng ý bà Phủ tưởng tôi bày chuyện mà giựt tiền của bà hay sao ? Nếu tôi có bụng như vậy thì hôm nọ tôi đòi đôi ba ngàn, cần gì mà phải mưu sự cho nhọc trí. Xin anh nói giùm lại cho bà biết rằng tôi lo trước đó là lo giữ giùm danh giá cho bà, chớ phận tôi thì tôi không cần gì đâu. Như họ có đòi nợ bà không trả cũng được, còn nếu bà có trả thì bà giữ giấy tờ đặng sau bà đòi tôi lại, không thiệt hại gì bà đó mà bà lo. »

Bữa cưới, Kỳ-Tâm mặc áo rộng, bưng quả, ngồi xe đi với Tế-Thế và bốn thầy-giáo mà vô nhà bà Phủ. Trong nhà bà Phủ chưn dọn hực hở, khách khứa đông giầy-giầy, có thầy Cai-tổng Tường và vợ chồng Trường-Xuân đủ mặt. Kỳ-Tâm làm lễ từ-đường và lạy mẹ vợ cùng bà con thân tộc rồi mới ra áo rộng mà đãi khách.

Mấy năm nay Kỳ-Tâm nghèo nàn không thèm sửa soạn y-phục, nên coi lam lụ không bằng ai. Nay mặc áo lót, đi giày mới, bịch khăn đen, bận quần nhiễu, bộ tướng khôi ngô, mặt mày sáng rỡ, coi thiệt là đẹp trai lắm, bởi vậy bà con họ hàn ai thấy cũng khen thầm. Trường-Xuân thấy khách uống rượu khai vị rồi, liền hối dọn bàn mà đặt tiệc. Khách ngồi dự tiệc kể hơn 30 người, Trường-Xuân với Kỳ-Tâm cũng ngồi chung với khách.

Mãn tiệc rồi, chừng uống rượu sâm banh Tế-Thế mới đứng dậy đọc một bài đích-cua (discours) như vầy :

« Các ông,

« Tôi là người tài sơ học siển, lại chưa từng quen đứng nói « chuyện giữa tiệc đông người, lẽ thì tôi phải ngậm miệng ngồi « nghe, chớ không nên đến cữa Bang mà múa búa. Nhưng mà hôm « nay chúng ta đến dự tiệc nầy là tiệc bày ra đặng vui mừng cuộc « thành hôn của Lý-Phan hai họ, lại tôi với tân-lang là thầy thông « Kỳ-Tâm đây, vốn là bạn đồng-song, vậy tôi xin các ông vui lòng « cho phép tôi thổ thẻ mà tỏ đôi lời, trước là chia vui cùng bà lớn, « sau nữa chúc mừng cho đôi bạn mới.

« Các ông, sách có câu rằng : « Minh-quân lương-tể tao phùng dị, « tài-tử giai-nhân tế ngộ nan ». Có hai là ái-nữ của bà lớn đây, sắc « tài tót chúng, mà lại công ngôn dung hạnh vẹn toàn, lúc cô còn « ấu thơ đi học thì thầy bạn thảy đều yêu, mấy năm nay cô về ở « nhà thì ngày đêm lo nuôi dưỡng mẹ già, hôm sớm cứ bạn bè

(Coi tiếp qua trương 260).

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG Y

Qui-nhơn, le 20 Mai 1921.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Chợ-lớn.

Kính ít hàng vô thăm ông chủ tiệm và mấy ông làm công bào chế thuốc trong tiệm cho đặng thạnh-vượng, cho mau tấn phát và chuyến trước tôi có mua của hiệu ông mấy thứ thuốc gởi ra uống thiệt là thấy thần hiệu lắm, thiệt là chẳng uổng công các ông. Vậy tôi xin gởi mấy lời vô cảm tạ đại ơn ông lắm và xin ông làm ơn gởi contre-remboursement mấy thứ thuốc như sau nầy : 2 hộp Phụ-khoa-kim-phụng-huờn, 1 ve Kim-sắc-bổ-huờn, 4 gói Thần-hiệu-phát-lãnh-huờn, 10 gói Vạn-ứng-như-phật-trà, 1 ve lớn Vạn-ứng-phật-đơn, 2 ve Dầu-thống-đơn, 2 ve dầu Essence de menthe và 1 hộp Phấn-chà-răng.

Sau nầy xin ông làm ơn có thứ thuốc gì mà người đờn bà ban huyết trắng uống cho khỏi và thứ thuốc gì trừ cái bịnh bụng sôi luôn luôn, khi nào nó cũng sôi ; vì khi trước tôi có đau hột xoài rồi thì nó phát ra cái bịnh như vậy, xin ông làm ơn như có mấy thứ thuốc đó thì ông gởi theo cho luôn, như vậy tôi xin cảm ơn ông và quí ông trong tiệm.

Nay kính,

M. Hồng, Chauffeur Staca, à Qui-nhơn.

LỜI RAO

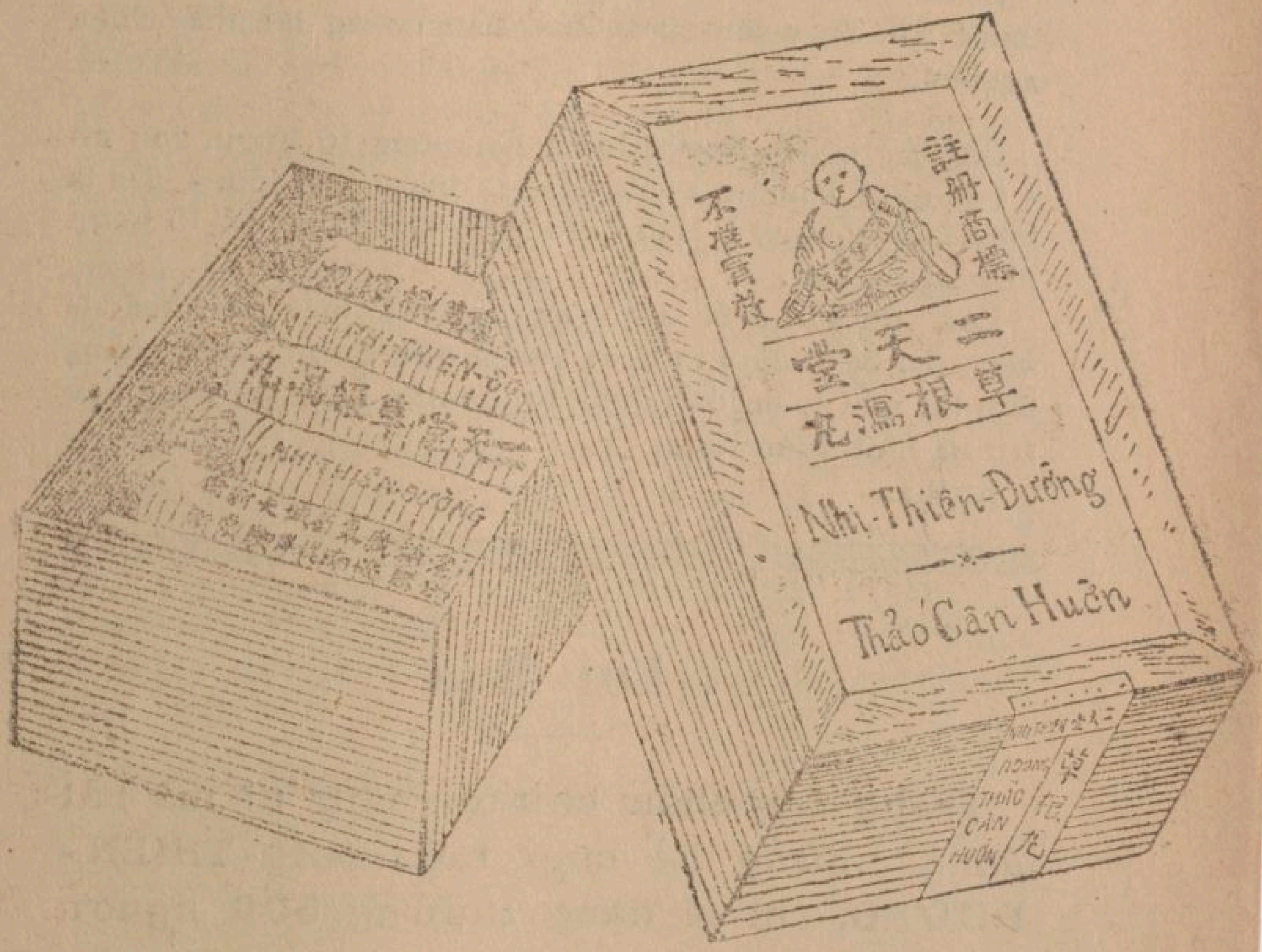
Trong Lục châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu **Nhị-Thiên-Đường**, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG.
Chủ nhơn cẩn báo.

二天堂草根丸

Nhị-thiên-Đường Thảo-căn-hườn

(Thuốc xổ)

Giá mỗi ve là ..... **0$20**

Giá mỗi lố 12 ve là..... **2 00**

Thuốc huờn nầy gốc của ông Lương-y Vi-tế-Sanh dùng các thứ rễ cây mà chế luyện ra rất nên tinh khiết, chẳng

chất chi độc địa lộn và. Chủ trị những chứng bịnh kể ra sau nầy:

1° Đường đại huất bón.
2° Ăn uống chẳng tiêu.
3° Nhức đầu chống mặt.
4° Miệng mồm hôi hám.
5° Phong thấp đau xương.
6° Gân cốt nhức mỏi.
7° Cảm mạo sổ mũi.
8° Trong mình ghẻ chốc.
9° Trong mình nóng hanh hanh (hoặc nóng mê mang).

Ai có đau nhằm những bịnh nói trên đây dùng đến thuốc xổ Thảo-cân-huờn của Bổn-đường thì thấy hiệu nghiệm.

CÁCH DÙNG: Người lớn 1 lần uống 16 huờn, con nít 1 tuổi uống 1 huờn, 2 tuổi uống 2 huờn, nói tóm 1 đều là mấy tuổi uống mấy huờn, đủng 16 tuổi thì uống 16 huờn như người lớn.

Còn đờn bà huyết suy thường hay mệt mỏi, hoặc là bạch đái bạch dâm ra hoài không dứt, đường kinh chẳng đều thì mỗi tuần phải dùng thuốc nầy 1 lần, sẽ đặng tiêu trừ bá bịnh luôn luôn.

Kị thai.

Lời Rao

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
Chủ nhơn cẩn cáo.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Ban-Thouei, le 1er Mai 1925.

Messieurs les Pharmaciens à NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
38, rue de Canton, Cholon.

Tôi đã nhận các món thuốc của Qui-hiệu gởi cho tôi đã thi nghiệm thuốc của Qui-hiệu bào chế ra, rất là công phu và tốt, không có vị nào mà không trúng bịnh. Tôi lấy làm phục cho Qui-hiệu lắm, vậy cho nên 2 chữ **Nhị-Thiên** rất là qui hóa, chẳng phải mà nói rằng Tiên-Thiên với Hậu-Thiên mà Bổn-đường tự khiêm mà nói đâu vẫn là 2 chữ **Nhị-Thiên** nghĩa là túng tái sanh chi đức thiệt rất xứng đáng cho hai chữ đó, cho nên ai ai có dùng đến thuốc của Qui-hiệu thì đều là biết ơn riêng của những người ấy vậy. Chẳng những là thiên hạ ở trong cỏi Á-đông nầy mà thấy đều khen ngợi mà thôi đâu, mà lại đức Hoàng-đế Đại-nam ban khen nữa, vì ngài đã thi nghiệm cho là hay, thưởng Kim-tiền cho Qui-hiệu nữa, rất vẽ vang thay, rất danh dự thay. Khi nào gặp nhiệp xin ấn lời khen tặng của tôi đây cho rỗ rệt thêm lên vì từ đó nhẫn nay chưa có lời minh tạ nào mà được như bài nầy, xin Qui-hiệu gởi cho tôi mấy món sau đây:

12 ve vệ sanh tửu nhỏ	**2$50**
1 hộp Bánh cam tích	**0 90**
2 ve nhị thiên dầu	**0 52**
1 hộp tô hạp huờn	**0 60**
1 ve kim sắc	**2 00**
Cọng	**6$52**

Monsieur PHẠM-NHƯ-BÍCH
Hoàn tâm viện thị giản
en fonctions chargé du Bureau des Postes,
à Banthouei par THAKHEK.

二天堂濟生散

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

Ở tại Quãng-đông tỉnh thành, đường Đại-lân, môn bài số 145, 147, 149

TIỆM NGÁNH Ở TẠI CHOLON

đường Canlon, môn bài số 38, số dây thép nói 658

Nhị-thiên-Đường Tế-sanh-tán

Thứ thuốc tán nầy của ông Lương y Vi-tế-Sanh ra công tìm kiếm các thứ thuốc nơi mấy danh sơn, đam về bổn thân bào chế luyện ra để mà giúp đời.

Vã chăng trong cõ thường sanh nhiều chứng lạ nếu mọc mụt một bên thì kêu là Đơn-nga-hầu, mọc hết hai bên thì kêu là Song-nga-hầu, còn chính giữa thì là Yết-hầu, tục kêu là : « Trái trâu lưỡi trắng » Mấy chứng bịnh nầy khi sơ phát nó bắt nóng lạnh, lạnh thì ít mà nóng thì nhiều, làm cho người bịnh bất tỉnh, bỏ cơm bỏ cháo nằm liều. Bịnh song-nga-hầu dữ, đơn-nga-hầu rất nên hại, làm cho con người đến nỗi bỏ mình. Nếu dùng thuốc bắc thì khó mà điều trị nó lắm. Như ai mà bị bịnh trái trâu lưỡi trắng thì hãy mua thứ Tế-sanh-tán của Bổn-đường mà dùng thì mới trừ nỗi bịnh ấy.

Cách dùng : Phải lấy chừng một chén chung nước cơm sôi, đổ nửa ve thuốc tán nầy vô, uống phân nửa, còn phân nửa thì lấy miếng lụa trắng cho thiệt mỏng, giặt cho sạch với nước sôi, rồi vấn vào đầu ngón tay, chấm nước đó mà

thoa cho tới trong cổ cho mục ấy giập, thì tức nhiên người bịnh mạnh liền. Khi mạnh rồi chẳng nên cho ăn cơm liền và món chi có dầu, mỡ. Phải cho ăn cháo vài ngày, chừng trong cổ lành rồi sẽ ăn cơm.

Thuốc Tế-sanh-tán nầy cũng chủ trị về các chứng bịnh của trẻ sơ sanh như là : đẹn khóa là loài độc đẹn, đẹn khoét, đẹn đùng, đẹn cơm vân vân.

Những đẹn ấy sanh ra là bởi trong lúc có thai người mẹ chẳng biết cử kiên, ăn những dưa chuột, chuối chác, rau sống và đồ sanh lãnh, nên đẻ con ra phải bị những bịnh đẹn ấy. Chẳng nên tưởng rằng mình ăn mà con trong bụng không ăn, đứa con ở trong thai nếu lấy cuốn nhao mà bú cho nên hễ người mẹ ăn món chi thì cũng như cho đứa con ăn món đó vậy. Mình làm cha mẹ phải cho biết cách nuôi con, khi mới đẻ ra thì mua thứ Tế-sanh-tán của Bổn-đường đây, cứ mỗi bữa lấy chén chung rót chừng một miếng nước đồ 1 phần tư ve thuốc Tế-sanh-tán vô hòa mà cho đứa nhỏ uống chừng năm giọt, còn dư lại bao nhiêu để mà rơ miệng cho nó. Trước khi muốn rơ miệng thì phải cắt móng tay, lấy savon rửa cho sạch. Phần nhiều người phụ nữ thường hay ăn trầu xỉa thuốc, thì hai đầu ngón tay sao cũng dơ, ấy là sự truyền nhiễm uế trược, phải giữ cho vén khéo.

Cứ mỗi ngày rơ miệng cho em nhỏ 1 lần, đúng 100 ngày thì tôi dám chắc em nhỏ cho đến 12 tuổi cũng không có đẹn chi hết.

Giá mỗi ve là. . . . . 0$40

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu **Nhị-Thiên-Đường**, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

Nhị-Thiên-Đường
Chủ-nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

龍涎香顯藥膏
Long-viên-hương hiển-dược-cao

Thứ thuốc dán nầy rất nên linh nghiệm để mà trừ mấy loài ghẻ độc, ghẻ độc có nhiều thú, trẻ nhỏ trên đầu, ban sơ thì mọc năm bảy mụt rồi thì ngứa nó, nó gải hễ mủ chảy tới đâu thì lở tới đó, lời tục thường kêu là sài đầu. Có nhiều thứ thuốc dán trị cũng hết song trừ chẳng hết dứt độc nên hễ vừa lành thì ngứa, tánh con nít hễ ngứa đâu thì gải đó, nên hễ nó gải thì chảy máu chảy mủ ra lõ lại như cũ.

Thứ thuốc dán nầy để mà trừ những ghẻ phỏng, ghẻ ngứa, chùm bao ghẻ cóc với con nít sài đầu. Thoa thuốc dán nầy vô thì mình không ngứa, lúc ngủ quên mòng mủi cũng chẳng dám bu, bởi có nhờ vị Long-viên-hương nên dầu nặng nhẹ thế nào xài trong một thố thuốc dán nầy cũng hết, ấy là ghẻ chốc. Còn một thứ bịnh phát lỡ nơi môi, thiên hạ thường kêu là đau miệng bình vôi. Sao mà lại gọi là đau miệng bình vôi? thật đều ấy ắt không trúng lý. Bịnh nầy là do nơi mình vô ý mà ra. Hoặc khi nải chuối hay là đồ ăn để cách đêm, đậy không kín đáo, để hở hang, những con trùng như con ván, chuột bọ, mà nhứt là con thằng lằn, nước miếng của nó rất độc lúc nó ăn thì mình đâu ngó thấy, nên mình mà ăn nhằm thì phồng môi hoặc lở mép. Mình thường thường làm sao cũng có ăn đồ mặn, hễ có bợi mặn thì mấy chỗ phồng lỡ một ngày một lớn thường kêu là đau miệng bình vôi, và thiên hạ phân rằng: hễ đau bịnh đó chẳng có thuốc chi mà trị. Chớ thứ thuốc dán của bổn đường đây trừ nọc con thằng-lằn như phản chưởng. Thuốc dán Long-viên-hương nầy có nước miếng cá ông nên linh nghiệm vô cùng.

Giá một thố là..... **0$40**

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

An-trường, le 11 Août 1922

A Monsieur Nhị-Thiên-Đường, Pharmacie asiatique à Cholon.

Remerciement au Médecin,

Kính thăm ông chủ tiệm **Nhị-Thiên-Đường được phú thọ khương ninh, và tôi kính thăm nội tiệm anh em được bình an, chúc cho tiệm ông việc thương mải cho miêng viễng tấn phát bán sanh vạn lợi luôn luôn. Hôm trước đây tôi có mua tại tiệm Vạng-Phước-Đường, Trà-vinh 2 hộp Sâm-nhung bổ thận hườn giá 2$00 song món thuốc ấy, ông bào chế thiệt là thần hiệu, tôi rất cám ơn ông vô cùng và không hổ hai chữ Nhị-Thiên.**

Sau nầy xin ông gởi cho tôi xin 1 cuốn (*Vệ sanh chỉ nam*) để trong nhà phòng khi có việc dở ra xem.

Xin ông nhậm lời.

Phạm-văn-Chi
Postes et Télégraphes Antrương
(Cochinchine) Travinh

Lời rao cần kíp

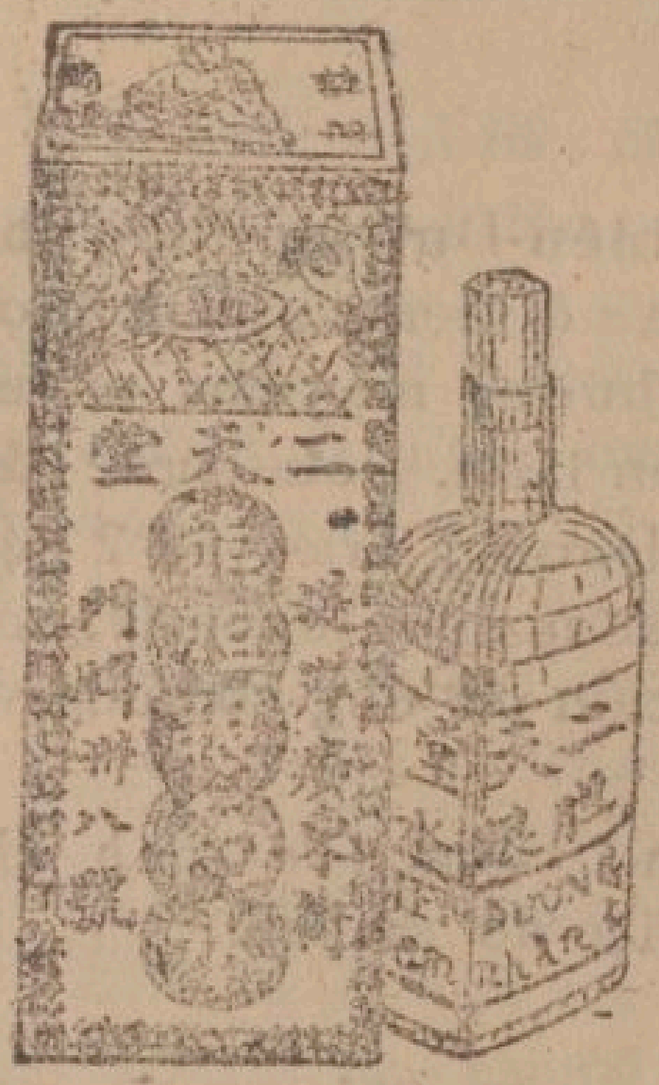
Qui ông qui Bà có mua thuốc xin nhìn cho kỹ nhãn ông phật mập thi mới thiệt, kẻo lầm đồ giả uống vào càng thêm hại. Vì lòng nầy tôi có nghe người làm giả nhiều lắm.

Nhị-Thiên-Đường
Chủ nhơn cẩn cáo.

https://tieulun.hopto.org

肥佛熊胆眼藥水

PHÌ PHẬT HÙNG-ĐỞM-NHÃN-DƯỢC-THŨY

Người mà có hai con mắt, cũng như trời có mặt-nhựt mặt-nguyệt 2 ngôi, soi khắp muôn loài, xét từ mảy múng, chẳng có chỗ nào mà không soi thấu, nếu mặt nhựt mặt-nguyệt mà tối, thì gió mưa sấm sét ắt do nơi đó mà ra, còn con mắt mà tối rồi, thì tứ khí thất tình cũng vì đó mà sanh hại.

Con mắt là tinh-ba của ngũ-tạng chúa-tề cả thân người, rất qui rất trọng, rất cần ích hơn hết cho mình, giữ gìn cặp con mắt như châu như ngọc, hễ con mắt có bịnh, thì phải lo tìm thuốc điều trị tức thì, chớ chẳng nên trì hưởn.

Nhưng mà, bịnh con mắt có hơn bảy mươi hai chứng, bộ-vị rất nhiều, không kể xiết được, ông y-học-sĩ của Bổn đường đã ghe phen nghiệm cứu mà tìm cho ra cái gốc cội của các chứng bịnh con mắt, nay người mới tìm được một phương thuốc rất hay, dùng mật gấu phối hiệp với các thứ thượng đẳng dược-liệu mà luyện nên một thứ thuốc nước, để trị các chứng bịnh con mắt, bá phát bá trúng, công hiệu như thần.

Đại phàm con mắt mà đau là do nơi ngũ-tạng tích tụ phong-nhiệt mà ra, hoặc đỏ hoặc sưng sợ chói mặt trời cùng đèn đuốc, hoặc mọc mộng, hoặc sanh vầy cá, hoặc chảy nước mắt sống, hoặc ngứa ngáy cả ngày, thảy đều dùng được.

CÁCH DÙNG: Lấy cái ống nhỏ bằng chai có vòi bằng Cáo-su (Compte-gouttes) rót thuốc nầy vào ống rồi nhỏ vào con mắt ít giọt, thì con mắt đã mát mẻ và lành mạnh tức thì.

https://tieulun.hopto.org

Phải tránh cuộc tửu sắc, cũng chẳng nên nộ khí, phải cử đồ chiên nướng nóng nảy, vịt, gà, nghê, ngỗng, chẳng nên ăn.

Giá mỗi ve là . . . . . **0$20**
Mỗi lố 12 ve **2 00**

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Binh-chánh, le 27 Mai 1922.

A Monsieur Nhị-thiên-Đường, Pharmacien
38, rue de Canton, Chợlớn

Tạm đôi hàng thăm ông mạnh giỏi và bữu quyến an ninh, tôi thường dùng thuốc tiệm ông thật rất nên thần hiệu chẳng uổng hai chữ Nhị-Thiên. Tôi hết lòng cảm tạ ơn ông, sau đây ông có Catalogue xin rộng lòng gởi cho tôi 1 cuốn để dành trong nhà phòng khi có việc biết mà dùng.

Thơ chẳng hết lời xin ông niệm tình tôi đội ơn muôn thuở.

Adresse : M. Nguyễn-thành-Bình,
Propriétaire à Binh-chánh.

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Huế, le 29 Avril 1920

Monsieur **Nhị Thiên-Đường**,

Kính thăm ông chủ tiệm an hảo; sau đây tôi xin tỏ ít hàng cám tạ ơn ông.

Trong tháng Mai tôi có gởi vào tiệm ông mua thứ thuốc (*Hóa-đàm-chỉ-khái-tán*) về cho người nhà tôi uống trong mười phần đã giảm hơn sáu bảy phần rồi.

Bây giờ hết thuốc rồi; nhưng mà ở Huế cũng có bán, mà tôi không dám mua, vì rằng tôi sợ không thật hiệu nên chi tôi vội vàng gởi thơ vào tiệm ông, xin ông tưởng lòng gởi gấp gấp cho tôi 30 gói (*Hóa-đàm-chỉ-khái-tán*) giá 4$20.

Xin ông gởi contre-remboursement gấp cho tôi, xin tạm mấy lời cám ơn ông.

Adresse : Mai-Dao, Infirmier Hôpital Central,
à l'Annam, Huê

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 249)

« cùng kim chỉ. Cô có sắc mà lại có tài, có đức mà lại có hạnh, có
« nhơn mà lại có hiếu, người dường ấy há chẳng phải là giai-nhơn
« hay sao ?

« Còn thầy tân-lang, tuy lúc thầy học gần tấc nghiệp, rủi gia-đình
« tao biến, khiến cho thầy trắc trở bước thang mây, nhưng mà
« thầy là người độ lượng lớn, chí khí cao, bởi vậy giữa phong ba
« thầy bền chí vững lòng, tánh đinh sắt càng trui nướng càng
« thêm cứng chắc, người dường ấy há chẳng phải là bực tài-tử
« hay sao ?

« Cổ nhơn đã nói: « Tài-tử giai-nhơn tế ngộ nan ». Hôm nay thầy
« thông là tài-tử cô hai là giai-nhơn, mà bà nguyệt lại xe dây, ông
« tơ lại xô bước, khiến cho nam bắc vầy đoàn phụng loan kết cánh,
« ấy là một dịp rất may mắn cho Lý-Phan hai họ biết chừng nào.
« Vậy xin các ông cho phép tôi thay mặt cho lương bằng quí tộc
« hai bên mà cầu chúc cho vợ chồng mới trăm năm cầm sắt gia-
« đình, rồi trổ sanh những con rồng cháu phụng. »

Tế-Thế đọc dứt lời thì cả tiệc đều vỗ tay lốp bốp. Bà Phủ ngồi cỗ với kì ách dân-bà bên bộ ván ngang đó, nghe bài đích-cua của Tế-Thế thì bà mừng hết sức, mà chừng thấy khách vỗ tay khen ngợi bà lại càng phơi-phới trong lòng, nên bà đã không biết hổ thẹn, mà lại cười ngỏn-ngoẻn nữa. Ai nấy đều ngó chừng chàng rể, có ý trông trả lời dặng coi tướng mạo như vậy mà văn nói thế nào. Kỳ-Tâm nghe Tế-Thế khen ngợi Yến-Tuyết thì trong bụng tức cười thầm, nghĩ vì nhơn tình ấm lạnh vô thường, người giàu sang dầu hư cho mấy đi nữa thiên hạ cũng khen, còn người nghèo hèn dầu khôn cho mấy đi nữa thiên-hạ cũng chê dại. Ban đầu anh ta khinh bỉ Tế-Thế là đồ dua nợ, nhưng mà anh ta nghĩ lại rằng mình đã hứa lỡ lãnh làm giả dối với người ta rồi, bây giờ mình phải làm theo người ta, chớ làm trái sao được. Thuở nay mình giữ lòng thanh bạch thì giữ luôn đi, ai biểu chịu làm giả dối mà bây giờ lại dục dặc. Mà bây giờ trả lời mình phải nói thế nào ? Thuở nay mình biết thiên-hạ bậy bạ nên mình xa lánh thế tục thì phải quá, sao lại nhảy vô vòng làm gì cho khó để như vầy. Kỳ-Tâm ngồi ngẫm nghĩ muốn ninh luôn, ngặt khách dự tiệc họ ngó quá anh ta nhột-nhạt nên bất đắc dĩ phải đứng dậy mà nói như vầy :

« Các ông có lòng huệ cố đến chia vui cùng nhạc-mẫu tôi, mà
« các ông lại còn phái Thầy-giáo là bạn đồng-song của tôi đứng
« thay mặt cho các ông mà xưng tụng tài chí của tôi nữa, thì tôi
« lấy làm cám nghĩa vô cùng. Lẽ thì tôi phải tỏ ít lời trước là tạ
« ơn các ông, sau nữa bày tâm để của tôi cho các ông rõ, ngỏ khỏi
« phụ lòng các ông rộng dợi. Nhưng tôi hổ phận tôi trí ý không
« hiệp với thói đời, mà tài tình cũng chẳng bằng chúng bạn, dầu

« tôi có tỏ ra sợ chẳng đáng làm vui cho các ông. Vậy tôi ngừa
« xin cá ông miễn chấp để cho tôi khuyên mời các ông uống
« cạng ly rượu nầy mà mừng cho nhạc-mẫu tôi... »

Kỳ-Tâm nói tới đó rồi ngập-ngừng, ai nấy tưởng là còn nói nữa, chẳng dè anh ta cui đầu rồi ngồi xuống, nên khách chưng-hửng hết một chút rồi mới vỗ tay.

Tiệc mãn, khách cáo từ mà về lần lần, đến tối thầy Cai Trường với vợ chồng Trường-Xuân cũng về. Tôi tớ trong nhà dọn dẹp xong rồi hết, chừng đóng cửa đi ngủ, bà Phủ kêu con mà nói rằng: « Hai ơi, sao con không dủ mùng đặng cho thằng rể nó ngủ? Ngày nay bị khách-khứa nó mệt, dọn dẹp đặng cho nó nghỉ cho sớm. » Bà Phủ nói như vậy đặng cho tôi tớ trong nhà nghe, song Yến-Tuyết thì cứ ở trong buồng còn Kỳ-Tâm thì nằm ngủ ngoài ván trước, không ai thấy mặt ai hết.

Cách vài ngày bà Phủ tiếp được một bức thơ của cô ba Hương nói như vầy:

Saigon, le 1er Août 192...

« Kính gởi lời thăm chị Phủ và cầu chúc cho cháu được vạn
« sự như ý.

« Tôi có tiếp được thiệp của chị mời đám cưới cho cháu, nhơn
« vì tôi bận việc nhà không đến mà chia vui với chị được, thiệt
« tôi lỗi với chị nhiều lắm. Vậy xin chị rộng lòng miễn chấp.

« Tôi có hỏi thăm thì người ta nói chị gả cháu cho chỗ đó thuộc
« nhà giàu có sang trọng hơn con thầy Hội đồng Bạch tôi dắc
« xuống hôm nọ bội phần, được vậy thì tôi cũng mừng giùm cho
« chị và tôi cầu chúc con hai có con cho mau đặng chị có cháu
« ngoại mà bồng ẵm. »

Nay kính thơ,
« Madame Ba Hương. »

Bà Phủ được bức thơ của cô ba Hương bà đọc đi đọc lại hoài, không biết cô nọ nói như vậy là thiệt tình, hay là cô đã thấu rõ việc riêng của Yến-Tuyết nên kiếm lời khéo khôn mà bạo biếm. Bà ăn ngủ không được cứ nằm tính mưu nầy kế nọ đặng mà bịt miệng thế-gian bà muốn đi lo cho Kỳ Tâm vô làm việc nhà-nước đặng cho thiên-hạ khỏi khinh dể, ngặt hễ Kỳ Tâm đi làm việc thì phải dắc vợ theo, còn như có để vợ ở nhà thì lâu lâu nó phải đến thăm một lần, mà Yến-Tuyết không chịu thấy mặt chồng thì làm sao cho được.

Kỳ-Tâm cưới vợ chừng nửa tháng thì Trường-Xuân đắt cử được làm Ca tổng. Anh ta qua thậm bà Phủ trước là báo tin

(Coi tiếp qua trương 266.)

https://tieulun.hopto.org

肥佛補血聖藥

PHỈ PHẬT TRÁNG-THỂ BỔ-HUYẾT-TINH

Phàm hễ nhơn thân tráng kiện là nhờ huyết tốt, tứ chi bá thể cũng đều nhờ huyết-dịch tư dưỡng ; cho nên hễ huyết mà hư thì bá bịnh đều sanh, dung nhan gầy ốm, môi tái da vàng ; chi thể đều bải hoải.

Thứ thuốc « Bổ-huyết-tinh » nầy chuyên trị âm hư huyết suy ; hoặc vì lo lắng quá độ, ăn ngủ chẳng yên, xanh xao mất máu ; hoặc đờn bà bị huyết băng, hoặc bị bạch đái. Hễ dùng thuốc nầy rồi chẳng những là hết bịnh mà thôi, lại thêm mạnh giỏi sống lâu, ấy là một thứ thuốc vệ-sanh thứ nhứt đó.

Cách dùng : — Mỗi ve phân ra làm 2 ngày, mỗi ngày uống 3 lần.

Giá mỗi ve là . . . . . **1$20**
Giá 12 ve là **12 00**

LỜI RAO CẦN KÍP

Nếu như Chư-ôn trong Lục-châu mà có mua thuốc của Bổn-đường xin hãy nhìn cho kỹ cái nhản ông Phật-mập thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của Bổn-đường.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chủ nhơn cáo bạch.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Trà-cú, le 17 Juillet 1922.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Cholon.

Kính tạm ít lời thăm ông chủ tiệm **Nhị-Thiên-Đường**, và nội trong tiệm ông cho đặng miêng trường vĩnh viễn.

Sau tôi xin tỏ ít lời cảm tạ ơn ông có công bào chế các thứ thuốc linh nghiệm mà cứu người trong cơn đau ốm.

Nguyên hôm mấy tháng nay, tôi có mua thuốc của hiệu tiệm ông, những thuốc chi xin kể ra sau đây :

1· Sâm nhung bổi bổ nguơn vệ sanh huờn ;
2· Kim-sắc-bổ-huờn ;
3· Qui lộc tư thận huờn ;
4· Tri-bá-bác-vị-huờn ;
5· Hoa-lộ-thủy ;
6· Vạn ứng tây tạng hồng huê giu ;
7· Long viên hương hiển dược cao ;

Thiệt là tôi dùng các món thuốc của hiệu tiệm ông đây thấy làm thần hiệu lắm. Thiệt là ngon ăn ngon ngủ lại thêm có da thịt khỏe khoắn trong mình. Còn thuốc Long-viên tôi thấy thần hiệu, nên tôi mua dùng để trong nhà mà cho con nít, kẻ không tiền lúc nguy cấp mà làm phước, còn mấy vị nói trước đây tôi đi Travinh thấy thuốc mà mua chớ không có coi sách (Mục-lục).

Vậy xin ông vui lòng và thi ân gởi cho tôi một cuốn Mục-lục Catalogue Vệ-sanh-chỉ-nam Nhị-Thiên-Đường năm 1922. đặng tôi coi cho đủ vị thuốc, phòng sau tôi có dùng món chi thì tôi sẽ nhứt diện mua mandat và gởi thơ đến tiệm ông mà mua thuốc về dùng. xin ông nhậm lời.

Như ông có gởi thì coi theo đây mà đề.

M. Nguyễn-tấn-Huỳnh,
Cựu chánh Lục-bộ, Propriétaire au
Village de Thanh-xuyên, canton de Ngãi-hòa thượng
(par Travinh) à Trà-cú

https://tieulun.hopto.org

PHÌ-PHẬT BỔ-NẢO-TRẤP

Cái óc tuy là ở trên đầu, song nó có nhiều mối gân như nhánh nhóc chạy tủa ra khắp cả châu-thân, tứ chi, ba thể bất cứ chỗ nào gân óc cũng chạy vào thấu cả, cho nên hễ cái óc mà đầy đủ thì trong mình trăm mối đều mạnh, còn cái óc mà lưng, thì nguơn thần hao kém, bá bịnh cũng do nơi đó mà sanh.

Thứ thuốc (Bổ-Nảo-Trấp) nầy chuyên trị bịnh bổ có dưỡng nguơn thần, hoặc tiên-thiên bất túc, dương sự chẳng động, chiêm-bao di tinh, huyết hư khi suy ăn uống chẳng tiêu, tinh thần hoảng hốt tứ chi bãi hoải, gầy ốm xanh xao, đờn bà kinh nguyệt chẳng đều, tử-cung lạnh ngắt, khó nỗi sanh con, con nít nước da vàng mét yếu đuối liệt-lào, hoặc ngu ngốc khờ khạo, v. v.

Các chứng nói trên đây, hễ uống thuốc nầy rồi thì thấy công hiệu liền, nếu uống cho được thường, thì nó làm cho bổ nguơn, ích khí, mạnh giỏi sống lâu, ấy là một thứ bổn thân chi thành-dược đó.

Cách dùng: Mỗi ve phân làm 2 ngày, mỗi ngày uống 3 lần.

Giá bán: { Mỗi ve là..... 1$00 ; 12 ve là..... 10 00

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu Nhị-Thiên-Đường, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc

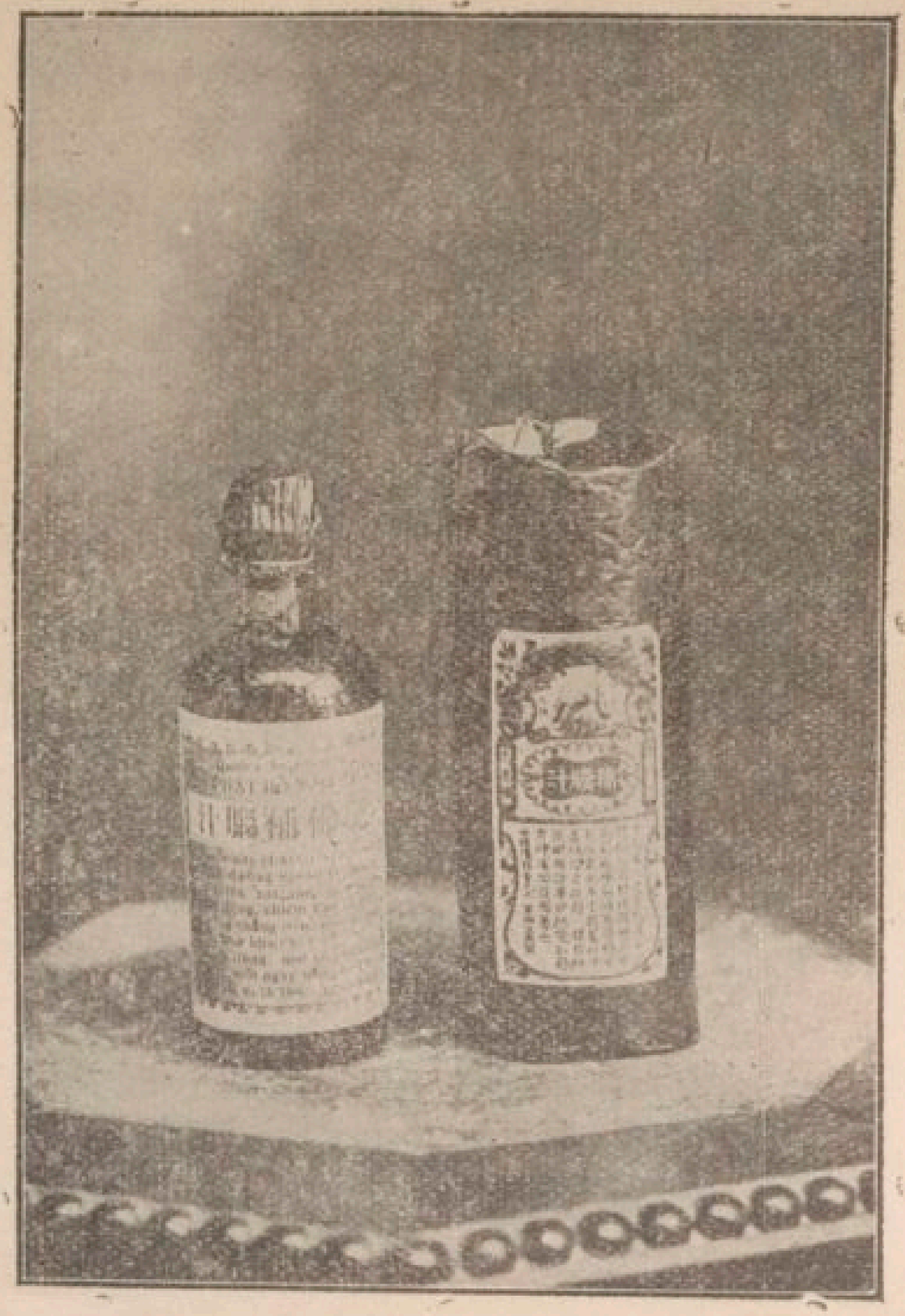
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chủ nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

二天堂大藥房

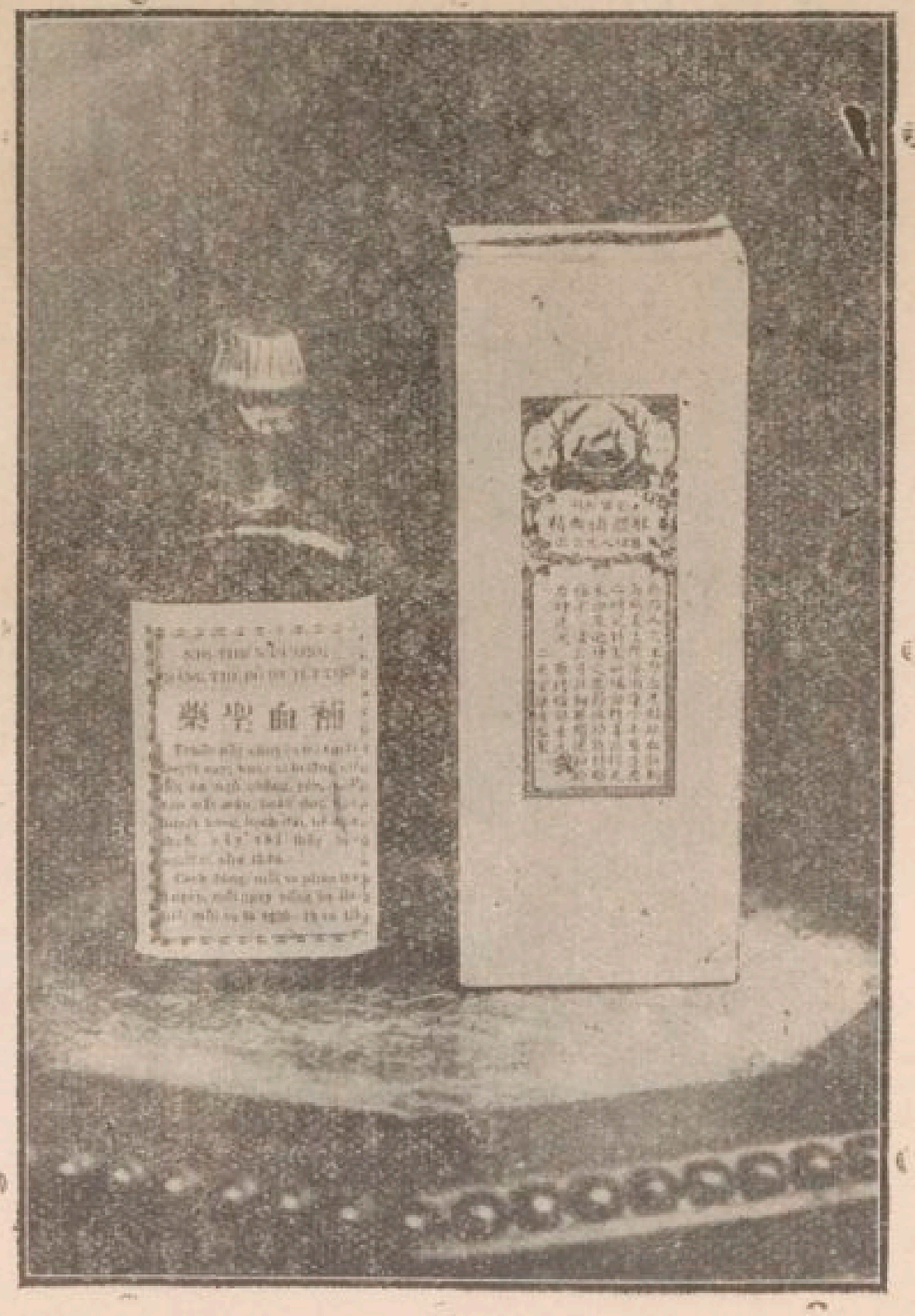
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

Y-Sỉ VI-TẾ-SANH, giảm chế.

PHI-PHẬT-BỔ-NÃO-TRẤP

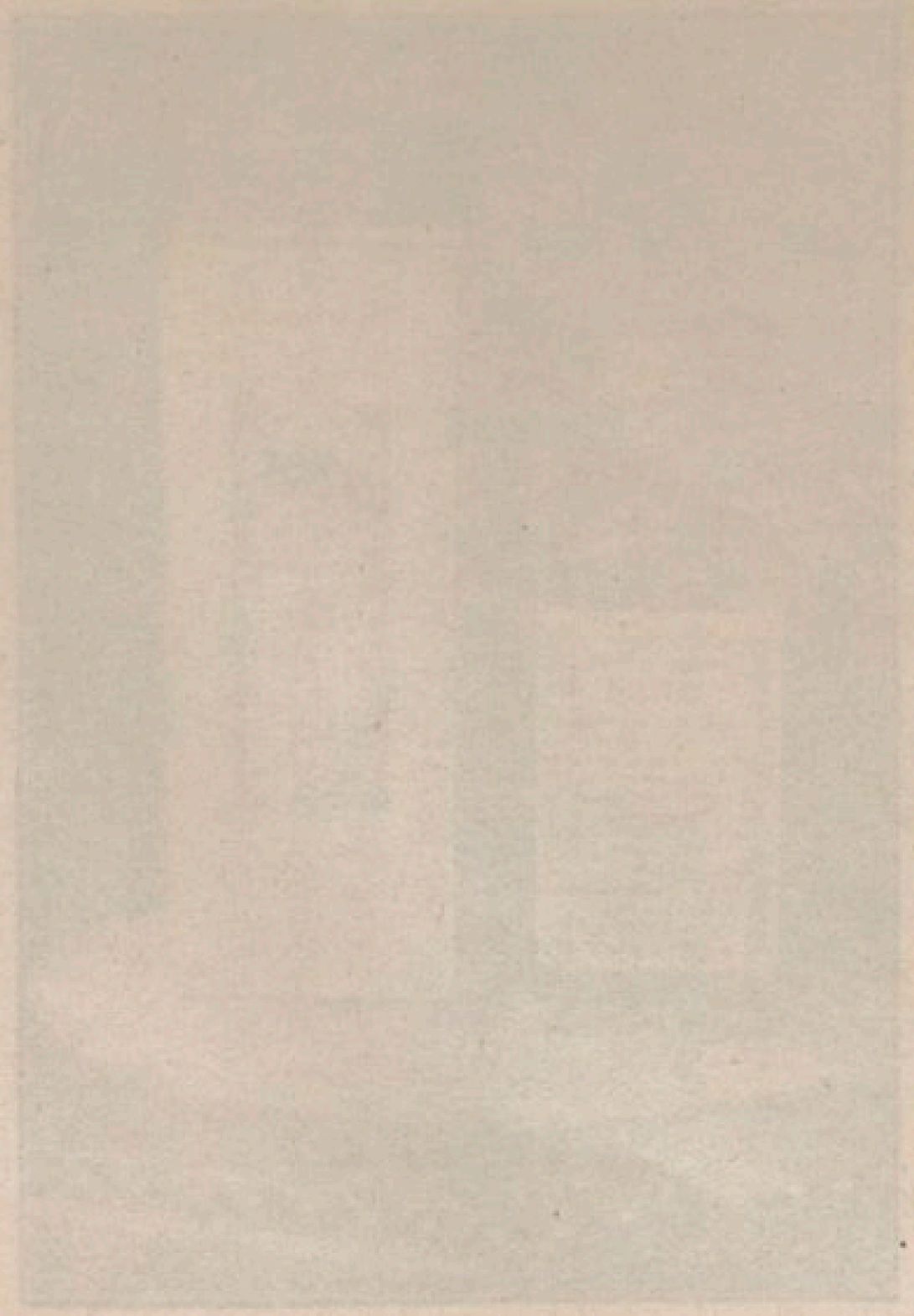
Giá mỗi ve là... **1$00**

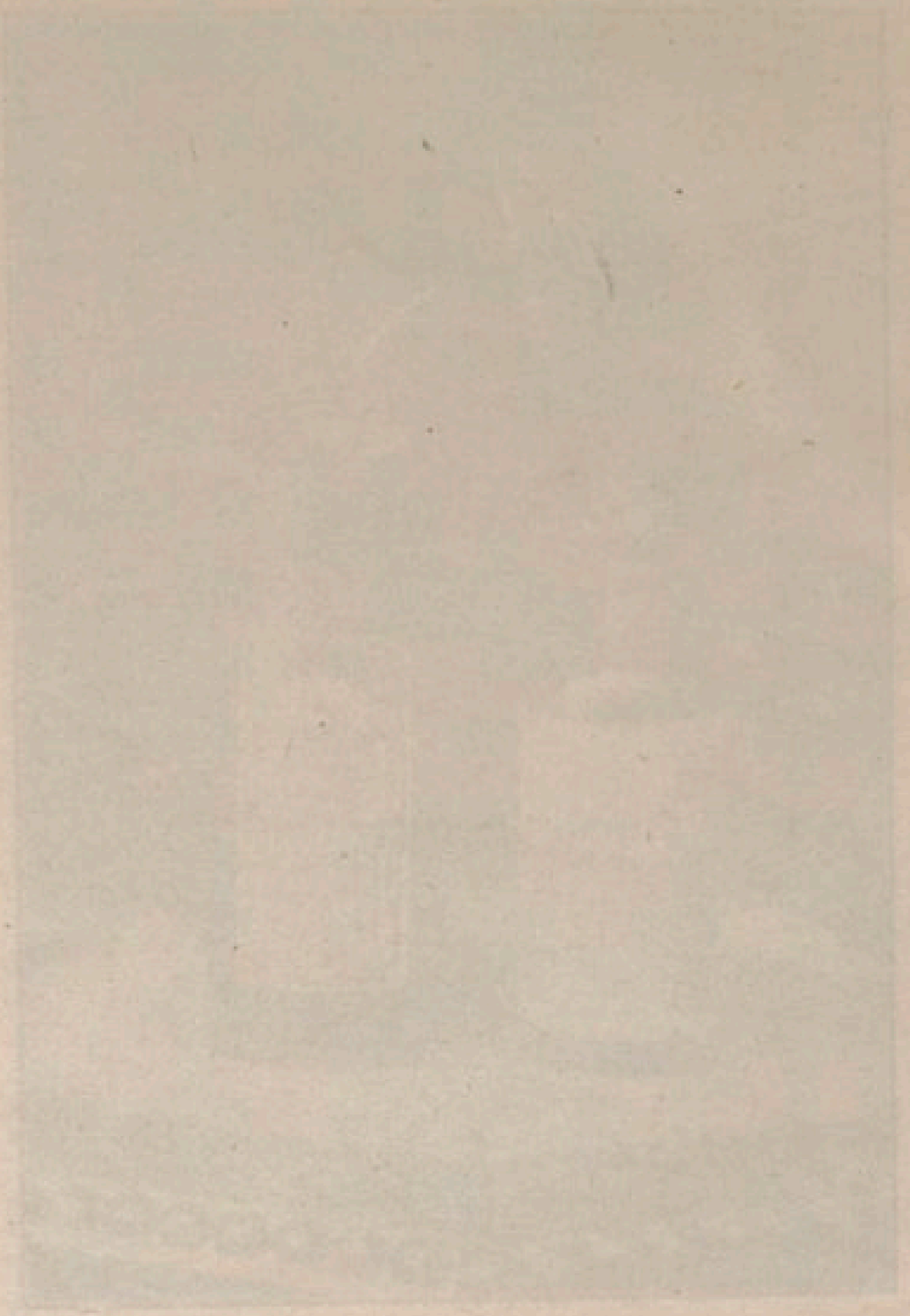

TRÁNG-THỂ-BỔ-HUYẾT-TINH

Giá mỗi ve là... **1$20**

https://thuviun.hopto.org

Cung-tụng Lương-y

Saigon, le 6 Juillet 1922

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Chợ-lớn.

Kính thăm ông chủ tiệm và nội dường cho đặng an hảo.

Sau tỏ đôi lời cho ông rõ, vì tôi đã nghe bạn hữu tôi nói với tôi rằng: tiệm của ông bào chế thuốc rất thần hiệu, vậy cho nên tôi tạm đôi hàng thăm ông, và xin ông có lòng tốt gởi cho tôi xin 3 cuốn Vệ-Sanh Chỉ-Nam, tôi 1 cuốn, còn 2 thì tôi gởi cho bà con tôi xem mà coi thứ thuốc nào dùng mầu nhiệm, rồi sẽ đến mua của ông.

Rất cám ơn ông.

Adresse :
Monsieur **Lương-công-Bô** dit François
Sergent Dactylographe
Direction Intendance SAIGON

Lời rao cần kíp

Nếu như chư-tôn trong Lục châu mà có mua thuốc của Bổn-đường xin hãy nhìn cho kỹ cái nhãn ông Phật-mập thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của Bổn đường.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 261)

lành cho dì hay, sau nữa dọ coi Kỳ-Tâm với Yến-Tuyết cư xử với nhau thế nào. Bà Phủ thuật chuyện Yến-Tuyết không chịu thấy mặt Kỳ-Tâm, ngủ riêng mà ăn cũng riêng thì Trường-Xuân mừng thầm, chắc rằng Yến-Tuyết vì thương tưởng mình nên không chịu thất tiết với người khác. Bà Phủ lại trao bức thơ của cô ba Hương cho Trường-Xuân xem rồi nói rằng: «Hôm nay dì được bức thơ ấy thì dì buồn lắm. Dì chắc là cô ba Hương biết việc của mình nên cố ngạo báng; vậy cháu phải tính coi có kế chi mà làm cho Kỳ-Tâm có chỗ ăn chỗ làm đặng họ đừng khinh bỉ, thì dì mới yên tâm được.»

Trường Xuân ngồi suy nghĩ một hồi rồi tính với bà Phủ để anh ta xuất một muôn đồng bạc vốn và kêu anh em hùn thêm một muôn nữa đặng lập một tiệm mua lúa tại chợ Tân-An rồi để cho Kỳ-Tâm đứng làm Tổng-lý, làm như vậy bà Phủ khỏi bị người ta chê cười kiếm rể nghèo, còn Kỳ-Tâm khỏi đi xa, mà mắc ở ngoài tiệm nên không gần gũi Yến-Tuyết được. Bà Phủ nghe tính như vậy thì bà lấy làm vui lòng, nên khuyên Trường-Xuân phải lo tán thành việc ấy cho mau.

Trường-Xuân lâu nay giấu vợ để dành tiền riêng được 5 ngàn đồng, anh ta đi qua Mỹ-Tho vay thêm 5 ngàn nữa và rủ anh em hùn thêm 10 ngàn cộng là 2 muôn, mới mướn 5 căng phố tại Tân-An mà làm tiệm lúa rồi để cho Kỳ-Tâm đứng làm Tổng-lý.

Từ ngày Kỳ-Tâm ra coi tiệm lúa thì mắc lo buôn bán nên ít hay về nhà bà Phủ. Tuy vậy mà hễ bữa nào anh ta về thăm thì làm như chàng rể thiệt, rầy thằng Quới sao không coi sửa chuồng hò cầu, hỏi chín Hữu sao không lo hái trầu, anh ta khoát nạt om-sòm, dọn đầu nầy dẹp chỗ nọ, duy có một điều là không thèm thấy mặt Yến-Tuyết.

Có một ngày kia, Yến-Tuyết đương ngồi lặc rau dưới nhà bếp. Kỳ-Tâm thấy thằng Quới đương leo bẹ dừa, anh ta mới lần ra đứng coi. Anh ta liếc thấy Yến-Tuyết liền day mặt chỗ khác không thèm ngó. Yến-Tuyết thấy anh ta thì hổ thẹn nên cũng lật đật đi lại đứng dựa vách mà núp. Nhà bếp đóng vách ván nên trống trải, ở trong dòm mấy lỗ thì thấy ở ngoài tỏ rõ lắm. Yến-Tuyết đứng trong lén dòm ra thì thấy Kỳ-Tâm bộ đứng đàng-hoàng, mặt mày nghiêm-chỉnh, chớ không phải lau-chau vút-vắt như Trường-Xuân vậy. Cô ta dòm rồi hổ ngươi muốn day mặt chỗ khác, mà hễ day qua chỗ khác rồi lại muốn day trở lại dòm nữa, bởi vậy cô ta núp mà dòm hoài cho đến chừng Kỳ-Tâm trở vô nhà cô mới thôi.

Đêm ấy cô ta nằm so sánh Kỳ-Tâm với Trường-Xuân, cô ta suy nghĩ Kỳ-Tâm tuy nghèo mà tướng mạo như vậy thì hơn Trường-Xuân bội phần. Rồi cô ta lại nghĩ rằng: mà nếu Trường-Xuân là

https://tieulun.hopto.org

đồ chạ, thì thằng cha nầy cũng chẳng nên thân gì, bởi vì nếu nó là người biết liêm-sỉ, trọng phẩm-giá, thì có lẽ nào nó chịu lãnh vai tuồng nhơ nhuốc như vầy. Ôi! thứ đàn-ông đời nay kể vì danh người vì lợi, họ có biết danh giá là gì mà suy nghĩ cho thất công. Nay mình biết tâm tánh của họ thì đã trễ rồi, nghĩ thiệt tức quá.

Bữa nọ trong nhà có đám kỵ cơm cho quan Phủ. Bà Phủ biểu Kỳ-Tâm gởi thơ mời Trường-Xuân và dặn mời luôn Tế-Thế nữa. Yến-Tuyết một là vì nghe có tiếng Trường-Xuân thì giận, hai là vì sợ thấy mặt Kỳ-Tâm thì hổ ngươi, nên rút ở dưới nhà bếp phụ với chị chín Hữu nấu nướng, không chịu lên nhà trên. Đến chừng cúng, Trường-Xuân hỏi sao Yến-Tuyết không ra lạy, thì bà Phủ nói rằng: « Con đó nó có nghén, nó mắc cỡ nên không chịu ra. » Trường-Xuân nói tự nhiên rằng: « Chà! mau con dữ há? Nếu vậy thì nội năm nay dì có cháu ngoại rồi. » Kỳ-Tâm thấy Trường-Xuân nói hẩn hòi, không hợ ngợ chút nào hết thì trong bụng ghét lắm, song anh ta đã nhàm thấy thế tình giả-dối nên ngồi chúm-chím cười, không lộ mòi ghét ra cho ai biết.

Cúng rồi dọn cỗ trên bàn Kỳ-Tâm, Trường-Xuân với Tế-Thế ngồi lại ăn uống. Trường-Xuân uống vài ly cỏ-nhác, thì ngà-ngà nói chuyện om-sòm, nhứt là anh ta khoe khoan về sự mình mới đắt cử Cai-tổng lắm. Tế-Thế nói lửa theo rằng:

— Tôi nghe anh đắt cử thì tôi không mừng chi hết, bởi vì tôi đã biết trước có ai mà giành với anh cho được. Anh đã học giỏi mà lại giàu có hơn người ta hết, như anh vậy làm Cai-tổng mới xứng đáng, chớ họ lôi-thôi quá làm tổng làm téo gì.

— Ý tôi muốn làm chức gì nữa kia, chớ làm tổng mà sang trọng bao nhiêu. Ngặt ông gia tôi ổng muốn như vậy, tôi phải chìu theo ổng, chớ tôi có ham làm mà chi đâu.

— Anh được rồi anh nói như vậy, chớ đời nầy có chức nào mà sang trọng hơn chức Cai-tổng. Mình làm tổng có lương bổng, mà khỏi bị đòi. Mình lại gần với làng với dân hơn các ông quận hết thảy, nghĩ coi có phải là sướng hay không?

— Chú mầy tưởng tôi ham ăn tiền người ta nên ra tranh chức tổng đây hay sao? Tôi làm đặng có vị chơi vậy chớ phải tôi cỏ ăn tiền ăn bạc ai đâu.

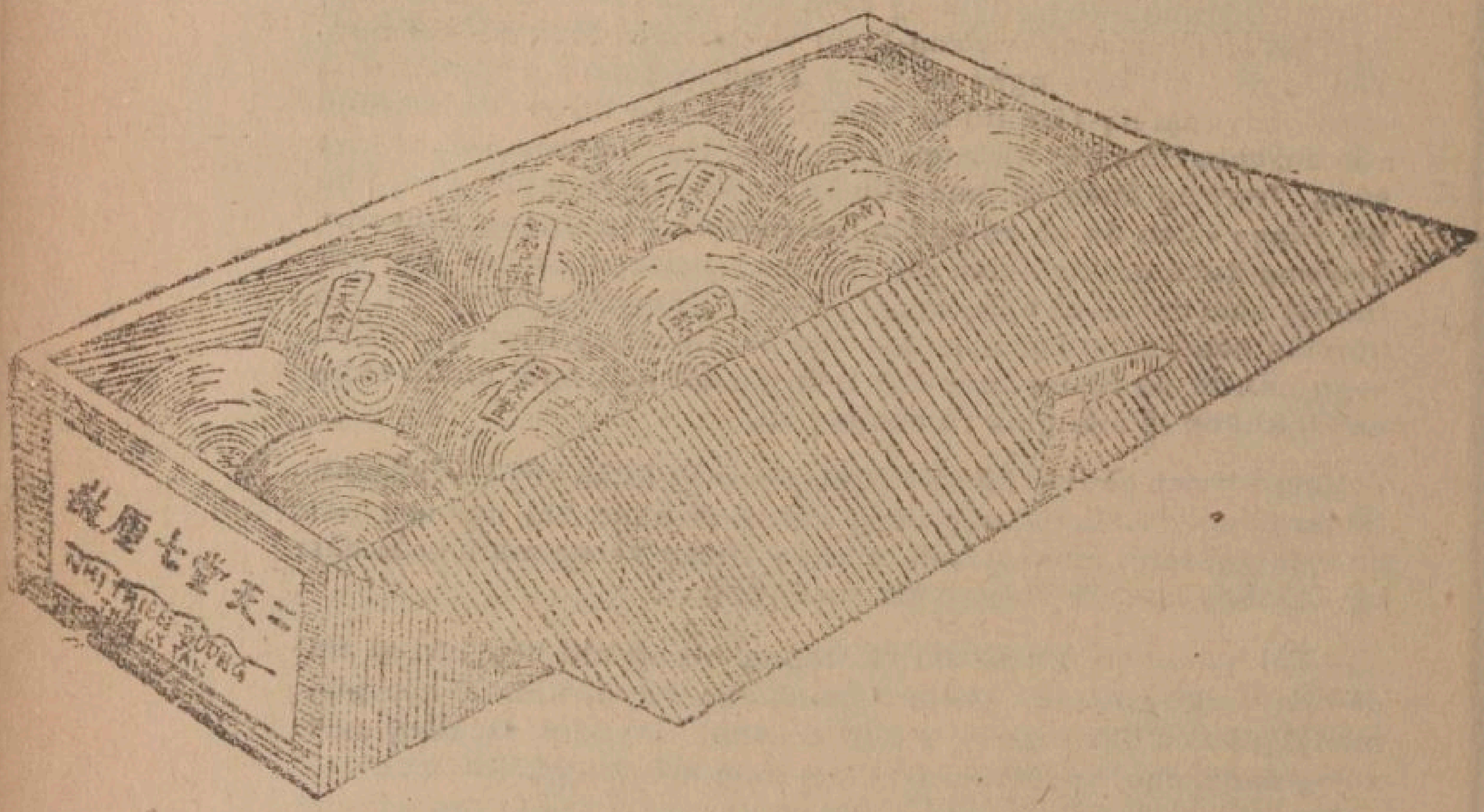
— Anh nói vậy mà nếu dân nó đem tiền lo cho anh, anh lấy hay không nè?

— Không phải tôi nói tôi giữ thanh liêm, họ đem tiền họ cho, mình dại gì mà không lấy.

(Coi tiếp qua trương 274).

https://tieulun.hopto.org

散厘七珀珠
CHÂU PHÁCH-THẤC-LY-TÁN

1 viên. . . . . 0$10
1 hộp 10 viên. 0 90

Thuốc nầy chuyên trị con nít cấp mạng kinh phong, cắn răng ngậm miệng, con mắt láo lưng, bất tỉnh nhân sự, sảng sốt mửa ỉa, ho heu sổ mũi, đàm lên chận nghẹt, dùng vị Bạc-hà nấu nước hòa với thuốc mà cho uống, hoặc gia văn-ngân, chơn-kim cho uống cũng tốt, như ỉa chảy mà khát nước thì phải dùng Táo-tâm-nê sao rồi lấy vôi mạc-đăng-thảo hòa thuốc cho uống. nếu ban đêm hay khóc (Dạ đề) hoặc ngủ hay dựt mình, thì phải dùng Thoàn-thối thổ và Phục-thần mỗi một phân, nấu nước hòa với thuốc cho uống, con nít chưa đầy tháng thì thoa thuốc trên chót vú mà cho nó bú cũng được.

https://tieulun.hopto.org

Ấy là một thứ thuốc để trị bịnh con nít, công hiệu như thần. Chư tôn có mua, xin hãy nhìn cho kỹ cái nhản hiệu Ông Phật mập của Nhị-Thiên-Đường, kẻo lầm đồ giả.

Y-học-sĩ, Vi-Tế-Sanh chế.

MINH TẠ

Kính

Lời thăm ông chủ chúc cho đặng vạn tuế cung bổn đường đều đặng mạnh giỏi, và việc mua bán cho mau tấn phát tỏ ít lời cám tạ ơn ông linh dược của ông rất nên thần hiệu. Hóa đàm chỉ khái của ông, tôi ho trọn 9, 10 bữa uống thuốc chi không chịu tiền bạc tốn cũng nhiều thôi may gặp anh em đưa cuốn Catalogue của ông, tôi dở coi thấy nói như vậy đó lật đật chạy lại tiệm mua 1 gói thử thiệt 10 phần còn 3 uống luôn 1 gói nữa bịnh dứt hết ho, đáng khen tốn tiền chẳng bao nhiêu mà lành bịnh; sánh cũng bằng thuốc tiên. Ít lời cám ơn ông khéo nên bào chế thứ thuốc ho.

Nay kính.

Và sau đây xin ông cảm phiền Vệ-sanh-chỉ-nam có còn ông làm ơn gởi luôn cho 1 cuốn trước nữa coi vị thuốc men, đặng điềm chỉ thiên hạ làm phước, và sau xem giải muộn, xin ông nhậm lời, rất đội ơn.

Nay kính.

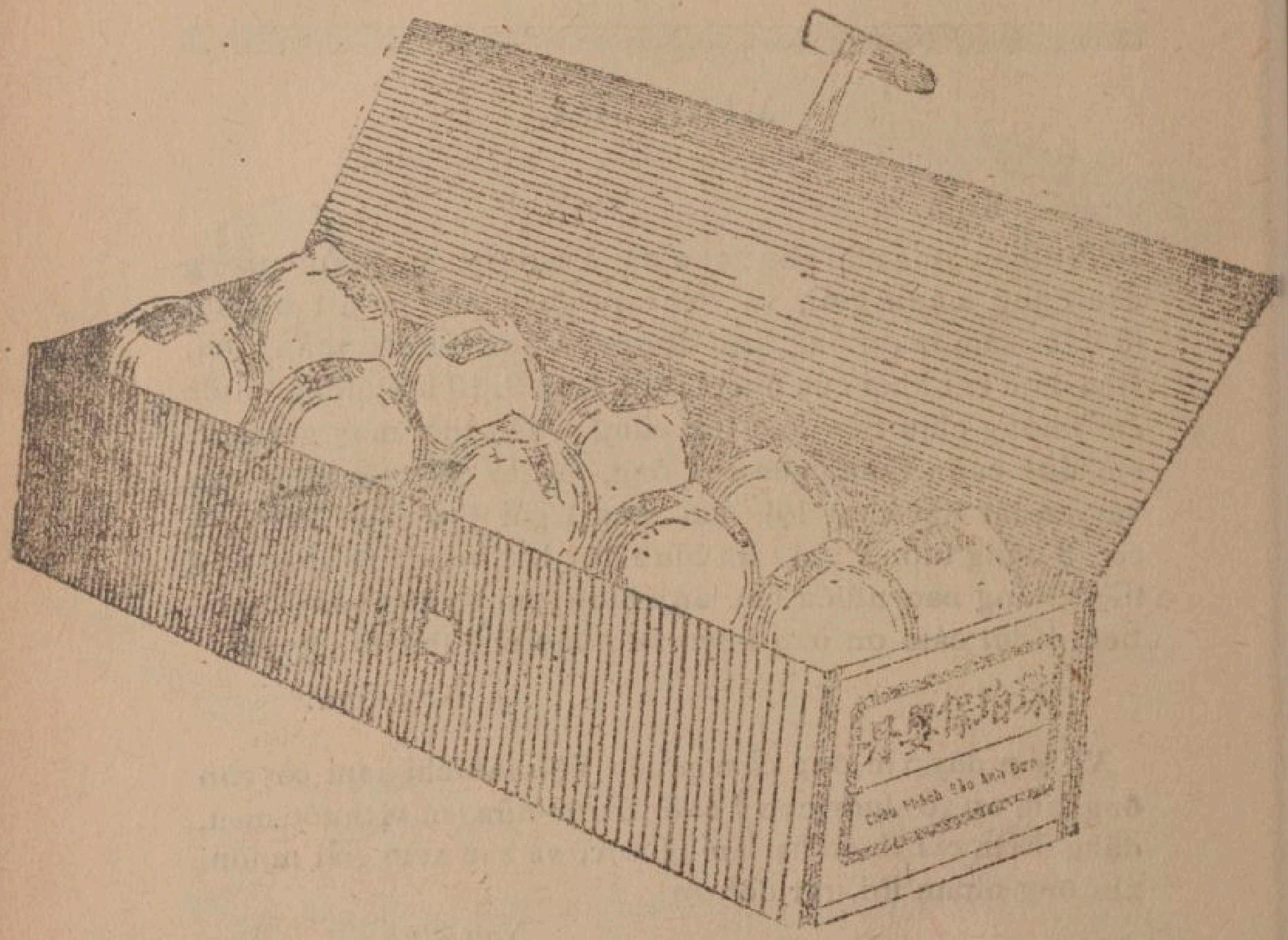
Và sau đây xin ông chỉ giùm làm phước. có người anh em bên vợ tôi đau con mắt gần 2 năm uống thuốc cũng nhiều mà không hết, xin ông có thuốc làm phước chỉ giùm rất đội ơn vô cùng.

Monsieur Ba chez Thái-Bành,
Café Restaurant
Rue Amiral Courbet n° 11, SAIGON
Halles centrales.

https://tieulun.hopto.org

八寶珠珀保嬰丹

Bác-bửu Châu-phách Bảo-anh-đơn

Giá mỗi hộp là... **0$90** *Giá mỗi hoàn là...* **0$10**

Thuốc nầy chuyên trị con nít thần-khí chưa kịp sung túc rồi bị kinh phong bá bang bịnh chứng kể ra sau nầy:

Ngoại cảm phong hàng.
Con mắt láo lưng,
Trúng phong trúng khí.
Khóc đêm giựt tay,
Mình nóng mặt đỏ.
Miệng ngậm cắn răng,
Ruột thắt quặn đau,
Bí cứt bí đái
Đàm lên chận nghẹt.
Bất tỉnh nhơn sự:
Siểng khí phát ho;
Khát nước khô môi:

https://tieulun.hopto.org

Các chứng trên cây đều gọi là cấp-kinh-phong, phải dùng bạc-hà, trần-bì và đảng-tâm, nấu lấy nước cho uống với thuốc. nếu bịnh nặng, cho uống đôi ba lần ắt mạnh.

Còn như :

Thoạt nóng thoạt lạnh,
Tay chơn giựt rút,
Ho hen khò khè
Chẳng ăn chẳng bú,
Đêm ngủ trợn trạt.
Mửa ỉa dầm dề;
Mặt mày tái xanh;
Ọc sữa ói sữa;
Khóc không nước mắt;
Tứ chi lạnh ngắt.

Các chứng trên đây đều gọi là mạng kinh-phong ; phải dùng nước gạo rang cho uống với thuốc, như bịnh nặng hơn thì phải dùng gạo rang và đảng-sâm nấu nước cho uống với thuốc.

Phàm có con nít thì phải đề phòng, nếu để cái gân mảo nơi chỉ ngón tay nó lên quá 3 lóng thì e khó cứu. — Phàm như con nít mới sanh trong 5, 6 ngày mà nó không bú, thì phải dùng cam-thảo 2 phân, hà-diệp 2 phân, dạ trùng 5 chỉ, nấu lấy nước cho uống với thuốc thì mạnh. — Hoặc con nít mà sanh bịnh thủy-tê-giác 3 phân, lãnh-dương 3 phân, cam-thảo 1 phân, dạ-hành-trùng 5 chỉ, hùng tinh 1 phân, hốt-kim 2 phân bạc-hà 1 phân, bạch-chỉ 2 phân, nấu lấy nước hòa với thuốc nầy mà cho uống, bịnh nặng thì phải cho uống nhiều hơn, nếu làm cho kỷ lưỡng thì bá phát bá trúng, công hiệu như thần, ấy là Tiên-đơn Thánh-dược đó. —Đơn bà cho con bú, phải cử đồ dầu mỡ, sanh lãnh cá tanh cùng đồ chiên xào nóng nảy.

Chư-tôn có mua thì xin hãy nhìn cho kỷ cái nhản hiệu ông Phật-mập của tiệm Nhị - Thiên - Đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

Y-học-Sĩ Vi-tế-Sanh chế.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Ninh-thuận, le 27 Juin 1922.

M. Mạc-thanh-Sơn, ancien Maire du Hương-hộ, village de Ninh-thuận à Vinhlong.

A Monsieur Nhị-Thiên-Đường, Pharmacien,
38, rue de Canton, Chợ-lớn.

Kính thăm ông đặng bình an phước thọ, hôm lúc trước tôi có mua thứ thuốc Dưỡng-tâm-ninh-thần-hoàn của ông. uống thiệt là hay vô cùng, nên tôi tạm ít hàng cảm tạ ơn có công bào chế nhiều thứ thuốc hay. Và sau đây xin ông gởi thêm cho tôi mua.

2 hộp Dưỡng-tâm-ninh-thần giá. .	1$20
1 hộp Nhị-khoa-căn-cơ-tán. . . .	0 25
5 huờn Nhị-khoa-vạn-bịnh-hồi-xuân 5 huờn giá là.	0 50
Cọng	1$95

Sau nầy xin ông gởi luôn cho tôi 3 ve thuốc ho hiệu là Bổ-phế-chỉ-khái-huờn giá là 0$30.

Cọng chung là. . . . . 2$25

Le Hương-hộ,
M. Hơn.

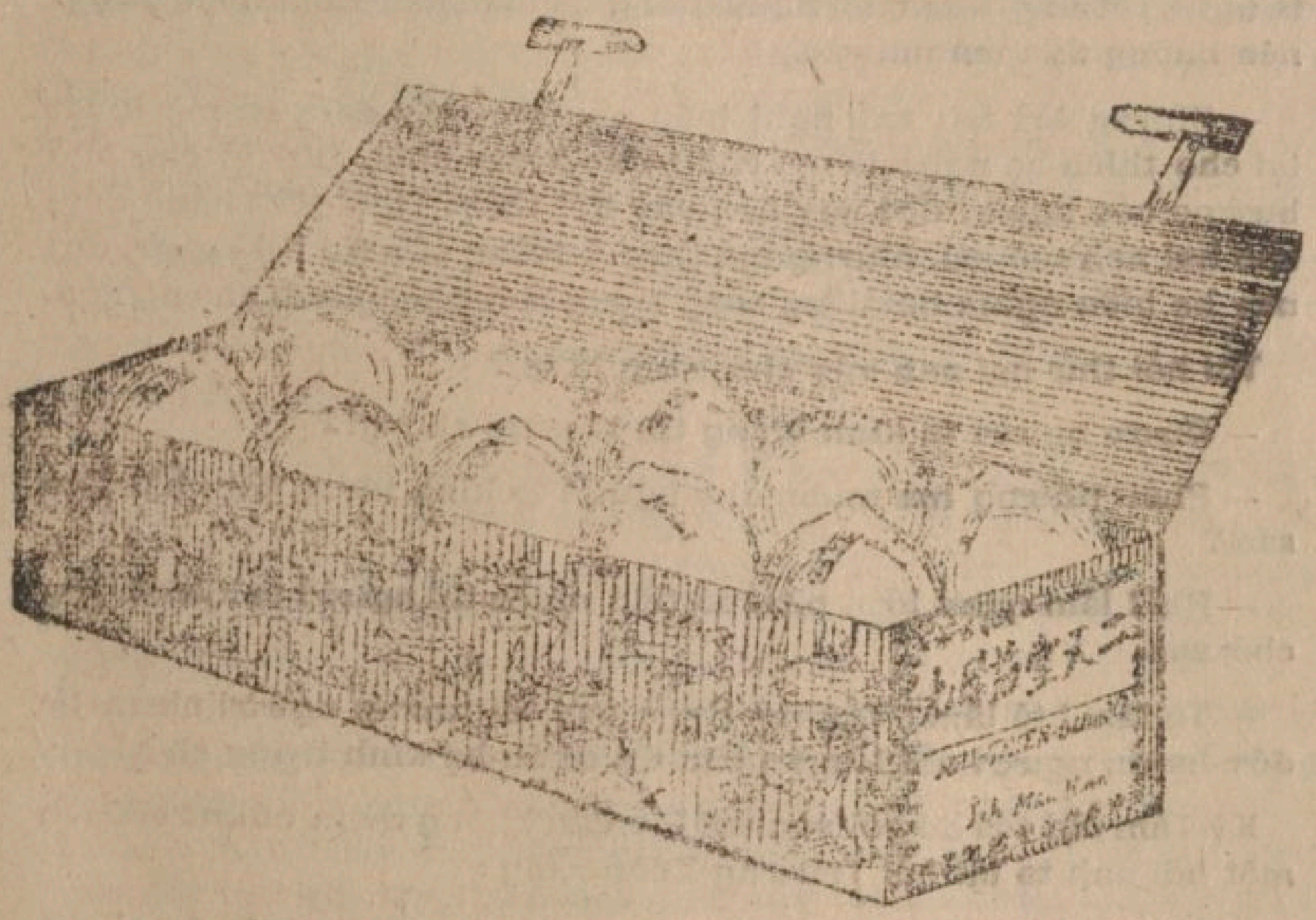
LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
Chủ nhơn cẩn bạo.

https://tieulun.hopto.org

丸母益製四
TỨ CHẾ ÍCH-MẪU-HUỜN

Giá mỗi hộp là.. . . . . . **0$60**

Thứ thuốc hườn nầy rất có tài thôi-sanh dị-sãng (thuốc giục đẻ dễ) nó lại điều hòa kinh-mạch, làm cho ấm tử-cung, ít hay đau bụng tiêu trừ bạch-đái, an thai thuận khí, trực ứ sanh tân. Nói tóm một lời là bất cứ thai tiền sãng hậu, thảy đều dùng được.

Mỗi lần uống 1 hườn

Phải dùng rượu trắng 2 chung, nửa chén nước gừng, hòa với thuốc mà uống.

Nếu da mặt hơi vàng thì phải dùng thêm một chén đồng-tiện (nước đái con nít). Kị dùng đồ bằng sắt.

Chư-tôn có mua thuốc nầy xin hãy nhìn cho kỹ ông Phật-mập của Nhị-Thiên-Đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 267)

Kỳ-Tâm ngồi lặn thinh mà nghe, trong trí thầm tính không thèm cải lẽ chi hết, bởi vì chí hướng của hai người nầy không giống mình, nếu nói cho ra lẽ phải thì mích lòng, chớ không ích gì, bởi vì dầu mình nói phải cho mấy họ cũng không thèm nghe. song anh ta nghe Trường-Xuân nói nhiều tiếng trái tai quá, dằn không được, nên buông đủa mà nói rằng :

— Những lời hai anh nghị luận nảy giờ nếu đem ra mà thuật lại cho thiên-hạ nghe thì ai cũng đều khen phải, bởi vì chỗ chủ hướng của người đời nay đều vậy hết thảy. Thiệt tôi không dám cho hai anh nói sái, nhưng mà theo ý riêng của tôi thì người đời nay họ hiểu nghĩa hai tiếng sang trọng lắm không biết chừng nào.

Tôi hỏi thử hai anh vậy chớ sang là gì ?

— Được người ta kính trọng thì là sang chớ gì ?

— Phải. Nhưng mà muốn cho người ta kính trọng thì phải làm sao ?

— Phải làm quan lớn, phải có tiền nhiều thì người ta kính trọng chớ sao.

— Tệ lắm ! tệ lắm ! Vậy mà thuở nay tôi tưởng người nhơn từ đức-hạnh, người chí lớn trí sâu thì thiên-hạ kính trọng chớ !

Kỳ-Tâm nói tới đó rồi rùn vai lắc đầu không thèm nói nữa. Cách một hồi anh ta lại hỏi Trường-Xuân rằng :

— Hồi nảy anh nói rằng : « Họ đem tiền họ cho, mình dại gì mà không lấy. » Anh là người giàu lớn, mà anh lại làm chức Cai-tổng, nghĩa là dân mấy làng trọng tổng đều phải ở dưới quyền của anh hết thảy, anh thiếu tiền ăn hay sao mà họ đem họ cho anh còn lấy nữa ? Lại anh hạ mình thò tay mà lấy tiền của kẻ bề dưới là kẻ ngu dại nghèo hèn hơn anh, vậy anh không hổ hay sao ?

— Nói như dượng vậy thì ai thèm làm làng làm tổng. Trời đã biến hễ kẻ dại thì nuôi người khôn, nó có việc đến cầu lạy mình mà dưng tiền thì mình lấy có hại gì. Nếu mình làm bộ thanh liêm thì nó cho người khác ăn cũng vậy.

— Trời ôi ! vậy mà thuở nay tôi tưởng người khôn dạy kẻ dại, người trên giúp kẻ dưới nữa chớ !

Kỳ-Tâm chắt lưỡi lắc đầu rồi đứng dậy bỏ đi ra ngoài sân. Yến-Tuyết nằm trong phòng lóng tai nghe Kỳ-Tâm cải lẽ với Trường-Xuân thì cô ta tức cười thầm, tức rằng mình không có thế chạy ra mà phân phải quấy được.

Một ngày khác Trường-Xuân qua thăm dì, tính cờ lại gặp Kỳ-Tâm ở ngoài tiệm cũng về đó. Bà Phủ nghĩ nhờ Trường-Xuân lo liệu nên việc nhà yên ổn chẳng còn chi lâm cho bà mang lòng chê

https://tieulun.hopto.org

cười, lại cũng nhờ Kỳ-Tâm thiệt tình nên chuyện giả dối mà không ai biết hết, bởi vậy bà thấy có mặt đủ hai người thì bà vui mừng, bèn hối chín Hữu nấu cơm rồi sai thằng Quới mua rượu đem về dọn cho hai người ăn uống. Kỳ-Tâm thì cứ giữ tánh tình nghiêm nghị, làm ơn cho người ta mà không kiêu, buôn bán có lời nhiều mà không ỷ, còn Trường-Xuân mỗi lần qua đều không thấy mặt được Yến-Tuyết, bởi vậy dàu-dàu gương mặt, coi chẳng được vui. Chừng hai người ngồi lại ăn cơm uống rượu nói chuyện với nhau, Trường-Xuân muốn khoe mình học giỏi, nên nói với Kỳ-Tâm rằng :

— Học trò đời nầy lôi-thôi quá, không chịu cố tâm mà học đặng thi lấy bằng tốt-nghiệp với người ta, để lo chơi bời hoài, rồi đứa thì học mới nửa chừng bỏ ra trường, đứa thì đi thi nhào hỏng chưn hỏng cẳn.

— Anh trách học-trò mà không lo học thì là phải lắm. Đã biết trong đám học sanh có đứa, như tôi đây, vì gia-đình tao biến nên phải trở bước giữa đường, lại cũng có đứa siêng học lung, song bị vận hội chẳng may nên thi mà không đậu. Tuy vậy mà phần đông tại ham chơi mà bỏ học, tại không lo nên thi rớt, bởi vậy lời anh mới trách đó thì đáng, chớ không phải là trách oan. Nhưng mà anh lại nói sao không ráng học đặng thi lấy cho được cái bằng tốt-nghiệp như người ta, nghe ra dường như người đi học chủ hướng thì cốt lấy cho được cái bằng tốt-nghiệp, chớ không phải học cốt tu tánh lập thân, nói như vậy tôi e không được chánh đáng cho lắm.

— Tánh dượng nó sao kỳ quá! Tôi nói việc gì cũng cãi lẽ hết thảy. Đi học thì phải ráng mà lấy cho được cái bằng tốt-nghiệp, chớ thứ đồ đi học cả đời mà không có một tấm giấy lộn thì ai coi ra gì.

— Cái bằng tốt-nghiệp có phù phép làm cho mình sang trọng lắm hay sao, mà anh biểu mỗi người phải có mới được ?

— Vậy chớ dượng không biết hay sao? Đời nầy muốn vào giúp việc cho nhà-nước, bất luận là sở nào, đều phải có bằng tốt-nghiệp mới được. Nếu học mà không có bằng tốt-nghiệp thì đi làm việc ngoài bậy bạ, chớ có làm việc chi nên thân.

— Ạ ! Bây giờ tôi mới hiểu ý anh. Té ra học là cốt cho có bằng tốt-nghiệp đặng kiếm ăn. Tôi xin lỗi với anh, để cho tôi nói việc của tôi cho anh rõ. Không biết hồi anh đi học chủ-hướng của anh thử nào, chớ còn phận tôi đây hồi tôi đi học thì tôi quyết mở trí cho rộng, rèn lòng cho ngay, học tài cho hay, tập tánh cho cứng, nghĩa là ung-đúc cho đủ tài-liệu để mà xông đột với đời, nếu may thì lấy được bằng tốt-nghiệp cũng tốt, dầu rủi thì rớt cũng không

(Coi tiếp qua trương 279).

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Hanoi, le 9 Avril 1925.

Nay tôi kính thăm ông chủ Nhị-Thiên-Đường tăng phú tăng thọ và chúc cho tiệm ông đặng thạnh vượn phát tài. Ngày năm ngoái tôi biểu em tôi là Vu-đức-Rực gởi thơ về tiệm ông mua các thứ thuốc đã nhiều lần, thuốc của ông thiệt là thần hiệu, tôi có; làm phước cho nhiều người khỏi bịnh những người ấy cũng cám ơn ông lắm lắm. Như ông có gởi thuốc cho tôi thì đề như vậy:

Monsieur VU-ĐỨC-RỰC,
109, Boulevard Henri d'Orléans.
à HANOI.

MINH TẠ

Moncay, le 23 Mars 1925.

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,

Trước tôi có mua ở qui hiệu mấy lọ dầu vạn ứng, dùng xem kiến hiệu, vậy lại xin ngài làm ơn gởi contre-remboursement cho tôi những thuốc kể sau nầy:

1° — Vạn ứng nhị thiên giu.....	5 ve
2° — Tây tôi hộ	1 ve
3° — Thuốc chà răng	1 hộp.

Xin qui hiệu gởi ngay cho xin cảm tạ.

Hiệu tôi như sau nầy:

Madame TƯƠNG,
Sage-femme à Mon-cày.

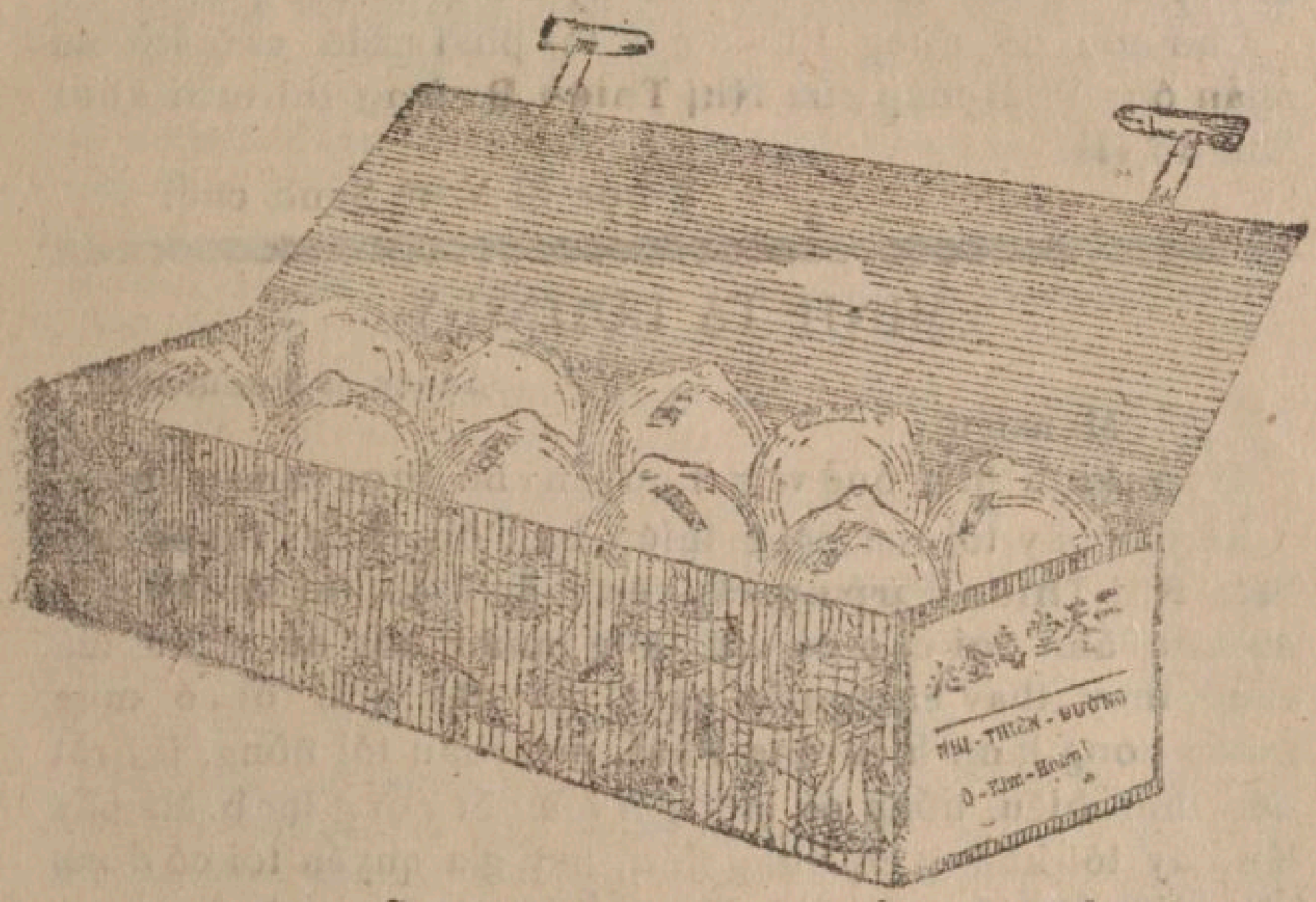
LỜI RAO

Trong Lục-châu Chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chủ nhơn ân báo,

https://tieulun.hopto.org

丸金烏後產
SẢNG HẬU Ô KIM HUỜN

Giá mỗi hộp là. . . . . 0$60

Thứ thuốc huờn nầy chuyên trị đờn bà con gái kinh thủy bất điều, hay sanh đau bụng ; hoặc sanh xích bạch đái hạ ; hoặc sanh chứng ho, gân cốt nhức mỏi, miệng nóng lưỡi khô ; hoặc kinh thủy đen bầm tanh hôi khó chịu, tay chơn bải hoải ; hoặc sanh kiết bón, xây xẩm nhức đầu ; hoặc bị thất tình huất kiết, kinh huyết bất thông ; hoặc bị trường phong hạ huyết, kinh thủy trồi sụt không đúng ; làm cho tứ chi mỏi mệt, ăn chẳng biết mùi ; hoặc sanh nóng nảy, nói sảng nói cuồn ; hoặc bị hoành-sanh nghịch sảng, nhao lá không ra, huyết chảy chẳng ngừng ; các chứng nạn-sãng của đơn bà ; hễ uống thuốc nầy vào thì thấy hiệu nghiệm tức thì.

Chờ cho đến lúc có đường kinh mỗi buổi sớm mai phải uống một huờn, uống luôn ít huờn thì khí huyết điều hòa, ắt mau thai nghén.

https://tieulun.hopto.org

Đờn bà sau khi đẻ rồi mà uống nó cho thường, thì sẽ được sung khỉ hồ huyết, tiêu trừ bá bịnh.

Phải uống nó với rượu, nếu nhằm lúc khí trời lạnh lẻo, thì phải dùng thêm nửa chén nước gừng.

Phải cử đồ sống sit lạnh lẻo, cá tanh, cùng đồ chiên nướng nóng nảy chẳng nên ăn kỵ dùng đồ bằng sắt.

Chư-tôn có dùng thuốc nầy thì phải nhìn cho kỹ cái nhản ông Phật-mập của **Nhị-Thiên-Đường** thì mới khỏi lầm đồ giả.

Y-học-Sĩ Vi-tế Sanh chế.

MINH TẠ LƯƠNG-Y

An-lộc, le 3 Août 1922.

Monsieur,

Trước kính thăm ông vả quí quyến cho được vạn sự như ý.

Kể từ ngày tôi mà nghe thiên hạ đồn rằng: thuốc của tiệm **Nhị-Thiên-Đường** rất nên thần hiệu, thì tôi lấy làm ao ước lắm, đợi cho có dịp đặng mua thuốc dùng thử, mà cũng may thay cách mấy ngày rồi đây, anh tôi có mua thuốc nóng lạnh hiệu ông Phật, mà cháu tôi uống, thì rất nên thần hiệu, uống có một gói mà hết nóng lạnh. Mà bấy lâu nay tôi không có dùng đến, nay gia quyến tôi có dùng rồi, tôi mới biết thiệt lời đồn chẳng sai.

Vậy tôi cúi xin ông mở lòng rộng rải mà gởi cho tôi một đôi cuốn sách thuốc, trước là coi mua thuốc đặng dùng và sau nữa cho những người lân cận làm phước. Ông cũng choán biết rằng tại An-lộc đây là rừng rú, nước non và phong thổ độc địa, nên thường sanh bịnh nhiều lắm. Vậy xin ông cảm phiền cùng tôi và chẳng dè chốn non núi nầy mà gởi cho tôi vài cuốn, đặng hầu coi theo đó mà mua thuốc dùng và cho người lân cận, như vậy thì là ông làm phước cho người tại An-lộc nầy.

Thôi ít hàng cho ông tường tri và ông coi theo đây mà đề não thì chẳng hề lạc mà lại mau, vì tôi có lòng trông đợi lắm!!!

Nay kính.

Monsieur Tiêu-mậu-Thanh,
Secrétaire des Plantations d'hévéas
par Biên-hòa d An-lộc.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 275)

cần, chớ không phải đi học mà chủ-hướng thấp thỏi quá như vậy đâu. Trời ôi! đi học phải cốt lấy cho được bằng tốt-nghiệp đặng làm *thầy*! Hễ làm *thầy* thì phải cốt kiếm cho được một con vợ giàu; như lật đật quá không chờ chỗ giàu được, phải cưới vợ nghèo, thì phải cốt gạt-gẫm trợn-trạc những kẻ quê mùa dốt-nát mà lấy tiền đặng làm giàu cho mau. Mà hễ có tiền nhiều rồi phải cốt lên làm *ông* cho được. Ai mà trong nhà tiền nhiều, thiên-hạ kêu *ông* thì mới thiệt là sang trọng. Ứ hự! Chủ-hướng của người mình hay quá mà xưa nay tôi không biết, cứ lo gìn lòng thanh bạch, tập chí chánh kiên, nên trong túi không có tiền, đi ra họ khinh dể hoài, thiệt tôi làm lậy quá.

Trường-Xuân muốn cải nữa, song thấy Kỳ-Tâm có sắc giận, sợ cải sanh rầy rồi mích-lòng, nên anh ta cười gượn mà nói rằng: « Tánh dượng kỳ quá, không giống tánh ai hết. »

Yến-Tuyết ngồi trong buồng nghe hết những lời nghị-luận của hai người, làm cho đêm ấy cô nằm suy nghĩ hoài ngủ không được.

Bóng quang âm thấm thoát, mới mùa hè lúc trước, mà hôm nay đã đến tiết trung-thu. Kỳ-Tâm đứng coi tiệm lúa, đã lanh lợi mà lại siêng năn, mới làm mấy tháng mà tính phỏng ra thì có lời gần 4 ngàn đồng bạc. Trường-Xuân với mấy người hùn ai cũng đều khen ngợi, nhưng mà không ai nói tới số tiền lương bổng, cứ biểu ráng mà làm, hễ có lời thì họ sẽ liệu mà thưởng công.

Bước qua đầu tháng chín, bà Phủ tính Yến-Tuyết đã gần tới ngày khai hoa rồi. Bà nghĩ chồng cưới cô mới có sáu tháng, nếu cô khai hoa trong lúc tháng 9, tháng 10, hoặc tháng 11 cũng đều bị người ta dị nghị. Bà mới lập kế rước thầy thuốc đến coi mạch, trước mặt thầy thuốc thì bà xin hốt thuốc an thai, mà chừng thầy thuốc về rồi thì bà nói với tôi tớ trong nhà, hoặc với người lân cận rằng thầy thuốc coi mạch cho Yến-Tuyết nói thai cô nóng lắm, nên sợ khai hoa rấp trong lúc đầu tháng 10. Thiệt quả cuối tháng 9 thì Yến-Tuyết lâm-bồn, sanh được một đứa con trai tóc đen thui, cân nặng 3 kí-lô rưỡi, mà bà Phủ than trời trách đất nói rằng thằng nhỏ sanh thiếu tháng nên yếu lắm. Lối xóm ai đến thăm bà cũng nói mẹ con nó ngủ nên không ai thấy mặt thằng nhỏ được.

Lúc Yến-Tuyết lâm bồn thì Kỳ-Tâm mắc đi Chợ-lớn bán lúa, không có ở nhà. Chừng Kỳ-Tâm về tiệm nghe nói thì lật đật chạy vô nhà hỏi thăm lăn-xăn, đặng cho thiên-hạ khỏi nói nhiều chuyện. Bà Phủ thấy anh ta thì làm bộ mừng rỡ mà nói rằng:

« Nó chuyển bụng có một mình tao ở nhà tao sợ quá. Hôm trước ông thầy coi mạch nói thiệt là nhằm. Ổng nói thai nó yếu sợ phải đẻ thiếu tháng, thiệt quả mới có 7 tháng. Thằng nhỏ yếu một chút, mà coi bộ để nuôi, không hại gì. Cha chả! nó giống mấy tự như khuôn đúc. »

https://tieulun.hopto.org

Kỳ-Tâm thấy bà Phủ ngồi nói tự nhiên chẳng chút nào bợ ngợ, thì tức cười thầm, nên nói diều lại rằng: « Tôi không phải thầy thuốc mà tôi cũng biết thế nào vợ tôi nó cũng phải để thiếu tháng. Còn con tôi nó giống tôi chỗ nào đó mà há? » Kỳ-Tâm thì nói chơi, mà bà Phủ tưởng anh ta ngạo báng nên mắc cỡ lặn thinh không đáp lại.

Kỳ-Tâm vừa muốn trở ra tiệm thì thấy xe-hơi ngừng ngoài cửa rồi Trường-Xuân bước vô hỏi rằng: « Nghe nói con hai nó đẻ con trai phải hôn dì? May quá há? » Bà Phủ gật đầu chớ không nói chi hết. Trường-Xuân cặp bà Phủ vào bồng thằng nhỏ ra cho anh ta xem. Kỳ-Tâm thấy có chị chín Hữu vô ra và có thằng Quới đương rót nước lấy thuốc lộn xộn, sợ Trường-Xuân vô ý rồi nói ló mòi tôi tớ trong nhà nó nghi, nên anh ta cản không cho bồng ra, nói rằng thằng nhỏ yếu lắm, không nên bồng ra ngoài gió. Trường-Xuân nài-ni hoài, túng thế bà Phủ phải vô mà bồng, chẳng dè vô buồng Yến-Tuyết không chịu cho bồng.

Trường-Xuân ngồi nhìm-nhìm không được vui. Bà Phủ mới hỏi coi bây giờ đi khai sanh phải đặt tên gì. Kỳ-Tâm biểu đặt tên là Lý-kỳ-Phùng. Trường-Xuân lại cải, biểu phải đặt là Lý-trường-Phùng. Kỳ-Tâm giận nên nói rằng: « Vậy thôi thì anh đặt nó là Lê-trường-Phùng luôn thể, chớ để họ Lý mà làm gì. Chuyện mình tính giấu mà bây giờ anh muốn làm cho thiên-hạ biết hay sao? » Trường-Xuân xụ mặt muốn gây với Kỳ-Tâm. Bà Phủ thấy vậy mới nói rằng: « Chuyện không đáng gì mà hai anh em bây phải cải lẽ cho thất công. Thôi, con của nó đẻ, vậy để tao hỏi nó coi nó định đặt tên gì tự ý nó. »

Bà Phủ vô buồng hỏi Yến-Tuyết thì Yến-Tuyết biểu phải đặt tên là Lý-kỳ-Phùng. Bà Phủ bước ra nói lại thì Trường-Xuân giận đỏ mặt, cáo từ đi về liền.

Cách chưa đầy một tháng Trường-Xuân lẻo-đẻo qua nữa. Qua ngồi hút chưa tàn điếu thuốc, lại thấy Kỳ-Tâm ở ngoài tiệm lơn-tơn đi vô. Kỳ-Tâm gặp Trường-Xuân mừng rỡ và nói rằng: « Nầy anh, tôi mới làm được một việc lợi lớn quá. » Trường-Xuân thấy Kỳ-Tâm thì không được vui, nên Kỳ-Tâm nói như vậy mà anh ta không thèm hỏi coi làm việc gì, lại day qua hỏi bà Phủ rằng: « Hồm nay con hai nó mướn vú cho thằng nhỏ bú hay nó cho bú? »

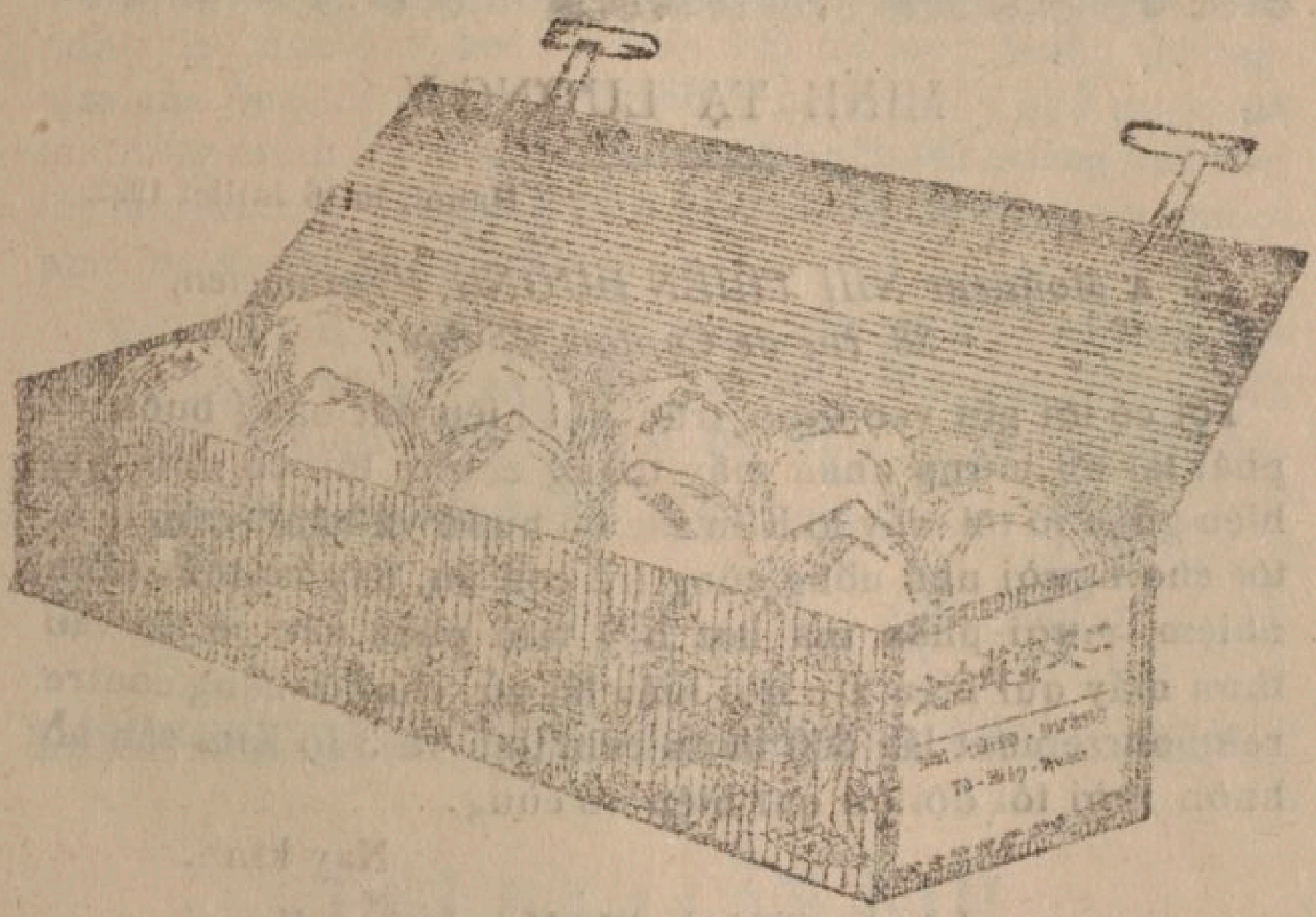
Bà Phủ đáp rằng: « Nó cho bú. Có vợ thằng Thiền ở một bên đây, sữa nó tốt quá, nếu mướn nó nuôi cũng được. » Trường-Xuân hỏi rằng: « Nếu có vú sẵn như vậy, sao không mướn người ta cho bú? Dì hỏi mà mướn đi, họ nuôi một năm chừng năm sáu chục đồng, tốn hao bao nhiêu đó mà sợ, để cho bú cực nhọc chịu sao nổi. »

(Coi tiếp qua trương 237).

https://tieulun.hopto.org

丸合蘇風追

Truy-phong Tô-bạp-huờn

Giá mỗi hộp là..... **0$60**

Thứ thuốc huờn nầy, chẳng luận đờn-ông đờn-bà, trúng phong trúng khí, sột nhiên té xiểu bất tỉnh nhơn sự, hoặc rút gân rung rẩy, tay chơn lạnh ngắt, đau bụng mữa ỉa, miệng chảy nước giải, ế khí ợ chua ruột đau quặn thắt, xây xẩm nhức đầu, tay chơn bải hoải, rủ riệt tứ chi, ăn uống chẳng tiêu, ho hen ỉa chảy; hoặc uống rượu quá độ, tâm thần phiền loạn; hoặc qui mị phong chướng, sanh ra chứng rẻt. Hoặc con nít bị chứng kinh phong; hoặc đờn-bà sảng bậu nhứt thiết phong khí, mỗi lần uống 2 huờn, phải dùng ba lát gừng nấu nước mà uống với thuốc. Hoặc bị phong cứng miệng, trước hết phải lấy một huờn xát vào kẹt răng, rồi dùng nước gừng hòa với hai huờn cho uống thì thấy công hiệu tức thì. Đờn-bà có thai chẳng nên uống.

https://tieulun.hopto.org

Phải cử những đồ lạnh lẻo, sống sit, cá tanh dầu mỡ, cùng đồ chiên xào nóng nảy thì chẳng nên dùng. Kị dùng đồ bằng sắt.

Chư tôn có mua, xin hãy nhìn cho kỹ cái nhản hiệu Ông Phật-Mập của Nhị-Thiên-Đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Hanoi, le 16 Juillet 1922.

A Monsieur NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Cholon.

Tôi có lời gửi vào kính trúc qui hiệu đắt hàng buôn và phát tài tôi mừng nhân mấy tháng chước tôi có nhờ qui hiệu gửi cho tôi mấy lọ Kim sắc bổ huờn và bánh cam tích, tôi cho người nhà uống cùng trẻ con ăn, nay có thấy kinh nhiệm, mười phần mà bớt bảy tám phần nên có lời vào thưa mấy qui hiệu xin qui hiệu lại gửi cho tôi bằng contre remboursement lấy 300 bánh cam tích và 3 lọ Kim sắc bổ huờn thời tôi đội ơn qui hiệu vô cùng.

Nay kính.

Lê-văn-Thành, 21, Mandarine, Hanoi.

Xin qui hiệu gửi cho tôi một quyển sách các thứ tên thuốc của qui hiệu để tôi có vị thuốc nào hộp và những căn bịnh có thể uống được để tôi gửi vào qui hiệu gửi thứ thuốc ấy ra sau.

21, Mandarine, Hanoi-Tonkin.

MINH TẠ

Ninhthuận, le Août 1922.

A Monsieur Nhị-Thiên-Đường, Pharmacien,
38, rue de Canton, Cholon.

M. Mạc-thanh-Sơn, ancien Maire Hương-bộ du village de Ninh-thuận à Vinh-long.

https://tieulun.hopto.org

Kính thăm ông và bữu quyến trong tiệm đều đặng phước thọ khương ninh.

Hôm tháng trước tôi có mua thuốc Dưỡng tâm ninh thần của tiệm ông thiệt uống hay thần hiệu, như vầy tôi mới rõ thuốc của ông hay.

Tôi hút Á-phiện nhiều lắm ăn uống không được, trong mình hay đau ốm hoài mà từ khi tôi mua thuốc Dưỡng-tâm của ông tôi uống thì từ đó đến giờ đã ăn ngủ ngon mà lại trông mình khỏe lại có da có thịt nên tôi mừng quá nên tôi tạm kinh ít hàng mà cảm tạ ơn ông có công tìm kiếm phương thuốc hay vô cùng.

Vậy tôi xin ông vui lòng gởi thêm cho tôi mua ba hộp nữa giá là 1$80 và xin sẵn cho tôi biết thử coi thứ thuốc Dưỡng-tâm ninh thần nầy đờn-bà uống được hay không.

Dưỡng tâm ninh thần 3 hộp giá là.... 1$80

Hương-hộ,
M. Hơn.

LỜI RAO CẦN KÍP

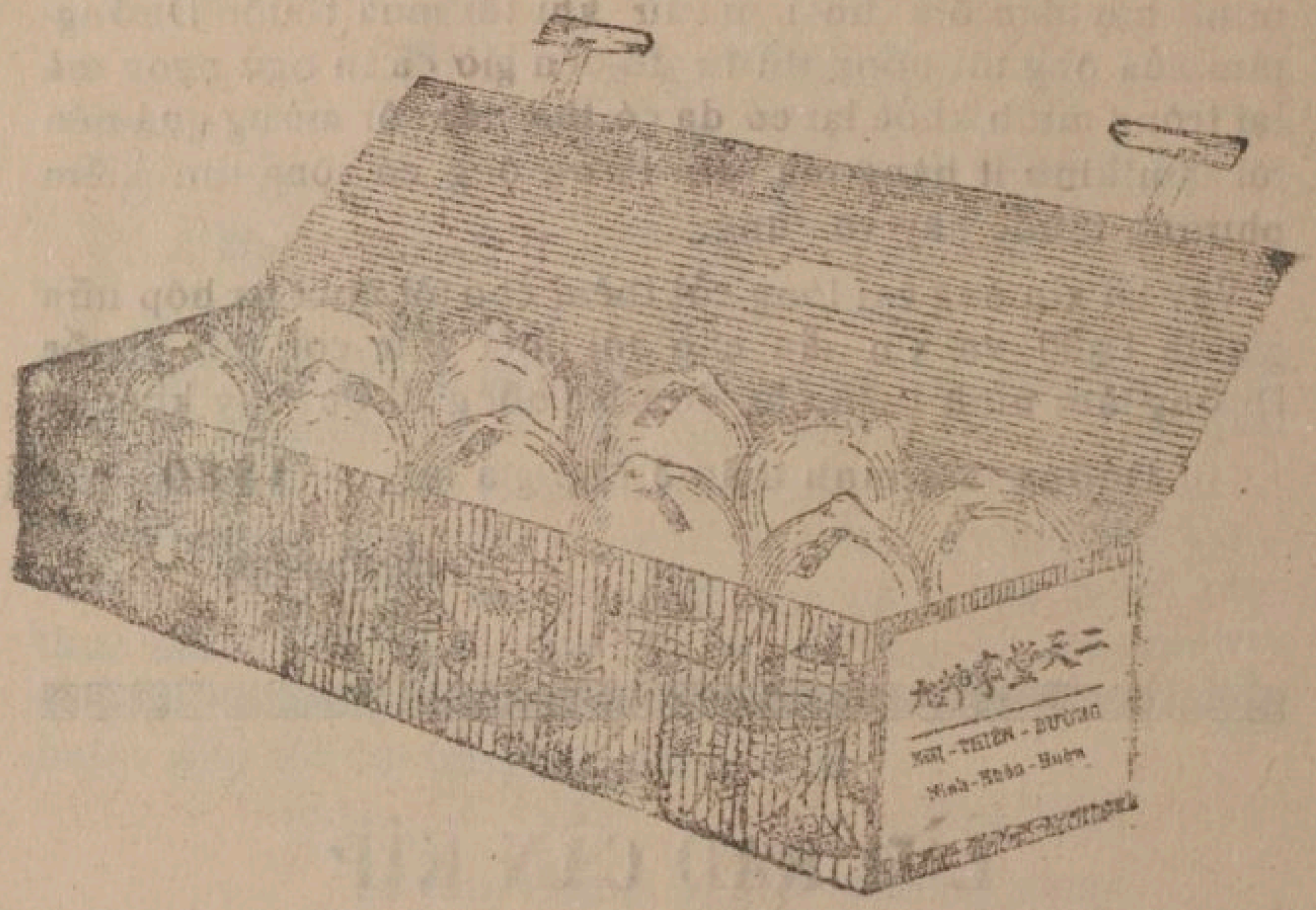
Nếu như Chư-tôn trong Lục-châu mà có mua thuốc của Bổn-đường xin hãy nhìn cho kỹ cái nhản ông Phật-mập thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của Bổn-đường.

NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG
Chủ nhơn cáo báo.

參茸寧坤丸

Sâm-nhung Ninh-khôn-hườn

Giá mỗi hộp là . . . . . **0$60**

Thứ thuốc hườn nầy là thuốc đều-kinh chưởng-tử ; thuận khí an thai ; thôi sanh dị sảng ; trừ đuổi phong tà, nhứt thiết thai tiền sản hậu, các chứng bịnh của đờn bà, thảy đều trị được. Ấy là thuốc Ninh-khôn rất nên thần hiệu.

Phàm đờn bà mà kinh thủy bất điều, hoặc trồi, hoặc sụt, hoặc huyết ứ thành khối mà sanh đau bụng, hoặc xích bạch đái hạ, tử cung hư lạnh, chẳng hề thai nghén ; phải chờ lúc có đường kinh, mỗi buổi sớm mai phải uống 1 hườn, uống luôn 3 ngày thì ắt có thai.

Hoặc thân thể yếu đuối, ho hen nhiều đàm, miệng nóng

https://tieulun.hopto.org

lưỡi khô, đau lưng mỏi cổ, tay chơn nhức mỏi, xây xẩm nhức đầu, hoặc kinh huyết bất thông, băng lậu bất chỉ ; hoặc bị trường phong hạ huyết ; hoặc bị thất tình thấu kiết, mà sanh đau ruột đau lòng : hoặc có thai mà hay xây xẩm mặt mày, hoặc đắng miệng buồn lòng, hôi cơm tanh cá, thấy chẳng muốn ăn ; hoặc bị hoành-sanh nghịch sảng nhao lá chẳng ra ; huyết chảy chẳng ngừng, nhứt nhứt các chứng bịnh của đờn bà ; hễ uống thuốc nầy thì thấy công hiệu như thần.

Mỗi khi uống thì phải dùng rượu trắng một chén mà uống với thuốc ; nếu nhằm lúc khí trời lạnh lẻo, thì phải dùng nửa chén nước gừng già ; hoặc nước da vàng mét, hì phải dùng 1 chén đồng tiện (nước đái con nít).

Phải cử những đồ sống sít, cá tanh lạnh lẻo, hoặc đồ chiên nướng nóng nầy cũng chẳng nên dùng. Phải kị đồ bằng sắt.

Chư-tôn có mua, xin hãy nhìn cho kỹ cái nhản hiệu ông Phật-mập của Nhị-Thiên-Đường, thì mới khỏi lầm đồ giả.

Lời Rao

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG,
Chủ nhơn cẩn cáo.

https://tieulun.hopto.org

MINH TÂ LƯƠNG Y

Caithia, le 25 Juillet 1922.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Chợ-lớn.

Kính thăm ông chủ tiệm và chư qui vị trong tiệm đặng mọi sự lành.

Cầu chúc cho qui biệu bán buôn tấn phát, thật thuốc của ông có dùng rồi mới biết thuốc y như thần cứu bịnh như thần. Rất đội ơn ông có công bào chế nhiều thứ thuốc hay cứu chữa người lấy làm hiệu nghiệm, nhưng tiết vì trong bổn xứ của tôi chưa mấy ai biết dùng thuốc qui. Sách Vệ-sanh-chỉ-nam mà đặng thấy thiệt lấy làm mau mắn lắm. Vậy xin ông vui lòng cho tôi xin ít cuốn nữa đặng cho người khác coi, về sách ấy chỉ rẻ rồi cho ng rồi chưa biết dùng thuốc đặng dễ hiểu và cũng giúp vui cho người coi sách ấy. Luôn dịp ông gởi cho tôi mấy món thuốc sau đây gấp gấp (và gởi giùm thuốc mới).

1·	Phụ quế bác vị huờn 12 hộp.	3$50
2·	Sưu độc linh dược 1 ve.	3 00
3·	Bánh cam tích 6 hộp.	4 50
4·	Dưỡng tâm ninh thần huờn 2 hộp	1 20
5·	Nhị-thiên-cao 1 thố (thuốc cao ngâm rượu.	0 80
6·	Trần châu phấn 1 ve.	0 35
7·	Vạn ứng như phật trà 1 hộp.	0 35
8·	Thanh tạng huờn 1 ve.	0 40
9·	Trật đỗ huờn 1 hộp.	0 50
10	Bạc độc dược cao 1 thố.	0 30
11·	Nhản dược táng (thuốc nhỏ con mắt 2 ve .	0 20
12·	Hành quân táng (thuốc nhảy mũi 1 ve). . .	0 30
13·	Tây tạng hồng huê giu 1 ve.	0 20
	Cộng chung. . . .	15$80

Và ông gởi luôn cho tôi 6 hộp Sâm nhung vệ-sanh hộp, (5$00) vì thuốc ấy cũng còn uống chưa hết như ông tính đặng thì gởi luôn thể, cộng hết thảy là 20$80, và tiền gởi (0$54) 21$34.

Monsieur Nguyễn-tấn-Nghiêm.
Village Mỹ-đức-Đông canton de Phong-hòa
au marché Caithia par Cái-bè.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp trang 280)

Kỳ-Tâm ngồi nghe Trường-Xuân biểu như vậy mới xen vô mà nói rằng: « Tôi tưởng đàn-bà có con thì cho nó bú tốt hơn là mướn vú. Trừ ra có bịnh oạn sữa không được tốt, thì mướn vú hoặc cho uống sữa bò chẳng nói làm chi, chớ nếu mình sữa nhiều và tốt thì cần gì phải mướn vú. Trong việc nuôi con có ai bằng mẹ được. Mình sanh con cho nó hú, dỗ nó ngủ, bồng nó chơi, tập nó đi, gần gủi nó luôn luôn nó mới triều mến rồi gây cái tình thân-ái cho ngày sau, chớ nếu mình ỷ có tiền mướn người nuôi, thì sợ e nó thọc tánh tình người vú, mà không gây được cái tình mẫu tử nữa. »

Trường-Xuân nghe Kỳ-Tâm nói như vậy thì giận nên quạu mặt mà đáp rằng: « Tôi tính việc gì dượng cũng đều ngăn trở hết thảy. Chuyện không can hệ đến dượng mà dượng cải chi vậy? » Kỳ-Tâm cười và nói rằng: « Tôi lấy chánh lý nói nghe chơi đó thôi, chớ ai làm sao thì làm, can cập gì đến tôi mà tôi cải. » Kỳ-Tâm nói tới đó, liếc thấy thằng Quới đương lấp-ló nơi cửa buồng, anh ta sợ lỏ mòi, nên tiếp mà nói lớn rằng: « Tuy nói như vậy, song mướn vú hay là cho bú đều tại ý vợ tôi, chớ nào phải má tôi hay là tôi mướn mà được sao. »

Bà Phủ liền nói rằng: « Ờ, thằng hai nó nói đó phải lắm đa. Thôi để tao hỏi còn lại coi nó chịu mướn vú hay không. » Bà đứng dậy đi vô buồng một hồi rồi trở ra nói rằng: « Còn nó nói con nó đẻ thì nó nuôi, nó không chịu ai nuôi hết. » Kỳ-Tâm nghe nói thì chúm-chím cười, còn Trường-Xuân giận cành hông, vụt đứng dậy chắp tay sau đít đi qua đi lại, giày khua dưới gạch nghe lốp bốp.

Trường-Xuân ra về bộ coi giận lắm, giận Kỳ-Tâm sao cứ theo can dự việc của Yến-Tuyết hoài, giận Yến-Tuyết sao mỗi việc đều vừa theo ý Kỳ-Tâm không chịu nghe lời mình, đặt tên con nối theo Kỳ-Tâm, mà không mướn vú cũng làm theo Kỳ-Tâm, rồi anh cũng giận luôn tới bà Phủ, nói sao bà Phủ tưng trọng Kỳ-Tâm, kêu Kỳ-Tâm bằng « thằng hai » nghe ngọt xớt. Anh ta giận rồi lại nghĩ rang « hay là hai đứa nầy nó gạt mình, nói với mình rằng cưới giả, mà rồi chúng nó làm vợ chồng thiệt ». Trường-Xuân nghĩ tới đó thì trong bụng hầm hầm, tính thầm rằng nếu có vậy thì mình đuổi Kỳ-Tâm đi liền, mà trước khi đuổi nó mình phải làm cho nó khốn hại đặng cho nó biết mình.

Năm ấy lúa gần Tết mỗi ngày lúa lên giá thêm hoài, bởi vậy Kỳ-Tâm lớp thì mắc đi chịu giá rồi đặc bạc cục cho điền-chủ, lớp thì mắc đi Chợ-lớn bán lúa, công việc đôn-đáp không có một giờ nào rảnh. Lối rằm tháng giêng, 3 chiếc chài chở lúa đã lên gần tới Chợ-lớn rồi nên anh ta phải đi xe-lửa lên theo mà cân cho nhà-máy. Anh ta mua giấy hạng nhì xe bên Mỹ-Tho qua vừa mới ngừng anh ta lật đật bước lên xe thì thấy có cô sáu Nhiều

https://tieulun.hopto.org

là con gái của ông Phó-tổng Tài ngồi trong xe. Anh ta dụ-dự muốn qua xe khác mà ngồi song anh ta nghĩ rằng người ta ở bạc tình với mình thì người ta hỗ người, chớ mình có việc gì mà lánh mặt. Nghĩ như vậy nên Kỳ-Tâm bước lên xe dở nón mà chào rồi ngồi ngay mặt cô sáu Nhiều. Trong cái xe ấy có cô sáu Nhiều với một ông tóc bạc hoa râm, chớ không có ai nữa hết, mà hai người ngồi cách nhau xa nên Kỳ Tâm chắc là không quen với nhau. Anh ta liếc coi thì thấy cô sáu Nhiều mặc áo màu thiết, quần hàng trắng, tay mặt đeo một chiếc vàng, hai tai đều quấn hột, còn cổ thì đeo 3 sợi dây chuyền, tuy cách mặt nhau đã bốn năm năm và cô đã có chồng lâu rồi, nhưng mà tướng mạo không đổi cho mấy.

Cô sáu Nhiều thấy Kỳ-Tâm ăn mặc sạch sẽ, tướng mạo đàng-hoàng thì cũng cứ theo ngó hoài, chừng xe lửa chạy qua khỏi cầu Tân An rồi cô mới hỏi rằng: « Xin lỗi thầy, không biết thầy phải là con bác cả ở dưới Rạch-Giá hay không? » Kỳ-Tâm cười và đáp rằng: « Thưa phải; chẳng hay cô ở đâu mà biết tôi ». Cô sáu Nhiều cũng cười mà nói rằng: « Thưa tôi gốc ở Rạch-Giá. »

Kỳ-Tâm thấy cô ta dạn-dĩ đến-thế, thì tức cười thầm trong bụng, không muốn hỏi han chi nữa, nên mở gói nhựt-trình ra rồi ngồi chống tay trên khuôn cửa mà đọc. Sáu Nhiều ý muốn nói chuyện nữa, song cô thấy Kỳ-Tâm day mặt chỗ khác, còn ông đi chung một xe đó thì ngồi ngó trân-trân, làm cho cô mắc cỡ, nên cô dở quả xách lấy trầu ra ăn, không hỏi chi nữa hết.

Xe lên tới Bến-Lức, ông tóc bạc hoa râm đó xách dù đi xuống, làm cho trong xe còn có Kỳ-Tâm với cô sáu Nhiều mà thôi. Xe vừa rút chạy, cô sáu Nhiều vùng hỏi rằng: « Thiệt thầy quên tôi hay sao? » Kỳ-Tâm liền buông tờ nhựt-trình rồi ngó ngay mặt cô ta mà đáp rằng:

— Tôi nhớ cô lắm chớ! Dầu một ngàn năm nữa tôi cũng chưa quên được.

— Thầy nhớ tôi sao hồi nảy thầy hỏi tôi ở đâu?

— Tôi làm bộ không biết cô, là vì tôi không muốn biết cô chi nữa.

— Sao vậy?

— Cô hỏi câu đó tôi không biết sao mà trả lời. Vì khi trước rủi tôi biết cô nên mấy năm nay tôi nhớ-nhẻ lung quá, nếu bây giờ mà tôi biết nữa thì..... khó quá.

— Thầy nói sao đó? Tôi nghe không rõ.

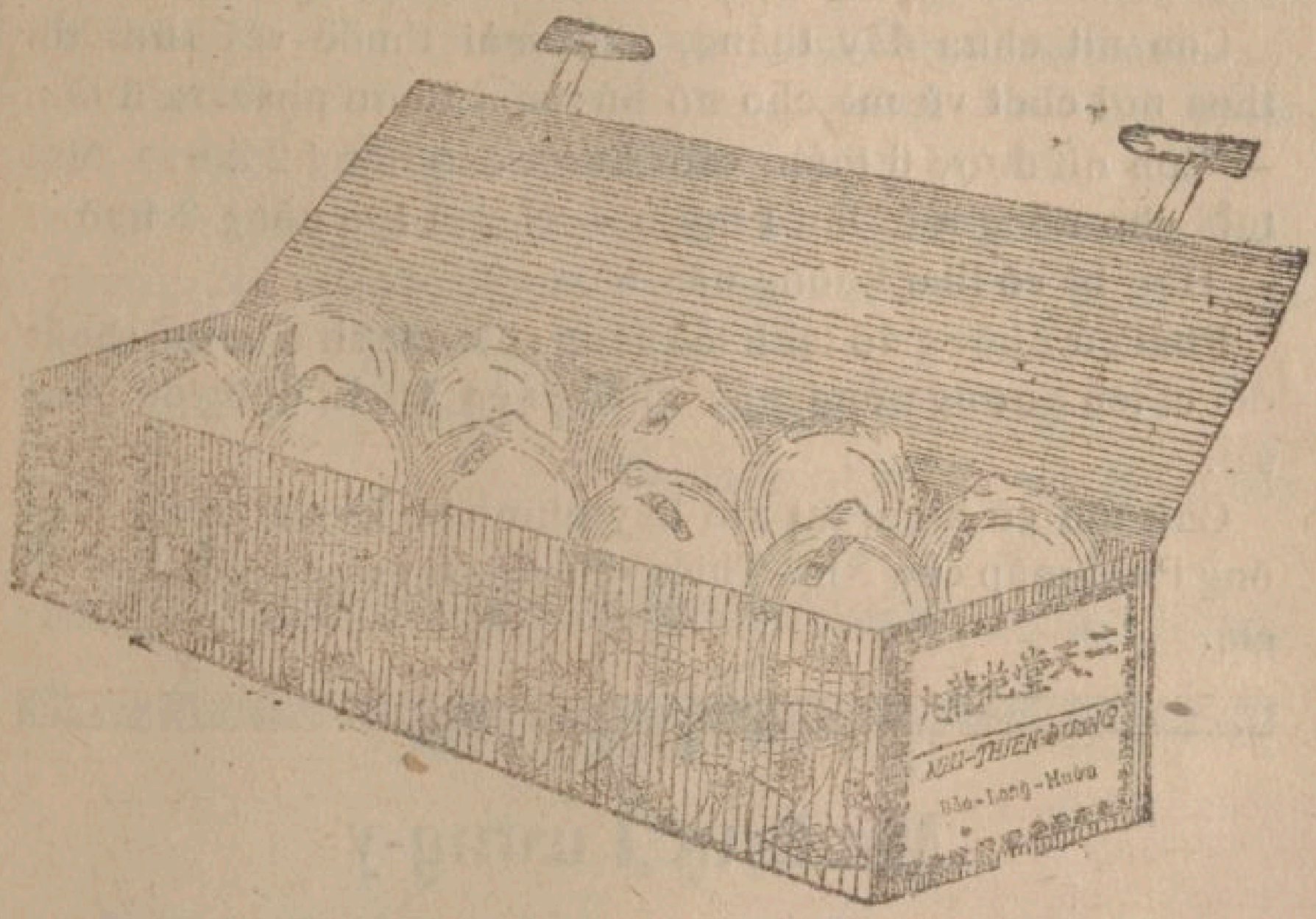
— Thôi, chuyện cũ nhắc lại không vui gì. Xin cô giả quên tôi luôn cho yên.

(Coi tiếp qua trương 287).

https://tieulun.hopto.org

丸龍抱珀琥

Hồ phách Bảo-long-huờn

Giá mỗi hộp là. . . . . 0$60

Thứ thuốc huờn nầy chuyên trị con nít cấp mạng kinh phong; hoặc nam phụ các thứ bịnh chứng, cứ coi theo đây mà uống thì thấy mạnh liền.

Như cấp-kinh-phong, ọc sửa sò sè, ra mồ hôi thầm; hoặc thương thử thương hàng, xây xẩm tối tâm, hoặc đau thắt ruột, phải dùng nước Bạc-hà mà uống với thuốc thì hết.

Như mạng kinh-phong đàm chận, nóng nảy sản sốt, đau bụng mửa ỉa; phải dùng nước gừng mà uống với thuốc. Hoặc bi âm hư hỏa động phát nhiệt, ho hen sò sè miệng nóng lưỡi khô; phải dùng nước mạch-môn-đông mà uống với thuốc. Hoặc tâm thần hoảng, hốt, hồi hộp khiếp sợ, hoặc nóng nảy phát cuồn, tiểu tiện bế huất; phải dùng nước Đăng tâm (tim-bức) mà uống với thuốc.

Hoặc hung phút bảo muộn, tâm thống khí thủng; phải dùng nước mộc hương mà uống với thuốc.

Ăn uống không tiêu ế khí ợ chua; phải dùng nước quít hồng mà uống với thuốc.

Phàm những ma-đậu cùng bang-chẩn mà chưa mọc thì hòa thuốc với nước sôi mà uống; như nó đã mọc rồi thì chẳng nên uống.

Con nít chưa đầy tháng, phải mài thuốc với sữa, rồi thoa nơi chót vú mà cho nó bú; mỗi huờn phân ra 3 lần. — Con nít được 6 tháng mỗi huờn cho uống 2 lần. — Một tuổi cho uống mỗi lần 1 huờn. — Người lớn uống 2 huờn. — Đờn bà có thai không nên uống.

Phải cử những đồ lạnh lẻo sống sít, cá tanh dầu mỡ, hoặc đồ chiên nướng nóng nảy chẳng nên ăn. Kị dùng đồ bằng sắt.

Chư-tôn có mua, thì xin hãy nhìn cho kỷ cái nhản hiệu ông Phật-mập của Nhị-Thiên-Đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

Minh-tạ Lương-y

Cù-lao-giêng, le 10 Août 1923.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien,
38, rue de Canton, Chợ-lớn.

Kính thăm ông chủ tiệm an bảo, sau đây tôi xin tỏ ít hàng cảm tạ ơn ông.

Tôi mắng ham chơi nghe lời theo chúng bạn phải mang bịnh hoa liễu rất hiểm nghèo, tôi uống đủ các thứ thuốc mà không thấy hiệu nghiệm chi cả, tôi nghe đồn rằng tại tiệm ông có trử bán đủ thứ thuốc Sưu độc linh dược trị bịnh hoa liễu rất thần hiệu, sẵn dịp có người bạn hữu tôi đi lên Saigon, tôi có gởi bạc lên tiệm ông mà mua hai ve

https://tieulun.hopto.org

thuốc nói trên đây giá là 6 $ 00, tôi uống hết 1 ve thi trong mình 10 phần giảm hết 7, 8 phần, kế tôi uống tiếp 1 ve nữa thì đã hết lại thêm sức mạnh, từ khi tôi phát bịnh hoa liễu ra, thì uống thầy nầy qua thầy kia, tốn hao gần ba trăm mà không thấy giảm chút nào hết, nay tôi mua có 2 ve thuốc Sưu-độc-linh-dược của ông giá có 6 $ 00 mà đã tật bịnh thiệt cầm đáng ngàn vàng, lại thêm sức mạnh, nên tôi kính tỏ vài lời cảm tạ ơn ông có công chế thứ thuốc rất nên thần hiệu, thiệt là danh bất hư truyền.

Xin ông gởi cho tôi xin một cuốn Vệ sanh-chỉ-nam đặng phòng khi có việc lấy ra coi, xin ông chớ từ và gởi theo adresse tôi để dưới đây :

LÊ-VĂN-PHÁT,
Demeurant au village Mỹ-luông
à Cù-lao giêng.

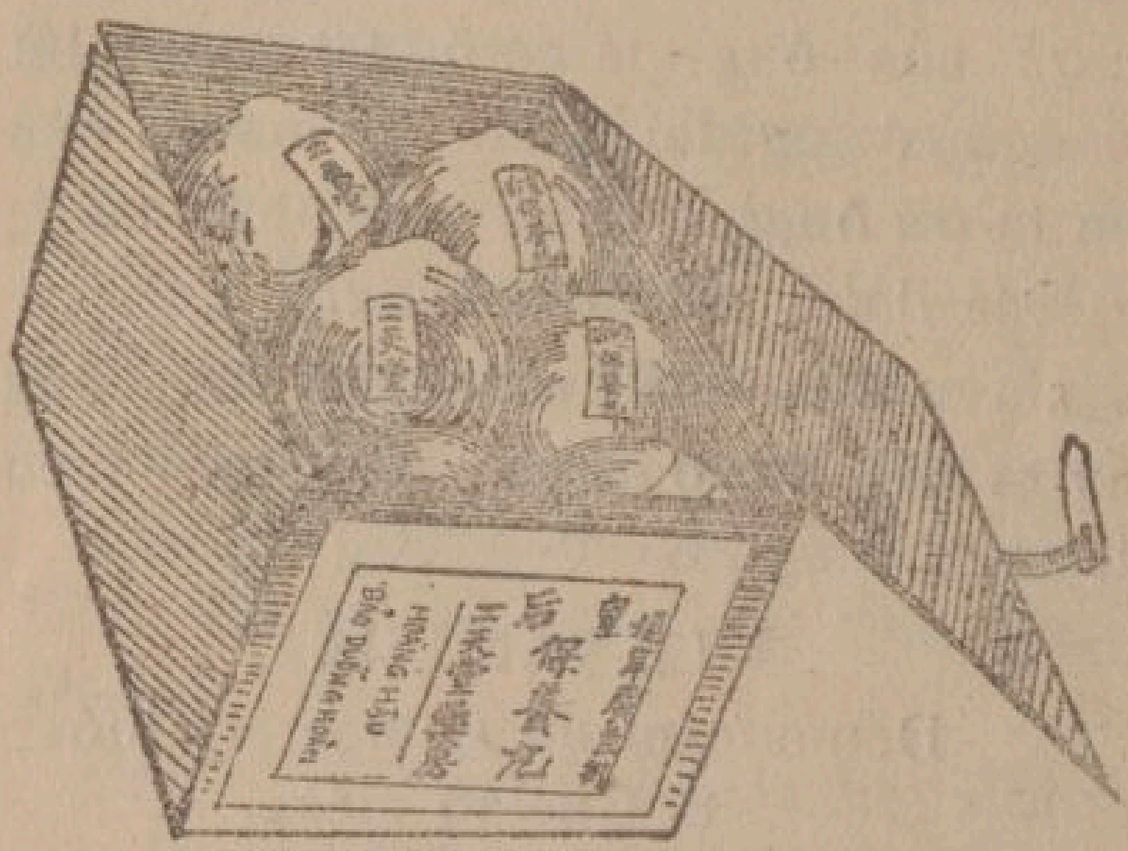
Lời rao cần kíp

Nếu như Chư-tôn trong Lục-châu mà có mua thuốc của Bổn-đường xin hãy nhìn cho kỉ cái nhản ông Phật-mập thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của Bổn-đường.

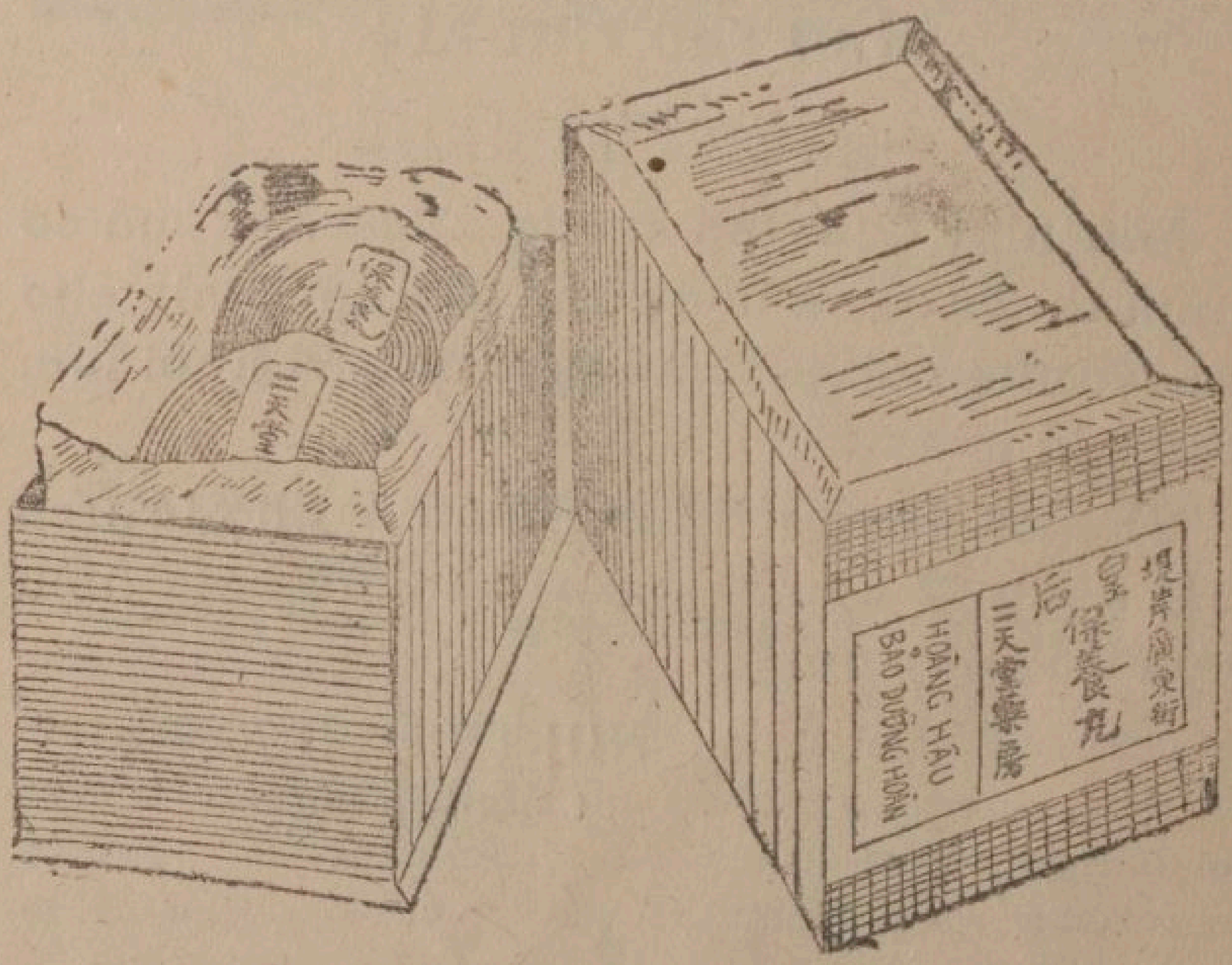
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
Chú nhơn cần cáo.

皇后保養丸
Hoàng-hậu Bảo-dưỡng-huờn

Thứ thuốc huờn nầy vẫn là thuốc của trào nhà Minh-Châu-Thái-Tổ ngự chế; Ngài dùng những trân phẩm dược liệu mà chế ra, để cho trong cung dùng; nên mới gọi là Hoàng-hậu bão-dưỡng huờn.

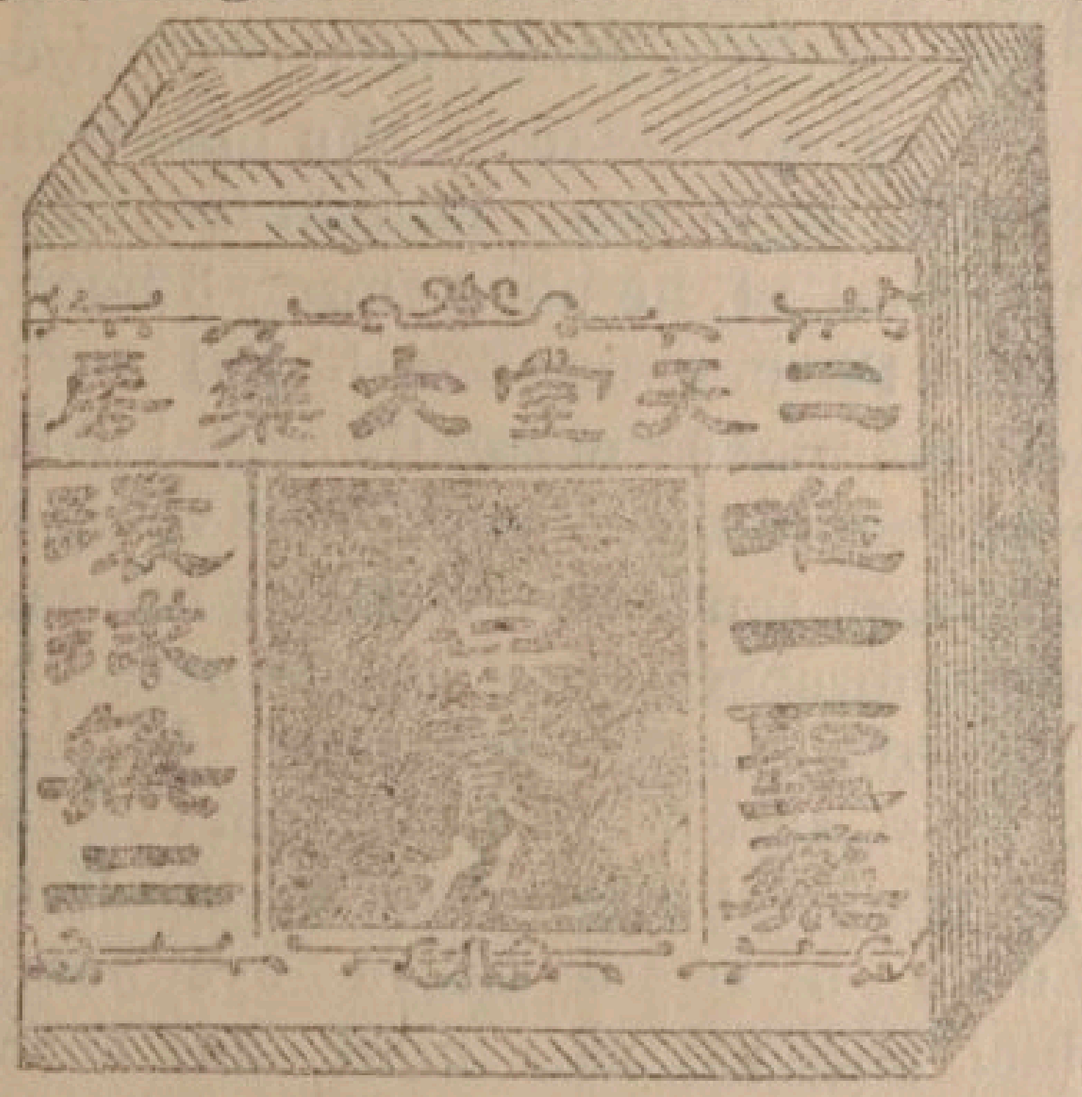
Mỗi hộp 6 huờn giá là. . . . . 1$00

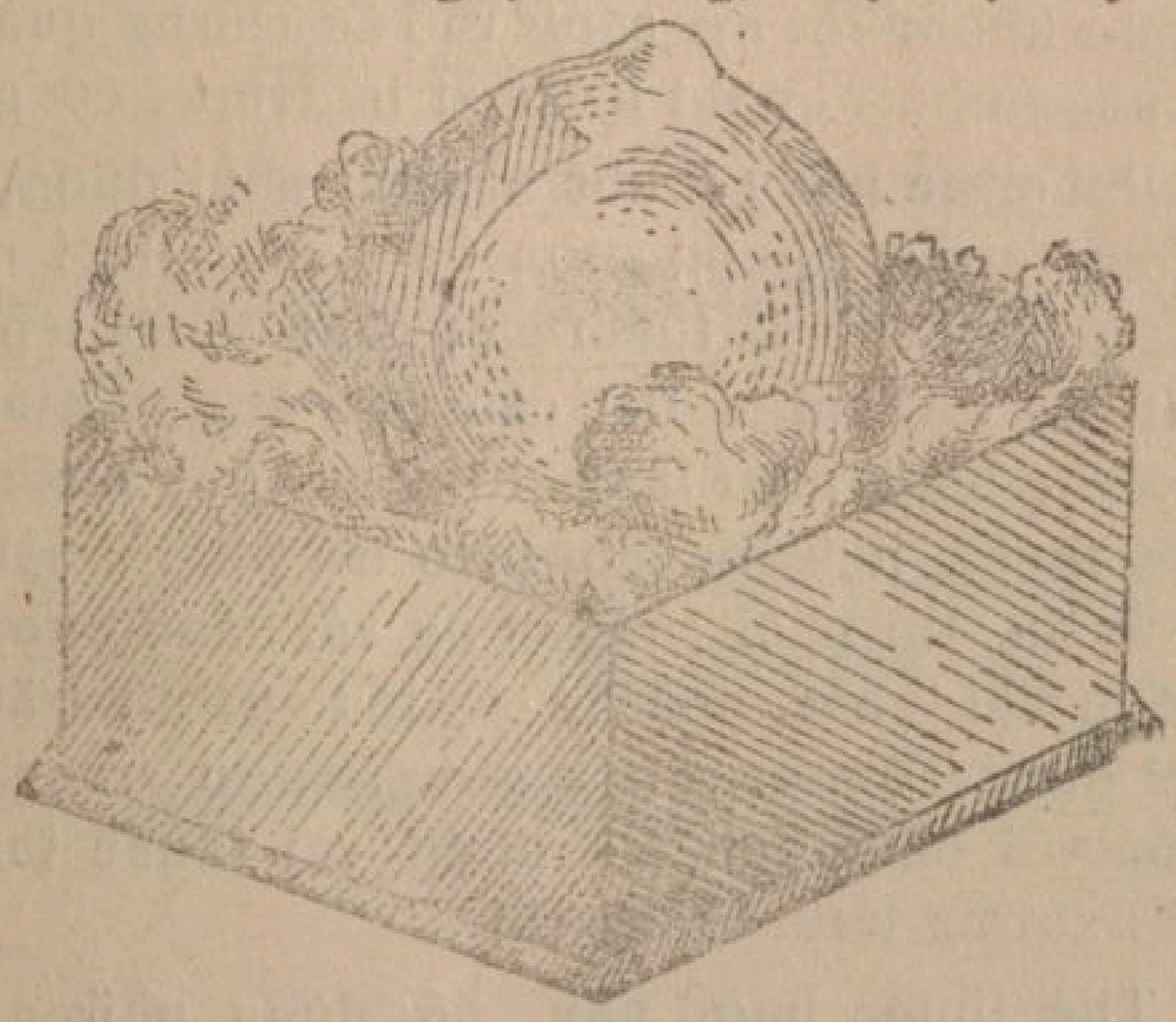
Mỗi hộp 2 huờn giá là. . . . . 1$50

https://tieulun.hopto.org

Ông Y-học-sĩ Vi-tế-Sanh của Bổn-đường tìm được phương thuốc rất quí nầy, nên người phải bổn thân chịu nhọc, đi tìm cho được các thượng hạng dược liệu, rồi cứ tuân theo phép chế luyện ra để mà cứu chúng giúp đời, cho khỏi phụ lòng của chư tôn huệ cố bấy nay.

Thuốc huờn nầy chuyên trị đờn-bà con gái huất kiết, kinh bế bất thông; nguyệt thủy chẳng đều, nóng nảy đau bụng, hoặc bị xích đài bạch đài, hoặc bị làm băng hư tổn mà thành lao; hoặc đờn-bà có thai trật té mà động thai, uống vào thì bình an vô sự. có thai chừng 6, 7 tháng mà thường phục thuốc nầy thì được trảng khai dưỡng thai, đến kỳ sanh sẳng rất dễ. — Như rủi mà bị tử-phúc-trung, hoặc nhao lá chẳng ra, hoặc hoành-sanh nghịch-sảng, hoặc bị huyết vận hôn mê; nếu uống thuốc huờn nầy thì vô hại. — Còn những đàn-bà sau khi đẻ rồi mà uống chừng 3 huờn thuốc nầy thì khỏi lo các chứng bịnh sảng-hậu. — Phàm những mấy chứng bịnh quái-gở trong

Mỗi hộp 1 huờn giá là. . . . . 1$50

https://tieulun.hopto.org

khi tiền sẳng hay là sẳng hậu, uống thuốc chi cũng không hiệu nghiệm, mạng đã thùy-nguy, hễ cạy răng mà đổ được thuốc huờn nầy vào thì nó có sức cải tử huờn sanh công hiệu như thần. — Phàm những đờn-bà mà tử cung hư lạnh, chẳng hề thai nghén, nếu uống thuốc nầy cho thường thì có nghén liền; nếu không bịnh mà uống nó thì lại được tư âm dưỡng huyết, điều kinh chưởng tử.— Nếu bình thời mà hay đau bụng, nhức đầu, hoặc xây xẩm mặt mày, ấy cũng đều do nơi huyết xấu mà ra, hễ uống chừng 3 huờn thuốc nầy thì mạnh liền — Phàm những đờn-bà khí huyết suy nhược, không có cái thai nghén mà sợ thuốc, thì phải dùng 1 con gà mái-tơ chưa đẻ, bỏ đầu bỏ chơn và móc hết ruột gan ra, rồi để 3 huờn thuốc nầy vào bụng con gà, và 1 chén nhỏ nước gừng, đựng vào cái chậu bằng sành đổ rượu cho thiếp con gà, rồi chưng cách thủy, để lửa riêu riêu cho được một đêm, sáng ra bữa sau, xâm con gà và thuốc cho bấy ra, rồi uống cái nước rượu ấy thì linh nghiệm vô cùng.— Như đờn-bà có thai mà ra huyết hoài, hoặc đau lưng phát nhiệt, hoặc xây xẩm nhức đầu, hoặc ứ huyết tích trệ, hoặc kinh bế bất thông mà sanh ho, hoặc huyết đóng cục mà sanh đau bụng; nói tóm một lời là: hoặc thai-tiền, hoặc sẳng-hậu, nguơn-khí hư tổn, huyết-hoan không tốt mà sanh ra các chứng quái bịnh, hễ uống thuốc huờn nầy thì bá phát bá trúng, công hiệu như thần.

Phàm hễ uống thuốc nầy thì phải dùng nửa chén nước gừng và một chung rượu hâm cho thiệt nóng, bụng đói mà uống hoặc để thêm một chút đồng-tiện (nước đái con nít) thì tốt lắm.— Bất câu đờn-ông đờn-bà, hễ bị chứng trường-hàng phát lảnh thì phải dùng nước gừng mà uống với thuốc, hoặc bị cảm mạo mà phát nhiệt, hoặc hoát loạn mửa ỉa, thì phải dùng gừng với hành-hương nấu nước mà uống với thuốc, hoặc té cây té ngựa mà trặt tay gảy xương; thì dùng Tô mộc, nước gừng, rượu trắng, sắc chung rồi hòa với đồng-tiện mà uống với thuốc thì nó sẽ liền gân nối xương lành lẽ tức thì.

Thứ thuốc huờn nầy, bởi dùng những kỳ-trân lương-dược mà chế luyện ra, cho nên cái chất nó đã chắc mà

https://tieulun.hopto.org

lại cứng lắm; để lâu chừng nào càng tốt càng hay chừng nấy, mỗi khi uống thì phải dùng hoặc rượu, hoặc nước gừng, hoặc đồng-tiện (tùy theo bịnh), rồi để nó trong thố, chưng cách thủy cho lâu lâu cho nó tang ra mà uống, hoặc lấy rượu đổ trong nắp khạp mài nó ra mà uống cũng được.

Hễ khi nào uống thuốc huờn nầy thì phải cử đồ sanh lảnh, như rau cỏ, dưa-bầu mỡ-dầu hoặc là đồ chiên nướng hoặc đồ nóng nảy hay sanh đàm, chậm tiêu, thì chẳng nên dùng, lại chẳng nên dùng đồ chi bằng sắt.

Thứ thuốc **Hoàn-hậu-bảo-dưỡng-huờn** nầy là một thứ trân phẩm để mà bảo dưỡng đờn-bà con gái bá phát bá trúng, công hiệu như thần, nếu bình thường trước khi đi ngủ dùng nước trà mà uống 1 huờn thì khí huyết điều-hòa thân thể cường kiến, mạnh giỏi sống lâu, chẳng hề sanh bịnh.

Chư tôn có mua thì xin nhìn cái nhản ông Phật-Mập cho kỹ thì mới khỏi lầm đồ giả.

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
Chủ-nhơn cẩn cáo.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Mỹ-ngải, le 21 Novembre 1922.

A Monsieur Nhị-thiên-Đường, Pharmacien
38, rue de Canton, Chợlớn

Monsieur Bình, secrétaire chef du canton de Phong-thạnh.

Trọng kính thăm ông mạnh và thăm các qui quyến vạn sự như ý, vì tôi nghèo mà gặp được bốn hoàn thuốc Bạch đái hoàn, của tôi mua của ông giá có 1$20 mà vợ tôi uống lành bịnh như xưa, chớ thiệt bịnh của vợ tôi đó, tôi theo thầy thuốc Annam đã hết tiền mà tật lại còn.

Nay mà nhờ bốn hoàn thuốc của ông vợ tôi lành bịnh. Ấy cũng là một cái phước của vợ tôi đó.

Nay vợ chồng tôi đồng cúi đầu mà cám tạ ơn ông.

Chừng nào tôi làm có tiền sẽ gởi mua nữa, vì bị thầy thuốc Annam hốt mỗi thang năm cắt, mà chẳng biết bao nhiêu thang, nên tôi phải chịu nghèo.

Sau đây xin ông gởi cho tôi một ve Tây-thi-lộ đặng cho con gái tôi nó xức tàn nhan trong mặt.

Ông có gởi đề như vầy tôi được liền.

Monsieur BÌNH,
Secrétaire chef du canton de Phong-thạnh
à Cao-lảnh.

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu **Nhị-Thiên-Đường,** thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
Chủ nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 288)

— À ! Tôi hiểu rồi. Bây giờ thầy cưới được con bà Phủ, thầy giàu sang rồi nên thầy không muốn nhìn biết đến những người quen thuở trước nữa chi ?

Kỳ-Tâm nghe nói trớ-trêu như vậy thì giận đỏ mặt nên day mặt ngó ngoài cửa mà đáp rằng :

— Thuở nay thiên-hạ bạc tôi, chớ nào tôi có bạc ai đâu mà cô nói vậy.

— Ai bạc thầy, chớ tôi có bạc thầy đâu.

— Xin lỗi cô, cô không bạc tôi, mà sao mấy lời cô nói với tôi dưới tàu rồi cô quên hết đi ?

— Những lời tôi nói với thầy thì tôi nhớ hoài chớ nào tôi có quên đâu ?

— Cô không quên mà sao nhà tôi suy sụp rồi cô lại bỏ tôi mà ưng chỗ khác ?

— Việc vợ chồng là tại cha mẹ định tôi đâu dám cải.

— Tại cha mẹ thì cô cũng phải nói cho tôi biết, chớ sao tôi nghe cô ưng chỗ khác tôi lật đật viết cho cô một bức thơ cô không thèm trả lời, rồi sau cô đi chợ gặp tôi cô lại làm lơ vậy ?

— Tôi có được thơ từ chi của thầy đâu, còn tôi đi chợ gặp thầy hồi nào ?

Kỳ-Tâm ngồi thở ra không thèm trả lời. Cô sáu Nhiễu cũng ngồi lặn thinh một hồi rồi nói rằng : « Tôi nghe lời cha mẹ tôi ưng chỗ nầy, mấy năm nay tôi buồn quá. Bên chồng tôi thiệt là giàu, ngặt chồng tôi nó kỳ lắm, không lo làm làng làm tổng với người ta, cứ theo mèo đàng chó điếm, xài tiền phá của hoài, nói không được. »

Cô sáu Nhiễu liếc thấy Kỳ-Tâm cứ đọc nhựt-trình, không thèm nghe, thì cô mắc cỡ nên không nói nữa. Chừng xe lên tới Phú-Lâm cô mới hỏi rằng :

— Thầy đi Saigon có việc chi hay là đi chơi ?

— Tôi đi Chợ-lớn bán lúa.

— Rồi thầy ra Saigon hay không ?

— Có lẽ khi cũng ra.

— Thầy ra Saigon ở nhà hàng hay là ở đâu ?

— Chưa biết chắc.

— Lần nào tôi đi Saigon tôi cũng ở nhà hàng Nam-Việt. Chuyến nầy lên tôi cũng ở đó nữa. Ở chỗ nào quen thì có dễ một chút, chớ đi một mình mà ở chỗ lạ tôi sợ quá.

https://tieulun.hopto.org

Xe tới Chợ-lớn vừa ngừn, thì Kỳ-Tâm đứng dậy đở nón chào cô nọ rồi xuống xe đi tuốt. Cô dòm theo thấy thấy anh ta ra khỏi nhà giấy rồi lên xe kéo mà đi, không thèm ngó lại.

Kỳ-Tâm biểu xa-phu chạy ra Bình-Tây, ngồi trên xe nhớ đến có sáu Nhiêu thì chán ngán tình đời, chẳng hiểu người lòng dạ thế nào mà trước bạc tình sau chẳng biết hổ ngươi; nếu rủi gặp nhau thì phải trốn lánh mới phải, mà ví dầu không trốn lánh được thì cũng phải làm lơ giả bộ không biết, chớ có đâu lại bươi việc cũ ra mà nói. Bụng người đời khó lường thay! Việc xấu hổ mà họ lấy làm vinh diệu, lẽ gian tà mà họ công nhận thẳng ngay. Đã phụ người rồi, mà gặp người lại còn trách người; đã có chồng rồi, mà gặp người mình phụ trước, lại đem chỗ xấu của chồng ra mà nói, rồi lại chỉ chỗ mình trú ngụ cho trai biết nữa, coi có gớm-ghê hay không?

Kỳ-Tâm nhớ các điều ấy, vùng cười ra tiếng làm cho xa-phu không hiểu việc chi nên ngoái đầu lại mà ngó. Kỳ-Tâm nói thầm trong trí rằng: «Nhơn tình ấm lạnh, thế thái bạc đen, không biết sao mà nói cho hết được. Ôi thôi! mình cũng ráng chông mắt coi đời chơi, thử coi thiên-hạ họ quấy phải thế nào, rồi trở về nhà mình ghi chép làm một quyển «*Thế-tục-thiệt-biên*» đặng trẻ em lúc buồn chúng nó xem chơi cho tiêu khiển.»

*
* *

Ở đời người quấy hay muốn làm mặt phải, ấy là thường tình, nghĩ chẳng lạ chi. Có một điều nầy rất kỳ, là nhiều người coi ân nghĩa nhẹ như lông, khi có việc cần dùng thì khẩn cầu lòn cúi, đến chừng xong việc rồi thì đã chẳng hay niệm nghĩa cảm ân, mà lại còn lấy nghĩa làm thù, lấy ân làm oán.

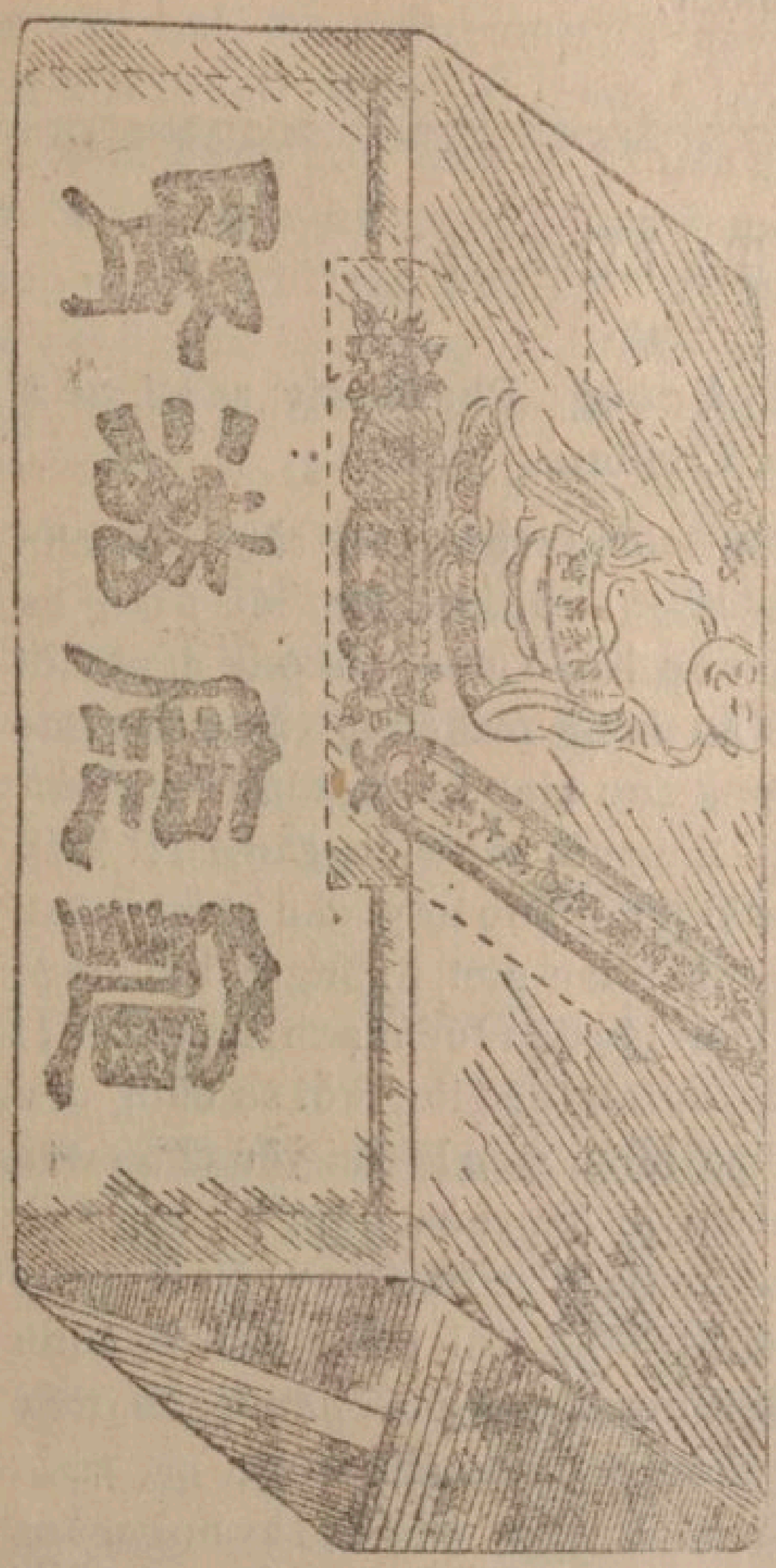
Trường-Xuân đương lúc bối-rối, sợ việc quấy của mình lậu ra thiên hạ chê cười, rồi vợ rầy-rà đường công danh hỏng hết, thì cầu lòn Kỳ-Tâm. đến đỗi Kỳ-Tâm nói nhiều lời rất nhục-nhã mà anh ta cũng làm lơ như người ngu không hiểu chi hết. Đến chừng anh ta được làm Tổng rồi, và nghĩ phận Yến-Tuyết cũng đã yên ổn, thì anh ta lần muốn quên ơn tế độ của Kỳ-Tâm. Từ ngày Yến-Tuyết làm bồn cho đến sau cái lòng bội nghĩa của Trường-Xuân lại càng phát hiện ra tỏ rõ hơn nữa. Anh ta nhớ từ lúc đặt tên con cho đến lúc mướn vú, Yến-Tuyết cứ làm theo ý của Kỳ Tâm hoài thì trong lòng sanh nghi, mà nhứt là lại Yến-Tuyết trốn lánh không chịu cho anh ta thấy mặt nên anh ta lại càng nghi nhiều hơn nữa. Mỗi lần qua Tân An gặp mặt Kỳ-Tâm thì anh ta không vui, kiếm chuyện gây với Kỳ-Tâm hoài, ý muốn cấm không cho Kỳ-Tâm đến nhà bà Phủ nữa, song không biết lấy cớ chi mà cấm được. Anh ta mới tính kiếm cớ đuổi Kỳ-Tâm, mà nếu đuổi không được thì làm cho Kỳ-Tâm phải mang hại.

(Coi tiếp qua trương 307).

https://tieulun.hopto.org

丸腎滋鹿龜料雙

Song liệu qui lộc tư thận huờn

Giá mỗi hộp là... 1$20

Ông Lương-y Vi-TẾ- ANH đã chọn lựa các thứ thuốc thượng hạng mà chế ra thứ thuốc huờn song liêu qui lộc tư thận huờn nầy để bổ nguơn khí, ấm thận cung, nhuận tâm âm. Chuyên trị nam phụ lão ấu, hoặc sắc dục quá độ, hoặc bỡi tiên thiên bất túc hậu thiên thất điều, nên thận hư thủy suy, bỡi đó mà thận kinh thường hay nóng nay xương sống hay đau, tai nổ lùng bùng, con mắt lờ lệt. Xây xẩm mặt mày tứ chi bải hoải. Hoặc o lắng quá độ, hao tổn tinh thần, đêm ngủ chẳng yên, tùy vị nhược suy, giảm sức ăn uống. Nếu dùng đặng thuốc nầy thì như cử hạng phù thũng cam vỏ, thân thể trở nên sủng túc nở nang da thịt. Thuốc huờn nầy dùng nhiều thì càng tốt chừng nấy, thiệt là một

https://tieulun.hopto.org

phương thuốc rất nên hiệu nghiệm lạ thường, rất quí trên đời chẳng thuốc nào bì kịp.

CÁCH DÙNG:

Người lớn : Mỗi ngày uống hai lần, sớm mai và tối 1 lần uống bốn chỉ với nước muối.

Con nit : Uống 1 chỉ.

MINH TẠ LƯƠNG-Y

A Monsieur Nhị-Thiên-Đường, Pharmacie asiatique à Cholon.

Kính thăm ông cho đặng miêng trường và cầu chúc cho quí hiệu Nhị-Thiên mau bền vững. Đã hèn lâu trong ba kỳ hằng ca tụng cái đại danh Nhị-Thiên của ông danh dồi như sấm xuân, tôi cũng vẫn nghe mà cũng vẫn thấy, ghe phen cứu nhơn độ thế, trong cơn bịnh hoạn thình lình, thật quí hóa thay! Lại chữ Nhị-Thiên nơi bản hiệu, gẫm lại!! Kiếp phù sanh của người trong đời tân khổ nầy, dầu ai mà minh đồng gan sắt đi nữa, cũng phải tiêu diệt, huống chi là : ruột uống mắt thanh sau cho khỏi lúc đau lúc mạnh. May thay!! Cho ta sanh nhằm đời Văn-minh thế giới, mỗi sự cũng đều cải cựu hoán tân, duy có việc thuốc men là cần yếu cho mình con người muốn cho khí-huyết đều hòa, dưỡng dưỡng tinh thần, thì cũng phải cần có thuốc. Thương thay! Buổi trước quốc dân ta còn tối tâm, thường khi trong nhà có bịnh muốn đi cầu cứu một ông lương-y về mà chẩn mạch, may mà rước đặng lương-y chẳng nói làm chi, rước mà rước nhằm mấy cậu dung-y rất hại, thường mấy cậu ấy học chẳng bao-nhiêu, hốt bướn, chẳng biết coi phong thổ, lại dùng thuốc không thích hạp thời nghi cho uống đại, chừng bị hại cứu tỉnh lại, hỏi thầy nào? Tiệm nào? Không biết đâu mà chỉ. Nên hiện đương kiêm thời, sự học thức càng mở

mang, việc chế biến càng thêm rộng rải cho nên ngày nay. Bổn hiệu Nhị-Thiên chẳng nài tốn công nao của, in ra cuốn Vệ-Sanh-Chỉ-Nam, khắp rải cho chư hơn dân, thì cuộc Vệ-Sanh-Chỉ-Nam để trong nhà chẳng khác nào có lương-y sẵn. Hôm ngày 9 Janvier lúc tôi đi dọc đường bị cảm mạo phong sương bão làm nóng lạnh nhức đầu, thêm mửa ỉa, may thay tôi vừa tỉnh lại, mở rương lấy cuốn Vệ-Sanh-Chỉ-Nam ra mà kiếm thuốc điều trị, thường trong đấy có để thứ thuốc Tế-sanh-dược-thủy chủ trị về các chứng bịnh, thì ghe đà tới bến tôi mau hối người chạy đi mua đem xuống, tôi dùng theo cách dặn trong nửa giờ, thì là bình an, thiệt là hay vô cùng, sau tôi dùng tiếp luôn một ve nữa thì hết nhức mỏi lại ăn cơm biết ngon, chi vậy, tôi mau lăn trọng ít lời trước nữa để cảm tạ ông lương-y của Bổn-đường có công gia luyện được thứ thuốc hay, để cứu người trong cơn gấp rối. Thật rõ ràng là cuốn Vệ-Sanh-Chỉ-Nam của qui hiệu Nhị-Thiên là cuốn sách báu nhứt của kịp sống con người trong dương trần nầy. Vậy tôi tôn kỉnh đôi hàng gọi là danh tặng ơn ông.

Nay kính.

Longxuyên, le 14 Janvier 1923.

TRẦN-QUÂN-TỊNH.

Rédacteur de la troupe Moderne Théâtre
Sỉ-Đồng-Bang Longxuyên.

Lời rao cần kíp

Qui ông qui Bà có mua thuốc xin nhìn cho kỷ nhản ông phật mập thì mới thiệt, kẻo lầm đồ giả uống vào càng thêm hại. Vì lòng nầy tôi có nghe người làm giả nhiều lắm

Nhị-Thiên-Đường

Chủ nhơn cẩn cáo.

https://tieulun.hopto.org

丸腎滋鹿全

Toàn-lộc Tư-thận-huờn

Giá mỗi hộp là..... **1$20**

Thuốc huờn nầy chủ trị người lớn, con nít, suy lao hư thân, tay chơn nhức mỏi, con mắt lờ mờ, lỗ tai lùng bùng, di tinh mộng tinh, đau lưng mỏi gối, tâm huyết lao thương tức ngực ho khan, tinh huyết kém hao dương sự bất cử, ái ân chẳng tiện, hoặc khingủ chiêm bao thấy sự dữ dẫn, bắt giựt mình hồi hộp, nhức đầu, chống mặt vân vân. . . . Tâm thần phân ly, hoặc bịnh hậu khiếm bổ. Nhứt thiết suy hàng quá độ nếu ai mắc phải những chứng bịnh kể trên đây dùng đến thuốc huờn nầy thì thấy hiệu nghiệm như thần.

Người lớn mỗi bữa sớm mai và tối một lần uống 4 chỉ với nước trà.

Con nít uống phân nửa.

Thuốc nầy chẳng hàng chẳng táo, thiệt là một thứ thuốc bổ dưỡng rất đắc nghi, dược tánh hòa bình, tiêu trừ dã

bịnh, uống nó thường chừng nào thì nó càng bổ ích chừng nấy.

Chư tôn có mua xin nhìn kỷ cái nhản hiệu ông phật thì mới khỏi lầm đồ giả.

Minh-tạ Lương-y

Phú-thuận, le 21 Novembre 1922

Envoi de M. Mạc-thiên-Đài, propriétaire

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacien
38, rue de Canton, à Cholon.

Kính

Thăm ông chủ tiệm và nội qui đường cho đặng khương ninh trường thọ.

Sau đây tôi tạm kính ít hàng cảm tạ trước là ông lương-y qui danh là Vi Tế-Sanh và ông chủ tiệm đã lắm công bào chế những thuốc cao đơn huờn tán rất nên thần hiệu y như lời ông truyền cáo trong cuốn Vệ-Sanh-Chỉ-Nam.

Vậy nên tôi chẳng biết lấy chi mà báo đáp ơn ông cho xứng đáng. Nên tôi tạm ít hàng quê kịch, trước là cám tạ 2 ông, và chúc cầu cho tiệm Nhị-Thiên-Đường được thạnh hành và muôn muôn năm bền vững, đặng cứu chúng giúp đời.

Như kỳ rồi đây tôi có gởi mua tại nơi tiệm ông 1 hộp ninh thần bổ thận và 1 hộp Phụ khoa bạch đái huờn và bánh Cam tích cùng thuốc lục vị và dầu thông, nhản được cả thảy tôi dùng đều công hiệu như thần, nên tôi tạm ít hàng cám tạ ơn ông, và xin ông gởi contre-remboursement cho tôi những món thuốc như sau đây. Cho mau mau tôi rất cám tạ ơn ông.

https://tieulun.hopto.org

1 ve thuốc rượu vệ sanh tưởu.....	0$25
1 thùng bánh cam tích.....	0 90
2 thố trần bì.....	0 24
1 bộp lục vị địa hoàn huờn.....	0 30
1 hộp bác vị phụ quế.....	0 35
1 thố bạch trược cao.....	0 60
1 ve tây thi lộ.....	0 50
1 ve sanh phát bá thảo giu.....	0 30
2 ve dầu xổ.....	0 40
1 ve hoa lộ thủy.....	0 25
Cọng.....	4$09

Tiền gởi và tiền mandat gởi tiền xin ông chỉ giùm cho rành đặng cho tiện bề sai người lãnh là ông tính về tiền gởi thuốc xuống và tiền gởi mandat cho ông.

Monsieur MẠC-THIÊN-ĐÀI.
Propriétaire au village Phú-thuận canton Binh-Hưng
Vinh-long.

Lời rao cần kíp

Nếu như chư-tôn trong Lục-châu mà có mua thuốc của Bổn-đường xin hãy nhìn cho kỹ cái nhãn ông Phật-mập thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của Bổn đường.

https://tieulun.hopto.org

丸本固龍班料雙

Song liệu ban long cố bồn buờn

Giá mỗi hộp là. . . . 1$20

Bồn dường nghiệm chế thử thuốc song liêu ban long cố bồn nuờn nầy chẳng lạnh chẳng nóng dùng nó thì lực mạnh đều hòa, bổ thận thiêm trinh, hồng nhuận mặt mày, khai tỉ kiến vị, thuận khí tiêu đàm. Nó chủ trị về thận thủy bất túc, lao tâm quá độ, ăn uống thất thường bần thần mờ mệt, đêm ngủ chẳng an, di tinh bạch trược, hạ nguơn suy lãnh, dương sự bất cử, nửa đêm bắt đi tiểu tiện làm hơi tức, hoặc ben khò khè hoặc làm như muốn đổ mồ hôi mà chẳng có, lỗ tai lùng bùng con mắt lờ lẹt xương cốt nhức mỏi, bịnh hậu khiếm bổ, vàng vỏ ốm gầy thì mỗi bữa sớm mai và tối uống bốn chỉ với nước muối, ấy là người lớn, còn con nit thì chừng một chỉ.

Đờn-bà có thai cũng vậy. Uống đặng thuốc nầy cho thường thì rất bổ ích cho thân thể. Chư tôn có mua xin hãy nhìn cho kỹ nhản hiệu ông phật kẻo lầm đồ giả

Cung-tụng Lương-y

Cái-răng, le 23 Août 1922.

A Monsieur Nhi-Thiên-Đường, Pharmacien,
38 rue de Canton, Cholon.

Kính thăm ông và quí quyến cho đặng khương an. Sau đây tôi cầu chúc cho ông buôn may bán đắc. Tôi rất cảm phục phương thuốc của ông bào chế theo cách vệ sanh thiệt là đúng đắng. Là vì tôi có đến chơi tại tiệm của Quãn-Duy-long ở Cairang thấy có bán thuốc của Quí hiệu thì tôi có mua 5 ve kiêm sắc bổ huờn về uống thì thấy trong mình khỏe khoẳn. Y-theo toa của ông bay biểu thì đặng công hiệu cả.

Ấy vậy nên tôi tạm đôi hang rất đáng khen và đáng phục cách bào chế của ông theo thời đợi vệ-sanh nầy và xin ông vui lòng gởi cho tôi xin 3 cuốn Vệ-sanh Chỉ nam của ông, sao mà tôi gởi xin 3 cuốn Vệ-sanh Chỉ-nam là vì tôi có nhiều bà con, nên sẵn đây xin luôn cho tiện và tôi khuyên nhủ bà con của tôi dùng thuốc nơi tiệm của ông.

Xin ông vui lòng chớ từ nang, tôi có lòng trông tin lành của ông lắm.

Như ông gởi thì đề như vầy :

Monsieur Bùi-thiên-Kể,
Propriétaire à Caïrang (Cochinchine)

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu **Nhị-Thiên-Đường**, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

Nhị-Thiên-Đường
Chủ-nhơn cẩn cáo.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 298)

Kỳ-Tâm tuy nhỏ tuổi, song mùi đời nếm đủ, từng quen thú sang giàu, từng vùi thân gió bụi, đã thấy nhơn-tình ấm lạnh, đã biết thế tục ngọt cay, có lý nào gần Trường-Xuân mà không hiểu ý anh ta, để đến nỗi thù oán. Nhưng vì bụng Kỳ-Tâm không phải là bụng một người tầm-thường. Anh ta vẫn biết chịu tiếng làm chồng Yến-Tuyết là cứu giùm chút danh giá cho người chớ không ích chi cho mình, còn đứng làm tổng-lý tiệm lúa thì cũng làm giàu thêm cho họ, chớ mình không có lợi chi, song anh ta cố lý làm hoài, ấy là vì anh ta muốn thử coi thiên-hạ cư xử với mình ra thế nào cho biết.

Con của Yến-Tuyết là Kỳ-Phùng đã được 6 tháng rồi. Ngày nọ Trường-Xuân qua thăm bà Phủ cứ nài nỉ Yến-Tuyết phải bồng thằng nhỏ ra ngoài cho mình xem. Yến-Tuyết không chịu ra, mà cũng không cho bồng Kỳ-Phùng ra. Trường-Xuân giận quá dằn không được nói rằng: « À, nếu muốn như vậy thì để tôi làm cho mà coi. » Nói rồi liền đứng dậy bỏ đi ra chợ Tân-An. Trường-Xuân đi thẳng lại tiệm lúa không thấy Kỳ-Tâm, hỏi bạn thì chúng nó nói Kỳ-Tâm đi dưới Tầm-Vu mua lúa. Trường-Xuân lụt sổ sách hết ra mà xem, dò từ số, cọng từ hàng, xét từ tờ, xem từ hồi 11 giờ cho đến 2 giờ chiều mới rồi. Trường-Xuân vừa muốn ra về, bỗng thấy Kỳ-Tâm đi Tầm-Vu về, xe đương ngừng ngoài cửa.

Trường-Xuân đứng lại; Kỳ-Tâm bước vô mừng rỡ hỏi rằng: « Anh qua bao giờ đó, anh ba? » Trường-Xuân không thèm đáp câu hỏi ấy, lại nói rằng: « Tôi muốn nói chuyện riêng với dượng, song ở đây bất tiện, vậy thì về trong nhà dì Phủ đặng tôi nói một chút. »

Kỳ-Tâm không hiểu có việc gì, nên đội nón đi liền. Hai người đi dọc đường không nói chuyện gì hết. Vô tới nhà, Trường-Xuân nói với bà Phủ rằng: « Thưa dì, cháu có chuyện kín muốn tỏ với thầy hai đây. Vậy xin dì làm ơn biểu mấy đứa ở đi xóm đặng cháu nói chuyện cho dễ. »

Bà Phủ tưởng có việc chi quan hệ, nên lật đật sai chín Hữu mượn ghe chèo qua sông mà đòi bạc, rồi lại sai thằng Quới đem một nhánh cau đi xuống chợ mà cho người quen. Trường-Xuân thấy tôi tớ trọng nhà đi hết rồi mới nói với Kỳ-Tâm rằng: « Thầy phải biết rằng thầy nhờ tôi nên hơn một năm nay áo quần lành-lẻ, ăn ở mới sung-sướng. Nếu thầy là người biết điều thì thầy cảm ơn tôi lắm mới phải. Chẳng hiểu vì cớ nào thầy đã không biết mang ơn, mà lại thầy ở với tôi càng ngày càng quấy quá. Vậy thầy phải tính ra khỏi nhà nầy cho mau, tôi không muốn cho thầy tới đây, mà cũng không muốn cho thầy coi tiệm lúa nữa. »

https://tieulun.hopto.org

Kỳ-Tâm nghe nói chưng-hửng, nhứt là nghe Trường-Xuân nói hơi mình nhờ anh ta, chớ không phải là anh ta nhờ mình, thì lấy làm bất bình, muốn dùng tiếng nặng nề mà đối lại, cho anh ta chừa cái thói vong ân bội nghĩa ấy đi, nhưng mà nghĩ rằng mình đã chê người ta ở quấy thì mình phải ở phải, chớ nếu mình nóng giận rồi cũng quấy như người ta, thì mình có hơn người ta chỗ nào đâu, bởi vậy bỏ giận làm vui ngồi nói hòa hưởn rằng :

— Phải. Khi anh cậy tôi nhóm giùm cô hai ở nhà đây, thì anh có giao hẹ chừng nào anh biểu thôi thì tôi phải thôi liền. Tôi đã chịu lời giao ấy thì tôi nhớ luôn luôn. Bây giờ anh biểu thôi thì tôi thôi, mà anh muốn tôi đi liền bây giờ hay là bữa nào sẽ đi ?

— Tôi nói như vậy, song đôi ba bữa rồi thầy sẽ đi cũng được.

— À, anh muốn định bữa nào tại ý anh. Nhưng mà tôi xin nói lời nầy cho anh biết : anh cậy tôi nhóm đây là có ý muốn cứu danh giá trước là của bà lớn đây, sau là của anh cho vẹn toàn. Hơn một năm nay tôi gìn giữ đâu đó đều yên hết. Bây giờ thình linh mà tôi bỏ ra đi, tôi sợ e thiên-hạ họ dị nghị chăng ?

— Họ muốn nói sao họ nói, trối kệ họ, tôi không cần.

Bà Phủ ngồi lóng tai nghe, chừng nghe Trường-Xuân nói như vậy thì bà cang rằng : « Cháu nói liều như vậy sao được. Bây giờ phận cháu yên rồi nên cháu không cần lo nữa. Vậy chớ cháu muốn làm cho mẹ con dì mang tiếng xấu hay sao ? » Trường-Xuân xụ mặt mà đáp rằng : « Vậy chớ bây giờ mọi việc đều yên rồi, dì còn tính chứa thầy ở trong nhà làm chi nữa ? » Bà Phủ cười mà nói rằng : « Dầu có muốn thầy đi thì thủng thẳng bàn tính với nhau coi đi làm sao cho êm, chớ thình linh cháu biểu đi thì sao được. »

Trường-Xuân ngồi suy nghĩ, Kỳ-Tâm mới hỏi rằng :

— Nếu muốn cho tôi đi thì dễ, chớ không khó gì. Có một đều khó nhứt hơn hết là biểu tôi đừng có làm chồng cô hai nữa.

— Sao mà thầy gọi rằng khó ?

— Tôi cưới cô hai có khai hôn thú rõ ràng. Bây giờ nếu biểu tôi thôi, thì phải đến tòa kiện phá hôn thú rồi tội thôi mới được chớ.

— Thầy đã có giao kết với tôi, thì thầy phải đến Tòa mà xin để đi.

— Làm sao mà xin để cho được ?

— Hễ hai đàng thuận với nhau thì Tòa cho để liền, chớ sao mà không được.

— Anh có làm Thông-ngôn Tòa mà sao anh nói trái luật quá vậy ?

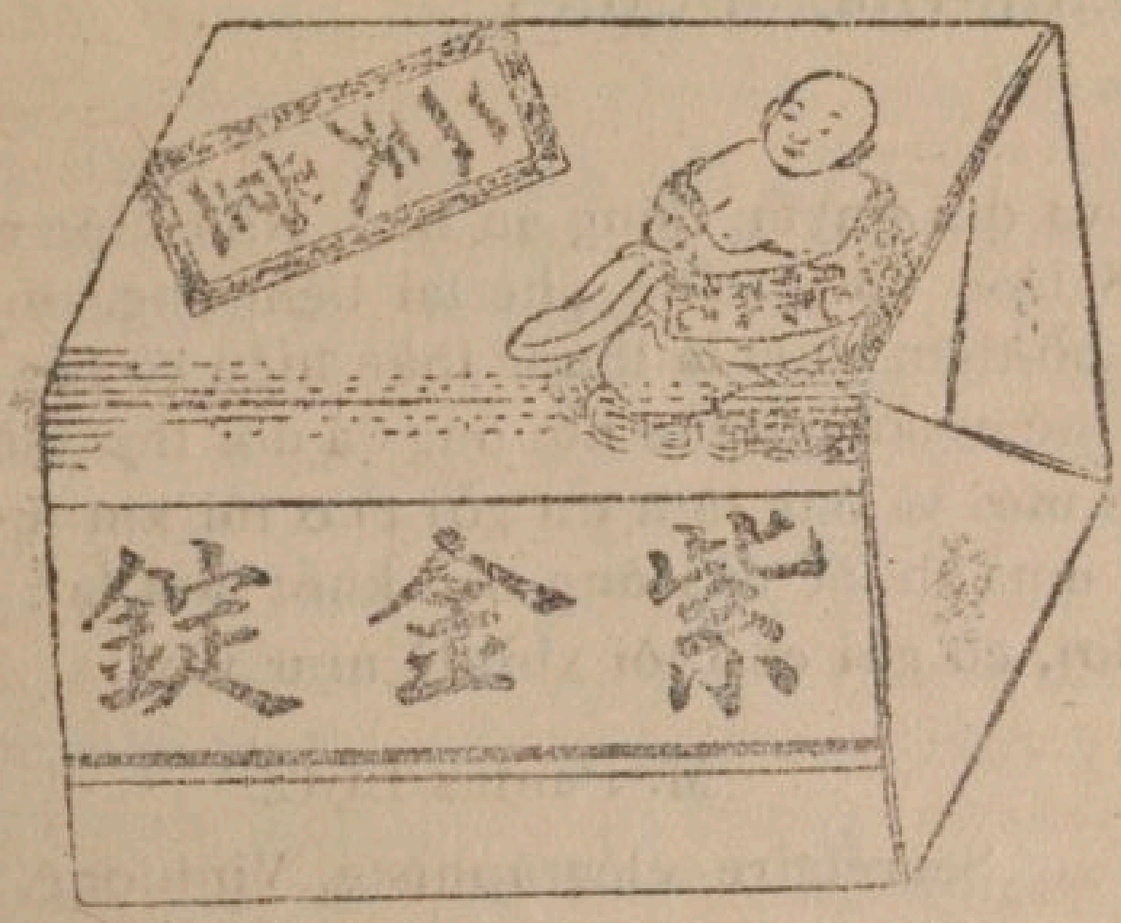
— Sao mà trái.

(Coi tiếp qua trương 316).

https://tieulun.hopto.org

錠金紫乙太

Thái nguyệt tử kim đính

Giá mỗi miếng là ..... 0$10
Một hộp 10 miếng..... 0 90

Phương thuốc nầy của ông lương-y Vi-tế-Sanh hết lòng nghiệm cứu mà chế ra chủ trị về bá độc, hoặc trùng độc, như bị rắn cắn hay là chó điên cắn, nhứt sanh nhứt tử thì lập tức lấy thứ thái nguyệt tử kim đính nầy mài với rượu cho uống 1 chút và thoa nơi vít thì vô hại. Hoặc những người chăn giữ thú vật nơi ruộng rẫy đồng bải, cùng người vượt biển trèo non mà cảm lấy sơn phong chướng khí, ỉa mửa, lớn bụng, hãy lấy nước trong mài thuốc nầy cho uống trong giây phút thì thấy hiệu nghiệm. Hoặc trong cồ nồi trái trâu thì lấy lá bạc hà nấu nước mài uống thì tiêu liền. Đờn bà, đau củ trướng (quỉ thai) (nếu có thai thiệt chẳng nên dùng), cùng sưng vú thì tại tiệm thuốc bắc sống mua lá sương phu sắc lấy nước mà uống, ở ngoài lấy rượu mà thoa, chừng năm ba lần thấy hiệu nghiệm.

Hoặc thất cồ, té sông, mà nơi chấn thủy còn nóng, thì lấy nước gừng mài cho uống, lấy mền trùm lại vầy lửa hơ trong 15, 20 phút đồng hồ thì sống lại.

Thứ thái nguyệt tử kim đinh nầy cấp thời chi trị rất nên thần hiệu, song chẳng nên uống nhiều vì nó mạnh. — *Kị thai.*

Chư-tôn có mua xin nhìn kỷ hiệu ông phật, kẻo lầm đồ giả, uống vào sanh bịnh.

https://tieulun.hopto.org

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Vinhlong. le 17 Juillet 1922.

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,

Monsieur,

Kính thăm ông và qui quyến đặng an bảo. Nhơn lúc nọ rảnh việc tôi đi Saigon vô Cholon ghé lại tiệm ông, mua thuốc Sâm-nhung-bổ-thận thiệt là thuốc thần hiệu vô cùng, tôi muốn gởi mua thêm, song nghe nói ông đã đổi thứ hiệu khác và Catalogue mới và ông làm ơn gởi cho tôi xin một cuốn, hầu tiện bề mua thuốc của ông cho khỏi lầm lạt.

Xin ông nhậm lời, có gởi cho tôi xin đề như vầy :

M. Paulus LỤC,

Secrétaire-télégraphiste, Vinhlong.

LỜI RAO CẦN KÍP

Nếu như Chư-tôn trong Lục-châu mà có mua thuốc của Bổn-đường xin hãy nhìn cho kỹ cái nhản ông Phật-mập thì mới khỏi lầm thứ giả mạo.

Vì mới đây sở Tuần-thành ở Chợ-lớn có bắt đặng 12 người làm thuốc mà mạo hiệu của Bổn-đường.

NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG

Chủ nhơn cáo bạch

https://tieulun.hopto.org

Monsieur LÊ-HOẢNG-MƯU,

A Monsieur NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG, Directeur de la Pharmacie Asiatique, 38, rue de Canton, 38—Cholon.

Monsieur,

Nghe rằng qui hiệu mới in cuốn *Vệ-Sanh Chỉ-Nam* tôi lấy làm may mà đặng trông thấy tạng mắt. Tôi nhìn cho là một cuốn rất qui-hóa cho đời nên tôi mau tạm ký đôi hàng trước là khen qui hiệu khéo bày cách bán rao rất hiệp thời đợi Văn-minh, sau cảm ơn qui-hiệu vì nghĩa mà chẳng nệ lao công tốn của.

Tự cổ chí kim, trừ phép vệ sanh của người Langsa ra, thuốc men trong cõi Đông-Pháp nầy thật rất nên ác-tệ, cũng vì thầy thuốc Annam với thầy thuốc Khách-trú, phần nhiều đều là Dung-y, giỏi-nghề bán thuốc kiếm-ăn kể-lợi mà không kể danh, chẳng trọng gì sanh-mạng; nên ra làm thuốc, bán thuốc, mà không thông chứng bịnh, khiến cho người bịnh dùng thuốc mà không tưởng lợi hại; vì chẳng khác kẻ sáng dắc người đui, mà rủi người thì không biết đàng, người thì không thấy ngỏ! Bởi vậy nhiều người mua thuốc của Dung-y mà uống, bị thiệt hại, chừng cứu tỉnh lại, hỏi mua thuốc của ai, tiệm nào, thầy nào thì không biết đâu mà chỉ, vì thuốc đã không có nhản, không hiệu, còn tên Dung-y bán dạo đó, thì đã xách gói đi mất rồi. Ấy mới quả là một điều quan trọng lớn lao cho trong Xã-hội, nhưng mà thói tục đã truyền nhiễm lâu đời rồi, biết sao! Thậm chí những thứ thuốc bào chế rất tinh khuyết, dã có Y viện công nhận, lại có nhản chỉ tánh rõ ràng, mà phần nhiều người thiếu học, nhứt là người ở chốn Sẳng-giả, thú-quê, cồn-cư nham-hiểm, còn chưa chịu tin cho là hiệu nghiệm, để tin theo những Dung-y bày hàng phớm phỉnh.

Nay thấy qui-hiệu, vì lợi mà cũng vì nghĩa, làm ra cuốn *Vệ-Sanh Chỉ-Nam* nầy mà đặng nhiều bài để giúp người trừ bá bịnh rất giản tiện cho người có bịnh khi muốn dùng thuốc, thì biết cách buôn bán của qui-hiệu đã rành rẻ lại hiệp thời, đáng để gương trong xứ.

Saigon, le 12 Août 19 0.

Signé: **Lê-Hoảng-Mưu.**

https://tieulun.hopto.org

藥膏毒拔蜍蟾
Thiềm thừ bạc độc cao dược

Giá mỗi miếng là..... **0$15**

Ông Lương y Vi-Tế-Sanh hết lòng nghiện cứu dùng con thiềm thừ hiệp với các thứ thuốc tốt mà chế ra thuốc dán nầy chủ trị các chứng bịnh như là, ung thư u nhọt, ghẻ chốc. hoặc bị phong đàm mà sanh ra các thứ thủng độc hoặc bị hột xoài hay là nổi hạch. tiện độc ác độc, hoặc bị dương mai thành độc mà lở loi ra.

https://tieulun.hopto.org

Nếu dùng đến thuốc dán nầy, mà dán nơi mấy chỗ đau ấy, thì nó rút cái độc ra đã bớt nhức nhối đau đớn mà lại mau lành mạnh nữa.

Bất kỳ là ghẻ chi, hễ dùng đến thuốc dán nầy thì công hiệu như thần.

Chư qui vị có mua, xin hãy nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ông phật kẻo lầm đồ giả mạo.

十五製清寧丸

Thập ngũ tế Thanh nình huờn

Huờn thuốc nầy để trị những chứng bịnh tì vị tích trệ đại tiểu tiện bí kết, phát nhiệt, nói mê, bụng đau, đi tiểu

tiện ít và đỏ, đau đớn đau tức, cùng các chứng bịnh thực nhiệt nghi nan, người lớn mỗi lần uống ba đồng tiền; con nít thì bớt đi một nửa; cữ đừng ăn những món ăn độc, nóng và chiên, chủ trị các chứng đại tiện táo và kết, tiểu tiện không thông, huyết ra đầm dề, gân xương đau nhức, phát nhiệt đờm hỏa, thở ra tức hơi, đêm nằm không ngủ đặng, đầu nhức như đinh đóng, tai ù bụng đầy, đại tiểu tiện ra huyết, đồ máu mũi không thôi, cùng là cổ họng sưng đau, răng và lợi đau nhức, hư hỏa chạy quanh, thổ huyết, trong lỗ mũi mọc những mụng nhỏ nhỏ hồng hồng, phế hỏa bốc lên, ho không ra đờm hoặc vì uống rượu quá nhiều, nên khi ho ra những đờm vàng vàng, hoặc khi mùa hè nắng bị trúng thử, đờn bà thì xương nhức, nóng nảy khó chịu, bụng đau xương đau, cam, trĩ, lậu, đi xông vừa đỏ vừa trắng. Đờn ông sau khi ân ái nên uống phòng huờn thuốc nầy, thì sẽ khỏi lo ngại về sau, mỗi khi uống pha bằng nước lạnh. Các ngài có lòng chiếu cố xin nhìn cái nhản ông phật của Bổn-đường cho kỷ kẻo lầm đồ giả mạo.

Y-sĩ Vi-Tế-Sanh giảm chế.

Mỗi hộp giá là..... 0$50

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Chủ nhơn cẩn báo.

獨步揾紅丸

CHÀNG-HỒNG-HUỜN

Vua Thần-Nông nếm trăm thứ cỏ mà tìm ra vị thuốc nào thì có chứng bịnh nấy, có chứng bịnh nào thì bài thuốc nấy; bịnh của người ta lắm chứng cũng kỳ.

Như tôi đây đã bao lâu nay hết lòng nghiệm cứu mới chế ra một bài thuốc, tên là « *CHÀNG-HỒNG-HUỜN* » thiệt là một phương thuốc hay, dùng rất tốt, có thế thanh trừ các thứ nhiệt độc tích trụ ở tạng phủ người ta, cùng là đi sông táo kết, đi đại đau ruột, kiết lỵ đủ thứ, vì chưng uống rượu nhiều quá, hay ăn những món đồ ăn nóng quá, sanh ra những chứng miệng đắng, cổ họng đau, hễ uống vô ứng nghiệm như thần, người thường nửa tháng uống một lần, thì đã khai vị mà khỏi hết các bịnh, không còn lo sự tích trệ nhiệt độc. Nói tóm lại thì huờn nầy thiệt là một bài thuốc thánh cho đạo giữ mình không thể thiếu đặng.

Vậy các ngài mỗi khi dùng đến, xin nhận cái nhản ông PHẬT-MẬP tại Bổn-đường thì không đến nỗi lầm.

Tiệm chánh ở tại tỉnh Quảng-đông, đường Đại-tân, môn bài 145, 147, 149.

Tiệm ngánh ở tại Chợ-lớn, đường Canton, môn bài 38.

Bổn-đường Y-sĩ Vi-Tế-Sanh giảm chế.

Giá mỗi gói là . . . . . 0$10

https://tieulun.hopto.org

(*Tiếp nơi trương 308*)

— Trong chỉ-dụ ngày 8 Octobre 1883 định lề luật về sanh, tử và hôn-thú của người Annam có nói rõ rằng vợ chồng ăn ở với nhau chưa đầy 2 năm thì không được phép đến Tòa tự thuận mà xin để. Tôi cưới cô hai vừa quá một năm thì tự thuận xin để sao được. Mà năm nay cô hai được mấy tuổi ?

— Hai mươi tuổi.

— Đó là một điều trái luật nữa, bởi vì luật buộc vợ chồng tự thuận mà xin để thì người vợ phải 21 tuổi sấp lên mới được.

— Thầy đừng có làm mặt lanh. Tôi không biết luật bằng thầy hay sao ?

— Không phải tôi dám khoe tôi thông luật hơn anh, tại anh nói sái phép quá nên tôi phải nhắc lại cho anh nhớ chớ.

— Ứ hự ! Bây giờ tôi mới biết thầy là người khôn lanh thiệt ! Hèn chi hồi đó tôi giao kết điều nào thầy cũng chịu hết.

— Nầy. Tôi nói cho anh biết : anh muốn nói với tôi chuyện gì cũng được hết. Tôi đã hứa giúp giùm cho anh, thì tôi giúp cho đến cùng, anh muốn biểu tôi làm cách nào tôi cũng rán làm theo ý anh muốn. Nhưng mà tôi cấm anh không được phạm đến danh-dự của tôi đa, bởi vì tôi tuy nghèo hèn song tôi trọng danh-dự của tôi lắm, thà là tôi chết chớ tôi không chịu để cho nhơ nhuốc cái danh-dự của tôi đâu. Theo cái hơi anh nói đó, tế ra năm ngoái tôi chịu nộm cô hai đây là vì tôi tìm tâm, muốn kết duyên luôn với cổ, nên tôi lập mưu kế làm hôn-thú đặng bây giờ để bỏ nhau không được phải hôn ?

— Chớ sao hồi đó tôi đương bối-rối, trong trí tối-tâm, tôi không để ng ý nay khó như vầy, mà thầy không nhắc tôi, để đến bây giờ thầy mới nói trái luật để không được ?

— Anh nhớ lại coi, có phải tại tôi ép phải khai hôn thú đâu. Tôi có cản, mà bà lớn không chịu, nói rằng bà là người sang trọng, gả con không làm hôn thú sợ thiên-hạ chê cười, nên bà buộc phải làm hôn thú chớ.

Bà Phủ nghe nói tới đó thì bà xen vô mà phân rằng : « Thầy hai thầy nói phải đa cháu. Hồi đó tại dì buộc như vậy chớ không phải tại thầy muốn ; mà dì có để làm hôn thú rồi khó như vầy đâu. »

Trường-Xuân không thèm trả lời với bà Phủ, cứ ngó Kỳ-Tâm mà nói rằng :

— Nếu hai đàng tự thuận mà để không được thì thầy phải tính cách khác, thế nào thầy cũng phải để cho xong mới được.

— Bây giờ tôi biết tính cách nào ? Nếu tôi vào đơn mà kiện cô hai thì phải kể cho đủ cớ Tòa mới cho để. Bây giờ biết lấy cớ gì ?

https://tieulun.hopto.org

Theo luật thì người vợ phải có mấy lỗi này c' ông xin để mới được: 1° Bỏ nhà chồng mà đi ở chỗ khác; 2° Đánh đập cha mẹ ông bà bên chồng; 3° Lấy trai chồng bắt được tại trận, hoặc có tang cớ rõ ràng. Tôi có nhà cửa chi đâu mà nói cô hai bỏ nhà chồng đi ở chỗ khác. Tôi không còn cha mẹ ông bà chi hết, nên cũng không nói cô hai đánh đập được. Bây giờ còn có một cớ lấy trai. Anh muốn tôi làm đơn nói cô hai lấy trai hay không? Mà lấy ai? Phải nói lấy anh, rồi anh ra giữa Tòa anh chịu có, mới đủ bằng cớ. Anh chịu như vậy thì tôi làm liền cho.

Bà Phủ lật lật can rằng: « Không được, không được đâu! Làm như vậy thì còn gì danh tiết của con tôi ». Kỳ-Tâm cười mà đáp rằng: « Chuyện đó cũng là chuyện thiệt, chớ không phải là chuyện bày đặt. Đã làm xấu rồi mà muốn cho tốt thì có dễ gì đâu. » Trường-Xuân đã giận mà nghe Kỳ-Tâm nói hơi kiêu ngạo thì càng giận hơn nữa, không thể dằn được nên nói lớn lên rằng: « Chú mầy đừng nói hơi eac kỳ. Để tao bỏ tù chú mầy cho chú mầy biết chừng. Thôi, đừng có tính xin để chi nữa. »

Kỳ-Tâm nghe dọng cà-xóc thì cười ngất và hỏi rằng:

— Thưa anh, cách anh nói đó thiệt là phải cách của người sang trọng quá há! Tuy vậy mà tôi không biết anh làm sao mà bỏ tù tôi được há?

— Thiệt chú mầy thách đố ta sao nè?

— Không phải tôi thách anh. Tôi muốn biết coi anh làm sao mà bỏ tù tôi chớ.

— Đừng có làm mặt ngay! Ta xét sổ đã thấy rõ rồi. Chú mầy ăn gian tiền của hội hơn mười ngàn đồng bạc, để mai ta đi thưa coi Tòa có bắt chú mầy hay không nghe.

— Tôi ăn gian tiền gì? Anh nầy nói nghe lạ quá.

— Thôi, đừng có làm bộ dại. Gạt ta không dễ gì đâu. Chú mầy nói rằng chú mầy không ăn gian, vậy chớ hồi tháng 8 tháng 9 năm ngoái mấy điền-chủ túng tiền xài đến xin lãnh bạc trước rồi ra giếng họ sẽ đong lúa. Họ lấy bạc tính lúa có 50 đồng một trăm thùng, ra ngoài ngày lúa phát giá lên tới 160 đồng một trăm thùng, họ thiệt hại lung quá nên đến xin trả bạc lại cho khỏi đong lúa, và họ chịu tiền lời bằng hai, nghĩa là ai lãnh trước một ngàn thì phải trả hai ngàn đặng bớt hạ chút đỉnh, chớ nếu đong lúa thì phải đong tới 2 ngàn thùng tính ra thành 3.200 đồng. Năm ngoái chú mầy ra bạc lời một muôn mà mua lúa như vậy thì tự nhiên phải lời một muôn. Số bạc lời ấy chú mầy biên vào sổ nào đâu, chỉ thử coi. Nếu chú mầy không biên vô sổ thì là chú mầy ăn gian chớ gì.

(Coi tiếp qua trương 325).

小兒疳積散

NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG

TIỀU-NHI-CAM-TÍCH-TÁN

Bổn-đường Y-sĩ Vi-Tế-Sanh, ra công chọn lựa các thứ thảnh dược nơi mấy danh sơn, đem về chế luyện ra mà làm một thứ thuốc tán này kêu là « *Cam-tích-tán* » chủ trị các thứ cam tích sát trùng hay lắm

Thường con nít hay có sanh trùng lải, nước da vàng ốm yếu, bụng nổi gân xanh, đau bụng làm biếng ăn, hoặc tiêu ra bọt. Các chứng nói trên đó đều là bởi chứng cam tích mà ra. Vậy nên làm thứ thuốc nầy để cho con nít uống thì rất hữu ích lắm, có trùng lải thì nó tiêu ra, như không có trùng lải mà uống thường thuốc này thì mạnh giỏi, khai tỉ kiện vị, da thịt càng tươi, uống nhiều chừng nào thì càng ngày càng mập. Thật là một thứ thuốc rất nên giản tiện cho trẻ con vậy. Chư vị có mua xin nhìn kỹ nhãn hiệu ông phật mập của Nhị-Thiên-Đường, kẻo làm thứ giả uống vào sanh bịnh.

CÁCH DÙNG : Mỗi ngày sớm mơi bụng đói uống một gói với nước trà.

Giá mỗi bao là .... **0$10**

Y học sĩ Vi-Tế-Sanh giảm chế.

Tiệm chánh ở tại Quảng-đông tỉnh thành đường Đại-tân, **môn bài** 145, 147 149.

Tiệm ngang ở tại Cholon đường Canton, môn bài 38.

散痛肚嘔痧

Nhị-Thiên-Đường Dược-Phòng

Thuốc tán trị bịnh đau bụng ỉa mửa.

Bổn-đường Y-sĩ Vi-Tế-Sanh đã lao tâm lao trí bấy lâu mới tiềm đặng một thứ thuốc tán rất nên thần hiệu. Bởi có lắm công phu nên dược phẩm hòa bình, chẳng hàng chẳng táo.

Phàm ai bị ngoại cảm hàng trệ, âm dương bất hòa ăn uống chẳng tiêu, quặn thắt bụng đau, hoát loạn ỉa mửa trúng phong trúng đàm, nhức mỏi cùng mình, trúng thử phát nóng tay chơn đều lạnh, răng đau, bất tỉnh nhơn sự, sơn phong chướng độc, nhiễm gió sanh đau thì lập tức phải uống thuốc tán nầy với nước trà trong giây lát thì lành bịnh bá phát bá trúng, công hiệu như thần. Chư Qui-vị nên mua để trong nhà mà dùng hoặc có đi đâu xa, nên đem

https://tieulun.hopto.org

theo mình mà phòng hờ khi bịnh bất kỳ xãy đến rất hữu ích.

Thứ thuốc nầy có thể hồi sanh đặng, thật là một thứ thuốc rất quí báu vậy.

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi lần uống hết 1 ve, con nít từ 7 tuổi tới 14 mỗi lần uống nửa ve, từ 7 tuổi trở lại uống một phần sáu. (Nghĩa là một ve phân ra làm sáu mỗi lần uống một phần). Chư Quí-vi có mua xin nhìn kỷ hiệu ông Phật-mập của **Nhị-Thiên-Đường** kẻo lầm đồ giả.

Giá mỗi ve là..... **0$10**

Y sĩ Vi-Tế-Sanh giám chế.

Tiệm chánh ở tại Quãng-đông, đường Đại-tân môn bài 145, 147, 149.

Tiệm ngánh ở tại Cholon đường Canton, môn bài 38.

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Quang-nam, le 17 Avril 1925.

A Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG Pharmacie asiatique, á Cholon.

Kính thăm ông và qui quyến ông đặng bốn chữ khương ninh tấn phát. Nhơn tôi có mua thuốc Phát-lãnh của ông uống thật hay lắm và các thứ thuốc khác nữa cũng hay cả. Vậy nay tôi xin ông gởi cho tôi 4 tá phát lãnh, xin ông gởi thuốc mới và gởi cách contre-remboursement cho tôi, và gởi luôn 3 bình dầu nhị-thiên xin gởi cho gấp.

Monsieur HỒ-CHÂU,
CAI à la société des thés à Ducky par TAMKY.

https://tieulun.hopto.org

散痛氣效神

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Thần-hiệu-khí-thông-tán

Thứ thuốc tán nầy của Bổn-đường Y-sĩ Vi-Tế-Sanh mới chế để mà cứu chúng giúp đời. Chủ trị các chứng bịnh. Thất tình uất kiết, tư lự quá độ, thực tích, hàng trệ, khí bế, la trời la đất, trong mình điên đảo nan trì, tâm khí thống, nói tóm một đều là : đau bụng, đau trùng, đau phong, đau hơi, thảy đều dùng đặng, đau lâu mau, uống thuốc nầy cũng hết, không tái đi tái lại. Lục-châu quân-tử có bịnh kể trên đó xin mua uống thử rồi mới biết rằng Bổn-đường nói thiệt vậy.

https://tieulun.hopto.org

CÁCH DÙNG : Người lớn mỗi lần uống một ve, con nít từ 7 tuổi tới mười-bốn tuổi uống nửa ve. Như chư qui vị có mua xin nhìn kỹ nhản ông phật mập của hiệu **Nhị-Thiên-Đường** kẻo lầm thứ giả uống vào sanh bịnh.

Giá mỗi ve là..... **0$10**

Tiệm chánh ở tại Quãng-đông tĩnh thành đường Đại-tân môn bài 145, 147, 149

Tiệm ngánh ở tại Chợ-lớn đường Canton môn bài 38.

MINH TẠ LƯƠNG-Y

Le 20 Avril 1925.

Monsieur NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Pharmacie asiatique,
38 rue de Canton, 38 Cholon.

Kính thăm ông cho đặng mạnh giỏi và bửu quyến của ông cũng đặng bình an. Tôi thường hay dùng nhiều thứ thuốc của ông thiệt rất nên thần hiệu ; tôi lấy làm cám tạ ơn ông. Nay ông làm ơn gởi cho tôi 1 cuốn sách thuốc *(Vệ-Sanh-Chỉ-Nam)* để dành coi đặng khi nào có mua thuốc của ông thì coi trong cho dễ.

Nay kính.

Monsieur VÕ-VĂN-HÙNG,
Village de Phú-hòa-đông,
Canton de Long-tuy-trung.
GIA-ĐỊNH.

https://tieulun.hopto.org

(Tiếp nơi trương 317)

— À, tưởng là bạc nào, ai dè anh nói bạc đó. Nếu anh nói bạc đó thì tôi ăn gian nhiều nữa chớ không phải mười ngàn đâu Để tôi kể đủ hết cho anh nghe.

Kỳ-Tâm liền rút một cuốn sổ nhỏ ở trong túi ra rồi đọc như vầy:

Cả Vàng ở Bến-tranh.....	1.000 $
Hội-đồng Cho ở Tịnh-hà	1.500
Phó-tổng Lủy ở Bình-công.....	2.000
Chủ Cao ở Tâm-vu.....	500
Bà hương Công ở Tham-nhiên.....	2.000
Thôn Thâm ở Nhựt-tảo	1.000
Sáu Thủ ở Bình-ảnh	2.500
Hương-sư Tuy ở Kỳ-sơn	2.000
Cộng.....	12.500 $

Số đó là số bạc lời về mua lúa xa-mải mà không lấy lúa. Còn hôm tháng hai tiệm Phước-Lợi ở Bình-tây bị khánh-tận tôi đấu giá mua được 5 chiếc ghe chài giá có 9.500 $. Tôi đấu giá vừa rồi thì chủ nhà máy Ích-Xương theo năn nỉ nài 5 chiếc ghe chài ấy lại nó trả cho tôi một muôn rưỡi. Tôi bán lại cho nó tôi lời được 5 ngàn rưỡi nữa, cộng với số 12 ngàn rưỡi hồi nãy thì là lời nết thảy tới một muôn tám ngàn, chớ có phải là một muôn theo như lời anh nói đó đâu.

— Nếu nhiều chừng nào, thì chú mầy ở tù nặng thêm chừng nấy.

— Tôi có ăn gian đâu mà ở tù. Anh xét sổ mà anh không xét tủ sắt. Bạc ấy tôi để y nguyên trong tủ chớ tôi có giấu đồng nào đâu mà nói tôi san đoạt được.

— Nếu không có ý ăn gian sao lại không ghi vô sổ?

— Nói như anh vậy thì còn khờ quá, buôn bán sao được. Phàm ra đứng buôn bán phải biết tráo-trở như khách-trú đó vậy mới được chớ. Mà buôn bán vật gì cũng còn dễ, duy có buôn bán lúa là một việc khó lắm.

Đã biết lúa là vật của người Annam ta làm ra, nhưng mà tại người mình thuở nay lơ-đễnh, để cho khách-trú họ chiếm trọn các mối thương-trường đi, trong các tỉnh tiệm mua lúa đều của khách-trú hết, mà mấy nhà máy lớn ở Bình-Đông Bình Tây cũng là của họ. Mình xướng ra lập tiệm buôn bán lúa mình phải giành với khách-trú mà mua, đó là một việc khó rồi, mà mua được lúa chở đi bán, lại phải bán cho nhà máy khách-trú, đó là một điều khó nữa. Mình cô thân yếu thế quá, nếu họ muốn hại mình thì dễ như chơi, bởi vậy cuộc thương cổ trong Nam-kỳ

duỵ có nghề buôn bán lúa là hiểm nghèo hơn hết, tuỵ phát tài mau thiệt, song cụt vốn cũng không lâu gì. Tiệm của mình mới lập ra năm đầu, may tôi hay cách mua lúa xa-mải, mà thiệt cũng là nhờ ra giêng giá lúa phát lung quá, nên mình mới lời nhiều được. Mà năm nay lời như vậy biết qua sang năm mình có lời được nữa hay không, hay là cụt vốn rồi bị khánh-tận cũng không biết chừng.

— Hoặc là Tổng-lý ăn gian, chở buôn bán gì mà đến cụt vốn.

— Anh đừng nói vậy; tôi đã thấy nhiều người ra vốn bằng mười phần vốn của mình, mà bị lỗ rồi cũng cụt vốn hết, mình có vài muôn không phải là nhiều đâu. Anh nghĩ thử coi, ví như mình thấy lúa phát giá mình mua lở nhiều rồi, mà chưa kịp bán thình lình lúa sụt giá đi, nếu mình bán nhầu thì phải lỗ, còn nếu vựa lại nhà máy mà chờ giá, thì vựa mình không tốt lúa hư đi. Nếu mình chở lên mướn tàu-khậu trên Chợ-lớn mà vựa thì được, song tiền mướn mắc lắm, mà biết chừng nào lúa mới phát giá nên liệu trước cho được. Anh giao tiệm cho tôi coi từ năm ngoái đến năm nay tôi sợ có một đều đó là nhứt hết, bởi vậy số tiền lời mua lúa xa-mải và mua ghe-chài tôi làm theo khách-trú tôi không ghi vào sổ, để riêng ra ngoài làm tiền dự-trử của hội đặng ngừa năm rủi ro lỗ-lã, số ấy là số lời ngoại-lệ có can hệ chi đâu.

— Chú mầy đừng có lẻo-lự, muốn san-đoạt số bạc ấy bây giờ nói giống gì cũng không được đâu.

Kỳ-Tâm nầy giờ dằn hết sức nên cứ kiếm lời êm-ái mà nói với Trường-Xuân, tưởng là lời phải của mình sửa tánh quấy cho người được, chẳng để mình nói êm chừng nào Trường-Xuân lại càng nói xấu cho mình chừng nấy, bởi vậy anh ta giận mặt tái lét, trợn mắt ngó Trường-Xuân mà đáp rằng:

— Tôi muốn nói phải quấy cho anh nghe chơi, té ra anh hầm hầm muốn làm cho tôi ở tù hoài. Nếu anh muốn như vậy thì tôi cũng phải làm cho vừa lòng anh, chớ biết liệu làm sao bây giờ, bởi vì tôi đã hứa giùm giúp cho anh, thì tôi phải giúp cho đến cùng. Được, nếu anh làm như vậy thì có đủ cớ cho cô hai vào đơn xin để tôi được, bởi vì hễ tôi san-đoạt đến 18 ngàn đồng thì chắc là tôi phải bị Tòa đại-hình kêu án, mà hễ tôi bị án đại-hình thì cô hai xin để đủ phép lắm. Song nếu muốn cho tôi bị án san-đoạt thì trước hết phải lấy mất số bạc 18 ngàn đó rồi mới đi cáo tôi được. Vậy thì cuốn sổ với chìa khóa tủ sắt đây, anh lấy cuốn sổ mà cất đi, rồi ra tiệm mở tủ lấy luôn một muôn tám đem về nhà mà cất rồi sẽ đi kiện tôi.

https://tieulun.hopto.org

Kỳ-Tâm và nói và móc túi lấy cuốn sổ với xâu chìa khóa quăn trên bàn ngay mặt Trường-Xuân. Trường-Xuân ngồi cặp mắt thì liếc hai vật ấy, còn trong trí thì suy nghĩ lung lắm. Kỳ-Tâm đứng chống nạnh ngó Trường-Xuân, thấy Trường-Xuân dụ-dự thì nói tiếp rằng :

— Anh ra tiệm lấy bạc đi.

— Chú mầy xuối ta ăn cắp sao ?

— Anh đừng giả bộ liêm-sĩ chi hết ! Cha chả ! Việc gì nữa kìa anh còn dám làm thay, huống chi việc nầy anh dụ-dự nỗi gì ; Mà anh còn khờ quá ! để tôi chỉ giùm cho : Dầu anh lấy bạc đó anh cũng chẳng mang tiếng ăn trộm ăn cắp đâu mà sợ. Anh giàu sang quá, dầu tôi có khai ra đi nữa, có ai mà tin tôi. Song dầu tôi bị án đày lưu tôi cũng vui lòng, tôi không thèm khai đâu mà anh ngại. Anh cứ lấy bạc đem về nhà mà cất, rồi chừng Tòa đại-hình kêu án tôi rồi anh đem số ấy ra mà trả lại cho hội, anh nói rằng anh tiến cử tôi làm Tổng-lý, tôi ăn gian của hội bây giờ anh chịu đem tiền nhà ra mà bồi thường. Anh làm như vậy thiên-hạ kính phục anh biết chừng nào ; có lẽ họ không nỡ để cho anh bồi thường, bỡi vì hội còn lời năm bảy ngàn khác chớ chưa lỗ, người hùn chưa bị thiệt hại. Nếu họ không cho anh bồi thường thì anh đã có danh thêm mà lại có lợi nhiều nữa. Còn tôi bị đày thì anh làm đơn cho cô hai xin để tôi, rồi hai người qua lại với nhau tiện quá. Anh làm theo như lời tôi nói đó thì anh có danh, có lợi, mà lại phỉ nguyện nữa, anh hiểu chưa ?

Kỳ-Tâm nói tới đó thì nghe tiếng Kỳ-Phùng khóc trong buồng, rồi lại nghe tiếng Yến-Tuyết ru nhỏ-nhỏ. Trường-Xuân ngồi tay chống trán mà suy nghĩ hoài. Bà Phủ ngó hai người một hồi rồi bà nói rằng : « Không nên đâu cháu ; để thong thả rồi sẽ tính, chớ mình vui sướng mà phải làm cho thầy hai bị đày bị lưu thì tội nghiệp thầy quá, làm như vậy thất đức lắm. Thầy giùm giúp cho mình rồi bây giờ mình đi hại thầy hay sao ? »

Trường-Xuân muốn nói mà rồi không nói, lại ngồi suy nghĩ nữa. Kỳ-Tâm thấy vậy mới cười gằn mà nói rằng : « Thưa bà, bà cần ảnh làm gì, để cho ảnh lấy bạc rồi đi cáo tôi đi mà. Người giàu sang như ảnh mà biết thương ai ! Hứ ! Vậy cho thiên-hạ họ biết người khốn nạn là ông Trường-Xuân giàu sang nầy, chớ không phải là thằng Kỳ-Tâm nghèo mạc đày đâu ! Nầy anh, thuở nay anh nịch hai chữ giàu sang quá, dầu phải chịu xấu hổ mà được giàu anh cũng làm, dầu phải bị nhơ nhuốc mà được sang anh không nệ, anh quen tánh đê-tiện, không biết danh-dự phẩm giá của kẻ nam nhi là gì, nên anh tưởng thiên-hạ đều như anh vậy hết thảy. Anh lầm lắm ! Ở đời nầy tuy là người như anh vậy thiệt là nhiều, song cũng còn có người biết trọng nhơn nghĩa

hơn bạc tiền, biết trọng danh dự hơn quyền tước, chớ không phải mọi người đều như anh vậy đâu. Anh phải biết rằng tôi đây là một thằng nghèo mạc, không đủ cơm ăn cho no bụng, không có áo mặc cho ấm thân, nhưng mà thử anh lạy tôi mà xin tôi đổi lên làm anh, còn anh xuống làm tôi, coi tôi có chịu hay không. Thà là tôi làm thằng Kỳ-Tâm chớ tôi không thèm làm ông Trường-Xuân đâu. Anh đừng có tưởng tôi chịu nôm con của bà đây, là chủ ý muốn ăn tiền của anh, hoặc có tâm muốn kết duyên với cô hai. Không, tôi không thèm cái nào hết, đồng bạc của anh mà sạch-sẻ gì, còn — nói ra phải xin lỗi bà — giá của cô hai thấp thỏi lắm. Chẳng giấu anh nữa mà làm gì, tôi đây là một thằng chán đời, tôi thấy thiên-hạ hễ ai giàu sang thì bấu theo bợ đỡ, dầu làm quấy họ cũng khen phải, còn ai nghèo hèn thì họ bấu theo khinh bạc, dầu ở phải họ cũng chê quấy, mà họ lại thường cho mấy đứa nghèo hèn như tôi là quân vô dụng, là đồ nhơ-nhuốc, bởi vậy Thầy giáo Thế thấy cậy tôi nôm giùm, tôi chịu liền, đặng coi thử ai trong sạch, ai nhơ-nhuốc, ai có ích cho đời, ai làm hoại xã-hội. Tôi nói thiệt cho anh biết, anh cứ lấy bạc rồi đi cáo tôi đi, đừng dụ-dự gì hết, thân tôi là thân chết rồi, dầu ở đây hay là ở trong khám tôi coi cũng vậy, tôi có cần gì đâu. Anh cứ làm đi mà, làm thử coi ai xấu, ai tốt. Tôi làm ơn cho anh với bà đây, tôi trong sạch không ăn cắp của ai, mà tôi ở tù nghĩ tôi có nhục gì đâu. Có nhục là nhục cho bà đây có rể ăn cướp, nhục cho cô hai có chồng bị đày, nhục cho thằng nhỏ có cha khốn nạn. Tôi xuối anh đó là thiệt tình, chớ không phải nói lấy đâu. »

Kỳ-Tâm nói dứt lời rồi thọc hai tay vào túi quần đi qua đi lại. Trường-Xuân giận mà nói ra không được nên ngồi lặn thinh, còn bà Phủ hổ thẹn quá nên day mặt vô vách têm trầu mà ăn, không dám ngó Kỳ-Tâm. Thằng Quới đi chợ về, bước vô bẩm rằng : « Thưa bà, tôi đem cho bà Thông một nhánh cau, bà biểu tôi về nói bà cám ơn lắm và có gởi cho bà hai chục trầu Đồng-nai đây. » Trường-Xuân thở dài một cái rồi đứng dậy thưa với bà Phủ mà về, không thèm nói tới Kỳ-Tâm. Kỳ-Tâm ra cửa ngó theo, chừng thấy Trường-Xuân đi xa rồi mới trở vô lấy nón và từ bà Phủ mà ra tiệm. Anh ta đi được một khúc đường thì thấy thằng Quới chạy theo đưa cuốn sổ và xâu chìa khóa mà nói rằng: « Thầy bỏ quên sổ với chìa khóa trên bàn nên bà biểu tôi chạy theo đưa cho thầy. » Kỳ-Tâm lấy hai vật ấy bỏ túi, cám ơn thằng Quới rồi đi nữa song đi chậm-chậm, tay chắp sau đít, mặt ngó xuống đất, bộ coi suy nghĩ lung lắm.

Kỳ-Tâm ra về rồi, bà Phủ không yên trong lòng, nằm ngồi không được, nên đi dạo ngoài vườn cho khuây lắn. Yến-Tuyết bồng con ra để nằm trên ván, rồi lại đứng dựa cửa sổ mà ngó ra sân. Trời gần tối mà lại chuyển mưa, nên gió thổi cây lá lào-xào, mây giăng tư bề đen kịch. Bà Phủ ở ngoài vườn bước vô hỏi:

https://tieulun.hopto.org

chín Hữu đốt đèn rồi dọn cơm ăn. Hai mẹ con ngồi ăn cơm-không ai nói tới ai, xem ra dường như mỗi người đều có việc lo riêng, mà không thế tỏ bày với nhau cho được vậy. Ngoài sân mưa tới ào ào, nước máng xối chảy vô lu nghe rồn-rồn. Gió tạc ngọn đèn xao xiếng, làm cho trong nhà lúc mờ lúc tỏ không chừng ; chớp nhán đầu nhành sáng trưng, coi ra ngoài vườn chỗ đỏ chỗ đen phát sợ.

Ăn cơm rồi Yến-Tuyết thì ngồi trên ván mà cho con bú, còn bà Phủ thì ngồi bên kia mà ăn trầu. Ngoài sân giọt mưa đã dứt, nhưng mà nước động trên nhành còn rơi lợp-đợp bên vách tường, sau vườn luồn gió chưa tan, bởi vậy lòn vào trong nhà bay màng phất-phơ che cánh cửa. Bà Phủ mới nói với Yến-Tuyết rằng : « Nhờ có thầy hai che đậy giùm, nên từ năm ngoái đến nay mẹ con mình bình an, khỏi tiếng tăm chi hết. Không biết tại sao mà thằng Tồng nó giận nó muốn đuổi thầy. Má sợ thầy giận, rồi ra khỏi nhà thầy kiếm chuyện xấu của mình thầy nói bậy nói bạ mình chịu sao được. Thầy biết chuyện nhà của mình hết, hễ thầy đi rồi lẽ gì thầy không nói. Nếu thầy viết trong mấy nhựt-trình thì Lục-tỉnh họ hay hết, cha chả là khổ... » Yến-Tuyết nghe mẹ nói thì không cải lẽ, cứ ngồi ngó ngay vào vách, nước mắt rưng-rưng, mà mặt coi giận lắm chớ không phải buồn. Bà Phủ tần-hần vừa muốn nói nữa, bỗng nghe ngoài cửa ngỏ có tiếng kêu rằng : « Quới a. Quới, ra mở cửa, nghe hôn. »

Bà Phủ kêu tiếp thằng Quới rồi nói với Yến-Tuyết rằng : « Bữa nay thầy hai sao lại về ban đêm. Mà trời mưa dông ướt-át thầy về làm gì kìa ? »

Yến-Tuyết thở ra, rồi bồng con vào trong buồng. Thằng Quới mở cửa ngỏ rồi, thì thấy Kỳ-Tâm xâm xâm đi vô, mình mặc một bộ đồ tây xám, bâu rách, cửa tay xườn, đầu đội nón trắng cũ, chơn mang giày đen cũng cũ, bộ đồ tây nầy là đồ mặc trong lúc gặp Tế-Tnế bên Mỹ-Tho. Bà Phủ thấy nón của thầy bị giọt mưa lốm-đốm, quần của thầy bị bùn văn lấm ống, bà mới hỏi rằng :

— Thầy đi xe hay là đi bộ ?

— Thưa, tôi đi bộ. Trời mưa xe kéo rút về nghĩ nên kêu không được cái nào hết.

— Bữa nay mưa mà trời lại dông dữ quá.

— Kỳ-Tâm kéo ghế ngồi, rồi lấy thuốc ra mà hút không nói chi hết. Bà Phủ nghi cho Kỳ-Tâm vô là có ý muốn tỏ việc chi đây nên bà ngồi cứ liếc dòm Kỳ-Tâm hoài. Cách một hồi Kỳ-Tâm mới dứng dậy mà nói rằng : « Thưa bà tôi là đứa chán đời, muốn thấy nhơn tình cho đáo để nên mới hứa giúp đặng cứu danh tiếng giùm cho nhà bà và nhà thầy Cai. Tôi có ham giàu ham sang như họ vậy đâu, giàu sang như họ đó mà tốt gì, còn nghèo hèn như tôi đây có

https://tieulun.hopto.org

xấu đâu. Hơn một năm nay có lẽ bà cũng đã biết tánh tình của tôi chút đỉnh. Bà nghĩ lại mà chi mà trái coi tôi có làm hoặc có tính đều với phận sự của tôi chăng ? Dâu có ! Ngày nay thầy Cai muốn lấy nghĩa làm thù, muốn đổi ơn ra oán ; thuở nay tôi biết nhơn-tình đã nhiều, mà tôi chưa thấy việc như vậy ; nay tôi biết thêm một đều nữa thiệt là tôi mừng vô cùng. Tôi vô đây là vô dặng mà thưa cho bà hay rằng sáng mai tôi đi, bởi vì thầy Cai không muốn cho tôi ở nữa thì tôi phải đi, chớ tôi cưới vợ và coi tiệm có ích lợi chi cho tôi, mà tôi phải cố lỵ để cho kẻ giàu sang họ khinh bỉ. »

Bà Phủ tuy thấy Kỳ-Tâm với Trường-Xuân cải cọ với nhau hồi trưa thì bà đã nghi Kỳ-Tâm không chịu ở nữa, song bà nghe Kỳ-Tâm nói mấy lời thì bà bối rối vô cùng. Bà sợ hễ Kỳ-Tâm ra khỏi nhà rồi anh ta nói bậy rơi tiếng xấu cùng xứ, bởi vậy khi trời mát-mẻ mà bà muốn đổ mồ-hôi. Bà khóc và nói bệu-bạo rằng : « Thằng Tồng nó nóng giận thầy chấp nó làm chi. Nhờ ơn thầy bảo bọc nên hơn một năm nay danh tiếng của mẹ con tôi, mới đặng vuôn tròn : cha chả ! nếu thầy ra khỏi nhà thì chắc là mẹ con tôi xấu hổ lắm. Vậy xin thầy có làm ơn thì làm giùm cho trót, dầu thế nào thầy cũng nghĩ bụng mẹ con tôi, chớ nếu thầy không thương thì chắc mẹ con tôi khốn khổ lắm. »

Kỳ-Tâm nghe nói tức cười rồi đáp rằng : « Thưa bà, mấy lời bà nói đó làm cho tôi càng buồn nhiều hơn nữa. Bà sợ hễ tôi ra khỏi nhà rồi tôi đem chuyện xấu của nhà bà mà rao cho thiên-hạ biết hay sao ? Thưa bà, thuở nay người ta thường làm như vậy, hễ thương thì nói tốt, giận thì nói xấu. Mà khi tôi vô làm tốt giùm cho bà, là làm cầu vui chớ có phải là vì thương bà đâu, nay tôi ra đi là tại tôi hết muốn ở nữa, chớ tôi cũng chẳng giận ai mà bà sợ tôi nói xấu. Xin bà chớ tưởng bụng tôi như bụng thiên hạ vậy mà tội nghiệp cho tôi. »

Bà Phủ tuy là người nói chuyện giỏi, biết tráo trở, biết điệu ngọt, biết cân lời nặn tiếng nhẹ, biết dẫn tích xa lý gần, song bà chưa từng nghe ai nói dọng dị kỳ như dọng của Kỳ-Tâm vậy, nên bà ngơ-ngẩn không đối đáp được, bà cứ theo năn nỉ khuyên Kỳ-Tâm đừng giận, để thỉnh thoảng rồi sẽ tính. Hai người nói chuyện đến 10 giờ, Kỳ-Tâm muốn từ mà về tiệm, bà Phủ lại theo cầm ở lại mà ngủ. Lúc ấy trời mưa lớn, phần thì không có xe, nên Kỳ-Tâm phải vưng lời ở lại nhà bà mà nghỉ.

Kỳ-Tâm mở giày cởi áo rồi nằm tại bộ ván ngoài. Bà Phủ kêu thằng Quới biểu đóng cửa rồi bà đi theo nó xuống nhà sau, đưa cho nó một đồng bạc mà dặn rằng : « Này, con ngủ rồi khuya thức dậy cho sớm, đi xe lửa qua Bến-Tranh mời thằng Tồng ba qua lập tức cho bà nói chuyện nghe. Như nó có hỏi bà có chuyện gì, thì con thưa rằng thầy hai thầy phiền, muốn bỏ tiệm lúa mà đi làm

https://tieulun.hopto.org

việc trên Saigon nên nó phải qua mà tính công chuyện, chớ để trễ không được. Con nhớ mà nói cho rõ ràng, nghe hôn con.»

Khuya thằng Quới thức dậy đi qua Bến-Tranh. Trường-Xuân nghe nói Kỳ-Tâm tính bỏ tiệm mà đi, thì cũng sợ anh ta ra khỏi rồi đem chuyện xấu của mình mà bán rao, nên ngồi xe hơi lật đật qua liền. Đi dọc đường Trường-Xuân nhớ những lời mình nói nặng-nề với Kỳ-Tâm hôm qua thì ăn năn lắm. Anh ta thầm nghĩ chớ chi mình dùng lời điệu ngọt mà dụ dỗ nó thì có lẽ đặng việc hơn. Thôi, để qua đây mình năn nỉ cho nó ở lại, rồi sau sẽ tính; nếu nó không chịu, mình hứa cho nó tiền nhiều nhiều thì chắc nó mê chớ gì. Anh ta đã tính như vậy mà cũng không yên trong lòng, bởi vậy qua đến Tân-An anh ta ghé nhà Tế-Thế mà thuật sơ chuyện Kỳ-Tâm đòi đi lại cho Tế-Thế nghe, rồi mượn Tế-Thế đi với mình vô nhà bà Phủ mà nói giùm. Ngày ấy nhằm chúa-nhựt, mà hơn một năm nay Tế-Thế mượn tiền bạc của Trường-Xuân cũng nhiều rồi nên người ta cậy không lẽ từ chối, nên lật đật thay áo đổi quần mà đi với Trường-Xuân.

Sáng bữa ấy bà Phủ không cho mở cửa mà cũng không cho nói chuyện lớn tiếng, bởi vậy Kỳ-Tâm nằm đắp mền ngủ hoài, đến tám giờ nhờ có Kỳ-Phụng trong buồng khóc la om-sòm, anh ta mới giục mình thức dậy. Bà Phủ đã có sai chị chín Hữu đi mua sẵn rồi, nên Kỳ-Tâm rửa mặt thay đồ vừa xong thì bà hối bưng cà-phe bánh mì ra cho Kỳ-Tâm lót lòng. Bà Phủ ân cần tiếp đải, tính cầm Kỳ-Tâm ở lại mà chờ Trường-Xuân qua. Bà cứ theo can gián hoài và xin Kỳ-Tâm thương bụng bà. Kỳ-Tâm đã quyết định bỏ mà đi, nên thấy bà hậu đải thì cười thầm trong bụng, có ý để coi bà làm thế nào. Chẳng dè đến 9 giờ rưỡi nghe xe hơi ngừng ngoài cửa rồi thấy Trường-Xuân với Tế-Thế thủng-thẳng đi vô. Bà Phủ dòm thấy thì sắc mặt tươi cười; Kỳ-Tâm thấy vậy thì hiểu ý bà liền, song để coi mưu kế thế nào, nên ngồi cười không nói chi hết.

Trường-Xuân với Tế-Thế bước vô, Kỳ-Tâm đứng dậy chào hỏi lơ-là, chớ không niềm nở như mấy lần gặp trước. Bộ Trường-Xuân coi bợ ngợ lắm, còn bà Phủ muốn nói, song không biết làm sao mà khởi đầu. Tế-Thế thấy vậy mới hỏi Kỳ-Tâm rằng:

— Tôi nghe việc gì lộn-xộn đó vậy anh?

— Có việc gì lộn-xộn đâu.

— Nghe nói anh tính đi đâu đó?

— Ừ, phải. Hồi đó anh Tổng có giao hẹ chừng nào ảnh biểu thôi, thì tôi phải thôi liền. Nay ảnh không muốn cho tôi ở nữa thì tôi đi, chớ có chi mà lộn xộn.

— É! bậy lắm nào! Đi đâu? Anh đi rồi tiệm lúa ai coi?

https://tieulun.hopto.org

— Việc đó có phải là việc của tôi đâu mà anh hỏi vậy. Ai coi tự ý hội chớ. Tôi làm giùm mà chơi đặng cho thiên hạ khen bà đây có rề buôn bán giỏi vậy thôi, chớ tôi có lợi gì mà tôi lo.

— Anh nói vậy sao phải!

— Anh thiệt giống thiên hạ quá! Phải, tôi là đứa nghèo hèn có nói lời nào là lời phải đâu! Anh cũng là tụi bợ đít kẻ giàu sang, học như anh vậy mà học làm gì.

Tế-Thế mắc cỡ ngồi lặn thinh không biết nói sao được. Trường-Xuân mới đứng dậy và đốt thuốc hút và nói rằng:

— Dượng hai.....

— Bây giờ còn kêu tôi bằng dượng nữa làm gì.

— Hôm qua tôi nóng giận tôi nói lỡ nhiều lời quá, xin dượng chớ phiền. Nếu dượng giận tôi dượng bỏ dượng đi thì khó cho tôi lắm, bởi vì hễ dượng đi thì tôi phải dẹp tiệm lúa chớ có ai mà coi.....

— Thầy thiệt là một người giả dối không ai bằng. Mỗi việc thầy đều làm giả hết thảy.

— Tôi có dối dượng việc nào đâu mà dượng nói như vậy?

— À, nếu thầy muốn biết xin thầy ngồi xuống, rồi tôi nói hết cho thầy nghe. Phàm đàn-ông con trai đi cưới vợ là có ý muốn lập nên gia thất rồi sanh con để cháu đặng nối nghiệp lâu dài. Thầy đi cưới vợ không có ý đó, thầy muốn cậy tiền bên vợ mà làm giàu, muốn cậy thế bên vợ mà làm sang trọng, chớ không kể chi là gia thất, dường ấy không phải là thầy dối đời sao? Thầy có vợ rồi mà bà đây là đi ruột của thầy, cô hai ở nhà là em của thầy, thầy lại không kể nghĩa bà con, thầy làm cho hư danh tiết của em gái thầy, rồi thầy chạy sấp chạy ngửa kiếm người nôm giùm đặng che miệng thiên-hạ, nếu thầy nói rằng thầy không giả dối, vậy chớ thầy làm chi vậy? Ngày nay thầy được làm ông Tổng rồi, thầy nghĩ dầu bây giờ vợ thầy có hay cũng chẳng hại gì, bởi vậy thầy muốn đuổi tôi đi đặng cho thầy qua lại nhà nầy cho dễ, mà thầy không chịu nói thiệt rồi thầy lại kiếm cớ khác mà nói. Rồi bây giờ tôi đi, thầy sợ tôi ra khỏi đây tôi bôn rao xấu hổ mà thầy lại bày chuyện nói rằng tôi đi thì không ai coi tiệm lúa, thầy nghĩ lại mà coi có phải là thầy dối luôn với tôi nữa hay không? Trước khi tôi chịu giúp thầy thì tôi có buộc thầy dầu việc gì cũng phải thiệt tình với nhau, bởi vì tôi chịu làm chàng rể giả là ý tôi muốn đối với thiên hạ đặng giúp giùm cho thầy mà thôi, chớ tôi không chịu dối với thầy. Nay thầy bội ước thì tôi không thể giúp nữa. Đề nào tôi cũng đi, thầy đừng nói nhiều lời vô ích. Song trước khi tôi từ giã thầy, tôi làm ơn

nói giùm ít lời phải cho thầy biết: tuy là đời nầy thiên hạ đều giả dối hết thảy, song nếu mình muốn cho hơn thiên-hạ thì đừng thèm giả dối mới được. Thầy giàu thì thiếu gì người khác giàu hơn thầy; thầy sang thì thiếu gì người khác sang hơn thầy; nếu thầy đừng giả dối thì tự nhiên không ai bằng thầy được. Mà thầy có tiền nhiều, có quyền lớn, thiên hạ họ vị thầy, nên làm quấy họ không dám cười trước mặt thầy, nhưng mà thầy dám chắc rằng sau lưng họ cũng còn khen thầy nữa sao? Vì như phong đời tục bại, thiên hạ ngu mụi hết thảy, cứ khen kẻ giàu sang, chớ không kể chi là phải quấy đi nữa, thầy làm quấy không ai cười thầy, song có lẽ thầy thấy cỏ cây thầy cũng hổ thẹn chớ. Nếu thầy mà không biết hổ thẹn thì thôi, tôi nói nữa cũng vô ích. »

Trường-Xuân nghe Kỳ-Tâm nói một hơi, thì hổ thẹn quá nên ngồi gục mặt, không cải chi được hết. Cách một hồi anh ta định tỉnh mới năn nỉ rằng: «Dượng giận nên dượng nói nặng nề, tôi cũng chẳng có chấp làm gì. Thôi, xin dượng đừng có phiền nữa. Bây giờ dượng muốn sao tôi cũng chịu hết, dượng coi tiệm muốn ăn lương một tháng bao nhiêu cũng được, hay là bây giờ dượng cần dùng bao nhiêu tiền tôi cũng đưa cho mà xài. »

Kỳ-Tâm cười ngất mà đáp rằng: « Cử chỉ của thầy kỳ quá, tôi chịu không được nữa. Thầy thấy thiên-hạ ham tiền, thuở nay có việc gì thầy cũng vải tiền ra mà mua người ta, rồi thầy tưởng tôi đây cũng như thiên hạ vậy, nên thầy lấy đồng tiền mà khêu lòng tôi. Tôi nói cho thầy biết, thầy lầm lắm! Tôi không phải như họ vậy đâu. Tôi trọng là trọng người chơn chánh, tôi mến là mến người biết nhơn nghĩa, chớ tiền bạc với tôi thì không nghĩa gì, mà nhứt là tiền bạc của thầy. Thôi, tôi không muốn nói chuyện nhiều với thầy nữa. Xin bà với hai thầy ở lại đây mà an hưởng hiển vinh, để cho tôi đi, phận tôi nghèo hèn thì tôi phải tìm chốn nghèo hèn mà nương dựa. »

Kỳ-Tâm nói dứt lời liền đứng dậy chấp tay xá bà Phủ rồi dợm bước ra cửa. Bà Phủ bối rối quá nên biểu rằng: « Thầy hai, thầy có đi thì thủng-thẳng để cho tôi phân dôi lời rồi sẽ đi. » Kỳ-Tâm lắc đầu, bộ không muốn nghe. Tế-Thế thấy vậy mới chạy lại nắm cánh tay của Kỳ-Tâm mà kéo lại. Bốn người đương chộn rộn, bỗng thấy Yến-Tuyết ở trong buồng bồng con đi ra, lại đứng ngay trước mặt Kỳ-Tâm mà nói rằng: « Thầy hai, xin thầy chậm-chậm đợi em nói ít lời rồi sẽ đi. » Kỳ-Tâm thấy Yến-Tuyết ra cản, thì chưng hửng. Bấy nay anh ta đã có ý khinh thị Yến-Tuyết, bởi vậy anh ta ngó ngang Yến-Tuyết một cái rồi day mặt chỗ khác mà hỏi rằng: « Tôi với cô có chuyện gì đâu mà nói? » Yến-Tuyết đáp rằng: « Thưa phải. Tôi đã biết thầy rồi, nên không cần phải nói ra làm gì. Tôi muốn nói là nói với má tôi, song xin thầy tạm ngồi mà nghe tôi nói rồi sẽ đi, chờ tôi một chút nghĩ cũng chẳng muộn gì. »

https://tieulun.hopto.org

Bà Phủ nghe Yến-Tuyết nói mấy lời, bà không hiểu ý con muốn nói việc gì, nên bà lóng tai mà chờ. Còn Trường-Xuân với Tế-Thế thì ngồi chưng-hửng, nên hai người ngó nhau rồi kéo ghế mà ngồi. Kỳ-Tâm thấy vậy cũng ngồi tạm trên đầu bàn mà chờ coi Yến-Tuyết phân điều chi.

Yến-Tuyết đi lại gần bà Phủ, để con nằm ngửa trên ván, rồi cô ta ngồi bẹp dưới gạch, cúi đầu lạy bà Phủ và nói rằng : « Thưa má, phận con là gái, mà con không biết giữ gìn danh giá, làm cho mất tiếc mất trinh, để cho má nhọc lòng lo-lắn hơn một năm nay, con nghĩ lại tội của con dầu tái sanh mấy đời con cũng chưa chuộc được. Việc của con làm thì đã xấu thân con, mà lại còn nhơ nhuốc lây cho tới cha mẹ ông bà, lẽ thì con phải tự vận mà chết liền, như con đã tính hồi thuở ban đầu đó vậy mới phải. Nhưng vì trong lúc ấy con còn ngu muội, không rõ đường nào là đường chánh, nẻo nào là nẻo tà, nên những lời má khuyến con thì con tưởng là phải hết, con mới xuôi thuận để cho người đi coi rồi cưới, tưởng là làm như vậy danh tiếng của con khỏi nhục khỏi nhơ. Nào dè từ hôm qua cho đến bây giờ con nghe những lời của thầy hai bày tỏ thì con hối ngộ, nhớ tới việc của con làm trong một năm nay chẳng khác nào như một giấc chiêm-bao. Thưa má, con nghĩ tới những việc sấp đặc đặng mà giấu-giếm thiên hạ đó thì con hổ thẹn vô cùng. Mình đã xấu mà còn muốn làm mặt tốt ; mình đã làm quấy mà còn muốn làm người phải thì là giả dối thái quá, con không thế nào mà chịu nữa đặng. Thưa má, con đã lỡ mang tội thất hiếu với má rồi, kiếp nầy con không biết sao mà chuộc được. Vậy con lạy má xin thứ tội cho con : con nguyện để kiếp sau như con được tái sanh làm người thì con sẽ tận tâm tận lực mà báo bổ nghĩa cù-lao, đền bồi ơn cúc dục, chớ kiếp nầy má đừng kể thán con nữa làm gì. »

Yến-Tuyết vừa nói vừa lạy vừa khóc. Bà Phủ động lòng nên cũng khóc hòa. Yến-Tuyết lạy mẹ rồi mới bồng con đi lại đứng dựa bên Kỳ-Tâm mà nói rằng : « Thưa thầy, việc nhà tôi đã tính xong rồi, vậy thì thầy đi đâu tôi cũng đi theo với. »

Kỳ-Tâm nghe nói chưng hửng, nên đứng dậy ngó Yến-Tuyết mà hỏi rằng : « Cô theo tôi làm chi ?

— Thưa thầy, thầy hỏi sao kỳ vậy ? Thầy đã cưới tôi làm vợ, thì chồng đâu vợ đó, chớ sao thầy lại hỏi vậy ?

— Tôi đã có giao kết rằng tôi cưới cô là cưới giả đặng che miệng thế gian giùm cho cô mà thôi, chớ có nghĩa vợ chồng gì mà bây giờ cô theo tôi.

— Thưa thầy, tôi cũng biết vậy lắm chớ !

— Nếu cô biết sao cô còn tính theo tôi.

https://tieulun.hopto.org

— Thưa thầy, phận tôi tuy ngu muội, nhưng mà tôi cũng biết phải quấy chớ chẳng không, bởi vậy khi tôi lầm lỗi rồi, thì tôi tự nguyện phải chết mới khỏi nhục. Ngặt vì má tôi già yếu, hiu quạnh một mình, nếu tôi chết thì tôi chẳng khỏi để sầu cho mẹ. Dã vậy mà má tôi lại theo khuyên giải khóc lóc hoài, biểu dể làm theo thói đời kiếm thế mà khỏa lấp tiếng nhơ, nên bất đắc dĩ tôi phải chịu vậy. Tuy vậy mà tôi đã tự nguyện cho đến ngày chết tôi cũng chẳng dám thác thân cùng ai nữa.

— Nếu cô biết hổ như vậy, mà sao ngày tôi đến coi và ngày tôi đến cưới, cô dám chường mặt, không chút thẹn thùa ?

— Thưa thầy, tại thầy không rõ việc riêng của tôi nên thầy chê tôi như vậy cũng phải, chớ tôi ở trong buồng nghe thầy đến nhà thì tôi hổ ngươi nên tôi khóc lu-bù, má tôi phải làm giận làm hờn tôi mới lau nước mắt mà bước ra đó.

Kỳ-Tâm đứng suy nghĩ một hồi rồi nói rằng :

— Tôi là đứa nghèo hèn, ham tiền ham sang nên đã biết cô là gái hư mà còn đi cưới cô, vậy thì tôi có xứng đáng gì mà làm chồng cô.

— Từ hôm qua cho đến bữa nay tôi nghe những lời của thầy bày tỏ thì tôi mới biết thầy là chơn chánh quân tử, còn họ là gian dối tiểu-nhơn, chớ thiệt thuở nay tôi đã tập quen theo thế thái nhơn-tình nên tôi trong kẻ giàu sang còn thường khinh người hèn hạ. Chẳng giấu chi thầy từ năm ngoái đến nay, thiệt tôi khinh bỉ thầy lắm, bây giờ biết được bụng thầy tôi mới kính phục thầy.

— Tôi đây cũng vậy. Khi tôi chịu cưới giùm thì tôi nghĩ cô là gái biết điều, bởi vậy tôi mới buộc bữa tôi đi coi và bữa tôi đến cưới cô không được khóc, bởi vì nếu cô biết hổ cô khóc, mà tôi không biết hổ tôi cưới, thì tôi là người gì. Chẳng dè đến coi thì bộ cô tự nhiên, mà đến cưới bộ cô cũng tự nhiên, bởi vậy tuy tôi không nói ra chớ trong trí tôi chê thầm cô lắm.

Yến-Tuyết nghe nói như vậy thì lau nước mắt rồi cười. Kỳ-Tâm day mặt lại thấy bà Phủ với Tế-Thế đương ngồi châm chỉ mà nghe, còn Trường-Xuân đi vòng lại đứng gần cửa sổ. Kỳ-Tâm thở dài ra rồi nói rằng :

— Cô theo tôi không được.

— Sao vậy ? Hay là thầy ngại vì chút con nầy chăng ?

— Không. Nó mới năm sáu tháng mà biết gì. Đã vậy mà theo khai sanh thì nó là con của tôi, nếu tôi nuôi dưỡng dạy dỗ nó thì lớn nó giống tôi, chớ nó theo ai đâu mà ngại.

— Vậy chớ tại sao mà thầy dụ dự. Hay là thầy chê tôi là gái hư thất tiết nên thầy không đành kết duyên với tôi chăng ? Thưa thầy,

https://tieulun.hopto.org

tôi tuy hư hèn, nhưng mà nhờ thầy chỉ đường hắc bạch, nên bây giờ tôi đã biết lẽ chánh tà rồi, lẽ nào tôi dám dèo bòng lạm dự bố kinh. Tôi xin theo thầy đây là vì mang ơn thầy bão bọc danh tiếng cho tòng môn tôi, lại thấy thầy như nhánh bông sen, ở dưới bùn vượe lên mà không lấm bùn, nên nguyện đi theo trước là đền ơn cứu giúp, sau nữa học đòi thanh bạch.

— Không. Cô là con nhà quan, tôi là đứa hèn hạ, tôi đâu dám chê cô. Mà theo lời cô nói nảy giờ thì tuy gương trinh của cô đã đục rồi, song tấm lòng của cô chưa chút bợn. Tôi mà được vợ như cô thì may mắn biết chừng nào. Ngặt vì tôi là đứa chán đời, đã không màng thú giàu sang, mà lại còn khinh khi màu son phấn, bởi vậy tôi sợ cô theo tôi thì cô cực khổ mà lại chẳng vui nữa chớ.

— Thưa thầy, thôi giàu sang tôi cũng ngán rồi, giàu chừng nào càng bất nhơn, sang chừng nào càng gian dối, chớ giàu sang như họ vậy mà quí gì.

— Ví như tôi nghèo cực lắm, cô cũng theo hoài nữa sao ?

— Chừng nào tôi chết mới thôi. Thầy có cơm tôi ăn cơm, thầy có cháo tôi ăn cháo. Nếu cháo cơm không có phải ăn bắp ăn khoai tôi cũng chịu.

— Ví như ngày sau cô hay tôi là đứa ăn trộm, cô cũng chịu làm vợ tôi nữa sao ?

— Không lẽ thầy là người gian. Mà đời nầy thiên hạ họ giựt tiền nhau, ai giựt được nhiều họ lại khen là giỏi, bởi vậy dầu thầy có ăn trộm đi nữa, bất quá thì cũng như họ, chớ không quấy gì hơn.»

Kỳ-Tâm nghe Yến-Tuyết nói tới đó thì động lòng rưng rưng nước mắt, rồi thò tay vào tuối móc ra một bó giấy bạc quăn ngay trước mặt Trường-Xuân mà nói rằng : « Một lời tri kỷ quí hơn ngàn vàng. Vậy thì lấy 18 ngàn đồng bạc nầy không làm gì. Đó, tôi trả lại cho anh đó anh!» Trường-Xuân, Tế-Thế và bà Phủ thảy đều ngẩn-ngơ, không nói chi được hết. Kỳ-Tâm chấp tay xá bà Phủ rồi dở bước ra đi. Yến-Tuyết bồng con đi theo. Bà Phủ lật đật chạy theo niếu áo luôn con và rể rồi bà khóc mà nói rằng : « Con ôi ! Con đành bỏ má mà đi hay sao con ? Nếu con đi thì má còn ai mà hủ-hĩ nữa. Thà là con mang tiếng hư má cũng còn ít buồn, chớ hễ con mà bỏ má, thì má rầu chắc má không sống được. Thiệt, con đành giết má hay sao, con ? »

Yến-Tuyết, nghe mẹ nói mấy lời, nước mắt tuôn dầm-đề, đi thì đau lòng, ở thì nhọc trí, bởi vậy không biết nói sao được. Kỳ-Tâm thấy mẹ con bận biệu càng thêm động lòng, nên thưa với bà Phủ rằng : « Bẩm bà, chẳng phải là tôi muốn làm ngặt bà mà làm chi. Tôi bỏ mà đi đây là vì nhơn tình giả dối, làm cho tôi thêm chán ngán việc đời, nên tôi ở không được nữa. » Yến-Tuyết tiếp mà nói

https://tieulun.hopto.org

rằng : « Nếu má muốn cho vợ chồng con ở đây với má, thì má phải đuổi quân gian dối ra khỏi nhà rồi cấm tuyệt đừng cho léo hánh tới nữa, hoặc may vợ chồng con mới ở được. »

— Bà Phủ liền buông Yến-Tuyết với Kỳ-Tâm, chạy trở vào nhà, rồi chỉ ngay mặt Trường-Xuân mà nói lớn rằng : « Đi, mầy phải đi ra khỏi nhà tao cho mau. Mầy là thằng làm ô danh xủ tiếc con tao, mầy đừng có lai vản đến đây nữa. Từ rày tao không biết đi cháu nào. Mầy giàu sang trối kệ mầy, giàu như mầy càng thêm nhơ, sang như mầy càng thêm nhục. »

Trường-Xuân với Tế-Thế hổ thẹn nên riu-riu lên xe hơi mà về. Yến-Tuyết với Kỳ-Tâm mới dắc nhau trở vô nhà, rồi hai mẹ con ôm mà khóc. Kỳ-Tâm thấy tình cảnh như vậy lấy làm đau lòng, song cứ ngồi yêm-lìm, để cho hai mẹ con bày tỏ chút tình dan-diếu. Bà Phủ khóc một hồi rồi lau nước mắt mà nói với Kỳ-Tâm rằng : « Con có lòng quảng đại, đã cứu vớt giùm danh tiếng cho nhà má, mà lại còn chỉ vẽ giùm đường ngay cho má đi nữa. Ân nghĩa của con má chẳng biết lấy chi mà đền đáp cho vừa. Vậy nếu con chẳng chê con Yến-Tuyết là gái hư, thì má xin con vui lòng ở đây với má đặng má dạy nó hết lòng sửa trấp nưng khăn cho con, ngỏ trả chút nghĩa dày ân nặng. »

Kỳ-Tâm đáp rằng : « Thân tôi nghèo hèn, theo đời nầy thì tôi chẳng bằng ai hết. Nay bà thương tôi bà nói như vậy, tôi sợ e ngày khác bà thấy họ cao sang rồi bà ăn năn chăng. » Kỳ-Tâm tỏ chưa hết ý thì Yến-Tuyết hớt mà nói rằng : « Thầy tuy nghèo hèn, nhưng mà thiệt là chơn chánh quân-tử ; những bực giàu sang đời nầy ai mà dám sánh với thầy. Tôi e là e tôi không xứng kết duyên cùng thầy mà thôi, chớ sao thầy lại ngại rằng ngày sau mẹ con tôi ăn năn. »

Kỳ-Tâm ngó Yến-Tuyết rồi chúm-chim cười, làm cho Yến-Tuyết mắc cở phải day mặt chỗ khác.

Kỳ-Tâm đã nảo nề về nhơn tình ấm lạnh nên tính sống là sống đặng coi đời thử mà chơi chớ không kể chi là thất gia. Còn Yến-Tuyết đã hổ vì danh tiếc nhuốc-nhơ nên tính sống là sống đặng nuôi mẹ cho đến già, chớ không còn mong tơ tóc nữa. Mà nay vì chữ đồng thinh đồng khí, nhờ cô thế tình khúc trực mà trai rõ được lòng gái, gái biết chí trai, rồi kẻ đổi ý người quên nguyền, tác thành giai ngẫu, nghĩ thiệt cũng kỳ. Kỳ-Tâm viết thơ mà giao tiệm lúa lại cho Trường-Xuân, không thèm làm Tổng-lý nữa, rồi ở nhà với Yến-Tuyết, khi thì sửa kiển trồng cây, khi thì ngâm thi đọc sách, quyết vui thú gia đình, không màng chi thế tục.

Có bữa trời chiều mát-mẻ vợ chồng dắc nhau ra ngoài cầu than mà ngồi, rồi vợ móc mồi thả cần mà câu, chồng ôm con cầm sách mà đọc. Hễ chồng đọc đến đoạn nào hay thì cắt nghĩa lại cho vợ

https://tieulun.hopto.org

nghe; hễ vợ giựt được con cá nào lớn thì kêu chồng giùm gở. Có khi chồng cầm dao đi cắt bông, thì vợ xách dỏ dắc con theo sau, mà lượm, thấy cái bông nào tốt thì vợ chồng xúm lại mà nhìn. Có đêm trăng tỏ trời trong vợ chồng nhắc ghế ra để trước sân mà nằm, rồi luận thế thái nhơn tình, ý hiệp ý, tâm đồng tâm, thiệt là tương đắc.

Những người biết tâm sự của Kỳ-Tâm với Yến-Tuyết, kẻ thì khen Kỳ-Tâm có phước, thân nghèo mà cưới được vợ giàu sang, còn kẻ thì khen Yến-Tuyết có phần, đã thất tiết mà rồi cũng còn có chồng được. Bà Phủ nghe lời dị nghị ấy bà đã không buồn mà bà lại cười rồi nói rằng: « Biết ai là có phước, mà biết ai là có phần? Nếu Kỳ-Tâm mà không gặp cảnh gia đình nguy biến, thì đâu chắc chồng nầy mà vợ đó. Còn nếu Yến-Tuyết mà không lỡ nếm mùi đời đắng cay, thì cũng không chắc vợ nầy mà chồng đó. Đường đời hiểm trở, có khổ rồi mới biết khôn. Mà có người khổ cho tới già, mà cũng chưa biết khôn được, thiệt là tội nghiệp. »

Thiệt vậy lắm chút!

HỒ-BIỂU-CHÁNH (1)

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE IMPRIMÉS

CHUNG

---

(1) Tác-giả giữ quyền nên cấm không cho ai rút tiểu-thuyết nầy mà in ra nguyên bổn.

https://tieulun.hopto.org

廣東二天堂大藥房

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Pharmacie Asiatique

38, Rue Canton, 38

CHOLON

Extrait du certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 15 Octobre 1921.

Ces préparations peuvent être considérées, toutes, comme des préparations ou substances de la Pharmacopée chinoise. Elles paraissent ne présenter aucun danger, à condition de se conformer, pour leur emploi, interne ou externe, aux indications des notices ou des étiquettes. Enfin, elles sont en très bon état de conservation.

Sao lục tờ vi bằng Institut Pasteur, Saigon ngày 15 Octobre 1921, chứng rằng:

Các thứ thuốc của tiệm tôi nói trên đây đều làm bằng mấy vị thuốc bên Trung-huê. Thuốc của tiệm tôi không có món chi làm hại hết, miễn là trong khi dùng hoặc uống, hoặc thoa thì phải cứ coi theo các lời dặn, hay là coi theo nhãn. Nói tắc một đều là thuốc của tiệm tôi để lâu chẳng hư.

LỜI RAO

Trong Lục-châu chư-tôn như ai mà bắt đặng những kẻ mạo hiệu Nhị-Thiên-Đường, thì sẽ đặng thưởng 500 nguơn bạc.

Nhị-Thiên Đường,
Chủ-nhơn cẩn báo.

https://tieulun.hopto.org

MỤC LỤC

		TRƯƠNG
0.	Thuốc rượu vệ sanh tửu	17-18
1.	Sâm nhung bổi nguơn vệ sanh huờn	24-28
2.	Phụ khoa kim phụng huờn	32 34
3.	Sâm nhung bổ thận huờn	42-43
4.	Bánh cam tích	48 49
5.	Nhị thiên cao	53-54
6.	Trân châu phấn	58 59
7.	Vi tế sanh chế trần bì	61-62
8.	Lục vị địa hoàng huờn	66 67
9.	Phụ quế bác vị huờn	68-69
10.	Đinh khấu lý trung huờn	71-72
11.	Thanh tâm ngưu hoàng huờn	73-75
12.	Tiêu thực huờn	79
13.	An thai huờn	81
14.	Dầu đậu khấu	85
15.	Thuốc bột để chà răng	88
16.	Thần hiệu nhãn dược thủy	92-93
17.	Bạch trược cao	97
18.	Bạt độc dược cao	101
19.	Vạn ứng phật đơn	105-106
20.	Nhị khoa vạn bịnh hồi xuân đơn	107-108
21.	Nhị khoa căn cơ tán	110-111
22.	Ngô lâm bạch trược huờn	116
23.	Tây thi lộ	119-120
24.	Hóa đàm chỉ khái tán	125
25.	Tế sanh dược thủy	127
26.	Phong thấp cao dược	129
27.	Ngoại khoa trừ độc thủy	132
28.	Sưu độc linh dược	136 138
29.	Sanh phát bá thảo giu	146
30.	Vạn ứng nhu phật trà	148-149
31.	Vạn ứng ngọ thời trà	151
32.	Kim sắc bổ huờn	157-158
33.	Thanh tạng huờn	161
34.	Phi phật phát lãnh huờn	166 167
35.	Bổ phế chỉ khái huờn	171
36.	Thần hiệu phát lãnh huờn	175
37.	Vạn ứng Nhị-thiên-dầu	177-178
38.	Đầu thống đơn « Thuốc-nhức-đầu »	181
39.	Dầu xổ	182
40.	Bạch thọ giu	184
41.	Ngoại khoa Trương lão giu	186
42.	Vạn ứng cam lộ trà	190

https://tieulun.hopto.org

		TRƯƠNG
43.	Điều kinh bạch đới huờn	192-193
44.	Nhị-thiên-đường hành quân tán	197-198
45.	Hồng bạch lợi chánh huờn	200
46.	Thập hương huờn « uống tức »	204-205
47.	Hóa đàm thuận khí chỉ khái huờn	208 209
48.	Essence de menthe Bồ-đường	210
49.	Tiêng dược cao	212
50.	Dưỡng tâm ninh thần huờn	213-214
51.	Tri bá bác vị huờn	218-219
52.	Bông gòn thuốc	220
53.	Châu phách sanh cơ tán	224
54.	Nha thống dược thủy	226
55.	Trật đã huờn	227
56.	Nhi-thiên-đường nhãn dược tán	229 230
57.	Thập toàn đại bổ	231
58.	Vạn ứng cao dược	235
59.	Phụ tử lý trung huờn	236
60.	Nam phụ bác trần huờn	238
61.	Thái dương cao	242
62.	Nhị-thiên-đường bổng huê giu	243-244
63.	Nhị-thiên-đường ngọc quế giu	246-247
64.	Thảo căn huờn « Thuốc xổ »	251-252
65.	Nhị-thiên-đường Tế-sanh tán	254-255
66.	Long-viên-hương hiển dược cao	256
67.	Hùng đởm nhãn dược thủy	258-259
68.	Bổ huyết tinh	262
69.	Bổ não trấp	254
70.	Thấc ly tán	268-269
71.	Bảo anh đơn	270-271
72.	Ích mẫu huờn	273
73.	Ô kim huờn	277 278
74.	Tô hạp huờn	281-282
75.	Ninh khôn huờn	284-285
76.	Bảo long huờn	289-290
77.	Hoàng bậu bổ dưỡng huờn	292-295
78.	Qui lộc tư thận huờn	299 300
79.	Toàn lộc tư thận huờn	302-303
80.	Bang long cố bổn huờn	305
81.	Tử kim đính	309
82.	Thiêm thừ bạt độc cao dược	312-313
83.	Thập ngỗ tế thanh ninh huờn	313-314
84.	Chàng hồng huờn	315
85.	Cam tích tán	318
86.	Thuốc tán trị bịnh đau bụng ỉa mửa	319-320
87.	Thần hiệu khí thống tán	321-322

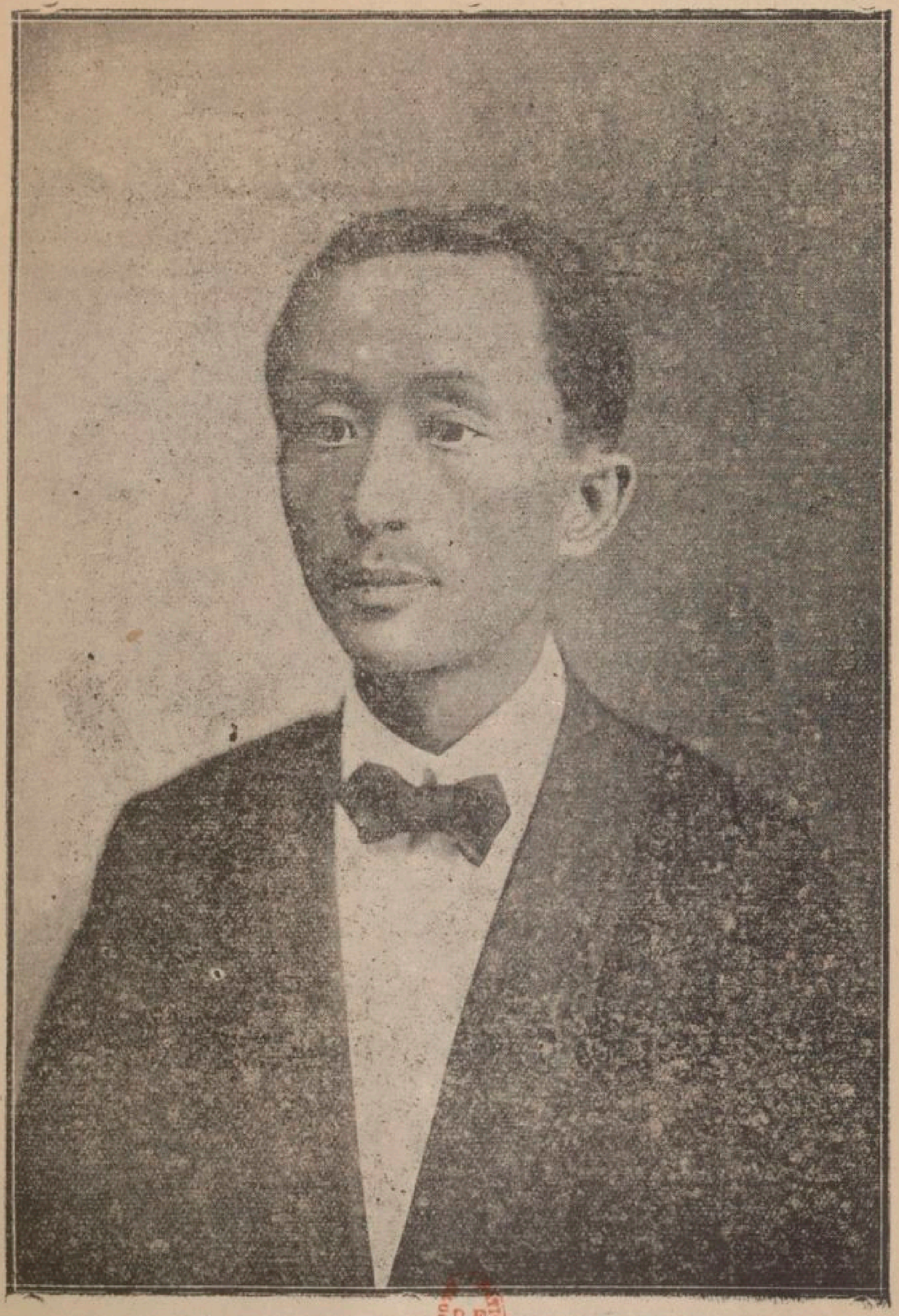
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE R.F.

https://tieulun.hopto.org

SAIGON. — IMPRIMERIE DE L'UNION.

https://tieulun.hopto.org

二天堂藥房
主人韋少伯肖像

Ảnh của **M. VI-THIỀU-BA**
chủ nhà thuốc *Nhị-Thiên-Đường*, ở tại Nam-kỳ, Cholon
đường Canton môn bài 38,

https://tieulun.hopto.org

https://tieulun.hopto.org

https://tieulun.hopto.org

https://tieulun.hopto.org

Minh tạ Lương-y

Travinh, le 29 Septembre 1923.

Kính lời thăm ông chủ, chúc cho đặng vạn tuế cùng bổn đường đều đặng binh an và việc mua bán cho mau tấn phát.

Tỏ ít lời cảm tạ ông, linh dược của ông rất nên thần hiệu.

Hóa-đàm-chỉ khái của ông; vợ tôi ho 9, 10 tháng uống thuốc ấy mà hết, ấy cũng nhờ anh em đưa cuốn catalogue của ông tôi thấy nói như vậy, tôi mua về vợ tôi uống trong hai lần dứt ho, đặng đã, ít tiền mà bịnh đã hết ấy cũng sánh bằng thuốc tiên, cho nên tôi tả ít lời cảm tạ ơn ông khéo bào chế thuốc ho ấy. Và sau nầy kính xin ông vui lòng gởi cho 2 cuốn catalogue để dành phòng khi có bịnh coi theo đó mua uống cho mau.

Xin ông vui lòng gởi cho tôi để dành mà phòng khi đau bịnh vì đã xa chợ búa. Nếu tôi có cuốn sách ấy thì tôi sẵn lòng truyền rao khắp hết đều coi theo sách ấy mà dùng thì cuộc buôn bán của ông mau tấn phát vô cùng. Như ông có gởi cho tôi xin đề như vầy:

Monsieur PHAN-VĂN-DẦN
Village de Long-thuận, canton de Binh-khánh-hạ
à Travinh

https://tieulun.hopto.org

MÁCH GIÙM LÃM NGỞI

Saigon, le 15 Juin 1925.

Cách ít tháng trước đây tôi nhơn đánh ăn trộm rồi bị người nhà tiếp đánh lầm 2 cây vào lưng vắt ngang qua hông té quị bất tỉnh nhơn sự. Qua ngày mai tôi liền đi quaa thầy Tây, thuốc lớp uống lớp thoa mà không thấy giảm chút nào, càng ngày càng đau thắc ngang cái lưng cho đến đổi nằm không yên đi không đặng rên la mà chịu

May sao ngày nọ M Nhị-Thiên-Đường hay tin tôi bị rủi đến nhà thăm, tôi thuật chuyên đau sao sao, cho ông nghe. Ông nghe rồi ông nói không sao đâu, cho người theo tôi vô tiệm lấy 4 hoàn thuốc về uống hết liền. Uống hết 4 huờn hết liền; thật tôi không tin, song đau chơn phải hả miệng. Lấy đem về coi nhản thì là *VI-TẾ SANH TRẬT ĐÃ HUỜN*. Tôi ngâm 4 viên thuốc với nửa chai rượu Cognac rồi lớp thoa lớp uống, uống vô một ngày một giảm, uống hết 4 viên đi đứng đặng, lần lần mạnh mẻ như xưa, thật là một phương thuốc linh nghiệm như thần. Tôi chẳng nệ miệng người dị nghị để ít lời vào đây gọi là giới thiệu cùng đồng bào ai có gặp cơn rủi, hoặc bị đánh hoặc té uống *VI TẾ SANH TRẬT ĐÃ HUỜN* rồi mới biết là tôi muốn chỉ giùm cho đồng bào chớ không phải bợ đở.

NGUYỄN-KIM-ĐÍNH,

Tổng-lý Đông-Pháp-Thời-báo.

40.000

Saigon Le 29/8/ 1925

https://tieulun.hopto.org